

عبدالغفور نېوال

هو سى

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د کتاب ځانگړنې:

د کتاب نوم: هوسى (۱ - ۲)،

شاعر: عبدالغفور لېوال،

د خپرېدو نېټه: د ۲۰۲۴ ام عيسوي کال اکتوبر میاشت،

د خپرېدو ځای: افغان جرمن انلاين پورتال.

دهوسى د پرامني په پاپ

رمزننگاري (SYMBOLISM) د ليكوالۍ يو اسلوب دى ، د لويديز والو په وينا دغه اسلوب د نولسمې عيسوي سده په پاى كې لومړى ځل په فرانسه كې منځ ته راغلى دى ، خوزه وليم رمزننگاري دمحاكات ترسرليك لاندې په ختيز كې تقريباً تر دوو زرو كالو پخوا باب و ، په سنسكريت ژبه كې دهندوستاني فيلسوف «بيديا» تاليف «كرينكا دمنكا» چې موږ يې اوس «كليله دمنه» بولو ددې ادعا شاهد دى ، دغه كتاب دساسانيانو د نامتو پاچا نوشيروان (۵۳۱-۵۷۹ع) په وختو كې په ساساني پهلوي ژباړل شوى دى . (۱)

زموږ دځوان رمزننگار (SYMBOLIST) شاعر (عبدالغفور ليوال) دهوسۍ ډرامه په پښتو ادب كې دخپل اسلوب له مخې درمزننگاري يوه ښه نمونه ده ، په دغه ډرامه كې هوسۍ دخپلواكۍ رمزدى ، او دلوړو غرونو كلي دگران افغانستان سمبول يوسل وڅلور شپيته كاله (۱۲۵۵-۱۶۱۹هـ ق) كيږي دلوړو وغرونو دكلي دنازولي اوښايستي هوسۍ دخپلولو له پاره لات ديو (لويديز استعمار) او بيا اورديو (ختيز استعمار) ناپاكي ليڅپي راغښتي دي (۲) ، ددوى دخونريزو او مهاجمو لښكرو د وحشيانه بريد له كبله چې نازولي او ښايستي هوسۍ ته كوم مصيبتونه او شوا خونونه ورپېښ دي دهوسۍ ډرامه دهغو دژدناكو او زړه رېبلونكو حسادو يو مرموز حماسي روږد دى زه لات بوږى

هوسى ب سرىزه

(دانگلستان ملکه) چې کوه نوريې په تاج کې ځليزې ټپې لات ديو ته
 سلاور کوي « دھوسى کلي ته توره په لاس مه ورځه ، لمن له زرو ډکه
 ورسه ، داد هوسى دلاس ته راوستلو رازدى . »
 دلته موږ وينو چې زموږ ځوان رمزنگار په څومره مهارت د وطن
 پلورونکو او پر دې پالو له مخه څخه ډچل او دروهي نقاب
 هيسته کړى دى .

څوک چې دھوسى ډرامه ولولي يايې واورې زه باور لرم دا به ومني
 چې په دې ډرامه کې دپينو تركيب او تسلسل (PLOT) څومره ابتکار
 لري ، ما فوق الطبيعت کردارو ته پکښې نسته ، تشبیهات او استعارې
 يې په زړه پورې دي تخييل يې عالي دى ، د بيان ژبه يې اغيزناکه ،
 سليسه او محاورې ته نژدې ده - مکالمې (dialogue) يې له حال او
 محل سره برابري دي ، ابتذال نه لري ځينې مکالمې يې ددښمنانو په
 مقابل کې خسمونه او نفرتونه پاروي ، ځينې مکالمې يې دويارونو د بيا
 ژوندانه هڅي او د غرور غريزې له خوبه پاڅوي .

دخوشالي خبره ده چې زموږ ځوان شاعر توانيدلى دى د ډرامې د
 لوستونکو يا اوريدونکو په زړونو او ذهنونو کې دوطن سر شاره مينه او
 دويشتا به ښاغلي هڅي دافتخاراتو د راستنولو له تودې
 جذبي سره وخوځوي .

* * *

دھوسى ډرامه د شکل له مخې آزاد شعر دى چې په عربي يې
 «شعرالحر» په انگريزي يې Free verse - په فرانسوي ژبه يې
 Vers Libre - او په روسي ژبه کې Svobodnoystix بولي .

هوسى ج سریزه

آزاد شعر له کلاسیکي شعر (نظم) سره دوه توپیره لري :

- ۱- په آزاد شعر کې دقافيې او ردیف ساتل لازم نه دي .
- ۲- د آزاد شعر مصرعي (نیم بيتي) په اوږدوالي اولنوالي کې متناوبه برابري نه لري . یعنې په مصرعو کې یې دکمیت له مخې متناوب تکرار نسته (۳) .

د آزاد شعر ځینې پلویان په آزادی کې افراط کوي او د وزن مراعات هم دقافيې په څیر پرېزدي خو په ایران کې د آزاد شعر بنسټ ایټوونکي نیمايو شیح ويلي دي :

« زه بې وزنه شعر نه خوښوم د شعر له پاره وزن هغومره لازم دی لکه د تن له پاره جامه . » (۴)

زه وایم : د آزاد شعر په هره مصرع کې دیوه عروضي رکن (Foot) مراعات (که سالم وي که مزاحف) لازم دی خو دا لازمه نه ده چې دشعر په ټولو مصرعو کې دې هغه رکن دشیمر له مخې په متناوب ډول مساوي راغلی وي ، البته په آزاد شعر کې د مصرعو نامتناوبه برابري باب ده ددغه نظر له مخې ما د هوسى د ډرامې مصرعي کچ کولې ، په ټولو مصرعو کې (که لنهې وي که اوږدې) ما یو عروضي رکن وموند چې سالم یې څلور څپې (هجاوي) لري - درې لومړۍ څپې یې خج (فشار) نه لري او پر څلورمه څپه یې خج دي ددغه سالم عروضي رکن بڼه داسې ده :

← | ن ن ن - |

دغې عروضي بڼې ته په میټریک سیستم کې څلورم Paeon وایي خو زه یې «فاعلاتن» نومم خج یې پر «تن» دی .

هوسى
د
سريزه

دهوسى د ډرامې دمصرعو په پاڼونوكې ددغه ركن محذوف مزاحفه
فرعه راغلې ده چې عروضي بڼه يې داسې ده :

← | ن ن | -

او زه يې « فعلن » نومم .

دادي ددغې ډرامې د دوو نابرابرو مصرعو عروضي سكينت
(تقطيع) وړاندې كوم :

فعلن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	
- ن ن	ن ن ن -	ن ن ن -	ن ن ن -	ترټولو اوږد
	سره بوږي	به ورته خاڼدي	زموږده هوسيه	۷ ركنه مصرع
رې به شي	او خاڼدي	ډيران كې ښخه شي	به د تاريخ	

فعلن	فاعلاتن	ترټولو كورچنې
- ن ن	ن ن ن -	۲ ركنه مصرع
نو هيواد	نو هيواد	پورتنو گلو

۳ ركنه مصرع : نوزه دلمر | دراختو | صميمي ته
او ددې هسكو دنگو غرو | كلي ته

په پښتو ادب كې زياتره چار بيتي د فعاتن (يا-فاعلاتن) ركن له
ممتناوب تکراره څخه جوړې دي . (وگ . دخلكو سندرې
۲۲۶-۲۲۹-۲۳۱-۲۳۳-۲۳۹- اولسي سندرې لومړۍ ټوك

هوسى ه سرزه

۶۱-۷۲-۱۱ دوهم ټوك ۱۷-۹۴- او نور...

دهوسى په ډرامه كې ډوزن له مخې غځيني داسې مصرعي هم سته :

فاعلاتن | فع لن | فاعلاتن | فع ||
 ويشتل يې ه | سسي و وژل يې ه | سسي

په دغه ډرامه كې د آزاد شعر له غوښتنې سره سم قافيوي هم-
 آهنگي لازمه نه ده ، خو كله كله گاونډي نيم بيتي په قافيوي هم-
 آهنگي كې برابر هم راغلي دي ، لكه :

له سپينو ستو ږوله اما | سوله مرم | وروځوډه
 فضايي ته | سوله د مېر | نني له سندر وروځوډه

اوزما پر شون | هو يې دشون | هو باران و | اوراوه
 د تودې غي | ږي د سگرو | ټوكان يې | واوراوه (۵)

دهوسى په ډرامه كې كله پر ذوالقافيتين هم پېښېږي ، لكه :

دهغودن | گورشا ټخلم | يو ټخمو مرگ وم چې شپيلې بزغوي
 چې چيرته ناست | وي په كږدېه | كې او سپوږمې | نخوي

ماد هوسى ډرامه په ډير غور ولوستله او په ډير شوق مي واړويدله

سريزه

و

هوسى

زه ۲۰۰۰مى شاعر (عبدالغفور ليوال) ته ددې ابتكاري تخليق مباركي
 وایم دده استعداد زما په زړه کې داهيله پيدا كويده چې دى به د پښتو
 ادب له پاره دتخليق په برخه کې ډير بريالى وي.
 - زه دده د بري دعا كوم .

اكاديمسين پوهاند رشاد

- (۱) وگ دكلیله و د مننه مقدمه دبیروت چاپ .
- (۲) لات (Lord) په انگلستان کې د اشرافو لقب و .
- (۳) په عربي کې دموشح ، زجل ، په پارسي کې دمستزاد ، په
 پښتو کې د نابرابر نیم بيتي متناوب تکرارېږي .
- (۴) وگ . پیام نوین مجله د شپږم کال دوهمه گڼه ۶۳ مخ .
- (۵) په دغو دواړو بيتونو کې نیم بيتي دکمیت له مخې برابر
 راغلي دي .

زه به تن غرض وگاونده پري نه بدم
که دگاونده ژوندون سړی ضمان شي

آزادي تر بادشاهيه لاتپری کا
چي دبل تر حکم لاتدي شي زندان شي
(خوشحال خټک)

د هوسى ترا ژيډي

انسان يوازي د ژوند لپاره هڅه نه کوي، بلکي غواړي د آزادي په مرسته ځان زبات کړي . ځان قربانوي چي آزادي ته ورسپري، د قرباني په مرسته آزادي ته رسېدل پخپله وگړي (فرد) له منځه وړي او د دغه نه حل کېدونکي پراډکس Paradox د تراژيډۍ استمرار دی.

دشلمې پيړۍ وجودی فلسفه آزادی دانسان طرحه، بېژندنه او ماهيت گڼي. دا په آزادی محکوم انسان د ټاکنې په لاييتناهي دگرکي د خپلو کړنو مسئول دی اوله مسؤليت څخه تېښته له آزادی څخه سترگي پټول دي.

له بلې خوا په شلمې پيړۍ کې اروا پوهنه رامنځته شوه، چي د (خودي) او (ناويښتيا) د (يونگ) په ژبه جمعي يا قومي ناخوداگاه د سپمبولونو او تصويرونو آره زېرمه په افسانو، فولکلور اولرغوني هنر کې ريښې لري. سپمبول او تمثيل په اروپايي شعر کې دعاطفي

هیجان په بڼه د (رېمبو) (ولرن) او (بودلر) په اشعارو کې ځان څرگند کړ او دلته شعر دافسانې سېمبولیکه ژبه ده اوسنایې ووايو چې دغه سېمبولیزم به له ختیزو(شرقی) سېمبولونو څخه اغېزمن وي، که دلته سنایې دنوراني پیر په مرسته په روحاني سفر پیل وکړ، نوډېره موده وروسته (دانته) هتله لومړی د ویرژل، چې د عقل سېمبول دی اوبیا د(بیناتریسه) چې دمینې سېمبول ده په مرسته، خپل مانیزسفرپرمخ بوت. په یو اټکل داشرقي افسانې دي، چې لومړی دمصر او بین النهرین له لارې لرغوني یونان او بیا ټول لویدیځ ته ورسیدي.

دیونگ ذرې نښې (کهن الکو) له مخې مولانا په مثنوي کې د ویننتیا (خود آگاه) او نیمه ویننتیا (نیمه آگاه) په منځ کې شعر وایي. خود شمس په دیوان کې ته به وایي د ناویننتیا (ناخودآگاه) له پور څخه تیریري او ټولیز(جمعي) نا ویننتیا (ناخودآگاه) له ژوروڅخه یې شعري سېمبولونه پر ژبه جاري کیري. همدا رنگه دکویته د (فاوست) په لومړۍ برخه کې مورپوهیرو، چې ولې دمارگرت مینه په ناورین بدلیري، خو ددوهمې برخې دشننې لپاره مورار یو چې پوه شو؛ لرغوني سېمبولونه څه ډول دهېلن په وجود کې بیا دهنراو شعرډگر ته راوځي.ددي سېمبولونو رېښه بنا یې دبشري تاریخ څخه وړ ها خوا غځیدلي وي.

دلېوال دهوسی منظومه یوه داسې نوې هڅه ده چې دخپل زړه خبرې دافسانوي سېمبولونوپه مرسته کوي. دښکلا سېمبول (دتوروسترگومېرمن) د شپېلۍ په اسرار امېزه غږ زړه بايلي (مغزوره پیغله) چې دتوروسترگوله مېرمنې سره ورته والی لري دشاعرانه تخیل په ځواک او دشپېلۍ په کوډودرې ځله بیابیا ځان را څرگندوي. لکه هېلن چې څوپېرۍ وروسته د کویته دشاعرانه تخیل په ځواک بیا څرگندیږي.

هوسى دخپلواكى نښه، دقربانۍ په مرسته د ژوند امكان مومي، هغه زخمي كيږي او پر هغې ميين كليوال خپلې سترگې، وينې او هيلې هغې ته وربښي او بيا دا پوښتنه رامنځ ته كيږي چې دآزادۍ مظهر (هوسى) په دومره قربانيوارزي؟

زخمي هوسى غواړي دشپونكي اود هغه دليونى مينې په مرسته غنم وكړي، خو ددغې منظومې زړه بورنونكي غميزه (تراژيډي) په دې كې ده، چې دهوسى دميني سپيڅلتيا او حقيقت په لرلو سره له ماتې او شكست سره مخامخ كيږي، چې دهوسى دغه د(ناممكن) په لوري هڅه ديوي شاعرانه سېمبوليكي تراژيډۍ استمرارده.

دهر مان هسه (دبيديا ليوه) داسې سېمبوليكي افسانوي بېلگه ده، چې ليكوال يې د(عقل) او (هنر) پلويانو ته وايي: چې له انتزاعي منطق څخه ځان وژغوري، خدا او ژوند زده كړي (هرمينه) د ناخودآگاه هغه څېره ده، چې غواړي د(هالر) له دروغجن شخصيت څخه دى طبيعى پېر (حالت) ته راوگرځوي. هرمينه دافسانې او نا خود آگاه نښه ده، چې د(پا بلو) په خوله خبرې كوي او (ماریا) د دوى تر منځ نيمه وېښتيا (نيمه خود آگاه) دنده لري. دغه ټول سېمبولونه دانسان په لرغوني (جمعي او قومي) روان كې رېښه لري. ته به وايې چې په دې ټول دهوسى (آزادۍ) مينه وال او دهغې لپاره هڅې هم زمور په لرغوني ژوند كې ژورې رېښې لري.

په پايله كې بنايي ووايو: دا انسان دى، چې دآزادۍ په هكله فكر كوي او دهغې په باب پوښتنه طرحه كوي. آزادي دانسان قلمرو ده،

خودا چې ددې يا دهغې ځان بڼووني دټاكني (انتخاب) په پايله نه پوهيږي ددې لپاره اړتيا ده، چې دياسپرس په قول له ځانه تېر شو) دل به دريا بايد زدا! ځكه چې مور د راتلونكي په هكله نه پوهيږو.

له همدې امله ويره او اضطراب لرو، د «پو پر» په خبره دانسان راتلونکې نا معلومه ده او دپېشبیني (اتکل) وړ نه ده. دې ته ورته رواني ويره دراتلونکي په باب د «هوسى» په منظومه کې هم ځان تکراروي، وبه يې لولو:

کله چې لاس يو دبل غاړه کې سپېدو څخه پو بښتنه کوو:
سبا به څه کيږي
يوکال وروسته به څه پښېږي؟

درېښتنې او انتزاعي آزادي په هکله ټاکنه (انتخاب) به دلېوال په راتلونکيو ليکنوکې وگورو، ځکه دسارتر پراندانسان آزاد دى، خو آزادکړاى شوى نه دى. مورن به وگورو، چې هوسى به دراتلونکي په لور دخوځښت وس ولري که نه؟

پوهندوي اسد اسمايي

کابل پوهنتون

۱۳۷۸/۱/۲۲

د ليکلو کال ۱۳۷۷ لمريز

د عبدالغفور لېوال دویمه هوسی

د پښتو شعر پر دېواله باندې یوه نوې زرینه

خښته

څه موده مخکې زما گران دوست څېړنوال دکتور عبدالغفور لېوال د خپلو دایمي مهربانیو له مخې، د خپلې وروستۍ منظومې (دویمه هوسی) لوستل راباندې ولورول. ما هم په ډېره مینه او دقت سره یو وار نه، بلکې دوه ځلې ولوستله او د خپلو تجارو په رڼا کې مې وسپړله. دا دې د خپلې سپړنې رپوټ له تاسو درنو لوستونکو سره شریکوم.

تر هرڅه مخکې د لېوال د منظومو یو لنډ جاج:

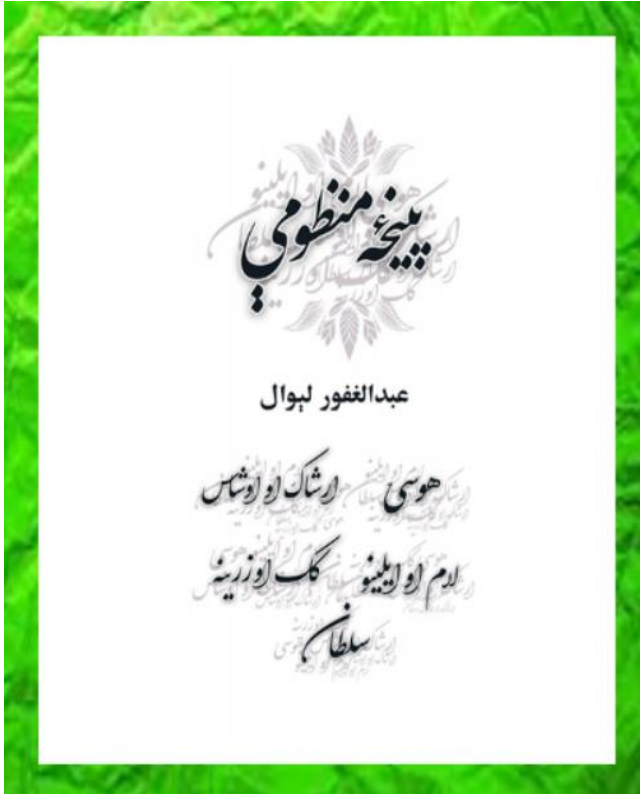
ما پخوا هم د لېوال او د ده د منظمو په باب مقالې لیکلي او خپرې کړې دي. د خپلو تېرو څېړنو په ترڅ کې چې د لېوال د منظومو په باب څه راته معلوم شوي دي، د هغو لنډ معلومات به دلته راواخلم:

د لېوال د «سلطان» منظومې د راتگ په پار (د «سلطان» د پښې غږ) ترسرلیک لاندې مې یوه مقاله لیکلې وه. د هغې مقالې په پیل کې ما د لېوال د منظومو په باب داسې لیکلي وو:

«له «سلطان» نه مخکې لېوال له ټولو شخصي، رسمي او سیاسي بوختیاوو سره - سره؛ د گڼو شعرونو په څنگ کې، نورې منظومې هم پنځولې دي چې نومونه یې دا دي:

- ۱ - لومړۍ منظومه «هوسى» (لومړۍ هوسى) وه، چې غالباً په ۱۳۷۷ کې بشپړه او په ۱۳۷۸ کې لومړى ځل چاپ شوه،
 - ۲ - دويمه منظومه «ارشاک او اوشاس»، چې په ۱۳۷۹ کې بشپړه او په ۱۳۸۰ کې چاپ شوه،
 - ۳ - درېيمه منظومه «لام او ايلينو»، چې په ۱۳۸۷ کې چاپ شوې ده،
 - ۴ - څلورمه «کک او زرینه» ده، چې په ۱۳۹۶ کال کې خپره شوه،
 - ۵ - ځنگل (لنډکۍ منظومه) ۱۳۷۵ کې ليکل شوې او «ته زما ټوله شاعري يې» شعري ټولگه کې چاپ شوې ده،
 - ۶ - سفر (لنډکۍ منظومه)، عرفاني منظومه ده، په کال ۱۳۸۴ کې ليکل شوې ده او «ته زما ټوله شاعري يې» شعري ټولگه کې چاپ شوې ده،
- هيله ده چې «سلطان» هم ډېر ژر بشپړه او چاپ کړای شي.»
- وروسته يې بيا په ۱۳۹۷ - لمريز، ۲۰۱۸ ميلادي کال کې خپلې پنځه منظومې په يوه ټولگه کې د «پينځه منظومې» تر سرليک لاندې چاپ او خپرې کړې چې دا لاندې منظومې په کې راورل شوې دي:
- هوسى،
 - ارشاک او اوشاس،
 - لام او ايلينو،
 - کک او زرینه،

– سلطان.

په لنډه يې که ووايم نو داسې به وي:

– لومړی هوسی د جگړو کيسې کوي، تخليق گر يې وايي چې: لومړی هوسی د افغانستان د جگړو يو سپمبوليک روايت دی، چې درې بنسټي پوښتنې زمورن مخې ته ږدي:

– زمورن جگړې څنگه، له چا سره او د څه لپاره دی؟

– ایا مور د خپلواکي مفهوم پیژندلی دی؟

– له دې جگړو څخه د راوتلو لارې چارې څه دي؟

(لېوال عبدالغفور، پنځه منظومې، د خپرېدوځای: کابل- بهیر مطبعه، د خپرېدوځای: ۱۳۹۷ لمريز، ۲۰۱۸ ميلادي، د مقدمې ۹ – ۱۰ مخونه)

– د ارشاک او اوشاس په باب لېوال ويلي دي چې: « ارشاک او اوشاس د کوشاني دوران د عظمت نښه ده، چې د باگرامي ښکلا (اوشاس) او د پکتاني سرتيري (ارشاک) د مينې شور، د نيلاب له څپو سره يوځای، اباسين ته سپاري. په دې منظومه کې عشق، حماسه، هېوادپالنه او تاريخ يوداسې د بودی رنگين تال جوړوي، چې زموږ لرغونی عظمت زموږ په زړونو کې وزنگولای شي.

(لېوال عبدالغفور، پنځه منظومې، د خپرېدوځای: کابل- بهیر مطبعه، د خپرېدوځای: ۱۳۹۷ لمريز، ۲۰۱۸ ميلادي، د مقدمې ۱۰ مخ)

– لام او ايلينو د پخواني نورستان (بلورستان) د مدنيت، اساطيرو او لرغوني تاريخ و هنر تلپاتي يادگار دی. په لام او ايلينو کې د لېوال کمال تر دې حده پورې دی چې د بلورستان تيرو ته سا ورکوي او په خبرو يې راولي.

– په کک او زرينه کې د زار ه سيستان او د ساکانو د ټولواکمنی عظمت گورو، هلته لېدل کېږي چې څنگه يوه مېرمن خپل خلک د خپلې شتمنی (د هلمند د سين اوبه) په خپل تدبير سره له حريص دوښمن څخه ساتي او دا لوی درس په يادگار پرېږدي چې څنگه زموږ نيکونو د خپلو ملي ارزښتونو او شتمنيو ساتنه کوله.

– د ليوال د سلطان منظومې کيسه بيا د عرفاني اسطوري بڼه لري.

تر دويمې هوسې لنډه موده مخکې لېوال د «پاچا» منظومه خپره کړه.

د لېوال د «پاچا» منظومې له پاره هم ما يوه مقاله (د غفور لېوال د نورو منظومو په سيوري کې د «پاچا» مطالعه) خپره کړه، د هغې [مقالې](#) په يوه برخه کې ما ليکلي وو چې:

«لېوال هغه نوښتونه چې په خپلو تېرو تخليقاتو کې کړي وو، د پاچا په منظومه کې يې په ساده کليوالي ډول پسي تعقيب کړي دي، د همدې په وجه کولای شم ووايم چې عبدالغفور لېوال په اوسني پښتو ادب کې د مبتکرو شاعرانو په ډله کې د نوښت ښه استازولي په بريالي ډول کړي ده.»

د لېوال د پاچا منظومې په پار مي چې کومه مقاله ليکلي وه، د هغې مقالې په لړ کې مي يوه دوعا هم کړې وه، [متن](#) يې دا دی:

«نور دې خدای د سياست او اداري له دايرې نه لرې وساته، خو د دغسې اثارو د تخليق او پنځونې لپاره وخت ولري.»

زما دوعا خدای قبوله کړه. کله چې پر افغانستان باندې تر سرو، شنو بادونو وروسته؛ سپین بادونه راوالتل، لېوال صاحب له ټولو رسمي - سیاسي اداري جنجالونو راخلاص شو. اوس یې د ورځني ژوند ډېره برخه فرهنگي او علمي مسایلو ته بېله کړې ده او زما د کړې دوعا له مخې یې د خپلو تخلیقاتو لمن غوړولې او د گڼو شعرونو او مقالو ترڅنګه یې د مهاجرت په چاپېریال کې لومړی «پاچا» (د ۲۰۲۳ ام کال جنوري) او بیا «دویمه هوسی» (د ۲۰۲۴ ام کال فبروري) تخلیق او خپلو مخاطبینو او پښتو ادب باندې ولورولې.

لېوال د هنر په ژبه تاریخي ناسپړلو غوتو د سپړلو لهپاره، زاړه یادگارونه مطالعه کوي، جوړو او ړنگو کلاگانو ته ورځي او گوري یې، په تېرو هېرو قبرونو پسې دښتې، تپې، غرونه او هدیرې لټوي، په ساعتونو ساعتونو کیني او په کتابتونو کې تاریخي اسناد لټوي، سره پرتله کوي یې؛ څو داسې نښې او حقایق ترلاسه کړي چې د هغو په رڼا کې، د تاریخي ناسپړلو غوتو په سپړلو کې مرسته ورسره وکړي؛ هوایي خبرې نه، بلکې له حقیقت سره اړخ ولگوي، موضوع ښه مستنده کړي، بیا یې د خپل هنر په ځم کې ورنګوي او بیا یې خپلو مخاطبینو ته وړاندې کړي.

ښه بېلګه یې همدا دویمه هوسی ده. عبدالغفور لېوال د دویمې هوسی د لیکلو له پاره د کابل په شیردروازه کې، ښامار ته ورته پروت دېوال د لیدلو لهپاره پر همدغه غره ورختلی او د غره پر سر تر هغومره وړاندې تللی دی چې څومره دا دېوال غځېدلی دی. د دېوال په اوږدو کې یې ټول برجونه او هلته شته قبرونه لیدلي او د هغو په باب یې پوښتنې او پلټنې کړې دي.

په دې ډول لېوال د هرې منظومې ترلیکلو مخکې تر خپلې وسې او د امکاناتو په چوکاټ کې ځان پوه کوي، بیا کېنې خپل قلم ته د هنر

رنگ وراچوي او په خپل فکر کي د موضوع په باب راټول معلومات د هنر په ژبه انځوروي. دويمه هوسى يې بنه مثال دى.

د لومړۍ هوسى په تخليق سره لېوال د خپلو منظومو د تخليق لړۍ پيل کړه. لېوال په تانده ځوانۍ کي دا جرأت درلود چې لومړۍ هوسى يې حتى علامه رشاد ته هم ورسودلي او ورته اورولې وه. په هماغه وخت کي رشاد صاحب داسي دوعا ورته کړې وه:

«ما دهوسى ډرامه په ډېر غور ولوستله او په ډېر شوق مي وارويده.

زه ځوان شاعر(عبدالغفور لېوال) ته د دې ابتکاري تخليق مبارکي وایم، د ده استعداد زما په زړه کي دا هيله پيدا کړې ده چې دى به د پښتو ادب لپاره د تخليق په برخه کي ډېر بريالى وي.

زه د ده د بري دعا کوم

اکادېمسين پوهاند رشاد»

(لېوال عبدالغفور، پنځه منظومې، د خپرېدوځای: کابل- بهير مطبعه، د خپرېدو کال: ۱۳۹۷ لمریز، ۲۰۱۸ ميلادي، دهوسى د ډرامې په باب [د رشاد صاحب مقدمه] ۲۱ مخ)

او دا دى د علامه بابا دوعا قبوله شوه، لېوال په دې ازموینه کي داسي بريالى شو چې اوس د منظومو په ډگر کي يکه تازه او بي جوړې دى. زه يې په پښتو ادب کي د منظومه ليکنې قهرمان گڼم.

په دويمه هوسى کي لېوال هماغه تجربه د «پاچا» تر منظومې نوره هم قوي او بنه تکرار کړې ده.

لېوال خپله «پاچا» منظومه د ۲۰۲۳ ام کال د جنورۍ په ۲۳ مه خپره کړه او اوس دا دې دويمه هوسى يې د يوه لوړ پېام په ملتيا، له خپلو

ځانگړو انځورونو او بڼکلاوو سره بشپړه شوې ده او درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي.

د ۲۰۲۳ کال د دسمبر ۳۰مه وه چې لېوال د دویمې هوسی د زېږېدو او راتگ زیږی وکړ، زېږی یې د خپل مخکتاب پر مخ خپور کړ او په هماغه سبا (۲۰۲۴/۱۲/۳۱) په افغان جرمن پورتال کې هم دا مطلب راښکاره شو:»

پینځه ویشته کاله روسته

هوسی - ۲ -

زه پینځه ویشته کلن وم، چې د وطن بدو حالاتو د «هوسی» منظومې الهام راباندې ولور او ه.

زما ارواښاد استاد اکادمیسین پوهاند عبدالشکور رشاد، چې هوسی ولوستله، وروپي غوښتم، په سترگو کې یې یو څاڅکی لا ښه ولاړ و، درانه غږ یې له غږیو سره نور ابهت هم موندلی و. راته یې وویل:

د هوسی په اړه مې خپل تاثیر کښلی دی، که چاپوله دې، بیا یې ورسره خپور کړه. او له دې سره یې په خپل بڼکلي خط لیکلي سریزه «د هوسی د ډرامې په باب» راوسپارله.

تر دې ورهاخوا د استاد یوې بلې خبرې پر هغه مهال حیران کړم، استاد وویل:

«هوسی په داسې ځای پای ته رسېدلې، چې له دې ځایه بېرته هم پیلېدلای سي. خدای ج دې پر وطن ورحمیري...»

د ارواښاد استاد له کراماتو ډکې وړاندوینې ته هغه مهال ځیر شوم، چې د هوسی د دویمې برخې د لیکلو تلوسه راپېښه شوه.

دا دی پوره پینځه ویشته کاله روسته، داسی مهال، چي زه د خپل ژوند پر پنځوسم درشل گام ږدم، د هوسی دویمه برخه کینل پیلوم، بلکی دوه فصله می کینلی ده.

زه هوسی نه لیکم. هوسی بیا، د هماغه لومړي ځل په څېر، ځان پخپله راباندې لیکي. د هېڅ پېښې په اړه می وړاندې فکر کړی نه دی، هوسی لکه الهام راباندې اوري.

هره پېښه، هره صحنه، هر داستاني شخصیت یې په مخه راځي او ځان راپېژني.

دا څو شپي می خوب گډوډ دی، د هوسی بېلابېلي صحنې په خوب وینم. نارام یم، ستومانه یم، خپه او غمجن یم.

هوسی د وطن د غمیزې داستان دی، کاشکې مو د وطن د خوښیو کیسې لیکلای. کاشکې مو د مینې او عشق داستانونه کینلی...

هوسی زخمی ده، د خپلواکۍ هوسی لاهم په سپېڅلي زمکه او پاکو اوبو د غنمو کرل غواړي، چي وطن له رېږو خلاص شي...

خدای دې نه کوي، چي - که ژوندی وپاښم - په پینځه او یا کلنی کي د هوسی درېمي برخي لیکلو ته اړ شم.

کاشکې هوسی خپل ارمان ته ورسیري او زه خپله بله منظومه په یوه عاشقانه و عارفانه کیسه راوڅرخولای شم.

دعا کوئ،

هوسی به ژر ستاسو د سترگو ترمخ راڅرگنده شي.

ان شاءالله»

ما (آصف بهاند) په کامنت کې داسې ورته وليکل:

«مبارک دې وي، 😊»

زما دې بيا تلوسه کړه چې دويمې هوسى ښکلاوې او انځورونه ته لارې وڅارم.

«په کاته - کاته مې سترگې په واته شي
چې خبر دې د راتله راباندې وشي»

د منظومې قهرمانان او کرکټرونه:

د دويمې هوسى د سپړنې په پيل کې غواړم لومړى د منظومې قهرمانان او کرکټرونه معرفي کړم، خو مخکې له دې د يادونې وړ بولم چې د ۲۰۱۹ کال د جولای په ديارلسمه نېټه په تاند ويبپاڼه کې د ښاغلي پوهنيار محب الله ترابي په قلم د «هوسى، د افغان انسان هيله» تر سرليک لاندې، د لېوال او د هوسى (لومړى هوسى) په باب يوه مقاله خپره شوې چې د يادې مقالې په متن کې د علامه رشاد په حواله، د لومړى هوسى پر سيمبولونو رڼا اچول شوې ده.

- کليوال شپون او ميينه يې د توروسترگو ښکلې نجلۍ:

«او دلته دوه ميينان،

يو يې شپونکى، چې په شپيليو باندې کودې کوي

بله ملنگه نجلۍ

هغه چې تورې تورې سترگې لري

غاره په غاره خو يو لري خاى ته

پاکو اوبو سپېڅلي خاوري پسي

غوارو غنم و کرو

او کليوالو ته مو ژوند وبنو

ما او د تورو تورو سترگو بنکلي...»

شپونکی په خپلي جادوگرۍ شپلي سره بايد خلک د جهالت له درانه خوبه راوینن کړي، غنم وکړي او د خپل کلي (وطن) سمسورتيا، ابادي، ازادي او خوشحالي ورپه زړه کړي. له هوسی نه درې پور اخیستي غنم چې د تورسترگي د غاړې په زرین تاویز کې يې ايښي دي، دا به د احمدشاهبابا پر سر باندې د غنمو د هغو ټومبلو د وړو دانې وي چې د شیرسرخ په جرگه کې د ده پر دستار باندې ټومبل شوي وو. او اوس دوی غواړي چې چېرته سپېڅلي خاوره او له وینو څخه پاکي اوبه ومومي څو دا غنم بیا وکړي:

«غوارو غنم وکرو

او کليوالو ته مو ژوند وبنو

زخمي هوسی او کليوال

وري نهار راته په تمه ناست دي» ۳ ام مخ

«خدایزده چې چېرته به سپېڅلي خاوره

پاکي اوبه ومومو؟

چې هلته وکرو غنم د هوسی

ها چې زمورد خپلواکی نښه ده.» ۶ ام مخ

– پرتمينه او اسه:

پرتمينه او اسه لرغوني قهرمانان دى چې په دې منظومه كې د وطن د دفاع په خاطر، د يرغلگر لښكر په مقابل كې جنگېږي. څنگه چې په دواړو هوسيو كې د كركتورونو تداخل شته، ځكه هماغه تورسترگي دلته د پرتمينې په نامه راڅرگنده شوي ده. همدا تورسترگي ده چې په بېلابېلو كركتورونو كې راڅرگندېږي لكه: ملالی، ناهيد، نازو، فرخنده او...

«زه «پرتمينه» يم او زما جانان «اسه» نومېږي

مور دوه ميین يو او د غره په ديواله كې خښ وو

«د غبرگو تورو د پاچا» له زمانې څخه تر نن

او تر همدې تېرې شېبې پورې په خوب ويده وو

چې سنا شپېلى راوينن كړو»

كومه كيسه چې پرتمينه كوي، د پېښې سيمه يې د كابل شيردروازه ده او له ديوال نه موخه د زنبوركشاه او زنبيلكشاه ديوال دى چې د يوه تېرې كونكي لښكر د مخنيوي لپاره جوړېږي:

«زما اسه،

زما دغه خوږ جانان هم راغى د ديوال بيگار ته

چې لمرلوېدو نه د بيديا د لښكر

د څرمبښكيو او كړبوړو له صحرا نه راروان يرغلگر

ز مور تر كلي پورې

په اسانى رانه شي

او د دې دنگ غره د لمنې خلک

د غبرگو تورو د پاچا له خونړۍ لښکره

خان او وطن وساتي...»

- د غبرگو تورو شاه، د يرغلگر لښکر مشر:

په پخوانيو زمانو کې د يرغلگرو لښکرو مشر:

«... او د دې دنگ غره د لمنې خلک

د غبرگو تورو د پاچا له خونړۍ لښکره

خان او وطن وساتي»

«د غبرگو تورو شاه لگيا و، زموږ له خلکو يې سرونه رپېل»

- ملنگ بابا:

د افغانستان د خلکو جمعي خرد دى.

«چې يو ناخاپه د ملنگ بابا ښکالو راغله

هغه ملنگ چې د دوه سترگو په خلا کې يې دونيا ښکاريږي

هغه چې زړه کې يې د دې کلي کيسې ژوندۍ دي...»

- د غبرگ توري شاه پيرو او د ژپرو پاڼو د لوگيو کوډگر:

د غبرگتوري شاه لارويان او لښکريان د ټولني ارتجاعي قشرونه يا د شنو، سپينو او تورو جنډو رپونکي خلک.

«دا کوډگر هم ها د خپلو تېرو - تېرو پلار نيکونو

په شان کوډي کړي د ژېرو - ژېرو پانو

دوی د ژېرو کاغذونو

په لوگي خلک ويده کړي

او بيا خلک په لوگيو شي طلسم

بس رانده شي، يا کانه شي

يا يې ژبې و خولي گونگی شي

يا له ويري يې زوبی شي...»

- اورديو:

روسان شوروي يرغل:

«د کنگلونو له هېواده

او

د بييرو له ځنگلونو څخه

«اورديو» له خپلو سرو پېريانو سره راغی زموږ د کلي چم ته»

- لاتديو:

انگريزي يرغلگر، امريکايي تيري کونکي:

«لاتديو» چي زره يي مور د خلکو له کيني نه ډک و»

- د کوډگرانو لښکر:

طالبان اوله دوره:

«د کوډگرانو د زامنو او لمسيو لښکر

هغه چي ژپر - ژپر کاغذونه يي وو ډک له لړمانو، له مارانو،
بنامارانو څخه

له ژپر زمري نه يي زده کړي وي لا نورې کوډي»

- هوسى:

د ازادى سمبول:

«او د هوسى په ننگ وتلي کليوال يي سره ووېشل په ډلو - ډلو»

«هغه کلونه، چي زموږ د خپلواکي ملکه

بنکلي هوسي د هسکو غرونو لوړو ترو کي زخمي پرته وه»

- تور ابليس:

پنجابي واکمنان چي تل يي زموږ پروطن او خلکو باند لوبي کړي
دي:

«يو لوى کوډگر د څرمبنکيو او کربورو له بيديا څخه د تور ابليس
بيديا ته راوست»

- ژېر زمرى:

اوسامه بن لادن:

اوسامه په عربي کې زمري ته وايي، لادن زېرگل ته وايي:

«د غبرگو تورو د شاه دغه لمسى

- چې يادیده «ژېر زمرى» -

په ژېرو، ژېرو کاغذونو کې د تورو بڼامارانو د لوگيو يو بډای
کوډگر و

چې د سرو زرو خو خولۍ يې په اوبڼانو بار وي...»

- بوډا چوپرگر:

د اورډيو يا د شوروي لښکر پر ټانک باندې سپور چلباز تورمدیر:

«تر هغه روسته، چې اورډيو مات شو

تر هغه روسته، چې د يېرو ځنگل اور واخيسته

تر هغه روسته، چې بوډا چوپرگر ورک شو د زمان د گردلو لرو
کې»

- د هوسى سپاهي:

د پاکستاني مليشو او تنظيمونو په مقابل کې له وطن څخه د دفاع
سپاهيان چې لارښوونه يې ډاکتر نجيب کوله:

«په لومړۍ ورځ يې د هوسى يو سپاهي وواژه

ها چي لاتديو يي د ابليس له دښتي

د مرگ فرمان و کښلى»

- پنځوس يوسترگي ديوان:

د امريکا په مشرۍ د ناتو ايتلاف:

«پنځوس يوسترگي ديوان، چي راسپاره دي د پولادو په ليوانو
باندي

او پاس اسمان کي پرې تاويري د پولادو کارغان

ديوان دربيرري او د دنگو - دنگو غرونو کلي

بيا په لمبو کي سوزي»

- د کوډگرو لښکر:

دا هم تنظيميان دي او هم د طالبانو دويم ځل راتگ:

«هغه شيبې، چي د کوډگرو د لښکر متروکو

د هوا ډيو کي د شرک زخموڼه ونخول

هغوى، چي ژپرو کاغذونو نه ماران او بناماران کړى کړى
سوزوي

چي راروان وو د زړې کلا درشل ته د لوگيو ترمنځ

د غبرگو تورو د پاچا جنډه يي هسکه په لښکر رپيده»

هغوى، چي ډېر د پېغلو نجونو او د بنځو د دوه سترگو له ليدو
وېرېدل

او د سړيو له وينتيا څخه يې کرکه راتله

د ژېر زمري په فرمان راغلل او د ټولو بنځو سترگي يې پرې
وتړلي»

- دويمه پرمينه:

دا د جهالت د لښکرو په اور کې لولپه شوي **فرخنده** ده چې په دويم
قيامت کې انځور شوي ده:

«په هغه ورځ چې اسه

او پر هغه ميينه ښکلي پرمينه پېغله

ولاړل له سيند څخه لويديز لوري ته

غوښتل يې هلته پټه شوي څه سپېڅلي خاوره بيا ومومي

د پرميني په زرو او هېرو شويو خاطر وکې لکه خوب چې ويني

د يو خټين منگي کيسه گرځېده

چې په کې پاکه او سپېڅلي خاوره

د پرميني مور ساتلي وه، د دې لپاره...»

د دويمي هوسى په دويم قيامت کې چې دويمه پرمينه راځي او دا
هڅه کوي چې ناپوه او ويده نارينه راويش کړي او خلک د دوه توري
پاچا د لارويانو پر جادو باندې پوه کړي، د کوډگرو له خوا

لومړى په تېرو ویشتل کېږي او تر ډېر زجر وروسته سوځول کېږي، دا قهرمانه معاصره فرخنده ده چې په رڼا ورځ د تيارو د لارويانو له خوا وسوځول شوه.

د منظومې نوي انځورونه او نوي شعري ترکیبونه:

په دویمه هوسى کې د لېوال د پنځو منظومو د شعري انځورونو او شعري ترکیبونو تجربې په نوي بڼه ځلېدلې دي. په دویمه هوسى کې نوي انځورونه ځکه قوی او زړه وړونکي دي چې د ټولو تېرو منظومو د شعري انځورونو تجربې سره یوځای شوي دي او د هغو په قالب کې مفاهیم ادا شوي دي.

د دویمې هوسى د لوستلو په ترڅ کې ما ته ډېر نوي شعري ترکیبونه او شعري انځورونه په مخه راغلي دي، دا یې څو بېلگې دي:

– څو ژرندې اوبه:

«داسې یو سیند، چې په کې څو ژرندې اوبه بهیږي»

– ځگېروېدلي غږ:

«په ځگېروېدلي مهربانه غږ غوښتنه کوي...»

– ژوندون اوږدول:

«گرانه شپونکيه! زه خو ستا د دې خورې شپېلې په تمه لا ژوندون اوږدوم»

– د غرونو له دیوالونو څخه د رازونو دورې څنډل:

«شپېلى راواخله او د تېرې زمانې كيسه نغمه نغمه كړه
 د دغو غرونو ديوالونو له رازونو دورې بيا وڅنډه
 د دې نيمزالي سيند په راز مې پوه كړه
 ما ته شپېلى ووهه!»

– د بنامار غځوونې:

«لكه له خوبه راويښ شوى بنامار چې غځوونې وكړي»

– مړاوي اننگي:

«په مړاوو مړاوو اننگو يې راروانه وه د اوبنكو مرغلره رڼه»

– د غبرگو تورو پاچا:

«د غبرگو تورو د پاچا له زمانې څخه راغلي خلك»

– ډول غريبدل:

«د لوى ديوال د جوړېدلو اشر ته ډول وغربېد»

– له تورو وريځو نه څرمن ايستل:

«لكه برېښنا چې په اسمان كې په يو گرز له تورو وريځو نه څرمن
 وباسي»

– د باد وړېښميني څنې:

«غږ يې دره كې د پاسته باد په وړېښمينو څنو غوټه،

داسي بڼه لگېده»

– د جگړې طلسم:

«... او د جگړو طلسم مات کړو،

خپلواکي او سوله بيا راولو»

– نيمهخوا سيند:

«سيند نيمهخوا بهيري»

– باد په اتن سر دی:

«... او باد د غره د ديواله په ويجاړ برج کې په اتن سر دی.»

– د سيند نيمزاله مزل:

«د سيند نيمزاله مزل مور سره ترڅنگ بهيري»

– پولادي ليوان:

«کلا د ډېرو زمانو د پولادي ليوانو دارو ده کپ کپ خورلي»

– د ژېرو کاغذونو لوگي:

«دوی د ژېرو کاغذونو

په لوگي خلک ویده کړي»

– ختین بنامار:

«د غځېدلي اوږد ختین بنامار له ليکي سره»

– د زمان خوب:

«هغوى زما شپيلى راويين كرل د زمان له خوبه»

– په سترگو كي برېښنا تاوېدل:

«او ما ليدل، چي د ملنگ په خلبلو زرخو سترگو كي برېښنا
تاوېده»

– د جگړو سور دوزخ:

«د ډلو ډلو د جگړو په سره دوزخ كي سوزېد»

– د ماشوم وينه:

«هغه كلونه، چي د ډلو توري سري وي د ماشوم په وينو»

– د پولادو كارغان:

«او»

ژېرمري د تورو وسپنو پولادو د كارغانو په زور

هله تر اوو سمندرونو هاخوا

د لاتديو لوري هسكي دنكي ماني...»

– د سرو لمبو درمند:

«د سرو لمبو په درمنديو كي او د اور په ژرنده

داسي ايري ايري كړي

لکه چې هېڅ رادنګي شوي نه وي»

– د باد نڅا:

«باد يو ځل بيا د زاړه برج په منځ کې ونڅېده»

– د موسکا گلونه:

«پېغلو ځوانانو په مور و شيندل گلونه د خوړو موسکاوو»

– بي زوره سلګۍ:

«بابا لمنګ هلته ولاړ و او ژړل يې په بي زوره سلګو»

– د ونو په شنو څانګو کې د باد پټېدل:

«مرغۍ لا غور وي او باد پټ و د ځنګله د ونو شنو څانګو کې»

– له لمبو او له سکروټو رغېدلې نغمه:

« يوه له درده،

له لمبو

او له سکروټو رغېدلې نغمه»

– د لمر چوپټيا:

«لمر به په چوپه خوله راوخوت او ځنګله نه به خاموش واوښته»

– د تللو زمانو ايښه:

«لکه د تللو زمانو په ايښه کې چې سبا ته گوري»

– د شپېلی مری:

«زما له ستوني نه روستی سکروته لاره د شپېلی مری ته»

– جلوهلي توري:

«د غبرگو تورو د پاچا دوه جلوهلي توري»

– د سیند ژړا:

«سیند خپلي لور ته ژاري

د پرتميني ايرې ليکه ليکه

د سیند اوبو سره راوڼي دي ختيځ لوري ته...» ۶۵ ام

د پرتميني ايرې

د اوبو ذهن مينځي

سیند لاروان دی...»

– د اوبو ذهن:

«د پرتميني ايرې

د اوبو ذهن مينځي

سیند لاروان دی...»

– د رڼو اوبنکو فرش:

«ختيځ د خپلي بنکلي لور راتلو ته فرش د رڼو اوبنکو غورولې په لار...»

– په ايرو سره د اوبو مينځل:

«په هغه تور ماښام، چې سيند خپلې اوبه د پرتمينې په سپېڅلو ابرو و مينځلې»

– د اروا نڅېدل:

«په هغه شپه، چې د ستي پېغلې اروا د غره په لور ديواله ونڅېده»

– د باد انګولا:

«او غره د باد له انګولا سره په کوکو ژړل»

– د لمر زرین جام:

«لا سباوون د لمر زرین جام ته شیبې شمارلي»

زما له نظره د دویمې هوسۍ انځوریزه ننداره، د نووترکیبونو یوبل حیرانونکې کاروان دی چې لېوال په دویمه هوسۍ کې روان کړی دی. د دویمې هوسۍ په لومړي پړاو کې شپونکې له خپلې مینې سره بڼه مست راوان دی چې پاکې اوبه او له وینو پاکه مخکه پیدا کړي، څو ورو او نهرو ته غنم وکړي، په خپله شاعرانه دونه کې یې بېلتون هم چیرې لري د د تورو سرو او خونړیو دیوانو په ساره

زندګان کې بندي کړی دی او خپله مست روان دی. دا یې د لېوال په هنرمندانه قلم د خولې څو خبرې دي:

«بېلتون بندي دی، خدایزده چېرته لري»

زه د دې کلي مساپر شپونکې روان یمه لا

لکه زما د خپل زرګي درزا په بل ګوګل کې

زخمي هوسۍ او کلیوال

وړي نهار راته په تمه ناست دي...»

په دويمه هوسى كې د شعر د نورو ښكلاوو په څنگ كې، د منظومې متن عجبه رواني لري چې له پيل نه ترپاي پورې هېڅ ډول سكتگي نه په كې حس كېږي. د داستان په پيل كې شاعر په نستانلژيک ډول د جگړې په اور ناسوځېدلى زمان او شين كلې يادوي. دا يې څو بېلگې دي:

«ها ورکې شوې زمانې ته گوندي بيا ورسو

چې زموږ کلي کې لا فصل د غنمو شين و

او کليوال مو په يو بل ميښ وو

هغه د ميني او ښکلا زمانه

چې کليوالو مو غم کرل او مستي چيني

له پاکو سپينو اوبو ډکې بهېدلي په ويالو او ان تر سينده پوري

مستي هوسى،

د خپلواکۍ ملکي

لا زموږ د کلي په خوښيو پاچاهي کوله

چې لا په کلي کې د تورو سرو ديوانو لاره تېره نه وه...»

شاعر له جگړې نه مخامخ شکايت نه کوي، خو کله چې د غنمو کرلو مسؤليت باندې خبرې کوي او په پاکې خاورې او سپېڅلو اوبو پسې گرځي، ټولې مخکې او چيني د انسان په وينو لړلې ښيي. دا يې څو بېلگې دي:»

– لا لتوو سپیڅلي خاوره او له وینو څخه پاکی اوبه

غواړو غنم وکړو

او کلیوالو ته مو ژوند وینو...

– د داسې خاورې څرک لا هم نه‌ښکار ي

چې د انسان وینه پرې بل انسان شیندلې نه وي

هغه چینه ورکه ده،

چې په کې وینه بهېدلې نه وي...

– خدایزده چې چېرته به سپیڅلي خاوره

پاکی اوبه ومومو؟

چې هلته وکړو غنم د هوسی

ها چې زموږ د خپلواکۍ نښه ده

– د لوړو لوړو غرونو اوښکې راروانې دي، خو رنگ په کې د وینو

ګډ دی»

د دویمې هوسی پیام:

په هوسی منظومه کې یو ځانګړنه دا ده چې تورسترګې ښکلې پیغله

په بېلابېلو کرکټرونو کې راڅرګندېږي. پرتمینه، ملالی، ناهید، نازو،

فرخنده دا ټولې همدا تورسترګې ښکلې پیغله ده.

د دویمې هوسی په منظومه کې کله چې تورسترګې د پرتمینې په

نامه د فرخندې په رول کې راڅرګندېږي، په هماغه ځای کې د

جهالت او افراطیت قرباني کېږي، چې اسه له دوه توري پاچا نه

غاړه غوڅه كړې وه او د دويمې هوسى د پيام اصلي خبرې دويمې پرتمينې يا فرخندې له خولې اورېدل كېږي، فرخنده په لوړ غږ سره وايي چې:

زه هرڅه وينم او په هرڅه پوهېږم، تاسو ولې غواړئ چې زما سترگې وتړل شي، تاسو ولې «د بنكلو پېغلو او بنځمنو له ليدلو نه وپيرئ داسې؟ چا څه ډول جادو درباندي كړى دى؟

«زه پاڅېدلي يم، چې دغه تور طلسم مات كړم

زه به د نورو بنځو سترگې هم رنې پرانيزم

زه به د بنكلو نجونو سترگو نه پردې لري كړم

زه به دا ستاسو كوډې ونهمنم

د دې مارانو، لړمانو، بنامارانو تور لوگي به د دې غرونو شنه اسمان څخه جارو كړم، جارو!»

پرتمينې د فرخندې په رول كې چيغې وهلې او خلكو ته يې ويل: په تاسو كوډې شوي، وينن شئ او ځانونه پوه كړئ، زه راغلي يم چې بنځو ته درنا او نارينه وو ته د ويننتيا مفاهيم بيان كړم او...

دا څو كرښې د دويمې هوسى له هغې برخې رااخيستل شوي دي چې د دې منظومې د پيام يوه برخه په كې نغښتې دى:

«... هغې نارې وهلې:

هاى زما خلكو!

اې د سيند د دواړو غاړو خلكو!

ای غیرتی نرانو!

په تاسو کوډې شوي

تاسو په بنو او بدو نه پوهېږئ

د یو کوډگر په چيغه

خپله بېوزلي خور په کانو ولی

دغه کوډگر ستاسو د هرڅه دوښمنان دي،

ولی نه وینېږئ؟

لږ څه راوینښ شئ، گورئ دا څه کوی؟

زه یم راغلي، چې طلسم مات کړم

زه یم راغلي، چې دې بنځو ته رڼا راولم

او نارینه وو ته وینښتیا راولم

دغو تیارو ته روښانتیا راولم»

په لنډه توگه ویلی شم: د دویمې هوسی پیام دا دی چې په جهالت کې راگیږ خلک له ډوبېدو وژغوري او د لوی کوډگر په دود (لوگي) ویده شوي خلک له درانه خوبه راوینښ کړي. هغه څه چې بهرنیانو د خپلو موخو د ترلاسه کولو له پاره پر مورن باندې کړي؛ د هغو پر ضد مبارزه وشي او ستونزو ته حللاري پیدا شي.

په دویمه هوسی کې دا پیام هم وړاندې شوی دی چې د دین په نامه تل خلک غولول شوي دي، مور باید رابېدار شو او په حقایقو ځان پوه کړو، د مذهبي استعمار هغه کړی باید ماتې شي چې له سلگونو کلونو راپدېخوا د خلکو پر ذهنونو حاکمې دي. د کوډگرو له مخې

نه مذهبي نقابونه لرې کړای شي او اصلي څېرې يې خلکو ته وروښودل شي.

دا منظومه (دويمه هوسی) د ښامار سبک په پيروي تخليق شوې ده، توپير يې دا دی چې په ځانځاني ښامار کې خج پر جفتو څپو باندې راځي او په دويمه هوسی کې پر طاق څپو باندې.

تايپي تېروتنې:

ما ته په رالېږل شوي متن کې ځينې تايپي تېروتنې هم ترسترگو شوې، ما د چاپېدونکي او يا پرليکه کېدونکي متن د تصحيح په غرض په نښه کړې او بېرته مې لېوال صاحب ته ورولېږلې، هغه هم په ورين تندي د متن تايپي تېروتنې اصلاح کړې.

زه د دويمې هوسی تخليق د پښتو شعر پر لېواله باندې د يوې نوې او زرينې څښتې اضافه کېدل گڼم، د جهالت په خوب ويدو خلکو ته يې د ويښولو يوه چيغه بولم. د دې غنيمت اثر د تخليق په پار لومړی ښاغلي لېوال ته او بيا د پښتو شعر ټولو مينه والو ته مبارکي وایم.

د غفور لېوال د شعر چينه دې رڼه او بهانده وي!

پوهندوی آصف بهاند

هېدرسلیف، پښمارک

د ۲۰۲۴م کال د سپتمبر پنځلسمه

لومړۍ هوسى

لومړۍ برخه

زموږ کلی زموږ مېنه

د لوړو څوکو هسکو دنگو غرونو
 د سردرو د شنو لمنو خوا کې
 هلته یو کلی و د مینې کلی
 زه ددې کلي شپونکى
 لا ډېر زلمى وم چې په مینه پوه شوم
 هو!

زه مین شوم او یو چا را سره مینه پیل کړه
 یوه د تورو تورو سترگو میرمن
 او د گودر د نازولو میره
 د کلیوالو بنایستونو د جرگې گلوه
 اول زه نه وم خبر
 چې د بنایست او مینې دغه جرگه
 هر مازیگر زما د شني شپیلی نغمو ته د گودر په غاړه
 په تلوسه او تنده تمه کوي
 خو یوه ورځ چې د ځنگلونو ترخوا
 پرېنو د سیند نغمو ته غوږ ایښی و
 او ځروبي په خپلو سپینو گوتو
 لا ترنگوله د سپرلي سندرې

اوچېرې لري کټهار دزرکو
 د خو تنزرو د نغمو خُواب ته غاړې ايستي
 ماهم شپيلی په شونډو کېنودله
 مور سره ټولو کړي په گډه پيل
 د يو زيرې مازيگر
 مستو شيبو کې د خنګله زمزمې
 اولاد شنه خنګله په سترگو کې موخوب زنگاوه
 چې زمور د کلي د بنکلا قافله
 ها د گودر د نازولو جرگه
 د شنو خپريو او زيتونو منخ نه
 زما په لوري راغله
 پيغلي په مينه او شور
 له ما نه تاوې او راتاوې شولي
 لکه رنگيني خو گيډی د کلو
 او د بنکلا د قافلي سرکبني
 چې وه د تورو تورو سترگو ميرمن
 داسې په ناز وويل :
 ای د رنگينو سردرو شپونکيه!
 شپيلی دې وغروه
 موره د کوزې چيني
 د يو گودر همزولي
 يو ستا د بنکلو ترانو ميلمني
 او ما په ډېره مينه
 د شرشري له ترنم سره مل
 بيا پوکي ورته کړلو شني شپيلی ته
 او له دې ورځې وروسته

هر ه ورځ زه وم، شنه شپيلی وه
 او جرگه د بنكلو
 هر مازيگر به مي د تگ په وخت كې
 يوه لمن گلونه وشيندل په بنكلو پيغلو
 او هرې پيغلي به پر خپلو گوتو
 هغه وربل كې تومبل
 يوه ورځ داسې هم شوه
 كله چې ما څو سارايي گلونه
 د خپلې مينې په وربل كې تومبل
 هغې په ډېر اضطراب
 راته په تورو تورو سترگو كې كوم څه وويل
 خداى (ج) خبر څه يې غوښتل؟
 همزولي ولاړې خو هغه پاتې شوه . . .
 او شيبه وروسته مي چې سر و د هغې پر زنگون
 نو راته داسې يې په ناز وويل :
 «نوره شپيلی مه وه!»
 او ما په ډېره حيرانتيا ورځني وپوښتل، چې :
 مگر جانان ولي؟!
 شپيلی خو زما و ستا د عشق ريباره
 ماخو ټول عمر كې همدغه رمه
 همدغه غرونه او همدا ځنگلونه
 او بس همدا يوه شپيلی درلوده
 خو بيا مي بنكلي جانان
 راته په ويره ويره داسې وويل :
 بياگامه مي مور راته كيسه كوله
 چې د شپيلی غږول
 ځوانيمرگي راوولي

نو ټوله شپه مې له ډېر غمه سترگې پټې نه شوي
 زه يوې ویرې په سرواخيستمه
 ستا دځوانۍ او ستا د مينې ویرې
 نه چې خدای (ج) مکره د ځوانيو د مرگ
 توره واکمنه پر تا پېښه نه شي
 آه _ ربه! خوله مې کړې له خاورو ډکه
 هغه سات مه کړې خدايه!
 هغه سات مه کړې خدايه!
 خو ما پوښتنه وکړه:
 دا د ځوانيو د مرگ
 توره واکمنه څوک ده؟
 ولې سندرو څخه کرکه لري؟
 او دښمني کوي شپيليو سره؟
 - نو نازولې راته داسې وويل :
 دا يو لوی راز دی يوه لويه کيسه
 زموږ د کلي د ماضي داستان دی
 نو ما د تورو تورو سترگو له ميرمنې څخه هيله وکړه
 چې راته وکړي کيسه
 زموږ د کلي د ماضي داستان کې څه راغلي؟
 نو مې اشنا راته کيسه پيل کړه
 په مينه مينه يې پوښتنه وکړه :
 تا هغه شني شني سارايي کوترې
 چې يې مښوکې گلابي رنگ لري
 سترگې يې توري توري
 د سپينو بڼو يو اميل يې دی په غاړه کې
 ليدلي چيرې؟
 نو ما ځواب ورکړلو:

هو هو ليدلي مي دي
 دلته يي هر سهار سيلونه راخي
 او ددي شنو درو اسمان كي اتنونه كوي
 بيا نجلي داسي وويل :
 مور مي هم داسي ويل :
 چي زمور په كلي كي د دوه مينو زور زيارت دي
 ددي زيارت په سرو او شنو جنډو كي
 د بناپيريو پاچاهي جوړه ده
 او دغه شني كوترې
 د بناپيريو د پاچا لوني دي
 د شهزادگيو يوه ډبره بنكلي
 او نازولي پيغله
 د شنو كوترو د كتار ميره ده
 هغه (نازو) نوميري
 چي له سندرو او شپيليو سره مينه لري
 او ټوله ورځ خپلو همزولو سره گرځي د نغمو په هيله
 چيري چي واورې د شپيلي سندرې
 هلته راټولي شي غومبر ووهي
 په مينه تاوي شي را تاوي شي اتن وكري
 كله لا وژاري
 له تورو تورو سترگو څخه اوبنكي تويي كړي
 يوازي څانگي د څيريوي يي د ساندو مات غبرونه اوري
 او نازو ځكه له شپيليو سره مينه لري
 چي له هر غبر نه يي نارې د خپلي مور اوري
 پر هغي گرانه موركي
 چي يي په ژوند كي هېڅ ليدلي نه ده
 يوازي غبر يي د شپيليو له نغمو سره مل

د هغې غور ته ورځي
 او ما د تورو تورو سترگو له میرمنې څخه وپوښتل چې:
 نو د هغې مور څوک ده؟
 او د خپل کوم جرم سزا به ويني؟
 چې غږ يې شته خو خپله نه بنکاري
 او آن تردې چې خپلې لوني يې هم نه شي ليدې
 نو پيغلي خپله کيسه بيا پيل کړه :
 مور راته داسې وويل :
 چې ډېر کلونه پخوا
 کله چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
 او دلته نه و لا زيارت ددغو دوه مينو
 ځکه هغه وخت لا ژوندي وو
 يو پر بل مين وو
 او هره ورځ به يې همدلته
 چې يې اوس زيارت دی
 ددې چينې پر غاړه
 د خپلې مينې ديدنونه کول
 اود چينې پر غاړه
 د ديدنونو پردې بنکلي محل
 د بناپيريو پاچاهي جوړه وه
 دې پاچاهي کې يوه بنکلي ملکه وه چې « هوسی » نومیده
 د خپلواکۍ تاج يې وايښی پر سر
 د هسکو څوکو شنو ځنگلو واکداره
 لکه يو بت د غرور
 چې د بنايست ساری يې نه وچيرې
 بنکلي هوسی به له همزولو سره گرځېدله
 آن له سهاره تر بيهگه پورې

د شنو درو ،گڼو ځنگلونو منځ کي
 کله به ناسته د چيني پر غاړه
 او پرې همزولو به وربل جوړاوه
 کله به ولاړه د گودر لوري ته
 د مستو مستو کليوالو پيغلو
 د شنو منگيو کتارونو د ليدو لپاره
 خو يو ماښام چي د تيارو وزرونه

ورو ورو خوريدل پر ځنگله

او سندر بولي مرغی تلې د خپلو ځالو په لور
 مسته هوسی هم را روانه وه همزولو سره
 بي پروا گرځېده خندل يي، تراني يي ويلي
 خپلي ماني ته ستنبډله د ځنگله له لوري
 چي يو ناڅاپه پرې «لات ديو» را پېښ شو
 يو هيبتناکه په رنگ تور او ويرونکی د ديوانو پاچا
 چي و راغلی د اوو غرونو، اووسيندونو له شا
 هلته چي لمر پريوځي
 د لمر خاته د کليو بنکار يي کاوه
 ځان يي نغارلی د ماښام څادر کي
 چي هېڅ چانه شولیدی
 هوسی هم ونه لیده
 او په دې راز پوه نه شوه
 چي د ديوانو پاچا
 ورباندې زړه بايللی
 خو د هوسی بنايست خپل کار کړي و
 لات ديو له ځان سره دا پريکړه وکړه :
 ځم دافق لوري ته

هڼته چي لمر پريوزي
 د مابنامونو بنار ته
 د بنكرورو مغربي ديوانو
 يو لوى لښكر جوړوم
 بيا له پاچا د بناپيريو سره جنگ ته راځم
 كلي يي سوزم او ځنگلونو ته يي اور اچوم
 د هسكو څوكو دنگو غرو غرور يي
 د اور او وسپنو په قهر وژنم
 او چي هوسى زما شوه
 بيا به نو دلته پاچاهي جوړه كړم

او د ديوانو پاچا جنگ ته راغى

نو يوه ورځ مازيگر
 كله چي زموږ كلي كي فصل د غنمو شين و
 هغلته لري د افق په څنډه
 چيري چي لمر پريوځي
 يو د ديوانو لوى لښكر بنكاره شو
 چي را روان و، زموږ د كلي په لور
 ترشا يي كلي او ځنگلونه سوي
 توري يي سري په وينو
 داوو سيندونو او اوو غرونو له شا
 د مابنامونو له تور بنار نه راتلل
 او هڼته لري يي خيمي پلني كړي
 د لمر خاته لوري ته
 پر هغي لويي دبنتي
 چي يي د سرو زور مرغى درلودې

له هغه وروسته د ديوانو لښکر
 له دغې دښتې څخه
 درې ځلې برید وکړ زموږ پر کلي
 خو زموږ د کلي د زلمو لښکرو
 د ښاپیړیو له پاچا سره وه ملاتړ لې
 او د هوسې پر ننگه ولاړل د ديوانو جنگ ته
 کله چې زمکه اور شوه
 او په کې وځغاستل وحشي آسونه
 کله چې تورو له یو بل څخه مچکې غلا کړې
 او بیا په سرو وینو کې ولمبیدې
 څه موده وروسته د لو څړو منځ کې
 زموږ شاه زلمیو د ديوانو پوځ ته ماته ورکړه
 خو چې په دنگو شملو بېرته ستنیدل کلي ته
 نو د بریو له نارو سره یې
 دوه جنازې د دوه مینو راوړې
 دغه چې اوس یې هم زیارت شته

د چينې پر غاړه

او په اتن اتن یې
 هغوی همدلته د هوسې په هیله
 د ښاپیړیو د پاچا ښکلي مانی کې خښ کړل
 او مانی داسې په زیارت واوښته
 خو د سرو زرو د مرغیو ډاگ کې
 لات دیو یوازې او زخمې پاتې شو
 لاس یې پرې شوی او پښه یې نه وه
 د خپل کسات د اخیستلو یې غاښونه چیچل
 خو یوه ورځ یې په دې دښته کې ابلیس ومونده
 او چې یې لاس وربښکل کړل

ورته زنگون يې کښنود
چې ورنه کوډې زده کړي . . .

او بيا لات دېو راغی زموږ کلي ته

کلونه وروسته چې بيا زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
په يوه توره شپه کې
د لمر خاته له لوري
څوک را روان و د لکړو په زور
نه يې يو لاس و، نه پينه ورپورې
سترگي يې سرې سرې وې د وينو کاسې
ويستان يې آن په زنگونو لگيدل
دا هيبتناک او ويروونکی کوډگر
مخامخ ولاړه د زيارت لوري ته
کليوال ټول ويده وو
هېڅ څوک پرې نه شول خبر
يوازې يو ځلې د تالندې يو پرک شو د زيارت تر پاسه
خو له سهار سره سم
کلي کې داسې انگازې شوې چې هوسی ورکه ده
کلونه وشول او کلونه کېږي
چې هوسی ورکه ده او مور مي ويل :
هغه لات ديو و، چې راغلی و زموږ کلي ته
دغه کوډگر د خپلو کوډو په زور
په هاغه توره شپه کې
بنايسته هوسی خدای (ج) خبر چيرې بوتله
او د هغې له ورکېدو سره سم
د بناپيريو پاچاهي کې لوی ماتم جوړ شو

کلیوال هم خپه وو
 بنځو زیارت ته څېرمه
 د غرو (۱) نذر بار کړ
 بیا یې د سرو او شنو جنډو تریپاسه
 توري جنډې هم د ماتم لپاره وتړلي
 جومات کې ختم وشو
 او ماشومانو لمر لویډو سره سم
 په ویره ویره پریښودلي لوبې
 ټولو به منډه کړه او پټ به شول د میندو غېږ کې
 او له دې وروسته زموږ د کلي هغه مستي
 بي پروا پیغلي

نوري زیارت ته نه تلې
 ځکه ملکه بناپیری ورکه وه
 بنکلي هوسی ورکه وه

یو پردیس د لرو لارو

مگر کلونه وروسته
 یوه ورځ ټکنده غرمه کې د بیدیا له لوري
 یو لاروی ستړی ستومان ښکاره شو
 خولي پرې ماتې رنگ یې تور اوښتی
 په ول ول ځنیو کې یې خاوري د مزلونو پر تي
 یوازي اوږد کمیښ یې ځان کې تبریگی یې په لاس
 کچکول یې غاړه کې پروت
 او په روښانه برنډو سترگو کې یې
 یوه بریښنا د کوم پټ راز ځلیده
 نو چې زموږ کلي ته راورسیده

لږ څه موسكى شو بيا څه وبونگيده
 او خپل ستومانه قدمونه يې اوچت كړل د زيارت په لوري
 سم چې سبا شو نو د كلي خلك
 د مينجور ملنگ په راز خبر شول :
 هغه راغلى وله لري ناآشنا وطنه
 له اووسيندونو نه اوښتى

په اوو غروختلى

هغه ليدلي وو په خپلو سترگو
 لوى لوى ديوان هم د ارواوو كلي
 د ماښامانو محل
 او د ښكلا ښارونه
 ملنگ له هر څه نه خبرو په هر څه پوهېده
 ښايي رازونه د دنيا يې ټول د سترگو په بريننا كې پټ وو
 چا ورنه حال د جادوگرو پوښته
 چا ترې كيسې د هغو پيغلو غوښتي
 چې د لويديځ د ښارو
 د مرمرې ماڼيو
 د لمر چينو كې لامبي
 او په دى منځ كې يو چا حال ترې د هوسى وپوښته :
 ملنگه!

تا چيرې ونه ليدله؟

ز مور د كلي نازولي هوسى؟

ددې زيارت په سرو او شنو جنډو كې

د ښاپيريو يو د پاچا ملكه؟

هغه ز مور د خپلواكې څښتنه؟

نو د ملنگ سترگو كې بيا شوه درازونو بريننا

يوه شيبه غلى و

او بيا يې داسې وويل :
 ما هغه وليدله
 چې زنداني وه د لات ديو په فرمان
 په يوه لري ناآشنا وطن كې
 د شنو جلكو ترڅنگه
 د دنگو كركو (۱) په يو لوى ځنگل كې
 او ددې لري نيستان له سره
 يوازې باد تېريده
 زانې يې نه درلودې
 هيلې هم نه وې په كې
 يوه زړه ديو بوډى
 چې يې په تاج كې ددې كلي (كوه نور) ځليده
 وه ملكه د ها وحشي نيستان
 او ماته داسې ديو بوډى وويل :
 ملنگه واوړه كيسه :
 دلته دهسكو هسكو غرونو او د شنو ځنگلونو
 د بناپيريو ملكه بندي ده
 نوم يې هوسى ده او په كلي كې يې
 نارينه زوكړې سره سم د تورې چل زده كوي
 هغوى سرو باندي پگړۍ تړي شملې يې هسكې
 ديوان ويريري د هغوى جگړې ته نه شي ورتلاى
 لات ديو، چې زوى دى زما،
 د هغوى جنگ كې شو بې لاس او پېنو
 څو يې چې خپل كسات ته
 ابليس نه كوډې زده كړې

(۱) كركي : ناي ها، نلونه

او د ابلیس ورته وروستی وصیت همدا و، چې:
دې کلي ته د تگ

لپاره
توره تر ملامه تره!
لمن کي زر یوسه!
لات دیو د کودو په زور
هوسی د کړکو د ځنگلو بندي کړه
او ما (ملنگ) سره زاړه شراب وو
چې مې پرې مسته کړه زړه دیو بودی
نومی ترې راز ددې طلسم وپوښت
چې هغې داسې وویل:
که څوک له دغه نیستان څخه کوم کړکی یوسي
ورنه شپیلی جوړه کړي
او بیا یې وغروي
چې غږ یې لار شي آن د هسکوهسکو غرو کلي ته
د بناپیرویو ها بنایسته شهزادگی
پیغله نازو یې واورې
هغه چې ډېره په هوسی گرانه وه
نو به نازو ددې شپیلی له ستوني
د خپلې گرانې مورکې غږ واورې
کله هوسی، چې نازو پوه کړې په راز
نو به پاچا د بناپیرویو کړي دا کودې ماتې
یا خوله کړکي څخه څوک چیرې قلم جوړ کړي
بیا یې د هسکو هسکو غرو د کلي
د څو زلمیو په سرو وینو کې غوټه کړي
او پرې لیک ولیکي
که دغه لیک نازو ته ورسیري

بيا هم طلسم د تيارو ماتيري
 نو زه ملنگ، چي په دې راز خبر شوم
 پټ په غلا ورغلم ځنگله نه مې يو کرکی مات کړ
 هغه مې راوړ د ختيځ تر کليو
 خو يوه ورځ له ورځو
 سم چي د لوړو غرونو کلي ته را ورسيدم
 شپه مې د لوړو څوکو خواته يوه شنه دره کي
 د کوم شپانه په شپول کي تېره کړله
 سهار چي کلي ته راوخوئدم
 کرکی مې هېر شو هلته
 او چي سبا را ياد شو
 په بېره ورغلم هماغه شپول ته
 خو زما برخه دې په اور وسوزي
 کرکی د ورکو ورک شو
 ډېر پسي وگرځېدم
 مگر پيدا مې نه کړ
 خدای خبر چيري و پيريانو وری...؟

او هغه کرکی ما شپونکي پيدا کړ

... او چي کيسه زما د بنکلي ميني
 - چي وه ميرمن د تورو تورو سترگو -
 دلته راورسيده
 نو را په ياد شو ماته
 هاڅو کلو نه پخوا
 د پسرلي يوه ورځ
 کله چي زه مې د نيکونو په لاس
 هغه جوړ شوي شپول ته بيا ورغلم

چي هلته دمه وكرم
 مگر د شپول څنگ ته مي
 په حيرانتيا وليدل
 څو ناآشنا پلونه
 او يو د كركو ډنډر
 يوداسي كركي چې يو بند يې وله بل څخه په لويشتو لري
 ما هم په خپلو لاسو
 ورنه شپيلى جوړه كړه
 چې اوس پرې هر مازيگر
 دادى سندرې بولم
 او چې زما دغه كيسه واوریده بنكلي پيغلي
 نويې له ډېرې ويري
 له تورو سترگو څخه اوبنكي راغلي
 او په ژار يې راته داسې وويل :
 آه! خدايه دا څه اورم؟!
 له تانه هيله كوم
 نوره شپيلى مه وهه!
 ځكه چې مور مي ويل :
 په هاغه ورځ چې هازرې ديو بودى
 ملنگ ته راز ددې طلسم وويل
 نو چيرته پټ هغه ابليس واوریده
 او پرې خبر يې كړ ديوانو پاچا
 لات ديو د كركي او يا ويري او غوسې له زوره
 د كركو نيم ځنگل ته اوروته كړ
 او داسې هوډ يې وكړ :
 له نن نه وروسته لمر خاته لوري ته
 په تېره بيا دهسكو غروكلي كي

چي هر زلمي شپيلى ته شونډي وروري
 نو پرې حرام شه ژوندون!
 او اي زما لوري!
 اي واكمني په خواني كي د مرگ!
 ولاړه شه! والوخه!
 د هسكو هسكو غرو كلي ته
 هلته چي لمر راخيږي
 او هر زلمي چي غزوله شپيلى
 نو خوانيمرگ يي كره، ژوندون ترې واخله!
 دلته نو بيا زما د بنكلي ميني توري سترگي
 خداى (ج) خبرولي شوي له اوبسكو ډكي
 نو يي په ويره ويره
 او ساه نيولي ژبه وويل چي :
 مگر ته نه يي خبر؟
 همدا پرون يي زموږه كوز كلي ته
 د يوه زلموتي جنازه راوړه
 چي لا هماغسې يي لاس كي وه شپيلى نيولي
 خلك ونه پوهېدل
 چي دا د چا له لاسه؟!
 او ستا شپيلى خوده هماغه سحرگره شپيلى
 چي د تيارو پاچا ترې ويره لري
 خكه نو هيله كوم :
 نوره شپيلى مه وهه
 نه چي خداى (ج) مه كره دا خوانيو د مرگ
 توره واكمنه پر تا پېښه نه شي . . .
 هغه سات مه كړي ربه!
 هغه سات مه كړي ربه!

دويمه برخه

د نازو د بنايسته ماڼۍ ميلمه شوم

څوك چې ريښتيني ژوندون نه پېژني
 هغه ويرېزي د مرگي له غره
 آه! د ژوندون غلامۍ
 څه ويروونكي يې ته :
 او زه هم وويرېدم
 نومې له دې ورځې نه وروسته د شپيلۍ غږول هم پريښودل
 چې مې د تورو تورو سترگو له ميرمنې سره
 د مينې شور له ترانو نه نش كړ
 نو راته څه پاتې شول؟
 يوه خولگۍ، يوه موسكا او بيا په مينه كتل
 بس هره ورځ زموږ د مينې د كورگي ميلمه وو
 خو يوه ورځ له ورځو
 چې باد په كريغو كريغو
 او قهرجن آواز په زوره نخولي وني
 مامې رمه پنډه كړه
 او بيا مې وگنډلې سترگې د شينكي كلي په لارو پورې
 گوندي پرې راشي زما ښكلي مينه
 چې يو ناڅاپه مې د سر له پاسه

د سارانئو شنو کوټرو سيل راوخرخیده
 او د ځنگله له زړه نه
 د یوه آس د ځغاستي غږ راغی
 باد لا په کریغو سرو
 چي د شنو ونو ترشا
 یو څوک په سپین آس را بنکاره شولري
 باد يي د شنه څادر لمنه رپوله شاته
 مخ يي نقاب کي پټ و
 په خپل کوډگر غږ يي نارې کړې داسي
 آهای!

د هسکو هسکو غرو شپونیکه واوره
 د بناپیریو د پاچا ریباریم
 زمور شهزداگی چي دې ژوندی وي مدام
 یم رالپړلی دلته
 او دا پیغام لرمه :
 « ته د نازو میلمه یی! »
 نو دغه آس به تا مانی ته بوځي
 زه به دې بپرته تر راتگه پوري
 دلته رمه وساتم
 او زه حیران شوم حیران
 چي خدایه دا به څه وي؟!
 خوشیبه وروسته می هر څه ومنل
 لکه په ما ، چي بناپیریو وي څه کوډې کړي
 نو پر سپین آس باندي می یون پیل کړ
 پر ناآشنا او ناخرگندو لارو
 د شنو ځنگلونو ترمنځ
 لکه دنیا چي ټوله ډکه وي له هسکو لویو شنوونو نه

هسي بي سده وم روان خداى خبر كوم لوري ته
 په خپله ورك ومه له خپله خانه
 لكه يو خاڅكى اوښكه
 د شنه ځنگله له سترگو وڅڅېدم

وبهېدم

او اضطراب مې په هر رگ كې لكه اور ځغلېده
 زما په مخ كې يوه شنه دره وه
 لكه په پيغله چې شين شال وي هوار
 يا په شنو پانو باندي اوري آبشار
 او شيبه وروسته گردله شوه
 لري راغلي

او غبار پريوتو

يوازي لري نه د مستي شرشري سندرې
 لكه بهير د هستي غور ته راته
 خو لږ چې وړاندي ولاړم
 گرد له والو ته او لمر راوخوت
 او خداى (ج) خبر زه وم په كوم جنت كې؟!
 يو پسرلى، يوه ښكلا او يوه مسته وړمه
 چې شرشري نه وړېدل د اوبو سپين غمي په شني جلگي كې
 او د جلگي تر شامي وليده د حورو ماني
 زما په لار كې ښاپيري ولاړي
 زلفي يې زما تر هر قدم لاندي فرش
 او د ماني په دروازه كې مې نازو وليده
 ها د ښكلا ملکه
 خداى (ج) يې جوړ كړى هر اندام په قدرت
 كټ مټ زما د ښكلي ميني په شان
 سترگي يې توري توري

ما ويل هماغه به وي
 هره خندا، هره ادا او هر يو ناز يې هسي
 غر يې هماغه او خوږې خوږې خبرې يې هم
 او زه حيران وم حيران
 چيرې نازو او چيرې زما د تورو سترگو مينه؟
 مگر هغه كټ مټ هماغسي وه
 زه لا حيران وم چې نازو له لاسه ونيولم
 او په هماغه كوډگر غر يې راته داسي وويل :
 دا ستا قدم پر ليمو
 اي زما د مينې پاچا
 ستا د شپيلۍ له ستوني
 ماته زما د موركي غر راته
 مگر مودې وشوي چې ستا د شپيلۍ ستونۍ وچ دي
 اخر دا ولي وايه
 ته خو د مينې او بنكلا ريباروي
 ته د سندرو پاچا
 او ته د تزيو بناپيريو د مراد چينه وي
 وايه درخار شم وايه!
 ولي شپيلۍ نه وهي؟
 او لكه تېر وختونه
 د شنه ځنگله له ځنگه
 ستا د كوډگرو نغمو غر نه راځي
 چې زه د شنو كوترو سيل كي بيا دروالوخمه
 او پټه پټه د گلونو منځ كي
 تا ته نږدې درشمه ډېره نږدې
 او ستا د شني شپيلۍ له ستوني څخه
 د خپلې وركي موركي غر واورمه

ته پرې خبر يې که نه؟
 ستا د شپيلی سندر و
 د بناپيريو پاچاهي وینه کره
 او مور په هر څه پوه شو
 ما خپله مور ومونده
 او اوس زموږ شهزاده
 چې «آدم خان» نومېږي
 توره تر ملا تړلي
 بيا له لات ديو سره جگړې ته وتی
 خو چې د کړکو له ځنگله څخه زموږ د خپلواکي ملکه
 بنايسته هوسى خلاصه کړي
 او زموږ د کلي غرور بيا وگتې
 نو تانه څار شم اې د هسکو هسکو غرو شپونکيه
 شپيلی دې وغروه
 چې د ديوانو طلسمونه مات شي
 نو راشه زموږه د مانی ميلمه شه
 زه به د خپلو تورو سترگو مينه تاته درکړم
 تا به د غيږې ټال کې وزنگوم
 تا به د ناز چينه کې ولمبوم
 تاته به درکړم د سرو شونډو څوکي
 او تا به مور کړمه د زلفو په خوب
 راشه زما ميلمه شه
 او ماته وغروه خپله شپيلی
 او زه هم داسې شوم ميلمه د نازو
 لکه له ماڅخه چې ځان هېر شو
 بس د ټول ژوند همدا خوږې ورځې وي
 د نازولو د مانی مېلمستيا

د بنایستونو باران
 او د شرابو پیالی
 د خلبونو او بنادیو شیبی
 جامی ورینمینی او په زرو کی ډوب
 را سره مل به وې بنایسته بناییری
 د نازو غیره وه د مینی جنت
 هرې خندا یې د زړه زنگ مینخلو
 هرې موسکا یې د عشق نور اوراوه
 شپه به یې بوتلم
 راته تخت به یې کره خپله سینه
 زه لوبیدم لوبیدم
 ترڅو به خوب راغی د زلفو تال کی
 نو ما د بنکلو بناییریو په دې شنه جنت کی
 د ژوند نغمی بللی
 او هره ورځ به مې شپیلی وهله
 خو یادېده به مې تل خپله مینه
 هغه زما د ژوندون ټوله موخه
 هغه د تورو تورو سترگو میرمن
 هغه بنایسته او هغه ټوله مینه
 هغه ساده او کلیواله پیغله
 کله به خوب ته راغله
 څه پریشانه او خپه بنکارېده
 چې به یې غرونو او ځنگلونو کی نارې وهلی:
 «ای زما د ژوند ارمانه!
 ای زما د مینی پاچا!
 ای پرما گران شپونکیه!
 وایه په کومه ورک شوی؟!»

- او چي سهار به ويښ شوم
 نو د نازو غږن به لمده وه زما پر سپينو اوبنکو
 زه د نازو په مكيږو کي گډروم
 زه يي د زلفو په زخځير تړلي
 زه يي د مينې په زندان کي بندي
 د هغې سترگي هم کوډگري وي وژل يي کول
 کت مټ زما د بنکلي مينې په شان
 تش په همدومره توپير
 چي زما مينه وه د کلي ساده
 او دا په خوي بناپيري
 هغه د کلي کوچي
 دا د مانيو حوره
 نور يي بنايست هماغه
 او توري سترگي يي هماغسي له مينې ډکي
 خو زما خپله مينه نه هږيده
 لا يي ياد ونو پر زره اور لگاوه
 بس زه د مينو او يادونو په بستر کي پروت وم
 د سوز او ساز پر پوله
 د بناپيريو ميلمه
 ياد نازو بنديوان
 د خپل هنر قرباني
 د خپلي شني شپيلی د سحر اسير

آدم جگري نه راغي

خو يوه ورځ له ورځو
 د بناپيريو په حرم کي يو لوی جشن جوړ شو

د خوشالیو قیامت
 او د بنادیو محشر
 د نخاگانو، پایکوبیو او گداوو دروین
 د مستو مستو خنداگانو څپي
 او چي خبر شوم نو آدم و له جگرې راغلي
 ورسره لوی لښکر زموږ د کلیوالو ترشا
 شمله اوچته، غاړه هسکه، یو سوېمن شهزاده
 دهسکو غرونو د گوربت په شاني
 څومره مغرور څومره واکمن شهزاده
 چي يي لات دیو یو ځلي بیا و په گوندو راوستی
 لکه فاتح ابدالي
 یو بریمن شهزاده
 هوسی هم وه ورسره
 ها زموږ د کلي د غرور او خپلواکي واکمنه
 چي د لویدیځ د تور ځنگله بندي وه
 له دې خبر سره حریم د بناپیریو ته اختر راغی
 ماخو گومان کولو
 بناپي اسمان د خپلي ټولي خوشالی لمنه
 نن پر همدوی شیندله
 او زمکي ټول د خنداگانو گلان
 د دوی پر سیمه شنه کړل
 ددې بنادیو منځ کي
 نازو زما څنگ ته راغله
 هغه په شنو جامو کي
 د گل په شاني بنايسته بنکارېده
 زه يي په مینه مینه بڼکل کړم بیا يي وویل راته :
 ای زما د میني او ژوندون سروره!

ته پرې خبر يې، چې دا ټوله خوشالی موربه ته تابېنلې
 د خپلواکۍ واکمنه
 ز مور هوسی همدغه ټاگټلې
 ستا دا احسان د هيرولو نه دی
 ځکه نو ز مور شهزاده غواړي خپل تاج تاته درکړي
 خو ما نازو له لاسه ونيوه دربار ته ولاړم
 د ښاپېريو د حرم دربار و څومره ښکلې
 هلته د تخت له پاسه ناست و ز مور غازي آدم خان
 چې زه يې وليدم را پاڅېد او راغړې ووت
 بيا يې خپل څنگ ته په تخت کېنولم
 راته يې وکتل په مينه مينه
 او زما شپيلۍ ته يې لاس ونيولو
 سم چې ماورکړه نو يې ښکل کړه
 بيا يې پورې کړه په سترگو سترگو
 وروسته يې داسې وويل :
 دلورو غرو ، د سردرو اتله!
 چې ز مور مات غرور دې وگټلو
 غواړم د هسکو سردرو پاچاهي تاته درکړم
 او خپله دغه نازولي خور «نازو» هم ستا کنيزه کړمه
 ته يې مني او که نه؟
 ما په خوله هېڅ ونه ويل
 يوازي تاج مې له غلامه واخيست
 چې د غازي آدم خان مخ مې ښکل کړ
 نو بيا مې تاج ورته پر سر کېښوده :
 «د ښاپېريو پاچاهي دې مبارک شه غازي!
 ته توريالی يې د هوسی گتونکی
 ننگ خوستا توري وکړ

زما د شپيلى نغمو يوازي تاته لاربنوولي
 زما سندرې وې يوازي د ويښتيا انگازي
 اوس چې هوسى ستنه شوه
 زه به مې هم بېرته خپل شپول ته ولاړ شم
 هلته يو څوك لا ماته لارې څاري
 او زما يادونو سره مينه كوي
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 زما په تمه ناسته
 لا مې په لاره كې پلونه په ليمو ښكلوي
 ته پرې پوهېرې غازي؟
 هغې به څومره وي سلگۍ وهلي
 آه! چې شيندلي به يې وي څومره اوبښكي
 زما په وركو لارو
 زه همدا نن ورگرځم
 رمه مې پاتې ده او شپول مې ړنگ دى
 مېرې مې هره ورځ په خوب كې ويښي
 واړه سپرلي به مې بغارې وهي
 او ښكاري آس به مې غوسه وي څومره
 تاته دې خپله پاچاهي مبارک
 زه درنه ولاړم غازي!
 زه درنه ولاړم غازي!
 د غازي سترگې شوي له اوبښكو ډكې
 هك پك حيران چې راته څه ووايي
 ښايي غوښتل يې ما په غېږ كې ټينگ كړي
 يا مې لاسونه ښكل كړي
 يا خو كوم څه ووايي
 خو زه په بېره ترې را پاڅېدم، چې ستون شم بېرته

او چي ماني نه راوتلم نو مي مخي ته نازو راشنه شوه
 هغه حسينه نازو
 هغه زره ورونكي نازو
 هغه د ميني چينه
 خومره بنايسته وه نازو
 خو ما يي سترگو ته كتلى نه شول
 ما يي ليمو كي د خپل جرم كيسه نه شوه لوستي
 د يو نيمگري عشق د ماتي جرم
 د يوي لنډي نيمه خوا ميني د پای او هيرولو جرم
 ما گنهكار د ميني
 لا څه ويلي نه وو
 چي د سلگيو منځ كي
 راته نازو وويل :
 زه بي له تا څخه ژوندون نه غواړم
 يا مي حلاله كره په خپلو لاسو
 يا خو چي هر چيرته ځي ما هم بوځه
 زه شهزادگي د بناپيريو د كول
 زه نازولي د نازونو د كور
 زه د مانيو ډيوه
 هو!
 زه مغروره بناپيري به شمه ستا كنيزه
 مگر د خدای (ج) لپاره
 چي ما يوازي د مرگي غبري ته مه ورسپاره
 نو ما د دنكو دنكو غرونو شپونكي
 چي د رگ ويني مي د لمر له پلوشو جوړي وي
 د هغي اوبنكو ته نور نه شو كتي
 ځكه مي لاس وركړ او دواړه را روان شولو د غرو كلي ته

تلو له زیارت څخه تر کلي پورې

مور لا روان وو تلو د غرو کلي ته
 لار مو وه ټوله په ځنگلو پوښلي
 یوازي لري نه لیدلي مو د غرونو څوکي
 چي په لمن کي يي زمور د میني کلي جوړو
 چي هلته زما د تورو سترگو بڼکلي هم اوسېده
 مور لا ځنگله کي د څیریو او زیتونو منځ کي لار وهله
 چي یو ناڅاپه اسمان وریځو ټک کړ
 څه توري توري وریځي
 لکه شگوم د لات دیو
 او لکه دود د دوزخ
 لکه د تور ښامار له ژامو څخه وتي لري
 راغلي اسمان يي پټ کړ
 مور د باران له ویري
 دیو زاړه او دنگ چنار ډډي ته ننوتو
 بڼکلي نازو ویرېده
 او ټوله پټه وه زما په غیر کي
 زموره سترگي وي اسمان ته پاتي
 خو باران نه وریده
 یوازي تالنده و بریښنا کیدله
 مور لا حیران وو
 چي ناڅاپه له اسمانه ځني تندر پریوت
 هو!

تندر پریوت او زموره پرچنار را پریوت
 ها دنگ او زور چنار چي موره يي په غیر کي پټ وو
 زمور تر مخي ځانگي ځانگي شو او اور پري بل شو

چنار لمبه لمبه شو
 چنار ايرى ايرى شو
 اور په ځنگله پورې شو
 شني پاني وسوځېدي
 نازو له ما زه له نازو نه ورک شوم
 هر خوا لوكي هر خوا لمبې تاوېدي
 هره خوا ځانگي ماتېدي سوزېدي
 ما په نازو پسي نارې وهلي
 خو هغه چيرې خدايزده زه چيرې وم
 يوازي اور را تاوېدلو هر خوا
 خو څو شيبې وروسته مي وليدله شنه کوتره
 چي د لمبو له منځه ووتله والوتله
 نو زما زړه صبر شو ومي ويل :
 آه خدايه شکر چي نازو دي بچ کړه
 او چي نازو والوته
 زه لا د اور د بنامار خولي ته پروت وم
 لار د وتلو له لمبو ورکه وه
 ما ويل چي سوزم دادى اور اخلمه
 چي يو ناڅاپه مي پر سر د کوم چا سيورى خور شو
 خدايزده سيمرغ و که هما وه د ژوند
 بس زه يي پورته کړم هوا ته د سره اور له منځه
 د کوم جنت په لور يي بوتلمه د شور له منځه
 لرې اوډېر لرې د شنو لوبو ځنگلونو منځ ته
 د چنارونو د څيريو د زيتونو منځ ته
 هلته وه پټه د پيريانو زړې ونې سره
 يوه مانۍ ولاړه
 د سپينو ستورو له الماسو، له مرمر و جوړه

فضايي ٽوله وه د ميني له سندرو جوړه
 د سپينو سپينو شرشرو د ترنم په منځ کي
 يوه سرلوري يوه دنگه ماني
 هومره بنايسته وه لکه خيال د شاعر
 څه ځلېده دغه گلرنگه ماني
 او زه يي مخ ته ولاړ
 چي خدايه څه به کيږي
 زما د ژوند دا سر گردانه پانه
 بيا د کوم باد پر لمن پريوتله
 زه لا حيران وم حيران
 چي چا مي لاس ونيوه
 آه! څومره بنکلی لاس و
 څه نازولي،
 څومره سپين و

څومره پوست و خدايه!

او چي د لاس ميرمن مي وليدله
 يو ځلي بيا له هوښه ووتلم
 يوه د حسن پرېننه مي وه ولاړه مخ ته
 کټ مټ زما د هغي ميني په شان
 کتل هماغه، ناز هماغه او بنکلا هماغه
 مينه هماغه، شور هماغه او ځلا هماغه
 ما ويل چي ومي مونده
 ما ويل چي مينه مي ده
 ما ويل قربان دي شمه ومي موندي . . .
 مگر افسوس افسوس
 چي زما مينه نه وه
 زما د بنکلي سترگي توري توري

خو ددې ښکلي سترگي بل ډول وي
 ويشتل يې هسي وو وژل يې هسي
 کتل يې هسي وو، موسل يې هسي
 يوازي رنگ يې زما د مينې نه و
 دا سترگي شني وي د اوبو په شاني
 شني د اسمان شنو ښيښو په شاني
 بس زه پرې پوه شوم چي پردې ده زما مينه نه ده
 خو دې هماغسي کتل راته په مينه مينه
 ما ويل چي څه دي اي د حسن او ښايست ملکي!
 ته چي تصوير يې زما د ښکلي جانان
 يوازي سترگو کي يې رنگ نه لري
 د تورو تورو ليمو جنگ نه لري
 وايه چي څوک يې او له کومه راغلي؟
 د کوم طلسم له سدومه راغلي؟
 خو ښکلي پيغلي لا ځواب کي راته هېڅ نه ويل
 لايي همداسي زما سترگو ته کتل په مينه وري نظر
 خو شيبه وروسته را نږدې شوه ماته
 بيا يې ښايسته ليچي را پورته کړلي
 د مړوندونو هار يې وتاره زما پر غاړه
 او زما پر شونډو يې د شونډو باران وورواه
 د تودې غيږي د سکروټو کان يې وورواه
 او زه يوه شيبه کي ډوب شومه، هم وسوزېدم
 د خوند په سيند کي، د هوس په اور کي
 نو دغي پيغلي راته داسي وويل :
 زه له اوو غرونو اوو سيندونو ها خوا
 د ماښامونو د وطن شهزادگي

او د لات ديو ها نازولي لور يم
 چي په خوانی كې د مرگونو واک په لاس كې لرم
 د هغو دنگو شاه زلميو ژنيو مرگ وم چې شپيلی غروي
 چي چبرته ناست وي په كېردي كې
 او سپورمی نخوي
 ما د هغو له خوانيمرگو زرونو وینه ويسته
 ما يې په ستوني كې وژله د ژوندون سندرہ
 او ورته غور كې مې ويله له هستی نه د بيلتون سندرہ
 ما زلمي حكه وژل
 خو چي په خپلي شپيلی مات نه كړي زموره ابليسي طلسم
 نوزه د لمر د راختو سيمي ته
 او داد هسكو دنگو غرو كلي ته
 ددې لپاره وم راغلي گرانه!
 چي د زلميو د شپيليو ستوني پرې كړمه گونگي يې كړمه
 خو يوه ورځ له ورځو
 ستاسو پر كلي باندي پېښه شومه
 ته مې د شني څيری تر سيوري لاندې ناست وليدي
 چي په كوډگره ساه دي
 چاته شپيلی وهله
 ته ډېر بنايسته ښكارېدي
 لكه ريدي لكه غاټول د بيديا
 لكه روڼ ستوری د سبا ځليدي
 او ستا كوډگرې شپيلی
 ستا ښكلي دنگې خوانی
 له مانه زړه واخيسته
 زه چې دښمنه د شپيليو د سندرو ومه
 زه چې وژونكي د خوانيو د لښكرو ومه

ما!

همدا ما هم پر تا زره بایلوډه
 او زه پر تا هومره مینه کرم خدای (ج)
 چي لیونی شوم هر څه هېر شول رانه
 ځان رانه ورک شو او جهان مې ورک کړ
 د خپل بنایسته غرور کاروان مې ورک کړ
 ته مې ونه وژلې، نه مې دې شپیلی واخیسته
 یوازي څنگ ته به دې کیناستم

او ټوله ورځ مې تاته کتل

روح مې دا ستا د شپیلی ټال کې زنگاوه زنگاوه
 ژوند مې ستا عشق کې پوباوه ورکاوه
 خو یوه ورځ له ورځو
 چا رانه ورک کړې رانه غلا یې کړلې
 رانه یې یووري خدایزده کوم لوري ته
 نه دې د بنکلي شپیلی غېر راتللو
 نه مې دې پل، نه کوم اثر موندلو
 زه لیونی شوم لیونی لیونی
 لکه بنگساره سارانې لیونی
 خو یوه ورځ مې په دې دښتو کې ابلیس ولیده
 ما ورنه ستا د نوم ټپوس وکړلو
 او د هغه له خولي خبره شومه :
 چي ستا شپیلی زموږ طلسم مات کړ
 او آدم خان ستا د نغمو په مرسته
 د آزادۍ هوسى ستنه کړه بېرته
 ما ویل چې ښه شوه گوندي هېر به دې کړم
 گوندي چې مینه دې په کرکه اوږي
 ځکه چې تا زموږ غرور وواژه

خو زما دا هيله تر سره نه شوه
 ستا ميني لا په زره كې زور واخيسته
 عشق دې له مانه د ژوند پور واخيسته
 در پسي وگرځېدم وگرځېدم
 ايله مي نن د خپل طلسم په زور
 په دې ځنگله كې داسې وموندلې
 اوس هم لا نه پوهېږم خوب دې كه رښتيا دې وينم
 نه نه رښتيا ده ته مي غېږه كې يې
 زه ستا د متو زور په ځان كې وينم
 او ستا د ميني شور جهان كې وينم
 له نن نه وروسته دا ماڼۍ او يو لښكر د مغربي بساڼيرو
 دغه سپرلۍ دغه ښكلا دغه ژوند
 يو زه او ته به يو او مينه به وي
 ته به زما د زره او ځان پاچايي
 زه به دې غېږه كې ټول عمر تېر كړم
 له تا به تل چارپيرومه ليچي
 په خپلو زلفو به دې پټ ساتمه
 سپينه خولگۍ به دركوم دركوم
 په ښكلي ناز دې نازوم نازوم
 ته دې شپيلۍ غږوه
 زه به دې ناڅمه سرود ته لکه سپينه ماره
 ته دې ځوانۍ ځلوه
 زه به دې مخ ته شمه شنه هينداره . . .

او زه شوم داسی ددی پېغلی اسیر

نو له دې ورځې وروسته
 زه د لويديځ د ماښامانو د ښار
 د شهزادګۍ اسير شوم
 د چا د شنو سترگو په دام کې گير شوم
 د وخت کاروان همداسې تلوو تلوو
 او زه يې هم ځان سره وړلم يوه ورک منزل ته
 ورځ په جامونو او سندرو کې ډوب
 شپه هم د غېږي په خوندونو کې ډوب
 ومه د خدای (ج) د نعمتونو مېلمه
 د ښايستونو او رنگونو مېلمه
 مگر افسوس چې دا جنت جنت ژوند
 ماته دوزخ دوزخ و
 زما ليوڼي زړګي هماغه ورکه مينه غوښتنه
 ها کليواله هغه دنگه نجلۍ
 هغه حسينه ها ملنگه نجلۍ
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 ها لومړنۍ ها اخريڼه مينه
 چې زه يوازې د هغې په ياد او خيال ژوندۍ وم
 د ساه مې تله راتله هغې سره وو
 زه له هغې، هغه له مانه ډکه
 هره شيبه مې زړه هغې سره و
 مگر افسوس چې اوس اسير وم اسير
 هو کې اسير له دې فرنگي سره
 دغې د شنو سترگو گلرنگي سره
 لکه ترلۍ په کمځويې چې يم

نه ترې وتی نه تښتیدلی شومه
 زه یې د کوډو په زور بند ساتلم
 پر مایې وکر ابلېسي طلسم
 پر ما راتاوو د ورېښمین ورېښمین نظر زنجیر
 د ورځو، میاشتو، د کلونو یو کوډگر رنجیر
 خو له کلونو یو کال
 او یوه ورځ له ورځو
 چي په ځنگله باندي را پریوتل
 دو سپنو وحشي آسونه
 له رنگه تور په سترگو سره وو څه یاغي آسونه
 چي پرې سپاره وو پیریان
 په سر یې الوتل د سربو او فولادو کارغان
 او دي کارغانو د غضب اور په ځنگله وشینده
 نو د شین سترگي مانی هم تالا شوه
 خدایزده پخپله د لویدیځ شهزادگی څه شوه
 او په کومه ولاړه
 زه هم آزاد شوم آزاد
 مگر حیران ومه او نه پوهېدم
 چي لا د وخت په زړه کې څه پاتي دي؟!

در بیمه برخه

پر شینکی کلي می ورپړي د اورونو باران

چانه پوښتنه وکړم:
 زما د ژوند دا ناڅرگنده لاره چېرې رسي؟
 آهای!!!
 له چانه وپوښتمه:
 چې زه په کومه ولاړ شم؟
 دا څه د سرو پیریانو ځغاسته ده
 او څومره شور دی؟
 زما د ناز په خوب ویده کلي ته کوم لوري نه لار تللي ده؟
 وحشي آسونو هر څه پښو لاندې کړل
 د هسکو دنگو غرونو کلي، هم ځنگل هم خلک
 نو زه به چیرته ولاړ شم؟
 خدای (ج) خبر زما پر شپول به څه را پېښ وي
 آخ! ماته گراني رمي
 کومو لیوانو به دارلې یې لا داري به دي
 زما اصیله ښکاري آسه! خدایزده
 چې به د کومو وسپنیزو آسو
 په تور درو بن کې گیر یې؟
 آه! خدایه نه پوهیږم
 چې زما ودان کلی به څومره رنگ وي
 خدایزده زما د تورو تورو سترگو
 هغه بیبا که

هغه مسته لیونی مینه به چیری وی اوس؟
 خدایه قربان دې شمه وی ساتی!
 خدایه! رندی کړی د پیریانو سترگی
 که به بد گوري ورته
 دادی درخمه مینی!
 زما د تورو تورو سترگو میری!
 او له دې وروسته می لتون پیل کړ
 د خپلی مینی لتون
 خدایزده چې چیری به وی
 زه می د کلي په لور مخ ته ځمه
 لا د پیریانو لښکر ځغلی هر خوا
 کله چې کلي ته را ورسیدم :
 آه خدایه دا څه وینم؟
 کلی می څومره بدل شوی په رنگ
 هر څه یی سره دي، دیوالونه او کوڅی یی سرې دي
 د ځمکو فصل، گودرونه او ویالی یی سرې دي
 زلمی ځادرنه لري
 د نجونو سر یی لوڅ دی
 ربه زما پر کلي څه راغلي؟
 چا یی غلا کړی ده د رنگ شهزادگی
 چا یی لوټلی ده د خوند شهزادگی
 زما د بنکلي ماشومتوب تاج محل
 زما د مستی ځوانی بنکلی حرم
 زما په ستورو بنکلي شپي هم چا سرې کړي رانه
 څومره بدرنگه شپي دي
 بنکاري په وینو سرې دي
 کلیه! په تا می داسی شپي چیری هم نه لورېږي

زه دې ليدلى داسې نه شم كليہ!
 د وينو رنگ كې مې دوب نه خوښېږي
 زه درنه خمه كليہ
 د هغو غرو په لوري
 چې مې د مينې راز په زړه كې لري
 چې مې د مينې غږ په خوله كې لري
 ښايي چې تا به هېر كړم
 خو خپله مينه هيرولای نه شم
 هغه د تورو تورو سترگو ميرمن
 هېڅكله هم له زړه ويستلاى نه شم
 خكه هغه ما هيرولای نه شي
 زړه نه مې لري غورخولای نه شي
 ورځم د غرونو غېږ ته
 گوندي چې هلته به يې بيا پيدا كړم
 هو زه بارو لرم چې وبه يې وينم
 خكه چې خدای (ج) هم د مينو مل دى.

او ما د تورو غرونو لار ونيوه

خمه د غرونو خواته
 او وايم دا سندرې :
 «ليونى مينې كړم اشنا له بيبابانه سره
 پرېږدئ چې گرځم ليونى په غرونو
 د ليونى مينې له لاسه
 ناست يم د غم د غره د پاسه
 د تصور په ټال زنگېږم له خپل ځانه سره
 پرېږدئ چې گرځم ليونى په غرونو

د چا د شوخ نظر لپاره
 په غرونو گرځم ناکراره
 د مینې شور مې لگېدلی له اسمانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو. «
 خو یوه ورځ له ورځو
 کله چې ورسېدم
 یوې رنې او بنایسته چیني ته
 راته د تېرو وختو خیال پیدا شو
 پر زړه مې و وریدل تېر یادونه
 هغه د پیغلو پله
 چې به چیني ته راتلي
 په خنداگانو مستي
 لکه د گلو خانگي
 په نړۍ ملا ماتیدي
 تر شنو منگیو لاندې
 او هغه ورځې زما د تاندې ځوانی
 چې په سندرو مست وم
 څومره په سوز به مې شپیلې وهله
 هغه بنایسته وختونه
 ها د جنت عمرونه
 لکه یو خوب چې وینم
 خو اوس چینه میراته
 گوډر یې ورک دی لاره هم نه لري
 بنسکاري کلونه کېږي
 چا ورته څاڅکی اوبه نه دي وړي
 هېچا یې نه دی په هینداره کې وربل جوړ کړی
 چا یې په غاړو کې خندلي نه دي

چا بي تر څنگه د شپيلی نغمي وهلي نه دي
 ما په ژړا کې ورته داسې وويل :
 خو گوره بڼكلي چيني
 دادی زه بيا راغلمه
 په زړه زخمي په ژړېدلو سترگو
 خير دی که ته هم راته ژاړې په بي غره ستوني
 زه به نن بيا درته شپيلی ووهم
 زه به نن بيا درته زړې خاطرې
 په چينغو وژروم
 دادی چيني درته شپيلی وهمه
 راځه چې دواړه په سندرو او نغمو وژاړو
 راځه چې دواړه د غمونو په شيبو وژاړو
 او ما شپيلی په شونډو بيا کېښوده
 يوه د سوز او ساز لمبه مې بل کړه
 ما ويل چې نن د چيني هډ سوزوم
 ما ويل چې نن په ځنگله اور لگوم
 او له دې ورځې وروسته
 چې هره ورځ به غرورغو کې په لټون ستړی شوم
 نو مازيگر به د همدې چيني تر غاړې راغلم
 او د شپيلی له ستړي ستوني به مې سر کړه د غمونو نغمه
 زما شپيلی، زه او چينه، بس همدا درې ملگري
 چې يادول مو د ورک عشق هغه زاړه يادونه
 کلونه تلل، کلونه اوبنتل او ژوند تېرېده
 د عمر سيند ستړی ستومانه لا پر مخ بهېده

خو يوه ورځ مازيگر

كله چې زه د چيني خوا كي ناست وم
 او له شپيلۍ سره مي يو خاى ژړل
 ناخا په غږ د كوم يو آس راغى
 چې د ځنگله د شنو زيتونو او څيريو منځ نه
 د چيني خواته راته
 واه څومره بنكلي آس و
 لكه د شنو پانو په منځ كي را روانه بيړى
 او هومره سپين ولكه واوره
 لكه لاس زما د بنكلي جانان
 او پردې آس وه يوه پيغله سپره
 زلفي يي بادوي په اوږو اخيستي
 او د تيكرې څنډه يي
 باد رپوله داسي
 لكه بيرغ د غزا
 هومره بنايسته وه پيغله
 لكه د قاف له غرو راغلي د ارم بناپيړى
 د سترگو رنگ يي و زما د بنكلي ميني په شان
 كټ مټ هغي غوندي وه
 لږ څه مغروره او عاصي بنكارېده
 زما د جانان سترگي له مينو ډكي
 خو ددي سترگي وي له وينو ډكي
 زما د يار له كتو ناز وړېده
 خو دا كاته جگره د تورو كوي
 نو زه پري پوه شوم چې زمامينه نه ده
 راغله او راغله د چيني تر څنگه

هغه مغروره قهرجنه نجلۍ
 هغه حسينه كبرجنه نجلۍ
 په ما يې داسې غږ كړ :
 ولي دې بيا يمه راغوبنتې خُوانه؟!
 ووايه څه وايي زه دلته يم
 خو زه دغرونو پرديس
 او د خنكلونو ملنگ
 زه د چيني مينجور
 او د بنكلا ليونۍ
 د څو شيبو لپاره
 ددغي پيغلي په بنايست كې ډوب شوم
 زړه كې مې داسې وويل :
 « آه خدايه څومره ده هغې ته ورته
 ها زما ورکه مينه
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 اوس خدايزده چيرې به وي
 ايا دا پيغله به خبره نه وي
 چې زما د تورو تورو سترگو بنكلي چيرته اوسي؟
 ځكه نو ما ورڅخه وپوښتل چې :
 زه ددې كلي ليونۍ شپونكۍ يم
 ټول ژوند مې مينه كړې
 يوه سپيڅلي مينه
 خو اوس د وركو وركه
 يوه باد وړې مينه
 كټ مټ دا ستا په شاني بنكلي مينه
 اوس پسې گرځم ليونۍ په غرونو
 خو راته وايه نجلۍ

چي ته د كوم جنت راغلي بناپيرى يې دلته؟
 هغي زما سترگو ته نيغ وكتل
 آس نه را كوزه شوه زما څنگ ته راغله
 راته يې بيا بيا بنه په څېر وكتل
 لږ څه موسكى شوه بيا يې داسې وويل :
 زه خو پردى نه يم شپونكيه كليواله دې يم
 ستا كليوال راته «مغوره» وايي
 بنايي چې نوم به مې وي
 زه هم مينه يم او تول عمر مې مينه كړې
 كلونه وشول ستا په كلي كې زيږيرم او بيا بېرته مرمه
 زه ستاد كلي د پيغلوتو دارواوو ملكه يم ځوانه
 درې ځلې مړه شوم بېرته وزيريدم
 درې ځلې يې ووژلم
 درې تورو ووژلم
 مگر پوهېږي چې زه بيا ولې دنيا ته راځم؟
 دا هر څه ستا ددې شپيلۍ له لاسه
 دغه كوډگره سحر گره شپيلۍ
 چې هر پوكي سره د زرو طلسمونو دروازي ماتوي
 هره نغمه يې ده د كوډو ځاله
 او هر سرود يې كرامات وروي
 كله چې ووژل شم
 ستا د شپيلۍ په نغمو
 بېرته ژوندۍ شم او دنيا ته راشم
 او دادى بيا ستا د شپيليو سرود
 ځانته را وبللم
 زه د خپل كلي د پيغلوتو اروا
 او زه هينداره د پيغلوتو د نيمزالو هيلو

بیا ستا شپیلی ژوندی کرم
 نو راته ووايه چې څه وکرم
 په چا باندي ځان بیا ووژنم؟
 ووايه بیا د خپلو وینو جام په چا وشیندم؟
 ووايه بیا چیرته سلگی ووهم
 او چیرته ومرمه بیا؟
 د بڼکلي پیغلي دې خبرو ته حیران شوم حیران
 کوم وژل؟!
 کومی کودې؟!
 کومی وینې؟!
 آه خدایه! دا څه اورم
 ووايه بڼکلي پیغلي څوک دې وژني؟
 دا ستا د حسن قاتل کوم ظالم دی؟
 ووايه ځار دې شم کیسه دې وکره
 ای نجلۍ!
 زه درنه همدومره غواړم
 چې د خپل ژوند ټوله کیسه دې وکړي
 د بڼکلي پیغلي سترگی
 لري
 او ډېرې لري وگنډل شوي
 شونډې یې ورپیدې
 یو څه په سوچ کي ولاړه
 او نجلۍ داسې راته وکره کیسه :
 زه ددې کلي یوه مسته پېغله
 هومره مغروره ،چې به خلکو د «مغروري» په نامه پېژندم.
 یو څوک پر مامین او زه وم پر هغه مینه
 نو ډېر کلونه پخوا

يو كال هغه وخت
 چي لا زمور کلي کي فصل د غنمو شين و
 هغه مهال چي کليوال ووله لات ديو سره جگري ته تللي
 هغه د ويار کلونه
 هغه د تورو فصل
 چي سازلميان مو د غذا ډول سره
 په اتنو اتنو جنگ ته ورتلل
 زما مين هم چي د کلي يو مغرور زلمى و
 توره تر ملا کړه او خپل بنگلى آس يي هم زين کړ
 هغه غذا ته تللو
 دمخه بني په وخت يي داسي وويل:
 «غزا ته ځم په وطن جنگ دى
 يوه خوله را کړه چي مي زړه د زمري شينه»
 او ما هم پورته کړ منگى اوږي ته
 او خپل مين ته مي د تلو په وخت کي داسي وويل:
 «جانانه جنگ ته ځان تيار کړه
 سنگر ته پاس به اوبه زه درخېژومه»
 زموره ټول کليوال جنگ ته ولاړل
 او له لات ديو سره جگړه پېښه شوه
 زمور جگړنه وه د «ميوند» دښته کي
 څه خونړى جگړه وه
 څه ليونى جگړه وه
 چي د لات ديو ها مغربي ديوانو
 زمور د کلي ډېر زلمي ووژل
 زمور بيرغچي يي هم په غشي وويشت
 هغه نارې کړي هلىء لوييرمه
 بيرغ اوچت کړئ

او زه د هغه خواته ور غلم اوبه مي وروړي
 خو د هغه په وینو سرو منگولو
 نور د بیرغ اوچتولو توان نه درلوده
 د غزا لوړه جنده ورو ورو پریوتله ورنه
 هغه په خاورو لویده
 خکه خو ما منگی پرزمکه کینود
 بیرغ می خوا پوری ټینگ و نیولو
 او مخامخ می د غازیانو پرسنگر پورته کړ
 جندي له باد سره نڅا پیل کړه
 زموره ستري غازیان
 زموره تری غازیان
 آه خدایه! څومره یی په وینو سره وو
 ما خپل مین په کی لیدلی نه شو
 خدای (ج) خبر چیرې به لات دیو ته مخامخ ولاړو
 ما ویل چې هر چیرې وي
 خو زما ناره به اوري
 خکه می غر پرې وکړ :
 «که په میوند کی شهید نه شوی
 خداپرو لالیه بی ننگی ته دې ساتینه
 خال به د یار له وینو کیږدم
 چې شینکی باغ کی سورگلاب و شرموینه»
 او زما له دې غر سره
 زلمو کی وینه تا وشوه
 غازیانو چیغې کړی :
 الله اکبر!!
 ټول له مورچو ووتل
 میوند د اور تنور شو

وحشي آسونه يو پر بل وختل
 سرونه والوتل لاسونه پرې شول
 او ما د تورو په بريننا كې وليد خپل ننگيالى
 ها زما مين چې د لات ديو لاس يې په توره پرې كړ
 خو خپله هم د مغربي ديوانو تورو وخور
 هو! زما مين شهيد شو
 زه هم كوم چا په غشي وويشتمه
 او ما د مرگ په وخت كې دا وليدل
 چې د لات ديو لښكر تالا ترغي شو
 ټول مغربي ديوان يې ووژل زموږ شازلمو
 او چې د سوبي بيرغ
 شوتر آسمانه پورته
 زموږ كليوالو زه او زما مين په خپلو اوږو پورته كړلو
 او دپاچا په امر
 د بناپيريو په ماني كې خبس شو
 زموږ په زيارت كې بناپيريو پاچاهي جوړه كړه
 هلته زموږ زيارت و
 زموږه دوه مينو
 چې دواړه څنگ په څنگ د مينې په خوب پريوتلو
 او د كلونو د ارمان غيږې مو هلته يو په بل تودې كړې
 خو ما د خپل مين دغېږې جنت ډېرونه ليد
 ځكه چې ستا شپيلۍ د ناز له خوبه وينه كړمه
 ستا دې كوډگرې شپيلۍ
 يو ځلې بيا ددغه كلي پر لمن راشنه كړم
 دا ځلې بيا وم يوه مسته او مينه پېغله
 له بنكلا ډكه او مغروره پېغله
 هومره مغروره چې به خلكو د «مغرورې» په نامه پېژندم.

خو دا خل زمورن كلې بدل و بدل

زه ورته راغلم خو د كلي رنگ بدل بښكارېده
هر څه يې سره وو
لكه وينه
لكه قهر

لكه اور د دوزخ

دا خل زمورن پر كلي
د شمالي پيريانو سورلښكر يرغل كړى و
د قاف له غرونو هاخوا
د كنگلونو د ښار
او د سرو بيړو د ځنگلونو پيريان
ددې پيريانو د لښكر مشر «اورديو» نومېده
هغه هم زمورن د كلي
د خپلواكۍ پر ملكي مين و
هغه هم زمورن هوسى له ځان سره شمال ته بوتله
د ښاپيړيو سلطنت يې رنگ كړ
اوزمورن زيارت ته يې هم اور ورته كړ
د آدم خان پر ځاى يې راوست يو «بوداچوپرگر»
دا چوپرگر و زمورن د كلي كوډگر
چې له ابليس څخه يې كوډې زده كړې
او په جادو يې پاچاهي د ښاپيړو وړانه كړه
خدای خبر ستا ها نازولي نازو چيرې ولاړه
او خدايزده نورې ښاپيړۍ يې څه شوي
اور ديو مو كلي ته پيريان راوستل
او لښكريانو يې په خپلو تورو
كلي د سرو وينو باران كې ډوب كړ

له پوه كاله وروسته
 اور ديو زموږ كلي كي
 د خپلو بوداچوپير په مرسته پاچاهي جوړه كړه
 د شمالي پيريانو سره پاچاهي
 چي به بوداچوپيرگر
 زيندى پر غاړه
 د پيريانو بنده گي كوله
 او په دې ډول يي زموږ د كلي
 د پيريو وياړ ته اور ورته كړ
 خو زموږ سپيڅليو كليوالو
 له پيريانو سره جنگ ته ملاوي وتړلي
 او د زيارت يو مستانه مينجور
 هغه سپيڅلي ملنگ
 ها بابو قو
 ها ليوني قلندر
 چي يي د سترگو په بريننا كي ټول جهان خايبده
 زموږ د زيارت تر ړنگېدلو وروسته
 رباب تر ملا كړ سر يي وتاړه په داسي جنډه
 چي په كي توري، سرې او شني كړنې وې
 د كلي څو مست مستان او قلندر زلمي يي
 سره را ټول كړل د قيام لپاره
 د عشق په نوم يي سره وركړل خپل زلمي لاسونه
 چي هم هوسى وگتي
 او هم د سرو، سرو شمالي پيريانو
 لښكر له كلي نه بهر وشري
 زما مين هم له ملنگ سره ولاړ

زه مي مين سره يوځای تلم د پيريانو جنگ ته
 او يوه ورځ له ورځو
 چي د پيريانو لښکر
 زموږ د کلي د غنمو فصل وسوزاوه
 په هغه ورځ ماله همزولو سره
 د مستو مستو ليونو لښکر ته
 له دې چيني څخه اوبه ور ورلي
 کله چي اور په کرونده کي بل شو
 او سره پيريان ور نه چارپيره په نڅا لگياوو
 ما او همزولو مي په چيغو چيغو
 هغوی ته وکړي بښرا
 هغوی چي زموږه دا بښرا واوريدې
 څه په غوسه شول چا کت کت وځنډل
 موږ لا بښرا کولي
 چي يو ناڅاپه د بوداچوپرگر
 يوه نااهله بچي
 هغه زما کليوال
 چي د پيريانو عبادت يي کاوه
 خپل غشي زما پر تتر و وړول
 زه يي بيا ووژلم
 مگر دا ځل د مرگ خوند هومره تريخ و
 لکه د زهرو پيالاه
 ځکه د خپل کليوال لاس وژلم
 خپل لاس وژلم په پرديو تورو
 خپلو وژلم او پردو ليدلم
 خدايه! څه سخت ساعت و
 خدايه! قربان دې شمه څومره تريخ و

هو زه يي ووژلم
 او خپل مين څخه يي بيله كړمه
 خو دا بيلتون مې هومره اوږد هم نه شو
 ځكه چې ستا شپيلى يي مزي لنډ كړل
 ستا دې كوډگرې شپيلى
 يو ځلې بيا ددغه كلي په لمن كې شنه كړم
 دا ځلې مسته نه وم
 مگر غرور مې درلود
 هومره مغروره وم چې خلكو د «مغرورې» په نامه پېژندم
 بيا راغلم خپل كلي ته
 خو دا ځل هم كلي بدل بنسكارېده
 كلي د سرو پيريانو تيغ لاندې لا ساه راکښله

مگر لات دبو ژوندی و

سم چې پيريان زمور پر كلي راغلل
 ابليس لات ديو خبر كړ
 او دا كيسه يي وكړه
 چې اور ديو څنگه زمور له كلي څخه بوتله هوسى
 څنگه زاړه چوپړگر وپلورله
 هغه د هسكو هسكو غرو د خپلواكۍ ملكه
 د كنگلونو د هېواد پر پيري
 او په دې ډول د اورديو او لات ديو
 هغه زړه او پخواني دښمني بيا ژوندۍ شوه
 لات ديو د سروزرو كاروان را بار كړ
 او هغې دښتۍ كې يې واړول چې
 په لومړي ځل يې وابليس ليدلى

دا حل يي بيا هم د ابليس په مرسته
 او هم د کوډو او د زرو په زور
 زموږ د کلي بڼکار ته ملا ټينگه کړه
 سم چي د دنگو دنگو غرو د کلي
 زلمو پيريانو سره جنگ ته ملاوي وترلې
 نو پر هغوی يي د سرو زرو باران ووراه
 بڼايي هغوی باندې يي کوډې وکړې
 هغوی يي وويشل په خو لښکرو
 او هر لښکر ته يي بيا داسې وويل :
 ولاړ شئ !
 جگړې ته د پيريانو ولاړ شئ !
 او د پيريانو دوستان هم ووژنئ
 هر څوک چي وي
 که کليوال مو هم وي
 ويې وژنئ !
 ويې تړئ !
 مېنو ته يي اور ورته کړئ !
 هر چا چي ډېر ووژل
 زه به د کلي پاچاهي ورکړم هغه لښکر ته
 هر چا چي ډېرې وينې وبهولي
 هومره به يي ډکه کړم لمن له زرو
 او له دې وروسته شو زموږ کلی د وينو کلی
 يو د اورونو او مرگونو کلی
 د سيند اوبه زموږ له کلي څخه
 د تپريدو په وخت کي سرې اوبنتي
 او باد به تل د مړو کوپړيو ايرې ځان سره وړي
 دا بڼکاره نه وه چي څوک څوک وژني

يوازي كلي و په وينو كي ډوب
 يوازي مري په كوڅو كي سر په سر پراته وو
 خو خداى (ج) خبر چي كليوال مو خلاصيدل څنگه نه؟!
 جگړه د «ديو» او د «پيري» ترمنځ وه
 او گوزارونه وو د دوى د مټو
 مگر سرورنه به زموږ د كليوالو پري شول
 پيني او لاس به زموږ د كلي د ځوانانو مات شول
 پيريان لښكرو څخه نه وپريدل
 د هغوى ويره له ملنگ څخه وه
 او د هغه له مستو- مستو شاه زلميانو ځني
 ځكه يوازي وو هغوى
 زموږ د كلي د دښمنو دښمن
 د زيارتونو مستانه مينجور
 په اتنو او په سندرو كي غذا كوله
 هغه اور ديو او لات ديو دواړو سره جنگ كولو
 او كليوالو ته يې تل د اويل :
 پام چي غلط پري نه شئ
 لات ديوزموږ د كلي زرو دښمن دى
 راځئ د خپلو كليوالو وژل پرېږدو
 له پردو سره جگړې ته ووځو
 هم له ديوانو هم پيريانو سره
 د خداى (ج) لپاره زما د كلي خلكو!
 اخر په تاسو دا څه چل شوى دى؟
 نيم په اور ديو خرڅ شوي
 نيم په لات ديو اوښتي
 هغوى موسيل كوي
 او تاسو يو د بل د وينو تيري

د خدای (ج) لپاره ځان مو و خوځوئ
 لږ څه راوېښ شئ او د متو په زور
 دواړه له دې کلي بهر وشړئ
 دواړه زموره د اوږو ماران دي
 او خوري مو هره ورځ په سر کې ماغزه
 مور نه يې عقل و بصيرت وړی دی
 سمه لار نه پېژنو
 يو بل نه سرپرې کوو
 يو د بل وينې څښو
 اخر په کومه گناه؟
 زموره جرم څه دی؟
 دوی دواړه څوک دي؟
 چې به مور ته پاچاهي وگتي
 راځئ چې ټول کليوال يو شو سره
 راځئ د خدای (ج) په مرسته
 راځئ په خپلو متو
 لات ديو، اور ديو دواړه د خپل کلي په ونو پورې وځروو
 او بيا په مينه مينه
 خپله هوسى راولو
 بيا ښاپيرى راولو
 هو!
 ملنگ داسې وويل :
 او له پردو سره يې جنگ کولو
 هغه ديوان وژل، پيريان يې وژل
 هاله لويديځ څخه راغلي ديوان
 ها له شمال څخه راغلي پيريان
 او د کوډگرو طلسمونه به يې هم ماتول

زما مين او زه «مغروره» له ملنگ سره وو
 ما به هغوى ته له چينې څخه اوبه وروړلي

خو بوه ورځ له ورځو

مست مينجور په نڅېدو راغى
 څنې به يې واچولي
 بيا به يې درب وړ كړېنې ته
 او ټولو مستو شاه زلمو ته يې ويل چې : له هغه سره اتن وکړي
 كله چې ټول په اتنو ستري شول
 نو د ملنگ بابا تر مخ راټول شول
 او له هغه نه يې ددې خوبنۍ لامل وپوښته
 د ملنگ سترگي يو ځل وځليدې
 يو څه په سوچ كې ولاړه
 او بيا يې داسې وويل :
 دوستانو شكر د خپل رب ادا كړئ
 ځكه چې نورو نو د اور ديو د ابلېسي طلسم راز ماتېږي
 پېريان به ټول زموږ له كلي څخه وشړل شي
 تاسو خبر ياست كه نه؟
 نور د پېريانو هم طلسم مات شو
 ځكه زموږ د كلي
 هغه ورك شوى شپونكى بيا راغلى
 ها د سندرو كوډگر
 ها د شپيليو پاچا
 چې له لات ديو سره د جنگ په وخت كې
 له كلي خدايزده ښاپېريو وېوولى چيرې؟
 خو دا څو ورځې يې په بر ځنگله كې

یو خلی بیا د نغمو غږ راځي
 هغه په خپلې ورکې مینې پسې گرځي او شپیلې غږوي
 او دا کوډگره شپیلې
 بیا ماتوي طلسم
 او زموږ ورکه هوسی
 یو خلی بیا وینبږي
 هلته شمال ته د کنگلونو ښار کې
 او د هغې له وینبډو سره سم
 د کنگلونو هېواد
 ورو ورو ویلېږي او ماتېږي پسې
 دوستانو زیری می درباندي
 چې د شپونکي شپیلې مو بیا د خپلواکۍ ملکه
 ښکلې هوسی ژغوري
 او د اوردیو طلسم هم ماتېږي
 د کنگلونو ښار به ویلي او ټوټې ټوټې شي
 پیریان به هم په سمندر کې ډوب شي
 او د یوې پیرۍ کوډگره بوډی
 ها - له هر څه منکره -
 هغه په زړه کافره
 چې سره پیریان زیروي
 چې یوه سترگه لري
 هغه به هم په خپل تابوت کې پریوزي
 زموږ هوسی به ورته خاندي

سره بوډی به د تاریخ ډېران کې خښه شي
 او خاورې به شي

راځئ دوستانو چي اتڼ وکړو

راځئ ملگرو چي نغمي ووايو . . .
 ملنگ رښتيا وويل
 هغه په هر څه پوه و
 د هغه سترگو کي جهان ځاييده
 - گرانه شپونکيه واوره!
 ستا دې کوډگرې شپيلې
 يو ځلي بيا هم هوسى وژ غورله
 او د اور ديو طلسم هم مات شو
 سره بودى مړه شوه د اور ديو لاس او پښي هم پرې شول
 او د پيريانو لښکر
 مات او گوډ بېرته ولاړ شمال ته د کنگلونو د هېواد په لوري
 هغه بودا چوپړگر هم وتښتېد

مگر افسوس شپونکيه!

چي زموږ په کلي کي د وينو چيني وچي نه شوي
 که څه هم مات شو د پيريانو جادو
 مگر لات ديو ژوندی و
 او لايي خپلي ابليسي کوډي کولي پر مور
 سم چي بودا چوپړگر
 زموږ له کلي ووت
 جگړې ته تللي کليوال ستانه شول
 خونه د وروڼو په شان
 زلمي يي توره په لاس
 او يو د بل وينو ته تږي تږي

د کليوالو جرگه نه جوړېده
 ځکه زموږ کلي کې فصل د غنمو نه و
 او له جرگې نه د غنمو وږي
 ابليس په غلا وړي وو
 ابليس د هغو کليوالو ترمنځ
 چې له پيريانو سره يې جنگ کولو
 لارې توکړي
 ځکه لښکر، لښکر شول
 او هر لښکر يې و دبل يو دښمن
 ددې لښکرو هريو مشر پاچاهي غوښتله
 خپلو کې يو د بل د غوښنو د هډوکو او د وينو وړي
 نو لا څو ورځې تېرې شوې نه وې
 چې مو په کلي کې لښکرو تور دروېن جوړ کړ
 توري له تیکو نه راووتې
 او سترگې سرې شوې
 د کلي خړې کوڅې بيا په وينو ورنګېدې
 دا ځل بوډا او ځوان چانه پيژندل
 هر چاله هر چا څخه سر غوڅاوه
 هر چا د هر چا کور ته اور اچاوه
 هرڅه تالا او لوټ شول
 زموږ د نيکونو شملي
 د اناگانو ټيکري
 چا ماشومان حلالول زانگو کې
 چا له ميرمنو نه حيا لوټله
 چا به له پيغلو پيغلتوب غلا کړ
 چا به زلمي کتار-کتار ووژل
 چا به د خلکو د غنمو فصل وسوزاوه

چا به د كلي جوماتونه رنگ كرل
 چا به د خلكو په هډوكو ژرندې تاوې كرلې
 او دغه ژرندې به د وينو په ويالو گرزېدې
 چا به دخوارو كليوالوپه سرونو كې مېخونه وهل
 د كليوالو د سرونو منارونه مو اوچت شول دومره
 چې له هر خاى څخه به هر چا ليدل
 زمور د سويو كلاگانو تور دودونه وو اسمان ته پورته
 زمور د غرونو لورې څوكي هم په اور سوزېدې
 لكه زمور د كليوالو غرور
 چې په مرگو كې ورك شو
 داسې مو دنگو غرو له شرمه ځان په اور پټاوه
 زمور د پيغلو لويېتي به هره ورځ تالا شوي
 لكه د كلي باد مو هم چې غل وي
 ددغه كلي په اوږده ماضي كې
 هېڅ كله داسې كيسه نه وټېره
 دغسې توره د مرگونو او شرمونو كيسه
 داسې د «وياړ» په نامه تشه له وياړونو كيسه
 داسې د وياړ او د ماتم كلونه
 داسې د درد داسې د غم كلونه
 داسې د اور او د لمبو فصل چې
 زمور د كلي شنه ماضي هم په كې وسوزېده
 او بښايسته زريني پاڼې يې پرديو غلا كړې
 زمور ماضي ديوانو ووژله
 زمور ماضي پيريانو وخوړله
 لات ديو دا هر څه ليدل
 او په كټ كټ يې خندل
 هغه زمور له كليوال نه كسات اخيسته

د خپلې گوډې پښې
 د خپلو ماتو لاسو
 د خپل ډوب شوي لښکر
 هغه ته دا کوډې ابلېس بنودلې

خو په هوسى څه پېښ شول؟

واوره شپونکيه زمور د کلي د غمونو کيسه :
 مور د ملنگ ملگرو
 چې کلی داسې وليد
 نو دلته لري راغلو
 او په ځنگلونو کې مو ځانته کړې جونگرې جوړې
 په دې جونگرو کې ژړل به مو سهار او بېگاه
 په کليوالو او په کلي پسي
 خو يوه ورځ مازيگر
 زمور په جونگرو کې غوغا جوړه شوه
 ځکه ملنگ بابا د کلي له خوا
 يو څوک په غير کې راوړ
 کله چې مور ورغلو
 نو د ملنگ بابا په سترگو کې مو
 په ټول ژوندون کې لومړۍ اوښکې ليدې
 هوکي ملنگ بابا ژړل لکه چې
 او يوه ښکلي نازولې ميرمن
 په خپلو وينو ډوبه
 وه غځيدلې د ملنگ پر لاسو
 مور له ملنگ بابا نه وپوښتل چې دا څوک ده؟
 هغه په چيغو چيغو وژړل او ويې ويل:

تاسو يې نه پېژنئ!!؟
 دا خو هوسى ده هوسى
 د بڼاپيريو د پاچا ملکه
 د خپلواکي څښتنه
 مور هم په چيغو سر شوو:
 زما مين وويل :
 اخر ملنگ بابا دا کوم ظالم کره داسي تپي
 خداى (ج) دې کړي مات هغه لاس
 خداى (ج) دې تباہ کړي هغه . . .
 خو په دې وخت کې مور ه و ليدل چې
 تپي هوسى لږ څه موسکى غوندي شوه
 زما د جانان په خوله يې لاس کېښوده
 او په ځگيروي يې وويل :
 « پام چې بنيرا ونه کړي
 زما خو په خپل قاتل «درد» نه دى پيرزو
 هغه چې زه په توره ووهلم
 هغه زلمى هم کليوال دى زمور
 خداى(ج) دې د هغه سرته هم خير کړي
 ما ويل د سولي پرېننه به شمه
 ما ويل د وينو سيند به ودروم
 او د ابليس لارې به وچي کړمه
 دښمنو زړونو کې به مينه شمه
 خپل کليوال به سره ورونه کړمه
 او نيکمرغي به شمه
 د هغه وخت په څېر ،چې زمور کلي کې فصل دغڼمو شين و
 خو هغوى زه په تورو ووهلم

او هغه توره،

چې زما بېرته راتگ ته پورته شوي وه
زما په زړه کې خښه

شوله

بښايي زما بېرته راتگ به د «انسان» په وینو نه ارزیده

ځکه د خپلو کلیوالو په لاس

زما وینې هم تويې شوي

ای خدایه ما وښيي!

ای خدایه ما وښيي!»

او دې خبرې سره

هوسى له هوبڼه ولاړه

پر مخ يې راغلي د دردونو خولي

بابا ملنگ چيغې کړې :

اوبه ! اوبه!

هله «مغروړې» ژر شه!

لږ څه اوبه راوړه!

او ما منگي پورته کړ

په منډو منډو د ځنگلونو منځ کې

دغې چينې ته راتلم

ځکه يوازې دا چينه وه چې اوبه وې په کې

زمور د کلي په څاه گانو، په سيندونو او چينو کې خو –

اوبه نه وې ننگه وینې وې

او کلیوال مو له اوبو څخه روژه وو روژه

تش لښکریانو به روژه خوړله

او د اوبو په ځای يې وینې څښلي

زه د چينې په لور راتلم چې لږ اوبه يوسم

خو یو ناڅاپه می په لاره کې یو سیوري ولید
 یو ببر سری سیوری
 یو داسې سیوری چې د ویری له تیارونه جوړ و
 وروسته بیا سیوري ډېر شول
 پنځه او شپږ شول سیوري
 او چې د سیورو خاوندانو ته می پاس وکتل
 هغوی می وپېژندل
 زما کلیوال وو د «زمر و لښکر» نه
 هغوی می مخې ته کتار شول کتار
 ما ویل :
 چې لار راکړئ اوبو پسي خم
 خو هغوی وخنډل او ویی خنډل
 کرس کرس خندا یې وکړه
 دهغوی ژبه د زمر و ژبه وه
 او د زمر و په ژبه یې داسې وویل :
 «اول زمور زروونه خروب کړه بیا اوبو پسي څه څه»
 آه خدایه دا څه اورم!!
 زما ها درانه کلیوال څومره سپک شول
 چې اوس د خپلې کلیوالې پر حیا بلوسي
 خو دې پینځو زمر و، په ژبه دلپوانو، وویل :
 ته زمور د ډلې نه یې
 او ستا په وچویلې کې نه شته د زمر و نښانې
 ځکه زموره نه یې
 اوس ته یو جام یې او مور تری لپوان
 راشه زمور غېږې ته
 راشه چې ستا پر رانه وچویلې کې
 ددې پینځو زمر و نښه کېږدو.»

آه خدایه اوس څه وکړم؟!
 له مرگه پرته بله لار نه لرم
 خدایه زما د کلیوالو مل شي :
 ما خپله لار پرېښوده
 زمو تر شا راپسي منډې پیل کړې
 خو زه په منډه منډه
 د لوی گړنگ تر خوا را ورسیدم
 لا کلیوال زمریان تر شا راتلل
 خو ما د لوی گړنگ پرانیستي غېږ ته
 خپل ژوندون سوغات ورکړ
 بس یوه چیغه او د مرگ دروازه
 او زه شوم داسې قتل
 د درېیم ځل لپاره
 مگر دا ځل د مرگ خوند هومره تریخ و
 لکه زقوم د دوزخ
 دا ځکه نه یوازي خپل وژلم
 بلکې له مایې د حیا د اخیستلو تمه هم درلوده
 خدایه څه سخت ساعت و
 خدایه! قربان دې شمه څومره تریخ و

شپونکيه! دا وه زما د تېرو ژوندونو کيسه
 درې ځلي مړه شوم بېرته وزیرېدم
 درې تورو ووژلم
 خو درې نغمو ستا د شپیلې ژوندی کړم
 اوس چې ما ویني

زه د دريوارو نيمزالو روح يم
يوه «مغوره» يم په درې څېروكې
تل په دې غرونو او ځنگلونو گرځم
او كله ځم د خپل مين د ړندو سترگو كور ته
هغه ته خوب غوندي شم
هغه لا اوس هم په ړنده سترگو ما خوب كې ويني
او ته پوهېږي هغه ولې ږوند دى؟
راځه له ما سره چې ور دې ولم
پاتې كيسه به درته لار كې وكړم

څلورمه برخه

زموږ د مينې ديدن

اوموږه دوه ليوڼي

خداى (ج) خبر چيرې به ځو

نجلى مې لاس ونيو

او دواړه پر سپين آس سواره شو

هغې مغرورې مستې پيغلې راته داسې وكړه پاتې كيسه :

« اوس هلته لري د يو غره لمن كې

چې زموږ د سوي كلي باد پرې هره ورځ لگېږي

د یو پراخ او شنه ځنگله په منځ کې
 هلته له سترگو لرې
 د قلندر بابا یو کلی جوړ دی
 او له هغه سره ملګري ټول زلمي او پیغلې هلته اوسي
 زخمي هوسی هم ورسره ده هلته
 لایې زخمونو څخه ویني رايي
 ټپي هوسی ته یې له لوڅونه بستر جوړ کړی
 دا څو کلونه وشول
 چې د هغې د زخمو ویني په بستر بهېږي
 ملنګ بابا او د هغه ملګري
 په اوبنکو مینځي د هوسی زخمو نه ،
 دملنګ سترګې په ژړا سپینې شوي
 هغه په دواړو سترگو ږوند دی اوڅوک نه شي لیدی
 او زما مین هم په ژړا ژړا ږوند شوی دی اوس
 بنایي ملګري د ملنګ بابا به ټول رانده وي
 هوسی ځګړوی کوي او هېڅ نه وايي
 یوازې کله کله ستا نوم د ځګړویو منځ کې
 په نیمه ژبه اخلي
 هغه شپونکی یادوي
 کله شپیلې یاده کړي
 کله غم یادوي
 او کله ستا دهغې بنکلي مینې نوم اخلي
 هغه چې توري توري سترګې لري
 هغه چې اوس خدای (ج) خبر چیرې تللي؟!»

زه او مغروره پيغله
 ورو ورو روان وو د ځنگلونو منځ كې
 هغې كيسه كوله
 او زه حيران وم دخپل گران كلي عجيب داستان ته
 تر څو له لرې د ځنگلونو منځ كې
 د يوه غره په لمن
 د شنو زيتونو او څپريو تر خوا
 بنكاره شوې څو جونگرې
 له وچو څانگو او وبنونه جوړې
 په عجب شانتې چوپتيا كې ډوبې
 سم چې وړ ورسېډو
 هلته مو وليدل خپل څو كليوال
 رنگونه ژير
 بڼې سپېرې
 سترگې له اوبنكو ډكې
 ځينې ځوانان او ځينې پيغلي وو رانده په ژړا
 او د مغرورې پيغلي
 بنكلي جانان هم اوس په سترگو پروند و
 مگر بيا هم د خپلې مينې په راتلو وپوهېد
 مغرورې پيغلي هغه غېر كې تينگ كړ
 او په ژړا ژړا يې بنكل كړل سره
 زما په سترگو كې هم اوبنكي راغلي
 او ما ملنگ وليده
 نو شيبه وروسته موربه تول ولاړو ملنگ بابا ته
 هغه چې زموره له راتلو خبر شو
 خپلې جونگرې نه بهر راووت
 يو څه خوشاله او حيران بنكارېده

هغه زموږه درناوي ته راغى
 ماته يې غېږ پرانيسته
 او چې يې سر زما پر ولي كېښود
 خدايزده چې ويې ژړل كه ويې خندل
 د هغه ول ول ځني سپيني وي اوس
 د شين كميس پر ځاى يې تور كميس په غاړه كې پروت
 كچكول يې مات و، تېرگي يې لاستى نه درلوده
 خو لايې سترگو كې هماغسې بريننا ځليده
 په ړندو سترگو كې يې اوس هم لا جهان ښكارېده
 هغه له هر څه خبر
 او په هر څه پوهېده
 خو اوس هغه هم زموږ د كلي برخليک ته ژړل
 ملنگ چوپتيا نه وروسته داسې وويل :
 ښه شو چې راغلي
 اي د هسكو هسكو غرو شپونكيه !
 زموږ د كلي د سندرو پاچا
 اي د شپيلۍ د نغمو
 د كوډو لويه ځوانه!
 زموږ غم آباد ته دي قدم مبارک
 كېدای شي ستا دغه كوډگره شپيلۍ
 زموږ هوسى وژغوري
 زموږ د كلي نيکمرغي، د خپلواکۍ ملکه
 هغه چې اوس ساه باسي
 د ژوند او مرگ پر پوله
 او له زخمونو نه يې وينې راځي.
 ته پرې خبر يې چې د چا له لاسه؟
 زموږه خپلو لاسو

ز مور د کلي د زلميو متو
 هغه د مرگ تر ستوني راوستله
 خو خدايزده چاته يې خپل ژوند ساتلی
 خدايزده وروستی سلگی يې چاته پريښي
 خو کاله وشول ځنکدن يې دی
 خو سترگی يې لا لارې څاري

کله په نیمه ژبه تا يادوي
 کله شپیلی يادوي
 کله ستا ورکه مينه
 کله غم يادوي
 او کله سپیني اوبه
 بنايي چې ستا نغمې يې بيا ژوندی کړي
 ځکه خو هيله کوم
 اي د سندرو پاچا
 راشه تر څنگ يې کپنه
 شپیلی دې وغزوه
 تر هغې ورځې پورې
 چې هوسی بيا ژوندی شي
 چې ز مور له کلي څخه تللي د خوبنيو ورځې
 بېرته را وگرځي او بيا راشي
 او دا د وینو او غمونو شيبی
 نورې د تل لپاره کډه وکړي.

آه ز مور د مینې هوسی

او ما همداسې وکړل
 زه او ملنگ بابا هوسی ته راغلو

پيغله او ږوند جانان يې هم راسره
 ټول د جونگرو اوسيدونكي تر شا
 هلته له لوخو جوړه شوي وه يوه كويله
 منځ كې يې پروت و، يو د لوخو بستر
 او د بستر له پاسه
 يوه زخمي بناپيرى
 د درد په خوب ويده وه
 هغه مغروره، هغه مسته هوسى
 هغه د هيلو، نيكمرغيو، خپلواكيو نښه
 چې ټول جهان يې په ديدن پسې هلاک و هلاک
 خو اوس د مړي په شان
 د ژوند په وليو بار وه
 آه زمور د مينې هوسى!
 خداى (ج) خو دى وساته د مرگ له لاسه
 زه به دې سر ته كينم
 او څو چې ساه لرمه
 ستا ښكلي روح ته به شپيلى ووهم
 درته به جوړه كړم د ژوند سندرې
 تا به د مينې په نغو مسته كړم
 نو دادى واوره!
 اې زمور د خپلواكى او نيكمرغى ملكي!

زما شپيلى زما د ژوند دا سرگردانه بيري
 بيا د يو ورک سفر په لارو سرده
 خداى (ج) خبر بيا چيري ځي
 دادى زمور د خپلواكى هوسى ته

د ژوند سندرې وايي

لکه چې بيا په کوډو راغله سحرگره شپيلی
 خدايزه چې بيا کوم طلسمونه وژني
 شپيلی لگيا ده لا نغمي وروي
 او د زخمي هوسى په مړاوو اننگيو کې بيا وينه خُغلي
 او سپرې شونډې يې ورو- ورو رپيري
 بڼايي تکل د څه ويلو لري
 بابا ملنگ مې پر اوږده لاس ايښی
 او راته وايي داسې
 بڼايي چې زموره خپلواکي بيا راځي
 بڼايي چې زموره نېکمرغي بيا راځي
 زه په رندو خوبو کې وينم رڼا
 زه د لمر پل پېژنم
 تانه قربان شم د نغمو پا چا شپيلی ووهه
 سندرې وېوله سحر نږدې دی
 هوسى په وينه شي او مات به شي د وينو طلسم
 ځار شم، شپيلی ووهه
 او ما همداسې لا شپيلی ووله

سترگې دې پرانيزه ای بنکلي هوسى

مورن ټولو خپلې سترگې تاته درکړې
 سترگې دې وغږوه
 مورن خپل ژوند ټول يوه نغمه کړ ستا تر سر مو ځار کړ
 سترگې دې پرانيزه ای بنکلي هوسى
 زمور د هيلو او د مينو نازولې هوسى
 او دې سندرې سره

بنايسته هوسى خپلى بيماري سترگي پرانيستلي
 بيا يي ز مورن خواته را وکتل
 يو يو يي له نظره تېره کړو
 لږ څه موسکى شوه
 لږ څه وځگرویده
 او شيبه وروسته يي بيا سترگي زما په لور کږي کړي
 هغي په ښکلو سترگو ماته کتل
 او بيا يي ورو وويل :
 «ماته شپيلى ووهه
 ماته نغمي جوړي کړه
 يوازي ستا شپيلى ژوندون راکوي
 يوازي ستا نغمي مي مرگ نه ژغوري
 شپيلى دې وغږوه
 او زما د ژوند کيسه تر پايه وکړه
 ستا د شپيلى په ژبه زه پوهېرم
 يوازي ماته د نغمو کيسه په زړه پاتي ده
 ماته زما د ژوند کيسه ووايه!
 تر وروستي فصله،
 تر وروستۍ شيبې
 تر پايه پورې!»
 هوسى تردې خبرو وروسته سترگي بيا پټې کړي
 يو څه آرامه شوه بنايسته بناپيرى
 ما لا وهله شپيلى
 ماښام نه آن تر سپين سهاره پورې
 آن تر هغو چې لمر را وختلو
 څومره تياره وه، څه اوږده وه دا شپه
 ملنگ بابا هم وينس و

مغروړه پېغله ړوند مين يې وپېش وو
 بنايي ددې جونگرو ټول زلمي او پېغلي وپېش وو
 سم چې سهار شو او لمر څرک وواهه
 هوسی بيا خپلي سترگي پرانيستلي
 دا ځل يې بيا ماته را وکتل په بنکلو سترگو
 خو په ليمو کې يې را ورغړيدې سپينې اوبسکي
 او له ژړا سره يې داسې وويل :
 « شپونکيه ! ستا شپيلی رښتيا وويل
 هو په رښتيا زه گنهکاره يم
 داتولې وينې زما له لاسه بهيدلي دلته
 دا هر څه ځکه وشول
 تر څو چې زه د خپلواکۍ ملکه
 دهسکو هسکو غرونو کلي ته راوگرځمه
 دغو زلميو همدا زه گټلم
 ځکه يې ورپيل شول شنه سرونه
 دې کلي پرته له ما ژوند نه غوښته
 ځکه خو وسوزيد لمبه لمبه شو
 ځکه په وينو کې يې ولمبل

تالا شو

لوټ شو

دې غرونو زه غوښتل
 ځکه يې ډکې شوې لمنې د بچو له قبرو
 دې پېغلو زه غوښتل
 ځکه يې لوټ شول د حيا پروني
 دې کوچنيانو زما سيوری غوښته
 ځکه له لوړې مړه شول
 اي کليوالو!

ای د هسکو هسکو غرونو خلکو!

ای پیغلو!

ای زلمیو!

ای زرو، خوانو، نارینه وو، بنخو!

مگر دا «زه» په دومره وینوارزم؟!

«زه»

هو!

همدا «زه» همدغه بنکلی هوسی

همدغه ستاسو بنایسته بناپیری

د خپلواکی ملکه

د آزادی پر بنته

د استقلال څښتنه

مگر په دومره رییل شوو سرو

دومره قبرونو دومره سویوارواگانو ارزم؟!

آیا زه ټوله د «انسان» په یو وینته ارزمه؟

آیا زه ټوله د «انسان» په یوه درد ارزمه؟!

په یوه آخ

یوې سلگی

او یوې اوبنکې ارزم؟!

نه خلکو نه ارزمه

زه هېڅ ارزښت نه لرم

تاسو یې ومنئ چې ما خو داسې حال نه غوښته

دومره د وینو تری هم نه ومه

دومره سرونه خو مې نه غوښتل

د دومره غوښو وړې نه وم

هر څه زما په نوم شول

دا هر څه داغ شول زما پر سپينه لمن
آه خدايه! دا څه وشول

آه خدايه! ما وبينه

اي ربه! ما وبينه . . .»

بنكلي هوسى وژړل

د هغې سترگې شوي د اوبنكو چيني

بنايي چا غور كې ورته داسې وويل :

هوسى!

سلگى ووهه،

وژاره او زړه دې تش كړه!

خپل برخليک ته ژاره

چې ستا لپاره يې د څومره «انسانانو» ژوند ته اور ورته كړ

وژاره بنكلي بناپيرى وژاره

اي د آزاد ژوندون بنايسته ملكي!

هغومره وژاره چې تولى ويني

ستا د رڼو اوبنكو په سيند لاهو شي

په خپلو اوبنكو ويني ومينځه او مينې شني كړه

هغومره مينې شني كړه

چې نور د وينو رنگ له خلكو هېر شي

خو له ژړا نه وروسته

هوسى ورو وخوځيده

او په زخمي گوتو يې

په خپل گربوان كې كوم څه ولټول

بيا يې را وويست د سرو زرو تاويز

او شيبه وروسته يې د پوښ له منځه

د لاس په رغوي كې غم تويي كړل

او د غنمو درې دانې يې مورږه ټولو ته راوبښوولې
يوه شيبه يې ماته بڼه وکتل
او بيا يې وروسته راته داسې وويل:

اي زمور د کلي د نغمو شهنشاہ
د سرو او تورو طلسمونو ماتونکيه جادوگره واوره!
- زه مې د خپل ژوند هستي تاته سپارم
کيدای شي دغه د غنمو درې دانې درسره مرسته وکړي
چې ددې کلي د مرگونو کوډې ماتې کړې پرې
زمور د کلي د جگړو طلسم
يوازې دغه درې غنم او ستا شپيلۍ ماتوي
دغه غنم دي، ها سپيڅلي غنم
چې ډېر کلونه پخوا
زمور د کلي کروندو کې شنه وو
چې لا زمور کليوال
دخپلو مينو په خوړو کې ډوب وو
چې نه لات ديو و ، نه اور ديو

نه يې زاړه چوپړگر

نه دا لښکري وي او نه هم د جگړې هياهو
کله چې زمور کلي کې فصل د غنمو شين و
دغه غنم مې کړل تاويز د خپل گريوان لپاره
ما ويل چې ما سره به زما د کلي بڼه وي د تل لپاره
خو اوس چې زمور کلي کې فصل د غنمو نشته
او کليوالو مو د ټول عمر روژه نيولي
دا غنم تاته سپارم
ولاړ شه او خپله مينه بيا پيدا کړه
هغه د تورو تورو سترگو مېرمن

خُكّه كلونه وشول
 چي تاته لارې خاري
 هلته د برو غرو په شنه دره كي
 ستا پخواني شپول سره
 يوې جونگرې كي يوازي اوسي
 ولاړ شه هغي ته دا غنم يوسه
 او چي يو خاى شوى سره
 بيا دواړه لرې ولاړ شئ
 لرې دېر لرې
 زموږ د كلي يوه داسي خاى ته
 چي د «انسان» له قدمونو پاك وي
 يو داسي خاى چي هلته وينه تويي شوې نه وي
 داسي سپيڅلي خاى ته
 چي «انسان» نه وي وژل شوى هلته
 يو داسي خاى چي پرې د وينو ورمه نه لگېږي
 كله چي داسي خاى ته ورسيدئ
 نو هلته دغه غنم وكړئ په مينه مينه
 بيا نو اوبه راوړئ له داسي چيني
 چي په كي وينه د انسان هېڅ گډه شوې نه وي
 پاكي سپيڅلي اوبه
 چي د انسان د ظلم رنگ يې هېڅ ليدلى نه وي
 وروسته په خپلو لپو
 دغه اوبه وركړئ همدې دانو ته
 او بيا نو تاسو دواړه
 چي نه مو څوك وژلي
 نه چا وژلي ياستئ
 نه مو د وينوتويول لېدلي

نه مووژل او نه وحشت لیدلی
 او ارواگانی مو سپیڅلی دي لا
 په خپلو بنکلو نغمو
 په راز او نیاز د مینی
 په مستو مستو خنداگانو هیلو
 او د شپیلی په سندریز و کوډو
 دا درې غنم وروزی
 کله چې دې غنمو وړي وکړل
 بیا یې نو راوړی ماته
 او زه به دا غنم د خپلو کلیوالو په لور وشیندمه
 چې کړي پرې ماته د کلونو روژه
 له دې روژې سره به ماته شي د وینو تنده
 ورسره مات به شي د جنگ طلسم
 هم د مرگونو کوډي
 ویني به ودرېږي
 د دېمنیو سیند به هم وچ شي
 او اور به واخلي د قهرونو د توپان وزرونه
 توري به ماتي شي اغزي به گل شي
 اود جگړو دیوان به ټول هلاک شي
 زموږ کلیوال به بیا د مینې اتنونه پیل کړي
 او بیا به شین شي د غنمو فصل
 ولاړ شه شپونکیه ولاړ شه
 ولاړ شه او خپله مینه بیا پیدا کړه
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 اوله هغې سره یو خای دغه غنم وکړه

نو ما همداسي وکړل
 د هوسى لاس نه مي غنم واخيستل
 د هغې سترگي وې له اوبنکو پکې
 په ډېره هيله يې لا ماته کتل
 ما له ملنگ بابا نه
 له نورو پيغلو او زلميو څخه
 هم له مغروري هم يې روند جانان نه
 د دعا هيله وکړه
 او هغوى ټولو راته وکړه دعا
 بابا ملنگ پينې ته درب ورکړ

اتن يې پيل کړ

زلمو او پيغلو ټولو پيل کړه نڅا
 او زه ددغو اتونو اونغمو بهير کي
 په لمدو سترگو را روان شوم له جونگرو څخه
 پر زړه مي مخامخ د يار خوره وړمه لگېده
 کيدای شي نن يا سبا
 ډېر ډېر کلونه وروسته
 د خپلو تورو تورو سترگو مېرمن
 د خپل ژوندون يوازينى مينه بيا ووينم په خپلو سترگو
 اسمانه زيړى راکړه
 اى غرونو وناځئ په ملامات شئ!
 د شنو زيتونو او څپريو ونو!
 گلونه وشيندئ سپرلي راولئ!
 چې زه به خپله مينه بيا ووينم
 هغه د بنکلو تورو سترگو مېرمن
 اې ژونده مه تېريره!
 ودرېره!

کيدای شي مرگ نردې شي
 او زه مې خپل مينه
 دا ځل ونه شم ليدای
 هغه سات مه کړې خدايه!
 خدايه هغه سات مه کړې!

زموږ د مينې ديدن

باد

لا هماغسې د شنو څپريو بڼکلي خانگي
 بڼکلوي ناز ورکوي

غر لا هماغسې چوپتيا کې ډوب دی
 سيند لا هماغسې سندرې وايي

لمر لا هماغسې ځليږي د اسمان پر لمن

ځنگل د خپل ستري بدن زخمو ته خوب وړی دی

خو وخت تېريږي ماته نه درېږي

او زه د عشق د لارو ورک مساپر

د يار ديدن پسي ځم

مخامخ لوري څارم

بر غره ته لار لنډوم

هلته د شني درې په منځ کې

دخپل ورک شپول تر منزل پوري ځم

او د هوسى په وينا:

کيدای شي هلته خپله ورکه مينه بيا پيدا کړم

هغه د تورو تورو سترگو مېرمن

هو! زه هغې ته ورځم

او په سپېرو شونډو سندرې وایم:

« نن د جانان ديدن ته ځمه – توري نری وروزي
 خدايه ته لنډ کړي دا د زمکي تنابونه – مستي نازيني
 چي د وصال د ميو ویش و – مستي نازيني
 زه د تقدير په زولنو ترلی ومه – وسوم اور د ميني
 نه دي ديدن شته نه مي صبر – مستي نازيني
 په غم لړلي ياراني ستري دي کر مه – وسوم اور د ميني
 نن د جانان ديدن ته ځمه – توري نری وروزي
 خدايه ته لنډ کړي دا د زمکي تنابونه – مستي نازيني»
 ... او زه سندرې وایم
 باد لا هماغسي تاویري د څپريو منځ کي
 غر لا هماغسي چوپتيا کي ډوب دی
 ځنگل د خپل ستري بدن زخموته خوب وړی دی
 خو وخت تېريري ماته نه دريري
 او زه د برغره شنه دره کي خپل ورک شپول لتوم
 دغرو لمنو کي اوس لاري نشته
 ټولي له زوخو او اغزو ډکي دي
 خو زه د غرو په ژبه بڼه پوهېرم
 زه د هغوی د زرونو غر اورم
 غر زما همزولی زه د غره همزولی
 زموږ اشنایي ده د کلو اشنایي
 زه خپله خاوره او خپل غر په مړينه هم پېژنم
 زه د همدغو تورو غرو بچی يم.
 ما خو دغرو دابی پی رودلي*
 او زه د غره زړه ته د تگ په لارو بڼه بلدیم
 زه د خپل شپول د هوا بوی پېژنم

* د اسحق ننگيال يو شعري تعبير

كيدای شي شپول مي ړنگ وي
 كيدای شي لارې مړې وي
 خو زما د غرو هډوكي هېڅوك ماتولای نه شي
 زه د هغه په هډ كې خپله زانگو بڼه پېژنم
 زه خو همدلته زيريدلى يم لوى شوى يم
 مامې د پلار شپول كې خاپوړې كړي
 شپول خو زما كورو
 زما د مينې كورو
 اوس كه وړان شوى هم وي
 خو زه د خپلي زانگو هډ پېژنم
 دادى ددغو پرېښو
 ددې كمرونو تر شا
 د هغې لورې څوكې كينې خواته
 له هغه ځاى څخه چې غر راځي
 آه خدايه دا څه اورم!!
 څومره اشنا آواز دى
 آه څومره خور دى څومره شور نه پك دى
 آه خدايه اور لگوي، ژوند راکوي
 څومره په سوز وايي چې :

« يو ځلي بيا په دې لار راشه
 په پخوانو پلونو دې پريوتل گردونه»

دادى اشنا درغلم

او دادى واوره غږ مي :

« درځمه غږن كې مي ويده كړه
 د بيلتانه شوگېرو ډېر وهلى يم»

او زما له دې غږ سره

اشنا آواز سندرې پرېښوده او غږ غلى شو

هلته زما د شپول تر څنگه ده يوه جونگره
 له وچو کرکو او وښونه جوړه
 وه په کې ناسته بېر سرې او ملنگه نجلۍ
 سم چې زما غږ يې واوريد
 د ليونيو په شان پاڅېده

جونگرې نه بهر ووته

ها خوا او دې خوا يې په ځير وکتل
 زلفي يې باد وهلي
 يو څو زړې جندي يې غاړه کې وي
 ټيکری يې نه و پر سر
 پېښي يې لوڅي وي گريوان يې څېرې
 يوه بنگسارې ليونۍ نجلۍ وه
 په ويره ويره يې هر خواته کتل
 په تورو سترگو کې يې کرکې او ډار
 يو ځای څپي وهلي
 بنايي هغه ويرېده
 خدايزده له څه شي څخه؟!

زه د څيرۍ شاته ولاړوم او کتل مي ورته
 هغې د شپول په کنډوالو و خپل نظر گندلی
 وروسته يې ځان سره په کرکه وويل :

« د بنيادم غږ راځي؟! »

لکه چې کلي کې څوک پاتي نه دي
 لکه چې ټولې وينې خلاصې شوي
 سرونه خلاص شول؟

نو دادی اوس بنيادم دلته راغی؟
 دلته زما معبد ته؟!

دغه سپيڅلي او له وينو څخه پاک حريم ته

ای بنیادمه څوک یې؟
 پام چې رانه شي وړاندې
 زما رگونه وچ دي
 او غوښنه هم نه لرم
 یوازې اوبنکي لرم
 پام چې رانه شي دلته
 دا خو زما د شپونکي شپول دی
 دا خو زما معبد دی
 دا ځای سپیڅلی دی له وینو،

له مرگونو او له کرکو څخه

پام چې په دې ځای باندې سیوری نه شي
 که مې ژوندون غواړې او وژني مې نو ووايه خوشاله به شم
 هلته به لري درشم
 هلته ما ووژنه پروا نه لري
 خو پام چې دلته ویني توبې نه کړې
 دا خو زما د شپونکي شپول دی
 دا خو زما معبد دی
 ای بنیادمه څوک یې؟
 غږ خو دې راغی خو لیدی دې نه شم
 زما خو سترگي دي له اوبنکو ډکي
 زه خو له اوبنکو
 له سلگیو

له ژراه جوړه يم

زما خو رگونه وچ دي
 او غوښنه هم نه لرم
 زه لیونی يم یوه سوچه سارانی لیونی
 ستا د هوس تنده هم نه شم ماتولای په ځان

هو بنيادمه واوره!
 زه همدا اوس ،همداد وينو وخت كي
 لا هم مينه يم او مينه كوم
 زه ليونى يم
 خكه مينه كوم
 مگر پوهبري بنيادمه چي جانان نه لرم
 زما جانان كلونه وشول ورك دى
 هغه شپونكى و زمور د كلي شپونكى
 هغه شپيلى وهله
 چي بساپيرى يي شوې مينې د شپيلى پر آواز
 نو پر هغه باندې يي كوډي وكړي
 او پر سپين آس يي آن د قاف د غرونو شاته بوته
 خو زه لا اوس هم پرې مينه يم
 له ياد سره يي مينه كوم
 اي بنيادمه غږ مي اورې كه نه؟
 زه ليونى يم چي لا مينه كوم.))

له دې خبرې وروسته
 د ليونى پيغلي له تورو تورو سترگو څخه اوبنكي راغلي
 زه د څيرى شاته ولاړ يم، ليونى ژاري
 لمر لا هماغسي ځلېږي د اسمان پر لمن
 غرونه هماغسي چوپتيا كي ډوب دي
 مگر اي غرونو واورى!!!
 نوره چوپتيا مو بس ده
 زه نوره ستاسو چوپتيا نه شم زغمى
 زه مو نور چوپ نه پرېږدم

تاسو به وغړوم، ونڅوم
 تاسو به بيا د يوې ورکې مينې
 د خوب پالنگ کړمه او مست به مو کړم
 اې غرونو وناڅئ،
 اتڼ وکړئ چې زه درته شپيلی ووهم
 او ستاسو دغه ليونى لور به هم مسته کړمه
 د يوې ورکې مينې اور به يې په زړه کې بل کړم
 ما مي شپيلی په شونډو بيا کېښوده
 او د هغې په کوډگر ستوني کې مې پوکړه نغمه :
 شپيلی مې واوره ليونى ملنگې
 او خپلې توري توري سترگي دې راواړوه بيا
 زه درته مخامخ په تېره ناست يم
 شپيلی مې واوره او باور وکړه چې خوب نه وينې
 شپيلی مې واوره او د مينې ديدن بيا تازه کړه
 مبارکي راکړئ عالمه
 د کلو ورک جانان مې بيا غېږ ته راځينه
 ليونى وپېژندم
 مالا شپيلی وهله
 چې ږنگه بنگه مې په غېږه کې را پريوتله
 څومره توده وه
 څه خوږه وه زما د مينې غېږه
 لکه چې يو شو سره
 د يو وجود په شاني
 زړونومو خپلو کې خبرې پيل کړې
 څومره گيلې څومره پوښتنې يې وې
 زړونو! گيلې مه کوئ

چي په ټول ژوند کي داسي بنکلي شيبه بيا نه راځي
 زړونو گيلې مه کوئ!
 يوازې يو بل سره بنکل کړئ سره يو شئ دواړه
 زړونو اورونه مړه کړئ ،
 غور ونيسئ

چي موره دوه مينان
 کله چي شونډو باندي شونډې ږدو
 نو څه به وايو؟
 کله چي يو د بل په غبره کي کيسه کوو د تېرو کلو
 کله چي لاس يو د بل غاړه کي سپيدو څخه پوښتنه کوو
 سبا به څه کپري
 يو کال وروسته به څه پېښېږي؟!
 زړونو درزا مه کوئ غور ونيسئ!
 موره سبا ته څو د غرو څوکو ته
 چي د سپيڅلي چيني خوا کي د غنمو درې دانې وکړو
 زړونو!
 اورونه مړه کړئ شورمه کوئ
 زړونو درزا مه کوئ غور ونيسئ

چي لوړو غرونو کي نارې وهي څوک:

د لوړو څوکو هسکو دنگو غرونو
 د سردرو د شنو لمنو خوا کي
 هلته يو کلی دی د وينو کلی
 د سرو اورونو او د تورو کلی
 چي سوز پدل يې آن له لرې بنکاري
 چي کليوال يې خپل کورونه سوزي

او مور ددي كلي يو دوه ليونيان
 دوه كليوال او دوه مين ملنگان
 يو يي شيونكى ، چي په شپيليو باندي كوډي كوي
 بله ملنگه نجلي

هغه چي توري توري سترگي لري
 غاړه په غاړه خو د غرو څوكو ته
 پاكو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
 غواړو غنم وكرو
 او كليوالو ته مو ژوند وبنو
 هغوى چي ټول عمر روژه نيولي
 كلونه وشول د اورونو منځ كي
 ز مور غنمو ته په تمه ناست دي
 موربه له غره څخه خپل كلي وينو
 چي تري لمبي او تور دودونه خيژي
 خو موربه دوه ليونيان
 غاړه په غاړه خو د غرو څوكو ته
 پاكو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
 غواړو
 غنم

وكرو.

پيل:
د ۱۴۰۲ لمريز كال د مرغومي (جدي) لومړۍ اونۍ

دويمه هوسى

لومړى برخه

هغې ورکې پسې څرخو
چې منزل يې زموږ زړه دى

په لتون د پاكي خاورې

د هسكو دنگو غرو په شنه لمن كې،
په دې ستومانه سوزېدلې زمكه
د سردرو په زړه كې پټ د شرشرو شرهار
او د ناوونو ترمنځ څرېبنده سپېره بوربوكي
تر پربنه پربنه هييتناكه لوړو څوكو لاندې
هلته يو كلې شته، د مينې كلې
زه د دې كلې مساپر شپونكى روان يمه لا
منزل مې ورك دى
خو ،

د پاكي خاورې نښې لا هم نه ښكارېږي
څوك راسره ده، لكه سيورى
لكه زما د خپل زړگي درزا په بل گوگل كې
ها زما ښكلي مينه
هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
ها چې كلونه پاس د غره په شپول كې
وه زما شپېلې ته لا په تمه ناسته
هغه ښايسته ليونى،

هغه سرسامه،

ها د نجونو ميره.

دا دى اوس لاس په لاس روان يو،

خدايزده چيرې دواړه؟

خو کومې خواته؟

او په کومه لاره؟

مور دواړه گرځو

سرگردانه يو په سترې لټون

لا لتوو سپېڅلې خاوره او له وينو څخه پاکې اوبه

غواړو غنم وکړو

او کليوالو ته مو ژوند وښو

زخمي هوسى او کليوال

ورې نهار راته په تمه ناست دي

او دلته دوه ميينان،

يو يې شپونكى، چې په شپيليو باندي كودې كوي

بله ملنگه نجلۍ

هغه چې توري توري سترگې لري

غارې په غاړه خو يو لري خاى ته

پاکو اوبو سپېڅلې خاورې پسې

غواړو غنم وکړو

او کليوالو ته مو ژوند وښو

هغوى چې ټول عمر روژه نيولي

کلونه وشول د اورونو منځ کي

زمور غنمو ته په تمه ناست دي.

لارې اوږدې دي

او سفر سترى دى

د داسې خاورې څرک لا هم نهښکاري

چي د انسان وینه پرې بل انسان شیندلی نه وي
 هغه چینه ورکه ده،
 چي په کې وینه بهېدلی نه وي.
 زما د مینې لاس مي لاس کې تود دی
 زه يې د زړه خوږه درزا پېژنم
 زه يې له سپینې غاړې
 د غرنې گلانو عطرو څخه ساه اخلم
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 چي په زخمي نازکو پښو کې يې د لارې د اغزیو څړیکې زړه
 برېښوي
 کله ناکله يې گوگل نه یو ځگپړوی پورته شي
 چي زه يې سترگو ته وروگورمه
 دا راته وځاندي په مخ مي ښکل کړي
 زما د مینې په خوږو او تورو سترگو کې زموږ د کلي ډېرې کیسې
 لکه چينې بهیږي
 زما د مینې په خوږو او تورو سترگو کې زما د شپېلی غږ روان دی
 د هغې لاس زما په لاس کې دی او درد مو هېر دی
 بېلتون بندي دی، خدايزده چېرته لري
 د افسانو د تورو- سرو او خونړي دیوانو سور زندان کې
 زما د مینې سپینه غاړه کې د سرو زرو تاویز زنگیږي
 هغه تاویز، چي په کې درې داني غنم پراته دي
 هغه تاویز چي زموږ ښکلې هوسى
 د خپلواکۍ ملکې
 له خپلې غاړې راسپارلی مور ته
 چي پاکه خاوره کې غنم وکړو
 او له سپېڅلې چينې ورکړو اوبه

دغه غنم به د پېړيو تور طلسم مات کړي
 چې زموږ بڼکلي هوسى
 هغه زموږ د خپلواکي ملکه
 بياځلي ژوند ومومي
 او زموږ زخمي کليوال
 بيا نېکمرغي وويني
 ها ورکي شوي زماني ته گوندي بيا ورسو
 چې زموږ کلي کي لا فصل د غنمو شين و
 او کليوال مو په يو بل ميين وو
 هغه د ميني او بڼکلا زمانه
 چې کليوالو مو غنم کرل او مستي چيني
 له پاکو سپينو اوبو ډکي بهېدلي په ويالو او ان تر سينده پوري
 مستي هوسى،
 د خپلواکي ملکي
 لا زموږ د کلي په خوبنيو پاچاهي کوله
 چې لا په کلي کي د تورو سرو ديوانو لاره تېره نه وه...
 زه او زما بڼکلي مينه
 غواړو غنم وکړو
 او دغه تور طلسم مات کړو د شپېلي په نغمو
 هلته د هسکو هسکو څوکو مازيگر ولاړ دی
 او زموږ زخمي هوسى په تمه ده لا
 د لوړو لوړو غرونو کلي لا د ولزي او جگړو په سرو لمبو کي
 سوځي
 زما د ميني توري سترگي او زما د شپېلي غږ لا په يو بل ميين دي
 او موږه دوه ميينان
 په ورکو لارو کي مزل کوو پاڅيرو، لويرو
 کله مي بڼکلي مينه وځگېرويري

زرین تاویز په خپلي غاړې پورې کلک ونیسي
 زه مې شپیلې ترڅنگه ټینگه کړمه
 خدایزده چې چپرته به سپېڅلي خاوره
 پاکې اوبه ومومو؟
 چې هلته وکړو غنم د هوسی
 ها چې زمونږ د خپلواکۍ نښه ده.

غرونه غرونه دیوالونه

د پاکې خاورې او سپېڅلي چيني
 رڼو اوبو پسي راوتې دوه ميين ليووني
 د هسکو دنگو غرو د کلي دوه ستومانه، دوه زخمي کلیوال
 یو یې شپونکی، چې په شپیلو باندي کوډې کوي
 بله ملنگه نجلۍ
 د تورو تورو سترگو بنکلي پیغله
 چې یې په غاړه کې زنگیري د غنمو یو زرین تاویز
 د خپلواکۍ د ملکي امانت
 د بدمرغيو د طلسم ماتوونکي درې غنم په کې پراته دي...
 خو مزل کوو په

ورکو لارو
 دا دی راورسېدو
 د یو آشنا نیمزالي سیند غاړې ته
 داسې یو سیند، چې په کې څو ژرندی اوبه بهیري
 د لوړو لوړو غرونو اوبنکې راروانې دي، خو رنگ په کې د وینو
 گډ دی
 پاس د یو غره په ډډه
 له خښتو گټو جوړ دیوال لکه ښامار کړۍ کړۍ پروت دی

داسي ديوال، چي د پېريو گرد يي اوس هم په مری پروت دی
 عجيب ديوال دی، چا جور کړی؟ او د څه لپاره؟
 خدايزده له کومه پيل شوی او تر کومه اوږد دی؟
 غر او ديوال د سيند ترڅنگه څه عجيبه کيسه؟
 د رمز و راز تر دورو لاندې ده غريبه کيسه.
 زه او زما بڼکلي مينه
 چې تورو سترگو کې يي تنده او ستړيا لکه د زړه دردونه ښه ولاړ
 دي
 د دغه سيند پر غاړه دمه کوو
 زما د تورو تورو سترگو مېرمن
 تر يوې بڼکلي موسکا
 په ځگېرو بډلي مهربانه غږ غوښتنه کوي:
 «ماته شپېلی ووهه!»
 گرانه شپونکيه! زه خو ستا د دې خورې شپېلی په تمه لا ژوندون
 اوږدوم.
 شپېلی راواخله او د تېرې زمانې کيسه نغمه نغمه کړه
 د دغو غرونو ديوالونو له رازونو دورې بيا وڅنډه
 د دې نيمزالي سيند په راز مي پوه کړه
 ماته شپېلی ووهه!
 ماته شپېلی ووهه!
 او ما د کړکي وچ بدن کې د نغمو بڼاپېرې وپينه کړله
 په زخمي وچو شونډو
 نغمه د غره په ډډه پروت د خړ ديوال د بنامار رگ رگ کې ورننوته
 سيند، لکه ژبه د اور، تاوراتاو شو
 غره کې انگی شوه د کوډگرې شپېلی
 زما تر سترگو داسې وېرېښېده
 لکه په غره باندې ودان ديوال چې وڅوڅيري

لکه له خوبه راوینن شوی بنامار
 چي غځوونې وکړي
 یوځل مې وکتل د خپلې مساپرې مینې بڼکلي مخ ته
 په مراوو مراوو اننگو یې راروانه وه د اوبڼکو مرغلره رڼه
 او ما شپېلی وهله،
 چي یو نا څاپه له غره تاو پورته شو
 له هسک دیوال نه د پېړیو دورو لیکه وکړه
 او شېبه روسته پاس له غره نه مرغی والوتلي
 د دوه پردیسو د گامونو بڼکالو راغله غور ته
 او زما مینې زه په غېږ کې ټینگ کړم
 ما لا شپېلی وهله.
 او د شپېلی د نغمو سوز کې مې د غره له خوانه
 یوه جوړه ولیده
 یوه په خاورو دورو سپینه سپیره
 یوه بڼایسته نجلۍ د بڼکلي مرغلرې په شان
 او یو زلمی ورسره
 لکه ایرو کې لوغرن اس چي یالونه څنډي
 بڼکلي جوړه له غره راتله د سیند د غاړې خواته
 مخامخ زموږ په لوري
 ما لا شپېلی وهله،
 چي ځوان او پېغله مو تر خوا کېناستل،
 زلمي له دورو څنې وڅنډلي
 او د نجلۍ په سپیره مخ باندي د اوبڼکو څاڅکي کرښه کرښه
 بڼکته راورغړېدل
 اوس نو د سیند په غاړه
 موره څلور کسان یو بل ته گورو
 زه او زما مینه، چي توري توري سترگي لري

پيغله او خوان چي د پپريو سپيري خاوري يي خنډلي
او پر غره د

ديواله له اړخه دلته راغلل
د ديواله نجلي لا اوبنكي بهوي وري سلگي يي اورم
جوړه مي وپوښتله:
د زمانو له سپيرو دوړو راوتليو ښكلو
دلته په خير راغلي!
د دنگو غرونو له رگ رگ نه راوتلي د دي سيند اوبه مو لار ته
شيندم
او هرکلي مو کوم
خوک ياست؟
په کومه خي؟
له کومه راخي؟

د غبرگو تورو د پاچا له زماني څخه راغلي خلک

له ديواله څخه راغلي نجلي
چي په سپيره مخ يي د اوبنکو څاڅکو لاري ايستي
او ښکلي سترگي يي گنډلي وي په لري افق
ورو ورو ترشونډو لاندي وځگړوبده:
زه «پرتمينه» يم او زما جانان «اسه» نوميري
مور دوه ميين يو او د غره په ديواله کي خښ وو
«د غبرگو تورو د پاچا» له زماني څخه تر نن

او تر همدې

تبري شېبي پوري په خوب ويده وو
چي ستا شپېلي راوينس کړو

ستا جادوگري، ستا کوډگري شپېلي

مور د پیریو له درانه خوبه راپاڅولو
 خدای خبر ولی؟ او د څه لپاره؟
 مور له پیریو او کلونو څخه نه یو خبر
 خدایزده پرون و؟
 که پیری پخوا؟
 که زر او یا یونیم زر کاله
 یوه عجیبه زمانه وه،
 د دی سیند په غاړه
 زموره خلکو د غنمو کړوندي کرلي
 دلته به شین و د غنمو فصل
 خو یوه ورځ له ورځو
 په دغه چم کې اوازه شوه چې د دوه تورو پاچا راځي
 و لمرخاته ته د لویدیځ د غرو له شا راځي
 له کومې وچې لویې د نبتې، له صحرا راځي
 د څرمبکیو او کربورو له بیدیا راځي
 یوازي نه دی،
 ورسره یوه سپاه راځي
 له هغې خوا راځي...
 او نجلۍ ناڅاپه د لاس گوته د لمر د پریوتلو خوا ته ونیوله
 او له دې ورځې روسته
 د دغه غره لمن کې
 او د دې سیند د دواړو غاړو خلکو
 ان د زړې او ډبرینې هاغې لویې کلا
 د شاوخوا سیمو هستوګنو خپل یومونه راوړل
 او د دې سیمې د واکمن په حکم
 د لمرلویدو او لمر ختو په کربنه
 د دغه غره په ډډه

د لوى ديوال د جورېدلو اشر ته ډول وډنگېد
 د دنگو غرونو د لمنو خلكو
 ورځ و شپه ختې وكړې
 چا ورته گتې راوړې
 ډولچيانو ډول وواهه
 او د دې سيمې له هر كور څخه به هر سهار څه وچه ډوډى
 او يو منگى د چينو يخې اوبه
 اشرينو ته راتلي
 داسې ډوډى، چې يې غنم زموږ په زمكو شنه وو
 داسې چيني، چې لا اوبو كې يې د وينو رنگ گډ شوى نه و.
 زما اسه،

زما دغه خوږ جانان هم راغى د ديوال بيگار ته
 چې لمر لوېدو نه د بيديا د لښكر
 د څرمينكيو او كربورو له صحرا نه راروان يرغلگر
 زموږ تر كلي پورې
 په اسانۍ رانه شي
 او د دې دنگ غره د لمنې خلك
 د غبرگو تورو د پاچا له خونړۍ لښكره

ځان او وطن

وساتي
 داسې نو دغه ديوال
 يوه تر بلې ورځې
 راهسكېده، اوږدېده
 ما پرتميني به هم هره سهار منگى په اوږه
 څو پاستي وچه ډوډى
 تر خپل جانان، تر ځوان اسه پورې راوړله دلته
 يوه شېبه به مو ديدن وكړ په مينه مينه

او هره ورځ به د ډبرو او پخڅو دغه ديوال ښکارېده
لکه په غره باندې چاپېر يو څر خټين ښامار

چې د بيدياوو له

لښکرو زموږ چم وساتي
هغه چې مشر يې د غبرگو تورو شاه نومېده.

لومړۍ قيامت

هغه کلونه دلته دغه سيند له سپينو اوبو ډک بهيده
د دغه سيند اوبه د هغو دنگو غرونو له واورينو څو کو
کړې وړې راتلې
رڼې خوږې راتلې
موږ د دې سيند په دواړو غاړو اوسيدونکي خلک
او د دې غره لمن کې
په ها پراخه زمکو
د شنو غنمو کروندو کې يو په بل ميين وو
دا د باغونو او پټيو سيمه
د سرو منو، د شنو غنمو او توتانو وطن
څه د زنبقو، نسترنو او گلابو وطن
چې يې تر ونو لاندې
سپينې رڼې اوبه په ناز بهېدې
زموږ اوبو کې لا د وينو رنگ گډ شوی نه و،
چې يو سهار د لمرلوېدو له خوا غږونه راغلل
اوردې نيزې ښکاره شوي
يو هيبتناکه لښکر
د لرې لرې دښتو

د څرمښکيو او کرپورو له بيديا راغی

له وچي دښتې، له صحرا راغی
 د غبرگو تورو یو پاچا راغی
 او لمر لا زموږ د غره پر هسک باندې تود شوی نه و
 چې دنگ دیوال کې لگېدلې دروازه بنده شوه
 د غبرگو تورو پاچا
 د دیواله له هاخوا
 زموږ په خلکو غشي وورول
 هغه سهار د لومړي ځل لپاره
 په دغه سیند کې راروانو اوبو
 د وینو رنگ ولیده
 زموږ د خلکو ویني
 په دغه سیند کې گډې ودې شوي او وبهېدې
 هغو ډولچیانو، چې اشر ته یې ډولونه وهل
 په دغه ورځ د جنگ ډولونه ښه په غرب وو هل
 زموږه خلکو د بیدیا له لوی لښکر سره جگړه پیل کړه
 د غبرگو تورو پاچا
 دروازه ماته کړه او وړاندې راغی
 او د دې سیند په غاړه غاړه یې په دوو تورو
 زموږ له خلکو نه سروڼه رېبل
 له لرې دښتو، له بیدیاوو نه راغلي خلک
 لکه د تریو جل وهلیو لښکر
 په سیند ورگډ شول او اوبه یې تر مری تېرې کړې
 د لوړو غرونو د رڼو اوبو په څاڅکو یې سینې یخې کړې
 د دوی له گوتو او له تورو څخه وینو سیند ته لاره وکړه
 سیند لیونی شو او د غره ځیگر نه تپ پورته شو
 د غبرگو تورو پاچا
 په لښکر چیغه وکړه:

ووژنئ!
 ټول ووژنئ!
 نارینه ټول له ټپرو تورو تېر کړئ
 پېغلې او ځوانې ښځې
 خپل منځ کې وویشتئ او مینځې یې کړئ
 او لکه تل مې چې ویلي درته
 تر ټولو ښکلې یې زما برخه دي...
 لښکریان وخبمېدل
 توري له تیکو نه راووتلي
 جگړه توده وه او سرونه رغړېدل هره خوا
 د سیند اوبو کې سور د وینو رنگ گډوډ بېده
 مخ د ختیځ په لوري
 ما سره یو منگی اوبه او یوڅو پاستي ډوډی
 ومه روانه چې اسه پیدا کړم
 خپل خور مین ته ورشم
 او په دیدن یې کړم روښانه خپلې غبرگې سترگې
 خدای خبر چېرې به و؟
 د غبرگو تورو شاه لگیا و، زموږ له خلکو یې سرونه ربېل
 چې یو ناڅاپه یې زه ولیدلم
 سترگې یې ښو د وینو
 ما ویل په سترگو مې خوري
 له غبرگو تورو یې روانې وې د وینو ویالې
 یو څه موسکې شو، خدایزده څه یې وویل؟
 بیا یې نارې کړې: هلی !!!
 د غره او سیند د دغې سیمې دا تر ټولو ښکلې
 د دیواله د چم دا دنگه پېغله
 رڼو اوبو غوندې روانه رنګه بنگه پېغله

ونيسى!

رايي ولي!

دا به زما مينځه شي

دا به زما برخه وي.

او بيا يي غبرگي توري

له سر نه تاوي کرلي

زمور د چم د خلکو

له اورمپرو يي څو سرونه پرې کرل

زه په ځان ووېرېدم

خدایه!

زما اسه به چېرې وي اوس؟

يا خدایه! ته يي مل شي!

ما لا دعا کوله،

چي يو ناڅاپه زما ميين، زما جانان، زما زړور اسه

له خپلي لنډي سيلاوې سره راورسېده،

لکه سرکشه اس چې سر واخلي

لکه د قهر سيند چې تاو راتاو شي

لکه يو غر چې د توپان مخ ته سينه ونيسي

لکه بېرې چې د سرکبنه څپو زړه وڅيري

لکه برېښنا چې په اسمان کې په يو گرز له تورو وريځو نه څرمن

وباسي

او لکه تندر چې په دنگ چنار راولويږي لمبه يي کړي تر هسکي

څانگي

زما اسه، زما ميين جانان چټک راتاو شو

په يوه منډه يي د غبرگو تورو هغه پاچا

- چې يي لا سترگي خبني کړي وي په ما کې او په مکر موسک و-

له گريوانه راوښو

له خپل سرکښه مغرور اس څخه يې وغورځاوه
 د غبرگو تور شاه لا تورې خوځولي دواړه،
 چې د اسه په سيلاره يې سر له تنه بېل شو...
 د غبرگو تورو د پاچا لښکرو
 چې د خپل مشر له اورمپره د سرو وینو فواري وليدې
 زما په اسه يې د تېرو غشيو باران جوړ کړ
 ما منگی وغورځاوه
 پاستي مي شنه پلو نه ورغړېدل،
 په يوه منډه له اسه سره شوم غاړه غړی
 د لښکريانو غشيو
 مور دوه ميين غاړه په غاړه سره وگنډلو
 زموږ له وجود څخه د وینو لیکو
 د دغه سيند اوبه رنگينې کړلې
 لکه د تکوسرو ياقوتو کان چې وبهيري
 زموږ دوه ميينو زړونه
 يو بل ته ودرزېدل،
 ودرېدل.
 لکه دوه سترې مساپر چې سره غاړه ورکړي
 موره په خپلو وینو لژند ميين
 يو د بل غېږ کې د مرگي په خواږه خوب پريوتو
 او د بيديا لښکريان
 د وچو دښتو د صحرا لښکريان
 د غبرگو تورو د پاچا لښکريان
 د خپل سردار له مړي وويرېدل
 ټول لښکر منډې کړې مخ شاته تاو شول

او شېبه روسته لمرلوېدو خواته د تېښتې سپيره دوره شوه اسمان ته پورته

وخت مازيگر و، چې د سيند د دواړو غاړو خلک
 او د دې غره لمن کې زموره د چم ستري او ستومان وگري
 د هغې لويې دبرينې او زړې کلا له منځه راوتلې نارينه او ښځې
 راغلل، زموره جنازي يې پر اوږو پورته کړې
 چا په سندرو او په وساندو موره ولمانځلو
 چا چيغې ووهلې، خاورې يې په سر باد کړې
 ډولچيانو ډول وواهه
 او سيند د وينو په رنگ سرې څپې په شنو کروندو وشيندلې.
 مور دواړه، زه او جانان

دوه يو په بل ميينان
 د غره او سيند په شان د يو بل ياران
 د خپلو خلکو په اوږو تر خپل مزاره راغلو
 دلته د غره په هاغه ډډه چې ديوال ودان دی
 د اوږد څټين ديوال ترمنځ، پر يوه لوره پرېښه
 هلته يو برج کې يې مور دواړو ته يو قبر جوړ کړ
 مور سره غاړه غړۍ
 د خاورو نوي کور ته
 په ارمان ننوتو

زموره خلکو دغه برج د ميينانو د زيارت په نامه ونوماوه
 او مور پېړۍ پېړۍ همدغله آرام ويده وو
 تر همدا نن پورې، چې ستا شپېلۍ مو واورېدله
 ستا د شپېلۍ سندرو
 له خواږه خوبه ويښ کړو
 مور دواړه نه پوهېږو
 د لوړو غرو د هسکو دنگو سردرو شپونکيه

ولي دي بيا دغي دونيا ته رابللي يو نن؟
 ووايه، نن څه وايي؟
 له مور نه بيا څه غواړي؟
 او زه حيران شوم حيران
 ما د ديوال د پرتميني پېغلي هېڅ يوې پوښتنې ته ځواب نه درلود
 يوازې سترگي مي گندلې وې د سيند په ليکه
 چې د کوم ورک برخليک په خوا بهېده...

زه لا حيران وم حيران
 زه د دي دنکو غرو او هسکو سردرو دغه ناهيلي او ستومانه شپونکي
 او زما ترڅنگه ناسته
 زما ميينه، ها د تورو تورو سترگو بڼکلي
 لږ هاخوا ناست له ديواله څخه راغلي په گردونو سپېره
 يوه جوړه ميينان
 يو دنگ زلمی، چې لا هم ځير دی د کوم لري افق څنډې گوري
 او يوه بڼکلي پېغله،
 چې يوه اوبڼکله يي له سترگونه رارغري په سپېره انکي
 چوپتيا خپره ده او په سيند کي د اوبو شرهار هم گونگی دی
 باد کله کله په تنگي کي داسي څښنده تيريري غلی
 لکه په پاڼو د تاريخ کي چې د وروکو جنگياليو په گردجنو څنو لاس
 تيروي.

جدايي راغله لاري دوي شوي

چوپتيا خوره وه،
 چې زما مييني،

هاغې د تورو تورو سترگو

بنكلي

يوه خوږه، له درده ډكه موسكا
د پرتميني دوو سترگو ته وروښنله
غر يې دره كې د پاسته باد په وړبښمينو ځنو غوټه،

داسې ښه لگېده

لكه له لرې زمانو، چې كوم اشنا داستان ته غوړ ونيسي
د تورو سترگو بنكلي
د پرتميني او اسه جوړې ته وكړ سلام
او بيا يې داسې وويل:
زه او زما دغه ستومانه شپونكي
چې د شپېلې په نغمو كوډې كوي
چې د شپېلې نغمو يې تاسو دواړه بيا راويښ كړئ
هو،

موزه دواړه د دې هسكو هسكو غرونو او درو د كلي
د خپلواكۍ د ژوبلې، سترې او زخمي ملكي
- بنكلي هوسى - په وينا
په غرو رغو، دښتو ځنگلونو گرځو
چې پاكه خاوره او له وينو نه رڼې اوبه كوم ځاى پيدا كړو
كلونه وشول، زمانې واوښتي
په دغه چم كې چا د شنو غنمو كر ونه كړ
مور ته هوسى - د خپلواكۍ هغې ښايسته ملكي -
په دې زرینه غاړه كې د غنمو درې دانې راكړي
چې يې په داسې زمكه وكړو،
چې پاكه او سپېڅلي وي له وينو څخه
چې د انسان وينه د بل انسان په لاس پرې بهېدلې نه وي

له داسې پاكو او سپېڅلو اوبو
دغو غنمو ته اوبه وركړو په مينه مينه
چې په كې رنگ د هېڅ انسان د چيغو

لا وركېد شوى نه وي
داسې اوبه، چې لا سرې شوې د هېچا په وينو نه وي او رنې بهيري
زمانې واوښتې،
پښې مو په مزلوسټرې شوي
لاهم غنم گرځوو
كه پاكه خاوره او رنې اوبه پيدا كړو چېرته
زخمي هوسى او زمور نهر كليوال
ملنگ بابا او ها «مغوره» پېغله
هم روند جانان يې ټول په تمه دې لا
چې مور غنم وكړو
او د جگړو طلسم مات كړو،

خپلواكي او سوله بيا راولو

زخمي هوسى وژغورو
څو څاڅكي پاكې اوبه
او له دې شنو غنمو پاكه ږوږى
خپلو نهر و كليوالو ته وروښو بيا
هله ته د تورو دنگو هسكو غرونو شاته،

سټري يوه

سوزېدلي زمكه
او له جگړو څخه ستومانه ځنگل
له اور اخيستو سبرونو او څپريو سره
له تندر سويو چنارونو او نښترو سره
د وزرماتو شنو كوترو اور اخيستې ځالي

په كې څو سټري او زخمي كليوال

تېري، په سترگو ړانده
 يا په لاسونو او پښو مات و گوډ
 خو ماشومان او څه نيمزاله زلمي - پېغلې لا په تمه ناست دي
 كه داسې ځاى ومومو
 چي دا غنم وكرو
 او كليوال مو د «اورديو» يا د «لاتديو» له شيطاني طلسمه بيا
 وژغورو
 زخمي هوسى لاهم په تمه ده او سترگي يې زموږ په لار دي
 نهر او ژوبل كليوال يې سرته ناست دي، دعا گانې كوي
 خو موږه دوه كليوال
 دوه ميينان، دوه يو د بل ارمانجن
 يوه د كلي د گودر د نجونو هغه ميره
 چي د شپيليو په نغمو باندي يې زړه بايللي
 او بل د هسكو دنگو غرونو د لرغوني كلي
 هغه ميين شپونكى،
 چي په شپيليو باندي كوډې كوي
 د ده شپيلۍ ده له يو لري نيستان څخه راغلي زموږ تر كلي پورې
 هغه د كركو ځنگل
 چي په كې زموږ بنكلي هوسى بندي وه
 او يو كوډگر ملنگ د تورو ماښامونو له هېواده ځني
 په هوسى شوي د جادو او طلسمونو ماتولو په پار
 راوړه تر هسكو هسكو غرونو پورې
 او زما شپونكي دغه شپيلۍ ومونده
 له هغې ورځې بيا تر نن پورې همدغه شپيلۍ
 زموږ هوسى او كليوال د مرگ له خوبه ژغوري
 د دې شپيلۍ اواز زموږ د ارمانونو لار روښانه ساتي
 دغې شپيلۍ د تېرو تېرو هېرو شويو زمانو له شانې

د درانه خوب له خورونو خاورو لاندې پراته
 ته او اتل اسه نن بیا راویش کړئ
 چې له مور دواړو سره
 د پاکې خاورې او رڼو اوبو لتون پیل کړئ
 گوندې په گډه هغه زمکه او چینه ومومو
 هلته چې دغه غنم وکړو او شنه شي،

ز مور د ولرې او

جگړو طلسم ونړیږي
 هوسی بیا ژوند ومومي
 د خپلواکي ملکه
 د هسکو غرونو او ځنگلونو په لمنو کې په ناز وگرځي
 چې غنم شنه شي او لمنه د تیارې ټوله شي
 هره ورځ لمر خپله زرینه بگی راولي،

ز مور د دنگو غرونو په

هسک وځلیري
 راځئ په گډه دا لتون پیل کړو
 سپېڅلي خاورې او رڼو اوبو ته لار وباسو
 او یوځل بیا چوپتیا خوره شوه، د سین مراوې مزل باد سره شو غاړه
 غړی
 اسه په خپلو ځیرو سترگو و ځیر شوی د لویديځ افق ته
 څو شېبې روسته یې د بنکلي پرتمیني لاس مروند نه ونيو
 او دواړه و خوځېدل
 په تلو کې بنکلي نجلۍ شاته کتل
 زما مینې ته یې وموسل، چې خدای پامان
 مور له لمرلویدو خواته ځو
 که پاکه زمکه او سپېڅلي اوبه بیا ومومو،

زه او زما مینه

هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 مخ لمرخاته ته د سيند غاړه كې مزل پيل كړ،
 «جدايي راغله لارې دوي شوي
 مرگ مې قبول دى جدايي نه قبلومه»
 خو مور په دغي تمه
 چې د غنمو د كرلو زمكه بيا ومومو
 بيا سره ووينو په شنه كرونده
 يو بل ته لاس خوځوو
 اوبنكي مو سترگو نه رارغري كېننه
 د زمانې بودى د سپينو وپښتو شاته په كور اغو سترگو
 د دوه ميينو جوړو
 مزل ته لارې گوري
 سيند نيمه خوا بهيري
 او باد د غره د ديواله په ويجاړ برج كې په اتن سر دى.

دويمه برخه

په لويو خوبولي بلهاريان

د كوډگرو لښكروڼه

زه،

او زما د ښكليو تورو سترگو هغه نجلۍ
 چې د هوسۍ زرين تاويز كې د غنمو درې دانې يې په ښايستوكې
 سپينه غاړه زانگې
 مخ په ختيځ روان يو،
 د سيند نيمزاله مزل مور سره ترڅنگ بهيري
 لري د هغې ډبرينې او زړې كلا برجونه نرېدلي ښكاري
 چې پاس د غره د ديواله د ښامار سر يې په اوږه لگيري
 كلا د ډبرو زمانو د پولادي ليوانو دارو ده كپ كپ خورلي
 كلا د دنگو غرو د كلي د دردونو او خوښيو ډبرې پانې په سينه كې
 لري
 مور په نړۍ لاره روان يو د زړې او ډبرينې كلا لوري ته
 او

زانگو يو د بل د زړه درزا ته سره
 چې يو ناڅاپه د ملنگ بابا ښكالو راغله
 هغه ملنگ چې د دوه سترگو په ځلا كې يې دونيا ښكاريږي
 هغه چې زړه كې يې د دې كلي كيسې ژوندۍ دي
 بابا ملنگ چې موره وليدلو

بوخل بيا په خرخبډو شو¹
 بيا يې درب ورکړ پښې ته
 او په شور يې رانارې کړې
 هلئ هلئ بچو هلئ!
 دغه لاره کړئ بدله،
 خئ، چې ولاړ شو پورته غره ته
 د زاره ديواله برج ته
 مگر تاسو خبر نه ياست؟
 چې راخي په خرب د تورو
 د زړې کلا په لوري
 د لوگيو د کوډگرو د زوزاتو او لمسيو
 نوي نوي لښکرونه؟
 چې د غبرگو دوو تورو د پاچا جنده پرې رپي
 تر مودو مودو راروسته
 بيا يو بل څوک ورسره دى
 چې رگونو کې يې وينه
 د هغه پاچا غورځنگ کړي
 چې يې غبرگي توري سري وي
 د دې کلي د لرغونو کليوالو په سرو وينو
 دا کوډگر هم ها د خپلو تېرو تېرو پلار نيکونو
 په شان کوډې کړي د ژېرو ژېرو پانو
 دوى د ژېرو کاغذونو
 په لوگي خلک ويده کړي
 او بيا خلک په لوگيو شي طلسم

¹ دلته تر بل سرليک پورې د منظومې وزن بدلېږي، د وزن دغه بدلون د يوې رېتمیکې رنگارنگې لپاره راوړل شوی

بس پرانده شي، يا كانه شي
يا يې ژبې و خولې گونگې شي
يا له ويرې يې زوبې شي
شي د كوډو په لښكرو او كوډگرو پسي ليكه
لكه وي جذام و هلي
خپل هرڅه ورڅخه هېر وي
هم د دنگو غرونو كلي
هم ځنگلونه
هم سيندونه.

په ملنگ بابا پسي خو

زه،
او زما د ښكليو تورو سترگو هغه نجلۍ
چې د هوسی غنم په غاړه لري
لاره بدله كړله
بابا ملنگ سره خو
په غره د هغه ديواله د زاړه برج لوري ته
چې په كې باد لا په اتن سر دی
خو زه او زما ميينه
دواړه حيران يو، چې دا څه پېښيرې؟
د غبرگو تورو د پاچا جنډه او دغه د كوډگرو لښكر؟
دا هرڅه بيا له كومه لوري راځي؟
پوښتنې ډېرې دي، خو موږه دوه ميين كليوال
يو د شپيليو شپونكۍ
بله خوږه د تورو تورو ښكليو سترگو پېغله
خو په ملنگ پسي د غره لوري ته

هلته د غره په ډډه
 د غځېدلي اوږد خټين بنامار له ليکي سره
 ها زاره برج ته يوه لاره تللي
 په هغه برج کي چې د دوه ميينو قبر جوړ و
 بابا ملنگ تر مخه
 او مور ه دوه ميينان
 په سوزېدلي ساه گامونه اخلو...
 په برج کي نښي د زړو زمانو پاتي دي
 او قبر د ميينو په کي نه

بنسکار يري
 ملنگ بابا يوي ډبري ته تکیه کړي ده،
 ما ورته وويل: خبر يي چې دا دوه ميينان
 ها پر تمينه پېغله
 او د هغې اتل جانان زلمی اسه زمور ليدو ته راغلل؟
 هغوی زما شپېلی راوینس کړل د زمان له خوبه
 خدايزده د څومره زمانې له شا يي
 مور ته کيسه د دې ديوال وکړله
 د غبرگو تورو له پاچا سره د دغه سيند د غاړې جگره
 او د اسه په سېلاوه باندي د غبرگو تورو
 د ها مغرور پاچا د

قتل داستان
 چې دوه ميين هم په کي وویشتل دښمن په غشيو
 خو د هغوی تر خښېدلو روسته
 په دغو خلکو او د لورو غرو په کلي باندي څه راپېښ شول؟
 او څنگه بيا د غبرگو تورو د پاچا جنډه راپورته شوله؟
 څنگه يي بيا دلته له ذات څخه يو بل لمسي راپېښه وکړه؟
 دا هر څه څنگه وشول؟

او ما ليدل، چي د ملنگ په ځلېدلو زرخو سترگو كي برېښنا تاوېده
 نظر يې مخامخ د غرونو تر شا،
 كوم ناڅرگند لري افق ته ځير و
 تا به ويل ټولې ټبرې پېښې يې د سترگو ترمخ ليكه باسي
 ورو يې تر شونډو لاندې داسې وويل:
 هرڅه د ژېړو كاغذونو له كوډگرو پېښ شول...
 ما مې ميني ته او دې ماته راوكتلي
 زما د ميني تورو سترگو كي پوښتنو لا څپي وهلي،
 چي مستانه ملنگ كيسه پيل كړه:
 نو بچو!
 غور ونيسئ:

د غبرگو تورو تر پاچا راروسته

ډېر ډېر كلونه پخوا
 چي ځوان اسه په سيلاوه باندې د غبرگو تورو شاه وواژه
 له لري لري وچو دښتو نه راغلي پردي
 د څرمبښكيو او كربورو د بيابان لښكر مخ بېرته لمرلويدو ته ولاړه
 او د دې سيند د غاړو خلكو پرتمينه و اسه
 په دغه برج كي خښ كړل
 له هاغي ورځي روسته
 په دغه سيند كي له اوبو سره د وينو رنگ جوړه بهيده
 په كرونو كي بيا غنم لكه پخوا غوندي سمسوره نه شول
 او پاكې خاورې د انسان د وينو داري څښلي
 د غبرگو تورو د پاچا له مرگه ډېر كلونه روسته بل لښكر راغي
 د جادوگرو لښكر
 دوى به د ژېړو زعفرانو غوندي ژېړي پايي،

چي به په تورو تورو كړينو د مارانو لړمانو انځورونه پري انځور
و، سيزل

او د دې پاڼو په لوگيو به هوا توره شوه
په ژيرو پاڼو كې ماران او لړمان به په هوا كې مست شول
خدايزده لوگي و، كه ماران د كړينو؟

خو دې لوگيو د دې سيمي خلك
په درانه خوب ویده كړل
خلك ویده شول،

او ویده شول،

ویده.

خلك په خوب كې گرځېدل هره خوا
خوراك څښاك يې هم په خوب كې كاوه
د خوب جذام زمونږ د كلي خلك مسخ كړل له خپل پېژانده
د خپلي تېرې ماضي

ټولي كيسې يې ورنه هېرې كړلي
د شنو غنمو افسانې يې ورنه هېرې كړلي
هرڅه بدل شول

هرڅه بل ډول شول

هرخوا كوډگر تاوېدل،

ژېر كاغذونه او لوگي لوگي ماران، لړمان

يو لوى كوډگر يوه ورځ

د دغه غره لمن كې

په يوه هسكه پرېښه ودرېده

نوى داستان يې پيل كړ

خلك حيران و حيران

دغه داستان د خوبورو خلكو ذهن ته اشنا غوندي و

خو په دې نه پوهېدل

چي دا داستان ريښتيا دي؟
 او که کوډگر ده جوړه کړې څه خيالي افسانه
 چي خوبوري پري حيران کړي حيران
 د لوی کوډگر داستان کي
 د غبرگو تورو پاچا
 يو لوی اتل يادېده
 کوډگر کيسه کوله:
 د غبرگو تورو پاچا
 دلته راغلی و، چي ورپيې له بدو بدو خلکو نه د دوی سرونه
 د غبرگو تورو پاچا
 ډېر زړور اتل و
 له ډېرو بدو بدو خلکو يې سرونه پري کړل
 خو يو ناڅاپه يوه «بد» زلمي په خپله سيلاوه باندې ترې غاړه پري
 کړه
 خو د دوه تورو پاچا
 هغه اتل، چي يې په دوه لاسو کي تورو لا سرونه رپېل
 پرزمکه ونه غورځېد
 لا هم روان و په بي سره تنه
 او غبرگو تورو يې د بدو بدو خلکو ترمنځ
 يوه کوڅه وپستله
 هاخوا او دېخوا به يې وغورځول
 د دوو تورو پاچا
 بي سره جنگ کولو
 چي په دې وخت کي کومي «بدي» ښځي
 ناڅاپه چيغې کړلې:
 هلی! هغه وگورئ
 چي په بي سره تنه

لا هم روان دی او له خلکو نه سرونه ریښي
 بس په دې وخت کې اتل
 هغه د غبرگو تورو شاه، پر هغه خای ولوېده
 هغه یو لوی اتل و
 تاسو خبر یاست که نه؟
 راځئ، چې هغلته جنډې هسکې کړو
 راځئ! د دغه سیند په غاړه او د غره لمن کې
 د غبرگو تورو د پاچا په رالوېدلي تنه
 د رنگارنگه جنډو خونه کړو ودانه د پاچا په نامه
 هلته به ژپرو کاغذونو نه ماران پورته کړو
 د غبرگو تورو د اتل د بناد اروا په نامه
 لوی کوډگر مخکې شو او خلک خوبولي پسې وخوځېدل
 خلک په لاره زنگېدل له خوبه
 ښځو بېر سرونه وپېچل په تورو توتو
 او نارینهوو له لمنو نه ریښکې بېلې کړې
 لوی کوډگر خای وروښود:
 دلته لویدلی دی زموږه اتل
 دلته به لکې کړو د رنگارنگ جنډو لکړې
 دلته به خونه د جنډو جوړه کړو
 کلونه اوښتل او لمر به د دې غره له دیواله څخه د سیوري په شان
 گرد تاوېده
 د دوه میینو په دې برج کې به باد
 لکه یو مست لیونی
 گرد په اتن سر و
 خلکو کیسه د پرتمینې او اسه هېره کړه
 خلکو د غره په ډډه پروت دیوال ته پاس نه کتل
 خلک له دغه دیواله شرمېدل

دغه د شرم ديوال
 د لوى اتل له لښكريانو سره جنگ ته هسك و
 اوس خوبوليو خلكو نوى داستان
 هرځاى يو بل ته وايه
 د غبرگو تورو پاچا
 ها لوى اتل چې يې له بدو بدو خلكو نه سرونه رپيل
 د يوه بد زلمي په لاس كې سپلاوه يې تر مغروري غاري ورسپده
 د غبرگو تورو د اتل پاچا سر و غورځېده
 خو دى بې سره لا روان و او د بدو خلكو منځ كې يې كوڅه ايستله
 هاخوا او دېخوا يې رپيل سرونه
 چې يو ناڅاپه يوي بدې بنځي
 خلكو ته وښوده او چيغه يې كړه
 هلى! هغه وگورئ
 چې په بې سره تنه
 لگيا دى خلك وژني...
 او اتل و غورځېده
 د غبرگو تور پاچا
 د رنگارنگ جنبو د خونى ځاى كې
 چې هره ورځ له شنه اسمانه پرې برېښنا پرېږوي
 او هرمانام ورباندې بلې وي ديوي او وړانگي
 كوډگر يې هره شپه په خوب كې ويني
 كوډگر د خپل پاچا په نوم د دېرو ژېرو كاغذونو توري ليكي په لمبو
 سوزوي
 له ژېرو ژېرو كاغذونو څخه توري ليكي
 لكه ماران او لړمان هوا ته الوځي او ناڅي د لوگيو په شان
 خلك ويده دي او هېڅ نه وينيري
 خلك په خوب كې گرځي،

یو بل ته اوروي کیسی د اتل
 خلک لا ویاري د اتل د غبرگو تورو په خونرېزه داستان
 خلکو د لوی کوډگر دا ټوله افسانه زده کړي
 میندي يي نیمه شپه وړو وړو بچو ته
 په لولو لولو لولو کې

وايي
 پلرونه خپلو زلمکيو ته لرگیني غبرگي توري په لاسو کې ورکړي
 او د اتل په نوم جگړه وربښي
 خلک د لوی کوډگر په یاده افسانه کې ورک دي.
 سیند لا روان دی او د وینو رنگ يي رگ رگ کې بهيري ښکته
 او باد د دغه برج په منځ کې په اتن سر وي
 خلک ویده دي، افسانه د خپل اتل هره شپه خوب کې ويني
 او تور لوگي لکه ماران او لړمان له ژپرو ژپرو کاغذونو نه هوا ته
 وځي

تل دې رنډې وي د ښځمنو سترگی!

په ژپرو ژپرو پاڼو
 د رسم شویو تورو تورو لړمانو او مارانو لوگي
 لا هم د لوړو لوړو غرو د کلي پاکه هوا
 په خوبورو لرو ډکه ساتي
 کوډگر د ښځو له دوه سترگو څخه وېره لري
 کوډگر د ښځو له لیدلو نه ویريزي په مرگ
 د دوی داستان داسې و
 چې لوی اتل، هغه د غبرگو تورو تېر پاچا
 پرېکړی سر لا په جگړه روان و
 د بدو خلکو يي له مریو نه کوڅي ایستلي

چي يو ناڅاپه کومي بنځي وليد
 او نورو خلکو ته يې چيغه وکړه
 هلي! هغه وگورئ!
 داسي د غبرگو تورو شاه،

ز مور اتل ولوېده

چي اوس د رنگارنگ جنډو په زړه خونه کي ارام ويده دى
 تر دي کيسي راروسته
 کوډگر د بنځو له دوه سترگو څخه ډېر ويريزي
 د دوى په ټولو افسانو کي دي راغلي داسي
 چي خوبوري نارينه هم بس د بنځو په نظر وينيزي
 د بنځو سترگي دي رنډي وي مدام
 د بنځو سترگو څخه ډار په کار دى
 که بنځي لار وويني
 که بنځي غر وويني، سيند وويني
 که بنځي هغه زور ديوال وويني
 که بنځي يادې کړي کيسي د «پرتميني او اسه» بچو ته
 نو نارينه به ټول راوين شي او رڼا به راشي
 بيا به طلسم د کوډگرو مات شي
 او بيا به ژېړو کاغذونو باندې رسم ماران
 د هوا تور لوگي کي ونهناڅي
 نو

د بنځو سترگي دي رنډي وي مدام
 بنځي دي نهشي ليدى

سري دي نه وينيزي.

له دغي ورځي روسته

په ژېړو ژېړو کاغذونو کي په توره سپاهي د رسم شويو لړمانو او
 مارانو د لوگيو کوډگر

د هسكو غرو د كلي
 د بنځو سترگو او ليدلو څخه ډېر وېرېدل
 د بنځو سترگي يا رنډي او يا تړلي بني دي
 دوى ته رڼا ليدل ده لويه گناه
 دوى كه رڼا وليده
 بيا به روښانه وينس بچي زېروي
 او نارينه به د لوگيو له طلسم نه راوينس كړي د ابد لپاره
 بيا به د ژېرو كاغذونو د لوگيو او مارانو د كوډگرو پاچاهي ړنگه
 شي
 د غبرگو تورو د اتل پاچا كيسه به بېرته هېره شي له خلكو ځني
 خلك به غر وويني،
 سيند كي به رڼي اوبه د دوى له سترگو
 ومينځي لوگي د كوډو
 خلك به بيا د غره په ډډه زور ديوال ته ځير شي
 په دغه برج كي به د دوه ميينو هغه داستان
 بيا ور په زړه شي، چې د كوډو په زور هېر دى ورنه
 خلك به بيا د دې زړي او ډبريني كلا
 تر ديوالونو ها خوا
 خپله ماضي او د پرديو كيسې
 خپلو بچو ته له لولو لولو سره سندرې كړي په مينه مينه
 كېداى شي دلته كومه پېغله چې روښانه توري سترگي لري
 او جهان ټول په خپلو تورو ښكلو سترگو ويني
 د لوړو غرونو په دې كلي كي بيا ومومي سپېڅلي خاوره
 پاكې اوبه او داسې ځاى چې پرې لا وينه بهېدلي نه وي
 ښايي، چې هلته د هوسى غنم په مينه مينه وكړي
 او سوله راشي.

ښايي، هوسى يوځلي بيا جوړه شي

ز مور هوسی، د خپلواکی ملکه
 بنايي د هسکو دنگو غرونو په ودان کلي کې بيا خپل زرین تاج په
 سر کړي
 او له مودو روسته دې کلي ته ريښتيني خپلواکي راولي
 رڼا،
 اوبه

او د غلميني ډوډۍ پاستو سره
 د ماشومانو د خندا په شان خوبني راولي.
 او ما په دغه وخت کې
 د خپلې ښکلي ميني
 په تورو تورو ښکلو سترگو کې خلا وليده
 ما مې د خپلې خورې ميني په څېره کې بيا موسکا وليده
 د دنگو غرو د کلي تورو شپو ته
 په لري لري افقونو کې مې بيا سپينه رڼا وليده
 زه د ملنگ بابا خبرو کې د هيلو څرک له ورايه وينم
 هغه رڼې سترگې، چې دی يې ښيي
 همدا زما د ښکلي ميني جهانبيني ښکلي سترگې دي، چې لار به مومي
 د پاکی خاورې او رڼو اوبو لټون کې دغه تورې سترگې
 اخر منزل ته رسي.

لا څه سترگې وي روښانه

د کوډگرو ويره ډېره وه له سترگو
 دوی د پېغلو او د ښځو، ان کوشنيو وړو نجونو
 له معصومو کتو دومره ډارېدل، چې
 د سړيو د ويښتيا راز يې په دغو رڼو سترگو کې ليدلو

هلته دلته

تېرو تېرو زمانو کي
 د دې لوړو لوړو غرونو په لمن کي زمور د کلي
 په کورونو کي لا نجوني
 پېغلي، بنځي داسي وي، چي
 د کوډگرو له لوگيو څخه لري
 يي لا دوه سترگي بينا وي
 دوی نړۍ لا هم ليدی شوه
 دوی رڼا لا پېژندی شوه

کوډگران د ابليس چم کي

ملنگ بابا يوځلي بيا زمور د دنگو دنگو غرو د کلي
 د خونړي داستان بل فصل پيل کړ:
 زما خوړو بچو کيسي ته غور شئ
 هغه کلونه، چي زمور کلي کي
 د کنگلونو له هېواده
 او

د بيرو له ځنگلونو څخه

«اورديو» له خپلو سرو پېريانو سره راغی زمور د کلي چم ته
 او مور د کلي خلک پاڅېدو، چي کلی له اورديو وساتو
 «لاتديو» چي زړه يي مور د خلکو له کيني نه ډک و
 راغی، چي بيا زمور د هوسی په سر اورديو سره جگړه پيل کړي
 د دنگو دنگو غرو د کلي لمرخاته لور ته يي
 د ابليس دښته کي ديوانو سره لاس يو کړ
 او د هوسی په ننگ وتلي کليوال يي سره ووېشل په ډلو ډلو
 بيا يي د دې ډلو ترمنځ د بدۍ کرښه په لمبو انځور کړه
 همدا کلونه وو، چي دغه د لوگيو کوډگر

ولارل ختيځ ته،
 د ابليس دښتې ته
 هلته يې گوډ لاتديو نه نوي نوي كوډې زده كړې
 لاتديو د دوى لپاره
 نور كاغذونه وركړل
 ژېر كاغذونه،
 چې مارانو، بنامارانو يې اسمان كې تور لوگي او سرې
 لمبې كړلي
 لاتديو د دوى لپاره
 يو لوى كوډگر د څرمبكيو او كربورو له بيديا څخه د تور ابليس
 بيديا ته راوست
 د غبرگو تورو د باچا داسې لمسى،
 چې د نيکه د قتلیدو كيسی يې

بني په ياد وي
 د غبرگو تورو د شاه دغه لمسى
 - چې يادیده «ژېر زمري» -
 په ژېرو ژېرو كاغذونو كې د تورو بنامارانو د لوگيو يو بډای كوډگر
 و

چې د سرو زرو څو څولۍ يې په اوبنانو بار وي
 د ابليس دښته كې لاتديو د ژېر زمري په مشرۍ
 د ژېرو ژېرو كاغذونو د لوگيو كوډگران راټول كړل
 چې يوه ورځ له ورځو
 د دنگو دنگو غرونو كلي ته لښكر راوړي
 د كوشنيو، پېغلو نجونو او بنځمنو له ليدلو سره
 او د هغوى په سترگو
 د دغه كلي د سړيو وپنولو سره
 نوي جگړه پيل كړي.

ژېر زمري د كوډگرانو سرلښكر شو

تر هغه روسته، چې اورديو مات شو
 تر هغه روسته، چې د پيرو ځنگل اور واخيسته
 تر هغه روسته، چې بوډا چوپړگر ورک شو د زمان د گردلو لرو کې
 او ډلې ډلې کليوال له خپلو تورو سره بېرته راغلل
 هغه کلونه، چې يوه ډله د بلې د سر وينو ته وه تېرې ناسته
 هغه کلونه، چې لاتديو د ابليس دښته کې لا ناست و د کسات لپاره
 هغه کلونه، چې پوې ډلې له بلې نه سر و نه رېبل
 چې زموږ د هسکو دنگو غرونو کلی
 د ډلو ډلو دجگړو په سره دوزخ کې سوزېد
 هغه کلونه، چې د ډلو توري سري وي د ماشوم په وينو
 هغه کلونه، چې زموږ د خپلواکۍ ملکه
 بنکلي هوسې د هسکو غرونو لوړو ترو کې زخمي پرته وه
 ها زمانه، چې ستا شپېلۍ زخمي هوسې وپينه کړه
 په هغه ورځو کې چې تا ته هوسې درکړې د غنمو دانې
 او تا په خپل ورک شوي شپول کې خپله بنکلي مينه بيا ومونده
 دغه چې توري توري سترگې لري
 هغه زمان،

چې تاسو دوه ميبان ووتلئ

د داسې خاورې او اوبو په لتون

چې هېڅ په وينو لړل شوي نه وي

هماغه وخت و، چې ختيځ ته د ابليس دښته کې

يو بل لښکر جوړ شو

د کوډگرانو د زمانو او لمسيو لښکر

هغه چې ژېر ژېر کاغذونه يې وو ډک له لړمانو، له مارانو، بنامارانو
 څخه

له ژېر زمري نه يې زده کړې وې لا نورې کوډې
 ها ژېر زمري، چې و د غبرگو تېرو تورو د پاچا له ذاته
 ها چې راغلی و، لويديځ نه د کربورو له بيابانه ځني
 هغه چې سر باندې څادر يې و په توره منجوله تړلی
 هغه کلونه، چې په کلي کې د ډلو تور دروبن جوړ و
 د ژېر زمري په فرمان
 د کوډگرانو لښکر
 شو راروان د دنکو دنکو غرو د کلي په لور
 او چې راورسېدل
 په لومړۍ ورځ يې د هوسی يو سپاهي وواژه
 ها چې لاتديو يې د ابليس له دښتې
 د مرگ فرمان و کښلی
 د ژېرو ژېرو کاغذونو د لوگيو په ليک
 ژېر زمري ډېر وپرېده
 د نجونو، پېغلو او بنځمنو له دوه سترگو څخه
 او د دې کلي د زلمو له وپېښېدلو څخه
 ژېر زمري څو اوښان په سرو زرو بار کړي لرل
 نويو کوډگرو ته يې تل دغه داستان ياداوه
 چې څنگه لوی اتل،
 د غبرگو تورو هغه پاچا
 چې يې له بدو بدو خلکو نه سرونه رېږل
 څنگه د داسې يو زلمي په سپلاوه قتل شو،
 چې وپېښې سترگې يې وې
 او پرې ميني نجلۍ
 له خپلو سترگو ورته
 وپېښه رڼا بېنله
 د غبرگو تورو شاه چې سر بايلوده

لا په بي سره تنه
 په غبرگو تورو جنگېده جنگېده
 له بدو خلکو يې سرونه رپېل
 چې يو ناخاپه يوي بنځي وليد
 او هغي بنځي، چې يې دوه سترگو دونيا ليدله،
 ناخاپه چيغه وکړه:
 په خلکو! هلته گورئ!
 بس په همدې شېبه کې
 ز مور اتل
 د غبرگو تورو پاچا
 په زمکه ولويده، په هغه ځای کې
 چې اوس د رنگارنگ جنډو خونه ده
 نو اې زلمو کوډگرو!
 د نجونو سترگې تل تياره وساتئ
 بنځمني مه پرېږدئ، چې څه وويني
 سړي د ژېرو کاغذونو د مارانو لړمانو په لوگيو تل ویده وساتئ
 او نجونې مه پرېږدئ، چې دوی د خپلو سترگو په رڼا راوين کړي
 د ژېر زمري داسې فرمان سره کوډگر د دنگو دنگو غرو په کلي
 راغلل
 توري تر ملا ترلي
 او د لوگيو له مارانو بنامارانو يې متروکې او غمچينې په لاس
 د اور له کندي نه د ويري څه اوراد په ژبه
 په هياهو او شورماشور يې ډار د خلکو په زخمي زړونو کې داسې
 وراوه لکه اور
 نجونو او بنځو وې ترلي سترگې
 په تورو تورو ټوټو
 چې د ابليس له دښتې

د ماښامونو سوداگرو راوري
د دنگو دنگو غرو د کلي په بنځمنو و بنديز د رڼا
او د کوډگرو ژپرو ژپرو کاغذونو کي ماران او ښامارن لکه لوگي
نڅپدل

د ښامارانو په لوگيو کي راگير نارينه
ټول داسي ډوب ويده وو
چي وينځپدل يي وو هېر کري د همېش لپاره
نارينه ډوب ويده وو
او د بنځمنو سترگي پټي وي په تورو دسمالونو، چي راوړل به د
ابليس له دښتي

د ماښامونو سوداگرو، چي شريک وو له کوډگرو سره
د دنگو دنگو غرونو کلي و ډوب کړي د اېيمو جادو
زلمي ويده وو، سترگي پټي وي د پيغلونجونو
څوک پري خبر نه و، چي څه تېريږي؟
د دنگو دنگو غرو په چم کي څه پيښيري؟

نن به څه کيري،

سبا به څه وي؟

په داسي ډوبه ترورمي کي بس شرکا وه د متروکو او غمچينو
چي په زور تاوېده

د کليوالو ډډي

لکه په ژپرو کاغذونو کي چي کرښي د مارانو ښامارانو گوري
داسي تغمي تغمي وي
خو نارينه ويده وو

او د بنځمنو سترگي پټي وي په تورو ابليسي څپونو
څوک خبر نه وو، چي د ژپر زمري کيسه څنگه وه؟

په زرو بار اوبنان يي چپرته وو
اوڅنگه يي د وسپنو کارغان جوړول؟

هيڅوک پرې نه و خبر،
مورن چپرته لري د دې هسکو سردرو په شنو ځنگلونو کي
لا وير

ته ناست وو
هوسى زخمي وه او له مورن سره راغلي کليوال خپه وو
مورن ټول په هيله و، چې ته او ستا د تورو تورو سترگو دغه بڼکلي
مينه
که چپرته ومومئ له وينو څخه پاکه او سپېڅلي زمکه
که دا غنم وکړئ
او ورته پاکي اوبه ورکړئ، چې طلسم د تيارو پرې مات شي
مورن هلته لري خپل ځنگله څخه د دنگو دنگو غرو کلي ته ځير و په
اوبڼلو سترگو
چي يوه ورځ له ورځو
له لري لري اوازي راغلي
د بدو بدو خونړيو پېښو
څه نوې نوې انگازې راغلي
کيسه څه داسې وه،

راويانو ويل:

چي د لاتديو او له هغه سره د نورو مغربي ديوانو
او ژېر زمري ترمنځ جگړه پېښه ده
او
ژېر زمري د تورو وسپنو پولادو د کار غانو په زور
هلته تر اوو سمندرونو هاخوا
د لاتديو لوري هسکي دنگي ماني
د سرو لمبو په درمنډو کي او د اور په ژرنده
داسې ايرې ايرې کړې
لکه چې هېڅ رادنګي شوي نه وي

لكه چي هېڅ چا جوړې كړې نه وي
د ژېړ زمري تورو كارغانو، چي د وسپنو وزرونه يې وو
د لاتديو ډېر بناريان په خاورو دي لړلي

هم يې لاس دى د

لاتديو پرې كړى
ژېړ زمري دا ځل د لوگيو بناماران دي نخولي بيا د دنكو دنكو غرو
اسمان كې

او د سرو زرو د اوبنانو په زور
يې په لاتديو باندې قيامت جوړ كړى
هرځاى همدغه اوازې وي، چي په ژبو او غورو گرځېدې
مور، چي لاناست و د بېسده او زخمي هوسى ترڅنگه
ټول حيران وو

حيران

د خپلواكۍ د ملكي سترگي لا بني پاتي
د خپلو غرونو په لمن كې وه د څړيكو په بستر كې پرته
له لري لري مو ليدل، چي زمور د دنكو دنكو غرونو كلي
د يوه بل وحشي توپان درشل ته گوري په تبجنو سترگو
او په هوا كې يې لا ناڅي د مارانو — بنامارانو د كوډگرو لوگي

لاتديو كسات ته راځي

لاتديو غوسه دى او له سترگو يې لمبې باديري
پنځوس يوسترگي نور ديوان ورسره
د تورو وسپنو — پولادو په ليوانو سپاره
د تورو وسپنو — پولادو گن كارغان يې هم په سر پورې اسمان كې
اتنونه كوي

د دنكو دنكو غرونو كلي ته يې بيا د سرو لمبو گوډي په شا راوړي
او له كوډگرو ژېړ زمري غواړي

خو ژېر زمري لکه پيرى ورک دى
 خدايزده اوبه شو او په تېرې زمکه ننوته
 که د مارانو – بنامارانو د لوگيو په شان
 ولاړه هوا کې ناڅي؟

ژېر زمري ورک دى او ديوان د دنکو دنکو غرو په وران کلي کې
 په تور

دروين اخته دي

پنځوس پوسترگي ديوان، چې راسپاره دي د پولادو په ليوانو باندې
 او پاس اسمان کې پرې تاويري د پولادو کارغان
 ديوان دربيري او د دنکو دنکو غرونو کلی

بيا په لمبو کې سوزي

کوډگر لگيا دي د مارانو – بنامارانو په لوگيو باندې کوډې کوي
 خلک ويده دي لکه مړي چې روان وي د قبرونو په سر
 نارينه ډوب دي او خبر نهدي چې څه تيريري؟

د بنځو سترگي يې تړلي دي په تورو ټوټو
 بنځې لا هيڅه ته کتلاى نهشي

او ژېر زمري ورک دى

پنځوس پوسترگي ديوان

د ژېر زمري لورى لودن غواړي

وايي چې موږ ورپسي پل راخيستى

پل يې د دنکو دنکو غرو تر دغه کلي راځي

خلک د ژېرو کاغذونو د مارانو، بنامارانو په لوگيو ويده

او د بنځمنو يې لا سترگي ورتړلي دي په تورو ټوټو

هيڅوک پرې نهدي خبر

چې د لاتديو او ژېر زمري ترمنځ جگړه په څه ده؟

هيڅوک پوښتلى نه شي

چې د لاتديو او ژېر زمري ترمنځه

ز مور د دنگو دنگو

غرونو کلی ولي سوزي؟
 لاتديو او نور پنخوس يو سترگی دیوان
 د ماښامونو له ښارونو راځي
 او ژېر زمری د څرمبښکیو او کربورو له بیابانه ځني
 دواړه ز مور د دنگو دنگو غرو په کلي کې پردي دي، پردي
 مور د پرديو دوښمني کې ویده
 ز مور يې سترگی راتړلي دي پرديو لاسو
 مور د پرديو په عجیبه دوښمنی کې سوزو
 مور هلته لري خپل خوندي ځنگل کې
 د خپلواکۍ د ملکې، ښکلې، هوسۍ زخمې بدن ته لا د اوبښکو څاڅکي
 په ندرانه تویول
 او له هغه حایه مو

د دنگو دنگو غرونو خپل کلي ته

ها ز مور گران وطن، ز مور د زېږېدلو وطن
 ز مور د خاپورو، د مستیو، د تریکو زمکه
 ز مور د خوښیو خاوره
 لیده، چې څنگه په لمبو کې سوزي
 موره لیده، چې د مارانو — ښامارانو تور دودنه يې په سر ولاړ دي
 او په اسمان کې يې د وسپنو — پولادو تور کارغان الوخي
 موره لیده چې ز مور د میندو او پلرونو هدیرو کې گرځي
 وحشي لیوان چې له پولادو يې هډونه جوړ دي
 او پرې سپاره دي د ماښامونو له ښارونو نه راغلي دیوان
 چې یوه سترگه لري

او ژېر زمری غواړي.

کوډگران کوډي کوي

خلک ویده دي، نه څه اوري، نه څه ويني او نه ژبه لري

په هېڅ خبر نه دي، چې څه کيږي؟

او ولې کيږي؟

د نجونو سترگې يې تړلي دي په تورو توتو
بنځمنې لا هم څه ليدلای نه شي.
هو!

موره دا هرڅه ليدل
لا يو څه پيغلي، څه ځوانان او څه خواره ماشومان
ستا شپول ته څېرمه د ها لري غره په شنه لمن کې
د ځنگل گڼو ونو شاته په يو خوږ کې ناست وو
زخمي هوسی ته مو له سترگو بهولې او بنکې،
چې يو ناڅاپه هوسی وځگېروېده
غوښتل يې څه ووايي:

خپلې زخمي شونډې يې پرانيستلې،

زه پوه شوم ما ورغواړي

زه مستانه ملنگ، خبر ومه له ډېرو کيسو

بنايي هوسی به بيا د راز کومه خبر کوله

خو ته يې ورغلم او غور شوم ورته

بنکلی هوسی

هغه د دنگو دنگو غرو د کلي

د خپلواکۍ ملکې

ورو راته داسې وويل:

ملنگ بابا!

اې په رازونو، طلسمونو او رمزو خبره!

زموره گران شپونکی او مينه يې په غره د ها خټين ديوال په سيمه
کې دي

هغه شپونکی، چې د شپيليو په غږ کوډې کوي

او پر هغه ميينه
 چي توري توري بسکلي سترگي لري
 د پاكي خاوري او سپيڅلو اوبو
 په ډبر لتون سترگي دي
 هلته د دنگو دنگو غرو کلي کي
 د يو نيمزاله سيند تر څنگ دمه شول
 هلته چي غره باندي بنامار د يو ختین ديوال په خوب ويده دی
 د خپلي ميني په غوښتنه يي شپېلي بيا په کوډگرو شونډو کېښودله
 له لري لري نيستان څخه راغلي ها کوډگري شپېلي
 داسي نغمي پيل کړي،
 چي زه يي دلته اورم
 دغه شپېلي په زړه کي راز زمور د کلي لري
 د طلسمو او تورو کوډو راز يي په نغمو کي نغبنتي
 زه يي خپل روح کي خور اواز اورم
 دغه اعجاز اورم
 هغي عجيبه شپېلي
 داسي نغمي سر کړي
 چي د غره ډډه کي د پروت ديوال مروند سره له هغه برج
 چي په کي ناڅي ليوني بادونه
 او په کي خبن وو دوه اتل ميينان
 د شپونکي دغو جادوگرو نغمو
 له دغه برج څخه اسه او پرتمينه ويښ کړل
 راغلل او دوی ته يي کيسه د تېرو تېرو زمانو تېره کړه
 چي څنگه ولاړل د وطن په ننگه
 څنگه اسه د خپلي بسکلي پرتميني ميني
 د پت ساتني په پار
 د غبرگو تورو له پاچا څخه اورمير وواهه

هغه پاچا چې له بیدیا نه راته
 د څرمبښکیو او کربورو له سارا نه راته
 د لمر لویدو له لوري
 د نااشنا لرې وطن د غرو له شا نه راته
 اسه او ښکلي پرتمینه د دوښمن په غشيو ووژل شول
 او د بیدیا لښکر د خپل پاچا له مړینې روسته
 بېرته د غره له دیوالو واوښتل
 بېرته له دښتو او مېرو واوښتل
 د سیند د دواړو غاړو خلکو خپل جوړه شهیدان
 اسه او ښکلي پرتمینه د دیوال په هغه برج کې خښ کړل
 چې تر دې روسته به تل باد په کې اټن کولو
 دا دی زه وینم، چې کوډگرې شپېلی
 د شپونکي هغې جادوگرې شپېلی
 چې پرې د تورو تورو سترگو د نجلۍ اروا هم دمه کوي
 او ما ته راز زموږ د کلي د برخلیک هم وايي
 د پرتمینې او اسه ارواوې بیا وینې کړې
 او دا دی زه یې وینم،
 چې دوه جوړې مینان
 زموږ شپونکۍ او پرې مینه پېغله
 هغه چې توري توري سترگې لري
 بله خوا ځوان اسه او هغه پرتمینه پېغله
 چې د شپېلۍ په اواز
 له ډېرو لرې زمانو څخه راغلي دلته
 هوډ د لتون نوی کړ

یوه جوړه ځي لمرلویدو لوري ته،
 شپونکۍ او مینه یې روان دي د ختیځ په لوري
 هغې زړې کلا ته

چي د لرغونو زمانو کيسی په زړه کې لري
 خو اوس زه وينم چي کلا ته ورروان دی د کوډگرو لښکر
 هغه کوډگر چي پرې بيرغ د غبرگو تورو د پاچا ريبيري
 اخ - خدایه وساتي شپونکی او نجل يي
 ملنگ بابا ورشه او ويي ژ غوره
 د دنگو دنگو غرو د کلي ژوند له دوی سره دی
 د دي طلسم د سيزلو بند له دوی سره دی
 د نجلۍ غاړه کې د سرو زرو تاويز کې درې غنم پراته دي
 او د شپونکي شپيلۍ ده هغه جادوگره شپيلۍ
 چي ډېر رازونه يي نغمو کې پټ دي
 يا ربه!

ته يي مل شي

ملنگ بابا ورشه!

هله نو بېره کوه!

نو زه په بېره بېره دلته راغلم

شکر چي دلته په دې لاره کې مې وموندلئ

گرانو بچو زموږ کيسه داسي ده

د دې وطن د بدمرغيو افسانه داسي ده.

درېمه برخه

يو سفر په بي زمانه زمانه كې

او موږه بيا خو د هوسی لیدو ته...

باد يو خُل بيا د زاړه برج په منځ كې ونڅېده
د دوه شهيدو ميينانو له تش قبر نه يې گرده بوربوکې پورته كړه
لاندي په سيند كه لا يو خو ژرندي اوبه بهېدي
اسمان لا خړ و

او په خړه كې يې توري ليكې كړبڼه كړبڼه
لكه د ژپرو كاغذونو د مارانو- بنامارنو د لوگيو ليكې
د لوړو دنغو غرو د كلي برخليک ته خړ وي
د ملنگ سترگو كې برېښنا خُلبده
يوه عجيبه او مرموزه موسكا
يې وه خوره په شونډو
ورو يې اوږده، زړه لرگينه او كړه لكړه
چېرته د لوړو غرو په زړه كې هغه لوري ته ورسېخه كړله
چې د خنګله په منځ كې
زخمي هوسی او خو زلميان او پېغلي
مور ته په تمه ناست وو
ما او د تورو تورو سترگو ښكلي
يو بل ته وكتل او وپوهېدو
چې بيا هوسی ته ورځو

له داسې لارو، چې كوډگر مو چېرې ونه ويني
د ژپړ زمري د لارويو له لوگيو لري

په هغو لارو چي زما د ميني
 لا توري بنكلي سترگي مخه ويني
 ملنگ بابا مخکي شو
 يو ځل راوڅرخېد او درب يې ورکړ بيا پيني ته
 او مور له دې برزخ نه
 مخ په ځنگله روان شوو
 هلته چي بنكلي هوسى
 د دنگو دنگو غرو د کلي د ريښتيني خپلواکي ملکه
 مور ته په تمه ده او لاره څاري
 د غره په ډډه پروت ديواله! مور په خداى وسپاره
 د دوه شهيدو مينانو د زيارت لرغونيه برجه ولاړو
 سينده ورځه بهيره
 زړه کلا دې خداى د وسپنو – پولادو له ليوانو ساتي
 د پاكي خاوري او سپيڅلو اوبو
 هلته زموره د غنمو د کرلو ارمان
 داسي ژوندى دى زمور په زړونو کي لا
 لکه ابرو لاندې د اور خوړلن، چي ځل ووهي
 لکه په تمه پېغله
 چي خپل جانان ته يو زموللى گلاب
 په تور وربل ووهي.

زمانه له مورېه ورکه

خدايزده څومره اوږده لار وه
 خدايزده څه موده روان وو
 زمور د دنگو دنگو غرونو

په لمنو کي گلان وو
 څه د ترخي بوى هوا کي

څه ولاړ ريدي هرخوا دي
 چپرته لږ اوبه روانې
 غرنى چينه بهيري
 يا ومان يې دى تر څنډې
 يا پرې سپانده ده شنه شوي
 يا مانو دى راوتلى
 د وحشي بيالني عطر
 په مستى مستى لټيري
 لمر دغره له څوكې پريوځي
 بيا له بل غره شي راپورته
 يا مزل كوو سپورمى ته
 يا د ستورو ورا كې گډ يو
 لارې ډبرې دي او موربه

خو د شنو ځنگلونو خوا ته

بابا مخكې تڼد روان دى
 كله كله يې مرموز غونډې غږ راشي
 لكه ځان سره چې وايي څه رازونه
 زما د تورو تورو سترگو
 خوږه مينه رانږدي ده
 لاس يې زما په لاس كې تود دى
 بختور يمه چې عشق مې
 د ستومان مزله لاربنود دى.
 خدايزده څومره اوږده لار وه
 خدايزده څه موده روان وو
 ډبرې شپې مو لار وهلي

د رڼو ستورو ځلا ته
 خو د شپو د كاروان پاى كې

څرک د سپین سباوون بښکاري
 لمر د تورو غرونو شاته
 راوبښیږي، پورته کيږي
 د مرغیو چغهار شو
 او د باد د مستی غږ شو
 چې د ونو ځانگې ځانگې
 لوبوي په اتونو
 موربه پوه شو، چې ورگډ یو
 د هغه ځنگله په تکه شنه لمنه،
 چې زموږ د خپلواکۍ ملکه هلته مېلمنه ده
 د هوسی او کلیوالو
 په همدې ځای ولوله ده
 زه او زما د تورو تورو سترگو مینه
 په یو داسې سباوون کې
 د خپل شپول مستي هوا ته
 یوځل بیا ورمېلمانه شو
 د خوړو خوړو یادونو
 خپل جهان ته ورستانه شو.²

د ځنگله زړه کې څو کوډلي لا هغسې نیمهخوا ولاړي
 څو په زړه ژوبل کلیوال،

څه ماشومان او څه نیمژواندي

زلمي

² تر دې روسته وزن بدلېږي

خو غمخپلي پېغلي

او څه رانده ميينان

له وچو لوخو او وښو نه جوړه

يوه څپره ده ولاړه او د سپين ممل پردي شا ته هوسی بنکاري

د خپلواکي له ملکي دي راچاپېره خو ځوانان او پېغلي

بنکلي هوسی

هغه د دنگو دنگو غرو دکلي خلکو ته د هيلو او خوښيو نښه

لاهم رنځوره ده، د مرگ و ژوند ترمنځه په نيمکښه سترگو څاري

اسمان

زه او زما د تورو تورو سترگو بنکلي مينه

په بېره گام اخلو د بنکلي ښاپېري پالنگ ته

هغه زموږ د دنگو دنگو غرو د کلي د هوسی پالنگ ته

لکه د تزيو جلو هليو چي وي بېره د چيني اوبو ته

له ولولو ډکي شېبې دي او ځنگل خاموش دی

زموږ په ليدلو، په جونگرو کي د مېشتو کليوالو په څېرو کي څه رڼا

خوره شوه

په زخمي شونډو يي نري نري موسکا خوره شوه

خو تنه پېغلي او ځوانان مو هرکلي ته راغلل

څه ماشومانو له خوښي توپکي وو هلي

د ځنگله منځ کي دلته پتو کليوالو، د هوسی ملگرو

ملنگ بابا ته هرکلي وکړ په ډېر درناوي

پېغلو ځوانانو په موږ وشيندل گلونه د خوږو موسکاوو

او موږ په ډېره تلوسه د هوسی خوا ته ولاړو

د خپلواکي د ملکي اروا خبره شوه، چي موږه راغلو

د سپين ممل شاته يي وخوځېدي بنکلي گوتي

او زموږ سترگي شوي روښانه د هوسی په ليدو

زلمو او پېغلو زمزمه کړه بيا هغه ترانه

چي ډېر کلونه پخوا
 کله چي زه د خپلي ميني په ديدن پسي تلم
 ملنگ بابا او د هوسی ملگرو وويله
 يوه اشنا ترانه
 يو خوږ غمجن سرود، چي زموږ د اروا تل ته لکه درد کوزېده:

سترگي دې پرانيزه اي بنکلي هوسی

موږ ټولو خپلي سترگي تاته درکړي
 سترگي دې وغږوه
 موږ خپل ژوند ټول يوه نغمه کړ ستا تر سر مو څار کړ
 سترگي دې پرانيزه اي بنکلي هوسی
 زموږ د هيلو او د مينو نازولي هوسی
 او دې سندرې سره
 بنايسته هوسی خپلي بيماري سترگي پرانيستلي
 بيا يې زموږ خواته را وکتل
 يو يو يې له نظره تېر کړو

لږ څه موسکي شوه
 لږ څه وځگېرویده
 او شيبه وروسته يې بيا سترگي زما لوري ته راواړولي
 او زما ترڅنگ يې زما د تورو تورو سترگو مينه وليدله
 ما او زما ميني ته يې وموسل په بنکلي بڼه
 هغي په بنکلو سترگو موږ ته کتل
 او بيا يې ورو وويل :
 «ماته شپيلی ووهه

ماته نغمي جوړي کړه
 يوازي ستا شپيلی ژوندون راکوي

یوازي ستا نغمي مي مرگ نه ژغوري
 شپیلی دې وغړوه
 او زما د ژوند کیسه تر پایه وکره
 ستا د شپیلی په ژبه زه پوهیږم
 یوازي ماته د نغمو کیسه په زړه پاتې ده
 ماته زما د ژوند کیسه ووايه!
 تر وروستي فصله،
 تر وروستي شیبې

تر پایه پورې!»

هوسی تردې خبرو وروسته سترگې بیا پټې کړې
 یو څه آرامه شوه بنایسته بناپیږی
 او ما مي خپله شپیلی بیا په تزیو شونډو بڼکل کړه
 د جل وهلي روح د توس له زوره
 له پېره درده او د زړه له خوښه
 له ولولو نه، له خوښی او غم نه
 له یو عجیب غریب احساس څخه چې نه پوهیږم
 له ناهیلو که له مینې نه یې حال ویلو
 لکه د درد له څړیکو څړیکو سره تېر یادونه
 د حسرتونو په وزرو اسمان ته لار وباسي
 لکه د یار د بڼکلو سترگو د بڼو سنتې چې
 د زړگي زخم څخه تار وباسي
 یا د جانان شونډې ملهم شي او دردونه له پرهاړ وباسي
 داسې له سوزه لکه اور چې په سینه کې بل وي
 یا لکه هره ساه چې ستوني نه انگار وباسي
 داسې په سوې نغمه

او په لمدو ژړنده سترگو مي شپیلی پیل کړه
 یوه آشنا یوه خوږه زمزمه

لکه د ډېرو زمانو د غرو له شا چې راځي
 لکه د دنگو دنگو غرو د کلي
 د ټولو تېرو شنو فصلونو له زلما چې راځي
 شپېلۍ مې بيا په سوز و ساز گډه شوه
 د ټول ځنگله ونو سرونه کوز کړل
 او غر له ډېره درناوي لاس په نامه شو ورته
 مرغيو غور ونيوه
 باد هم نفس په خپل گوگل کي په سلام وگانډه
 او د شپېلۍ نغمې انگۍ وکړې دره وپينه شوه
 د هوسۍ مخ کې بيا سُرخي پيدا شوه
 په وچو شونډوکي يې رنگ وځغېد
 د پېغلو سترگو رپېدل هېر کړل

او

برندي شوي د خپلو

ميينانو مخ ته
 د زلمو رگ رگ کې د اور په شان توده وينه راتاو شوله
 زموږ رندو او غمځپلو کليوالو هم لاسونه وو په سترگو ايښي
 زه پوهېدم، چې د شپېلۍ اواز به
 رندو ته ورکړي سترگي
 او د هوسۍ په روح به ووروي
 د تېرو تېرو زمانو افسانې
 د نن کيسې او د سبا حادثې
 او ما شپېلۍ وهله
 خدای خبر څومره او تر څه وخت پوري
 خدايزده يو څو شېبې وي،

که ورځې شپې تېرې شوي
 که مياشتې واوښتې کلونه راغلل؟

خدايزده چي څومره موده؟
 ما لا شپېلى وهله
 او هوسى موسكه وه په بنو سترگو
 پېغلو په برندو كتل
 زلمو كي وينه لکه اور تاویده
 بابا ملنگ هلته ولاړ و او ژړل يې په بي زوره سلگو
 زموږ د هغو كليوالو سترگي هم روغي شوي
 چي له كلو كلو ړانده گرځېدل
 مرغى لا غوږ وي او باد پټ و د ځنگله د ونو شنو څانگو كي
 زما ميينه، ها د تورو تورو سترگو بڼكلي
 هوسى ته ناسته وه او ماته يې كتل په مينه
 د هوسى سترگي ډېرې لري شنه اسمان كي په حيرت خبني وي
 د بڼكلو سترگو له بنو يې رپېدل هېر وو
 ملنگ بابا لا ژړل
 او ما شپېلى وهله
 يوه اشنا سندر ه
 يوه د ميني نيمهخوا ترانه
 يوه له درده،
 له لمبو

او له سكروتو رغېدلي نغمه
 زمانه اوښته او ستوري په اسمان كي راختل پرېوتل
 لمر به په چوپه خوله راوخوت او ځنگله نه به خاموش اوښته
 سهار به راغى او ماښام به ولاړه
 او ما شپېلى وهله
 خداى خبر څومره

او تر څه وخت پوري
 زما په نغمو كي زمانه ورکه وه

زمان ولاړ و د شپېلى سرود ته
 هيڅوك خبر نه و، چې كومه ورځ او كومه مياشت د كوم يو كال ده؟
 د شپېلى غږ نه د ځنگله او غره فضا ښكه وه
 كويلى ټولې نيمه خوا ولاړې
 پېغلو په برندو كتل
 او د زلميو په رگونو كې لمبې تاوېدې
 د سپين ممل تر شاه هوسى موسكى وه
 د خپلواكي ملكه
 زما د شپېلى نغمو ته داسې غوږ وه
 لكه د لوى شنه سمندر څپو اخيستي وي په خپلو اوږو
 لكه يو سپين سوسن چې ناڅي د اوبو په بهير
 لكه د تللو زمانو په ايینه كې چې سبا ته گوري
 يو څاڅكى اوښكه د هوسى له كينې سترگې راغله
 او په موسكا كې يې د شونډو غوتى
 داسې مری مری شوه
 لكه د سره گلاب غونچه چې تر ږلى لاندې شي
 اوښكه
 او بله اوښكه
 او بيا دوه درې نورې رنې رنې راورغږېدې
 ملنگ بابا راغى او ورو يې لاس زما په اوږه كېښوده، چې بس كرم
 شپېلى
 هوسى ورو وځگېروېده
 كوم څه يې وويل، خو زه پوه نه شوم
 زما له ستوني نه روستى سكر وټه لاړه د شپېلى مری ته
 او...
 يوې غمجنې كريغې
 شپېلى ته دمه وركړه.

هوسى ملنگ بابا ته لاس پورته كړ
 بابا له سترگو اوبسكې وچې كړلې
 يو څرخ يې وخوړ او پښې ته يې بيا درب وركړلو
 سترگې يې پټې كړې، لاسونه يې اسمان ته داسې هسك ونيول
 لكه دعا چې كوي
 لكه څښتن ته چې د زړه له كومي
 د كوم نوموركي مساپر د ورتلو زيرى لېږي
 لكه د زړه كومه ټوټه چې څوك په خداى وسپاري
 څه شېبه روسته هوسى مور ته په موسكا وكتل
 او ملنگ بيا زمور د دنگو دنگو غرو د كلي
 يو بل داستان پيل كړ
 يوه غمجنه كيسه
 يو بل قيامت،

چې و راغلى زمور د هسكو دنگو غرو په كلي.

دويم قيامت

ملنگ بابا وويل:

تر هغې ورځې روسته،
 چې مور د غره په ديواله كې له زاړه برج څخه راوخوځېدو
 تر دې ځنگله پورې د اوږد سفر په ستړو لارو
 هغه شېبې، چې د كوډگرو د لښكر متروكو
 د هوا ډېو كې د شريك زخمونه ونځول

هغوى، چې ژېړو كاغذونو نه ماران او بناماران كړى كړى سوزوي
 چې راروان وو د زړې كلا درشل ته د لوگيو ترمنځ
 د غبرگو تورو د پاچا جنده يې هسكه په لښكر رپيده
 هغوى، چې ډېر د پېغلو نجونو او د بنځو د دوه سترگو له ليدو وېرېدل

او د سربو له وینتیا څخه یې کرکه راتله
 د ژېړ زمري په فرمان راغلل او د ټولو بنځو سترگی یې پرې وتړلې
 په هغه ورځ چې اسه
 او پر هغه مینه بڼکلي پرتمینې پېغله
 ولاړل له سیند څخه لویډیز لوري ته
 غوښتل یې هلته پته شوې څه سپېڅلي خاوره بیا ومومي
 د پرتمینې په زړو او هېرو شویو خاترو کې لکه خوب چې ویني
 د یو خټین منگي کیسه گرځېده
 چې په کې پاکه او سپېڅلي خاوره
 د پرتمینې مور ساتلې وه، د دې لپاره
 چې که د غبرگو تورو هغه پاچا
 چې لوی لښکر ورسره
 له لمرلویدو نه راته
 د څرمینکیو او کربورو له بیدیا نه راته
 له وچو دښتو او سارا نه راته
 دلته جگړه وکړي او زمکه ټوله سره شي د انسان په وینو
 که اوبه رنگ د وینو واخلي او غنم وسوزي
 بنایي چې دا طلسم
 بیا د غنمو په کرلو مات شي
 خو دا غنم باید په پاکه او سپېڅلي زمکه

دوه مینان وکړي
 او تر کرلو روسته
 ورته اوبه پاکې سپېڅلي ورکړي
 داسې اوبه، چې په کې رنگ د وینو نه ښکارېږي
 داسې اوبه او خاوره
 چې د انسان وینه پرې تویي نه وي
 د پرتمینې په زړو زړو یادونو کې څه داسې کیسه

ورو ورو راویننه شوه او رنگ يي راوړ
 نیازینه مور يي په خاطر کي راغله
 خوږه مورکي، چې د دې غره په شان بنايست يي درلود
 او لکه سيند کي د رڼو پاکو اوبو غوندي يي مينه زده وه
 مورکي د خټو يو منگي درلوده
 مخکي تر دې، چې د بيديا لښکر راورسيږي
 او تر دې وړاندې چې په وینو سرې شي
 د غبرگو تورو د پاچا دوه جل وهلي توري
 وړاندې تردې، چې د سيند دواړه غاړې خلک خپلو وینو کي
 راوړخپري
 او د زړي کلا ترڅنگه يوه لويه هديره جوړه شي
 وړاندې تر دې چې ارغوان د وینو ډنډ کي ډوب شي
 يو پلو پاکه او سپيڅلي خاوره
 بس دومره خاوره چې د سرو زرو تاويز کي ساتل شوي غنم
 په کي راشنه شي او طلسم مات شي
 د پرتميني مورکي
 منگي له خاورو ډک کړ
 په خپل پلو کي يي له پاکي زمکي
 منگي ته خاوره راوړه
 او پرتميني ته يي داسې وويل:
 زما خوږي، زما پرتميني لوري
 دغه منگي هېر نه کړي
 او دغه پاکه خاوره
 کېدای شي مور به نه يو
 خو د جگړو او د لمبو طلسم
 د خپلواکي له شنو غنمو پرته
 په بل څه نه ماتيري

دا شنه غنم سپېڅلي خاوره او د پاكو اوبو څاڅكي غواړي
داسې اوبه او داسې خاوره چې پرې وينه د انسان لا تويې شوې نه

وي

دغه منگي هېر نه كړې

او دغه خاوره تل په ياد ولره

زما پرتميني لوركي

زما نازنيني خورې

زما زړورې بچي

زما د دنگو دنگو غرو تورپيكي

اې د اسه ناوكي

په دې منگي كې پاكه خاوره تل په ياد ولره!

او پرتمينه چې نن بيا وينه شوه

د لوړو غرو د سردرو د ځوان شپانه په شپېلي

نو خپل ميين اسه يې لاس څخه نيولي له سيند پورې ولاړه

لكه ورو ورو يې چې څه لرې لرې تللي خاطرې ياديري

منگي

موركي

او خاوره

غنم

او داسې اوبه

چې په كې ويني بهېدلي نه وي...

موركي ته چېرته يې چې بڼكل دې كړمه

خدايزده چې چېرته به دې بيا ووينم؟

منگي به چېرته وي له خاورو نه ډك؟

اې خدايه ته مې مل شي،

چې دا سپېڅلي خاوره بيا پيدا كړم

بڼايي، چې زموږ د زاړه كور انگر كې

يا د باغچي په زړه كې
د ها زړې ونې پښو ته خښ وي
اسه!

راځه چې هغه ځاى ته ولاړ شو
راځه باور لرم چې بيا يې مومم
ماته مې بيا د مور كې غږ راځي
لكه دا اوس يې چې اروا ماته نارې راوهي
اسه!

راځه چې ورشو
دا سيند مې نه هيريري،
د سيند له دغې كړې غاړې څخه لږ ورپورته
زموږ كورگى ودان و
ښايي چې نښې يې لا پاتې وي په هاغه غاړه
ښايي منگى پيدا كړم
يا په انگر كې يا باغچه كې كوم ځاى
اسه او ښكلي پرتمينه يوځاى
د سيند له څوژرنده اوبو واوبنتل
د سيند له غاړې لري
څو لس قدمه مخ د غره په لوري
هلهته د دوى هغه لرغونى كور ودان و، يو وخت

د پرتميني ذهن
لكه د لرو او غبار تر شا
خپله مور كې ويني، چې ډك منگى كوم لوري ته وړي
ورو ورو د ذهن د غبار تر شا خپل كور او هغه شنه باغچه په ياد
كې ورځي
چې له اسه سره يې شوى و د مينې ديدن
مور كې يې داسې د غبار تر شا ښكاريري، لكه خوب چې ويني

بنايي منگى او پاڪه خاوره د لرغوني کور انگر کي يا باغچه کي
 خبن وي
 خو سيند بدل دى بدل
 دا سيمه ٽوله بدله شوي بنڪاري
 هوا د هغي زماني په شان رنه نه بنڪاري
 اسمان د تورو لړمانو، د مارانو – بنامارانو له لوگيو پک دى
 هرځاى د ژپرو کاغذونو او د کوډو بوى دى
 خلک بدل دي بدل
 نارينه ټول ويده دي
 او لکه خوب کي چي روان وي، عجيبه بنڪاريري
 بنځي او پېغلي ان کوشنى نجوني څه نه شي ليداي
 ترلي سترگي يي تيارو او ترورميو سره روږدي بنڪاري
 اسه حيران دى،

چي د سيند د دواړو غاړو په دي خلکو باندي

څه شوي دي؟

زما د سيمي په هوا باندي دا څه پريوتي
 هرخوا د کوډو د لوگيو خوبولى بوى دى
 نارينه ټول ويده دي
 او بنځي هيڅه هم ليدلاى نه شي
 خو پرتيمنه ده په سوچ کي ډوبه

نه خوبوري نارينه ليداي شي
 او نه ترلي سترگي بنځي و نجوني
 هغه په خپلو خاطراتو کي ورک کور لتوي
 هغه د ذهن د غبار شاته مورکي ته ځير ده
 چي پاڪه خاوره يي منگي کي اچولي ده

او گرځي داسي ځاى

پسي چي ويي ساتي

ناخپه بنکلی پرتمینی له اسه وغوښتل،
 چې لاره بېله کړي او ولاړ شي د لرغوني شني باغچې لوري ته
 هلته که ومومي د مور د لاس د پاکې خاورې پک منگی
 او زه به بل لوري ته ولتوم
 منگی او پاکه خاوره
 هلته چې زموږ د ها لرغوني کور انگر ودان و
 ښايي مورکی به وي خښ کړی هلته
 «جدایي راغله لارې دوی شوي
 مرگ مې قبول ده، جدایي نه قبلومه!»
 اسه عجیب وکتل
 د خپلې مینې په ښایسته سترگو کې ډوب شو او موسکا یې وکړه
 د دواړو سترگې اندېښمنې وې، چې څه به کیري؟
 د دواړو سترگو څه ویل، خو دوی پرې نه پوهېدل

خدای پاماني سخته ده
 خدای پاماني، د څو شېبو لپاره؟
 که نه تر بیا ځلې قیامته پورې؟
 خدای خبر څه پېښیري؟
 خدایزده د دوه مینو بل دیدن به څه وخت وشي؟
 خو اسه هېڅ ونه وېل

د پرتمینی لاس یې ورو خوشي کړ
 ښي لاس ته مخامخ د سیند پر غاړه
 یو ناڅرگند ځای ته روان شو او له سترگو ورک شو
 چې د لرغوني باغچې ځای پیدا کړي
 او پرتمینه د خپل ذهن د غبار ترشا روانه شوله
 په خاطر وکې زنگېده زنگېده
 که د لرغوني کور انگر پیدا کړي

ورو ورو نږدې شوه څه اشنا سيمې ته
 د غبرگو تورو د باچا قبر ته ورسېده
 هغه كويله، چې له رنگارنگ جنډو ډكه ده
 چې پرې ولاړ دي له رنگه ټوټو نه ډك توغونه
 هلته، چې ځوان اسه په خپله سېلاوه ورپرې كړه
 د غبرگو تورو له باچا څخه مغروره غاړه
 دا ځاى اشنا غوندي و
 او پرتميني لا يو څو گامه اخيستي نه وو...
 چې يو ناڅاپه يې تر مخ يو څو كوډگر بڼكاره شول
 لكه پيريان،
 لكه د كويو ديوان

او سم له لاسه يې د ژېړو كاغذونو د مارانو – بڼامارنو لوگي
 د دې تر مخې دود كړل
 د بڼامارانو د انځور د لوگي بوى هوا كې گډ شو

او د

خلكو هنگامه جوړه شوه
 كوډگرو غږ وكړ، چې هلى خلكو!
 يوه پردى نجلۍ راغلي دلته
 په سترگو نه ده رنده
 داسې نجلۍ چې يې دوه سترگي لا تړلي نه دي

هرڅه ته گوري په پرانيستو سترگو
 هرڅه ليدلاى شي په سترگو يې خورې نه دي كوډگرې تيارې
 هلى!

پردي خوري كړئ

هلى!

د توري ټوټې داسې يوڅپونى راوړئ
 چې زموږ مشر كوډگر

د دغي بدې نجلۍ سترگي په خپل لاس وتړي
هلئ!

چي زمکه باندي اور بل نه شي
هلئ!

چي تکه له اسمانه په مورز پرې نه وځي
هلئ!

چي بيا کوم سر پرې کړی اتل
د دي د سترگو په کتو پر زمکه ونه لويږي
هلئ!

دا سترگي يې ورو تړئ په تورو توتو
هلئ!

نظر ورڅخه وتړوئ د ژبرو کاغذو په لوگو
هلئ!

او هلئ!

هلئ!

او پرتمينه چي رگونو کي يې وينه لا د هسکو دنگو غرو بهېده
د خونړيو کوډگرانو په بدرنگه نظرونو سترگي برکي کړلې
او په وچت غر يې کوډگر ته وويل:
ولې به سترگي ترم؟

زه مي په خپلو دواړو سترگو دا نړۍ وينمه

زه مي په خپل نظر د سيند اوبه، د غرونو څوکي

د خپل محبوب څېره او هرڅه گورم

زه لمر ليدلی شم او ستوري وينم

زه د سپوږمۍ پلوشي

چي سپيني اوري وينم

دا تاسو څوک ياست، چي زما سترگي تړئ

دا تاسو ولي د سپېڅلو نجونو

د ښکلیو پېغلو او ښځمنو له لیدلو نه ویریرئ داسې؟
په تاسو څه شوي دي؟

چا؟

او په کوم طلسم داسې جادو کړي یاستئ
چې مو د ښځو له نظر سره بدي ده داسې
زه بیا راغلي يم،

دوڼیا په برندو برندو گورم

زه پاڅېدلي يم، چې دغه تور طلسم مات کړم

زه به د نورو ښځو سترگې هم رڼې پرانیزم

زه به د ښکلو نجونو سترگو نه پردې لري کړم

زه به دا ستاسو کوډې ونه منم

د دې مارانو، لړمانو، ښامارانو تور لوگي به د دې غرونو شنه اسمان
څخه جارو کړم، جارو!

زه به منگي او پاکه خاوره بېرته بیا ومومم

چې زما خوږې مورکې ساتلی راته

زه به د پاکو اوبو هغه چینه بیا پیدا کړم

چې د زرین تاویز غنمو ته اوبه ورکړي او شنه شي غنم

چې زموږ د دنگو هسکو غرو کلي ته

بیا ښکمرغي راوړي

بیا خپلواکي راوړي

هوسی به بیا شي زموږ د کلي د ښکلا او ازادۍ ملکه

زه غواړم کلي له دې تورو تورو کوډو او کوډگرو څخه وژغورم د

تل لپاره

د هسکو دنگو غرونو کلي

زموږ د مینې او خوښۍ ټاټوبی

زموږ د اصل او نیکونو وطن

زموږ د ښکلي ماشومتوب او د ځوانیو چمن

زه به دونيا ته گورم
 زه به مې سترگې په رڼا ومينځم
 زه به سهار كله چې لمر راخيږي
 بښكلي شفق ته ځير شم
 زه به هرڅه ته گورم
 هيڅوك زما نظر له مانه اخيستلاى نه شي
 هيڅوك زما سترگې له ما نه غلا كولاى نه شي
 هيڅوك رڼا رانه لوتلى نه شي
 زه د مارانو، بنامارنو د لوگيو د دې تورو كوډو
 ژېړ كاغذونه د بدمرغه ژوند طلسم گنم
 او د سپيڅلي پاڅون
 د رڼا زيرى خپل نظر كې ساتم...
 د پرتمينې غږ ناڅاپه د كوډگرو قهرجن ځور وخور
 ناڅاپه مشر كوډگر
 په نورو چيغې كړې، چې مه يې پرېردئ
 دا نجلى ووژنئ!
 سنگساره يې كړئ!
 دا نجلى سترگې لري، ژبه لري
 د دې نجلى داسې خبرې نارينه ويښوي
 د دې نجلى كتل د ژېړو كاغذونو واک ته گواښ پېښوي
 دغه نجلى د ژېړو ژېړو كاغذو په فرمان
 يوه كافره و گنهگاره ده، عاصي ده عاصي!
 د دې نجلى سترگې د تل لپاره وتړئ او ويې وژنئ!
 هلى!
 د لويې فتنې
 او د روښانه كفر،
 د ستر فساد او گناهونو دغه لوى درمند ته اور واچوئ

هلى كويگرو لړمان، او بناماران لوگى كړئ
 په ژېړو ژېړو كاغذونو كې د تورو ليكو
 كړى كړى او كړينې كړينې انځورونه په هوا كې گډ كړئ
 دا خوبوري نارينه غوسه كړئ
 دا چې په خوب كې گرځي
 دغه له هرڅه ناخبره ويده
 په دغې بدې نجلۍ
 داسې ورولمسوى
 چې په لغتو او سوكانويي ځواب ووايي
 بيا يې سنگساره كړي او اور ورته كړي
 دغه نجلۍ ايره ايره كړئ او په سيند كې يې ايرې واچوئ
 چې نورې بنځې پوه شي
 او خوبورو نارينه وو ته عبرت شي عبرت!
 د بنځو سترگې پرانيستل څه مانا؟
 او د سړيو ويينول او پوه كول څه مانا؟
 هلى!

او مه يې پرېږدئ!
 او داسې بياځلي قيامت شو، قيامت!
 په پرتمينې يې دويم قيامت كړ:
 اول كويگرو په ډبرو باندي وويشته

بيا د سيند د دواړو غاړو خوبورو نارينه وو زلمو
 خپلو لمنو او لاسو كې د ډبرو درمندونه جوړ كړل
 لس كويگر سل شول او بيا زر شول خوبولي نران (!)
 گڼ نارينه لکه لښكر د جذاميانو راغلل
 په نگوښېدلو گامو
 لاس و لمنې يې وې ډكې د سنگسار له تيزو
 د جذاميانو د لښكرو سترگې سرې په وينو

خېرې يې مسخ وي له ډېرو زخمو
هغه زخمونه، چې لوگيو د كوډگرو يې وو پريښي په غمجنو خېرو
هغه زخمونه، د متروكو او غمچينو، چې ترې وينې راتلي
هغه زاولن زخمونه

چې دوى ته نښي د غيرت بنسكار بدل
د خوبولو جذاميانو غيرتي سړيو
غيرت راوپارېده

ډكې لمنې له ډېرو او لاسونه يې له قهره موتي
چې پرتمينه پېغله ووهي او ويې ولي
او د سرو وينو او لمبو په تاو يې زړونه يخ كړي
د غبرگو تورو د پاچا په قبر جوړي خوني
چې پرې د رنگارنگ جنډو توغونه نېغ ولاړ وو
دې منظري ته كتل

بنايي د غبرگو تورو شاه به موسك و
بنايي د شاه هغه بي سره تنه
دا وخت خوشاله وه، خندل يې او څه بناده به وه
چې پرتمينه تر ډېرو لاندې
په خپلو وينو سره شوه
د خوبورو جذاميانو، غيرتي ترانو

زر،

نه په زرگونو كاني

په پرتميني داسې وورېدل،
لكه د قهر باران،

چې د بنايست په كوم صنم ووري

هرچا ويشته په كانو
يوه يوازې، د زمان له ډېرو ډېرو پړاونو نه راغلي پېغله
هغې نارې وهلي:

هاى زما خلکو!
 اې د سيند د دواړو غاړو خلکو!
 اې غيرتي نرانو!
 په تاسو کوډې شوي
 تاسو په بنو او بدو نه پوهيرئ
 د يو کوډگر په چيغه
 خپله بېوزلې خور په کانو ولئ
 دغه کوډگر ستاسو د هرڅه دوښمنان دي،

ولي نه

ويښيرئ؟
 لږ څه راويښ شئ، گورئ دا څه کوي؟
 زه يم راغلي، چې طلسم مات کړم
 زه يم راغلي، چې دې ښځو ته رڼا راولم
 او نارينه وو ته ويښتيا راولم
 دغو تيارو ته روښانتيا راولم
 زه يم راغلي چې سپېڅلي خاوره بيا ومومم
 د خدای لپاره ويښ شئ!...
 خو خوبورو غيرتي نرانو
 د پرتميني چيغې نه اورېدې
 د ښامارانو او مارانو په لوگيو مستو مستو غيرتي نرانو

لاپسي غټې غټې تيري کړې لاسو کي پورته
 او پرتمينه يې سنگساره کړله
 د پرتميني له بدن څخه د وينو لارې لارې بهېدې هره خوا
 کوډگران لور د غبرگو تورو د پاچا د قبر څنگ ته ولاړ
 او دې هرڅه ته يې په برندو کتل
 د غيرتي نرانو شور و زور کي
 د کوډگرانو د کرس کرس خنداوو غږ ننوت

لکه د دنگو هسکو غرو په شنه اسمان کې، چې د ژېړو کاغذونو
لوگي
کړۍ کړۍ ورکېدل
غټ کوډگر موسک و او وړو وړو يې
په ژېړو دارو خندل
د خوبولو غيرتي نرانو نوي لښکرونه راتلل
لاس و لمنو کې يې پنډې بېرې
چې د رنگينو جنډو
او رنگارنگ توغونو
د خونې خواته،
هلته

چې په کې بې سره تنه پرته وه
د غبرگو تورو د اتل پاچا
د دغې خونې ترڅنگ
يوه نجلۍ په خپلو وينو لژند
د تورو زفو له هر ول څخه يې ليکې د سرو وينې راتلې
او نوره نه ځگېروېده
يوازي سپين لاس يې و هسک نيولې
د هغې سپين لاس هم په وينو سور و

له لرې داسې برېښېده لکه د ناوې لاس چې سور وي په نکريزو
باندي

نجلۍ لوېدلې وه

او

د غيرتي نرانو ډلو پرې د کايو گوزارونه کول
نجلۍ لا سپين، په وينو لژند لاس و هسک نيولې
څه شېبه روسته غيرتي نرانو

د نجلۍ هغه بدن
 چې نیم په وینو سور و
 نیم یې په خاورو سپیره
 له دغه حایه کش کر
 چا له وینتو څخه نیولی وه روښانه نجلۍ
 او چا له هغه سپین، په وینو لژند لاس څخه کار له د ډبرو ترمنځ
 چې یې نیولی هسک و
 د پرتمینې په بدن پسي د وینو یوه سره لیکه روانه وه په توره زمکه
 خدایزده په دې لیکه یې څه کښلې وو؟
 لکه د خپلو جلا دانو د طلسم لوگي
 داسې کړۍ کړۍ د وینو کرښه
 د کابو لوټو ترمنځ
 وه راکښل شوې مخ د سیند په لوري
 د سیند په غاړه یې د ښکلې پرتمینې په بدن باندي د ژپرو کاغذونو یو
 لوی درمند جوړ کړ
 او بیا یې اور ورته کړ
 په ژپرو ژپرو کاغذونو کې د لویو ښامارانو او مارانو لیکي
 وسوزېدې
 او پرتمینه یې ایرې ایرې کړه
 د لمبو منځ کې لاهم لاس د پرتمینې هسک و
 د هغې سپین لاس، چې لا لژند په سرو وینو یې و پاس نیولی
 تورو لوگیو لا تور کړی نه و
 او
 پرتمینه د مارانو، ښامارانو په لمبو ستي شوه
 داسې ایرې ایرې شوه
 چې شین اسمان د هسکو دنگو غرو د کلي یې لوگي ته په ژړا سترې
 شو

د غبرگو تورو د پاچا د قبر خواته لا کوډگرو خندل
 په ژپرو داپرو يې کرس کرس خدا ته خولي خلاصي وي
 او غټ کوډگر لا موسک و
 د پرتميني د بدن روستی ايرې د ژپرو ژپرو کاغذونو تر ډېری لاندې
 د سيند په غاړه
 داسې په مرو اوبو کې وبنويدي
 لکه ختيځ ته چې د تلو تری وي
 لکه د خپل اسه په ورک او ناڅرگنده برخليک پسي، چې لاره باسي
 او پرتمينه لاره
 ايرې ايرې اوبو کې وبهېده
 بنايي يو لاس يې لا هم هسک ساتلی
 بنايي تر هغو يې سپين لاس چې نور په وینو سور و
 اسمان ته هسک وي، چې اسه پيدا کړی
 خدای خبر څه به پېښ شي؟
 د پرتميني ميين
 زلمی اسه به اوس په کوم مالت کې
 د پاکی خاوري په منگي پسي باغچه لتوي؟
 د خوبولو غيرتی نرانو
 سيني د بنکلي پرتميني په لمبو يخي شوي
 او لا کوډگرو د رنگينو جنډو خوا ته په کرس کرس خندلي
 په سيند کې څو ژرندې اوبه لا مراوي مراوي په حسرت بهيري
 سيند خپلي لور ته ژاري
 د پرتميني ايرې ليکه ليکه
 د سيند اوبو سره راوني دي ختيځ لوري ته
 د پرتميني ايرې
 د اوبو ذهن مينځي
 سيند لا روان دی،

ليکه ليکه د ايرو يې په اوبو گډې دي
ختيخ د خپلې بڼکلې لور ايرو ته لارې څاري
ختيخ د خپلې بڼکلې لور راتلو ته فرش د رنو اوبڼکو غورولې په
لار...

په هغه تور ماښام، چې سيند خپلې اوبه د پرتميني په سپېڅلو ايرو
ومينځلي

په هغه شپه، چې د ستي پېغلي اروا د غره په لور ديواله ونڅېده
دلته هوسى وژړل

د خپلواکۍ د ملکي له سترگو ډېرې اوبڼکې وبهډې
په هغه تور ماښام زمور ځنگله کې

يو ليوڼى باد داسې توند لگېده

لکه د ونو له ډډونو سره جنگ چې کوي
باد لکه وړى ليوه

په ځنگله ننوت له ځانگو نه يې خرپ پورته کړ

او غره د باد له انگولا سره په کوکو ژړل

هوسى سلگيو کې څو پېغلي کليوالې ځان ته وبللي

وي ويل: ولارې شئ، په تن کړئ د ورېښمو تورې تورې جامې
او په تياره کې ورشئ

د هغه سيند په لوري

چې په کې زموره پرتمينه وسوه

زمور ستي ميينه پېغله چې اوبو کې د ډېوې په شان روښانه بل شوه
له هغې پاتې ايرې

او هغه لاس چې يې لا پاس نيولى

هغه سپين لاس، چې اوس په وينو سور دی

چې لا لوگيو او لمبو د اور تور کړى نه دی

د دغه غره د نښتر ډډ نه په جوړ شوي ميناتور تابوت کې

د غره په ډډه ها ديوال ته يوسئ

او هاغه برج كي يي دويم خُل خښ كړئ
 چي په كي باد لا په اتن سر دى
 د پرتميني تابوت
 يوازي پېغلي په اوږه پورته كړئ
 د خوبورو غيرتي نرانو سيوري نه يي هم وساتئ
 ورځئ!

زما بنكليو نجونو

ورځئ!

د ميني او پاكي بناپېرو!

او كليوالو نجونو داسي وكړل

د پرتميني تابوت،

چي يي لا سپين په وينو سور لاس بنكارېده ورڅخه

پاس يي نيولى و او نه و لا تور كړى د لمبو لوگيو

په هغه برج كي خښ كړ

چي په كي باد لا په اتن څرخېده

ها ليونى باد، چي ځنگله كي يي له ځانگو څخه ملا ماته كړه

د زاړه برج تر منځ لا هغسي ترځانه گرد اتن كولو

لا سباوون د لمر زرین جام ته شېبې شمارلي،

چي كليوالي پېغلي بېرته راغلي

او د هوسى غوږ ته يي راز غوندي كوم څه وويل...

ملنگ بابا داسي كيسه وكړله

او مور حيران و حيران

ما ورنه وپوښتل:

بابا!

ز مور اسه،

هغه اتل،

په پرتميني ميين

ها چي وتلی و، د پاکی خاوري ورک منگي لتون پسي، په کومه
 ولاړه؟
 د خپلې مينې له غمجنې کيسې چا خبر کړ؟
 خدايزده په هغه به څه پېښه وي اوس؟
 اسه خبر دی که نه؟
 ملنگ بابا په لمدو سترگو موسک شو
 د هغه سترگو کې د راز برېښنا بيا وځلېده
 او زه پرې پوه شوم، چي دا راز لا د ويلو نه دی
 ملنگ بابا د خپلو سترگو په برېښنا پوه کړمه
 چي دغه راز به درته روسته بيا هوسی ووايي
 زموږ د دنگو هسکو غرونو د خوښۍ او ازادۍ ملکه
 چي اوس زموږ د کلي
 ورک برخليک ته ژاړي
 د مرگ و ژوند په بستر
 د سپين ممل شاته يې سترگي نيمه خلاصې شنه اسمان ته گوري...

څلورمه برخه

لا يو څرک د رڼا بنکاري

ورک منزل د پاکی خاوري

هوسى لږ وځگېروېده
 ورو يې بيمارې ښکلي سترگي ما او زما ښايسته مييني ته راواړولي
 هغه چې توري توري سترگي يې له اوبښکو ډنډ وي
 مور ورنږدې شو، چې يې غږ واورو
 نور کليوال چې پوه شول
 هوسى څه راز وايي
 څو گامه شاته ولاړل
 او په ادب يې سترگي زمکه باندې وگنډلي
 هوسى عجيبه افسانه پيل کړه
 زموږ د دنگو دنگو غرو د کلي
 د سبا ورځې يې کيسه پيل کړه
 څه يې په ماتو او رنځورو تورو
 څه يې په ډېره تلوسه پيل کړه
 زموږ د دنگو هسکو غرونو د عزت او خپلواکۍ ملکي داسې وويل:
 اسه هغه کتبيبه وموندله،
 چې پهکې پته د سپېڅلي خاوري
 د ها لرغونو زمانو په ژبه

ده ليکل شوي په مرموزو کرښو
 ها ډبرليک، چې ليکل شوی و تر ډېرو زمانو ورهاخوا
 د پرتميني مورکۍ
 د يوې نښې په شان پريښی مور ته
 په ډبرليک کې د منگي او پاکی خاوري ځای کښل شوی په لرغوني
 ژبه
 په ډبرليک کې ډېر رازونه په مرموزو کرښو
 د هسکو دنگو غرو د کلي پرې داستان ليکلی

او هغه لويي خزاني، چي زموږ د كلي په سينه كې نغښتي
 اصلي كيسه دلته ده
 زموږ د هسكو دنگو غرو په زړه كې
 زموږ د خوار كلي په هره لويشته
 زموږ د هر ځنگل سمسور گوگل كې
 زموږ د هر اېلېنډ په پراخه سينه
 زموږ د دښتو بيابانونو تر پراخو ټټرونو لاندي
 د سرو لالونو او غميو خزاني خښي دي
 په هره لويشت كې مو د سرو زرو سېكې خښي دي
 د دغه كلي دغه لويي خزاني، دغه بېشمېره سېكې
 ځان ته راکاري د دونيا بڼاماران
 د سپينو، سرو او تورو،
 د اورنيو خونړيو او يوسترگو زنجيري ديوانو
 د څه خوني، د څه وحشي ديوانو
 د بلاگانو د شيشكو او پيريانو جنگ په دغو خزانو باندي دی
 زه د دې كلي هوسی
 د دغو خلکو د ژوندون بڼاپېری
 د خپلواکي څښتنه
 د دنگو هسكو غرو د كلي د سپېڅلو ساده خلکو د ارمان ملکه
 د دې پراخو خزانو بلهاري شوي يمه
 د دې بېشمېره شتمني قرباني شوي يمه
 زه که لاتديو کر مه اسيره، د لويديځ د ماښامونو ښار كې
 زه که اورديو د کنگلونو ښار ته
 په زنجیرونو، زولنو كې بوتلم
 که زماني پخوا،
 د غبرگو تورو شاه و له بيديا راغلی
 د څرمېنكيو او کربورو له صحرا راغلی

که روسته بیا د غبرگو تورو د پاچا بل لمسی
هغه چې ژېر زمري يې نوم و او د ژېرو کاغذونو لوی کاروان يې

راور

او له هغه سره يوځای و د کوډگرو لښکر

که د ختیځ له لوري

د ابلیس دښتې نه پیریان یا د یوسترگي دیو زوزات راتلل

دا هرڅه هرڅه بس د دغو خزانو لپاره

د دې بېشمېره شتمنیو او د سرو زرو سیکو لپاره

ټولو غوښتل، چې زموږ د دنگو هسکو غرو له زړونو

زموږ د کلي له گوگل،

زموږ د ځنگلو له منځه

زموږ د دښتو له ټټر او زموږ د هرې لويشتې زمکې له رگ رگ

څخه د وینې په شان

دا خزاني ولوتي

زموږ غمي یوسي

او

زموږ سیکې ولوتي

زموږ شتمني خپلو ښارونو او بیدیا ته یوسي

دوی زموږ له رگ رگ څخه وینه باسي

لکه له زړونو مو چې مینه باسي

دیوان،

پیریان،

ښاماران

ابلیس،

شیشکي،

کوډگر

ټول خزانو پسي دي

ز مور غميو او سكو پسي دي
 دوی په لوگيو، طلسمونو او د کوډو په زور
 زموږه خلک تل بنگساره ساتي
 لکه ویده گرځنده مري يې ناکاره ساتي
 د بنځو سترگي تري،

نجونې يې خوښې دي رنډې په نظر
 د پيغلو سترگو ته رڼا نه غواړي
 ويښو زلميانو څخه وېره يې په زړونو خوره
 له بينا نجونو نه يې ترهه په وهمونو خوره
 ټول سره يو دي، بس زموږ کلی يې وران خوښيږي
 د خزانو او سرو غميو يې کاروان خوښيږي
 زموږ سيندونو کې روانې د ژوندون چينې دي
 «آب حیات» زموږ د غرونو اوبسکي
 ټول دي راغلي، چې له مور «آب حیات» ولوتي
 رڼې خوږې اوبه، غمي غونډې نبات ولوتي
 ژېر زمري پټ د لاتديو لاس نيولی
 لاتديو په تاج کې لا زموږ هغه الماس نيولی
 د کوه نور په ځل يې سترگي لا ځليږي د ديو
 اورديو په بيزه راسپريږي، چې بيا جنگ ته راشي

د خزانو او د سکو په هوس روند يوسترگی ديو راځي
 شيشکو لاري دي نيولي چې کوډگر له ژېرو ژېرو کاغذونو بنامارن
 لوگی کړي

دا ټولي کوډي، طلسمونه او رانده دمونه
 د لړمانو او مارانو لیکه لیکه تاویزونه او بويڼه د خنزير وازده
 په زعفرانو ليکل شوي اوراد
 او نیل توتیا د شيطان
 زموږ کلیوالو باندي شوي دي بلا د بنگساری کوډي

نران ويده دي په تيارو كې بېخبره گرځي
 اوتر اوتره گرځي
 د نجونو سترگې يې تړلي دي په تورو توتو
 بنځو او پېغلو ته ليدل لويه گناه ده، گناه
 د خزانو او سرو سكو په مينه مست ديوان زموږ له كلي گرد تاويري
 زموږ د دنگو هسكو غرو د زړونو پانگو ته يې لاس نه رسي
 ځكه د ټولو خزانو د پرانيستلو رموز
 په يو زاړه ډبرليک
 زموږ په لرغوني ژبه
 او په مرموزو تورو
 دي ليكل شوي پخوا
 دا ډبرليک اوس له اسه سره دى
 اسه د هسكو دنگو غرو په سردرو كې ورك دى
 په ډبر ليك كې د رموزو ترڅنگ
 د يو منگي او پاكي خاورې پته هم ليكلي
 چې د غنمو درې دانې يې غږ كې
 دمې ته لارې څاري
 كوډگر لا كوډې كوي

چې دا لرغوني كتيبه ومومي
 چې په مرموزو تورو
 او په لرغوني ژبه
 د خزانو د پرانيستلو په رموزو پوه شي
 اسه،

زموږه اتل
 په پرتميني ميين
 له كتيبي سره له ټولو كوډگرانو ورك دى
 له تورو، سرو، سپينو ديوانو ورك دى

هم له شيشكو او پيريانو ورک دی
 کوډگر لگيا دي او لا کوډې کوي
 د ژېرو ژېرو کاغذونو د مارانو- بنامارانو تور لوگي يې شين اسمان
 ته درومي
 په دغو کوډو نارينه ويده دي
 لکه بنگساره په ايمو روږدي
 لکه جذام وهلي،
 لکه زخمونو د متروکو او غمچينو په بدن چيچيلي
 له هرڅه هرڅه بېخبره او په خوب کې روان
 نجونې او پيغلي لا ليدلى نه شي
 سترگي يې پټې دي،

رنا ورته گناه بنکاريري

کوډگر د کوډو په زور
 له کليوالو غلي
 په کتبيې پسې هرځای لتوي
 په کتبيې پسې راغلي ديوان
 په کتبيې پسې راغلي پيريان
 شيطان،

شيشکي

او

د ژېر زمري ړانده لارويان
 ټول راټول شوي دي د دنگو هسکو غرو د کلي گردچاپيره
 څه يې ختيځ ته د ابليس دښته کې
 څه يې ړانده دي زموږ د غرونو له رگونو راوتليو د ژوندون اوبو ته
 او کوډگر کوډې کوي
 خو اسه ورک دی
 خدای خبر د کوم شپانه په شپول کې پټ دی

يا ځنگله كې

چېرته
 د ها زاره تندر و هلي چنار ډډ كې ناست دى
 له ډبرليک سره يې زره دربيري
 هغه ميښ زړگى چې
 له هر يو درز سره دوه نومه اخلي
 د پرتميني نوم د ميني په ياد
 او ډبرليک كې د لرغوني زمانې افسانه
 دې كتيبه كې ليكل شوې په زره ژبه اسه پوهيږي
 بل څوك يې نه شي لوستى
 اوس د كوډگرو او ديوانو هم اسه په كار دى
 هم كتيبه او هم د ډبرو خزانو هغه مرموزه ژبه
 چې د غميو او سكو خزانې پرانيزي د رمز په كيلې

لا هم طلسم د ديوانو او كوډگرو هغه وخت ماتيري
 چې ستا د تورو سترگو د نجلۍ د غاري

په پروت زرین تاویز کې
 غم راشنه شي په سپېڅلې خاوره
 د داسې زمکې خاوره،
 چې د انسان وینه پرې تويي نه وي
 او دا غم خړوب شي
 په داسې پاکو اوبو
 چې د انسان د وینو رنگ په کې گډ شوی نه وي
 د پاکې خاورې منگى
 د پرتميني مور خښ کړى يوه داسې ځای کې
 چې کتيبه کې يې نوم

ز مور په لرغوني ژبه کښلی دی، په ورکو تورو
 ای! ز مور د دنگو هسکو غرو شپونکيه
 ما ستا شپېلی نه دا کیسه واورېده
 ستا له نغمو مې دا عجیبه افسانه واورېده
 ز مور د کلي د غمونو دا داستان خو ستا شپېلی کر بیان
 ستا د شپېلی نغمو کې بل فصل د اور هم شته لا
 یو ژېر ښامار چې یې له خولې نه سره اورونه اوري
 په شهپرونو یې د غرونو دیوالونه هسک دي
 د لوړو لوړو غرو له شا نه راځي
 د افسانو د لوی دیوال هغې دونیا نه راځي
 چې له دیوانو او کوډگرو خزانه خپله کړي
 ښامار په چوغو سترگو
 ز مور د دنگو هسکو غرو گاوند کې داسې غځونې کوي
 چې زمکه هم لرزوي
 اور دیو،
 لات دیو
 او کوډگر

ابلیس، شیشکې پیریان
 د غیرگو تورو د شاه نوي زوزات
 له دې ښاماره ریردي
 د ټولو زړه باندي د ویرې بوربوکی گډه ده
 ښامار ز مور د کلي
 په خزانو پسي تکل کړی دی
 د لوړو غرونو ترشا
 په یوې لارې یې بورجل کړی دی
 کوډگر لا کوډې کوي
 او کلیوال له خوبه نه وینبيري

د نجونو، پېغلو سترگي پټي دي لا
او د بنځمنو ليدل
لويه گناه ده،

گناه.

خوله دي هرڅه سره
لا وچي نه دي زموږ د هيلو چيني
د هر طلسم ماتېدو لپاره
موره ژوندي يو دلته
او سترڅښتن مو ويني
موږ لا ژوندي يو،

زما بشكليو كليوالو واورى!

دا طلسمونه ماتول غواړي
د بنامارانو او ديوانو ملاوي
سر او هډونه لږزول غواړي
د هسكو دنگو غرونو دغه كلي
له دغو ټولو نه ژغورل غواړي
د خوبولو نارينه وو ووينول غواړي

د پېغلو، نجونو، بنځو
تړلي سترگي پرانيستل غواړي
رڼا ته تلل غواړي
هرڅه ليدل غواړي
غم كرل غواړي
د دنگو هسكو غرونو
د كليوالو ژوند ژغورل غواړي.
غم كرل غواړي

پاکي اوبه چيرته دي؟

هوسى موسكى وه،

بنكلو سترگو يي اسمان ته كتل

غر يي اوس نه خُگپروپده

د قهر اور يي اننگو كي گلابي رنگ په نڅا راوسته

په بنكلو شونډو كي يي وینه تاو وه

يوځل يي ماته په عجيب شاني نظر وکتل

بيا يي زما د تورو تورو سترگو مينه كړه له سترگو تېره

او تر دې مخكې چې مور وپوښتو: د پاكو اوبو راز به څه وي؟

چېرې به بيا مومو رڼې اوبه، چې وینه د انسان پرې بهېدلې نه وي؟
هوسى په خپله وويل:

د هغو پاكو اوبو

چې به خړوب كړي غنم

هغه غنم، چې د منگي سپېڅلي خاوره كي يي تاسو كړئ!

هو!

د هغو پاكو اوبو راز هم شپېلى ووايه

دا اوبه شته،

خو نه په زمكه كي چينه لري،

نه سيند او نه باران نه راځي

نه چېرته لوړو غرو نه

نه له بيايان نه راځي

د دغو پاكو او سپېڅلو اوبو

چينه په سترگو كي ده

د لوړو غرونو هسكو دنگو څوكو

د سردرو لمن كي

زموږ د كلي د بنځمنو، بنكلو پېغلو او كوشنيو نجونو

په هغو سترگو كي، چې

له زمانو راهیسی پتی دي او هېڅ نه وینی
 چې د لوگیو کوډگرانو دي ترلی د تیارو په ټوتو
 هو هغه سترگی، چې لیدل پرې د دنیا گناه ده
 د هغو نجونو سترگی، چې د مارانو – بنامارنو په لوگو بندې دي
 چې ژپرو ژپرو کاغذونو ترې رڼا لوتلي
 د دغو سترگو اوبنکي
 په یوه جام کې څاڅکی څاڅکی واخلئ
 لکه سپېڅلي اوبه
 دغه رڼې او ځلېدلې اوبنکي
 داسې راټولي کړئ په نوم د رڼا
 چې ترې یو جام ډک شي
 او بیا د هغه منگي
 سپېڅلي خاوره کې غنم وکړئ
 له دغه جام څخه په نوم د رڼا
 راڅڅپلې دغه اوبنکي ورکړئ
 که زموږ د دنگو هسکو غرو د کلي
 د بنځو، پېغلو او کوشنیو نجونو

د سترگو اوبنکي – پاکه خاوره کې – غنم وڅښي
 په هغه ورځ به طلسمونه مات شي
 هغه شپبه به لمر راوڅیږي زموږ په کلي
 هغه شپبه به د مارانو – لږمانو لوگي
 د کوډگرانو په سپر.مو ننوځي
 زموږ د کلي نارینه به ټول راوینس شي او روښانه به شي
 د نجونو، پېغلو، بنځو
 سترگی به وویني رڼا او دنیا
 د بنځو سترگی چې رڼا وویني
 نارینه ټول وینبیري

او بيا به زمور کلي کي فصل د غنمو شين شي
 زمور کليوال به کري په دې غنمو
 ماته له ډېرو زمانو نه رانيولي روژه
 او زه به تاج په سر کرم
 يو ځل به بيا شمه د کلي د خوښۍ او ازادۍ ملکه
 مور به په ټولو زمکو
 بيا شنه غنم وکرو
 ديوان به مات شي، بناماران به مړه شي
 کوډگر به وسوزي د ژېړو کاغذونو اور کي
 پيريان به وتښتي، شيشکي به د دروغو افسانو کي مړې شي
 او ژېړ بنامار به بندي پاتي شي د دنگو ديالونو ترشا
 زمري به بېرته د کربورو څرمنکيو بيابان ته ستون شي
 اتل اسه به په پالنگ د پرتميني پريوزي
 او زاړه برج کي به لا باد په اتونو سر وي
 ولاړ شئ اسه پيدا کړئ
 کتبيبه ووايي: چې چېرته پاکه خاوره د منگي خښه ده؟
 ولاړ شئ!

د کلي د بنځمنو، پېغلو، نجونو له ترليو سترگو
 د اوبنکو جام را ډک کړئ
 ولاړ شئ غنم وکړئ
 او زمور کلي ته بيا ژوند راولئ!
 پاک خدای مو مل شه! گرانو!
 ورځئ! په مخه مو گېډۍ گېډۍ گلونه!

او موږه دوه ميبانان

د لوړو څوکو هسکو دنگو غرونو
 د سردرو د شنو لمنو خوا کي

هلته يو کلی دی د وینو کلی
 د ژېړو ژېړو کاغذونو د لوگیو کلی
 چې نارینه یې ټول ویده دي، ویده
 او نجونې، پېغلي، بنخي
 په سترگو هېڅ نه ویني
 داسې يو کلی، چې ماران او بناماران په کې په کوډو مست دي
 او مور ددې کلي يو دوه لیونیان
 دوه کلیوال او دوه میین ملنگان
 یو یې شپونکی، چې په شپیلو باندي کوډې کوي
 بله ملنگه نجلۍ
 هغه چې توري توري سترگی لري
 غاړه په غاړه خو د غرو څوکو ته
 چې خپل اتل پیدا کړو
 د زمانو له ډېرو ډېرو پراوونو هاخوا
 د شنو غنمو د فصلونو له خورې زمانې
 ها راستون شوی اسه
 چې کتیبه یې زموږ د ژوند موندلي
 په کتیبه کې زموږ د ورکې خای لیکلی په لرغوني ژبه
 د پاکی خاوري منگی
 او زموږ د ډېرو خزانو په رمز لیکلي پته
 چې د دیوانو، بنامارانو او پیریانو پرې سیالي ده د ابلیس دبنته کې
 مور له اسه سره یوځای ورځو
 پاکو اوبو سپېڅلي خاوري پسي
 پاکی اوبه زموږ د نجونو، پېغلو
 او کلیوالو بنځو اوبنکې دي، چې جام ډکوي
 او د منگي په پاکه خاوره کې مور دوه میینان
 غواړو غنم وکړو

او كليوالو ته مو ژوند و بښو
 هغوى چې ټول عمر روژه نيولي
 كلونه وشول د اورونو منځ كې
 زموږ غنمو ته په تمه ناست دي
 موره له غره څخه خپل كلي وښو
 چې ترې لمبې او تور دودونه خيژي
 خو موره دوه لږنيان
 غاړه په غاړه خو د غرو څوكو ته
 پاكو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
 غواړو
 غنم

وگرو.

پاى

۱۶ دلو ۱۴۰۲

میرزا تولا شاہ عسری پیا!

عبدالغفور لہوال

هغه کتابونه چې سمسور ووبپاڼې پر لیکه کړې او یا یې پر
لیکه کوي، نور څوک یې
پر لیکه کول اجازه نه لري

WWW.SAMSOOR.COM

WWW.SAMSOOR.COM

سلام!

عجيبِي ورڃِي دي

ڙوند د يوِي ماتي ميني، د گهڙي غم، سياست او ڪار تر منڃ
سرگردانه دي.

باد را الوتي؛ خوشتاله تورو زلفو سره لويي نه کوي، باد
سرونه ريبِي، باد په قهر دي او پسرلي د اضطراب په ځنگله کي
کولي باسي.

بنڪلا د رسمونو، رواجونو او تاويل و ماويل په بوږبو کيو
کي راگهږه ده او عشق تر ټولو غريب دي. ستا د سترگو مهرباني
مي هېره ده، ته مي اوس هم په زړه کي اوسي؛ خود يوه درد په
څپر، د يوِي څړيکي په شان.

تر هغه پخوا چي تا ووينم، له تا سره مي مينه وه؛ ځکه ما
ټول عمر له داسي چا سره مينه کوله، چي زه پرې گران يم، زه
ځکه په تا گران يم، چي (زه) يم او دا نگه مينه ده، زه دي په
همدي له هر څه اېستلي يم. د همدې لپاره زما ټوله شاعري ستا
لپاره ده؛ بلکي ته زما ټوله شاعري يي.

دادي د ژوند شپږ دېرشم پسرلي مي د زخمي سترگو له مخي
تېرېږي او ته، چي زما ټوله شاعري يي، لاهم له ما څخه خپه يي
او زه خپل ټول شعرونه، چي ستا لپاره دي، يو ځل بيا راغونډوم
او خپروم يي.

لمر پر باران وهلو پانور او خوت، زما د خونې پر بنسبنه څو
څاڅکي راورغېدل، او ته مي مخي ته ودريدې، نن مي ټوله
ورځ ستا په هکله فکر کاوه، د ڪار خونه مي يو ځل د تالندي په

برېښنا رڼا شوه، ما گومان کاوه چې ته به وځاندي، خوداسې نه وشول، د کمپيوټر پر پرده مې ددې کتاب وروستی شعريو ځل بيا وکوت، کتاب پوره شو، خو ته لاهم نه يې... دا هرڅه ستا لپاره دي.

زما ټوله شاعري زما ټول ليونتوب دی، ليونتوب! ستا لپاره، د وطن لپاره او د انسان د درد لپاره، له جگړې سره زما د ټولې کرکې لپاره او له جگړه مارانو څخه زما د ټول نفرت لپاره، بس په ما کې همدومره ليونتوب ځاييږي. ته پوهېږې چې زما ټوله شاعري ستا لپاره ده، او همدې ته دومره مغروره کړې، چې زه دې هېر کړم، هغه (زه) چې پر تا ډېر گران وم.

عجيبې شپې دي

ستوري شته، خو هر وخت چې سپوږمۍ گرده شي نو وريخ راشي، سپوږمۍ نه ښکاري او باران، زما د خوب د کوټې پر بام اتني کوي، زه د څاڅکوله پایکوټۍ څخه خوند اخلم مگر سترگې مې نه پټېږي، چې تا په خوب ووينم. دا مې نه ده هېره، چې سپينه، گرده سپوږمۍ ستا ډېره خونېږي.

هغه شيبې چې د باران د څاڅکو او لامده بام جگړه اورم، د خپلې ټولې شاعرۍ په هکله فکر کوم هغه چې ټوله ستا لپاره ده - آيا دا په دې ارزي چې بيا يې خپره کړم؟

ظالمه زمانه ده، ځينې خلک دا نه مني چې يو شاعر دې خپلې گراني مينې ته دومره ډېره شاعري وکړي، ځکه خودا ټوله بيا خپروم او دوی ته زور ورنښيم، ايله به پوه شي، چې ته څومره گرانه يې! څومره ښکلې يې او څومره درېسې سوزم...

نه پوهېرم، تاته به زما د ټولې شاعرۍ، ليکه تر کومه
وغځېږي، خو درد دادى، چې ستاله سترگو، زما ټوله شاعري
لکه يو څاڅکى اوبنکه را ورغړي او په ليووني گريوان کې ورکه
شي.

ته هېڅکله نه پوهېږي، چې زما لپاره هر څه همدا شاعري
ده، دا چې ټوله ستا لپاره ده.
گوره!

زما د ژوند ډېرې خوږې شېبې، ټولې خوشالۍ، وياړونه،
غمونه او عاطفې د شاعرۍ په کربنو کې پټې دي او بيا دا ټولې
کربنې ستا لپاره دي، خو چې کله زه خپله ټوله شاعري درته ياده
کړم، نو ته راته ووايي:

«يوازې خيال او تصور؟!»

زه نه غواړم يوازې په خيال او تصور کې ژوند وکړم
او ستا لپاره يوازې په خيالونو کې ژوندۍ و اوسم...
همدومره سرسري او سوړ چلند!

مگر ته نه پوهېږي چې د شاعر لپاره خيال او تصور څه
مانا؟!

د شاعر لپاره، هغه څوک هر څه دى، چې په خيال او تصور
کې يې اوسي، ته ځکه زما ټوله شاعري يې چې ته زما هر څه يې.
هڅه مه کوه، چې ما د واقعيتونو په ډبرو وولې او راوېن مې
کړې، ځکه زه همدا يم، ما ټول عمر په خيال او تصور کې ژوند
کړى دى، اخر د خداى لپاره، زه يو شاعر يم.

عجيبې شېبې دي!

د زړه زرگونه څاڅکي وينه سترگو ته راشي او د شاعر يو
څاڅکى اوبنکه شي ډېرې اوبنکې را ورغړي او په ليووني

گريوان کې ورکې شي، چې يوه شاعرانه کلمه ترې جوړه شي:
 ((شعر نه دی دا خوناب د زخمي زړه دی...))

خو ته! ډېره سره، ډېره بې پروا، ووايي!

«يوازې خيال او تصور!!!»

يو چا ويلې و، سړکال پسرلي دومره ښکلی دی لکه د شاعر
 معشوقه اوته، ما همدا سې مقام ته رسولې يې، ته اوس د
 ښکلا نښه يې، هر څه ښايي اووه ځله د ښايستونو په ملکوتي
 ډنډ کې ومينځل شي، چې بياله تاسره د تشبیه کېدو وړتيا
 ومومي، ځکه ته خود شاعر معشوقه يې!

خو ته په خپل دې مقام خبره نه شوي.

تا زما د ټولې شاعرۍ قدر ونه پېژانده، زما د ټولې شاعرۍ،
 چې ستا لپاره ده، بلکې ته زما ټوله شاعري يې.
 ددې کرښو گرانه لوستونکيه!

دا کتاب ولوله!

دا زما ټوله شاعري ده، ته يې ولوله او بيا راشه چې زه او ته

سره خبرې وکړو!

بيا نو ته راته ووايه، چې هغه ولې له مانه خپه ده؟

ولې وايي چې يوازې خيال او تصور؟!

ته بيا زما له خوا ورته ووايه، چې:

((ته زما ټوله شاعري يې!!))

عبدالغفور لېوال

کابل

۱۳۸۸ د پسرلي پېنځه څلورېنښتمه ورځ

مکتبی

د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شپې
قصيده مې پخه کړې
گرځومه کوزړې
ځوان مريد د څرخي پير يم
رنگ دې ورک شي کوډې نه کړم
کوډې باسم
بند بختونه خلا صومه
دمينو زړو ريبا ريم
شکرانه مې يا مميز دي يا توتان دي يا مری
څوک د سمال راته خامک کړي
څوک راجوره کړي خولی
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شپې
نجوني گردې رانه تاو وي

تاويزونه رانه غواڙي
ملا تل راته په قاروي
سل کو پرونه راته وايي
خو پروا يې ډيره نه کړم
خدايزده ولي
د کوز کلي په زلميو باندي گران يم
ما ته راز د دوی مالوم دی
يو د خان په لور مين دی
بل لېدلي د ملا صايب لمسی
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شپي
د شنډ توت ډډې ته ناست يم
شنډو بنځو ته تاويز کړم
ماشومان له خپله خلاص شي
ورته دم چې زه مميز کړم
د برات دمياشتې سردی
نن اوله پنجشنبه ده
يوه پيغله راته ناسته
زښته ډېره نيايسته ده
وايي داسې تاويز را کړه
چې مې پلار لږ بسلمان شي

ميرات مري ولور كم ڪري
خوڙ جانان مې مساپردي
په دوبي ڪي مزدوري ڪري

نيمه شپه ڇي شي رابره
په سندرو باندي سرشم
ٽول ماران مې په هوده دي
غروم ورته شپيلي
د برکلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شري
ژرنده گري مې بنه ياردي
ڊيري شپي سره يو خاي يو
ظالم بنه مست ربابي دي
د خواني سندرې وايو
شپه ڇي بنه ڊره پخه شي
بيا نوبله ڪرو دوهي
د برکلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شري
ژرنده گري ڇي نن راغي
په خندا يي راته وويل:

صایب زادہ کیسی تہ غورِ شہ
 نن اورہ مہی د خان یوورل
 کور بی دک لہ مہلمنو و
 خوک لہ بنارہ و وراغلی
 پہ انگری بی شور ماشور و و
 یوہ بنکلی مہلمنہ و ہ
 پہ بنا یست و ہ بنا پیری
 کلیوالو غوندی نہ و ہ
 بنکار بدلہ مکتبی
 شرم بدلہ پت بی و ویل:
 صایب زادہ یار تہ دی وایہ
 پیر خان بی تہ دی سلام دی
 یو تا ویز خور اتہ و کرہ
 چہ جانان تہ شم منظورہ
 شکرانہ بہ پورہ در کرم
 خدای دی مکہ ادی بورہ
 مکتبی راتہ دا و ویل
 بی بی را کردا کاغذ
 ژرندہ گہری توبی و کرہ
 ویل بی وارانہ زمانہ شوہ
 مکتبی نہ و ہ بلا و ہ

په خندا بېرته ستنه شوه
په کاغذ کې وو ليکلي:
((په سندرو يم مينه
د نغمو يم ليونۍ
په يو چا مې زړه بايللی
غږوي بنکلي شپيلۍ
يو تاويز ورباندې وکړه
چې ماگل کړي د پگړۍ
د برکلي صايب زاده دی
يو يې آس يوه شړۍ))

۱۳۸۳/۱۱/۱۴

متحده ايالات-مريڼد

يوه شنه دره د ميني

شپه توري په لاس لکړه
په همدې لاره شوه تېره
موربه دواړه ورپسې ځو
ستا خندا يو بنکلی تاج دی
پاس په زلفو سهار ايښی
ما دې ملانه لاس چاپېر کړ
ستا پر ولي مې سر ايښی
دواړه ځو د ځنگله لور ته
د سپرلي د ابی کور ته
خومره بنکلی شين ځنگل دی
د څپر يو د ممانو
چې هر گام در سره واخلم
زرکې والو ځي له کانو

هغه وړاندې ونې گورې؟
هلته لري د سيند کڅ کي
په ډبره راته کينه
غار ه دنگه

سینه سپینه

شه کو تره راته کينه

چې ستا حسن ته نقاش شم

د خپل خيال قلم به واخلم

د هنر په بنايستو کې

بنا پېری به قسم واخلم

ته بيا لږ راته موسکي شه

يوه مسته ادا وکړه

غرني شه غرني شه

لږ ساده غوندي کوچي شه

ستا تصوير به داسې جوړ کړم

چې پرې تږی جهان موړ کړم

آن چې غرهم پرې مين شي

ليونی شي په اتني شي

سم چې لاس ورته را اوږد کړي

زه يې واچوم اوبو ته

د مست سيند مستو څپو ته

چې پرې مست شي بيړنی شي
 لکه آس چې لیونی شي
 د خپو په لاسو ورکړي
 خو خاپېرې د غره مخ ته
 خوزه وته يې خواته راشو
 غره او سیند ته په خندا شو
 هغوی دواړه بیا پخلا کړو
 د ماشومو زړو غوسه يې
 لوبو لوبو کې ترې غلا کړو
 شنې درې ده اوږه ایښې
 د چینې يې مېلمانہ یو
 کان د زړه ته يې لاس اوږد کړه
 دوړو تېرو په منځ کې
 موټی خښ کړه پال وگوره
 زړه کې تېره کړه زما مینه
 سپاره د خپل بنايست هم
 سپین نازک موټی را باسه
 ډک له پاکو وړو تېرو
 که غمی په کې را ووت
 یا مری يې وه په منځ کې
 بیا نو غیږې ته رادرومه

يوه مسته خولگي راڪڙه
 نپڪشاگومه بي ڪڙي خدايه
 بختوره بي ڪڙي ربه !
 ڙ شه ڙ شه لاس دي راڪڙه
 چي باران پر دره اوري
 باد وزرونه پرانيستلي
 زړه د تڙي ځنگل گوري
 واہ! چي ځنگه مڀ په غڀر ڪي
 د باران څاڅڪو خيسته ڪڙي
 لڪه تڪه سپينه زانه
 د خداي شين هنر لمده ڪڙي
 د باران د څاڅڪو هار دي
 ڄي غمي غمي پر غار ڀي
 مخ آسمان ته سترگي پتي
 خدايزده ڄه له خدايه غوار ڀي
 ته دي زنه را نڙدي ڪڙه
 چي تڙي جام د کوثر جوڙ ڪڙم
 د سيني له بنڪلي رود نه دي
 دا تڙي زڙگي مور ڪڙم
 اخ ظالمي زه دي لوند ڪڙم
 ته خو لورد شر شر ڀي وڀي

زہ دې څاڅکې غونډې ږوند کړم
زما په غيږه کې شه پټه
چې تر هغو پربنو ولاړ شو
چې ترې لاندې وچه زمکه
لکه ستا تر پيکي لاندې
د سپين وچويلي په شان ده
چې لږ اور هغلته بل کړو
دا تاوده تاوده آهونه
د خپل عشق ورسره مل کړو
زہ دې ولي باندي سر ږدم
ته دې ليچې زما پر غاړه
زہ دې شونډو باندي خوله ږدم
ته مې زړه نه کيسې غواړه

۱۳۷۷/۱۱/۲

لغمان

دا ملنگ دا پسرلی

شين سپرلی دی سپين سهار دی
يورنگين کلي د گلو
په کي شني کوخي د پانو
د نقاش د لاس هنر دی
چي د خانگوله بامونو
وروي د ورمو پيغلي
د گلاب د لاس عنبر دی
يوې گهي ولي لاندې
خه ورينمينه شان جونگره
چي پري سيوري د خپريو
يو بنايسته شاني وزر دی
په جونگره کي دننه
ده د دوه مينو حاله
يوه بنکلي ملکه د پسرليو
بل د عشق د شينکي کلي جادوگر دی
يو د بل غير کي تاوده دي

يو د بل کتو کي ډوب دي
بس د يو بل پر بنايست يې
پريوتلی نن نظر دی
چې ناخپه وږمه راغله
د شنو پاڼو په کوڅه کې
د سندرو او د مینو
څه بنايسته غونډې محشر دی
آهای!

راغي ملنگ راغي
څه خيرات د حسن راوړئ
خدای (ج) مو عشق کې برکت کړه
دا آواز د قلندر دی
نن راغلی د عشق چم ته
شنه قبا يې ده اغوستې
يو کتاب يې دی تر څنگه
کوږ پټکي يې هم پر سر دی
يو ځل بيا په څرخيدو شو
بيا يې درب ورکړ پښې ته
خومره مست مستانه دی
له دنيا نه بې خبر دی
په کچکول کې يې پراته دي

يو خو مستې خنداگانې
يو خو اوښکې خو آهونه
يو زرگي دى يو خنجر دى
ملنگ درب ورکړ پښې ته
يو ځل بيا په خرخيدو شو
دى د دوو زړونو منع کې
عجيبه شان سوداگر دى
آهای !

راغى ملنگ راغى
څه خيرات د حسن راوړئ
خدای (ج) مو عشق کې برکت کړه
دا آواز د قلندر دى
د جونگرې له کر کې نه
سپينې لېچې را بهر شوي
د مړوند د بنگړو شرنگ شو
مړوند نه دى سپين مرمردى
سرو منگولو کې نيولي
د پستو زلفو څوتاره
او يوه د غرور نښه
د زړې شملې ريتاره
دا ساعت له خوشالي نه

پر ملنگ لکه اختر دی
 ددی هر خه په لیدلو
 یو ځل بیا په خر خېدو شو
 بیا یې درب ورکړ پښې ته
 له جونگرې ګرد را تاو شو
 دی یې ستوری عشق یې لمردی
 شین کتاب یې مخ ته پرانیست
 ورو یې ځان سره دا وویل
 هغه خه مې نن موندلی
 چې د ټول ژوندون مقصد مې
 د هغو په لور سفر دی
 دا خو اوښکې خو آهونه
 دغه مستې خنداګانې
 دا پرهر پرهر زړګی هم
 چې تر څنګه یې خنجر دی
 دا د زلفو یو خو تاره
 د مغرورې شملي نښه
 او شرنګا د شنو بڼګریو
 چې له خوبه مروردی
 دا هر خه چې ټول یو ځای کړم
 د زردنبت اور بلومه

دا هرڅه په لمبو سوزم
چې د کرکو طلسمونه
هم د وینو جادو مات شو
د جنگونو تور بڼا مارته
ما راوړی سور سقردی
عشق اوله قرباني ده
عشق اوله قرباني ده
يو ځل بيا په څرخېدو شو
بيا يې درب ورکړ پښې ته
آهای ولاړه ملنگ ولاړه
چا خيرات د حسن ورکړ
خدای (ج) مو عشق کې برکت کړه
دا آواز د قلندر دی
چې د عشق پر کلي سردی
دې کوڅې نه خدای خبر دی
چې په کوم لوريې سفر دی
شین سپرلی دی سپین سحر دی

۱۳۷۸/۱/۲۳

کابل

نیمګرې مثنوي

ستوري ماتوم ورنه چرې جوړوم حسنه
ستا تر هر قدم لاندې نظر قتلوم حسنه
قتل چې نظر کړم نوله وينونه يې رنگ اخلم
کسي خرخومه يو سپتار اخلم يو چنگ اخلم
رنگ اخلم د ذهن په پرده باندې انځور باسم
ستا د خندا سيوري ته پيکي لاندې انځور باسم
ستا تصوير چې راشي زړه مې بيبي شنو خوبونو ته
غرد شرشري راځي مور دواړه څو ځنگلونو ته
بنکلی پسرلی دی شين ځنگل دی زه او ته يو
عشق مو بنکلی پير دی مريدان د يوه زړه يو

کابل - وری ۱۳۷۸

راز

یوه شپه وم مست خرابه
دانگور له ترخه آبه
زنګېدم د خیال په تال کې
د مستی بڼکلي وبال کې
خدایزده کوم اسمان ته ولاړم
د بڼکلا جهان ته ولاړم
انځورگر شوم د خپل ذهن
صورتگر شوم د خپل ذهن
د بنایست قلم مې واخیست
د هنر دفتر مې پرانیست
ځان مې بیاله سره هست کړ
زه شوم «بل» بل «زه» مې مست کړ
خپلو سترگو ته مېلمه شوم
بیاله سره را بڼکاره شوم

نازولی شهزاده شوم
 د بل لاس په اراده شوم
 د بل لاس زما هاتف شو
 په اسرارو مې واقف شو
 د بخملو نننداره وه
 د ییاقوتو سره صدفه وه
 پریو بنکلی تخت له پاسه
 خو کسان وولاس په لاسه
 تخت و جوړ له سرو بخملو
 خلوړ خواوې یې له زرو
 په دې زرو کې انځور و
 د گلونو میناتور و
 راسره یو خو مستان و
 بنکلی بنکلی شاهدان و
 یوه پیغله نازولی
 د جنت په اوبو و لې
 وه له ماسره ملگری
 زما یې سترگی تورولی
 په یو لاس یې سلایي و
 په بل لاس یې صراحی و

لږ څه لږې شاهدان وو
 لکه بنکلي مريان وو
 زه غوسه وم خدايزده ولسې
 لاس او پښې مې غورځولې
 چايو څه کرل چا بل څه کرل
 ټولو هر څه زما په زړه کرل
 بنکلي پيغلي مې پر څڼو
 سپينې گوتې را کارلې
 غلې غلې يې زما غوږ کې
 د بنډای ټپي ويلي
 خوزه نه خوشالېدمه
 شيبه نور غوسه کېدمه
 ما ويل چيغه به کړم نوره
 ددې ډېر قهر لږه زوره
 لامې نه وه کړې چيغه
 نه مې وويستله کريغه
 چې هر څه يو ځل بدل شول
 بنایستونه ټول شل شول
 پيغله ولاړه، شاهدان شول
 ټول بدل لوی لوی ديوان شول

دهماغه تخت له پاسه
 شو کسان وو لاس په لاسه
 زه يې تر لى په زنځيروم
 د خپل ځان عجيب تصويروم
 مگر زړه کي وم خوشاله
 بي پروا وم له جداله
 خوشالي مې ټوله دا وه
 چې مې هيله د سبا وه
 يوه پېښه مې مېلمه وه
 يوه غلې شان جگړه وه
 ماتېدل وو توپېدل وو
 شرنگېدل وو، کرنگېدل وو
 زما هډوکي په غورځنگ وو
 اتکړو سره په جنگ وو
 زما هډوکي ماتېدل به
 زنځيرونه شرنگېدل به
 جنگي بدل وو پرځېدل وو
 پاڅېدل خوشحالېدل وو
 وم خوشاله دې جگړې ته
 د هډوکو غلغلي ته

بس عجیبه گوزاره وه
 سرچپه شان ننداره وه
 په نعمت کپی وم بد حاله
 په زحمت کپی وم خوشاله
 دې هر شه ته فکر وړی
 اندېښنو کپی پریوتلی
 چې ناخاپه بل حالت شو
 تدارې کپی یو قیامت شو
 هر شه بیا یو حل بدل شول
 د شیبو اتن کپی دل شول
 چې مې وکتل بیا خان ته
 خپل وړو کپی شان جهان ته
 له خپل خانه بیگانه وم
 یو پریشانه مستانه وم
 بل عالم و بیخودې وه
 له خپل عقله جدایی وه
 خدایزده چاته وم په تمه
 بل جهان له بل عالمه
 انتظار و بیتابی وه
 اضطراب و پریشانی وه

چي يو غر شو له هاتفه
 د اسرار و لسه واقفه
 ژوند د داسي لوبو نوم دی
 بي له لوبو ژوندون کوم دی؟
 ما ويل دا څه دي سپېڅليه!
 د جنت په گانه بکليه!
 دا عجيبه ننداره شوه
 چي نن ماته را بنکاره شوه
 وايه دي نه مرام څه و
 ددي لوبو پيام څه و
 ځواب راغي چي لږ ځير شه
 مصور ددي تصوير شه
 موره ټول چي را پيدا شو
 په همدي لوبو لگيا شو
 رانه ځان شو هېر په لوبو
 دومره بوخت شو ډېر په لوبو
 ژوند همدا سي ننداره ده
 چي نن تاته در بنکاره ده
 موره هر يو ممثل يو
 خپل صورت کي ځان د بل يو

شه چي يو هغه مو هېردي
 خپل تمثيل ته مو پام ډېردي
 پيدا شوي داسې نه يو
 خدايزده شه وو خدايزده شه يو
 ژوندون داسې نن داره ده
 چې تر مرگه راسره ده
 هره ورځ يو نقش په غاړه
 کله خانده کله ژاړه
 که بنادي ده او که غم دي
 که رناده که تور تم دي
 دغه هرڅه بې مانادي
 اصلي نه دي ټول خطادي
 دغه دوه لوبې چې گوري
 انديبنې کې ورتنه بوري
 دوه تصويرو د عمر و نو
 د بناديو او غمونو
 په مانايي نه پوهېږي
 په ليدو يې حيرانېږي
 دا ژوندون داسې مرموز دي
 بنادي پاس ده غم يې کوز دي

خدا یزدہ ولے یو خوشالہ؟!
 یا خپہ یو پریشان حالہ
 بس ہمدومرہ پری پوہ پوہ
 یا خوشالہ یا غمجن یو
 دا چپی ولے؟ خبر نہ یو
 نہ پہ بدو نہ پہ بنہ یو
 بس خپل نقش اورول ادا کرو
 لہ دنیا نہ خان فنا کرو
 ہیخ خپل اصل تہ نہ گورو
 ظاہری تمثیل کی بنورو
 ہیچا ونہ پڑاندہ خان خپل
 د اصلی خپری جہان خپل
 ژوند داسی لوبونوم دی
 بی لہ لوبو ژوندون کوم دی؟
 ماویل زپہ تہ می الہام را
 ناکراریم لبر آرام را
 ننداری او دغہ لوبی
 دغہ ماتے دغہ سوبی
 دا بنیادی او داغمونہ
 دغہ رنگ رنگ تمثیلونہ

د صحنو له دې جدال نه
 های وهوی او قیل و قال نه
 مراد څه دی رازیې څه دی؟
 دغه پته اندازیې څه دی؟
 په دې هر څه مې خبر کړه
 اضطراب نه مې بهر کړه
 هاتف و نیوم له لاسه
 راگوزاریې کړم له پاسه
 د یاقوتو له صفې نه
 له دا هسې نندارې نه
 زه راو لوېدم له لاندې
 پردې څپه زمکه باندي
 بیا غبر راغی له هاتفه
 د اسرارو له واقفه
 معرفت ته دې که زړه دی
 پاس وگوره چې ژوند څه دی؟
 دا دنیا چېرته پرته ده
 چې د ژوند پرې ننداره ده
 دا وگړي چېرې ژوند کا
 چېرې اند کا چېرې شخوند کا؟

بيا خبر به شي له رازه
 د ژوندون له پټ اندازه
 چې كتل مې پاس حيران شوم
 هم له ويړې په لړزان شوم
 د زړه پانه ليوونې شوه
 پرې د ويړې بوږ بوکي شوه
 چې مې وليد وړاندي لوري
 و ولاړ يو څلور بولي
 يوه لويه شان بلا وه
 عجيبه شان هيو لاه
 لوړ ولاړ لکه منار و
 په څېره لکه بنامار و
 دا بنامار جوړ له سر و زرو
 له ياقوتو مرغلو و
 سره لالونه يې خالونه
 زمرد يې شپېرونه
 سريې لوړو ترڅو غرونو
 تاج يې هسک تر اسمانونو
 خوله يې خلاصه هيبتناکه
 د دوه غرو په شانې چاکه

د صد فو يو څو غرونه
 يې په خوله کې وو غاښونه
 هغه تخت چې زه ترې راغلم
 شيبه مخکې لا پرې ناست وم
 هغه جوړ له سرو بخملو
 څلور خواوې يې له زرو
 د ياقوتو چې صافه وه
 د بخملو تننداره وه
 همدا تخت يې و په خوله کې
 د څلور غاښو په وره کې
 څلور غاښ يې څلور پښې وې
 څلور خواوې پرې سپرې وې
 تخت مو ژبه د بنامارو
 زموږ خوارو عجيب کارو
 راته داسې هاتف وويل
 په اسرارو واقف وويل:
 ددې زمکې دا وگړي
 لکه گرځي چېرې مړي
 خبر نه دي چېرته ژوند کا
 چېرې اند کا چېرې شخوند کا

ٲول لگیا د بنا مار خوله کپی
 د سره اور د تنور زړه کپی
 کپی گومان چپی ننداره ده
 دنیا داده چپی بنا کاره ده
 د بنا مار په ژبه گرخی
 د سره اور پر زمکه پرخی
 وایی دایا قوتی تخت دی
 پاچاهی ده بنه موبخت دی
 ژوند داسی لوبو نوم دی
 بی له لوبو ژوندون کوم دی؟
 بیامی وپو بنتل چپی وایه
 حقیقت دی له کوم خایه؟
 د بنا مار خیره ده ولسی
 حیرانتیا کپی دوبه تلسی
 دهغه له خلاصی خولی نه
 له غمجنی شان خیری نه
 اضطراب او وییره اوری
 خدایزده شه شی ته به گوری
 چی هم هپن دی هم حیران دی
 هم ویر پیری هر اسان دی

ڇه حيرانه يه ڇه ڇهره ده
 ڊار وحشت په ڪي ٻنڪاره ده
 په ڇه هڪله ڪوي فڪر
 له ڇه حاله لري ذڪر
 هاتف ووييل: چي ڳرانه
 دا اسرار واوره له مانه
 د بنامار دوه سترگي ٻنڪلي
 له الماسو جوڙي شوڀي
 لري لري هلته گوري
 پري پري باران د ادراڪ اوري
 ٻنبايي ورڪ حقيقت ويني
 د هستي اصالت ويني
 هلته لري بل جهان ڪي
 بل زمان او بل مڪان ڪي
 د ژوندون په راز پوهپري
 په دي پت انداز پوهپري
 نو بنامار د حال په ڙبه
 د خپل پت ڪمال په ڙبه
 هم په ويهره اضطراب ڪي
 داسي وايي ستا خواب ڪي

چې نن تاته در بنکاره ده
 ژوندون داسې ننداره ده
 ننداره راغله جنت نه
 د وجود له حقیقت نه
 ته پوهېږې جنت څه دی؟
 چې د ټولې هستۍ زړه دی
 جنت جوړ دی له سروره
 دیو بنکلي لمر له نوره
 دغه لمر او دغه نور یې
 دا جنت او داسرور یې
 دا هر څه یو نوم لرینه
 ددې پتراز نوم ده «مین»

۱۳۷۸/۳/۸

خیر خانه مینه

یادښت:

دغه مثنوي د هغه ځانگړي فکري حالت زیربنده ده چې د
 مثنوي په لې کې لږ او ډېره اشاره ورته وشوه، دلته شاعر یوازې
 راوي دی بنایي په ځینو رموزو پخپله هم نه وي پوه.

لوی استاد علامه جیبيي ته!

پوښتنه

پښتو ابی

داسې لکړه پر لاس

له کومه لوري راغلي؟

له پنځو سوزو کالو هاخوا

او

د سلو مدنیتونو له پټې خزاني څخه

خو یې ښکاره دي؟

یو هم نه:

ځکه یوازې

زر کاله پخوا مې

د یو کروړ قلم په وینو سور شو

زما بچو ښایي لومړي قلم ته وینې ورکړې

ځکه چې دوی ساده سپیڅلي وو «رنګونو» باندې نه پوهېدل

پښتو ابی!

دا پر غاړه دې څه دي؟

د پردیو پېغورونو

د زړو سرپو او پولادو امیل

ولې؟

مگر د خپل کاله د زرو او لالونو هغه کان دې څه کړي؟

- ټول مې بچو ته پرېښود

خدا ی مه کړه وړي نه شي

هسې هم زه ترینه خبره نه وم

چې هغوی ټول وپلوره

- مگر بچي خو دې اوس هم وړي دي

- هغوی ښېرا وو هل

- د چا؟

- د خپلو هغو ورونو

چې یې د دوی د نېکمرغي لپاره

په دعا گانو کې رنډې شوې سترگې

خو دوی ونه پوهېدل

ځکه دعاوې په ښېرو واوښتې

پښتو ابی!

کلی دې چېرې دی؟

- د نړۍ د سترو ديوانو په قبله کې
ددې ديوانو زما له کلي سره دومره ډېره مينه ده چې
له پنځوسو زرو کالو را په دېخوا
په نذرانه کې هره ورځ زما د زرو بچو
پر مړۍ تبغ را کاري
پنبتو ابی!
نو اوس چېرې درومي؟
د سهار کلي ته:
- غواړې چې خپل ويده بچي را وينس کړې؟
- نه!

هغوی ويده دي د ابد په خوب وينسېږي کله؟
- نو څوک وينسوي؟
د نړيوالو انسانيت وينوم
چې راته لاره د ديوانو د مانۍ وښيي:
ځمه ديوانو ته پلو نيسم، زارۍ کومه
چې د بچو وينې مې تويې نه کړي
چې د هغو له لاسو تورې واخلي
چې د هغوی له زرو غلا شوې مينه بېرته ورکړي

غبرگولی ۱۳۷۸
کابل

تر گودره هاخوا

ما مې زري پڼې تر څنگ نيولي
 د مشدې لونگې ريتارې مې په غاړه پرته
 د لارې شگې مې پښو سره خبرې کوي
 پروڼ مې بيا له برآخوند څخه تاويز اخيستی
 ستا سود دنگې کلا برج کې يې ږدم
 وایه چې پلار به دې راضي شي که نه؟
 مگر دادا د خدای (ج) له قهر څخه نه ويریږي؟
 دا څو کلونه وشول

چې دې له سپينې خولې نه غلا کومه
 د غبرگو شونډو غلا ده غبرگه گناه
 اخر به څوک رانه لاسونه پرې کړي

اوس په مریو او ځونډیو کې پوښ
 هغه بنسکاري ټوپک هم نه لرم چې
 ستا په نامه ورباندې ډزې وکړم
 او بس په ډزو دې را خپله کړمه
 وروڼه، تریرونه مې هم نه شته چې مې ملا وتړي
 که نه گودر نه په راتلو کې مې د ټولو تر مخ
 ستا پراوړه باندې منگی ماتاوه

يا مې دې پيڅکه د ټيکري څيرله
چې دې په خپل نامه کړم

ستاسو هو جري سره به
چې د څپليو لوی کتار جوړ شو
او د چلمو شنه دودونه به ديري نه په هوا پورته شول
خو بيا به هم جرگه ناهيلي راغله
ما خو په چټه ملنگ خپل بخت خلاص کړی
ته هم گلدا دې سره پټه يوه ورځ ورشه
نه چې ميرې دې وي څه کوډې کړې
څه موده مخکې يې له بنار نه زعفران غوښتي وو

زړه مې ډېر تنگ دی اشنا!
اوس خو رباب هم پټ په غلا غروم
چې غږ يې وانه وري څوک
د چرسو شنه لوگي خو هم حرام دي
چرته په پټه کومه شپه ورنه لوڅې باس
رينبستيا - رينبستيا، دروغ - دروغ جانانه!
چې دې د سترگو کتاب ونه لولم
په هغه ورځ رانه لمانځه کې رکاتونه هېر شي

د لو په ورځ مې ستاسو درمند څاره

چې تېره لور رانه مړوند زخمي کړ
 ستا د بنايسته لويې
 هغه ټوټه مې لا تر اوسه په مړوند تړلې
 وايه! ميرې ته دې د خيري ټيکري څنگه بهانه جوړه کړه،
 پلار دې خبر شو که نه؟

گراني خامک څادر مې ډېر زور شوی
 چيرته په پټه به يو بل هم راته ونه گنډې؟
 ما له بزازه څخه کتان راغونښتی

راته په تورو سترگو نېغ وگوره
 يو ځلې بيا خوله راکړه
 پرون مې بيا له برآخوند څخه تاويز اخيستی
 سبا ته هم يوه جرگه درلېږم
 وايه! چې پلار به دې راضي شي که نه؟
 بس يو دسمال دې راکړي
 ولور چې هر څومره وي
 ما حاجي خان ليدلی
 وايي:

«دوبی کې مزدوري ډېره ده!»

۱۳۷۸تله

پېښور - حيات آباد

نن هم ږلی وریږي

نن هم ږلی وریږي
او باد د ونود وروستیو پانو منځ کې
لا د تورو په جگړه اخته دی
خوزه د شنې پانې د غاړې او د تیغ تر منځ په پوله کې لا
سوچ کومه

چې بیا به هم کله سپرلی ووینم؟
نن هم ږلی وریږي
د باد لښکرود باغچې له شنه ټیکرې څخه بیرغ جوړ کړی
او د سیلیو کوډگر
د تالا شوې کروندې په گرد چاپېر را څرخي
ډېرې ږلی مې د پنجرې په نښپنه ولگیدې
خوزه وېرېږم

د ږلی دانوته لاس نه وروړم
زه چې ماشوم وم له ږلی نه به مې موتي ډک کړل
او پر همزولو مې شیندلې لکه سپنې د واده پتاسې
خو اوس چې لوی شوم خدایزه ولې له ږلپو څخه ویره لرم
مگر دا ژوند مو په دې ارزي چې اوس

آن له بنايسته ٻلي نه هم ويريرو؟
 مورڇي هونبنيار شو نو بدبينه هم شو
 دومره بدبينه چي ٻلي راته قاتله د سپرلي بنڪاره شي
 نن هم ٻلي وريزي
 زه د باد توره وينم
 چي لاد پانو د پستي غاري پرونو سره ده
 مگر د باد په لاس کي دغه توره چا اينبي ده؟
 زه چي ماشوم وم نو پير باد مين وم
 باد به زموره کاغذي بيڙي د سيند اوبو کي
 له دي خوا هاخوا وڙي
 خو اوس بادونه هم خوني اوليوني شول راته
 زمورڇي د کلي د مانو جاله يي هم ڊوبه کڙه
 حڪه خوزه هم له بادونو خخه
 ترهه لرم
 کرکه لرم
 ويره لرم
 مورڇي پرخان ولي مين يو دومره
 چي آن له باد خخه هم کرکه لرو؟
 مورڇي رالوي شو نو ڊارن شو هومره
 چي له خيل سيوري خخه هم ويريرو
 مورڇي کلونه پخوا

چي ماشومان وو، زپوروو هومره
چي به د بنڪلو افسانو له اتلانو سره يو خاي تلو د ديو جگري
ته

مور له ديوانو خخه نه ويريدو
يو ازي هغوي به مو بد ايسپدل
خو په دي نه پوهيدو
چي يوه ورخ به مور پخپله
شو بدل په خو خوني ديوانو
يو د بل غوښي به خورو
يو د بل وينې به خښو

نن هم ډلي وريږي
وريځو اسمان کي بيا کاروان ترلي
خو اوس هغسي د اوبانو کتار نه بنڪار ږي
چي به زمور همزولو
ورته اتن کاوه په شنه دېره کي
او دا کاروان مو د کوچانو د راتلو لپاره زيري گانه
اوس خو له ماتې پنجرې خخه د وريځو خپره
لکه کتار د خو دارونو بنڪاري
چي انسانان يې زړولي ورنه
نن هم ډلي وريږي

او زورور توپان په ډېره غوسه

زما د کوتې

د پنجرې پر بنسبنو کوتې وهي

تاسود باد کوتې کوم وخت ليدلي؟

خدايزده چې تاسو ته به څنگه بنکاري

ډېر ډېر کلونه پخوا

چې باد په دغو کوتو

زما پاسته وېنستان ورو ورو نازول

ماته پستي بنکاريدي

خو اوس گومان کومه

چې دا بدرنگه کوتې

زما تر ستوني را چاپېره دي

او وژني مې په هره شيبه

خدايزده چې زه بدل، که باد بدل شو

کيدای شي باد مې ماشومتوب وړی وي

کيدای شي زما گومان او وهم بدل شوي وي اوس

او باد هماغه باد وي

نن هم رلی وريږي

او باد د ونو وروستيو پانو منځ کې لاد تورو په جگړه اخته دی

۱۳۷۸/۸/۱۸

کابل - خيرخانه مينه

وېره

زه چې ماشوم وم خو کلونه پخوا
يوه شپه خوب کې ويريډلی ومه
او چې مې چيغه وکړه
نو مور مې وويل راته:
«آخ زويه وويريدي؟»
خير دی ويده شه گرانه
سبا چې وينن شوي نو چينې ته ولاړ شه
او خوب رڼو او بو ته تېر کړه يو ځل
خدای (ج) به يې ښه کړي درته
نو ما همدا سې وکړل
او سهار سپينه چينه
په يوې ښکلې څپې ونازیده
زما د خوب تعبير ته ونڅېده وخنډیده
له هغې ورځې وروسته
بيا ويريډلی نه وم
مگر کلونه وروسته

بيگه شپه بيا په خوب کې وويريدم
 داسې يو خوب مې وليد
 چې مې د سترگو کاسې ډنډ له وينو
 سر مې بېرو، لکه زمور د افسانو شيشکه
 او دوه غاښونه مې اوږده و و آن تر زې پورې
 ژبه مې وه خو غږيدلی نه شوم
 ستونې مې و خو غږ مې نه درلوده
 د دوه لاسو گوتې مې دوه چرې وې
 دواړو لاسونو مې يو بل قتلول
 يو د بل مټې يې رييلې سره
 خپل روح مې وليده چې
 راته ولاړ دی او چکچکې کوي
 يوه هينداره يې نيولې راته
 زه مې د ذهن کتاب وينم په کې
 زه مې د فکر سبق لولم په کې
 ژبه مې وه، خو غږيدلی نه شوم
 ستونې مې و، خو غږ مې نه درلوده
 زما د ذهن کتاب:
 سر نه تر پايه تورو
 زما د فکر سبق:
 سر نه تر پايه اورو

بيگانه شپه بيا په خوب کې وويريدم
 آسمان له تالندي برينبنا نه ډک و
 زه په يو قبر ولاړ
 تر زنگنو مې پنبې په قبر کې وې
 بنايي زما خپل قبر و
 مخامخ لوري نه مې
 له يوې وړانې کنډوالي مانۍ نه
 د کوم چا غږ اوریده
 د کومې مستې شهزادګۍ خندا وه
 چې د خندا به يې کړس کړس پورته شو
 ما به د گوتو چرې
 لاهم په خپلو لاسو و منډلې
 لامې خپل روح لیده چې
 راته ولاړ دی او چکچکې کوي
 چپ لاس ته لاره مې دوزخ ته تلله
 بني لاس ته ورتړلی
 زنجير يې جوړوله الماسو، کولپ يې سرو زرو نه
 ددغه وره له شانې هم د خندا غږ راته
 له دې خندا نه و پرېدم و پرېدم
 لکه بڼکه لړزېدم لړزېدم
 ژبه مې وه خو غږ بدلې نه شوم

ستونی مې و خو غږ مې نه درلوده
 بیګاه شپه بیا په خوب کې وو پرېدم
 د شهزادګۍ د خدا غږ داسې و
 لکه زما د هېرې شوې مینې
 د مستانه خدا غږ
 زما یې خپره هیږه ده
 خود خدا غږ یې لا اوس هم په غوږو کې ساتم
 همدغه غږ زما له روح څخه کسات اخلي
 د هېرولو کسات
 د خپل تصویر د ماتولو کسات
 هغه تصویر چې مې له سترگو هېر دی
 د خدا غږ رانه کسات اخیسته
 ژبه مې وه خو غږیدلی نه شوم
 ستونی مې و خو غږ مې نه درلوده
 بیګاه شپه بیا په خوب کې وو پرېدم
 او چې له چينغې سره پاڅېدم
 د خپلې مور خبر را یاده شوه چې
 «سم له سهار سره چينې ته ولاړ شه
 او خوب رڼو او بوته تېرکړه یو ځل
 خدای به یې ښه کړي درته»
 خودغه خوب وم ویرولی دومره

چي تر سهاره تم کيدلی نه شوم
 په نیمه شپه کې تر چينې ولاړمه
 چينه په توره شپه کې
 خلیده داسې سپينه
 لکه زما د ذهن سپينه پاڼه
 زه له چينې خخه هم وويريدم
 حکه چينې خخه هم
 د خدا غبر راغی زما تر غوږو
 چينې کې هم چا راته کرس کرس خندل
 اوس ويده نه وم وينس وم
 مگر خدا مې اوریده په غوږو
 چينې ته وړاندې شوم چې خوب ووايم
 د خپلې ويرې کيسه وکړم ورته
 خو مې له ستونې خخه غږ ونه وت
 چې په چينه کې مې خپل ځان وليده
 نو مې د سترگو کاسې ډنډه له وينو
 سر مې بيرو، لکه زموږ د افسانو شيشکه
 او دوه غابنونه مې اوږده و وآن تر زني پورې
 ژبه مې وه خو غږيدلی نه شوم
 ستونی مې و خو غږ مې نه درلوده

ماتي خانگي

پر دره لويه گردله پريوتي
د ځنگله ونې سره نه شي ليدى
بنکته د سيند غيږه غبار نه سترې
خومره آرامه درومي
او د باد غږ راځي له لوړو څوکو
خو شيبې مخکې له دې ځايه ده رمه او بنسټې
د چرنگانيو شرنګا شرنګ يې لا تراوسه اورم
او گردلې لا د تودو وړيو بوى ساتلى
د ځنگله منځ کې يوه ونه سوځيدلې نيمه
خپره يې ډېره ده انسان ته ورته
دوه ماتي خانگي يې بنکار يږي داسې
لکه پرې شوې متې
چې وي اسمان ته پورته
لکه دعا چې کوي
خو لپه ونه لري
ونه يوازې ده بيخې يوازي
زه مې نيم روح ورکوم دا يوازيتوب راکوي
نور درمې شرنګا شرنګ نه اورمه

اوزه د ونې د زړه غبرته غوږ یم
ونه مینه وه د باد پر زلمی
چې هر سهار به یې دیدن ته راته
د باد زلمی بسکلی و
ونه یې هره ورځ د ځنډو شنههار ته نخږده نخږده
ونه په ملا کړیده
ونې به زلفې هر لور و شپندلې
او د باد ژبې به په مسته ځوانۍ تېر شو ورنه
خو یوه ورځ پر ونې تندر پریوت
ونه یې وسپړله
له هغې ورځې وروسته
د باد زلمی پر لوړو څوکو گرځي
او بسکته نه راځي اوس
خو خدای (ج) خبر چې ولې
آن لا تر اوسه د ځنگله له منځه
دوه ماتې خانگې دي اسمان ته پورته
لکه پرې شوې متې
چاته دعا چې کوي
خو لپه ونه لري

۱۳۷۹ وری ۱۵

د کابل جلال آباد لویه لاره

ټوکه

يو ليونې بل نه پوښتنه وکړه:
که اوبه اوړ واخلي، ماهيان به چپرې کډه وکړي؟
هغه ځواب ورکړ چې:
زموږ د کلي تر سيندونو او ويالو به راشي
ځکه چې دلته که هر څومره وچکالي هم راشي
لا په سيندونو او ويالو کې مو بهېږي وينې
دلته د وينو وچکالي نه راځي
ځکه ماهيان به ټول همدلته راشي
ليونې کړس وځنډل:
ته خورينستيا چې ليونې ښکارېږي
مگر ماهيان څه افغانان خو نه دي
چې به د وينو په سيندونو او ويالو کې لامبي

۱۳۷۹/۲/۱۱

کابل

وچکالي

خو مياشتې و شوي چې همدا سې کبړي
بادونه پاخيږي او وريځې راشي
اسمان له تورو سپينو ، خړو ډک شي
کله د تالندې گرزهم پورته شي
خو زمکه خاڅکي پسې مړه شوه ، باران نه وريږي
سر کال کوچيان رانه غلل
او د شوتلې په بدل کې مو چا کورت رانه کړل
ما مې کوچۍ درخو ونه شوه ليدۍ
تېر ځل مې بناړ کې له هيندو نه ما ميره واخيسته
او د هرات سليمانې رانجي مې گله کړل په کې
ټول کال لگيا وم په مريو مې رچرومه پوښ کړه
يوه هينداره او يوه سلايي
ما ويل درخو به راشي
تېر پسرلی يې رانه سترگو ته رانجي غوښتي وو
زما يې دا خبره نه هېريرې
چې له خدا سره يې يو ځای وکړه:
«پام چې رانجي يې ښه وي
د يشين پروا د گناه نه لري رنجو سره سکاره گله وي
درخو رينستيا وويل
زموږ گناه ډېره شوه

او ډېر سکاره مو د رنجو په نامه وشیندل د بل سترگو ته
مور د همدې سترگو آزار وړی دی
چې اوس باران نه اوري
خو میاشتي وشوې چې همداسې کېږي
بادونه پاڅېږي او وریځي راشي
خو څاڅکی نه پریوځي
مور گنهگاريو
چې باران نه اوري
او کوچیان هم نه راځي
او خدای (ج) خبر زما درخو به وي په کومه تللي
زه به یې هېریم که یاد؟
کاشکې خبره وای چې
زما رانجي اصل دي
او ما گناه څخه توبه ایستلي
زه په درخو مینیم
مین گناه نه کوي
درخو دې خپله نښرا بېرته واخلي
گوندي
باران

ووري

۱۴ ثور ۱۳۷۹

رخه

زموږ د کلي د چري پر آذان
د کلي ډېرو پيغلو زړه بایلو ده
زموږ د کلي د جومات حجره کې
چې به چريانو ميليې جوړې کړلې
او سندمار چري به غږ د ياکوربان پورته کړ
د ډېرو پيغلو زړه به ودرزیده
په شپږم غوړې څنې
په رنجو توري سترگې
په مخ يې خط راغلی
د دنگ چنار په شانې دنگه ونه
سپينې جامې، کتاب تر څنگ چې په کوڅه تېریده

نوډ پرو سترگو به له بام څخه په پته څاره
خو زموږ د کلي چري زړه و پر يوې بايللی
چې به د بر آخوند سبق نه راغی
هغې به پت د دروازي خوله کې منگي څخه او به ور کړلې
يوه شيبه به د ديدن تېره شوه
او گاونډی به دا شيبه وليده
زړه کې به يې بلې شوې د رځې لمبې
گاونډی هم وه پر چري مينه
او گاونډی وه د چري د معشوقې تر بوره
چې به چري د معشوقې پر منگي خوله کېښوده
نو به ددې په زړه اړې تېرې شوې
خدايزده په ژبه به يې څه بلا بنسېرې تېرې شوې
چې يوه ورځ يې د چري د معشوقې ديو س ته
پلو کې غوټه وروړه
يو څه رانجی
او څه د چين نيلتوتيا
دا يې د بيخ منگي او بو کې گډ کړل

چري د بر آخوند سبق نه راغی
نجلی يې لرې څخه لار څارله
او شپه وروسته د نجلی د دروازي تر څنگه

چري منگي څخه اوبه وڅښلې
او داوبو خوندي بدل وليده

سبا د کلي د جومات آذان بدل شو بدل

او چا خبر راوړ چې:

د سندرمار چري له ستوني څخه غږ نه وځي

او دواړه سترگې يې رنډې دي تپې

معشوقي وژړل له ډېره غمه

او گاونډۍ تر بورې هم وژړل

خدايزده له غمه

که درځي او کسات له زوره

۱۳۷۹/۳/۲

موسهۍ - کابل

غم، وپره، گیتار

خو ورځې مخکې مې د کور انگرې
بدمرغي لنگه شوه
او غم وزېږېد
يو ځل مې ستونۍ ډک شو
ما ويل راحه وژاره
خو بيا مې فکر وکړ
مگر دا ژوند دومره ارزښت لري چې ويې ژاړو؟
غم ته مې وخنډل خو وشرمېدم
يو ځل مې زړه وشو، چې شپه باندې پروا تېره کړم
خو که ريښتيا ووايم
له ليونيو سپيو و وپرېدم
کله چې و وپرېدم
نو مې له ځان څخه پوښتنه وکړه
آيا دا ژوند راباندې دومره گران دی؟
خو زه له مرگ څخه نه
بلکې له درد څخه وپرېږم هر وخت
زما ښاريانو!

چې یوازې پیدا شوي یاست د مرگ لپاره
 او ژوند مو دک دی ټول د مرگ له رنگارنگ تجربو
 آیا د مرگ کور ته مو داسې لاره هم لیدلې؟
 چې له «درد» پرته ما ورسوي؟
 خو ورځې مخکې مې د کور انگرې کې
 بد مرغي لنگه شوه او غم وزپرېد
 باد لاد کور باغچه کې ونوته کیسه کوله
 زما گاونډی چیرته پټ شوی و گیتار یې واهه
 او شپې د واک پر سرد وړیو لیونیو سپیو
 کولې زما غوږ ته راوړې
 غوښتل مې باندي ووغم
 چیغې وکړم
 خو وپرېدم، وپرېدم
 لیونی سپی له مانه بڼه وو، چې پرواکت گرځېدل
 زه غمخپلی خوله ویرې بهر نه شوم تللی
 غم مې په کور کې په اتن سرو
 خو گاونډی می چیرته پټ و
 او گیتار یې واهه

۱۲ چنگاښ ۱۳۷۹

کور خیرخانه - کابل

تاریخ

خپله نیزه مې اخلم
خم د تاریخ جگړې ته
او بیا به هېڅکله را ونه گرځم
ستا تر معصومي خندا او گرځمه
د پاکې مینې کیسې
خلکو ته ټوکې بنکاري
خپله نیزه مې اخلم
او ستا ټیټکري څخه بیرغ جوړوم
هغه شرقي ټیټکری دې
چې له لویدیڅه د څلورو سوو کالو پېغور
ورباندي نښې لري
هغسې نښې لکه تر مې وچې شوې وینې
لکه د سترې ملالی له خولې ختلې کریکه
خپله نیزه مې اخلم
خم د تاریخ جگړې ته
هېڅ څوک به ونه وژنم

زما نيزه نوره په وینو مړه شوې ده او اوبنکې غواړي
نيزه مې سترې ده خو شرق ویده دی
نيزه مې سترې ده سکون غواړي
زه به مې خپله نيزه
د شرق ویده سترگه کې خبسه کړمه
خیر دی که روند شو
پرې را وینس خو به شي
تاریخ په کړس کړس خاندي
د وینس رانده او د ویده بینا تر منځ جگړه ده
خپله نيزه مې اخلم
د بنا پېریو شهزادگی رانه دیوانو بوتله
تاریخ د قاف د غرونو شاته پته دی
تاریخ دیوانو سره لاس یو کړی
تاریخ د بنکلو بنا پېریو چم ته بیا نه راځي
تاریخ بنا مار پېژني
د یو پېژني
لال پېژني
تاریخ زما د نيزې شع پېژني
مگر ارمان جانانه
تاریخ ستا بنکلی ټیگری
چې پر نيزه ترلی نه پېژني

تاریخ په ټول عمر کې
عاطفه نه پېژني
تاریخ د مینې په نامه پورې ملنډې وې وې
آشنا خبر شوې که نه؟!
اورد تاریخ پر کوڅو بیا ولگېد
او د بنکېلاک پر واک بل ستوری و خوت
انسان کتاب را واخیست
غوښتل یې خپل تېر ژوندون بیا ولولي
خو خدایزده ولې یې د خپلو وینو بوی څخه خوا وگرځېده
او خپل تاریخ ته یې د «هېڅ» ټکی په کرکه کېښود
اورد تاریخ پر کوڅو بیا ولگېد
د مغزو جنګ پیل شو
لاس څخه هېره شوه د تورې قبضه
خود سیاست توره له ټېکې څخه ووتله
خو د تاریخ پر تندي دا ولیکي:
«چې یو انسان
د بل انسان
د وژندې».

د شهزداگي خوب

تر شعر مخکې دا يادوني د پام وړ دي:

دا شعر د هغې موميایي شوې شهزداگي خوب دی، چې په ۱۳۷۹ کال کې له افغانستان څخه غلا شوه او د کوتيې له لارې د کراچۍ موزيم ته ورسیده.

ارشاک: هغه پکتیانی زلمی و، چې د کاپيسا نامتو نڅاگره (اوشاس) پرې مېنه شوه او د هغه په مینه کې يې ځان پر سيند لاهو کې، ارشاک بنکلی او تورزن زلمی و.

اندوس (سيندو): د اباسين زاړه نومونه دي.

کوشاني: نامتو آریایي پاچهي کورنۍ وه.

پنستیانا، روهستان، آریانا، پکتیکا، پکتویس: د افغانستان زاړه نومونه وو.

آرش: نامتو آریایي غشی ویشتونکی.

بخدي: د بلخ زور نوم.

اوستا: زور آریایي کتاب.

پنستیانا! چیغې مې واوړه

درنه وړي مې درنه وړي مې

پر سرتاج لرم د زرو

کمر بند مې طلايي دی

شل کلنه بنکلي پېغله

لوی کهول مې کوشاني دی

د اندوس پر خپو اوړم
روهستان مې ننداره کړي
داد کوم عصر جادو دی
له ژوند وڅخه مې مړه وړي
ها تورزن ارشاک دې څه شو
برېتور دې چېرې ولاړه
پکتویسه! مغرور یاره
لوی لښکر دې چېرې ولاړه
راته بڼه په برندو گوره
زه دې خوریم پښتنه یم
ستا په لاس کې غشی مات دی
چې بربنډه اوس پرته یم
هېڅ د غشي شع بیې نشته
هغه مست کمانکش څه شو؟
لوی وطن مې بې سرحده
راته وایه آرش څه شو؟
زما تر څنگه دی یو زخم
ستا تر څنگه یو خنجر دی
د زردبنت د دربار نذر
زما د وینو سور پرهردی
لا لونگ مې وو پر غاړه

آوازه مي ڊو اده وه
په بخدي ڪي ارشاک ناست و
سل مني توره تر څنگه
يا په تمه زما ڊولي ته
يا راغلي و له جنگه

خوارشاکه! زما ياره!
اوس تابوت مي چپرتي لپري
له دوه نيمو زرو کالو
وم په تمه ستا د غپري

پنستيانا چيغي مي واوره
درنه وري مي درنه وري مي
لکه باد چي پانه يوسي
يا خولاس د مرگي راشي
بنکلي يار له چانه يوسي
آريانا زما همزولي
پکتيکا زما همزولي
اوستا مي سکه خوره
د دوه نيمو زرو کالو
د خورو خورو خوبونو

خومره تریخ مې دا تعبیر شو
 خدای خومه وای وینسه کړې
 په نصیب مې بل زنځیر شو
 پښتیا نا! چیغې مې واوره
 درنه وړي مې درنه وړي مې
 زه خوستا د روح تصویریم
 ستا په پتو خزانو کې
 ستا خدا یمه ستا ویریم
 زه ستا نښه ته زما نښه
 یو د بل د وجود غړي
 ته ژوندی، بې ورته گوري
 چې ما وړي در څخه مړي
 ستا خوبونه ټول دروغ دي
 زما خوبونه ټول پرېشانه
 زه دوه نیم زره کلنه
 ته پنځوس زره کلنه
 دواړه «هېڅ» یو دواړه نه یو
 ستا ویاړونه ټول دروغ دي
 او زما هیلې تش خیالونه
 نه ارشاک ستا غیرتي دی
 نه تورزن شته مړوندونه

زه ستا بنڪلې شهزادگي وم
 د قاف غرونه مې ٽالونه
 بنا پيرياني مې ڪنيزي
 لوي دېوان مې مريي وو
 پاچا يانو به غو بنتم
 اوه مې وروڼه سڪني وو
 پښتيا نا! هغه دې هېر شول
 چي ته ځوانه وي زه پيغله
 د ارشاک د توري سيوري
 ستا لمن ساتله سپينه
 زما د حسن تماشي ته
 بنا پيري راتلې له چينه
 پر ما ډېر زلمي مېن وو
 لکه ستوري، زه سپورمي وم
 د ارشاک د غشي شغ ته
 د بيابان ٽپي هوسي وم
 اوس هغه وختونه نشته
 چي زه بنڪلې شهزادگي وم
 په جهان کي وي څو بنڪلې
 زما همزولي شهزادگي وي
 لکه زه چي پښتيا ني وم

خه مصري، خه يونانی، وي
 هغه ټولې اوس ويدي دي
 هغه بنکلي زما همزولي
 هم مصري، هم يونانی، مې
 پښتيا نا! چيغې مې واوړه
 درنه وړي مې درنه وړي مې
 غيرتي ورور مې يونشته
 چې مې وگتي نن مړی
 نه يو آه راپسې ووت
 نه مې چا دی ارمان کړی
 نو ارشاکه زما ياره
 اوس تابوت مې چپرته لېږي
 له دوه نيمو زرو کالو
 وم په تمه ستا د غېږي
 راته بڼه په برندو گوره
 يوه پېغله پښتنه يم
 ستا په لاس کې غشی مات دی
 چې بربنده اوس پرته يم

۱۰/ ليندۍ / ۱۳۷۹

خير خانه - کابل

ژوند یوه ورکه لار ده

کله دې لاره په ځنگله کې ورکه کړې مساپر جانانه؟!
چې هر خوا گورې بس د ونو او شنو بوټو پراتن پېښېږې
دومره پوهېږې چې لمر لویږي را روانه ده شپه
یو ځل کوکو کړي او بیا کغ باسي مرغان ونو کې
باد شغهار کړي د شنو پاڼو او وښو په منځ کې
چېرته ډېر لري د زړه څانگو یو خرپ پورته شي
باد ورته ویشینيږي
وخاندي

چې ماته مې کړه

ځای ځای د بوټو منځ کې

يو ډنډه اوبه ولاړې
چې يې پر غاړه پلونه وگورې نو ورپرډېرې
خو شيبې مخکې دلته پرانگ راغلي
خو گامه وړاندې چې خې
پر تودو وینو د هوسۍ به پېښ شي
چې يې پر ليکو د ژوندون د شيبې پای ليکلی
... او ته حيران يې چې شپه چيرې وکړې؟
کله دې لاره په ځنگله کې ورکه کړې مساپر جانانه؟!
(نه)؟!

دا (نه) دې نه منمه
ته دې ټول ژوند کې را وهلې لاره بيا وگوره
اوس هم حيران يې چې شپه چيرې وکړې؟!

۳۰ مرغومی ۱۳۷۹
کندهار ښار

درې شېبې

د آس د منډې غږ دی

تیاره ده

لمر په پریو تو دی

هر څه تور بنکار یږي

یو آس په منډه ځي لوېدیځ پلو ته

سپور یې یو دنگ زلمی دی

باد یې څادر لکه جنډه رپوي

آس له مستی څخه شیشنږي او پنبې ټکوي

زلمی د کلي له ویالې څخه اوبه په لپو اخلي او سینه سروې

ویاله د کلي د لوی خان د باغ له منځه راځي

د خان درېیمه لور د آس د راتلو غږ ته خاندې

زلمی اوبه څښي

او

ویاله د باغ له لوري درې منې راوړي

سپور لږ موسکی شو خو څېره یې اندېښمنه بنکاري:

«ننې خو سمې راغلې

خو له کنډوهه اوږو

خان دې خدای ښه خبروي»

زلمی په زړه کې په دعا وویل

او شېبه وروسته د ما بنام خره کې

آس د خيتخ په لوري منډه پيل كړه
 د خان درېمي لورد سپور له ملا لاسونه تاو كړل
 او د تيكرې پيخكه يې
 لكه بيرغ رپيده
 سپورمې د دريو شپو ده
 او د ما بنام ستوري لا درې لويشتې له غره پورته دي
 آس په كندهو واوښته
 شاته درې ډزې وشوې
 د آس د غوږ له څنگه شن شو چې گولۍ تېره شوه
 مگر څنگله نه كوربان
 چې گڼو خانگو كې يې پت كړل سپاره
 د زلمي شونډې يو ځل بيا موسكۍ شوې
 پېغلي هم ستونۍ لوند كړ
 او ايله پوه شوه چې د سپور زلمي بدن په خولو خومره لوند دي
 باد د څنگله غوږ كې سندرې وايي
 ستوري سپر و ته د څنگله لارښيي
 درې پاره شپه تللې ده
 درې جوړې سترگې دي پر لار نښتې
 د دوه مېنو بدنونه يو پر بل تاوده دي
 آس لا مزل كوي
 مخ وړاندي درومي

تصویر

د شپې په تور بخمل
د ستورو د پاولیو
خلا څنگه بنکاري؟
ګوندي تصویر به یې کړم
که ته لمدو زلفونه څاڅکي د باران تویې کړې

۱۳۸۱/۴/۱۱

مساپر

يو ستومانه مسا پریم
داوردې شپې له مزله نه راغلم
ټوله شپه مې په ځنگله کې
د زاره بوم له دوه سترگو نه رڼا اخیسته
ما ټوله شپه واوریدل
چې خانگو څنگه قهرجن باد ته ځگیروي کول په نیمه ژبه
خو باد پرې نه پوهېده

د ۱۳۸۱ جواز

د لویې جرگې تالار، پولیتخنیک

الف. رته!

ايمان

دا ستاد سترگو د گيلو په مانا بنه پوهېږم
غواړې چې ژوند او هر څه پرېږدم
او ستلاس ونيسم؟
غواړې چې دواړه لپرې ولاړ شو
دومره لپرې چې له خلکو هېر شو
غواړې چې څو کمزوري زړونه هېر کړم؟
هغه چې زما لپاره نسوري او ژوندون اوږدوي
دا ستاد سترگو د گيلو په مانا بنه پوهېږم
په دې پوهېږم چې له ما سره دې مينه
نوره پټه زړه کې نه شې ساتی
زه دې په سترگو کې لوستی شم دومره پاکه مينه
لکه د خدای (ج) د رحمتونو چينه
لکه سپيڅلې ريښتيا
لکه له تللي پرديس ورور سره د خور د دعاگانو پاكي
په دې پوهېږم چې حېرانه يې زما مينې ته د څه نوم ورکړې
د خور او ورور که دمحبوب

او که د لور مینه له پلار سره یې
درته ریښتیا وایم زه هم حیران یم
چې تا ته څه ووایم
خو بس په دې پوهېږم
چې مې له تا سره د مینې اور په زړه کې بل دی
کیدای شي نه ستا د ښکلا په خاطر
او نه له تا سره د گله ژوندون د پیل په هیله
بلکې ددې لپاره
چې تا زما په خاطر
د عشق په خدای باندي ایمان راوړی
دا ستا د سترگو د گیلو په مانا ښه پوهېږم
نو وایه څه وکړمه؟
غواړې چې ژوند او هر څه پرېږدم
او ستلاس ونیسم؟
غواړې چې دواړه لېرې ولاړ شو چې له خلکو هېر شو
او هلته لېرې د کوم سیند پر غاړه
د څپو خواته
د ساحل چوپتیا کې
خپلو کې یو بل ته د زړه وروستی خبره وکړو
چې موږ یو بل سره د څه لپاره مینه لرو؟

سفر

ياد پري هغه ورځ مې چې باران دواړه لامده کړو
او پاسته باد ستا د لمدو زلفو په ولونو کې وهلې گوتې
خولاروي د بناړ کوڅو کې وو په بېرېه روان
زه او ته دواړه ستري
ستا له سفر څخه يوه ورځ مخکې
زموږه زړونو خدايزده ولې يو له بل څخه پوښتنې وکړې
سفر به څنگه وي؟

بيلتون به څنگه؟
زه او همدا کوڅې همدغه ورځې
ته او د بل وطن پردېسې شپې
زه او ته دواړه په دې نه پوهېدو
چې په لمده زمکه روان يو چيرې
بنايي چې ژوند به د همدغو څو شيبو لپاره ښکلی و، زموږ لپاره

خو ژوند تېرېږي موره ته نه درېږي
هغه شيبې هم ولاړې
او د بيلتون ورځې را ورسيدې
زه او همدا کوڅې همدغه ورځې
ته او د بل وطن پردېسې شيبې
خو ته منې؟

چې له هغې ورځې را وروسته باران نه ورېږي
او ښارد خړو خاورو خړ ميدان دی
ته دا منې؟

چې له هغې ورځې را وروسته د باد گوتې پرې دي
او باد د هيچا په لمدو زلفو کې لاس نه وهي
زه او همدا کوڅې همدغه ورځې
ته او د بل وطن پردېسې شيبې
باد و باران نه شته دنيا خړه ده

۱۳۸۱ تله ۲۵

وزير اکبر خان مېنه

ژوند

مانه دې وپوښتل چې ژوند څه مانا
زما ساده خبرې خوښې دي ساده يې وایم:
ژوند ستا پوښتنه او زما ځواب دی
ژوند ستا د سترگو د شوخيو بېلا بېلې شیبې
او زما ساده خبرې
چې ستا خوښېږي مگر حال نه وایې
منم چې ژوند ښکلی دی
مگر په دومره بدلون نه ارزي چې ته يې لرې
او ژوند په دومره خدا نه ارزي چې زه پرې خاند م
تا د انسان په لاس جوړ شوي د ښښو ښارونه وليدل
چې نورو انسانانو مات کړل
او ته همدې ښارونو
په يوې ښکلې ښښه يې نانځکې واپولې
راځه!
زما له ليونۍ خدا نه مه ويريره
زه به مې کړس کړس خدا پرې نه ږدم چې ماته دې کړي

او که ته ماته هم شې
 ژوند په دې نه ارزي چې ويې ژاړو
 زه به مې خپله خدا
 او دا ساده ساده شرقي خبرې
 ستا د خوبونو له وړېنمو سره و او بمه
 تاته به جوړې کړم وړېنمينې جامې
 ځکه بنېينه يوازې يو رنگ لري
 خود وړېنمو پوره او وه رنگه دي
 زما بنېينه بي نانځکې!
 رايه چې جوړه دې کړم
 لکه بڼکه د تاووس
 لکه سره شنه زرغونه
 او هو مره بڼکلې لکه ستا د خوب رنگينه دنيا
 زما بنېينه بي نانځکې
 پام کوه زړه دې د بنېنې په کنگل نه کړې بدل
 ورځه شرقي زړگی دې بېرته راوړه
 چې ورته ووايم:
 ((د ژوند مانا د زړه بايلل دي))

غوسه او مينه

نږدې ما بنام دی سیند آرام بهیږي
چوپتیا خوره ده زه خواشینی یمه ډیر خواشینی
خو ته آرامه او موسکا پر شونډو
یوه سندرې خورنگینې لنډۍ
د باد شپیلۍ او د اوبو شرهار
ته رانه تاوه شې را تاوه شې پر مخ مې بښکل کړې
غواړې له ما څخه غمونه هېر کړې
ته چې اوبو نه لپه ډکه کړې ساحل ته نږدې
د نیلوفرو گلان و بنورېږي
او زما زړه کې د غمونو قهرجنې لمبې بیا بلې شي
زما سرگردانه اروا
لکه تیاره
لکه شپه
لکه یو وچ او سوزیدلی ځنگل
زما سرگردانه اروا
له کساتونو ډکه
په اور او وینو مړه
ناڅاپه اور واخلي
خپره کې مې د قهر رینسې وغځیږي

چې سترگې پټې کر مه اور وینمه
های اوبنکو راشی !
زما په سترگو کې اورونه مړه کړی !
خو ته، چې ما وویني
د نیلوفرو په شان ور پردې پري
پر ما خوره شې له ما مگر ده تاوشې
او زه دا ستا د گریوانه له وړمو
د عشق د خدای (ج) جنت ته ورسېرم
ته خومره مینه لري
زما له غمونو نه هم ډېره مینه
زما په ذهن کې د قهر له دوزخه ستره
همدا چې غم مې هېر شي
او په اروا کې مې د قهر دوزخ ونړیږي
چې سترگې پرانیزم نو وپوهېرم
چې تامې سر پر خپل زنگون ایبسی دی
یو خاڅکی اوبنکه دې پر مخ ولاړه
مگر پر شونډو دې موسکا خوره وي
د نیلوفرو گلان ناڅي د اوبو خپو ته
او ما ستا غېږه کې پناه اخیستې
نږدې ما بنام دی
سیند آرام بهیږي

هغه ته د اختر مبارکي

ايرې

خدای (ج) د خپل نور له کومو وړانگو جوړه کړې يې ته؟
چې زما تياره ژوند دې رڼا کړه داسې
بڼايي چې ته به د برېښنا د يوه پرک په شانې
زما د ژوند له اوږدې شپې تېره شې
او بڼايي بيا به دې ونه شم ليدای
هو! ته به ولاړه شې خو ستا رڼا به
زما له ژوند سره تر پايه مله وي
خدای (ج) ته د کوم غزل سرليک پيدا کړې؟
چې له دې وروسته زما د ټولې شاعرۍ تصوير شوي
او که ته غواړې، چې ما وپېژنې
يو ځلې وځانده بس پوهه به شې
زه د اير وځلې يم
او ته د خدای (ج) د جنتونو وږمه
راځه او ږنگ مې کړه

ذري ذري مي يوسه د اسمان لوري ته
داسي مي ورک کره چي مي خوک چيري بيا نوم وانه خلي

تر لسو شلو کلو ډبري شپي شوي
چي ته مي خوب کي ليدي
خو پېژندلي مي نه
او دادی اوس دي وينم
چي له اسمانه دي د مينې صحيفي راوري
بس ته په دي پوهه شه
چي له ازله تر ابده به يوازي همدا يو امتي
ستا صحيفو باندي ايمان ولري
ستا صحيفو کي د خدای (ج) امر دای
چي ستا په زړه کي به يوازي د يوې مينې معبد جوړېږي
ته هم په دي پوهېږي
خو پتوي يې ماته حال نه وايي
زه د اير وخلي يم
مگر تر هغو پوري نه وړانېږم
چي راته ونه وايي:
«تاسره مينه لرم»

د هغې غزب

کله چې ما سره خبرې کوي
د ساه ایستلو غزبې هم اورمه
یو داسې غزب، چې له حیا، مینې او ویرې ډک وي
او داسې غزب یوازې زه پېژنم
خو یو ناخاپه یې غزب نور هم ټیټ شي
زه د کوم څه د کرپا غزب اورمه
نو ترې پوښتنه وکړم
آیا څوک شته، چې ستا خبرې واورې؟
وځاندي ووايي:
نه!

دامې د غورځوالی دي
چې پر غورځی د تیلیفون لگېږي
او د کرپا غزبې تر تا هم درځي

کله چي ته خپه شي

کله چي ته خپه شي
زه مي له خان سره دا پرېکړه وکړم
چي خه موده دي له ليدلو نه زړگي صبر کړم
ووايم پريږده، چي ته خپله را پخلا شي
زما ليدو ته راشي

کله چي ته خپه شي
زه مي ټوټه ټوټه غرور راټول کړم
ووايم پريږده چي ستا سترگي له ژړا ډکې شي
او په بند ستوني راته ورو ووايي:
گرانه ما مه هېروه

کله چي ته خپه شي
زه مي د اوبسکو چيني و ترم د غم په تيرو
او خپلي سترگي له غوسې ډکې کړم

خو تا په دې پوهه کړم:
«چې دا ځل ټوله ملامته ته یې»
کله چې ته خپه شې
زه په خالي لارو کې ستا د گام آواز لټوم
چې گوندي ببا به راشې
پوهېږم نه، چې ولې
ستا په راتلو باندي باور لرمه
کله، چې ته خپه شې
زمکه ځای نه را کوي
غواړم، چې راشې او یو بل و وینو
زه مې د سترگو په گیلو باندي تا وپوهوم:
«چې دا ځل ټوله ملامته ته یې»
او ته د سترگو په گیلو باندي ما وپوهوي
«گرانه ما مه هپروه»

وروستی ماښام

نور هر څه پای ته رسیدلي عشقه!
نور به هېڅکله د هغې سترگو ته ونه گورم
نور به هېڅکله د هغې له نفسونو سره گام وانه خلم
او پرې به یې نه ږدم، چې خپل سر زما پر ولي کېږدي
نور هر څه پای ته رسیدلي عشقه!
نور به پر زړه د صبر غټه تېره واړومه
هېڅ څوک به ونه ویني
چې زه خپل زړه سره پټ څومره ژاړم
زه به خپل زړه بدل کړم
کیدای شي هېره مې شي
ماکې کوم څه ماتېږي
څوک مې له روح څخه پوښتنه کوي
دا هر څه ولې پېښ شول؟

وروستی ما بنام، چې له هغې سره وم
د بيلتانه کيسه يې خپله وکړه
او دا چې څنگه به سفر وکړي له دغه ښاره...
او ښايي سترگو يې په خپله راته وويل، چې:
نور هر څه پای ته رسيدلي عشقه!
های د نړۍ ټولو مينو زړونو
يو ازې تاسو د وروستي ما بنام په راز پوهېږئ
يو ازې تاسو د وروستي خدای په امانۍ پرمهال
د مين غم پېژنئ...
نور هر څه پای ته رسيدلي عشقه!
نور به هېڅکله دهغې سترگو ته ونه گورم
او دا به ونه گنيم:
چې عشق د ژوند مانا دی

نری

زه یو عجیب جهان کي ژوند تېروم
ختیځ ویده دی

ختیځ هېڅ د وینستابه په مانا نه پوهېږي
لویدیځ د بنکلیو وحثونو طلايي تاپو دی
او افریقا یوازې ایډس، لوږه او مرگ پېژني
لویدیځ د عقل د بنیینو مانی له ستورو څخه دنگې ساتي
خو په دې نه پوهېږي

چې له بچي سره د مور عاطفه څه خوند لري
ختیځ د پاکو احساساتو لوی ساتول راخیستی
او د خپل عقل شارگونه پرې کوي د عقیدې په نامه
ختیځ ته مرگ د انسان

د شنو مچيو له وژلو نه اسانه بنکاري
 ديمو کراسي هغه زانگوده چې لويديځ يې زنگوي په قهر جنو لاسو
 او د انسان د آزادۍ ماشوم له ويرې په کې ساه ورکوي
 لويديځ ولاړ دی د بشر د حق تېره توره يې لاس کې رپردي
 او په ختيځ کې د عراق او پلستين له اورمېره سره خبرې کوي
 خود عربو شيخان

يو د بل پتې دوسيې

لکه د تيلو د بوشکو په شان لويديځ ته سپاري
 ختيځ لا اوس هم بنگاوه د خپل زاړه کولتور پر سر اړوي
 او چې خومارې سترگې وځمبوي
 په بې خودۍ کې له ريشخنده وايي
 «بايد د بنځو حقوق وگتيل شي!»

هند لا بنگال کې په لکونو جادوگر لري
 جوگيان يې په اوبو کې ناست وي
 او افغانان لاهم سپورمۍ ته دانسان ور رسيدل نه مني
 چين وارخطا دی، چې نفوس يې له خاورينې زمکې تويې نشي

ختيځ ريښتيا هم د نړۍ موزيم دی
 ختيځ کې خلک د انسان په قدر نه پوهېږي
 خو په لويديځ کې د حيوان درناوی دومره ډېر دی
 چې بنکلې نجونې له آسونو سره شپې تيروي
 نور په لويديځ کې اپارتايد ورک شوی

حڪه چي سڀني نجيوني
له تور پوستكو نارينه وو سره مينه ڪوي
شرق لائبرٽوار ڊي ڊ غربي پوهانو
ڪومه وسله ڄومره ورائي پڀنوي !!
او چي شرقيان يو پر بل زرونه تش ڪري
بيا بشر پاله لويديحوال ورباندي زره سوزوي:
چي جگره مه ڪوي

جگره بده ده

زه يو عجيب جهان ڪي ژوند تپروم
زه ڊ ختيخ له غابنو ڪرڪه لرم
چي يو انسان يي بل انسان ته چيچي
زه ڊ لويديخ له نيينه يي مانيو ڪرڪه لرم
چي ڪمپيوٽر په ڪي دور پوماشو مانوله ڪولمو خخه نغمه
ڊ «دومينون» خپروي

زه يو عجيب انسان يم
او په عجيب جهان ڪي ژوند تپروم
دهيچانه خونبپرم
لويديخ مه بولي بدوي او وروسته پاتي حيوان
حڪه تر او سه هم ماشين نه يم احساس لرمه
او ختيحوال مه بي همته او ڊارن بولي
ددي لپاره چي ڊ مريو ڊ نخاله ننداري خخه خونده اخلمه

زه يو عجيب انسان يم
او په عجيب جهان کي ژوند تپروم
په داسي لوي جهان کي
يوازي يو انسان
يوه نجلي
يوه ليونۍ
ما سره مينه لري
خوزه عجيب او ناتوانه انسان
دومره وس نه لرم چي
دهغي لاس ونيسم
اوله دي تور او سپين جهان خخه يي لري بوخم

مساڀري خداي (ج) دي راوله

نن مې بيا بنۍ سترگه رپيري خير کړې
لکه چې راشي مساڀره ياره
بيگاه مې خوب کې په خدا ليدلې
له مانه تللي مـروره ياره

چې تلې وروستی ما بنام دي ماته وويل:
د سپوږمۍ لار څاره سپوږمۍ ته گوره
چې څوارلسم يې بر شوزه به راشم
د شنه اسمان سپينې بېرۍ ته گوره

نن شپه سپوږمۍ د څوارلسم ختلي
ستوري جانانه ستا وعدو ته گوري
زما په سترگو کې د اوبنکو څاڅکي
ستا د وړو گامو راتلو ته گوري

په هر نفس کې دې چې نوم يادوم
اسمان کې وځليږي يو ستوری
نيمه شپه زړه کې ستا خبرې شمارم
د ژوند په هره شيبه يو توری

زما مساپرې خداى (ج) دې ژر راوله
زما دې سترگې او ادا يادېږي
ستا په وړو وړو خبرو قسم
زما دې خپگان زما دې خدا يادېږي

ای چې رنې دې د سپوږمۍ خوښېږي
هره شپه ته يې زما د خيال شهزداگۍ
چې شم ويده ستاله رنې ډکه شي
زما د خوب دغه وړه دنياگۍ

ای په سپرلي مينې کله راځي
د ارغوانو نندارې تېرې شوې
نه وې چې يو بل ته اوبه وشيندو
د باران شرکنده شيبې تېرې شوې

ای چہی سپوږمی ته دعاگانې کوی
 وایه چہی مالہ خدا یه کلہ غوارې
 چہی زہ دې خپل شم دومره خپل لکہ خان
 داسې دعا لہ خدا یه کلہ غوارې

په خدای قسم گرانې چہی زړه مې تنگ دی
 د ژوند مانا په هېڅ کتاب کې نه شته
 هسې چہی ستا سترگو کې ما موندلې
 د هېڅ کتاب په هېڅ یو باب کې نه شته

عجیبه وخت د بې رحمۍ راغلی
 څوک چاته حق د مینې نه ورکوي
 هغه چہی ژوند اخلي اتل یې بولي
 لوی گنهگار شي څوک چہی زړه ورکوي

کلہ به راشې لہ پوښتنو سره
 چہی گېلې راوړې په نمجنو سترگو
 لہ دې ظالمې دنیا چپرتہ ولاړ شو
 ټول راتہ گوري په شکمنو سترگو

راځه چې دواړه داسې ځای ته ولاړ شو
چې خپل خپل کار پسې روان وي خلک
په بل چا کار نه لري، شک نه کوي
داسې سپېڅلي مهربان وي خلک

هله به مخامخ یو بل ته کینو
گوندي چې دواړه شو په تېرو بدل
مینی پیغلي به مراد غواړي
زمور زیارت به شي د مینی محل

۱۳۸۲/۱/۲۲

خیرخانه

مخه بنه

خانگو هير كرى دى د پانو سرود
لمرد رڼا بدلې نه پېژني
باد د شنو لو خو له ځنگله نه په چوپتيا تېريري
آهای!
مگر څوك شته دي دلته؟!
كه زه هم كډه و كړم؟
شپو د الهام د كاروانونو جرس
د تورو متيو جبل كې ونښپځه
چې خوب د زلفو پر بالښت باندي حرام دى حرام!!
نوزه په كومه ولاړ شم؟
زما د باغ د لوړ قامتي ولي
په كوم يو ډډ كې چيري خاله ابابيل نه لري
چې د شامپت پر پيل لښكرو شگې و وروي

باران خپه دی زموږ په وچو شونډو نه ورپرې
او د کنگل له ستوني زانه ما نه ولې پوښتي؟
چې سپرلی کله راځي؟

زما د هیلو شرشرې لاندې ښکاري ویده دی

نواي د مینې هوسی!

پام له دې ډنډنه اوبه ونه څښي

زما ماضي يې جوړه کړې وه له دريو ټکو:

وچکالي،

غم

او تياره

خو ما د نورو شنه ماضي ژپوي

که د دعا ژبه مې وچه نه وای

ما به بد مرغه ماضي بيا غوښتي وای

آهای!

دلته څوک شته دي مگر؟!

که زه هم کله وکړم؟

زه د خپل ښار هره کوڅه کې درويزگر وينمه

ما هغوئ نه ځوروي

خو دې پوښتنې ته ځواب نه لرم

چې موږه ولې نه مرو؟

يوه شپه تېره شوه او بام بدل شو

بنایي کارغان تللي وي
های د رنگ شوي سېل آشنا کوترو
زما په مات ختین سپیره کندو کې
یوه دانه غنم هم نشته چې راو موبولم
ای د هسک پېغلي!
زه پوهېږم چې لا ماته نه یې
او مور نه مخ پتوي
وايه د تور بخمل کمیس دې څه کړ
کلونه وشول پکې نه بنکاري د ستورو پاوالي
نه!

بنایي داسې نه وي
یوازي مودې رانده یو
یا مود سترگو کسی لامبي هره ورځ وینو کې
«ویار» رانه هر څه یو ورل
هر څه «غرور» و خورل
زه د خپل لاس په گوتو
د «خپلواکی» غلام شوم
اوس په دې نه پوهېږم
چې کوم اندول یې سم دی
«ویار» د «ژوندون» لپاره
که «ژوند» د «ویار» لپاره

آهای!

مگر خوک شته دي دلته؟

که زه هم کله و کرم؟

زه مينه نه پيژنم

او پانيز خپل کسات زما له سرې ساه نه اخلي

ژوند لکه ماته بېرې

د چا د سترگو سمندر کې توپانونو ډوب کړ

چا راته ويل: مين شوې

ما ويل استغفرالله

«مينه» گناه ده زه «گناه» نه کوم

زه چې چاره په لاس له شپوله تېر شم

ميرې او وري يو بل ته وځاندي او داسې وايي:

هغوی د يو بل لېوان

په خپلو غوښو ماړه

زموږ تر ستونو يې چرې نه رسي

زما يې ژبه د زمريو په تالو کې شنه کړه

نوزه به څنگه د «انسان» د خواږه نوم

له ښکل نه خوند پورته کړم؟

سوی رانه تنبتي زما حریم ته خطايي راغلی

خو زما غاښونه په دې نه دي خبر

چې د «لویدیځ» توري ته څه ووايي؟
 اي لاسه! نه دې وينم
 له کومه لوري راغلي
 له ما دې ساه واخيسته
 لکه نانځکه دې د وهم په کڅ کينولم
 غوښتل دې ما چې د شعور له کوڅې غلی تير کړي
 آيا ستا هم کله پښه ښويږي؟
 نه؟

نو ولي داسې وشول؟
 زما شعور خو دې په خپله وينن کړي
 زه اوس پوهېږم لاس او پښې مې رانه تا پرې کړي
 او هم پوهېږم چې بې وسه يم
 له خداي (ج) نه تاته «شرم» غواړم
 ته هم پوهېږي «شرم» خيال دی او وجود نه لري
 ځکه دې توره زما په ستوني موبښي
 آهای!

مگر څوک شته دي دلته؟!
 که زه هم کله وکړم؟!
 خو به د ښکلي نیلوفر پر پاڼو شعر ليکمه؟
 زما نیمگړی انځور «رنگ» نه لري
 باد مې د کور له دنگو دنگو ديوالونونه را اوږي

پتې گندهې کوي

خو پخوانۍ سندرې راوړي او بنکې بېرته يوسي
يا د چا خيال غلی شان راوړي او له دې خوا بېرته
د پخواني وخت په حسرت کې خو سلگۍ يوسي
زه د خپل کور تر څنگ

د شنه چنار د پانو شرهار پېژنم

د ټوکېدو د هوس شني نغمې يې

ستوني کې جېل و خوړې

پخوا يې زموږ کلي کې «هرڅه» په سرو زرو پيرل

مگر اوس هرڅه ورکوي او بېرته «زر» اخلي

ماته مې پلار ويل چې: «لوی سپری شې!»

مگر افسوس داسې ونه شول

ځکه زه شاعر شوم

او د کلو تش دستر خوان مې هم په توتو خرڅ کړ

بنايي زه بيا را شين شم

خو کاشکې هسې يم چې اوس نه يم

آهای!

مگر څوک شته دي دلته؟!

که زه هم کډه وکړم؟!

سينده ځواب راکړه!

چې مساپري بتي کله راځي؟

ته خو يې ليري نه د سترې الوت غبر اوړي
ای د بنکلا ملکې !

ته هم حيرانه يې او نه پوهېږي

تر ټولو ستر هنر «د نس مړول»

په هنرونو کې خووم هنر دی؟

او زه يوازې لرم دوه گاونډي

بني لاس ته «مار» او چپ ته «زړه جادوگر»

«ابليس» مې لاره کې مورچل نيولی

چې هره ورځ راباندې ډزې د خنداوو کوي

ځکه په سرو وينو ککړ لاسونه

د هغه ډېر خونېږي

زه په پوتيو کې هم پل نه لرم

سيوری مې ورک دی رانه

کله په خپل شتون هم شکمن غونډې شم

خو يو ځل نوم چې چيرې واورم د «درد»

نو بيا د خپل وجود په څړيکو مې باور راشي

زما ليونی کهول يې «اور» نه جوړ کړ

خوزه حيران يم چې سرزوري پښت مې

په څه نامه دلته نيا لگي کينول

مگر د سرو لمبو په چم کې چيرې باغ جوړ شوی؟

آهای !

مگر خوک شته دي دلته؟!
 که زه هم کده و کرم؟!
 زما يي ٿول عمر دی خای کړی
 د عذاب د يوې شپې پولو کې
 خدايزده په کومه گناه
 بيا د اجبار د سرو اغزيو په بستر کې پروت يم
 يوه «بنکلا» مې خنگ ته آه باسي
 د کرکې حجم نه مې ډک دی گوگل
 زه د «هوس» د قحطۍ کال کې
 يوه وچه ډوډۍ هم نه لرم
 خويي د بنکلي پېغلټوب
 د پانې پانې گل تاوان ادا کړم
 د مرگ کوچيه زما د ورح ايلبند ته کله راځي؟
 چې ستا پگړۍ ته د نیمگړې خوانۍ گل ډالۍ کړم
 «نیمگړي» بنایي ستا په غېږه کې وي
 دغه خیالي او دروغجنه د دوکو افسانه
 چې د وجود سراب يې موږ د زړونو لار کې لامبي
 سپیدو! زموږ د برخې لاس مومات دی؟
 چې مو د ذهن له آسمانه وریځی نه پاکوی
 زما نیمه خوا مینې له تا خخه پوښتنه کوم:
 «بد مرغي» پول له لري؟

هو؟!

زه به دې سترگو کې لاهو شم ما ورو رسوه!

آه! چې زه نه پوهېږم

«درد» ماته څومره گران دی

ای د بازار وگړو

نن زه له دې پرې مجبوری، نه خپل «دردونه» پلورم

هره گیلدی، بې د موسکا پریوې سپینې سکې

آیا څوک شته چې رانه ویې پیري

نه!؟

نوزه په کومه ولاړ شم

ای د خدا پلورونکو!

زه مې د سترگو کسی هم خرڅوم

د خدای (ج) په نوم زما کهول ته لږ خدا را کړئ

آهای!

مگر څوک شته دي دلته!؟

که زه هم کله وکړم!؟

بیگاه مې خوب ولید چې:

یو لاس له غیبه راشي

او بېرته ما د «بشریت» د کورنۍ غړی کړي

خو چې را وینس شوم له هماغسې عاصي وم عاصي

بیا له کوم لوري را الوتي جزامي بادونه

زما له بنڪلڻي نه ٻي خال وري دي
 اوبنڪي ٻي ماته دا پڻغور را کوي:
 ولاڙ شهه! د باد جگرڀي ته
 او د جزام له ڙير باچا نه دي د خيلڀي مينڀي
 خال وگتڀه

خو هغوي نه پوهيري
 چي ڙير لڻسڪر له مانه متي وري
 او په اوڀو باندي مي شخوند وهي لا
 ته اي سپڀخلي «نه!» په کومه لاري
 چي مي رسي د دار نڀدي ده
 سر کي «هو» انڀور کري
 زه چي زره و کرم زقوم را شين شي
 د کڀو

کڀو

کڀو

بنڪالومي اورڀي که نه؟

زه درنه ولاڙم مينڀي!

آهاي!

مگر خوک شته دي دلته؟!

چي ماته ووايي:

په مخه دي بنه!!!

بنسپرا

پېغله چینه کې خپل وربل جوړوي
او د وړمو ډمې يې مخ ته ده نيولې د اوبو هينداره
د شپونکي گام نه تيره رغړي د چينې لوري ته
او پرې ماتېږي د اوبو هينداره
پېغله بنسپراوې کوي
شپونکي يې لمانځي په سلام د مينې
د پېغلي شونډې په بنسپرا اخته دي
خو يې د سترگو ژبه بل څه وايي:
«تا سره

مينه

لرم»

۱۳۷۴/۳/۱۴

یو تاپو د جذامیانو

خه مانې د نازولو شوې کوڅې د دروېز گرو
خه لوی بنار مو د حسینو جوړمالت شو د سوالگرو

خه درنې درنې شملې مو شولې لپې د کپ سوال ته
غرونه غرونه لویتې مونن گرو شوې په جوازگرو

هرزر گرمو آهنگر شو جوړوي په غبرگولا سو
له نکیونه د بنکلو تور کچکول د قلندرو

په لاسو کې د سندرو زولنې شوې د ځکیرو یو
د رباب د شرنگ حجره مو شوه جونگره د کوډگرو

زه بې وسه بې گروانه، چېرې وساتم ستا او بنکې
رانه یو ورې مرغلرې ها پردیو سوداگرو

کلی نه دی هدیره ده یو شو مړي په کې گړخي
نه گودر شته نه منگي شته نه کتاري يې د دلبرو

ته خورا غلې خوشه چيني خو سر کال مو فصل سوی
نه غنم شته نه يې وړي نه يې مينه د لوگرو

له تاپو د جذاميانو په رندو سترگو ورگورو
هېڅ کبستی چپرې رانه غله نه بادبان د درمانگرو

که د ميني کيسې غواړې زما د سترگو کتاب پټ کړه
نه چې او درشي جانانه له نارونه د نهرو

مورد ميني ليوني وو، ټول وطن موليوني کړ
اوس څوک نه ولي په کابو لوی کاروان د سربرو

د نکریزو آینه کې

زه بگیوان وم د زیارت د لارو
او هره ورځ د چار شنبې به مې د پېغلو ډله
د یورنګین مازیګر
په پلوشو کې تر زیارت پورې وږه
سم چې ما بنام به شو زیارت کې به ډیوې بلې شوې
چا به نغریو کې تې د خوږو غږو بار کړې
چا به لکړو پورې سره او ګلابي انتګي
چې به لامده وو په رڼو او مرغلینو او بنکو
د کوم مراد لپاره و موبنودل
چا به په سپینو او بنایسته منګولو
په زاړه توغ پورې د شمال و تار ه
چا به د اوورنګو ورېنمو تار ته
په ډېره هیله خلو پښت غوټې ور کړې
چا به د شنه مرقد پښو ته لپه و نیوله

ما به گومان وکړلو
چې د نکريزو آيينه کې به له خدای څخه
د خپل مين انځور غواړي

چا به بې وسه او ناز کې پنبجې
له زنگ و هلي زاره کولپ څخه راتاوې کړلې
خو کولپ به خلاص پرې نه شو
چا به ملنگ بابا ته رغوی اوږد کړ
او قلندر به يې تالې وکتې:
«ستوری دې برختلی ...»

... يو څوک به راشي په سپين آس او ستا ډولۍ به يوسي»
نو بيا به دا له شرمه تکه سره شوه
خپلې تنکۍ شونډې به يې وچيچلې
او چې په غلا به يې زه وڅارلم
لږ به موسکۍ شوه ما به هم وځندل
آس به مې وشپشنيده
وربل به وزنگېده
شمه به هسکه شوله

يو گل به

باد يووړ !!

۱۳۷۲/۵/۲۲

جوى شير کابل

خوب

زما د شونډو بېړۍ
پريوې مستې خپې
ستا د سينې پر سمندر تېره شوه
خو ستا د ناز ساحل و څومره نږدې
چې زه يې بنکته...
نور له خوبه وينس کړم

۱۳۷۴/۲/۱

د خپلو خوبونو ملکې ته!

رويا

ولې مې خوب ته راځې
نور خو کلونه وشول
چې زموږ کوچۍ مینې د غرونو شاته کډه کړې
یوازې تانه یو خوتت تصویره
زما د ذهن په پرده کې پټ دي
آن چې بنکلا دې هم ورو ورو رانه ور کېږي او هېرېږي پسې
خو اشنا نه پوهېږم
کله چې خوب ته راځې
ستا به په یاد یم که نه؟
بنايي لومړۍ به دې په زړه در گڼم
او بیا به وروسته راته خوب کې راځې
که نه نو دغه درېیم گری څوک دی؟

چي له مودو نه وروسته
لکه يو خيال
لکه رويا
او لکه خوب دي د بنڪلا تصوير کي
دغه له مينې ستومان
دغه له ژونده ستري
زما رنخور زرگي له لاسه نيسي
او ته په ډيره مينه
او يا خو نه پوهېږم
لږ څه حيرانه راته گوري داسي
زه خودي سترگو کي لوستلای نه شم
کاش دي ويلاي په هماغي نازولي ژبي
چي دغه ژوند څه مانا
او مينه څه ته وايي؟
او يا خواب مي ديوي پوښتني:
چي:
اې زما هيري مينې!
ولي مي خوب ته راځي؟

حاله

زموږ د کلي د چنار سيوري ته
ماران د يو بل غوږ کي
کيسه د لوږي کوي
حکله چې نور نو د چنار خانگه کي
د سارانۍ کوټرو
شنې خالي ټولې له بچو تشې دي

۱۳۷۴/۱/۱۰

کابل

د لمر غله

باد

خوځوي تار په تار

زلفې د بڼكلې نجلۍ

د سترگو شنه اسمان كې

د جنت رنگ لري

دغه زموږ كلي ته

بيگار اغلې نجلۍ

يو شين كتاب يې څنگ ته

واي:

«پيغمبره يممه»

د عشق سندرې لري

شونډو كې غلې نجلۍ

مذهب يې

(مينه)

مريدان يې د بڼكلا ليوني

ځمبل د سترگو يې ډك

له كراماتو راوړل

پيري كاملې نجلۍ

خو چي ما بنام راو خوت
خو هو بنسارانو کړي لمنې ډکې
د (عقل) کانو څخه
او شېبه وروسته لېونو وليده
د خپلو وينو ډنډې کې
وه لمبېدلې نجلی

چې مریدانو د سندرو منځ کې
په اوږو پورته کړله
لایې خندلې نجلی
د عشق کاروان زموږ له کلي څخه
یو وره ویشتلې نجلی

او د هغې تگ سره
زموږ ما بنام اوږد شو
تر همدا اوسه
تر سبا
ان تر قیامتو پورې
لکه چې لمړیې غلا کړ
زموږ له کلي څخه
په خدا تللې نجلی

غنم لو

په کرونده کې يوه پېغله نجلۍ
په شنه سالو کې د غنمو وږي
په سرو نازکو او پستو منگولو
خومره په ناز ټولوي
زلمي لوگريې د خولو د مرغلرو شاته
د پېغلتوب حيانه ډک بنايست ته لارې څاري

«نجلۍ! ته وگوره چې سترگو کې مې څه لو بدلي؟»
پېغله د خپل سالو په څنډه د هغه سترگې نه گرد پاکوي
خو د زلمي له مينې ډک او دروغجن نظر د هغې پرگرېوان
نښتی

«ولي په نېغه راته گوري داسې؟»
پېغله په چل د لوگرو پوهېدو
اود غوسې لمبو يې سترگو کې د مينې غوتۍ وسپړلې
خو ددې ښکلې غوسې شاته لوگر دا ولوستل:
«چې لو کوي گوتې به پرې کړې
که در په ياد مې شي د مخ شينکي خالونه»

۱۳۷۵/۴/۱۰

کابل - چارآسياب

باران

ها مازيگر چې له باران نه وروسته
خو مساپر خاڅکي دمه شول ستا پر بنکلو او نازکو شونډو
او په نڅا نڅا کې پېغلې وږمې
د استاد تور کاکل لمدې څانگې راوڅنډلې
ها مازيگر يادوم
چې کتارونه د کوچيو پر خو تلل ستاد بنايسته وو انتگو پر لاره
داسې مخ بنکته د گربوان ترا پلبندونو پورې
او بناپيرۍ دې د بدن
د لامده شوي کميس شاته په څه ناز خو څېدې
چې د کمخو مستې ساقې دې د گلابو پيالې
پر سر را اړولې
په هغه ورځ ما سره
د پسرلي حسودو سترگو هم منلې وه چې:
ته له هغه باران نه
او ته تر هغه مازيگره هم بنايسته بنکارېدې

۱۳۷۴/۱۰/۳۰

کابل پوهنتون

يوه ناوې د سپورمې

سپورمې د شنه ځنگله له ستوني څخه
د پېغلنوب سندرې ويلې او سپېدار ورته نڅا کوله
سپورمې د ستورو سپين پاولي
د خپل کميس پر ټټر وټومبل
او باد ورته په خپلو گوتو
د شپې له څڼو نه د سيند ستنه کې تار واچاوه
سپورمې په خپل تندي د لمر له پله نه خال کېښوده
او د اسمان پر لمن
ورته د وريځو سپين لمنې نجونې
په انځور سترې شوې
سپورمې شوه ناوې لا شپونکي ورته شپېلۍ وهله
زما شاعر زړگي يې کېښودل پر رغوي د غروب نکريزي
نو اوس به ورا د سپېدو راشي دا بنايسته ناوې به
د شنه بخت کور ته يوسي ...

له (پاڼه) منظومې څخه

کابل ۱۳۷۴/۸/۴

یوه پوښتنه

یوازې یو حل راشه
چې دې پر شونډو و شونډې کېږد مه او ...
درنه د زړه پر ژبه و پوښتمه:
«درباندي گران یم که نه؟!»

۱۳۷۴/۱/۱۰

لوگر، د بورگ کارپزونه

باد

وگورئ باد خومره مين شاعر دى
تل وي د شنو پانو په غبرکې ويده
يا خود لوخو په ځنگله کې چپرې ناست وي
او شپيلۍ غبروي
کله د پېغلو مخ ته لاس اوږد کړي وربل يې جر کړي
کله يې تار تار زلفې و شيندي پر سپينو مخو
وگورئ!

باد کله پر هغې نجلۍ هم لگېږي
چې پر سپين اس سوره وي
او د نازک کميس تر شا يې د بدن ابشار
خپې خپې پر زړه ورېږي

يو ازې باد دى چې د وږيو او برينډو له کوډلو نه خبر اخلي
بنايي چې باد به په (انسان) مين وي
د هر چا ورتکوي

هر چاته غېر پرانيزي
خه بي توپيره دى باد
خه مهربانه دى باد
وگورئ!

زموږ كلي كې هېڅ څوك نه شته
لوگي يې مړه، كلا كنډرې او چينې يې وچې
د سوزېدلو ارواگانو سيوري هم نه لري
خولا تراوسه پكې باد لگېږي
تاسې يې اورئ؟
هغه چينغې وهي
هغه ماتېږي،
هغه ژاري،

هغه مينه كوي

وگورئ باد څومره ځوان مرده يار دى
وگورئ باد څومره مېن شاعر دى

۱۳۷۷/۱/۲۷

کندهار

هيله

... او دا دی زه د ژوند پر لويه وچه
د خپلې سپينې او سپېڅلې مينې
د يو يادگار په توگه
د خپل غزل د هريو بيت ډبره
حوض د کوثر کې مينځم
چې ترې د زړه له پاسه
تاته يو بنکلی تاج محل جوړ کړم
نو

تانه هيله کوم
اي زما ټولې مينې
ټول ژوندونه!
د لږ مودې په مخه
خو تاج محل جوړېږي
زما د ذهن له دې شاري او سپېرې بيديا نه
ولاړه شه بلې خواته

۱۳۷۴/۲/۲۷

کابل پوهنتون

پته

زما بختوري اوښکې
چې پر سينه د ښکلې وڅڅېدې
هلته يوه کوڅه ده
چې د هغې د زړه تر کوره ورځي
پام
درنه ورکه نه شي

۱۳۷۴/۲-۴/۱۳ کابل

د شني ميني شاعر اسحق ننگيال ته

سيوري

يو پسرلي كله چې خوا كې د چيني
هله د غره شمله كې مينه شنه شوه
او يوه خانگه يې قامت شوه د چا
چا ورنه گام پورته كړ
خداي خبر څوك و مگر
ماته يې سيوري د شاعر بنكاره شو

۱۳۷۴/۲/۲۸

كابل، د ليكوالو انجمن

کشمالي د دېو په غېږ کې

دا پر زړه مې بيا د چا زلفې خورې دي
 په قسمت مې چې د شپو جوړې کوڅې دي
 چې له نازه به کږه وږه پرې راشې
 کږ و لارو کې مې سترگې نن خورې دي
 دا کاره وختونه سترگې رانه باسي
 چې نيولې مې په لار درته کږې دي
 ما وه وړې چې وربل ته دې گل راوړم
 اوس راوړې د لمنې مې ايرې دي
 لېوني د مينې تېرې شول د وينو
 چې پرې وچې ستا د زلفو شرشرې دي
 ځنگل ځي له پسرلو سره يې جنگ دی
 چې اغوستې يې د مني سرې جامې دي
 د باغ سترگې د ډليو ريبارانې
 وربلوننه د گلونو هـديرې دي
 د منگيو وينو و سول گودرونه
 مازيگر مو وچې کړې شنې ويالې دي

د حيا په نوم د جهل لښکريانو
 تالا کړې له سرو نو لوپتي دي
 نخوي په زور کوشي د سبرونو
 بيا کارغانو جوړې کړې نن ميلي دي
 داسې ورځ پر شهزداگي د کشمالو شوه
 چې د خوزو د ديو غېږه کې يې شپې دي
 د اغزيو تور پاچا په زور زبېښلي
 د غاټولو شونډې بيا تغمې تغمې دي
 د سيلى تورزنو لاس وراچولې
 بيا په باغ کې د کوم چا سوې نارې دي
 مړې غوتې چې سر پرې کړې ورته ناخي
 دا د تورو خه عجيبې نغاري دي
 تاته چا ويل وړمې چې دلته راشه
 دلته لارې د سپېدو پروينو سرې دي
 لگولې مولاسو حکمه دا اور دی
 چې موزونو کې د مينې ديوې مړې دي
 اشنانن را څخه مه غواړه غزلي
 سوزېدلې مې په ستوني کې نغمې دي

ژړا اور مينه

ددغه شعر په اړه يو يادښت:

د سمبولونو بې غږه خبرې

دا شعر د سمبولونو په ژبه د لېوال د يوه سپېڅلي بغاوت هنرمندانه انځور دی. په دې شعر کې د لمر انځور د هغې روانې تداعي دنده ترسره کوي چې د شاعر په اند له خپلواکۍ، مينې او ښکلا سره اړه لري.

جذام وهلی تاپو هغه ښار ته ورته دی چې مينه او صميميت په کې ورک دي او د شاعر په ژبه له هغه نه (مينې د تل لپاره کچه کړې).

ماته پنجره: فقر، د عقل ناتواني او ناميندگي تداعي کوي.

اوږد مړوند: په شعر کې د منيځلې مينې او سپېڅلتوب لپاره او بالاخره د يوې ورکې رڼا په هيله د گدايي سمبول دی.

وياړ: ځينې پخواني ناسويمن افتخارات، هغه وياړ چې هېڅ ډول نيکمرغي له ځانه سره نه لري، د هغه موخه د يوه آبادي او د بل بربادي وي، هغه وياړ چې د انسان د يوه وېښته ارزښت نه لري، خو د زرگونو «انسانانو» وينه د هغه د ترلاسه کولو لپاره تويې شوې وي.

ژپړه سکه: د نېکمرغي ورکه رڼا.

د اوړي پرسرد پښو غږ: د (زه) خواته د انسان توجه ده.

ډوډۍ: د يوې رفاه، مړښت او ورک تمدن نښه ده.

وينې: د بې ځايه وياړونو او بې پايلې سوبې ښکارندوی دي.

کچکول: د هغه څه ارمانې تجسم دی چې پیدا کوي او ورکوي
يې ترڅو چې د تل لپاره د هغه په لټه شو.

ددغه شعر سمبولیک نوبت په دې کې دی چې شاعر نوي
انځورونه ارایه کوي او له دې سره موږ د یاس او هیلو ترمنځ د یوې
ورکې مینې لټولو او موندلو ته هیله من کوي څرنگه چې وايي:
«مینې د تل لپاره کډه کړې».

اسد آسمایي

ژړا، اور، مینه

مینې د تل لپاره کډه کړې
زما تېر کلونه به بیا هېڅ کله را ونه گرځي
زه تبتبدلی له نېکمرغې ماضي
د کوم (سبا) د دیوال شاته ناست یم
(راتلونکې) نه شم لیدی
او (اوس) مې هومره تریخ دی
لکه زقوم د دوزخ
اې د ماضي حسرته!
مگر د مرگ د عزرائیل گوتې د عشق تر ستوني هم رسېږي؟!
زموره مینه خولا سترگو کې وه
چې د بنکلاوو د لور شرنگ پورته شو
او مینه وچه شوه

ايرې شوه

چېرې باد يو وره

دا وه د کومو تندرونو وېره

چې مې د سترگو شپول کې ورکه شوه رمه د اوبنکو
او ستا دخال د شپونکي قتل په وړبل واوښته

مينې د تل لپاره کډه کړې

سر کال غنمو گلخنګي ونه کړل

ياسمني هاربه دې غاړې ته له څه شي جوړ کړم

شوي د لوګريو سترګې دومره وړې

چې له ستريو يې يوه دانه هم نه تويېږي

اې خوشه چينه آشنا !

ستا په نکريزو سرې منګولي به بيا جوړې نه کړي

د طلايي فصل د وړيو قودي

زلمی بزگر به سر کال هېڅ تاته درونه گوري

او ستا له لپو نه به هېڅکله اوبه ونه څښي

هغه له تا څخه ځان داسې ساتي

لکه د اور له لمبو

تاته کتل ورته گناه بنکاري

او اخیستل ورته د مينې دنوم سوچ کفر دی

آه خدايه نه پوهېږم

چڇي د گناه

گناه

گناه

له ويڙي

(عمر) په (ژوند) حساب دى؟!!

مينې د تل لپاره كډه كړې

خه د بنايست د وچكاليو كال دى

بس زه يوازې او يوه كوډله

له خپل شاعر خوب سره

يوه جذام وهلي لويه تاپو

پكې يو وچ ځنگل او سپينې واورې

له بې بنكو يو خوزانو سره

زه هومره روڼد يم د كوډلې ورمې نه پېژنم

بس يوه لار د لمر خاته له خوا دوزخ ته تللې

يوازې ماتې پنجرې نه راته بنكاري

يوه وچه درويزگره خانگه...

زه يې مروند وينم كوم چاته اوږد دى

د پانو شنه بنگرې ميرات دي ورنه

او تورې گوتې يې لا بنوري باد ته

كله يې مات رغوي كې پريوځي يوه ژپره سكه

اوزه پرې پوه شم چې لا لمر ژوندی دی
 اې ماته گراني ټاپو!
 زه تل ویده یم ستا وروستی سلگی په خوب کې وینم.
 کله چې غوږ ونیسیم
 د چا د پښو غږونه اورم چې په واوره راځي
 د زمکې سپین خادریې گام لاندې ځگيروي کوي
 کنگل ماتېږي...

او د کارغانو له کڅ کڅ سره د څانگو متې هم ریرېدوي
 آهای زما سرگرداني اروا!
 ستا ویروونکې ښکالو اورم
 مگر څه وکړم بې وسه یمه لاس نه لرم
 زما د کوډلې ور لږ ورو تکه
 څو مې د ذهن د تاخچې ځاله کې
 د خیال د شنو کوټرو خوب مات نه کړې

مینی د تل لپاره کډه کړې
 بیگاه مې بیا په خوب کې ولیدلې
 د خپلې ټولې ښکلا حجم سره
 چې دې د مینې د سندرو پر ځای
 راته د «ویار» زړې بدلې ویلې
 اې پر ما گراني ښکلې

نور مڀ رڳون نه وڃ ڏي
تنده مڀ هم ماته ده
نور اته ووايه چي
دا ستا، د (هيش) په نوم به څه بهوم؟!
اي قلندر ه اشنا!
اوبنکي ڏي مه تويوه
دغه زيارت ستا پر ډوډي او زما پروينو جوړ ډي
زه هم راغلي يم خيرات غوار مه
ستا د کچکول د ماتېدلو خيرات (!)
زموږ د وران کلي پيتاوي کي بيا سيوري بنکاري
د زيارتونو تر څنگ
خو بېر سرې پېغلې
خو لېونې چيغې شلېدلې تنې
خولارې وينې په سپېرو خاور کي
چې ماته بنکاري پرې ليکلي يې ڏي:
آه اى!
د بدمرغيو نسله!
ته پرې خبر يې که نه؟!
مينې
د تل لپاره
کډه کړې.

زنداني

يوه بنكلې نگهبانه
د تياره زندان پنجره كې
گنهكار دميني ساتي
زنداني هره خواگوري
بس وجود دنگهباني
دهغه پر روح راخوردی
بنكلې سترگې يې ساتونكې
منځ يې ورځ زلفې يې شپې دي
يو ساده غوندي ژوندون دی.
يوه ورځ چې نگهبانه

عبادت لپاره ولاړه
يوه ورځ يې چې دعاته
دامين سترگې شوې پټې
يو ناخاپه هرڅه تور شول
دژوندون رڼا شوه ورکه
زنداني چې هرخوا گوري
هغه دوه سترگې نه ويني
په زندان کې هنگامه شوه
نگهبانه را په خود شوه
ژرپي وکتل زندان ته
زنداني پر خپل ځای نه و
نگهبانه شوه پريشانه
مگر نه چې زنداني وي تنبېدلی؟
خو چې گوري هسې نه ده
زنداني بې نگهبانې
ژوند په تورو تېرو وويشت
زنداني
بې له دوه سترگو
ځای پرځای هملته مړ شو.

لیک

زه دې نو کومه خاطره هېره کړم
 هره شيبه راباندې اور لگوي
 هره شپه ستا سترگې په خوب کې وينم
 په ماد هيرې مينې تور لگوي

چې ته د وړانگوله هېواده راغلي
 زه ستا د غر زمزم ته تېرى ناست وم
 چې بيا په دې خټه کې دمه پوکړې
 وم آدمزاد خو لکه مېرى ناست وم

ته راستنه شوي داسې بې خبره
 لکه د گل پانه کې پټه وږمه
 اوزه لا تېرى جمل وهلى روان
 ژوند راپه شالکه داوړي غرمه

پوه شومه چا تا ته قسم درکړې
 چې بيا به نوم د (هغه) نه يادوي
 دلته يې سيورى بريې ستورى نشته
 د داسې چا به نو کوم بڼه يادوي

خو گوره! تا کله پوښتلي ځان نه
چې بي له تابه په ماڅه تيريږي
ها چې قسم يې دی درکړی تاته
دهغه څه چې په چاڅه تيريږي

پريږده چې هر څه راځي زه يې گالم
تاته درکړی قسم نه ماتوم
په زړه کې ناست د مرمرينې تقوا
دغه سپېڅلی صنم نه ماتوم

زه هسې هم ستا گنهکار يمه ډېر
له خپل دوزخ سره به خپله سوزم
تادي خدای (ج) ساتي د جنت وړموکې
ته راته گوره چې تر کله سوزم

بس ته دې شونډو کې زمزم وساته
ما گنهکار ته به په کار شي کله
مور دوزخيان هم خدای (ج) ته تمه لرو
شپه به په موربه هم سهار شي کله

پر پلستین یوه بله ژړا

های !

د داود او سلیمان هیواده !

خاوره دې وینو سره گډه خټه

او هر دیوال دې د انسان له سویو چیغو نه رنگ

مورډستا تصویر کې ډېر څه نوي وینو:

یو ماشوم څنگه په گولی سوری کیږي

او یو ځوان څنگه ځنګدن کوي

پر زمکه باندي خوله لگوي

یوه مور څنگه د اسمان لوري ته مخ اړوي، چیغې وهي

او د څلورو میاشتنو بڼکلی هلک

لکه ویده چې وي په خپلو راوتلیو کولمو لوبې کوي

مورډ اقصی له دیوالونو سره جنګ د چیغو هم ولیده

او د زلمیو د سلگیو انگازې چې د شرقي دیوال

تر خبستو رسي!
هيخ پيغمبر د دو مره وينو خوب ليدلی نه و،
موسی!

عیسی!

آخر زمانه نبي!

گورئ! انسان

لکه يو وږی ليوه

د بل انسان پر غوښو غاښ تيروي

هغه انسان چې تاسو!

ددغې زمکې پر سر

د مخلوقاتو خليفه وټاکه

هغه انسان اوس د ماشوم پړو وينو

د خپل مذهب دعا په فخر ليکي

هغه انسان د خداي رضا

د بورو ورارو په غوغا کې گوري

هيخ پيغمبر په خپل هيواد کې د سياست په

نامه

د فاجعې حکومت نه و غوښتی

های!

د داود او سليمان هيواده!

يوځل زخمي لاسونه و خوځوه
پاس د آسمان خواته يې لپه يوسه
د ټولو سترو ارواگانو لمن و ننگوه!

يوځل پوښتنه وکړه
چې داسې ولې کيږي
ولې د هيچا په سينه کې زړه د غوښې نشته
ولې سندرې د ليوه د غاښو
او د تنکي ماشوم د غوښو لاهم
د مدني انسان په غورښه لگي؟

کابل: ۲/ مارچ/ ۲۰۰۸

د وړانگو له هېواده

په هر طواف کې زما یاد ورسره
هغه پر تور بخمل چې شونډې ږدي هم ما بڼکلوي
زه یې په زړه کې ناست او حج کومه
زه یې لېمو کې او سم سعی کوم
ورسره یو ځای ترمینا پورې ځم
چې د زمزم چینې ته ورشي ما په اوښکو مینځي
ها توره تېره بڼکلوي هم زما د سترگو په خیال
خدای ته نږدې له مانه لرې جانان
مگر په زړه کې ناست دی دلې جانان
لکه هاجر له ابراهیمه لرې
په زړه کې پته د عشق ذبیح ساتي
بیلتون په شگو ولي رجم کوي
د عشق څلوینست لمونځه د زړه یثرب کې

له هر مناره د بلال ازانگې
 له هر براق سره د وصل زيری
 هغه مينه لکه ستره حوا
 هغه سپيڅلې لکه بنکلې مریم
 هغه ددې عصر د عشق زليخا
 هغه به ترې شي او به به نه وي
 هغه به سترې وي دمه به نه وي
 څوک يې ياد پرې خو هغه به نه وي
 لکه هاجر به سرگردانه وي د ژوند د بنته کې
 د اسماعيل د خوب شيبه غوندي به ووير پرې
 هغه به ډېره سرگردانه وي د عشق لپاره
 او د کعبې خواته به گوري په اوبلنو سترگو
 د اوبکو شاته به مرقد ته گوري
 زه به يې زړه کې ناست يم
 چې يو ناخاپه له کوم لوري واورې
 يو غيبې غږ لکه عرشه راشي
 چې د مينو زړونو حج قبول شو
 ها يې چې زړه کې ناست دی
 ها ليوني شاعر ته هم مبارک
 ها ليوني شاعر ته هم مبارک

ڄنگل، ته او ٻنڪلا

ڄنگل د ٽولي نري، گل و وطن دي
ڄنگل چوپتيا لري
ڄنگله کي ڊپر رازونه پت دي
ڄنگل د پانو

د وٺو

او د رينو ٻنڪلا ده

ڄنگل د ٽول خلقت د نيمي ٻنڪلا غل ختلي

زه چي ڄنگله ته راشم

د ليونتوب په مانا و پوهيږم

زه چي ڄنگله ته راشم

د خپلي تيري ماضي ورک گامونه بيا پيدا ڪرم

زه د ڄنگله په هره پانه کي ستا ٻنڪلي خدا پيڙنمه

چي په ڄنگله کي ڄان يوازي ڪرمه

نوزما خوبنه ده چي هر ڇه ڪوم

که د ماشوم په څپر ٽوپکي وهم

يا خود زره له ڪومي چينغي وڪرم

هيش څوڪ به ونه خاندي

هېڅ چا نه نه شرمېږم
ځنگل د ټولې آزادۍ مانا ده
ځنگله کې ستا بنګلا
زما لیونتوب
او د طبیعت رازونه
ټول شنه شوي
زه له ځنگله سره همزولۍ روح یم
خدا ی خبر ولې په ځنگله مین یم

۲۲ میزان ۱۳۸۷
د گلمارګ ځنگلونه ، کشمیر

کشمیر

شہی او بہ ڊکھی لہ پانو
نیلو فر پہ کی راشنه دي
کو چنی بیڑی روانہ
د گلونو منخ کی لاره
لری خنده د ډنډ بنکاری
لمر دونو شاته لویږي
د گلونو سوداگره
په وره بیڑی کی ناسته
د گلونو گیډی ډږي
کشمیری، موسکا په شونډو
قرص تهری بی دی پر غاره
سورتیکری بی باد ته رپی
د وړو وړو بیږیو
مسا پرو ته را گوري
د گلونو گیډی، لاس کی
پاس د غرو پر خو کو واروی
شنولمنو کی خنگلونه
پر بنه شنه ده،

تيرہ سنہ دہ
د لمر سرہ سرخي پريوزي
مازيگر پر نيلوفرو
د بيړۍ په نړۍ څوکه
اوبه څيرې شي
په پانو
په بيړۍ کې يوه بنکلي
مخامخ زلمي ته ناسته
غواړي ټوله ورنه څار شي
ټول غمونه، ټوله ويره
خپلو سترگو کې ترې پټ کړي
دا يوه شيبه د مينې
ډېر کلونه ډېر عمر و نه
زما په سترگو کې راشنه ده
هېڅ يو شعر
هېڅ يو انځور به
دا شيبه ټوله ځای نه کړي
بنکلا څومره ډېره ستره
هنر څومره ناتوان دی

د تخار د خواجه بها الدین زنداني کډوالو ته!

روښانه بېرته راځي

دنگ هیندو کونښ شاهد دی
چې هاغه ستر سکندر څنگه مات شو
روښانه، سپین نقاب پرمخ
توره تر ملا په خر ماښام کې ولاړه
د آس له پوندو یې د دوړو نری لیکه ښکاري
خو پېړۍ وړاندې سکندر ولړزېد
روښانې توره داسې ووهله
او هیند کښ شاهد و
روښانې ډېر سروڼه واخیستل
او خپله د پردیو د ډولۍ نذر شوه
«باگرام» شاهد و «بگولان» ورکتل
روښانه ولاړه، د تاریخ برخه شوه
د «گوزریاتس» او ښکې لا وچې نه دي
روښانه بېرته راځي

مشال په لاس

د سولې سپین کمیس پر غاړه
شین پرونی پر سر

روبنانه بپرتہ راځي
د عدالت لمريې تندي کې بريښي
او د سپين آس څڼې يې باد ته ناڅي
روبنانې !

لاس اوږد کړه ماشوم راواخله
هاغه سپېره
هاغه نهر

هاغه حيران ماشوم
ها تر هېدلی ، د مترو کې شرک ځپلی ماشوم
روبنانې !

لاس اوږد کړه !

پر آس يې سپور کړه !

يو ځلي بيا يې د بخدي پر کلا وگرځوه
د «گوزرياتس» د کلا برم ته يې د زرڅو سترگو باز يوسه
د سترنېکه د نغري گرمې اېرې باد ته ورکړه
روبنانې !

روح د کانيڅکاراوينس کړه

او د پکتيس لکړې ولړزوه
بېگاد ((سپين تومن)) د اور پرېښتو
د «ناويهار» اورتون روبنانه ساته
او د آمو څپو

د سترې سوريا
له هريو گام سره لنډۍ بللې
ما د سپېره
د دې نهر

د شرک خپلي ماشوم
د سترگو کونج کې د سپرغيو کرښې ولوستلې
هلته ليکلي ووچې:
دنگ هيندوکښ شاهد دی
روښانه بېرته راځي.

۱۸. تله. ۱۳۸۷

۱- روښانه، رکسانه، رخشانه:

هغه مهال چې مقدوني سکندر د هيندوکوښ لمنو ته ورسېد د سيمه ييزو افغانانو له کلک مقاومت سره مخامخ شو، د پښتنو د خان «گوزرياتس» سرتيرو کلکه جگړه کوله په تېره بيا پخپله له سکندر سره يو نقاب لرونکی سپورپه سختۍ جنگېده، يو ځل د سکندر د تورې په قبضه کې د سپور نقاب وښسته او څېره ښکاره شوه، د سکندر خوله، له حيراني خلاصه پاتې وه، ځکه ويې ليدل چې زړه ور سپور يوه ښکلې پېغله وه. سکندر جگړه بس کړه او پر پېغلي يې زړه بايلود، د واده بلنه يې ورکړه پېغلي ورته وويل: زما د پلار «گوزرياتس» له سيمې ووځه، ټول اسيران خوشې کړه بيا به زه درسره واده وکړم، سکندر دا شرطونه ومنل او دغه زوره وه افغانه يې ورواده کړه.

۲. باگرام، نننۍ بگرام:

۳. بگولان: وروسته عربانو بگولان کړ او بيا بغلان شو، نننۍ بغلان ولايت.

۴. بخدی-نننۍ بلخ

۵. کانيشکا، کنيشکا، نامتو کوشاني ټولواک

۶. پکتيس، پښتون

۷. ناوبهار د نوبهار زوړ نوم

۸. سپين تومن د زردبنت لقب و، چې مانا يې ده سپين نژاد

۹- سوريا د آريايانو د لمر، نېسرازی، روښانۍ، اوبو او سيندونو ټولواکه.

د خوب او وينتيا تر منځه

ستا غم په زړه کې وينس دی
ستا د درد پيټی بار د روح پر اوږو
د بيابان سرې تېرې
او

زما د زخمي تلو کيسه
خومره چې ځم غرونه هم لرې روان
چانه پوښتنه وکړم؟
چې غرونه لاهم غمخپلو ليونيو ته پناه ورکوي؟
آيا په غرونو کې لا سمخې شته چې:
د عشق له رنځه فراريانو ته ددمې کور شي؟
ته لاهماغسي د ژوند د بيابان سراب يې
لرې

ډېر

لرې د افق په څنډه
دنگه ولاړه يې او گورې راته
ستا غم په زړه کې وينس دی
او زما رنډې سترگې له خوبه باسي
زه له هغه بڼاره وتلی يم چې

هلته د عشق گناه تر قتله ستره
او ويني وري دي د ميني فصل
غرونه !

چپري دي غرونه

چي پناه وروږم

ستا غم په زړه کي وينس دي

عجيب قانون دي د بناږ

عشق ته د رسم او رواج زاړه کولپونه پراته

بازار د تورو او چرو پرائيستي

د دوست ديدن سخت

د دنمن تر قتله

لا ته ولاړه يي او گوري راته

ستا غم په زړه کي وينس دي

بيابان د پتو هديرو سمندر

له تندي مرمه

اوبه نشته

وينه نه شم خنبلای

چپري ولاړه يي

زمالاس ونيسه

مرم دريسي !

رواج مي نه پرېږدي چي لاس دي بنکل کړم

حکله ستا لاس بنکلی دی
او په بنکلا باندې د شونډو
موبنل شین کفر دی

مور له یو بله جدا
حکله دیدن خو مو گناه ده
گناه !

یوه پوښتنه کوم
مور د دیدن له گناه ویره لرو
مگر هغه چې د انسان پر مری تیغ را کارې،
نه ویرېږي

و وایه کومه گناه،
خنګه گناه

لاس را کره

مرم درپسې

مخ مې بنکل کره

زما مخ سپیڅلې دی

د پاک کتاب د پانې په څېر

پر مخ مې ډېرې اوښکې و بهیدې

د هېڅ چا وینې ورا لوتې نه دي

اوښکو زما پر مخ دا ستا د شونډو بنکلې سرخي نه ده وړې

ماته دعا شوې ده !

«خداى دې سرخرويه لره!»
ټول عمر ستا د شونډو رنگ ساتم
او سور مخ گرځم
ستا غم په زړه کې ويښ دى
غرونه لارې دي
او زه ستړى يم
ته لاهم لري د افق په څنډه
دنگه ولاړه يې او گورې ورته
چې عشق قتلېږي د گناه په نامه

ہلہ

ہلہ یاہو ہلہ یاہو ووا یہ
ہلہ میراتہ وسلہ وغورخوہ
ہلہ راءہ ہلہ پایخی بدوہہ
ہلہ خولی نیسم منی خندوہہ

ہلہ چپی ورائہ چوترہ جوڑہ کپو
د کلا برسر کی حجرہ جوڑہ کپو
ہلہ ماشینہ لہ اورپی کوزہ کپو
چپی ترپی خپری تہ زینہ جوڑہ کپو

هله جومات مومناره نه لري
په كې ماشوم خوندي سپاره نه لري
هله ميله دراكټ كورنه راوړه
وراننه ديره موكتاره نه لري

راشه دالس گوتې كړولس بزغلي
د زړه پرللمه چې باران ووري
كه له آسمانه خاڅكي نه پريوتل
اوبه به وركړو اوبنكې خاڅكي خاڅكي

د ټوپك ماته شپيلۍ وشرنگوه
د توت پر شنه خانگه يې ونخوه
چې بسوونځي ته ترې ټالۍ جوړه كړو
هله گولۍ د ټانگ راوځړوه

اور، ورا، لنڊی

شینواری بیو پرونی دی راسم کپه
 ها، چي رنگ دی په سرو وینو خپه خاورو
 دخانک خولی سوری شوې دمزرو
 پروت شاهو دي هلته لري مړ په خاورو

شینواری بیو دناوې درې و سوي
 پولادي کارغانو اور پرواده راوست
 نغاري په لمبو و سوي، داریا مات شو
 کافرزيو نوی شور په واده راوست

شینواری بیو سبا به راډيو وايي
 چي پوره تحقيق به وشي په دي کار کي
 زور و سره، چيري زمونږ کپري
 دخپليو ټوټي شماره په دي لار کي

شینواری بیو شوک نشته په وطن کي
 چي لږ و وايي کاو بای ته: (خولا ته گوره!)
 داملت په (وي ار ساري) نه پوهېږي

د ترهگرو ډلې نه دي، ورا ته گوره

شینواری، بیوله تورو کرنو راشی
دلته اور زموږه په مېنه باندي بل کا
دلته پوزې دکافر ته گوته یوسي
مرگ دخوار پښتون دخواري مېنې مل کا

شینواری، بیو د مینې کپسې نشته
ستا ځنگل د سرو لمبو دخولې خوراک شي
یا ځانمرگی یا کارغه پولادي راشی
لمنځه ماته شي زړگی دخیرې چاک شي

شینواری، بیوپه ورا پسې به نه ځو
نور به نه لمانځو ودونه په لنډیو
دغه ژبه دغه قوم دمرگ لایق دي
ټول سروونه وهل کپري د پگړیو

شینواری، بیوله چانه کیله وکړو
خپل بيري مو هم واسکت د اور اغوستی
د سپین غره لمن کې خپله مکتب سو ځو
له کتابه مو توبو ته قوم راوستی

شینواری، ببو گورگوری سرکال نشسته
په خپل لاس مود ویالی او به سیخلی
(وی آر ساری) ته گیله په پښتونه شی
مور له خپلو سوږو تور ماریو چیچلی

شینواری، ببو پرونی دې راواخله
د ماشوم خوندي بدن په کې رانگارم
ته زما په دې دسمال باندې مخ پټه کړه
زه د ځوان او غانستان مری ته ژارم

1387/چنگاښ/ 16

یادونه:

دا شعر د شینوارو پر هسکه مېنه د هغې بمباری، خاطر ده، چې
ناورې-زوم او ورا بې له ژونده د مرگ کندي ته ورو لېږل.
خولا ته گوره: د شینوارو په گړدود کې (د خدای لپاره).
وی آر ساری We are sorry: مور خواشینی یو.

هپره

په عشق کي تريخ دي
خدا ڀرو تريخ
د هپرو لو فصل
يو داسي فصل چي نور
د خپلي ميني سترگي نه شي ليدي
ددې کړو وږو لفظونو مستانه لوستونکيه!
يو څه له ځانه سره فکر وکړه!
څومره ترخي شيبې دي
چي په يو بناړ په يو وطن کي مساپر شي
ورک شي
خپله خوږه مينه له لاسه ورکړي
هره شيبه ورته لوگي شي
ورته وځورېږي
هغه هم و سوځي لمبه لمبه شي
خود کافر ژوندون
د جبر شيبې
هغه له تا او تا هغي نه ورک کړي

هېڅ څوک پوهيږي نه چې:

زه ورته څه وايمه

هېڅ څوک زما د زرگي زخم - زما دردنه ويني

آه! چې زه څومره نن يوازې يم

لکه بيابان کې يوه وچه ونه

يا په ځنگله کې يو ورک شوی سړی

خدايزده چې زما هغه بنايسته محبوبه

چې اوس په اوبنکو زما څېره له خپل زرگي نه توږي

او غواړي زه بې هېر شم

— څومره يوازې او غمجنه ده اوس —

هغه په دې لويه دنيا کې اوس يوازې ده

بيخي يوازې

لکه آدم نه ورکه شوې حوا

لکه له سيله پاتې شوې هيلی

مور دواړه جبر د ژوندون وهلي

غواړو يو بل مو هېر شي

څومره ظالم بشریت !!

څومره بې درده خلک !!

څومره بې زړه وگړي !!

څه بې پروا انسانان !!

ټول لا ژوندي دي

اولا سارا کاري
عجيب بي حسه جهان!
لمرلا سور شوی نه دی
اسمان لانه پریوخي
زمکه لانه چوي
اولا اور نه اوري
عجيب ظالم ژوندون دی
زه او جانان یو بل نه بیل یو
سره نه شولیدی
مورده محکوم یو چې یو بل هپر کرو
خولا قیامت نه راخي
خدای خبر ولې؟
مورديو ازي
دخپل درد لپاره
همدا کمزوري دوه یاران پاتي یو

غبرگولی 29 مه شپه 1387
کابل

بنځه

د عرش له نوره راوتلې چينه
 د عشق له خاورې سره گډې اوبه
 په دې هستۍ د بنځې نوم پورې شو
 آدم يې سيوري د بنځلا ته ويده
 دې لويټې لاندې ماشوم لלו کړ
 له پاسه نور د خدای پرې ووريده
 ماشوم پرې پوه نه شو آدم خبر نه
 بنځې د ستورو هومره رنځ وليده
 ماشوم چې وږې شو شيدې يې ورکړې
 آدم چې ستړی شو دې وناز اوه
 بنځه هم وږې وه هم ستړې ستړې
 هېڅ څوک په دغه راز ونه پوهيده
 ماشوم چې لاس خلاص کړ د مور خدا وه
 آدم چې لاس پرانيست، ددې په کې زړه

زما قبر

بيگاه مي خپل قبر په خوب ليدلى
قبر مي اووه لاري دي
د راتلو اووه دروازي دلته راځي
لوږه

خپل ورور

غيرت

او جنگ پرايمان

ميراث

پيسي

او مينه

قبر مي اووه ځله تر نورو تياره
قبر مي ډېر تر نورو خلکو تور دي

قبر مي کولپ لري

د سروزر و زنجير پري خوړند

قبر مي زوی جوړ کړی

زوی مې د قبر و استا کار دی

او وراره مې زرگر

دواړه قبرونو ته د سروزر و زلپي جوړوي

ورور مې قصاب دی

هره ورځ له خوړلو نه شونډې ريبي

او زما پر قبر يې خورې کړي لکه پانې د گل

مور مې ما بنام تياره يو پنډ ليونتوب

زما پر خاوره باندي وشيندي او کت کت خاندي

او د خپل سرتورې او سپينې کوچي

اووه ځلې واوي او وي سپخوي

يوه بي بي تر او و تیکر يو لاندي

زما پر قبر بوڅه ناسته ده او پته ژاري

زما پر قبر د زقومو يو نيا لگی را شين دی

زما قبر قصر غوندي اوږد جوړ شوی

او د تاريخ په څپر پينځه زره زینې پرې جوړې

زما قبر زما د ټولو ترونو او نيکونو له جگړو څخه لوی

زما قبر دک د تيرو تورو له شرنگا او خريسا

زما قبر لويه عبرتناکه كيسه

ددې فاني دنيا ژوند و خلکو ته

زما قبر ډېر ښکلی دی

زه مې پر قبر مين

زه مې په قبر باندي سرور کوم

زه د خپل قبر د ساتلو زړور سرتيري

زه د خپل قبر پر تاريخ وياړ کوم

زما قبر سوری دی هره ورځ را خاخي

زما هډوکي په اوبو کې خيسته

زما د ابد د کور ډبرې ورستي

خاوره يې ټوله په سرو وینو خوسا

زما قبر زما د شهادت د دور غجنې کيسې راز ساتلی

زما د ابد کور د دوزخ گاونډی

دلته پيريان له جزيرې راغلي

ټوله ورځ سر په هو هو هو دي

قصيده پخوي

يوه ناولې ښځه راشي خپلې ښې باندي

هغه تاويز چې په هيندو يې کړی

او د خوگ وازده کې يې پټ پوښ کړی

زما د قبر په لويديلي اړخ کې ننه باسي

زه د دوه بنو د زړې دنسمنی

ډبرې کيسې په خپل تياره قبر کې پټي ساتم

زما پر قبر دز قومو يوه ونه شنه ده
بيگه يورک عرب زما د قبر خاوره باندي
خان و خانده
او کوم شين سترگي شيطان
پر همدې خاوره سره شراب تويې کرل
زما پر قبر باندي لار تيره ده
نه توبه! زما قبر په لاره کې دی
زه يو نوم ورکي مړی
پر خپلې خاورې يوه ماته شناخته هم نه لرم
چې پرې خپل نوم وليکم
مگر پر ما مې قبر گران دی
اولا ويارمه پرې

پېنځه دېرش

نن مې کاليزه وه
د ژوند پېنځه دېرشم درد مې چا ونه لمانځه
نن هيچا هم مبارکي رانه کړه
مور کليوال پښتانه
خپلې کاليزې په ډيو ونه لمانځو
نن هيچا هم راته يو گل رانه ووړ
هاغه دوه سترگې چې بې څو کلونه
راته په مينه او موسکا مبارکي ويله
چې به بې ورو په دواړو مخو ښکل کړم
بيا به بې په خپل لاس پاڅه شوي کوم څه خوله کې راکړل
نن له هغې څخه هم هيږه وه زما کاليزه
نن مې د ژوند پېنځه دېرش غمه تېر شول
خو هيچا هم مبارکي رانه کړه
چا يو گل رانه ووړ
او ويې نه ويل:
گرانه لېواله! مبارک کاليزه!

۲۰ کب ۱۳۸۲ ل

کابل

د گلونو سوداگر

د مکتب جینکی توري
لکه توري شامتوري
سپين ټيکري يې لکه غاړو کې پتاري
ماشو متوب نه راوتلې
سپين ساده مخونه راغلي ډلې ډلې
د مکتب د زنگ چې کړنگ شو
زلمکي د ديوالو سيورو ته راغلل
کتابچې او کتابونه يې د ملا تر ملا وستونو لاندې پټ کړل
چا د گوتو په سرونو په وينستو کې کوڅې وکړې
چا بوټونه د پاڅو په استرونو باندې پاک کړل
د مکتب جینکی توندي نخره بازي
زلمکيو نه راتيرې شوي بيخياله
ته واهيڅ يو يې و نه ليد

نرى ملاوي يې كږې وږې كولي
 وي په زړونو كې حيرانې
 زلمكي به را روان شي؟
 كه ولاړ به وي لا چا ته
 د غرمې په سره گرمۍ كې
 تورو تورو كميسونو كې راگيره
 سره خوندي، والا خولي ده
 لږ په وچولي راكوزه
 لاندې دوه بېرې وروځې
 لمر سيڅلي غنمرنگه خپره ډوبه
 د خولو خاڅكي يې راشي ترگرېوانه
 پيسې واخلي چا ته گل په لاس كې وركړي
 گل پلورونكي زلمۍ شماري خپله گټه
 خو پستو گوتو په لاس باندې لږ كېښكود
 گل يې واخيست ورو ورو شاته ووتله
 گل پلورونكي لږ موسكي شو:
 نن يې بيا ميده پيسې را باندې پور شوې
 گوندي بيا سبا ته واخلي خو گلونه

دا يوازي ته ولوله !

اوس نو هر څه درته وايم
 نور نو د پتې خبر نه ده پاتې
 نور مې د ځان ملامتي نه خلاصيدلی نه شم
 پوهيږي؟!

جنگ کې ماته هله راځي
 چې زه په خپله گناه وپوهيږم
 نور زه پوهيږم چې د خدای او بنده
 او ستا د سترگو گنهگار څومره يم
 هو! ما په مينه کې د مينې د آبرو په خاطر
 د مينې نوم سره جفا کړې ده
 او ما په خپل لاس هغه ټول قولونه
 هغه وعدي، هغه د مينې پيمان
 او ستا باور مات کړي

هيڅوک، په دې لويه دنيا کې پوهېدلی نه شي
 چې ((انسانيت)) کله د ((عشق)) په لوی قاتل بدلېږي
 څوک به د عشق او انسانيت د جنگ په راز پوه شي؟
 ما په دې جنگ کې خپله توره سره کړه
 زه لوی قاتل شوم او سپېڅلې وينه وبهېده
 ما ستا د هيلو پيغلې ووژلې

او ما د خپلو ارمانونو زلمي ټول حلال کړل
 ته وايه ولي؟!
 بس د ژوند او انسانيت په خاطر
 زه يو عادل پاچا شوم
 يوه بنايسته شهزادگي
 شوه د دښمن پاچا پر زوی مينه
 آبل پاچا زما رعيت پسې وه توره ايستي
 اول ما خپله شهزادگي په وينو ولړله
 او بيا د بل پاچا جگړې ته ولاړم
 ټول رعيت لاس پورته کړ
 زموږ عادل پاچا دې خدای و بښي
 زموږ پاچا ده يوه لويه قرباني ورکړې
 او زه عادل پاچا شوم
 د خپل رعيت په خاطر
 د قرباني ستوری شوم
 ټوله دنيا کې مې لوی نوم پاتې شو
 مگر د عشق په وړاندې
 څه شرمنده څومره سرکوزی ناست يم
 هغه سپېڅلې ها بنايسته شهزادگي
 بس لکه لمر د عشق پر هسک ځليږي
 او د ما د خپل رعيت لپاره هغه ووژله

ما ستا لپاره هيڅ يو گل را نه ووړ
 ما خپلې گوتې تورو خاورو کې ونه کرلې
 ما ويل له گوتو به اغزي را شنه شي
 خدای مه کړه څوک به پرې ازار غوندې شي
 ما خپلې گوتې تورو خاورو کې ونه کرلې
 او ستا پيکې له گلته تش پاتې شو
 ما ستا د عشق د قتلولو په نيت
 د انسانيت ډېر شعارونه جوړ کړل
 ما ويل که بل ووژنم
 زه به قاتل شم

خو هغه به لکه لمر پر هيڅ افق باندې ونه ځليږي

خو ته مې ووژلې!
 چې اوس د عشق د هر قدم رڼا يې
 ته زما د شعر اتله
 چې بنايي هيڅ تا ته ارزښت نه لري
 ما ستا په قتل تا ته هر څه درکړل
 لکه مکه کې قرباني د ذبيح
 لکه جنت کې د شهيد انگازه
 لکه د ټول تاريخ پر ټنډه د ايثار نشاني
 عشق ستا په نوم يو بل تاريخ پيل کړ
 او تا د مينې له آسمانه بل کتاب راوړ

خوزه په دې عصر کې
لکه یو لوی گنهگار
ستا د سپېڅلې قربانۍ نښه شوم
چې هر مین به مې په شگو ولي
زه گنهگار یم، مقدس گنهگار
د عشق له وینو
هره ورځ د خپل ضمیر د یوې ته تېل ورکوم
زما قرباني لویه ده!
چا به خپل زوی وي په رسی تړلی
او په مری به یې چاره راکاږي
څوک به خپل پوست کې د چینجیو
د خوراک لپاره غوښه کوري
څوک به ظالم ته هم له خدایه ځنې رحم غواړي
څوک به سینه
د دښمن تبغ ته لکه سپر ونیسي
څوک به د وینو کربلا ته وي په خپله روان
خو د تاریخ له قربانیو څخه
تر ټولو لویه قرباني زما ده
چې اوس یې وایم درته!
زه به یې ووايم، خو وېره لرم
چې د اسمان ستوري را ونه لوېږي

او لمر له ډ پر شرمه وييلي نه شي
تو تکی مړې نه شي
تا ووس له غمه و نه سوخي
زه به يې ووايم خو و پره لرم
چې د دنيا عاشقان ټول
زما د سنگسار لپاره
غرونه لاسونو کې را پورته نه کړي
او د بحرونو سترگې او بنکو څخه و چې نه شي
زه به يې ووايم خو و پره لرم
چې اسرافيل خپله شپېلی پو نه کړي
او زما كيسه خداى مه کړه پاتې نه شي
زه به يې ووايم خو زما محبوبې!
ستا بنکلې سترگې به يې و نه مني
چې ما د يو انسان د ژوند په خاطر
د خپلې مينې غاړه غوڅه کړله
او ما يوازې انسانيت ته د وفا په خاطر
مينې ته
نه وويل!!!

باران او تصوير

بيا په شپبو شپبو باران ورپري
او زما د گاډي پر بنسبنه اتن د خاڅکو جوړ دی
ته زما شا ته پر څو کی ناسته يې
زه د بنسبنې تر شا سرک نه وينم
په عقبې هينداره ستا په بنکلو سترگو کې ورک
زه په هينداره کې دا ستا د خيرې سيند وړی يم
باران ورپري، خاڅکي لاهم پر بنسبنه نخيرې
او ستا خوړې موسکا هندارې کې گلونه کړي
اي!
دا خورا ورسيدو
بس په دې بل سرک به ته کوزه شي
خو گراني هيله کوم

که ته کوزیږې خپل تصویر دې پریږده
پریږده موسکا دې په هینداره کې همداسې گل وي
پریږده چې ټوله لاره
همداسې ستا خوږه موسکا وویڼم
غواړم چې ټوله لاره
ټول ژوندون
او
ټوله هستي
زما په هینداره کې ته ناسته
ته موسکې پاتې شې.

۲۵ لړم، ۱۳۸۵

اعتراف (۱)

نن مي ڊ ڊره پرزړه اورې
نن مي ڊ ڊره را ياديرې
مورډ په هيڅ څه مرور يو
زما او ستا خپگان ته هغه
بهانه هم رانه هپره
مورډ خپل غرور لپاره
د بي حايه ضد له زيله
خپل زړگي پخپله مروړو
پوره د پرش سهاره راغلل
پوره د پرش ما بنامه تور شول
زه او ته يو بل ته گورو
چې به څوک اول پخلا شي
چې آبل خبرې پيل کړي:

دا ځل ټول ملامت ته وې
 خوزه خومره په زړه کلک يم
 ته خپه يې مگر زه لا
 خپل فکرونه جنگومه
 فلسفې په زړه کې شاريم
 چې که موږ ځانته غره يو
 يا مغرور د ځان غلام يو
 بيا نو ولې د عشق زور ته
 داسې زړونه خورولې غمه؟
 ځانځاني د عشق قاتله
 زموږ عشق زموږ قاتل دی
 دومره درد او دومره ځور
 داله کومه عشق کې اوسي
 مگر عشق څنگه بلا ده
 چې خودي هم ورته پرېوځي
 په گونډو شي سجده وکړي
 داسې ډېر پرېشان فکرونه
 زما ذهن پسې واخلي
 يو ناخپه را په خود شم
 گورم! ډېر يمه خواشيني
 نن مې ډېره پر زړه اورې

نن مې ډېره را یادیرې
خولا هم نه پخلا کیږو
زه پوهېږم ته په تمه
چې بس یو ځل زه در غږ کړم
ای! دا ځل ملامت ته وې
مگر زه یمه په تمه
چې دا ځل به ته را غږ کړې
زموږ مینه زموږ عمر
د غرور او عشق په منځ کې
داسې هېر او داسې تېر شو
لکه خوږ د ځوانۍ خوب چې
د یو پټ زخم په درد کې
شي پرېشانه، لا لهانده
مگر مرگ راشي او موږه
له دا هسې خواږه خوبه
لکه چیغه را بیدار کړي
او د عشق له پټه رازه
پس له مرگه بیا خبر شو

خړو کوڅو کې
سرپه نارو يم
په دروازو کې
مياشت شوه رابره
اختر به راشي
يو بوډا ناست دی
د جومات خوا ته
لارې ته گوري
خاورو کې باسي
په يو لرگي نري خطونه
درې ورځې پاتې
چې زوی يې راشي
دروازې ډيري
کوڅې اوږدې دي

چيته بخمل دروند دی
گزلگومه
دروازه خلاصه
يو سورپروني
يو تک سپين لاس دی
شين بخمل غواري

د گن لپاره

وايي للامې

چورمې راوړي

مياشت شوه رابره

اختر به راشي

کونډه لگيا ده

لاس په پخڅه کې

چې غاړې ورکړي

يو بل تنور ته

تنور په سل روپۍ خرڅيږي

واړه نور گل ته

يو گز ټوټه ده

نوره په کار ده

مياشت شوه رابره

اختر به شي

بودۍ لگيا ده

ستنه په لاس کې

واړه لمسي ته

پايڅه پيوند کړي

خرې کوڅې دي

ڪلاوڻي ڏيرڻي
يو زلمي غلي
د ديوال شاته
پت پت روان دي
بو خچي په لاس ڪڍي
يو خه نڪريزي
خه پتاسي دي
يوه هيئداره
يوه رجرومه
يو لونگين دي
خلور پاولي دي
د ويالي خواته
يو لاس را اوڀرڻ شو
يو شين خادرو
يو سپين دسمال و
دواڀه په سنڀو
دي خامڪ شوي
بو خچي يي ورڪڙه
خادري يي واخيست
دسمال يي ورو ورو
پر شونڀو بنڪل ڪڍي

يو پتہ ديدن د مينې وشو
مياشت شوه رابره
اختر به راشي
کلی لالري
کوخي اوږدې دي
خدايه بخمل
اوچکان خلاص کړي
پنډه مې کړې سپک له کتانو
د ارگندي گزونه لنډه شه
شامي لندن اوږونه ورک شه
کور مې ياد يري
جانان په تمه
زړه مې درزيږي
مياشت شوه رابره
اختر به راشي
په ټوکو ټوکو
”نه يې پاو لې شته
نه د غاړې تاويزونه“

خاڻي

يادونه: يو ڄل د گاونڊي تور لڀنگيو د لرغوني پښتيا نا پر خاڻيو
راو بولوسل اتلو پښتيا نيانو ورتنه د سر په کاسه کي اوبه ورکړي،
لاندي شعر د هماغې حماسي خاطره ده.

آريوب

ډول

اتني

گوربت راتاو شي

د وزرو سيوري

پر هسکو غرونو خور کړي

يو تور پروني د تنور پر غاړه

يوه شكري له پاستو ډکه ايښي

آريوب

خيړي پر هسکه څوکه

گوربت راتاو شي

د وزرو سيوري

پر هسکو غرونو خور کړي
يو زلمی چنگ بریتونه
په شرم غورې خښې
تر سترگو تاوې تورې تورې حلقې
له هر يو گام سره يې خړپ د گردنې پورته شي
تر واکت لاندې د کوژدې گل سيب
لکه په سپينو واورو لیکه سره د وینو کرښه
آریوب

ډول

غزا

گوربت راتاو شي
د وزرو سیوری
پر هسکو غرونو خور کړي
يو پولادي بنامار تر غرونو هاخوا
په غر غرو راشي
دیخوا حائی ماشوم له خپلو کتابونو سره و سوزیږي
يو زلمی چنگ بریتونه
د خپل ټوپک پر ماشه گوته کیږدي
د پولادي بنامار له غاړې سره
يو لنگ راوغورځیږي شرم جوړ کړي
زلمی تر چنگو بریتو لاندې مسک شي

نن به يو څوک
له پاستو ډکه شکرى،
تر مورچې راوړي
يو ديدن به وشي
چېرته به لرې يوبل گرز پورته شي
گوربت به تاو راتاو شي
خېرې به اور واخلي او وبه سوزي
آريوب
ډول

وينې
څو څاڅکي وينه
پر کتاب شيندلي
يو تور پرونى
او يوه له پاستو ډکه شکرى،
يو گل سيب دسمال تر ملا
يو څو څونډي په جيب کې
د غرو بچي مينه همدا سې کوي.

0 - ثور - ۱۳۸۲

1 -

شپه، ته او سمندر

شپه په سمندر کې سپوږمۍ و ناڅي
 راشي ځان په هره خپه ووېشي
 شپه په سمندر کې چوپتيا هومره ده
 باد ته ستا د زلفو نڅا اورمه
 شپه په سمندر کې دومره پاکه ده
 سترگو کې دې رنگ د خپو وينمه
 ستا په سپينو متو د سپوږمۍ رڼا
 وښويږي پر يو ځي د اوبو په مخ
 سپينې بټې ځان څنډي له ستورونه
 لويې خپې راشي هوا يخه کړي
 واخله زما کوټ پر اوږو واچوه
 زه به دې پر ملا باندي يو لاس کيږدم
 لري د افق کنارې وگوره
 وريځې د نقرې په شانې رنگ لري
 شپه په سمندر کې سپوږمۍ کړنې شي
 څه د خپو څنډو ته ځلا ورکړي
 څه دا ستا پر مخ د رڼا خط جوړ کړي
 څه دې په تندي او څه په غاړه کې
 سيوري سره گډې شي قيامت جوړ کړي
 شپه په سمندر کې چوپتيا ډيره وي
 باد چې هرڅه وايي زه يې اورمه

دوه ستوري ځليږي ستا په سترگو کې
زه ستا د فکرونو سلسله لولم
بس يوازي زه او زما خداى خبر

ويږه، پريشاني او خوشالي چې ټول
ستا څپره کې يوځاى شي وژل کوي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
ستا څپره، سپوږمى او څپې څنگه وي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
شپه په سمندر کې بنکلا چپږې وي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
سترگې د جانان د ستورو څه کيږي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
بتي د جانان د مټو څه کيږي

د عشق کميډي

دا شعر دا ستا د هېرولو لومړۍ هڅه گڼم
 نن مې هيڅ هم له وسه نه وو پوره
 بس ټيليفون نه مې ستا نوم او نومره و تورډله
 څه خند وونکې، څه غمجنه پېښه
 د ادارې او انگرېزي عصر کې
 مينه خپل مين ته ووايي چې:
 ستا د ليدلو وخت مې نه درلوده
 تا ته د زنگ وهلو وخت هم نه وو
 ته مې د څو شيبو لپاره هم په زړه کې نه وې
 آه! نن مصروفه ومه ډېره بوخته
 نن مې د ورځې مهال ویش کې عشق ته ځای ورنه کړ
 سبا هم څو ليدنې څو صنفونه
 بل سبا هم د خبرونو ورځ ده
 نو بيا به گورو ژوند لا ډېر پاتې دی....
 زما شاعر، زما نقاد ملگره
 دا کرښې شعر وگڼه
 دا زموږ د عصر کميډي د مينې
 د يوه تريخ يورنځوونکي درد کيسه ده واوره!
 خیر که د شعر د علم روح نه لري

نن مڀ له ڊڊرې بڀ و سڀ نه
له سانسوره پرته

د عشق يو نوي درد پر زړه وليکه
نن مڀ قسم د هږولو و خور

+ + +

بنار تود ناييل وهلي

له زمکې تپ راخيڙي

زه له گرميو او خولو څخه خبر هم نه يم

کوڅه کې خلک را ته ځير ځير گوري

څوک را ته سر بنسکته کړي بنايي ما به پيڙني، سلام به کوي

نن د ترڅي هفتي د پای ورځ ده

يوه اونۍ ده چې د چا ليدو ته اور اخلم

يوه اونۍ د تن جامې راباندې غابن لگوي

يوه اونۍ د ناروغيو له ځگريو ستري

بس د دوه سترگو په ليدو پسې هلاک وم هلاک

خو هغې وخت نه درلود

"نن مڀ د ورځې مهال ويش کې عشق ته ځای ورنه کړ"

زما پښتانه زما کليوال ملگري

ها چې د بنځو حقوق نه پيڙني

ها چې درنې پښتنې

يا خو په کور او يا په گور لوروي

چې دغه کړنې لولي
پټ به د شونډو په گونډه و خاندي
وايي جزا دې همدا
چې د بناري نجلۍ په مينه دې باور کولو
ملگرو داسې نه ده
د خداى لپاره ما د کونډې زوى شادگل مه گڼئ
زه د بناري نجلۍ ليدلو پسې نه يم تللى
ما يوه مينه کړې
بس د همدې پيړۍ د قيس او د ليلا په شانې
خو خدايزده چاراباندي کوډې وکړې
چې اوس د خپلې مينې
په مهال ویش کې د يوې شيبې ځای هم نه لرم.
بنار د ميربانو ځاله
موتر تر خلکو ډېر دي
زما په زخمي غوږو کې کڅ د هارنډو ننوځي
د خپلې مينې خبر بيا ياده کړم...:
"زه يوه بسځه يم حقوق لرمه
ستا دې په خپله هسې هسې وشي
نن تا ته وخت نه لرم
ما ته زما د کار آمره وايي
ستا دا مين د "فيمينيسم" ضد دی

متعصب دی بسخي نه خوښوي
 بس په پښتو پورې نښتې، دنيا نه پيژني
 پام هغه ستا په پوهه نه ارزېږي.
 نو ستا دې خپله هسې هسې وشي
 زه هم انسان يم خپله ژبه لرم
 زه بې سواده نه يم.... "
 د يوه بل موټر هارنډ کغ وکړ
 زه سو دا يې له ځانه نه يم خبر
 ډرايور پټ راته کنځلې وکړې
 رايه يو بل ځل به هم زنگ ووهم
 بسايي اوس وخت ولري....
 نه دا ځل هم ناهيلي...
 نن به د ټولو بې مهربو انتقام واخلم
 بس نوره مينه په خپل زړه کې ساتم
 نن مې هيڅ هم له وسه نه دي پوره
 بس ټيليفون نه مې ستا نوم او نومره وټورله
 نن مې دا ستا د هېرولو وروستی گام پورته کړ
 او په دې عصر کې مې
 د عشق د سترې کميډۍ دروازه وتړله.

۱۳۸۲ - سرطان - ۵

کابل

ويرخيپيليو كندهاريانو ته!

له دې برخه

کنداری، ملالی د ا به مو قسمت وي
په اوږو چې جنازې وړو ډولی نشته
سر په غلاگرځوو خدای نه امان غواړو
په هیندارو پته شوې خولی نشته

کنداری، ملالی تا چې خامک کړی
هغه شین خادر په کتد شهید خوردی
د لالا غاړه دې مه گنډه په سنډو
د هغه ځلمی بدن په لوگي توردی

کنداری، ملالی! گل معلم شهید شو
د مکتب په کتابونو لمبې تاو شوې
سیپارې د ماشومانو په لاسو کې
په دې پانود گلونو لمبې تاو شوې

کنداری، ملالی داسې ورځې راغلي
چې انسان له بل انسان څخه ډارېږي
د کاوبای او د شیخانو لیونتوب کې
یو افغان له بل افغان څخه ډارېږي

کننداری، ملالی، شین ارغند وچ شوی
د بابا صاحب میلی و حشت خوړلي
د خرقې په دروازه کې خلک سوځي
د انارو سرې غنچې و حشت خوړلي

کننداری، ملالی هله چې بیا گرز شو
بیا به چیرې ماشومان په وینو سره وي
بیا به کونده اجانۍ چیرته چغیرې
بیا به کوم ځای کې زخمی زلمی پراته وي

کننداری، ملالی تور پرونی واخله
زموږ خویندې سیه پوښې دي له غمه
بس همدا به مو شامېت وي له ازله
چې مو وچې نه شوې سترگې هېڅ له نمه

کننداری، ملالی ته خبره نه یې
چې موږ ژوند ته له اوله پیدا نه وو
موږ د مرگ لپاره خدای یو پیدا کړي
لا خبر په راتلونو نه یو چې په تله یو

کننداری، ملالی، دا خبر رینستیا ده
چې په خپله مو مرگ کور ته راوستلی
مورې ته اور په خپلو خسو دی بل شوی
مورې په خپله خوله دی خپل بدن خوړلی

کننداری، ملالی، ټول تاریخ دروغ دی
دې وطن کې نه ویاړونه نه اتل شته
دلته ټول تاریخ په سرو وینو ککړ دی
دلته جنگ شته دلته مرگ دلته اجل شته

کننداری، ملالی، خدای ته پلو یوسه
چې یې ولې مورې پر دې زمکه پیدا کړو
دا وطن خوبس په وینو کې ټاپو ده
ځان په مرگ مگر له دې ځایه پناه کړو

کننداری، ملالی، چا ته گیله وکړو
عقیدې ټول ملتونه جنتي کړل
بس یو مورې یې د دوزخ د تلو لایق کړو
زموږ لیوانو ته کفار د رمې سپي کړل

کننداری، ملالی داد خدای رضاء ده
 چپي کفار مو خپل کاله ته رابللي
 مور له خپلو مسلمانو څخه ساتي
 د دنيا ليووني دلته دي بناغلي

کننداری، ملالی او بنکې دې ارزانه
 ستاد او بنکو زما د وینو قدر نشته
 کندهار چې لکه زړه د پښتنو و
 په دې ښار کې اوس د ژوند څه اثر نشته

کننداری، ملالی خدای باندې دې سپارم
 زه اوس دو مړه بیچاره يم لکه مړی
 اوس مې مینه د گلونو په هار نه ده
 اوس مې غاړه کې دی پروت د وهم پړی

کننداری، ملالی څه الله دې مل شه
 خدای دې ساته له بمونو له غمونو
 هغه وخت به بیا د مینې دیدن وکړو
 ارغنداو چې شي بیا سور په انارونو

تصویر

ستارا الپرلی تصویر
هغه په تور ټیکری کې بنکلی تصویر
هو!

همدا اوس هم زما په لاس کې دی او گورم ورته
ستا بنکلی سترگی خو تصویر کې هم خبرې کوي
لیونی!

سترگو کې دې خه پت کړي؟
چې زما ټول عمر یې وخور
خو تفسیر مې نه کړې

۲۱ نومبر ۲۰۰۴ مریلند

جادو گري ته سرود

جادو گري څه دې وکړل
چې دې داسې ليونې کړم
دا په سترگو کې دې څه وو
چې له ځانه دې پردی کړم

جادو گري څه دې وکړل
چې د چين ماچين پاچاشوم
بناپيری مې شوي کنيزې
چې ستا سترگو ته گدا شوم

جادو گري څه دې وکړل
کفرو دين دې له ما واخيست
ما خودبين چې په کې ځان کوت
هانگين دې له ما واخيست

خه منتر دې په ما وکړ
چې کتاب نه مې زړه تور شو
ستاد مینې ستوري شمارم
بل حساب نه مې زړه تور شو

خه منتر دې په ما وکړ
تاته دومره در نږدې شوم
ستا په روح کې مې ځان ولید
ستاد نور ذرې ذرې شوم

جادوگرې ستاد سترگو
له پیریانو مې توبه ده
بسم الله د سپینو زرو
مې په غاړه کې پرته ده

جادوگرې څومره بڼه یې
په سندرو دې بلد کړم
لکه شین طوطي غږیږم
په شکرو دې بلد کړم

جادو گري ڄومره بنه يي
تاله ميني نه خبر ڪرم
زه سادهد غرو سڀي وم
تاپه سمولارو سر ڪرم

ته پوهيڙي جادو گري
چي ته ڄومره بنايسته يي
له غزلو نه رنگينه
له سندرو نه پسته يي

ته پوهيڙي جادو گري
نور له ڙونده جدا ڪيرم
له دي وروسته ستوري شماره
په آسمان ڪي پيدا ڪيرم

جادو گري لاس دي را ڪره
چي له دي جهانه ولاڙ شو
له شڪمنو سترگو پت شو
دگومان دنيا نه ولاڙ شو

جادو گري لاس دي را كره
چي دستورو مېلمانه شو
له هغه خايه چي راغلو
هلته بېرته ور ستانه شو

جادو گري لاس دي را كره
زماله ژونده زړگي توردی
يو آرام خای ته مې بوخه
دي دنيا كي خومره شوردی

جادو گري لاس دي را كره
زما ژوند دی ستا په لاس كي
لكه شين غمی د گوتي
داسي بند دی ستا په لاس كي

جادو گري لاس دي بنكلی
د تك سپين سوسن په شانې
رغوی را كره چي يې بنكل كړم
دخواړه وطن په شانې

جادوگرې جادو وکړه
 دا ژوندون را څخه واخله
 يا خو اورپه دنيا بل کړه
 خپل بيلتون را څخه واخله

جادوگرې جادو وکړه
 مادي غيږې ته ميلمه کړه
 د ژوندون ورکه مانامي
 بیره روح را ستنه کړه

جادوگرې زړه مې واخله
 په بدل کې بنکلا را کړه
 ها چې زه ورپسې گرځم
 هغه ورکه مانا را کړه

جادوگرې څومره بڼه يې
 لاس دې زما په سترگو کيښود
 اوس جنت په سترگو وينم
 دوزخي جهان مې پريښود

د شهادت کلیمه

ته مې یادیرې خو در تللی نه شم
ژوند مې په هرگام کې اغزي کرلي
پوهیرې؟

ژوند نه مې زړه دومره تور دی
لکه داستاله تورو سترگو خخه
چې په رنجو ککره او بنکه راشي
او ستاد تور کمیس گریوان کې چیرې خان پت کړي
پوهیرې؟

ژوند ستاد بیلتون له غم نه لوی پیتی دی
خو تر هغو به یې پر سرگرخوم
چې یوه ورخ یې ستا په منخ کې کوز کړم
مامې د مرگ وروستی سلگی یوازې تاته پرینبي
پریرده! د ژوند وروستی شیبه بنکلې شي
پریرده، چې ستا په منخ کې
د شهادت دا کلیمه درسته کړم
خدای خو شاهد دی چې پر ما گرانه یې

غم

ستار ترنگيڀري
ته مڀي مخ ته ناسته
خوزه له تا خپه يم
نغمه زما په زړه چرې را منډي
تابې و فارا ته بيگانه شه وويل؟؟
هيڅ مڀي له زړه نه وځي
اود ستار نغمه مڀي زړه کڀي
غم په شور راوړي

یو شپبه مینه

ستنه شوې و دې خندل
سردې زما پر تتر کېنود
زما دزړه درزادې وا وریدله
ای!

دې ماشوم بیا درته غوږ کې څه ویل؟
زه خو دده خبرې نه منمه
دی چې له ما خپه شي
په پته، ټولې گیلې تاته کوي
پام کوه!

دالیونی هرڅه وایي
گوره خپه چې نه شي.
ستنه شوې و دې خندل
زما تاوده نفس

داستا پر بنکلي وچویلی را پروت وربل دانه وانه کړ

ستا د بدن عطر و مي ذهن ته جنت ونبوده
مگر ربنسيا ووايه!
چي زما د متيو منح کي
ولي د پانې په خبر وريږديدي؟
ستنه شوې ودي خندل
چوپتيا خوره وه
او ما و تا دخپلي مينې لاره ونيوله
دواړه سوچونو کي ډوب
خدای خبر خومره ډېر مزل مووکر
چي ستا د بنکلي غږ خوږي زمزمي
د سکوت سپينه آيينه ماته کړه
پوه شوم گيله دي وکړه ودي ويل:
چي ستا د گوتو د شوخي له لاسه
زما غوږ والي خدای خبر چپرې رانه ولويدله
وگوره غوږ مي تش دي
زه بي خوا به هک حيران پاتي شوم
خدايزده زما سترگو کي دي خه ولوستل
چي را ستنه شوې راته ودي خندل

ستری یمه ستري

عشقه ناوخته راغلي
نري د زرودسكو په ټولو لو بوخته
ستاملنگي ته د چا پام نه شته
په چا به رحم وکړي؟
دلته چې مينې ته گناه وايولا
ته به دې اسپه چپرې ودروي؟
عشقه ناوخته راغلي
غر بنياد مونه ډک
سيند بنياد مونه ډک
چپرې خالي د جنون د بنسته نه شته
نو وايه عشقه ستا شلیدلی گريوان
خپل ببر سر
او زما دميني اوبنکې چپرې يوسم؟

عشقه نا وخته راغلي
زه نور زلمي نه يم چي مينه وكرم
لكه آدم د خيل هاييل او قابيل
د شخړو سيل كوم
عشقه نا وخته راغلي
د بي مھريو د ساده نسل له لاسه ژاړم
خوك مينه نه پېژني
خوپه مينو پوري دو مره خاندي
چي كله كله ورنه خان هم هېرشي
نو عشقه داسې حال كي
وايه چي تاخنګه كرم
خپلې محبوبې ته مې څه ووايم؟
اوله ژوندون څخه د استړي بدن چپرې خبن كرم؟

نوی جنگ

بیا له تاریخ سره جگړې ته ورځم
بل ځل که هست شوم داسې ژوند نه کوم
بل ځل به مینه وکړم ژوند نه به کسات واخلم
اوس خود ژوند لپاره مینه وژنم، قتل کوم
دا ځل قاتل یم خپلې هیلې خنومه په خپله
مگر که بیا راغلمه
بیا به د خپلې مینې سترگې لولم
بیا به یې بنکلي مخ نه ساه اخلمه
او بس له زوکړې بیا تر مرگه به هغې ته گورم
بیا له تاریخ سره جگړې ته ورځم
او بیا که هست شوم په یو بل هیواد کې ژوند کومه
یو داسې ځای کې چې د جنگ قهرمانان نه لري
یو داسې ځای کې چې قانون یې یو له بل سره له مینې جوړوي
داسې هیواد چې د اوبو په خیر تاریخ ولري

داسې هيواد چې برخليک يې په سرو وینو ليکل شوی نه وي
 داسې هيواد چې له آدمه تر دې دمه هيڅ د تورې او ټوپک
 نومونه نه پيژني
 او شرنگ و شرورنگ په کې يوازې د پاوليو، د نتيکو د
 واليو خيژې
 بيا له تاريخ سره جگړې ته ورځم
 راجي دا حل د هر وطن پاچاهي
 يوې حسيني، يوې بسکلي ته ورو سپارو
 هو دا منم دلته به رخه وي، غيبت به هم وي
 دلته به ټولې شتمني يا پرگانو يا پر کاليو ورکړي
 دلته به ټول دارونه مات شي زندانونه به له خاورو ډک شي
 هره مېرمن او معشوقه به خپل مين ته بيل زندان جوړ کړي
 مگر هيڅ څوک به څوک ونه وژني
 ټولې لښکرې به په گورننوځي
 هيڅ يو خاوند هيڅ يو مين به څوک خبرو ته هم نه پرېږدي
 ځکه پاچا به يې په خوله د خپلو شونډو مهر ولگوي
 هر نارينه رعيت به کور کې يو پاچا ولري
 داسې پاچا چې د کوڅيو په غمچينه به جزا ورکوي
 داسې پاچا چې خپل رعيت به په پسته غيږ کې بندي وساتي
 تر ټولو سختې سزاگانې به هغه وينې چې بلې ملکې ته گوري
 د مينې رخه به قانون وي

او سالو به يې ملي جنده وي
په داسې ژوند کې به سياست او منطق دواړه مړه وي
دولت به رحم دا بې شي ماشومان به وي د کور وزيران
او نارينه به بس رعيت وي رعيت
راځئ دا ځل د هروطن پاجاهي
يوې حسيني، يوې بنکلي ته وروسپارو
بيا له تاريخ سره جگړې ته ورځم
او که بيا هست شوم له زانگو څخه تر گوره پورې مينه کوم

۱۸ تله، ۱۳۸۵

کابل

صدام

يو سړى مخامخ د دار كړى، ته نېغ ورگوري
يوه رسۍ لكه دده د ژوند اوږده كلونه
لكه دده د زړه په شان بې رحمه
لكه غرور غوندي يې ټينگه غوټه
د لوى اختر سترگه د غره شاته ده
يو سړى مرگ ته روان
يو سړى فكر كوي
سبا به ډير خلك خوشحاله وي اتن به كوي
سبا به ډير خلك خپه وي يا غوسه به كوي
سبا به ډير خلك حيران وي
چې زه ښه وم كه بد؟
يو سړى خو شېبې له مرگه لري
د خپلو پاتې نفسونو په شمار
يو خو كسانو ته غوسه دى لكه وږى زمري

یو سږی فکر کوي:

"د بنمن" زه او

د واره له یو بل څخه غچ اخلو

یو سږی لاهم خپل جلا د سره د خپل عسکر په څپر غږیږي

یو سږی سترگو کې خبرې کوي:

عرب ددې پېړۍ اتل نه لري

دادی وطن د کربلا او نجف پور وړ کوي

او د بغداد د خلافت له بناړه

یو بل حسین پاڅیږي

یو سږی موسک شي او په زړه کې وایي:

پر عربانو به تردې لوی احسان څوک و نه کړي

یو سږی فکر کوي:

که عرب دا نه مني

یو ځلې بیا به راشم

او له یوې خوا به یې قتل کړمه

یو سږی خپل ضمیر نه ځان پتوی:

که ما انسان وژلی

که زه بې رحمه او وژونکی ومه

نو د و مره بڼه ولې مرم؟؟

۱۳۸۵ د لوی اختر اول ماښام

بد مرغی

پام کوه ونه ژارې
اوبسکې دې مه بهوه
اوبسکې دې پتې خپلو سترگو کې خوندي وساته
دلته ژړا ته هم گناه وايي او شک پرې کوي
که درنجو ليکې دې راغلي په سپين مخ
نو ټول به وپوهيږي
چې تا د مينې په خاطر ژرلي
پام کوه ونه ژارې
مور دنړۍ له بد مرغانو څخه هغه دوه يو
چې آن ژرلی نه شو
پوهيږي!
هغه ورځ چې تا وژرل

زه څومر وسو ځيدم؟
ځکه چې ټوله دنيا وپوهيده
چې موره دواړه سره مينه لرو.
له دې نه لويه بدمرغي چېرې ده؟
چې ژړا جرم وي
او مينه وي د ټولو گناهونو ابی.
له دې نه لويه بدمرغي چېرې ده؟
چې څوک دخپلې معشوقې په اوبنکو
وشرميرې
او خپلې اوبنکې د خپل زړه په وينو و مينځې
له ويرې څخه؟

۵ مرغومی ۱۳۸۲

زه مساپر يم خو غريبه ته يې

((خپلې گيلې به ديوالو ته وکړم
 ځکه چې ته خو ورته غوږ نه نيسيې ...))
 آه ياره دادې ليک کې څه ليکلي؟
 مساپر زه يم خو غريبه ته شوې
 بيگانه مې ستا د ناچارۍ گيلې ته ډير وژړل
 له او وسيندونو او اوو غرونو لري
 زما د زړه په هريو غږ کې ته يې
 ستا چې په زړه کې گيله وگرځيږي
 زه يې همدلته اورم
 گراني زه اوس هم ستا په زړه کې اوسم
 او هر نفس سره دې ساه و باسم
 خپلې گيلې دې خپل زړگي ته کوه
 پوهيږي؟
 دلته هم آسمان شين دى
 او د لمر بنکلي طلايي بگۍ دورځي پر لارځي او راځي
 مگر پر زمکه نه اشنا سيورى شته
 نه توري زلفې نه لونگۍ نه خادر

نه د زړو خپليو خړپ نه د ټيکريو وړمې
نه ستا د بڼکلي رغوي عطر چې زما ډير خوښېده
زما اوږه تشه ده

ستا تورې زلفې پرې خورې وړې خپې نه وهي
زما غاړه ستا د نفسونو له گرمۍ نه ليري
او وچې شونډې مې موسکانه لري
نه کابل جان شته نه يې د ننگ اسمايي
نه يې خيږه هوا چې ستا د غيږې عطر لري
دلته د هسکو بڼيښه يې ما نيو جسم کې
اروا وي نشته

زه مساپريم او غريبه ته يې
خو اشنا زه در څخه ليري نه يم
زه خو اوس هم لاستا په زړه کې اوسم
له ديوالونو سره مه غږيږه
خپلې گيلې دې په خپل زړه کې ها شاعر ته وکړه
چې که دنيا څخه هم ولاړشی
ستا له زړه نه، نه ځي.

۱۲-۲-۲۰۰۴

د ټوسن بنار اريزونا

د هستی الفبی

هو!

زه پوهیږم چې یادیرمه دې

راته لیکلي دې دي:

چې د شعرونو کتابونه مې په اوبنکو مینځې

زما د زړه د وینو کرنې دې په اوبنکو لمد وې، وچوې

اوزما یادونه دې د زړه شپو کې خراغ بلوي

هو! زه پوهیږم چې یادیرمه دې

زه ستا په پاکه او سپیڅلې مینه بڼه پوهیږم

خوراشه ما وگوره!

چې ستا تصویر ته په لمدو سترگو خبرې کوم

زه دلته ټولوته بې سده لیونی بنسکاریرم

نورد خوانی خوبونه ویني، خپلو سترگوته اوبه ورکوي
د سپینو نجونو د بدن په لیدو آه وباسي.
خوزه د خپلې کوتې ورو ترم
او په شیبو شیبو له ځان سره یوازي اوسم
ستا تصویرونه او لیکونه گورم
یوازي ستا د لیک خبرونه شعرونه لیکم
اوس خوزه نه
زما شاعره ته یې
ته زما زړې ناسته
زماله خولې څخه شعرونه وایې
اوس چې ته نه یې زه شاعر هم نه یم
نو اوس منې چې زه په تا ژوندی یم؟
نو اوس منې چې د هستۍ الف وې
ستا د نامه له یو الف څخه پیلېږي او په بل ختمېږي؟

۲۰۰۴-۲-۱۷

توسن-اریزونا

وعدہ

نہ!

تہ مہی ہہرہ نہ وې
 تہ مہی پہ یاد وې، ستا وعدہ مہی ہم پہ زرہ باندې وہ
 زما یاد ونہ لا، لہ تاسرہ وو
 خو خدای (ج) خبر چې ولې در نہ غلم؟
 باران پہ شرک وریدہ
 ما د باران د ټولو خاڅکو پہ شمېر تہ یادہ کرې
 تار اتہ ویلی وو چې زہ بہ ځان پہ واینو لوند کړم
 کلہ چې تہ راځې نوزہ بہ پہ شرابو کې لمدہ خیشتہ یم
 هو! دا مہی ہرڅہ یاد وو
 ستا د وعدې ہرہ شیبہ مہی پہ خاطر کې شنہ وہ
 زہ پوہیدم ہغہ دیوې چې بلې کرې وې تا
 اوس خلاصیدې او وار پہ وار مړې کیدې
 خو خدای (ج) خبر چې ولې در نہ غلم
 تہ مہی پہ یاد وې، تہ مہی نہ وې ہیرہ
 او پہ سرو واینو کې لوند خیشت بدن دې
 زما سترگو تہ نیغ ولاړو
 زہ پوہیدم چې تہ بہ راشې

زما د خونې ور به وټکوي
زه پوهېدم چې له ژرانه به دې سرې سترگې را واپوې
گيله به وکړې:
چې شراب خلاص شول، ډيوې مړې شوې
ولې را نه غلې ته؟
زه پوهېدم چې زه به چوپ ولاړيم
حکله زه نه پوهېدم
چې ولې درنه غلم
زما په لاس کې به يوسپين کاغذ وي
ما غوښتل شعر وليکم
نه شعر مې نه ليکه همدا سې ناست وم
يو ازې سپينه پاڼه
زه پوهيدم چې ته به پاڼه زما له لاسه واخلي
په دې گومان چې ما به نوي خه ليکلي وي پرې
خو پاڼه سپينه ده يو ازې يې په سر کې دي يو خو توري:
(غواړم وطن ته ولاړ شم.)

۱- مې- ۲۰۰۴
توسن- امريکا

يوازې

هره شيبه د ژوند خپره بدليزې
هره شيبه د مرگ په لوري يو بل گام اخلم
لكه د مني پاڼه رپرېدمه او ليرېدمه د ژمي په لور
او باد د عمر سپينه واوره زما پرسرا شيندي
يوازيتوب

يوازيتوب مې خوښ دى
چې په لمدې كبله، بربنډې پښې
يوخوگامونه واخلم
او هرڅه هېر كړم دا بد لپاره
مامې له ژوند څخه يوازې بد بيني زده كړې
هرڅوك يو څوك دى ځانته
هغه چې زما په شانې نه دى هغه زه نه يم
هرڅوك چې زه نه يم دوزخ دى زما
زه چې يوازې پيدا شوى يم يوازې اوسم
دادى:

د مرگ په خوا يوازې درومم.

هو دلته مينه نه شته

دلته هرڅه شته دي خو مينه نه شته
دلته د مور د لاس توده ډوډۍ غلمينه نه شته
دلته رگونو کې شراب گرځي او زړونه په هوس دربيږي
دلته زما او ستا په شان وجود کې وينه نه شته
دلته رنگونه دي، غوغا ده او شوخي ډېره ده
دلته سپيڅلې او ساده بېکلا زما د کلي
هغه په سترگو توره او په مخ سپينه نه شته
زه دلته دوی ته خپل هرڅه يادوم
دوی را ته خاندې وايي
هو هلته هرڅه دي او دلته نه شته
وگوره دلته سپينه سوله ده او جنگ هم نه شته
دلته غلام نه شته تالان هم نه شته
دلته يوازي ودانې شته و رانول چېرې دي
هو دلته مينه نه شته
خو په لاسو د انسان
د انسان مړينه نه شته

واشنگټن 29/ DC2004 اگست

د سپوږمۍ په ارمان

پايڅې مې بډه وهلې
بيل مې په پوله خنډ کړ
او د لښتني رڼو او بو کې مې لاسونه پريولل
د جوارو لوی پټي ته ځير شوم چې مې ته وليدې
په شنه گيډۍ کې مې سپين گلا باتون مات کړي
او د پاوليو شرنگهار دې د چنچنو له نغمو سره گډ
خومره بنايسته وي بلا

زړه مې له ډېرې خوشالۍ الوځي
سړکال مې زمکه له گروي خلاصېږي
او له روژې څخه به مخکې ستا ډولۍ راوړم

کابل له سپينو واورو لاندې پټ دی
باغ بالا کې سبرونې وچې شوي سړکال
ستا نفسونه ډېر تاوده ښکاريږي
زما تاوده لاس کې دې سپين لاس خولې دی
بيگه دې بيا ژرلې؟
په تيليفون کې دې له غږه پوه شوم
اوس ستا خبره کې د ستريا نښې له ورايه وينم

اوس زه اوته سره ډبرنه شو ليدای
ژوند زما اوستا ترمنځ ديوال جوړ کړی
ژوند سرگردانه دی د بنار کوڅو کې
بنار لکه تور بنامار زموږ مينې ته اور را شيندي

د خپل کوچني کمپيوټر غبر او وينس کړم
دا د شيطان صندوقچه هره ورځ همدا سې کوي
ستا بريننا ليک مې ولوست
کړکی ته ودریدم

خو ته منې دلته آسمان نه بنکاري
دلته په مياشتو څوک سپورمې نه ويني
دلته سپورمې چاته سلام نه وايي
دلته نيويارک کې يې آسمان غلا کړی

زه سپورمې نه شم ليدای
خو ستا ليکلې ټيکې لاهم زما پر شونډو ناڅي
(شين آسمان ذرې ذرې د سرو زرو يې تنابونه
سپورمې د بام په سر په يار وايه سلامونه)

۲۰۰۴ سپتمبر نيويارک

اروا او ځنگل

ما ځنگل و آزمو بيه
ما له ځنگله سره نفس و پوست او ځان مې شين كړ
او زما وجود د ځنگله شنه بدن كې وغځېده
ما له ځنگله سره خوشې تيرې كړې
او د كوچني سيند له سندرو سره وبهېدم
ما په ځنگله كې ځان پخپله ورك كړ
ځنگل زموږ په شان دى:

شار

مهربانه

او وحشي خوبنكلى

ځنگل زموږ په شان نه
زموږ د اروا په شان دى
هلته هم پرانگ او سپرې

او هم د سترې هوسۍ بنکلي بچي
ځنگل کې مار له ونې ځان راتاو کړي
او د مرغیو ځاله ټوله له بچو تشه کړي
ځنگل زموره د اروا په شان دی
دلته لیوه او غزال دواړه اوسي
ځنگل له ځان څخه دویرې په شان
له گڼو بوټو لاندې تورې بلاگانې او شیشکې ناڅي
شپه په ځنگله کې ستوري یو یو بنکاري
او سپوږمۍ څاڅکی څاڅکی څاڅي
له شنو گڼو څانگو
دلته د باد نغمه له پانو سره لوبې کوي
لکه د دنگې نڅاگرې د پایزب شرنګهار
خو د ځنگله سهار د بنکلي معشوقې د سپینې غاړې په څېر
همدومره سپین
همدومره روڼ

همدومره پوست دی منې؟

چې کله وینس شې بیا یې بنکل کړې نو
الله اکبر

یوه نری لار د ځنگله د بوټو منځ کې تللې
د وچو پانو پرې غالی خوره ده
د الارزمورد ژوند ترپایه اوږده

چپرته يو ورک لاروی نه شته چې سلام دې واخلي
او وچې پانې به ماتيرې ستا تر پوندو لاندې
ځنگل زموږ د يارانې په څېر دی
ځنگل زما په څېر ياغي
خو ستا په څېر بنکلی دی
ما ځنگل و آزموږ په
اوته زما د روح ځنگل ته راغلي
له هم هغه ازله
کله چې ته خپه شې
نو ځنگل اور واخلي او ونې سوزي
کله چې ته وځاندي
پر ځنگله شرکنده باران وريږي

۸- سپتمبر ۲۰۰۴

مريلند- کوزاډيلفي ځنگل

علامه رشاد ته چي دييا ليدو ارمان بي زما پر مساپرزگي پاتي شو!

خپل استاد ته!

او ستا دل مر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
ها ما زيگر به مې همېش په زړه وي
چې پر سبا بي زما سفر پيلېده
زه ستا د کور په لويه خونه کې ناست
او ستا د تود غږ له وړېدو سره جنت ته تلمه
تاراته وويل چې:
...پام چې وطن هېر نه کړې
مگر استاده! ته چې ولاړې
دا وطن او موره چاته پرېږدې؟
مگر دا ژوبله او يتيمه پښتو چاته پرېږدې؟

يوه ورځ تارا ته وييلي وو، چې:
(فخر شاگرد هنرمند به استاد رسد)
مگر استاده!

اوس حيران يم چې زموږ فخر به چاته رسي؟
موږ به بي فخره شو
بي سره شو
بي لمره شو

بس ته چې ولاړې
اي د پښتون مذهب رهبره وايه
زموږ د پوهې پيغمبره وايه
که ستا د تللو نيت و
ولې دې موږ ته دومره مينه راکړه
موږ خو ويده وو دا بد په شپو کې
ولې دې مړو رگو کې وينه راکړه
دا وينس زلميان به اوس په کوم لوري ځي؟
ته خويي مشر د دستار سپری وې
دا افغانان به اوس په کوم لوري ځي؟
استاده! اوس به دا نيمگړې نسخې چاته لولم
دا - دخوشال فرهنگ - به څوک وليکي
دا د - اټک - لاندې به څوک وڅيړي
د ستر پښتون نيکه به څوک پېژني

زما دتاریخ د هسک له لمر سره خو ته اشنا وې
خو

ستا د لمر په شان وجود هم پریوت
هېڅ مې باور نه راځي
نه !

زه دا منلی نه شم
لا ډېر څه پاتې دي چې ته یې وکړې
یوازې ته
یوازې ته
یوازې ...

د دسمبر اوله ۲۰۰۴
واشنگتن دي سي

دهند په سمندر کې د خونامې زلزلې ۱۵۵ زره کسان ووژل

زلزله

او زمکه رپردي

خپې الوحي

د خلکو لودی

لکه قیامت، مور او زوی نه پیژني

د خدای (ج) پر زمکه څه بلا پریوتې

چې خلک یو د بل د غوښو بوی نه پوزې نیسي

طبیعت په لوبه بوخت دی

خلکو کبان نیول خو نه وو خبر

چې د طبیعت په یوه لوبه کې به

کبان په دوی ماړه شي

کله چې زمکه د الله (ج) د بندگانو تر پښو لاندې راوخر خپده

لویانو چیغې کړې:

یارب

یا بگوان

یا عیسی... بودا... موسی را ورسپړئ...

خوماشومان او لیوني پوه نه شول

چې چا ته پاس وگوري

دوی ډېر نېکمرغه وو چې نه پوهېدل

ڪڪه اول يي زلزلي ته ڪٽ ڪٽ و خندل او وروسته مره شول
 اسمان لاشين و
 چا خه ونه ويل
 دڇپو غر ڪي چيغې ڊوبې شوې
 خندا وې پراو بولا هوشوې.
 بنڄي تراوسه لاڇپو ته گوري
 خوشپه تياره وي داوبو پر سر دهپڻ ماهيگير
 دڪوچني ٻيڙي خراغ نه بنڪاري
 په جوماتونو ڪي اذان
 په مندرونو ڪي زنگونه نشته
 دڪليسارو و صليبونه مات دي
 خلڪ دلويو پانگه والو دخيرات په ڊوڙي
 يوبل له ستوني نيسي
 او ماشومان
 لاهم په ختو ڪي دمرو ميندو له تيو خخه وينې روي

پرزمڪه خلڪ ڊير دي
 ڇوڪ يي په جنگ ڇوڪ يي په اور ڪي سوڄي
 ڇوڪ زلزله ڪي تراوبو او خاورو لاندې ورڪ شي
 او يوخل بيا بشر په ڊي پوهڙي
 چي مرگ دڪونڊو و يتيمانو غم وي

نه دهغو چې مره شول
د مرگ غميزه لا ژوندى ده
دهندي او بنگالي بنځو له او بنكو سره لوبې كوي
خو ها چې مره شول په دې نه پوهيږي.

يو ليونى د ونې بناخ كې ناست و
ونه ولاړه وه د ختو منځ كې
او ليونى لكه مرغه په كې ژوندى پاتې و
ليونى وژړل او ويې خندل
او بيا يې داسې وويل:
په دې دنيا كې به لا اوس هم چپرتنه جنګ روان وي
او ځينې خلك به د ځينو خلكو وينې غواړي
دا دى طبيعت ورسره مرسته وكړه
طبيعت ډېر ووژل
نو اوس كېداى شي
جگړه ماران ماړه وي
او جگړه ودريري....
ليونى وژړل او ويې خندل
ونه ولاړه وه
او دى لكه مرغه په كې ژوندى پاتې و.

۲۰۰۵ جنوري ۲

انديانا-متحده ايالات

بند ۵

شیخ وایی بنه کوه او بدمه کوه
خو شیطان دانه منی وایی:
بد کوه او بنه مه کوه
ماته خود واره په غلظه بنکاری
آیا دنیا کی بس همدغه بنه او بد دی
بل خه نشته مگر؟
زه نه د شیخ نه د شیطان منمه
د خدای بنده یم بس د خدای منم
او مینه کوم

جنوری ۲-۲۰۰۵
انڈیانا- متحدہ ایالات

آيا دومره لويه بڻسڻه شته، چي جگره ماران هم وٺي؟

نه پوه پڙم

دنيا يو بل توپان په سراخيستي
 بيا د ديوانو په سرونو کي چينجي بسوري پڙي.
 او بشریت په خپله سپينه تنډه لاهم د جگرې داغ لري
 دانسانيت د پيداينت له ورځي
 زموږ تاريخ د د ووسترو گناهونو په دوزخ کي سوځي
 يو (غلامي) او بل (جگره) او وژل
 خداي ج د انسان د بد مرغيو طوق د دغو شيطانانو
 په لاسو کي ايښي
 د غلامي شيطان د عدل بوربو کي کي مر شو
 خو (جگره)

آخ خداي ج دې پرې مور بوره کړي
 لاهم دستر بابا آدم د اولادې شرم دي
 دنيا يو بل توپان په سراخيستي
 قيامت به راشي خو حيران يم چي زموږ غاږې به
 د جگره مارو تر گناه لاندې کږې تر خدايه څنگه ورشي!!

مريلند - امريکا

تصويرونه

که

هندارو تصويرونه ساتلای
مور به خپل اووم نيکه هم لېدلی وای
او اوس به ټول پوهېدو
چی د دارا او سکندر آيينې څه ډول وې
او د جمشيد په جام کې څه بنکارېدل
یوازې

که هندارو تصويرونه ساتلای

نور به بې روحه تاريخ
داسې بې ژبې او مېژواندی نه وای
مور به آدم ته د حوالومړۍ موسکا پېژنده
او په بېړۍ کې به له نوح سره يوځای گرځېدو
ما به آتن کې له سوکرات څخه پوښتلي وای چې
ترتا دوه نيم زره کلونه وروسته
ولې لا هم په - عدالت - پسې دا ورک بشر هم داسې ورک دی؟
اوله موسی نه به مې غوښتلي وای چې
ما هم له ځانه سره طور ته بوځي
بس که یوازې

تصويرونه په هندارو کي خوندي پاتې وای
 مور به ليلا ته وای کتلي د مجنون په سترگو
 او په کعبه کي به مو

د اسماعيل د قرباني نښې له ورايه ليدي
 زه به ورتلم اکاډيموس ته چې په خپله ژبه
 له اپلاتون سره خبري وکړم
 زماله هغه سره حساب پاتې دی:

ستا - ايتوپيا - چپرې ده؟

او انسانان به وژل کيږي لا تر کله دهغي لپاره؟
 ستا د خيالي ډيمو کراسي ريښتيا ده چپرې پته؟
 مور خويي اوس هم

د دروغو د لمبو تر شاتور سيوري وينو
 له ارستو سره مې نه ده جوړه

ځکه چې لا هم داخلاقو او ايمان په توپير نه پوهيږي
 خو

که هندارو تصويرونه ساتلای

ما به له خپل نيکه نه غوښتي وو چې
 زما مغرور پلار ته وصيت وليکي:

چې خپل شاعر زوی د ژوندون په لومړۍ ورځ ووژني
 بودالا اوس هم ما په خوب کي ويني
 هو! زه پوهيږم چې له ما خپه دی

ځکه زه ژوند ته دهغه په سترگو نه گورمه
 ژوند کله بنکلی شي زما دمعشوقې دبنکلو سترگو په خیر
 خوبیا هم ما ته هیڅ ارزښت نه لري
 بودا ویریري چې خوبونه یې زماله وینو رنگ وانه خلی
 بودا به نه ویریدای
 اوزه به هم ژوندی وای
 خو که هندارو کې تصویر پاتې وای
 راشه چې زه درته یو راز ووايم
 له سلوزرو کلو ډیر تیریري
 هیڅ څوک پرې نه پوهیږي
 چې له هندارو څخه ولې تصویرونه نښتي؟
 ماته مې اووم نیکه کیسه وکړله:
 چې په هینداره کې شیطان وکتل
 او بس همدغه شرمیدلي دهندارې حافظه ماته کړه
 که درته ووايم خدا به در شي
 که تصویرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
 مور به ځانونه دبیزو له نسله نه گنلای

۱۳۸۳م ۲۷

په دې شعر کې وزن څو ځایه توپیر لري، خودا د مانیزو برخو دبیلولو
 لپاره دیوه نوي میتود کارونه ده، نه وزني تېروتنه.

د افغانستان ورکې خزانې

د دوه زره پینځم کال د اپریل په یوویشتم ما بنام د امریکې په پلازمینه واشنگتن بنار کې د افغانی سفارت او نشنل جیوگرافیک سنتر په مت د افغان لرغونپوه ښاغلي زمريالي طرزي د هڅو او په ټولیزه توگه د افغانستان د لرغونو آثارو په هکله د یوه فلم پرانیستنه وشوه، چې ((د افغانستان ورکې خزانې)) نومېږي په دې فلم کې د بامیان دسترو بودا گانو را پرځېدل و ښوول شول خو تر څنگه یې په سیمه کې د درېیم بودا چې په (ویده بودا) مشهور دی، د موندلو لپاره د ښاغلي طرزي هڅې او بریالیتوبونه هم د پام وړ وو. د فلم جوړونکي باور لري چې دا په نړۍ کې تر ټولو ستره مجسمه ده چې اوږدوالی یې د ایفل تر برج هغه هم ډیر دی. ښاغلي طرزي وویل، له ډیرو څېړنو او کیندنو وروسته مود دغه بودا د پښو یوه برخه وموندله، خو کله چې ډاډه شوم هغه دلته دی، نو کار یوگروته مې وویل چې بیرته خاورې پرې ورواړوي، چې بیا بل وخت په ډاډ او احتیاط سره کیندنې پرې وشي. د فلم بله په زړه پورې برخه د طلا تپې د قیمتي خزانې په هکله وه چې له نیکه مرغه تر اوسه دولسمشرۍ په مانی کې خوندي ده. د ویده بودا را برسیره کېدل په نړیواله سطح یوه ستره فرهنگي پېښه ده، وړاندوینه کېږي چې د دغه بودا تاریخي ابهت او اهمیت به د مصر له اهرامونو سره برابر وي، یاد شوي فلم عاطفي جوړښت درلوده چې د لیدو پر مهال یې پر ځینو افغانانو برسیره بهرنیانو هم خپلې اوښکې تم نه شوي کړای. ماله خپلو اوښکو سره خو

کليمي هم مل کړې چې دلته يې لولي ۰

ورکه خزانہ

بودا!

ويده شه

د تاريخ ترخروارونو خاورو لاندې آرام و غځيږه
 لا ((اږه گان)) د خپل نيکه خپره د غم د غبار شاته ويني
 لاشغهار د غشيو خيژي لا گوربت زخمي دي
 او د ((لوی غر)) د ذهن ځالي له لمبو ډکې دي
 لا پښتین نه شي اوریدلای ستا د سترې ډبرینې سینې ورک
 درزونه

لا تور شیطان د ((براهي)) گردونه مينځي د ((سيندو)) پراو بو
 لاهم پرموږه لمر د تور د جال له کوره خيژي
 لاستا د دواړو تندیسونو له سوغاړو نه دودونه خيژي
 بودا!

ويده شه

په آرام پريوځه

هو دا ريښتيا ده چې

بخدي کې يې د ((ساک)) د پيا چا بنکلي لور بر بندې کړله
 طلا غونډۍ کې يې د سرو زرو له تاج څخه هډوکي تش کړل
 خوته ويده شه

ته آرام پريوځه !

د بخدينى شهزادگى روح لاله گانو سره په كور پاتې دى
 لاله سيندو ياله آمو څخه او بنتى نه دى
 لاخو د ساك د لور د گڼ كميس پاو لي شرن گيرې
 او لادستر نورستان ((لام)) په ((الينو)) مين دى
 لاهم د دنگو پكتانيو د قمې زرين لاسوندي بريښي
 نوته ويده شه، ته آرام پريوځه !

د بخدينى پيغلي بنايست ته مې سلام دى بودا
 ستا د خوبونو پريشاني ته مې هم پام دى بودا
 زه لاد زرو كلو شاته بخدينى وينمه
 چې اووه كنيزې پرې چاپيرې دي سينگار يې كوي
 څوك يې باولى، څوك يې والى، څوك يې پېزوان سموي
 څوك يې په هسكه سينه ردي د ((سات ديوا)) زرخېره

بودا بنايست ته يې حيران يم خو ويرېرېمه پرې
 چې څوك يې نن را نه هلو ونه له سيندو تير نه كړي
 يا خويې غله د لاجورد و له آمو تير نه كړي

زه هم پوهيرېم زړه مې ريزېږي خو ويده شه بودا
 ته د تاريخ تر خروارونو خاورو لاندې پټ شه
 چې زه د خپلې بخدينى ښكلې گانې و ساتم
 بودا ويده شه

ته خوبښه خبر يې

چې ستا د هلو هلو ماتوونكي څوك وو
 تا خو د خپلو تنديسو نو پر خېدل ولېدل

چې له ((ارک هند)) څخه ورها خوا يې ديوان نشه کړل
نو ته ویده شه، په آرام پریوځه!
کله چې ما د ارشاک توره بیا په لاس ونيوه
او کانیخکا مې بېرته راوست د باگرام ماڼۍ ته
کله چې لمر له پکتیا نا څخه راوخت او سوریا و خندل
گندهارا ته چې مرغۍ له پربنا پوره راغلي
چې آسمایي بیا د (ویشنو) د پلاز بیرغ پورته کړ
او رو هیلیدو د کوټرو سپین خیلو نه په هوا پورته کړل
بیا به (ارجن) له بهار ته راشي
(کلیو پاترا) به دنیل غاړې څخه راوړي زر مصري آسونه
(آشیل) به راشي د (زیوس) پیغام به راوړي طلايي بگۍ کې
او سکندر به خپل زرین تاج ستا پښو ته کیږدي
زرتشت به راوړي د بخدي پیغلې ولور کې د کوبا ارغوان
او د روم پیغلې به گاځونو ته نڅیږي له لنډیو سره
اراکوزي زلمي به اچوي د څڼو خپې مست اتن ته
او هیندوگۍ رانۍ به ناڅي د خیبر اتن ته
سمرقندي کوچۍ به خرخي کا کړۍ غاړو ته
او هیندو کڅ به له پامیر سره پیالې کړنگوي
بیا به نو تارا وینسو و له اوږده خوبه بودا
بیا به دې باسو د تیارو له تور آشوبه بودا.

د دوه زره پینځم کال د اپریل یوویشتمه
واشنگتن ښار، امریکا

اډه گان: د افغان لرغوني بڼه
گوربت: په میدان وردگ کې دیوه غره لرغونی نوم دی

لوی غر: د لوگر لرغونی نوم

سیندو: نننی اباسیند، یونانیانو اندوس باله

بخدي: د بلخ زوړ نوم

ساک: ساکیان د افغانانو هغه لرغونی پښت و، چې سلگونه کاله یې پر هېواد واکمني درلوده.

طلا غونډی: طلا تپه چې زرگونه لرغوني زرین آثار ورڅخه موندل شوي.

بخديني: بلخي شهزادگی.

لام: د نورستان په افسانو کې هغه پهلوان دی چې په

شهزادگی، الینو مین و.

الینو (الینا): د نورستاني افسانو اتله، د لام معشوقه او د افسانوي ښکلا خاوند، د الینگار)

الینگر (الینگر) او سنی نوم هم له همدې څخه اخیستل شوی او مانا یې د الینا مېنه یا کور دی

سات دیوا: دیوا په سانسکریت کې ځواکمن واکمن ته وايي چې د اوستا یې دورې ارباب

الانواع به یې په دې القابونومل، سات دیواد ساتونکي ځواکمن په ماناده، چې زریني

مجسمې به یې د شاهي کورنۍ له مړیو سره خښولې چې گواکې د هغو ساتنه وکړي

ارک هند: د اټک زوړ نوم.

ارشاک: آریایي اتل

کانیشکا: کانیشکا نامتو افغاني واکمن

کوبا: د کابل زوړ نوم

پربنا پوره: د پېښور زوړ نوم

آسمایي: په کابل کې د دغه غره نوم له دوو ریښو (آسه) یانې نیکمرغي او (مایي) یانې مورڅخه

جوړ شوی چې مانا یې د نیکمرغي موره.

ویشنو: له هندي ارباب الانواعو څخه

ارجن: هندي اتل، د مهابهارت په اتم پرېب (فصل) کې یې له خپل تربور کرن سره د جگړو کیسه

راغلي.

کلیو پاترا: نامتو مصری ملکه (شاه مېرمن)

زیوس: د یوناني اساطیرو نامتو څېره

گاڅونه: گاتهنه یا گیتونه زاړه آریایي سرودونه چې د هېواد د لرغوني فرهنگ ویاړمنه برخه

ده.

اراکوزې (اوسنی کند هار) پکتیانان (اوسنی پکتیا) کند هارا (اوسنی ننگرهار): د لرغوني

افغاني مدنیت درې مهم منځني (مرکزونه).

هیندوکش: هیندوکوښ اوسنی هندوکش

افغانان

اوږدې لمنې
گونځې پايڅې
د پوندو چاودې له پوتيو ډکې
او د خپليو په ميخ ژوبلې تلې
د اوږد تاريخ کوڅو کې ځي او راځي
سبا د لوی او ډبرين ديوال تر شاپته ده
نن د يوې مړې ډوډۍ لپاره لاس تنها کې
پرون په وينو سره په اوښکو لاملده
يوځل په چپ ولاړل په بني لاس راغلل
د بناړ په لويې څلور لارې کې په چينغو سر شول
بل ځل له تورو سره راغلل
خپل بچي يې له چپه حلال کړل
اوږدې چينې
گل سبب د شمال تر ملا
قرصې رخچينې پر سر
لينگي د شولو په پتيو کې خورين
ملا خيشاوه کې کړوپه
يوځل دبيل لاستی په لاس کې بيا قبضه د ټوپک

يا لاس پر تپ ايښی يا گوته پر ماشه نښتی
يوځل په ږيره گنهکار بل ځل د سر په وينستو
يوځل ملا پسې ولاړ بل ځل په تينسته ترې خلاص
نيم په تقدیر مين او نيم يې په پېريانو اخته
نيم يې په تمه د جنت او په دنيا باندې يې لارې تو کړې
څه په ماييو پسې روان
څه يې د مار کس د کتابونو چينجی
څه د سيد قطب د تاويزونو غاړه کی په غاړه
څه اسامه سره په سوږو کې پټ
څېرې گريوان
ډډی لمن
ول ول لونگی په غاړه
د اربو له رېره جوړې مچنی په پښو
د اوبښ وندنی پر اوږه مخ په ختيځ دي روان
باريې اپيم دي يا د بنگو ميده شوې پټی
څه په (پرېتي) مين او څه يې د ((تام کروز)) ليوني
نيم يې له ډېره تکبره زړې مور ته انگرېزي غږېږي
څه يې لا اوس هم د مکتب په سوځولو تکبيرونه وايي
اوږده ټيکري
زړې پښې
گلاباتون په پاڅو

په سريبي شکور دی په مړوند کې بنگري
ځي لاروان دي خداى (ج) خبر په کومه
خه يې به بدو کې ورکړې دکنيزو په شان ژوند تيروي
څوک په ميره باندې سگريته بل کړي
د بنځو د حقوقو کتابونه لولي
ډيمو کراسي لکه يوزورډاينسور
دورې يې خيژي را روان دى څوک يې نه پيژني
دوى ورته وځاندي او وويريږي
چې دا عجيب ځناور
په دې هېواد کې هم هگى کړي هم بچي اچوي

۱۸ تله ۱۳۸۴ کابل خيرخانه

گيله

پرون ناروغ ومه نا مردې تاونه پوښتلم
تا ويلې آخ !
خداى دې ما مړه کړي
زه خبره نه وم
زه دې په سترگو کې د دروغو نښې نښې پيژنم
که ته خبره نه وې
پرون زيارت کې ډيوه چابله کړه
بيگاه تر نيمې شپې په پټه دعا چا کوله
سهار پلو کې او ښکې چا غوټه کړې
ما به خداى څنگه جوړ کړي ؟
د دروغجنو دعا نه قبليري.

سایله ستا هغه د خیال کابل

د پښتو ژبې پیاوړې شاعر رحمت شاه ساییل په دې ورسټیو کې د کابل په نامه یو آزاد شعر خپور کړی دی، چې د دغه افغان شاعر د مینې او احساس یوه خوږه ترجماني ده. زما د زلمیتوب د خوښې دغه شاعر ته، دا خو کړنې د نوموړي د همدغه شعر، لپاره ډالۍ دي:

تلا کابل لیدلۍ نه دی، تا کابل ونه لید
 سایله دا د افسانو ښار افسانه وگڼه
 په تاریخونو کې یې ورکه شان کیسه وگڼه
 دلته د وینو آیینه کې چې لمر سور ښکاریده
 زما او ستا د ملت تپ چې لانا سور ښکاریده
 هغه وخت موږه ستا غزلې لوستې
 ستا په سندرو به مو خپل د مینې لیک پیل کړ
 ستا په نظمونو به مو یو بل ته لاسونه ورکړل
 سایله هغه وخت موږ ستا د عاتو لار څارله
 چې گوندې دا ولیکې:
 ((مادرته ټول عمر د خوبونو ښار ویلي دي
 کله مې پېرزوشي په بمبونو کابل جانه))
 خوستا دعالا پوره شوې نه وه
 چې ستا د مستو لیونو خوبونو
 د ښاپېریو ښار بمونو ړنگ کړ

تالا کابل ليدلى نه دى، تا کابل ونه ليد
 سايله ستا هغه غزلي او زما سندري
 نورې په ورک تاريخ کې ورکې شولې
 نور څوک دالرو بر يوځای نه گڼي
 نور ستا اجمل زما لايق نه شته دي
 د پاچا خان ارمان او بو وړې دى
 د ((يو پښتون)) د غږ ضمير را څخه
 دکله دارو رنگينو وړې دى
 سايله ته لا په روټۍ پسې او زه يم په نان پسې ورک
 يوهم په خپل کور کې ډوډۍ نه لرو
 د اشغر پېغلي له ډېره نازه
 ماته په کور کې مساپروايي
 چې خرڅا در په پېښور کې گرځم
 راته زلمي لا مهاجر وايي
 سايله زه او ته د ورک تاريخ تکرار ته سوځو
 سايله زه او ته تکرار يو د يعقوب او يوسف
 سايله زه او ته تکرار يو د مريمې او عيسى د فراق
 بس دغه ښار دې په خوبونو کې ودان وساته
 دا دايروځلى په خيال کې خپل مکان وساته.

سفر

ته لکه د خور شگو کې سپينه اورنه چينه
زه لکه د غره د کمره خواته راوتلی گل
ته چې په ملاماته شې نغمه د شرشري راوړې
زه لکه د دنگ کوچي پگړۍ کې يو تومبلی گل

ته لکه د سپيني شيدو پي پانه کې سره نښه
زه لکه سهار کې د بياکه نسيم ښکلی موج
ته لکه د سيند په غاړه جوړه د ماشوم مانۍ
زه لکه تر تانارسيدلی بېرته تللی موج

ته ڪلهه دروغ جنه شي ماشوم دروغونه ووايي
 زه دي اننگو ڪي دي پوٽ شرم گل ووينم
 ڪلهه چي بانه جوڙه ڪڙي لويه ڪيسه پيل ڪڙي
 دروغو ڪي دي هم خه خون دور تخيل ووينم

ته لڪهه د سپين قرآن د ڪرنبو جنتي وڙمه
 زه لڪهه د عرش له منارونه د اذان آهنگ
 هلته په جنت ڪي يوه سيمه پڻتنه هم شته
 ما او تارا وڙي له هغه خايه د عشق لونگ

خداي خبر چي مور به دي دنيا ته خه او خه بنڪارو
 خه خبر چي مور به په ڪوثر د عشق پريو ليلي يو
 زر خلي د ميني شهيدان شوله دنيا ولاڙو
 بيا لڪهه آدم او حوا حمڪي ته راغلي يو

دواڙه ماشومان يو دواڙه بنڪلي يوسپيخلي يو
 دواڙه د جنت له پاڪي حمڪي نه راغلي يو
 ڪلهه سره لوبي ڪڙو او ڪلهه سره جنگ وڪڙو
 ڪلهه بيا د ميندو پڙنگون باندي خوب وڙي يو

دا خلک ژړلی نه شي سترگې يې خیرني دي
 مور لکه رڼا د ایمان سترگو باندې نه ښکارو
 زه او ته د اوبکو په زم زم د زړه کعبه مینځو
 بس د خدای دوستانو او ولیانو ته رانه ښکارو

ای لیونی مه ژاړه دا ځمکه خو په وینوده
 اوبکو ته دې پاکه د جنت خاوره له کومه کړم
 څه چې په آسمان کې دې له اوبکو ستوري و تراشم
 وریځې به زانگو کړمه او تا به یې ماشومه کړم

مه ژاړه راځه چې په چینه کې دې مخ و مینځم
 ژوند همدومره بس دی چې اوبو کې زه او ته ښکارو
 واړه عاشقان به موربه و څښي او نشه به شي
 مور به د مینو په خوبونو کې ویده ښکارو

څه چې د گل خانگه کې یو رنگ شو بل و پر مه د گل
 ښکلي عاشقان به مویو بل ته په سوغات ورکړي
 راشي ملکه چې د مچيو په مور و گړځي
 ولاړه شي ترخو خلکو ته هم په مینه شات ورکړي

خه چې له باران سره پر دوه مینو وورو
 یاد سپینې غاړې یاد تورو خنورنگ واخلو
 خه چې د بوسې د جل وهلو تنده ماته کړو
 پس له ډیره وخته د خوړو شونډو قلنگ واخلو

خه چې دواړه ورک شو له دې دومره ډېرو سترگونه
 ټوله په تاریخ کې تیته شوې مینه ټوله کړو
 رایې وړو په دومره ډبرینو زړو یې وویشو
 دا تیاره دنیا چې زه او ته رڼا په سوله کړو

راشه ما سفر ته ملاتړ لې ده روان یمه
 بس یوازې لاس را کړه او سترگې دواړه پټې کړه
 زه به دې په شونډو له بوسې نه بسم الله وکړم
 ته د اقتدا په نیت له مانه تاوې مټې کړه

25 لیندۍ 1384 کابل

زما کلوزه

گل کړی کیک
گیډی د بنکلو گلو
یوڅه خواږه
او یوه بنکلې موسکا
یو ځل په مینه راکتل
یوه خوږه خبره
... زه پروڼ بیا د ټول جهان پاچا وم
یو چا په مینه زما کلوزه راته ولمانځله
اوزه ماشوم د مینې دو مره خوښ وم
لکه دا شپږ دیرش کاله
چې په جنت کې لوبیدلی ومه
ژوند لکه خوب تیریري
او کله ټول غمونه
د یوې بنکلې شیبې رنگ کې ورک شي
مورد غمونو او خوښیو ماشومان لارا لوی شوي نه یوو.

۲۱ حوت ۱۳۸۷

د هغې لپاره

هغې خپل روح په زم زم و مينځلو
او د کوثر په حوض يې شونډې کېښوې
هغه سپېڅلې شوه د پاڼو ملايېکو په څېر
هغه له نور څخه روښانه شوه د خداى (ج) مينه کې
خدايزده چې اوس به څومره ښکلې ښکاري
هغې د خپل گنهگار غږ هم پر خپل ځان حرام کړ
هغه مين چې له گناه پرته يې هيڅ نه لرل
هغه چې نښه د بدى و
چې کمزورى و
چې لاس يې مات وو
هغه مين چې بې لفظونو

بي خبرو بي نور خه په روح کي نه درلودل
هغه نور ورک شود هغي له حافظي خخه هم
ها چي پخوا بي لاله زره خخه شرلي و
ايستلي بي و
هغه ورک شوي گنهکار هغه له بدو نه بد
.... خو هغه خومره بنه و
چي بيا بي هېڅکله سپېڅلي بنکلي
د گناه فکر ته هم پري نه بنوده
خپل دوزخي غري بي دروحتمبو شاته پت کړ
هغي بي مخ ونه ليد
تاسو دا مه پوښتي چي دغه گنهکار څنگه شو؟
تاسو دا وگوري چي دي مين د عشق لپاره
د خپلي ميني د تقوا لپاره
په خپلي روح کي هر څه څنگه څښ کړل
هر څه
يوازي
د هغي لپاره!

اعتراف (۲)

خاطره:

((مات شوی؟))

نه پوهیږم گران محمد یار ته زما وروستیو شعرونو څه ویلي وو ،
چې په ژرغونکي نغیې را څخه په تیلیفون کې دغه پوښتنه وکړه او
بیا یې پرله پسې پر ژوند توند گوزارونه وکړل. ما غوښتل ژوند ورته
تعریف کړم ، خو زما ستونۍ هم را ډک شو او خبرې مو پرې شوې... بیا
زما له خبرو څخه لاندې کړنې جوړې شوې ، چې گران محمد یار به یې
ولولي.

هو !

زه

په مینه کې مات شوی یمه

زما د سرو سترگو شاعره یاره !

ستا د سلگیو سپېڅلتیا نه زار شم

ژوند ستا د سرو سترگو په څېر بڼکلی دی

ژوند زما د ماتې په څېر لوی حقیقت

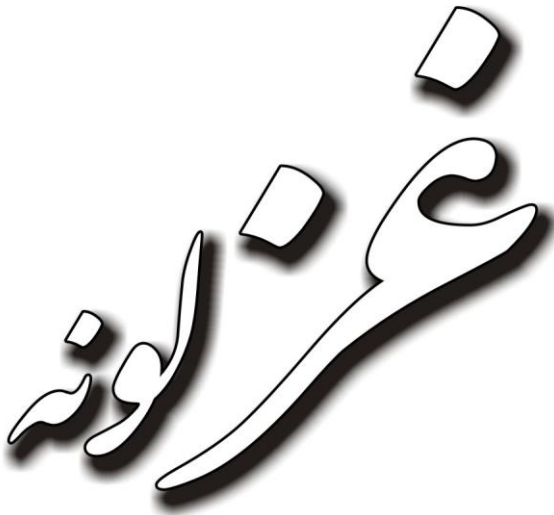
ژوند لکه زما خپګان همدومره ژور

ژوند لکه زما د مینې سپینه اوبڼکه

ژوند لکه عکس په کې د تور ورنجو
 ژوند به ډېر تريخ وي خو له مرگه بڼه دی
 او که نه، دومره درد به څوک تيروي؟
 د عشق له ماتې څخه دومره رنج به څوک گالي؟
 مورې عاشقان، مورې د غم بلهاريان
 همداسې سوځو او کيسې جوړو
 نو گرانه ((ياره)) وايه!
 که زه او ته (مات) نه شو
 که زه او ته د عشق لپاره حلاله ورنه کړو
 نو بشریت ته به د عشق حماسې څوک جوړوي؟
 سترگې دې وچې کړه
 قامت دې هسک کړه!
 عشق لمر خاته کې ولاړ
 تاته په تمه دی
 چې زيری درکړي:
 ((لېوال په عشق کې مات شو.))

خبرتيا

زما دزره پر دغه شاره بي خاونده زمکه
 دهبري ميني کنډوالي ولاړي
 په دغو ورځو کې يې بيا جوړوم
 بيا به ودان کړم تر اسمانه اوچت
 بل تاج محل د نوي عشق لپاره
 دې تاج محل ته يوه نوي ملکه غواړمه
 زه مجنون نه يم چې د تللي بي وفا لپاره ومرم
 زه نازولي شهزاده د ميني
 دنبايستونو او پريانو په ټاپو کې گرځم
 هرچا چې درې غمي د حسن د الماسو راوړل
 چا چې د عشق لپاره راکړل خپل تاوده لاسونه
 چا چې تر زلفو لاندې پټ کړم له فاني دنيا نه
 چا چې په خوب کې زما ټوله شاعري وليده
 څوک چې له ما سره زما د شاعري په ياغي تخت کيناسته
 ها ملکه به وي د نوي تاج محل واکمنه
 د ټولو بنسکلو زړه ته لاره کوم
 د ټولو خيال ته دروازه ټکوم
 راشیء! او نوی تاج محل وگټیء!

نيزار

هر کال چې پسرلی شي له کېږدو سره راشي
يو څوک مو شينکي کلي ته شپېليو سره راشي

رمدې ته بيايم د ځنگله لار ورته نيسم
دغرونو مسته لور گوندي څېړيو سره راشي

يو چا په تورو سترگو کې د پړانگ خوی ده پټ کړی
د زړه بنکار ته مې غلې له هوسيو سره راشي

راغلي بنگريوانې خوشه چينه لارې څاري
چې خواته يې لوگری له ستريو سره راشي

د سترگو زخم ساتمه د اوښکو په نيزار کې
کيدای شي چې تصوير دې له هيليو سره راشي

توپان توپان وطن ته مويو نوح د ثواب نه شته
چې دومره گنهگارو ته بېړيو سره راشي

۱۳۷۷/۱۱/۲۸

پېښور حيات آباد

تناب

پتہ راز یمہ پہ شو نلو و تپرو مہ ہرہ شپہ
د ژوند ستړې کیسه مې هیرو مہ ہرہ شپہ

وربل گوتو کي را کره اعتبار په عمر نشته
د زلفو په تناب دې اوږدومه ہرہ شپہ

دا ستا د بنایستونو په دې لویہ پاچاہي کي
زه تش د زړه داغونہ ډېرو مہ ہرہ شپہ

د تورو له وهلو نہ مې دغہ ستړې مټې
له غاړې د جانان چارپېرو مہ ہرہ شپہ

زړگی مې نہ خرخیږي ستا د بنکلو سترگو بنار کي
دغشيو په بازار يې گرځو مہ ہرہ شپہ

لېوال ته حسن راوړه له لېواله عقل یوسه
دا دوه سره مستی کي بدلومہ ہرہ شپہ

۳۱ ثور ۱۳۷۸

کامہ ننگرہار

ساده غزل

چې سپینې لیچې دې چمبه تاووي
په خوار زرگي مې سره لمبه تاووي

بانېه حاجېان دي له لمبو تاوېږي
کافر غرور ټوله کعبه تاووي

د زیارت توغېه! بختور یې خومره
پیغلي دې هره چارشنبه تاووي

د سینی زور له لونگینه باسي
بنکلي یې هسې په پلمه تاووي

زلفو کې مخ پټ کړي کوډگره بلا
په تور ماښام کې سره غرمه تاووي

۷ غبرگولی ۱۳۷۸
خیرخانه

د زخمونو تنده

ماترې ته دې خدايزده نظر شه نږدې کوي
د سپينو اوبو څاڅکو ته مې نه نږدې کوي

بس دومره يم خبر چې د ښو د څوکو آب خوري
هر څوک چې نن سبا ښکلو ته زړه نږدې کوي

له ستوريو نه جوړ شوی يو قامت مې خوب ته راشي
د نوريو ه دربار ته مې کاته نږدې کوي

د سرو زخمونو تنده په سرو شونډو ماتوي
غازي لالي ته بيا ملاله خوله نږدې کوي

راوړاندې شه چې شپه په غېږه غېږه ولمانځو
تیاره کې خلک زړونه سره ښه نږدې کوي

زما ياغي نظريې هم ستا حال سره پخلا کړ
دا عشق شه زورور دی پښتانه نږدې کوي

۴ وږی ۱۳۷۸

باره پېښور

لال

د تورو سترگو شور راوړه چې غلي غوندي شو
يو ډنډه د گناه جوړ كړه چې سپيڅلي غوندي شو

راځي يوه جوړه دي توري توري هيندوگي
رام رام ورسره وايو كه منلي غوندي شو

چې زموږ ډبرين زړونه هم لايق شي د زخمونو
كړه نيغي يې را پورته چې ويشتلي غوندي شو

ورځو چې خپل يولال راوړوله سلو بنامارانو
تپي راسره وايه چې غښتلي غوندي شو

كوم ځای مې اوريدلي چې د خداي (ج) بنكلا خونسپري
يو ځل خوته را وگوره چې بنكلي غوندي شو

غزل

د خال ژنی دې راشي چې له سترگو پرهار یوسي
 کوچی دی له ایلبنده به د سره اوښ مهار یوسي
 یوازي مو د غرونو غاړې هسکې دي لا پاتي
 خبر به میرخي راشي تر هغو به هم دار یوسي
 په زمکه خويي سیوري رانه غلا کرل غدی مارو
 دا حل به مو له ستورونه آسمان کې مدار یوسي
 دا موربه څه بدمرغه یو زندان کې مو زندان دی
 صیاد مو په قفس کې هم له ستوني چغار یوسي
 د څنو شرک خپلي یو د مخ دیدن به مومو
 د شپو د شهیدانو جنازي به سهار یوسي
 زما د زرگي رنگ يې ورته پټ بڼو ویلی
 د عشق له قمار باز نه به دې سترگې قمار یوسي
 بېگه وبل د سندرو شهزداگی چې که خوند غواړي
 په پور دې ټولې ژبې د پښتو یکه زار یوسي
 درځی چې سلامي کړو د دنیا ټولې سندري
 آدم دې رباب واخلي له حجرو دې سبتار یوسي
 زما د ټپو ژبه ده د ټولو ژبو میره
 ملاله به جنت ته یو غازي سندر مار یوسي
 د کابل جلال آباد لویه لاره
 د ۱۳۷۹ کال د وري ۱۷مه

دربار

مه وايه چي سترگو کي مې تش د خمار سره اوسي
هلهته خو زما هم يو وړوکی غوندي زړه اوسي

خه په درز چمبه وهي او گډي شي گيډي گيډي
دنکي چتې پيغلي چي سرخېلي د واده اوسي

لمره دعانه شم کړاي چي کلي ته دې وبولم
دومره اور خورا کړه چي لاسونه مې تاوده اوسي

سم به وي خو کم به وي زړه ستا د قد دربار نه دی
ستا د بهو کور دی دلته ټول په کي کاره اوسي

سيند ورنه راوړي سپينو اوبو کي سورد وينو رنگ
بنکاري، چي برکلي کي لا اوس هم پښتانه اوسي

لاري

دومره چي خود بين يو له هندارو سره ځو
يو به ليوني خو له هونښپارو سره ځو

خدايزده چي ژوندي به تر ديداره سترگي يوسو
يار ته په يوه لاره اغيارو سره ځو

زړونه مو بايللي تر کاروانه يور اغلي
داسي چي له ښکليو دل آزارو سره ځو

ستا زلفو ته لاس نيسو ولي به يي لاري يو
مور تر خپله ځانه هم له لارو سره ځو

عشق ته به رسيږو د يار سترگو سره مل يو
ژونده ستا درشل ته له خونکارو سره ځو

۱۳۷۹ سلواغه

کندهار

ژوند لکه سپینې اوبه

خیال د ژوندون نه ساتو د و مړه بې تدبیره یو
ستا سترگو ته نیغ گورو مورځو مړه بې پیره یو

ډک خم په سراپوو، و عظم د ملانه اورو
بنکلو سره مینه کړو نور نو بې تقصیره یو

ژامه د لیوه باسو مرگ مو پرې لوریزې نه
بنکار ته کمان نه لرو زړونو ته بې تېره یو

رنگ سره بلد نه یوزرونه مو دي سپین ساده
خیال د انځورگر لولو خپله بې تصویره یو

ژوند سپینو اوبو غوندي غواړو یې نغمو غوندي
ستري یې له وینو یو ستري یې له ویره یو

سلوغه ۱۳۸۰

پير

بوی د نرگسو له دې باغه په څه ویرو تلی
خیال نه مې پټ ستا د خوږو سترگو تصویر وتلی

کله ماتیرې تا گندلی که جفا کړې که ناز
زړه نه مې تېرو بېر دا ستا د بنو تیرو تلی

ساقی له مخ نه دې نور نه اوري نن زما په گومان
له میکدې څخه ناراضه کوم فقیر و تلی

دا خلک پېژني یوازې د خزان بادونه
له دې د یاره د خوږو وږمو بهیرو تلی

دا مریدان به خود یو بل په کنايو یادوي
دې خانقاه څخه ليواله د عشق پير و تلی

سلواغه ۱۳۸۰

ارواښاد اسحاق ننگېال ته چې «شاعر» و!

د غرونو شاعر

د شعر د دو هیو قلندر مو و ننگېال
 د عشق د مازيگریو مست گودر مو و ننگېال
 پښتون هنره نن دې پریوتلی یو بل ستوری
 زه شه وایمه ستوری بلکې لمر مو و ننگېال
 واه مورېه خود فقر د ابد په غم روژه وو
 یو ښکلی شان فقیر لکه اختر مو و ننگېال
 د حسن د شرابو دریا نوشه اشنا وایه
 ساقی و که شراب و که ساغر مو و ننگېال
 د شعر د هنریت او آزادی لښکر ته وایه
 سنگر مو و ننگېال او هم رهبر مو و ننگېال
 لیواله بس د غرونو د شاعر کډه هم بار شوه
 په خپله چې هم سیند و او هم غرمو و ننگېال

د ننگېال د مړینې په سهار چې له را وپښېدو سره سم وفا صاحب پرې خبر کړم د
 ۱۳۷۷ کال ثور میاشت پېښور.

روح لکه هېنداره

زر خلی کافر شومه بیا دې مسلمان کړمه
زه له ختو جوړ آدم مینې دې انسان کړمه

روح مې آئینه غوندې ته یې د بڼکلا تصویر
خومره را نږدې شولې خومره دې جانان کړمه

تاته چې درگورمه څنگه به مومن شمه
ستا په عشق کې ډوب یمه څنگه دې ایمان کړمه

خاخکی د شبنم یمه پروت پریوه شنه پاڼه
یو حل که را وگورې خاخکی به باران کړمه

هره ساه مې زړه کې یې هره ساه مې سترگو کې
چېرته دې پیدا کړمه چېرته دې پنهان کړمه

۱۳۸۱/۴/۷

آینه

ستا مې چې نظر په ښکلا پرېوځي
او ښکې له لېموپه خندا پرېوځي

نوم دې چې هم تش په ژبه واخلمه
خولې نه مې سلگۍ په گډا پرېوځي

عشقه لیوني دې چې ترې کډه شول
اوس به پردې کلي بلا پرېوځي

ډېر چې درته گورم آینه به شم
گوندي کوم نظر دې په ما پرېوځي

ښکلې د لېوال دغه پښتون غزل
پرېرډه لویپته شي په تا پرېوځي

۱۳۷۴/۴/۱۲

کابل پوهنتون

مانو

له کومه راغله د ليلاد تگ کوچی سندرہ
چي موپه کلي کې خوره شوه لیونی سندرہ

شورد پاوليو د سيني، د چا خوبجن اسويلي
لپونی زړه مي رانه غواړي د کيردي سندرہ

پاس په دره کې د رمې د غاړو زنگ سره مل
خومره خوره ده مازيگر کې د شپیلی سندرہ

دا د سيند غاړه کې نن بيا د چا وړبل جوړېده
چي داسې ماته کره مانو پرې د خوانی سندرہ

زه به نغمه شم د آدم ستا د مړوند پر بنگرو
ته راته وایه په ناز ناز د درخانی سندرہ

لوگر د ميني په لور پرې کر خوشه چيني يوسه
د زړه پرهر ته يې د شونډو د پتی سندرہ

بي بي مرجانه هره پېغله شوه زیارت ته ورځي
کوډگر ملنگ هره شپه وایي د دوھی سندرہ

۱۳۷۲/۲/۳

کابل پوهنتون

جرگه

ما مي د زړه ورتنه ډيوه راوسته
 څار شم د زلفو دې چې شپه راوسته
 ما خويوازي درکتل په مينه
 تا ورنه جوړه ياراننه راوسته
 ته دې بنايست ته چې خودبينه شولې
 درته د روح مي ائينه راوسته
 د زړگي وړان کلي مي تش و خونن
 ورتنه نظر څه مېلمنه راوسته
 چا دې تصوير د زړه تر سترگور اوړ
 چا مي سجدو ته نن کعبه راوسته
 ستا مي غرور سره نن جنگ کولو
 څه وکړم حسن دې جرگه راوسته
 شوه مي لېواله هديره په گدا
 خدای خبر چا ورتنه هغه راوسته

سهار

ادا د زلفو سلسله ماته کړي
بنکلې غوسه شي آيينه ماته کړي

خار شم حيرانه ده چې تش وربل ته
د گل خواني په خه پلمه ماته کړي

ستاد کتو سپرلي ته وايه اشنا
چې مې د روح کنگل خيله ماته کړي

خومره لېوال يو د درشل سهار ته
کله به راشي چې دا شپه ماته کړي

غمه د اوبنکو ساقي خه شوه چې لږ
د نظر جل د زړه غرمه ماته کړي

غشي

خه ستري شان داغونه مي پر زړه خواره واره شي
جانانه پراوړو دې چې وپنسته خواره واره شي

خوږې غېږې د شونډو ته دې وايه چې توده شي
دردونه مي اشنا چې پرې ويده خواره واره شي

دخيال قدم دې زړه ته چې پرې راشي بنكلي وايه
بانه خواره واره شي که لېمه خواره واره شي

د بنكلي قهر غشو دې مغل د بېتلون مات کړل
خه نوره هم غوسه شه چې لږ بڼه خواره واره شي

زما زړه يې کړ قتل ناز دې بېل غرور دې بېل شو
همېش تربري وروسته پښتانه خواره واره شي

باغ بالا
۱۳۷۵/۵/۳

مات غرور

پورته دې باڼه كړه د ادا په غېږ كې شپه راكړه
ووروه زلفې د ښكلا په غېږ كې شپه راكړه

شونډو كهننگارو ته د مينې د آيت په نوم
شونډې را نږدې كړه د دعا په غېږ كې شپه راكړه

زه يم، يو خو اوښكي دمه ستا د بار خو سيورو ته
خير دى مسا پر يم د خدا په غېږ كې شپه راكړه

مات غرور خونه يم چې د ناز غېږ نه مې وشړې
سترگو كې دې خوب يمه اشنا په غېږ كې شپه راكړه

خپل دې يم، پښتون دې يم، غزل دې يم، لېوال دې يم
خار شم پښتنې نن د حيا په غېږ كې شپه راكړه

۱۳۷۴/۳/۱۳

كابل

کوخی

لپمه کوز گوري شه بانې جوړوي
خار له کتو دې چې گيلې جوړوي

نه شي نظر د زړه گلاب پتوم
وايه وربل دې چپرې شپې جوړوي

چې د بنايست سپرلی پرې زړه ته راشي
اغزي مې سترگو کې کوخی جوړوي

ستاد پښتون حسن کاروان ته بڼکلي
اوبڼکې لېمو کې تاترې جوړوي

لېواله ټول ورته غزل غزل شه
سترگې يې بيا د ناز کيسې جوړوي

۱۳۷۵/۹/۲۵

کامه - ننګرهار

خيرات

ستاله بنكلانه لپزكات غواړم
د مينې طوره يو تورات غواړم

دومره مجبور كړم پښتنو شونډو دې
له مغل خال نه دې خيرات غواړم

چې د وړبل كعبه دې خلاصه شي ترې
د سرو د تيك منات دې مات غواړم

ستاد شهيد حسن پر قبر ولاړ
يتيمو او بنكو ته مې سخات غواړم

زخمي تصوير دې د زړه غېږ كې پروت دى
ستاله بڼو نه يې كسات غواړم

۲ ليندۍ / ۱۳۷۲

اچيني پېښور

غځونې

ځلېرې آيينه کې چې ښکارېرې آيينه کې
د خپل ښايست له سترگو راوړېرې آيينه کې

ته پانه پانه ژوند يې اوزه ذهن د ځنگلونو
آبشار زما شاهد دی چې شنه کېرې آيينه کې

بانه په سجده پرېوتل د اوبکو په محراب کې
ای حسنه څه مغرور يې خوماتېرې آيينه کې

جوهر زما د وينو انعکاس کوي ستامخ کې
دارنگ د حيانه دی، چې سره کېرې آيينه کې

زه لاس د انځورگر یم تا به څنگه کړم راټوله
ته څومره څانگې څانگې لا غځېرې آيينه کې

تکبير

ستا تصور مې هر مهال مېلمه وي
لکه پر مخ د بنکلو خال مېلمه وي

د زړه له خټو مې منگي جوړوي
خوب کې مې ستا د عشق کلال مېلمه وي

خه د نهارو د تکبير بنايست دی
لکه د بنار مو چې بلال مېلمه وي

مغلو داسې وړا ناوه لکه چې
روح په کابل کې د خوشحال مېلمه وي

اوري نظر نه دې باران د غزل
لکه د سترگو دې لېوال مېلمه وي

۱۳۷۵/۱۱/۲۴

سلایي

پسته شه لکه وړانگه پر گورد باندې خوره شه
یارنگ د سلایي شه په نظر باندې خوره شه

زه خیال د آدم خان یم سربه ستا پر زنگون کېږدم
ته شرنگ شه د پاولیو پر ټهر باندې خوره شه

زه لپه د تیارو یم ای دعا د رنیاگانو
د ستورو له آمین سره په لمر باندې خوره شه

یو غریوه رمه ده یو شپونکی یوه شپیلی ده
در څار شم یکه زار شه مازیگر باندې خوره شه

د زړه پر میوند جنگ دی هله پاڅه چې مات نه شي
لنډی شه د ملالی په لښکر باندې خوره شه

۱۳۷۷/۳/۲

غزني

جادوگر

د ستورو اتن گډه دی چپري ناوې د سپوږمۍ وړي
قاتل باد د سندرو د زړه شپون نه مې شپیلۍ وړي

ما زلفولاندې پټ کړه د سیلۍ جادوگر راغی
له ما څخه څادر وړي او له تا څخه کپړدی وړي

د ناز دیوال یې جوړ دی د رباب د ترنگ له خښتو
د زړه آدم مې داسې یوه ښکلې درخانۍ وړي

ایلبند په ایلبند گرځي یوه دنگه غنمرنگه
د ژوند د اوبن مهار مې یوه دارنگه کوچۍ وړي

کړه تورې سپینې لیچې چې د خیال پر میوند جنګ دي
هر شرنگ دې د ښکړیو زرتپې د ملالی وړي

۱۳۷۷/۴/۱۷

زابل - کلات

د ناز پرڅي

چې دې د سترگو د کتو وړ شومه
لکه غوتی د غورېدو وړ شومه
څه بختور شومه چې اوښکه شومه
ښکلې! گربوان ته د درتلو وړ شومه
نازومه پرڅه پرڅه پروت پر شونډو
غروره پام د ماتېدو وړ شومه
دام د خوبونو یې وربل خوروي
رقيبېه! اوس دې د ویشتنو وړ شومه
له لېونو سره چې مل گرځمه
ښکاري ایله دې د کوڅو، وړ شومه
اشنایې نوم چې یاد په مینه کړونن
عشقه معراج ته دې د تلو وړ شومه
لېوال غزل مې د شملو غزل شو
ایله چې نن د پښتنو وړ شومه

۱۳۷۲/۲/۲۱

کابل

نتکی

گل پر خه په خوله چاته ډالۍ په شونډو ايبني
شونډو مې دې شونډو ته زارۍ په شونډو ايبني

دا کلي هومره شين دي لکه ستاد خدا فصل
نتکی د پسرلي ورته غوتۍ په شونډو ايبني

پر پوتې په خوب وړي جانان خانگه د کمخو ده
يا گوته د چوپتيا ورته سپوږمۍ په شونډو ايبني

نن هم د چاله بامه سترگې بر غره ته دي پاتې
د کلي زلمي شپون چپرې شپيلۍ په شونډو ايبني

د لمر په خولو لامبي د وربل د شپو گلاب
که توره د پښتون لالي کوچۍ په شونډو ايبني

۱۳۷۵-مرغومی ۲۸

حسن ابدال د مشوانيو کلي

جاله وان

تېرى شو، ريدي د غره باران ته لپه ونيوه
سترگود شپونكي كورد جانان ته لپه ونيوه

باده بختوره بيا د چاپگري كې گل تومبې
اوبنكو د كوچې دې چې گرېوان ته لپه ونيوه

كوم تېرى لوگريي د ليلا اورې نه مور كړلو
شنه منگي غرونه چې اسمان ته لپه ونيوه

خدايزده د سپېرو شونډو كچكول كې ورنه څه غواړې
ستري ژرنده گري چې پېزوان ته لپه ونيوه

تېرمازيگري دى، سيند نه پورې څوك په تمه دى
بنكلې په زاريو جاله وان ته لپه ونيوه

۱۳۷۵/مرغومی/۲۷

حسن ابدال

بارانونه او ډيوې

تیاره ده، ترورمۍ ده، ستا یادونه او ډيوې
له سترگو سره جنګ کوي خوبونه او ډيوې

ستا زلفې يې په مخ دانه وانه وې خورې کړې
بېګاه يو ځای راغلي وو بادونه او ډيوې

گيډۍ گن کميسونه په کې چټې پښتنې
واه! بنکلي يو ځای شوي دي گلونه او ډيوې

دا خلک خړو کليو کې بس خپل جانان ته پريردئ
دا خلک درنه نه غواړي بناړونه او ډيوې

په تنده دی په منډه دی ملت مې په تياره کې
خاونده! يو ځای ورکړې بارانونه او ډيوې

۱۳۸۷ لېنډۍ

سوی زړه

بس په شکرانه کې یوه خوله راوړه
پال گورم له رغوي سره زړه راوړه

نه مرمه ورځه سرته مې مه کینه
تېری یمه ولاړه شه اوبه راوړه

نه دي غشي ، زړه باندي خواړه لگي
سترگې دې راپورته کړه بانه راوړه

تاویل چې سترگې تورو مه پرې
تاویل دسوي زړه رانجه راوړه

نه به څښي لېوال دغه ترخه شراب
ته ورته د سرو شونډو خواړه راوړه

نوې كيسه

قند ستا دشونډو له ترخه قسمته هېر نه کړم
د غم صراط نه يې په هېڅ بهانه تېر نه کړم

د زړه له درد څخه مې دروړې ډيرې سپينې سکې
خوزه يې ستا په خريدارو کې هم شمېر نه کړم

خو مې چې سترگې رنيدې ستا مې پرې لا څار له
ستا غم به ډېر و زور و خوزه يې زېر نه کړم

کيسه زړه ده د بنو او وروځو، شونډې راوړه
زه سوله غواړم ياد د غشيو او شمشېر نه کړم

ما ويل شکست نه به لېوال غوندي په زړونو کينم
مين يې کړمه مگر مات يې ستا په څېر نه کړم

مرمر

دا حڪه مې په غېږه کې نيولي دي لاسونه
هر ځل مې چې له تانه را تاو کړي دي لاسونه

زه تېرى وم، دوى لپه شول، له سپينو اوبو ډک شول
د ژوند په نامه وايم چې دې نېکلي دي لاسونه

هر ځل مې چې له ستورو جوړ امېل په خوب ليدلى
سبا مې ستا په غاړه کې لويدي دي لاسونه

په حقه له تندي سره جوړه په سجده پرېوځي
ادم چې له حوانه چاپېر کړي دي لاسونه

کوربان شم له پستو لاسو د هغو ملائیکو
چې ستایې له مرمر و نه تراشلي دي لاسونه

راځه چې یې د اوبنکو په شبنم باندې ټکور کړم
کلابو او نرگسو دې داغلي دي لاسونه

ای خدایه! چې په موتي کې قبضه د تورې نیسي
دې ولیو ته دې ولي نو ورکړي دي لاسونه

چې نه دې و شین کړی یو غنم، خو لور دې راکړې
ما خو ځلې په دې باندې رپېدلې دي لاسونه

رانه ستوري مې څاڅي له دې لسو واړو گوتو
چې ستا په تورو زلفو مې وهلي دي لاسونه

وطن چې جوړوی خلکو! که دوه خبنتې وي کمې
غریب لېوال په مینه در بېنلي دي لاسونه

۲۰۰۸/۱/۲۳

د سترگو ماتې هېندارې

يو څوک دې په سندرو او په ويړيو دوي
مريد دی په حلقه کې نوم د پيرياد وي

د زلفو په تړلو موڅوک کله نازوي
زموږ د جنون نښې په زنځير ياد وي

زما د لمدو سترگو ماتې ماتې آيينې
دوينو، اوبنکو منځ کې ستا تصوير يادوي

چې زړونه رانه يوسي خپل بنايست ته شي مغرورې
چې زړونه مورامات کړي نو تقدير يادوي

د يارد نامه توري مې سلگيو کې ماتيرې
دا څوک په دې دنيا کې مافقير يادوي

سلگۍ

بيگناه دوه پربنډې وې مقررې دلته راغلي
د استالنه بڼكلو سترگو نه كوترې دلته راغلي

قسم جانانه ټوله ورځ مې زړه كې گرځيدلې
چې نيمه شپه دې و كړلې وزرې دلته راغلي

په شنو سترگو يې ستا د تورو سترگو غلا كوله
يو دوه د پرنكيو جادو گري دلته راغلي

د عشق له پيغمبر سره د سرو كفارو جنگ و
بيگناه د ملايكو څو لښكري دلته راغلي

سلگۍ سلگۍ اسرې لكه افغاني مهاجري
داستاد سترگو جنگ نه مروري دلته راغلي

پرون دې دلپوال د غزلونو كتاب لوستي
خبرې دې خوږې لكه سندرې دلته راغلي

۱۷ مارچ ۲۰۰۴ اتوسن اريزونا

د لنڊيو شرننگ

شب پرست یم خپل یزدان سره مې شپه ده
ستاله زلفو او باران سره مې شپه ده

مجلسی یاران مې ستوري او سپوږمۍ دي
مساپریم شنه آسمان سره مې شپه ده

ستاد سترگو خه نیکمرغه اسارت دی
چې له تیراوله کمان سره مې شپه ده

له گونگرو یې د لنډ یو شرننگا اورم
ستاله ټیک او له پیزوان سره مې شپه ده

چې ویده شمه بس جنگ په خوب کې وینم
ستاد حسن له افغان سره مې شپه ده

۱۹ اپریل ۲۰۰۴ ټوسن

يا هو

بېگه دلته راغلي وه ډيوې سره نجلۍ
آسمان نه پريوتلې وه ډيوې سره نجلۍ

د سپين کميس گلان يې د مظلومو وينو خاڅکي
ملنگه وه، سپيڅلي وه ډيوې سره نجلۍ

په کلي کې نن باد د اسرافيل شپېلۍ وهله
بېگه کوم چا ويشتلې وه ډيوې سره نجلۍ

يو روڼ ستوری را پريوت، خلکو وليده له ورايه
همدغلته لويدلې وه ډيوې سره نجلۍ

د کلي ملايانو تر سبا هو، الاهو کړ
د قدر شپه بللې وه ډيوې سره نجلۍ

يو څوليوڼي ولاړو چې د زړونو نذر ورکړو
ارمان چې نوره تللې وه ډيوې سره نجلۍ

۴ مې ۲۰۰۴ توسن اريزونا

حضور روح

ستا يوې جلوې ته له گناه سترې بدن شو اور
وتراشه دا روح مې پرېرېده خیر دې که مې تن شو اور

خان نه يم راغلی او سفر مې تر خپل خانه دی
ستاد مخ رنات ته ددې لارې لوغړن شو اور

مړه خاوره ویده وه خو چې تا ورته تش وکتل
وینښه شوه خو پوه نه شوه چې څنگه پرې وطن شو اور

گل په خنډیدو کې ستاد حسن نښه راوړله
ماته مې په خان کې دغه خیرې پیرهن شو اور

تانه یې رنای زده کړه او مانه تا ویدل او سوز
خارشه زموږ له مینې نه چې دومره برخمن شو اور

دومره مې درواخله چې خیرن خلک مې نه ویني
ماته خو په دې دنیا کې دغه شان بودن شو اور

۳۰ وری ۱۳۸۳ مریلند کالج پارک

اوبنکه

جانانه د خوږو سترگو تصویر سره دې ژاړم
د خوب او خیال له تور او سپین تعبیر سره دې ژاړم

دا تاراته ویلي و چې بند کې به مې ساتي
ته نه یې دیادونو له زنځیر سره دې ژاړم

ستا اوبنکه مې تاویز کړه گرځومه یې په غاړه
له پیر سره دې ژاړم له فقیر سره دې ژاړم

بس تا کې چې اوسیرم لیونی یمه وطنه
خدا سره دې خاندم اوله ویر سره دې ژاړم

برخلیک دې دی چې خپله مینه خنبه کړې په خپله
لیواله بدقسمته له تقدیر سره دې ژاړم

مریلند- امریکا

يو مساپر

توبه مې كړې وه چې ماته شوه توبه مې وكړه
شيخ او ساقی سره همدومره گوزاره مې وكړه

ته به مې خوب غوندي په ياد كې ساتې بسكلې ياره
يو مساپر وم، دلته راغلم يوه شپه مې وكړه

افغانستان غوندي زخمي زړگي مې راوړد رته
جانانه راشه، شوندي راوړه څه چاره مې وكړه

دې ته دې هم لويه گناه وويل زما قاتله
چې ځنكدن كې دوطن خواته سجده مې وكړه

زه سترې نه وم خو پښتو مې مخ ته ودریده
توره مې ماته كړه دښمن سره جرگه مې وكړه

لیندی، ۲۵-۱۳۸۳ و اشنگتن

د تصویر خدا

جانانه څوک چېرې هم داسې ناروانه کوي
چې زړه کې ناست وي خو پروا د زړه والانه کوي

دومره ډېر فرق دی ستا د سترگو او د خلکو ترمنځ
خبرې ټول کوي خو هیڅ څوک یې ادا نه کوي

چې ته را ونه گورې روح به مې ځان څه وويني
چې تصویر نه وی آيينه چا ته خدا نه کوي

اخر په زموږ زړونه د خداي (ج) حسن په خوب وويني
دغه مين ماشومان هيڅکله گناه نه کوي

وايي مرگ سخت دی روح له تنه جدا کيږي مگر
ما د وطن بيلتون ليدلی هيڅ پروانه کوي

۲۸- وری ۱۳۸۴ و اشنګتین دی سی امریکه

ته او سندري

دا ستا په خندا گانو مي مينڃلي دي سندري
دا دومره چي رني او شرنگڊلي دي سندري

چي باد ته ستا د زلفور شتي پورته په نڃا شوي
په ما هغه شيبه را وږي دي سندري

رار غري ستا له سترگو په رنجو ڪڙه اونسڪه
تصوير ته يي حيراني غلي دي سندري

دا ستا دي ڄمبڊلو سترگو شه جادورا وڪر
په شونڊو ڪي زما هم په خوب تللي دي سنڊري

کاته دي ڪه وڙل نه ڪري نو دومره راته وايه
دا چامي په زرگي ڪي را وڙلي دي سنڊري

يو خوشاڻڪي يي پريوڻي چي دا ستا پر بارخوگانو
دا ڪه دباران او پانو بنڪلي دي سنڊري

زما د زره له شاري هم خوڙي نغمي توکيري
بگهه دي سترگوبيا پري ورولي دي سنڊري

نالوستي تخيل مي پري ايمان د مستي راور
د شونڊوله ڪتابه دي راغلي دي سنڊري

د کلي چٽي پيغلي له منگيو سره ناڻي
لپوال دغره چيني ته نن ويلي دي سنڊري

وري/۲۰/۱۳۸۸

ماسکو

غزلگی

د توروسترگو ناز وژلی یمه
ستاد کتوانداز وژلی یمه

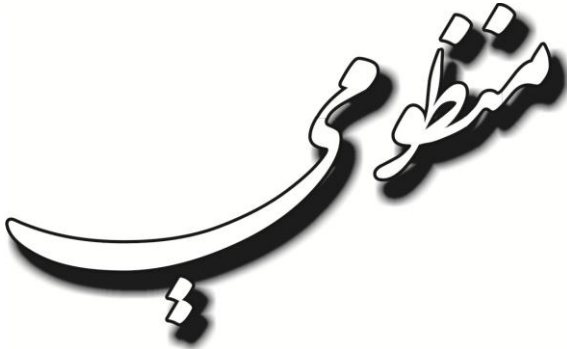
د روح کو تره مې مینه وه پری
د نیکلا داسې باز وژلی یمه

چې ته ترې ووتې او دی پاتې شو
د ژوند همدې اعجاز وژلی یمه

دومره بنایست کې پته هومره غوسه
د خلقت دغه راز وژلی یمه

روح مې له تنه په نخا ووته
د حسن داسې ساز وژلی یمه

یلدا ۱۳۸۸

ارشاد وادو شاس

ارشاک او او شاس

د هیندو کونښ پر هسکو خو کو وې لا واورې پرتې
 خو پسرلی د کاپیسا مېلمه و
 او په بگرام کې د گلونو خپو
 د آریایي پېغلو لمنو ته عطرونه شیندل
 پاس په دره کې لمر ته
 ځنگلونه بیا وینسېدل
 د کاپیسا د نبتې وې ټولې له غاټولو ډکې
 د پسرلي داسې بنایسته ورځې وې
 چې د بگرام ماڼۍ کې
 د بنادۍ ډول اتن ته وگرزیده
 زلمبو واچولې څنې ورته
 پېغلي گیدۍ گیدۍ را تاوې شولې
 گرده کړۍ یې د اتن جوړه کړه
 سرې عنابي پېالې راوگرځېدې
 بنکلیو ساقیانو ډک ځمان مگرځول
 شپه چراغانه لکه ورځ بنکاریده
 د خوشالی او د بنکلا شیبو کې

کوم مساپر چانه پوڻستنه وکړه
 چي دغه جشن دا بناډي ولي ده؟
 دومره بي حده خوشالي ولي ده؟
 کاپيساوال ورته خواب کي وويل:
 تر تا قربان شم ناخبره وروره
 د آريايانو د بري په خاطر
 زمور د خپلي خپلواکي په خاطر
 د لښکر مشر دا فرمان ورکړي
 چي بس دا اووه شپي او دا اووه ورځي دي
 په کاپيسا کي خوشالي وي اتنونه به وي
 د ميو ویش به وي جشنونه به وي
 د لښکر مشر بريمن ستون شوی
 او دغه جشن د بري جشن دی
 کاپيساوال خپل مساپر اشنا ته
 يوه پباله له ميو ډکه ورکړه
 او بيا يې داسې وويل:
 زما مساپره اشنا!
 تانه قربان شم بي خبره اشنا
 څه موده مخکي زمور پر بنکلي کوبا
 د آسماني پرها سپيڅلي سيمه
 د ارغوان په رنگو بنکلي سيمه

د غليمانو لوی تاراڪ تېر شو
 د آريايانو د دښمنو تاراڪ
 ها پنچاليان يادوم
 د اباسين له سينده پورې خلک
 چې لونگي نه لري لنگونه تړي
 هاچې له رنگه تور دي
 د زړه له سنگه تور دي
 چې يې «راجا» مشر دی
 له کنيشکايي بغاوت کړی دی
 دوی نه بودا چې هم نفرت کړی دی
 څه موده مخکې يې بنکرونه وکړل
 او د راجا لښکريان
 بنکلي کابل ته راغلل
 د آسمايي معبد زموږ د نيکمرغی معبد و
 هلته وه بنکلي ملکه د خپلواکۍ ولاړه
 هاچې هوسۍ نومېده
 هغه هوسۍ چې کنيشکا هم ورته سر تپتوي
 ستر کنيشکا خپل هغه تاج چې «همايون» نومېده
 د خپلواکۍ د دغې بنکې ملکې سر ته په نذر ورکړ
 داسې يو تاج چې له الماسو او سروزرو جوړو
 داسې يو تاج چې په دنيا کې يې مثال نه درلود

داسي يو تاج چي آريايانو به پري فخر کاوه
 هو زموږ ستر شهنشاہ
 لوی کنیشکا خپل دغه بنکلی تاج هوسی ته ورکړ
 همایون تاج د آريايانو د عزت نښه وه
 همایون تاج د آريايانو خپلواکي نومېده
 همایون تاج به د هوسی پر بنکلي سر ځلېده
 خو پنچاليانو دغه تاج ځان سره وټنستاوه
 اوس د هغوی د تور راجا پر سردی
 همایون تاج هغه سپېڅلي نښه
 همایون تاج د آريايانو غرور
 اوس د راجا پر سردی
 او اباسين نه هاخوا
 د پنچاليانو تور لښکروړی دی
 خو مساپره! واوره!
 لوی کنیشکا چې دا خبر واوریده
 له پکتیانا او روہستان څخه یې
 ډېر پکتانه زلمي یو ځای کړل سره
 لوی لوی لښکریې جوړ کړل
 ددې لښکرو مشر
 همدا بودا سالار شو
 چې نن یې دلته د بگرام ماڼۍ کې

داسې لوی جشن جوړ کړ
سالار بری گتلی
اوس د بگرام پر بنکلا زړه مړوي
د کاپيسا له بنکلیو کام اخلي
د هیندو کونښ په اوبو زړه سړوي
سالار جگره گتلي
سالار اتل دی اتل
مور د بوډا اتل د سوږې او بري په خاطر
داسې اتن کوو پيالې ویشو
چې پنچالیان مو تر اټکه تېر کړل
مگر ارمان دی اشنا:
چې د کابل د آسمایي معبد کې
هوسی-هماغسې ټپي پاتې ده
ویارلی سړيې لوخ دی
همایون تاج ورنه راجا وړی دی
هوسی-تر اوسه لا سرتوره پاتې
د آریانا عزت راجا وړی دی
سترکنیشکا د پکتانو زلمیو
یو بل لښکر جوړوي
داسې لښکر چې به نیزې ولري
او تېره غشي به یې تېرې چوي

دغه لڻسڪر به اباسين خخه ورپورې غاره
د پنچاليانو له راجا سره جگړي ته ورځي
گوندي لڻسڪر د پنچاليانو مات ڪري

گوندي راجا ووڙني

اولوي غرورد آريانا وگتي

دهوسي بڻسڪلي تاج تري بيا وگتي

گوندي بايللي عزت ٻيڙه راوري

همايون تاج امانت ٻيڙه راوري

ستر ڪنيشڪا ويڻي:

هر يو زلمي چي د راجا سر غوخ ڪر

هر سپاهي چي تاج هوسي ته راور

هر ڇه چي و غواڙي انعام به ورڪرم

يو لوي انعام به له خپل ڄانه ورڪرم

هو دا زما وعده ده

دغه وعده د ڪنيشڪا وعده ده

اوس پڪتانه زلمي لڻسڪر جوڙوي

په ڪاپيسا او په ڪابل ڪي واستا ڪار لڳا دي

دغه لڻسڪر ته له فولادو نه نيزي جوڙوي

نو مساپره اشنا!

زما قلندر اشنا!

چي دي په سترگو ڪي جهان ڄايري

ته چې ملنگ يې کرامات به لرې
 گوندي په زړه کې برکات به لرې
 داده زموره د خونبڼو کيسه
 او د جشنونو پايکويو محفل
 او مساپر ملنگ چې دا واوريدل
 په شور ما شور او هياهو يې وويل:
 جامونه ودروي سازونه بند کړي
 چې زه يوراز له خپل کماله لرم
 يوه کيسه هم له پنچاله لرم
 ملنگ دا خبرې وکړې (*)
 او ناخاپه يې خرخ وخور
 لوی ميدان ته چې ورگډ شو
 نويې درب ورکړ پنبې ته
 ټول محفل يې کړ خاموشه
 له ساقې تر باده نوشه
 ستر سالار خپل لاس اوچت کړ
 او سازيانو خپل ساز ټپ کړ
 نڅاگرې شوې کرارې
 خلک ودريدل په لارې

(*) دلته د شعر وزن او آهنگ بدل دی هيله ده، چې تر يو ځايه په بيل آهنگ سره ولوستل شي.

زور سالار د لبسڪر پا خپد
او ملنگ ته بي ناري ڪري
اي ملنگه ليونيه!
وايه ڇنگه دلته راغلي؟
زموڊ عيش دي را خراب ڪر
په خورو ورو خبرو
دي را خلاص د زره ڪتاب ڪر
ملنگ و ڪتل سالار ته
لڙ موسڪي شو بيا بي و خندل په زوره
دا خدا د ليونتوب وه
که بي و خندل د زره له پتبه شوره
په خدا ڪي ملنگ وويل:
د زلميو بوڊا مشره!
ته په ڇه باندي مغرور بي؟
پنچاليان دي دي شولي؟
که راجا دي دي مات ڪري؟
مگر ته خو هم خبر بي
چي راجا دي اوس خوشاله
ستا د بنڪلي هوسي تاج بي پر سراينسي
ڄان خبر ڪره له دي رازه
سل طلسمه دي په ڪار ڪي

مالیدلي دا په خوب کې
چې «بودا» یې راته وایي
دا زما خبرې نه دي
راوتلې د بودا له بنکلي زړه دي
تور راجا د ابلیس یار دی
ها ابلیس چې د ما بنام په بنار کې اوسي
لمر لویډو خواته یې کور دی
دا طلسم پر راجا دی ابلیس کړی
خو ناولي راهبان یې اشنایان دی
یو شو کسه هم د اور له بتکدي نه
یو راهب د «د پویسنا» له لوی مندره
دوی جوړ کړی دی په گلپه دا طلسم
چې راجا کابل ته راغی
دهوسی تاج یې تالا کړ
بودا وایي:
دا طلسم به ماتیري
دا طلسم له بدرنگونه جوړ شوی
ابلیسان دي ټول بدرنگه
د بدرنگو طلسمونه
به یوازې او یوازې
په بنکلا باندې ماتیري

يوه بنڪلي بنڪلا غواڙي
بنڪلا نذر د بودا ده
بنڪلا مينه د بودا ده
او بودا حسن پرست دي
نو سالاره زما ياره!
چپرته حسن نذرانه ڪري
ڪا پيسا ڪي بنڪلي ڊپري
هره پيغله يي ده حوره
ڪا پيسا دي نذر ورڪري
دا طلسم به ماتيري
اوس نو وگرڇي بگرام ڪي
چي تر ٿولو بنڪلي ڇوڪ ده
هغه نذر ڪري بودا ته
هله مات به شي طلسم
د راجا او پنچاليانو
ملنگ دا خبري وڪري
بيا يي درب ورڪر پني ته
له محفله بهر ولاڙه
داسي ورڪ شو چا ونه ليد
چي پر کومه لاره ولاڙه
زور سالار خيل لاس اوچت ڪر

پېالي بيا په گرځېدو شوي
 د سندرو شور ماشور شو
 نڅاگرو نڅا پيل كړه
 او محفل له شوره ډك شو
 خو سالار دې ته حېران دى
 دا تر ټولو بڼكلې څوك ده؟
 چې بودا يې نذر غواړي؟
 دا به څوك وي دا به څوك وي؟
 داملنگ به ريښتيا وايي؟
 چې بودا يې په خوب وليد؟
 په ريښتيا به نذر غواړي؟
 دا تر ټولو بڼكلې څوك ده؟
 چې بودا يې نذر غواړي؟
 دا به څوك وي دا به څوك وي؟...

بگرام د ټولې نړۍ حسن راټول كړى دلته
 بگرام بڼكلا بڼكلا خپې وهي ټول
 څه د سپرلي څه د گلونو بڼكلا
 څه د مستۍ څه د جامونو بڼكلا
 د بگراميو بڼكلو پېغلو نڅا
 د چلچراغ او فانوسونو رڼا

بگرام ژوندی دی بگرام جشن کوي
بگرام د مینې پیوندونه تری
د پکتانو زلمو کاره برېتونه
د کاپیسا د چتو پیغلو حسن
خه تماشا یې جوړه کړې خدایه!
د دنگې ښکلې بلورینې مانۍ
تر خنګه ډول خومره په درزو هی څوک
او پکتانه سرتیري
خومره په مست انداز اتن کړي ورته
ملاوې ترلې تېرې تورې تر خنګ
چې د خپلېو یې خرپا خپړي
کله چې تاو شي او را تاو شي کیني
د پښو له پوندو یې برېښنا خپړي
دا پکتانه اتن چیان
له بگرامیو پیغلو زړه لوټوي
د اتن چیانو سرخېل
ها څنور ها غنمرنگ زلمی
هغه چې غټې ځیرې سترګې لري
ها د چینار په شانې دنگ زلمی
چې یې تر ملا دی سور د شمال ترلی
خومره ښایسته دی خومره مست اتن چې

لکه سرکشه آس دی چست اتن چي
 ها رو هيلي د رو هستان سرتيري
 ها پکتیانی ها چي «ارشاک» نوميری
 ها چي په توره کي همتانه لري
 ها چي جگره کي خوک په مخ نه ورخي
 هغه ارشاک هغه بيبا که زلمی
 او د برېننا په شان چالا که زلمی
 هغه چي زړه له يوې پيغلې وړی
 د کاپيسا تر ټولو بنکلي پېغله
 ها چي د ډېرو د زرگي ډيوه ده
 هغه چي توري توري سترگي لري
 هغه چي حسن يې په زړو نو زلزله راو لي
 د کاپيسا د ټولو نجونو د بنکلا ملکه
 بنکلي «اوشاس» شوه په ارشاک مينه
 اوشاس له لري ورته گوري او زلمی اتن چي
 لاهم تاو يزي را تاو يزي کښي
 کاپيسا وال يې نندارې ته ولاړ
 او د بگرام د پېغلو منع کي ده اوشاس ولاړه
 زړه يې درز يزي زړه يې خانگي وهي
 زړه يې د چا په نري برېتو کي بند
 زړه کي يې عشق لکه مات غشی بسوري

د ارشاک مینه یې پر حسن اوري
 هلته ارشاک په اتونو لگېا
 دلته اوشاس ورباندې زړه بایللی
 اوشاس د مینې په لمبو کې سوزي
 خو، ارشاک نه دی خبر
 ارشاک لگېا دی اتونه کوي
 خو د بگرام دغه بېباکه پېغله
 د هیندو کونښ د سردرو شاهینه
 خوگامه وړاندې ولاړه
 ښه ورنږدې شوه د ارشاک دیدن ته
 آن چې د مست اتني چي
 د پوندو خرپ یې هم له وراهه واورید
 اوشاس په لاس کې دوه گلان ساتلي
 د سپین گلاب خانگه کې دوه گلونه
 لکه د دوه زړونو د مینې شیبه
 او چې ارشاک شو په اتني کې راتاو
 ښه چې نږدې شولو اوشاس ته د اتني دوره کې
 هغې دا دواړه گلان
 په یوې ښکلې ادا
 پر ارشاک وورول
 د گلاب ښکلې خانگه

پر ارشاک ولگېده
د هغه سترگې پر او شاس خوږې شوې
اتن يې پرېښود پکتانو زلمو ته
زمکې ته ټيټ شو ښکلې خانگه يې راواخيستله
بيا يې ځيرې سترگې را پورته کړلې
او د او شاس خواږه نظر پورې يې وگنډلې
سترگو د مينې لاره جوړه کړله
سترگو خبرې پيل کړې
سترگو د زړونو راز يو بل ته وويل
او په همدې شېبه کې
زړونو د مينې پيمان ټينگ و تارې
ارشاک هم زړه پر او شاس و بایلوده
ارشاک د تورو د ميدان جنگيالی
ارشاک د ډېرو هېوادونو فاتح
ارشاک د جنگ او د رزمونو اتل
د لومړي ځل لپاره
د او شاس سترگو مات کړ
اوله دې ورځې وروسته
دوه زړونو خپلو کې خبرې پيل کړې
بس هره ورځ مازيگر
د کاپيسا د سيند پر غاړه د شنو ونو منځ کې

دوه زړونو یو بل ته کیسې کولې
 د پاکی مینې کیسې
 دیوه بنکلی ابدی عشق د خیالونو کیسې
 هر مازیگر وه د سیند غاړه او د مینې دیدن
 له هر دیدن سره د مینې پیمان لاپخېده
 مگر ارمان زمانې!
 خومره بخيله یې ته!
 ستا د خوبنیو ورځې خومره لږ وې
 بنایې چې نن به یې وروستی دیدن وی
 ارشاک د بنکلی او شاس غوږ کې دا خبره وکړه
 سبا د جشن وروستی ورځ ده گراني!
 زموږ لښکر به خدایزده چېرې ولاړ شي
 اوزه حیران یم، زه به څنگه کوم
 گراني بېلتون دې مرگ دی
 ما په بېلتون مه وژنه
 او او شاس ولړزېده
 او شاس حیرانه ده چې دا څه اوري
 د او شاس سترگې شوې له اوبنکو ډکې
 او شاس چوپتیا کې ډوبه
 او شاس دغم په تال کې زانگي څه سوچونه کوي
 او شاس چاره لتوي

او ارشاک گوري ورته
چي يو ناخاپه او شاس سرپورته کڙ
په بنکلو سترگو کي يي پرک د هيلو ونخبده
او شاس موسکي شوه
او شاس زيږي وکڙ
او خپل مين ته يي په مينه وويل:
گرانه! ته غم مه کوه
خدای (ج) د مينو مل دی
ما اوريدلي دي چي ستاسو د لښکر د مشر
نخا خوبښيري، نخاگرو ته انعام ورکوي
او هره ورځ چي د سندرو په محفل کي کښي
چي د هر چا نخايي خوبښه شي نو وايي ورته:
ووايه څه غواږي چي درکږمه انعام د نخا
او نخاگر چي هر څه و غواږي سالار يي مني
نو گرانه غم مه کوه
زه به سبا ته د سندرو د محفل مېلمه شم
او د سالار مخ ته به وناخمه
داسي به وناخمه
چي يي تراوسه څوک ليدلي نه وي
چي د سالار زما نخا خوبښه شي
نوراته وبه وايي:

ووايه خه غواڙي چي در ڪر مه انعام د نڃا
زه به انعام ڪي ورنه تا و غواڙم
هغه به تا ماته انعام ڪي را ڪري
ته به زما شي زه به ستا شمه د تل لپاره
او زه به ستا د روهستان ناوي شم
ته به هم زما د زره او خان پاچاشي
د تل لپاره به لڻسڪري پر پردي
نور به د وينو پر خاي مينه ڪوي
توره او زغر به مات ڪري
زما مرونه به به دي غاڙي ته اميل واچوي
ژوندون به يو د بل په غيڙ ڪي تير ڪرو
هوزه همدا سي ڪوم
سبا ته داسي ناخم
چي به انعام ڪي خيل محبوب وگهيم

د ڪاپيسا ماني ڪي جوڙي د سندرو محفل
او لڻسڪريان ورنه چارپيرا تاودي
د پڪتانو زلميو سترگي له خوبسي ڊڪي دي
نن په بگرام ڪي وروستي جشن جوڙي
سبا به بيا لڻسڪر جگري ته ورخي

بوډا سالار په يا قوتي تخت کېناست
 او د لښکرو نور مشران يې هم تر څنگ کېناستل
 سم چې بوډا سالار خپل لاس پورته کړ
 نو د سازونو هېاهو پورته شو
 مستې نغمې د نڅاگانو پيل شوې
 او ښکلې ښکلې نڅاگرې پر ميدان گډې شوې
 د کاپيسا هغه نازکې پېغلې
 د شرشرې په شانې
 چې په کمره رالويږي
 داسې په ملا ماتېدې
 د بوربوکيو غونډې مستې پېغلې
 ساز ته په ملا کږې وږې راتلې
 او د بوډا سالار پر زړه يې ولولې راوستې
 د لښکر مشر په نڅا مين دى
 د لښکر مشر نڅاگرو ته دنيا بښله
 کاپيسا والو نڅاگرو قيامت جوړ کړى
 کاپيسا والې څه په شرنگ نڅېدې
 او د بوډا سالار په زړه وريدي
 سالار د پېغلو تماشا کوله
 او د سازونو د سندور هېاهو پورته و
 تا به ويل ټوله کاپيسا نڅېږي

او مست بگرام ورته سندرې وايي
 دنخاگانو او سندرو په دې مست محفل کې
 د بنکلو پېغلو د نخاشېبو کې
 د ساز آواز د شور ماشور په اوج کې
 چې نخاگرې نورې سترې شولې
 نويو ناخاپه يوه پېغله راغله
 نيلى جامې په غاړه بنکلي پېغله
 سپينه د سپينې شرشرې په شانې
 دنگه د دنگې هسکې سروې غونډې
 د نا اشنا پېغلي بنکلا ته ټول لښکر حيران شو
 او د سالار له خولې ناخاپه يوه (واه) پورته شوه
 پېغله ميدان ته راغله
 په نړۍ ملا باندي کېږه ورځه شوه
 دغه د حورې په شان بنکلي پېغله
 نيلى جامو کې څه بنايسته بنکاریده
 لکه نيلى آسمان کې جوړ د سپينو ستورو قامت
 لکه اوبو کې راپريوتې سپوږمۍ
 لکه سپېڅلې هوسۍ
 د آسمايي معبد کې
 لکه سپين قود شنو اوبو پر مخه
 لکه د خداى په لاس جوړ شوى تصوير

او شاس وه هو مره بنکلی
 چې د شاعر خیال یې تمثیل نه شو کړای
 او شاس میدان ته راغله
 او سندر مارو یې بنکلا ولیده
 خدایزده لاسونو کې یې څه بلا مستی راغله
 چې له سازونو یې قیامت پورته کړ
 او شاس نخا پیل کړه
 او لښکریانو نه غریو پورته شو
 سالار په پښو ودرېد
 د سالار سترگې له کاسو ووتې
 د او شاس حسن ته یې خوله وچه شوه
 په وچو شونډو یې کړه ژبه تېره
 او او شاس ونخېده ونخېده
 په ملا شوه تاوه او را تاوه د لمبې په شانې
 د او شاس پېچ و تاب عالم لړزوي
 او شاس د چا په مینه مسته ده چې داسې ناڅي
 د او شاس هر اندام پر زړونو زلزلې راوړي
 او شاس چې بنکته شي او پورته شي نو زړونه ریرېدي
 د او شاس زلفې چې را تاو شي پر سینه پریوځي
 د هوسونو لیونۍ خپې پر زړه راوړي
 او په بوډا سالار ځواني راوړي

د بوڊا ڄوان هوس خبري ڪوي:

واه ڄومره بنڪلي حسن

په ٽول جهان باندې بي ساري نه شته

دا لورپينه ده د خداي (ج)

د ڪاپيسا پر زمڪه

واه ڄومره بنڪلي ناڄي

نن ڪاپيسا ڪي ده ما خپله ڄواني بيامونڊلي

د ڪاپيسا خپلو اڪي ما گتلي

پر ڪاپيسا باندې زما د ڊپر احسان په خاطر

زما د ڊپر قربانيو د تاوان په خاطر

ڪاپيسا خپله بنڪلي لور زما په واک ڪي راکڙه

دي ته به ٽول جهان انعام ورڪرمه

جهان لاڄه ڪري ڄان انعام ورڪرمه

له دي نه لوي انعام به ڄه وي دي ته؟

چي د سالار مڀرمن شي

هوزه د لويو لڻڪرنو مشر

چي د نامتو ڪنيشڪا بنسي مته يم

زه د جنگونو اتل

د ٽول جهان ستر فاتح

هو ڪي دا زه به بي غلام شم غلام

له دي نه لوي انعام به ڄه وي دي ته؟

ڪا پيسا خپله لور ڏي ماته راکڙه!
تا زما ڏي پرو قربانيو د احسان بدل ڪي
خومره پر خاي سوغات ٽاڪلي ماته
ڪا پيسا تا خخه مننه ڪوم
چي زما تيارو شپو ته ڏي داسي روني خراغ راکڙ
ڪا پيسا ستا دغه سوغات د سر په سترگو منم
دا پيغله زما ده، زه ڏي پيغلي يم
زه به يي غيڙه ڪي د ژوند تر ٿولو بنگلي شپي په سر واروم
زه به يي بنگلي وجود
په خپله غيڙي ڪي تود ڪرم
او هر اندام به يي زما په لاس ڪي
د پاسه موم په شاني ولوبيري
دا به وي زما د لوي حرم ملڪه
او هره شپه به زما محفل په خپلي بنگلي نڃا
تود او رنگين ساتي
پر پرده چي ونڃيري
هغه خبره نه ده
چي يي په برخه خومره لوي انعام دي
نن د محفل په پاي ڪي
زه مڻي خپل سر ڏي پيسو ڪي ڀڄمه
او ٿول محفل ته دا اعلان ڪومه

چې دغه پېغله به زما ناوې شي ...
 او بوډا داسې پر او شاس مين شو
 چې يې د تل لپاره
 هغه د خان بلله

بوډا مين شو او او شاس نخېده
 او شاس كړه وړه په ملا ماتېده
 د سپينې مستې شرشرې په شانې
 ياد سره او رد سرې لمبې په شانې
 لښكريان ټول حيران وو

چې په همدې شيبه كې
 د پكتانو له منځ نه
 يو دنگ زلمى راووت

د بنكلي آس په شان چې سرو اخلي
 داسې په هسكه غاړه وړاندې راغى
 يوه گېډۍ د سرو گلانو په لاس
 يوه شيبه يې خپلې مينې ته په ځير وكتل
 بيا يې گېډۍ خلاصه كړه
 او پر هغې يې د گلونو باران ووراوه
 د سرو گلابو گېډۍ

دانه دانه پر او شاس ولگېده
 بيا يې تر پښو لاندې را پر بوتل ټول

او دې گلونو د اوشاس بنايست خو چنده ډپر کړ
اوشاس نخا پرېښوده
او د ارشاک ترڅنگه ودرېده
بيا يې د خپل مين لاسونه ښکل کړل
مخ يې سالار ته کړ او ويې ويل:
اي د لښکرو مشره!
ستره سالاره! چې زما نخا ته
په پښو ودرېدې
او زما هنر دې خوښ شو
ماته دې وياړ وېانېه
نوزه د خپل هنر لپاره يو سوغات غواړم
تانه د خپلې نخا
يو لوی انعام غواړم
ماته انعام کې دا زلمی وېښه
پرېرېده چې زه دده شم
او دا زلمی زما شي
موږ يو پر بل مين يو
موږه د گډ ژوندون پيمان ترلی
زموږ سپېڅلې مينه
د گډ ژوندون ارمان ته لاره څاري
ته مو ارمان پوره کړه!

ته مو ارمان پوره ڪره !

اوشاس زاري، ڪولي

مگر خبره نه وه

سالار غوسپي ڇخه په ملا تاو ٻده

لڪه په غشيو لگبدلي بنا مار

لڪه په تورو وهل شوي هاتي

لڪه زخمي زخمي پراڻگ

او لڪه وڙي زمري

سالار غوسه دي او له قهره ربردي

د سالار سترگي دي د وينو ڪاسي

د سالار رنگ له غوسپي تور او بنستي

سالار په چيغو وويل:

داسي به هيڄ ونه شي

اي بنڪلي پيغلي ته به زما شي زما

ته به يوازي د سالار ناوې شي

ستا نيڪمرغي لويه ده

ستا د بنڪلا او د هنر په قدر زه پوهيڀرم

دغه زلمي سرتپري ڇه پوهيڀري؟

ته به زما په شان د ستر سالار حرم ته ورڃي

تاته ددي سرتپري مينه حقارت گنمه

ڊپر ژر به ته شي د سالار ملڪه

او دا گستاخ زلمی به
 ډېر ژر د مرگ مېلمه شي
 دغه زلمی چې سرکشي کړې ده
 او د سر تېرو له کتاره وتی
 ددې عاصي جزا يوازې مرگ دی
 زه همدا اوس هغه په غشي ولم
 زما د غوسې تنده به
 دده د وينو فواره ماته کړي
 بوډا سالار دا وويل:
 او ژر يې غشی په کمان کې کېښود
 خو ټول حيران شول حيران
 ارشاک هم غشی په کمان کې کېښود
 او شاس غوښتل چې د ارشاک سپر شي
 او د ارشاک پر ځای ددې سينه غلبېل غلبېل شي
 خولا سالار ځان خو ځولې نه و
 چې د ارشاک د غشي شخ پورته شو
 او مخامخ يې د سالار په زړه کوڅه تېره کړه
 داسې تېره داسې چټک و غشی
 چې د بوډا له زړه نه تېر شو او له شايې ووت
 پر وينو سور لژند پر زمکه پريوت
 بوډا سالار وغورځيد

له ٽول لڻسڪر نه شور ما شور پورته شو
 او د ارشاک مٽي بي وٽرلي
 نود لڻسڪر مشران را ٽول شول په پريوتي سالار
 ٽول بي له ويڙي رپيدل تراوسه
 او د سالار وروستي سلگيو ته حيران پاتي وو
 چي لگيدلي سالار
 په نيمه ٽبه او ځگيرويو وويل
 دغه زلمي مه وڙئي!
 هغه آزاد ڪري هغه مه بندوي:
 د هغه مٽي دي ڄواڪمني مٽي
 ماته بي اوس د مٽو زور بنڪاره شو
 دغه زلمي دي يو پياوڙي او تڪڙه جنگپالي
 د بنمن بي غشي څخه هپڅڪله خطا نه لري
 دغه زلمي مه وڙئي!
 هغه جگڙي ته بوڄي!
 هغه مين دي او په زڙه ڪي بي د مينې زور دي
 تاسو ته زور د مينې نه دي معلوم
 هغه د مينې زور مجبور ڪر چي نن ما ووڙني
 هغه له ما سره د عشق رقيب شو
 او په خپل ٽوند باندي ونه وپرېده
 مين انسان له مرگه نه وپرېږي

هغه مين دى مين
 او مين لوى انسان وي
 د لوى انسان وژل وي لويه گناه
 هغه د عشق لاره كې هر څه كوي
 هغه په مينه كې د ټول جهان لښكرو سره جنگ كوى شي
 هغه جگړې ته بوځئ!
 له نن نه وروسته دا زلمى دى د لښكرو مشر
 دغه زلمى د ټول لښكر سالار دى
 زما له مرگ نه وروسته
 د ټول لښكر مشر همدى وټاكئ
 پر پردئ چې ولاړ شي اباسين نه هاخوا
 د پنچاليانو جنگ ته
 پر پردئ چې لاړ شي له راجا سره جگړې ته ووځي
 گوندي راجا ووژني
 او د پنچال لښكر ته ماته ورکړي
 گوندي همدا زلمى به
 همایون تاج وگتبي
 كيداى شي دغه زلمى
 د آريانا تللى غرور وگتبي
 دغه زلمى به د سرتوري هوسى
 د خپلواكۍ لوت شوى تاج ولجه كړي

حکله هغه مین دی
او مین هر شه کوي
خدای (ج) د مینو مل دی
خوک چې مین وي له بنا مار سره جگرې ته ورځي
خوک چې مین وي د پرانگانو خولې ته لاس اچوي
خوک چې مین وي له زمريو سره غېږې نیسي
زما لښکریانو زما وصیت ومني.
ولاړ شی بایللی تاج مو بېرته راوړئ
د آریانا غرور مو بیا وگتئ
او دغه پېغله دغه ښکلې نجلۍ
چې نن یې زه شومه د عشق قرباني
دا د بودا نذر کړئ
د ها سپېڅلي قلندر په ژبه
د هغه مست مستانه ملنگ له خوب سره سم
چې بودا نذر غواړي
د کاپیسا تر ټولو ښکلې نجلۍ
چې د خلقت د ټول بنایست نښه ده
دا د بودا نذر کړئ
چې د بدرنگو طلسمونو مات شي
ملنگ ویلي وو دا
«چې د بدرنگو تور طلسم په ښکلا ماتېږي»

د کاپيسا تر ټولو بڼکلي خو همدا پېغله ده
د کاپيسا څه ، چې په ټول جهان کې د اښکلي ده
دغه نجلۍ په کاپيسا کې د بودا د ستر معبد نذر کړئ
هغه بوډا راهب ته و سپارئ چې ويې ساتي
بس هره ورځ به د بودا د خوشالۍ لپاره
د هغه مخ ته ناڅي
له نن نه وروسته دغه پېغله د بودا ناوې ده
هغه به و ناڅي بودا ته د بدرنگو به طلسم مات شي
او دا مين زلمی به
تر اباسينه ها خوا
له پنچاليانو سره جنگ ته ولاړ شي
يا به جگړه کې مړ شي
او زما د مرگ کسات به واخيستل شي
يا به د تورو پنچاليانو لښکر تار په تار کړي
که يې راجا ته چېرې ماته ورکړه
بپا نو د لوی کنيشکا خپله خوښه
چې پر زلمي باندي د څه شي لور بينه کوي
ما خپله وينه وربښلې ده ته
هغه مين دی
او مين زما د قتل په گناه مه وژنئ !
ستر کنيشکا ته دا پېغام يوسئ !

زما وصیت همدا دی
زما وصیت همدا دی ...

د لمر زرینه بگی
بیا د اسمان پر لاره و خر خپده
او کاپیسا د یوې بلې ورځې مخ ولیده
دا یوه لویه ورځ ده
نن د لمر لور بنکلې «سوریا» هم کاپیسا ته راتله
سوریا چې خپله الماسي نیزه یې
له ډېره قهره د اسمان څنډې ته وویشته
نن د سیندونو او باران واکمنې
«اناهیتا» هم ژړل
دا د بېلتون ورځ وه
د یوې پاکې او سپېڅلې مینې
د دوه مینو د بېلتون شپې وې
نن یې بنایسته او شاس ارشاک نه بیلوله خلکو!
په دغه ورځ د دنیا ټولو مینانو ژړل
نن لښکر وکوچېده
نن یې ارشاک هم تر کابله لاس تړلی بوته
چې آسمایي ته ولاړ شي
او د هوسی معبد کې

د آريانا پر خپلواکۍ باندې قسم ياد کړي
 او له دې لورې وروسته
 شي د لښکرو مشر
 بيا به ورځي چې اباسين څخه ورپورې غاړه
 له پنچاليانو او راجا سره جگړې ته ووهي
 ارشاک وياړمن دی ارشاک دنگه غاړه
 ارشاک د سترکنيشکا بنۍ مته شو
 ارشاک د ټول روhestان
 د پکتانو لښکرو مشر دی اوس
 خود ارشاک له زړه نه وينې څاخي
 ارشاک د خپلې معشوقې وروستی ديدن ونه کړ
 ارشاک د بنکلې او شاس مخ ونه ليد
 د ارشاک سترگې دي له اوبنکو ډکې
 مگر په زړه کې يوه هيله لري
 او خپل مات شوي زړه ته ډاډ ورکوي
 هم د راجا جگړې ته
 په آريانا مې قسم
 چې به تر مرگه پورې و جنگېږم
 يا خو به مړ شم
 داوشاس ديدن به يوسم د سوريا دربار ته
 يا به راجا ووژنم

او د هوسى همايون تاج به راوږم
 له پنچاليانو خخه باج به راوږم
 د آريانا غرور به بيا وگهټم
 چي زما د سوبي خبر
 ستر كنيشكا واورى
 خومره خوشاله به شي
 او بيا به ماته زما اوشاس راكړي
 نو اې زما بنكلې مينې!
 د كاپيسا تر ټولو بنكلې اوشاس!
 تاته وعده دركوم
 زه به دې بېرته په خپل لاس وگهټم
 پر پنچاليانو د بري په ستر انعام كې به دې
 له كنيشكا وغواړم
 او ته به تل زما شي
 زما وعده واخله او زما بېرته راتللو ته په تمه اوسه!
 پر پرده چي ماته سرنوشت و خاندي
 زما برخليكه! په خپل لاس به دې بدل كړم اخر
 له خپل تندي نه د اوشاس د بېلتون كرنه تورم
 زما په مټو كې لا دومره زور شته
 چي تا بدل كړي بدل
 زما سرنوشته! يا به مړ شم يا به تا بدل كړم

زما سرنوشته خنده !
 عشق به له تا خخه كسات واخلي
 خم د راجا جگړې ته
 او اباسين به د اوبو پر خای له وينو ډك كړم.
 لښكرد هسك آسمايي خواته درومي
 ارشاك كابل ته بيابي
 او د آسونو د پښو گردېي بگرام نه پناه كېږي ورو ورو
 ارشاك به ولاړ شي او اوشاس به د بودا نذر شي
 نن به اوشاس نذر شي
 نن يې وروړي په كاپيسا كې د بودا معبد ته
 نن كاپيسا كې د لوی نذر ورغده
 داسې لوی نذر چې بودا پخوا ليدلی نه و
 كاپيسا ټوله ده له خلكو ډكه
 ټول ماشومان، زاړه، ځوانان دي راوتلي د معبد مخې ته
 د زانو خپل دی په اسمان كې روان
 نن كاپيسا ده له گلونو ډكه
 دهيندو كوښښ پر سردي واوري پرته
 او د بگرام د بنسټه ده ټوله له غاټولو ډكه
 باد د ځنگله ونې ورو ورو خوځوي
 خلك راټول دي او بودا ته نذرانه وركوي
 سل آسوني ځوانان ولاړ دي له نېزو سره پر لاره كتار

د راهبانو پلوونه له گلونو ډک دي
 او د بودا په نذرانه يې شپندي
 د راهبانو بودا مشرد او شاس په هر کلي وتلی
 چې يې د سلو زناريانو د تسپو لړۍ په غاړه کې دي
 او شاس د سپين حرير جامې اغوستي
 او د گلابو يو سورگل يې په وړبل کې ايښی
 زلفې يې تار تار پر اوږو پرتې دي
 او تورې سترگې يې له اوبنکو ډکې
 نورد او شاس زړه کې غم نه خاييږي
 وروستی ديدن يې د ارشاک ونه ليد
 او شاس ارشاک پسې سلگۍ وهي
 په وينو ژاړي
 او شاس به نن شي د بودا نذرانه
 ارشاکه چېرې ولاړې؟
 ارشاکه څه شوي مگر نه يې خبر؟
 چې ستا او شاس به نن بندي شي بندي
 چې ستا او شاس يې د بودا نذرکه
 او شاس به نوره د اسمان ننداره ونه شي کړای
 او شاس به نورد کاپيسا له بيابان څخه غاټول، ټول نه کړي
 او شاس به نوره د بگرام د پېغلو ميره نه وي
 او شاس به بيا ارشاک ونه شي ليداي

اوشاس به هېڅکله د پلار او مور د بدن ونه کړي
 اوشاس به بېاد هېندو کونښ د غره هوسۍ نه ويني
 اوشاس په بېاله ستورو دک اسمان ته ونه گوري
 اوشاس آزاده نه ده

اوشاس بندي شوه بندي
 هغه يوازي او يوازي د بودا د لوی معبد نذر ده
 نور به د ژوند خپلواکي ونه ويني
 اوشاس سلگۍ وهي

اوشاس ژاري
 خو کاپيسا کې هنکامه توده ده
 کاپيسا وال خپله تر ټولو ښکلې پېغله نذارنه ورکوي
 کاپيسا والو د سوريابگۍ په گلو پوښ کړه
 کاپيسا والو «عشقه پېچ» او «نسترن» او بدلي
 کاپيسا والو «کشمالي» او «ريدي گل» باندې بگۍ پوښلې
 کاپيسا والو د پر «گلاب» دي پر بگۍ ټومبلي
 کاپيسا وال ښکلې اوشاس وړي د سوريابگۍ کې
 دغه بگۍ به په اتو سپينو غوايانو پورې وتړل شي
 ددې غوايانو به رشمې وي له ورېښمو جوړې
 کاپيسا والو د گل پوښې بگۍ
 په ټوله لاره هم گلان شيندلي
 کاپيسا والو پر بگۍ باندې له گلونه خيمه جوړه کړ

په دې خيمه کې به د گلو او ورېنمو پر تخت
 بنکلي او شاس کينوي
 کاپيسا والو د بنکلا نذرانه
 خومره چې کېږي هومره بنکلي کړله
 خو پرې طلسم د راجا او ابليسانو مات کړي
 او شاس بگۍ کې ناسته
 سپينو جامو کې د حريرو خومره بنکلي بنکاري
 د او شاس سترگې خدايزده څه ته ځير دي
 کومو سوچونو ده په سراخيستي
 يو څاڅکی او بنکه يې له تورو سترگو بنکته راځي
 پر گلابي سپين اننگي باندي يې لاره باسي
 خود او شاس سترگې لا ځير دي او په سوچ کې تللي
 خو نېنوازو غږوله شپيلۍ
 بگۍ ورو ورو روانه
 او د معبد په لور تله
 او شاس د ورک سرنوشت لارې څاري
 او د بگۍ له هر خوځښت سره ورو ورو خوځېږي
 او شاس په خپل راتلونکي نه پوهېږي
 او شاس بگۍ کې ناسته
 بوډا راهب يې دی په مخکې روان
 بوډا راهب لاس کې نيولي د معبد ډيوه ده

خو نپنوازو غبروله شپیلی
 او چي اوشاس معبد ته ورسېده
 نینوازانو د «ناگا» سندره پېل کړه
 چې د مارانو د پاچا په نوم وه
 کاپيساوالو هم ژړا پېل کړه
 د بگي شاته د اوشاس سپين سري مور او بوډا پلار روان وو
 د معبد مخکې راهبان کتار، کتار ولاړ وو
 او پر بگي يې د گلونو ځولي و شيندلې
 خلکو حيران حيران اوشاس ته کتل
 هغه له هرې ورځې لاسکلي وه
 نینوازانو په شپیلی کې نیلوفرو ته سرود غږاوه
 او له بوډا نه يې د خپل نذر مننه غوښته
 بوډا راهب راغی اوشاس يې لاس نه ونيوله
 او اوشاس کرکه وکړه
 د بوډا لاس يې بدشاگوم وگانه
 اوشاس په ناز ناز له بگي ښکته شوه
 نپنوازانو د کوترې سرود و غږاوه
 نو د اوشاس پلار او مور
 د وروستي ځل لپاره خپله لور په مينه ښکل کړه
 اوشاس ژړل او پلار و مور يې هم سلگي وهلې
 آه څه غمجن ساعت و

خومره خواشيني شيبې
 شه غم لړلې ورځ وه
 لکه چې ټولو بگرامو الوژړل
 خو چا يې غږ نه اورېد
 د کاپيسا دښتو او غرونو ژړل
 کاپيسا! نوره به دې ښکلې او شاس ونه وينې
 کاپيسا! نور به دې لمن کې هغه ونه ناڅي
 کاپيسا! وژاړه او زړه دې تش کړه
 نن د او شاس وروستی ديدن وکړه
 او شاس د تل لپاره
 ستا د معبد بندي شوه
 بوډا راهب د او شاس لاس ونيوه
 کرار کرار يې د معبد په لور روانه کړله
 د معبد خوله کې راهبان ټول په سجده پرېوتل
 نينوازانو د هوسۍ سرود ته پيل وکړ
 د معبد لويه دروازه خلاصه شوه
 خو او شاس ودرېده
 خپلې لمدې سترگې يې واړولې
 د کاپيسا وروستی ديدن يې وکړ
 پاس يې اسمان ته سترگې پورته کړلې
 او بيا يې خپل مور او پلار هم وليدل

لري او ډېر لري يې
د لمر خاته خواته نظر وگانه
او پت په زړه کې يې د مينې کلمه تېره کړه
ارشاکه چپري يې چې نه بنکاري؟
تانه قربان شمه له مانه مرور خو نه يې؟
ما خوله ټولو نه وداع وکړله
مگر ستا غږ نه اورم
تا راته ونه ويل:
«اوشاس په مخه دې بڼه!»
تانه قربان شمه ارشاکه گرانه!
خدای (ج) خو دې ساته د دښمن له تورو
پام چې ما هېره نه کړې!
د اوشاس سترگو څخه دوه د اوبنکو څاڅکي بنکته
ورغړېدل
او بيا يې گام پورته کړ
چې د معبد د دروازي له ستوني تېره شوله
بيا چا ونه ليدله
او اوشاس ولاړه ټولو سترگو نه پناه شوه پناه
بيا د معبد دننه
د لوی تالار درشل کې ودرېده
داسې تالار چې له مرمرو او غميو جوړو

داسې تالار چې هر ستون يې لکه لمر ځلېده
د ديوالونو ترڅنگ
راهبان ټول کتار - کتار ، ډيوه پر لاس ولاړ وو
د تالار مخامخ په بر سر کې «بودا» ولاړ و
په خلاصو سترگو يې تالار ته کتل
بودا او شاس ته کتل
اوشاس بودا ته کتل
بودا جوړ شوی وله تورې تېرې
اوشاس د سپين حرير جامې اغوستې
د اوشاس سترگې وې له اوبنکو ډکې
د بودا سترگې له ډبرو جوړې
بودا خپل نذر ته په برند وکتل
بوډا راهب د اوشاس شاته ولاړ
اوشاس حيرانه پاتې
چې خدايه څه به کېږي؟
بوډا راهب د بودا مخ ته په سجده پرېوته
او بيا يې داسې وويل:
بناغليه! تاته مو بنکلا راوړې
د کاپيسا تر ټولو بنکلې پېغله
ها چې بنکلا يې طلسمونه د ابليس ماتوي
ها چې دلبره ده د ډبرو زړونو

ها چي سنڌري يي له زمڪي نه گلان ٿو کوي
ها چي نخا يي د زره زنگ مينڇي
هغه چي زلفي يي د تورو او بنا پسته سنبلو
د تور ابشار په شان موجونه وهي
هغه چي سپينه د سپورمي په شان ده
هغه چي بنڪلي د هوسي په شان ده
هغه چي زره يي له لڻڪر د کنيشڪا نه وڀي
هغه چي لويو اتلانو يي قدم کي دي سرونه ايڻي
هغه چي مينه يي جنون پاروي
او کا پيسا يي د بنڪلا له او ازو ڊڪه ده
هو! داسي بنڪلي پڻغله
تاته سوغات درکوو
تاته يي نذر کي خيرات درکوو
چي هر ما بنام ستا د معبد ڏيوڀ رو بنانه ڪري په خپلو لاسو
او هر شپه ڏي مخ کي
لکه لمبه و ناڇي
او په سنڌرو کي ڏي وستايي
بنا غليه! ويي منه!
بنا غليه! ويي منه!
دا بنڪلي پڻغله به دا ستا تر قدمونو لاندې
خپلي مشڪيني زلفي و خوروي

دا بنکلی پېغله به دې هره ورځ ټول جسم په ورېنمو پاک
کړي

دا بنکلی پېغله به وي ستا کنیزه

او ستا خدمت به کوي

دا بنکلی پېغله به دې مخ ته ناڅي

دا بنکلی پېغله نذرانه د کاپيسا وگڼه

دا بنکلی پېغله ته سوغات د کنيشکا وگڼه

بناغليه! ويې منه!

بناغليه! ويې منه!

بوډا راهب دغه خبرې وکړې

او بيا يې بنکلی او شاس

د بودا مخې ته ورټپل وهله

او شاس خوره وره په پښو کې د بودا پريوته

د او شاس زلفې د بودا تر قدمونو لاندې وشيندل شوې

او شاس سلگۍ پيل کړې

او شاس معبد په خپلو او بنکو باندې ولمباوه

اوپه تالار کې يې سلگيو انگازې کولې...

ورځې او شپې تېرېدې

د کاپيسا سيند د او شاس او بنکې له ځانه سره وړې د اباسين په لوري

هلته چې وينې لکه سيند بهېدې
 چې پکتانه وو له راجا سره جگړې ته وتي
 هلته چې بنکلي ارشاک
 د پنچاليانو تور سرونه ريپل
 چې پکتانو زلميو
 له تور لينگيو نه کسات اخيسته
 چې ارشاک غشي پر د بنمن ورو
 هغه ارشاک چې پر اوشاس مين و
 هغه ارشاک چې د هوسۍ پر ننگه ولاړه د راجا جگړې ته
 هغه ارشاک چې آريانا ورباندي فخر کاوه
 هغه ارشاک چې کنيشکا ورباندي فخر کاوه
 هغه ارشاک چې يې د زړه د تخت پاچا وه اوشاس
 ستري ارشاک به چې اوبه د اباسين خنبلي
 نو د اوشاس د اوبنکو خاڅکو به يې لا وينې په جوش راوستې
 مگر اوشاس لا د معبد بندي وه
 بنکلي خپره يې هره ورځ ژپړېده
 د حسن گل يې رږيډه رږيډه
 اوشاس خدمت د توري تپري کاوه
 او هره شپه به يې د لوی معبد وره حجره کې
 د بيلتانه له غمه
 تر سبا وونه ژړل

خويوه شپه چي توپانونو وه پر سر احيستي
 او هيندو کونن په گرد له کي پت و
 توپان د ونوزرې خانگي ماتولي په خرپ
 باد له کړکيو، دروازو څخه غرونه ايستل
 او د معبد ډيوې د باد له لاسه نه درېدې
 څه ويروونکي شپه وه
 د کاپيسا خلک له کوره بهر نه شول وتي
 او د توپان ليوني اس په شغهار تېرېده
 اوشاس ناخاپه پر خپل ځاي کپناسته
 او د توپان غزبي په زړه کي بوربوکي د ويرې وېسې کړلې
 اوشاس هر خواته کتل
 له هرې خوا د سهمگين توپان غرونه راتلل
 چي يو ناخاپه د اوشاس د حجرې ورو وگرزېد
 اوشاس له ويرې څخه ځان را غوند کړ
 ور چا په زوره خلاص کړ
 د اوشاس ستوني وچ شو
 چي يو ناخاپه د بوډا راهب څپره بنکاره شوه
 په سپينو سترگو کي يې نښي د لپوه پيدا وې
 اوشاس ته وړاندې راغي
 اوشاس حيرانه وه چي دا څه وينې؟
 په نيمه شپه ولي بوډا راهب راغلي دلته؟

خو راهب راغي د او شاس تر خنگه ودرېده
 او شاس په ويړه ويړه وپوښتل چې څه پېښه ده؟
 بوډا راهب کړې خپلې سترگې په او شاس کې خښې
 ويې ويل: تا غواړمه!

زه يم د ډېرو مودو وړې تږي
 نن دې د غېږې په خوند ځان مږوم
 زما دننه د هوس دوزخ لمبې وهي تل
 نن دا لمبې ستا په وجود وژنمه

نن مې د ډېرې مودې
 د هوسونو او په تا شيندمه
 نن به زما په غېږ کې ولوېږي
 راشه او زړه مې سوړ کړه
 او شاس په چيغو سر شوه:

پام ماته لاس رانه وړي
 زه خو ستا لور غوندي يم
 زه به په چيغو چيغو ځان ووژنم
 زه به په چيغو کاپيسا وينه کړم
 زه به دې ټولو ته رسوا کړم رسوا
 بوډا راهب په کرس کرس و خندل او ويې ويل:
 ووهه څومره چې دې زړه وي هومره چيغې ووهه
 هېڅوک ستا چيغې نه اوري

توپان به ستا چيغې له ځان سره اسمان ته يوسي
 ستا غږ هېڅوک نه اوري
 که زما غوښتنه دې ونه منله
 زه به دې و ترم په زور به درنه کام واخلم
 راهب چې دا وويل
 نو پر او شاس ور پريوت
 خود او شاس وجود کې هم د هيندو کونښ وينه وه
 او شاس شپږې د آريانا رودلي
 او شاس بگرام څخه غيرت زده کړی
 او شاس د لويې کاپيسا زمري ده
 او شاس ليوه سره جگړه کوي اوس
 او د بوډا راهب په متيو باندي خوله لگوي
 راهب د زور لپوه په شان ستړی شو
 او او شاس ځان ترې خلاص کړ
 خپلې حجرې څخه بهر ووته
 مگر لپوه د معبد ټولې دروازې ترلي
 يوه دالان څخه تر بل دالانه منډې وهي
 او شاس سلگۍ وهي معبد کې له لپوه نه تښتي
 بوډا ليوه هوسی نيولی نه شي
 د معبد ټولې لارې بندي دي راهب ډاډه دی
 او شاس به بېرته راځي

اوشاس به خپله راځي
اوشاس چې سترې شي اخر به راشي
او زما غېږې ته به ځان وسپاري
د معبد ټولې لارې بندي دي اوشاس بندي ده
مگر اوشاس د هيندو کونښ هوسی ده
اوشاس د لوړې منارې لاره په ياد ساتلې
د معبد لوړه مناره اسمان ته لاره لري
اوشاس د زمکې لارونه موندله
اوشاس اسمان ته خيژي
د منارې زينو کې منډې وهي
بوډا ليوه يې په حجره کې لاپه تمه ناست دی
چې اوشاس بېرته راځي
اوشاس د تېښتې لاره نه لري وروڼه بندي
مگر بوډا نه مناره هېره ده
د اسمان لاره ترې ښکاره هېره ده
اوشاس د لوړې منارې څوکې ته وختله
د منارې شا او خوا ټول وود معبد بامونه
خو يوه اړخ ته يې «نيلاب» بهېده
نيلاب د لوړ هيندو کونښ زړه نه راته
نيلاب خپې خپې موجوده وهي
نيلاب په داسې توپاني شيبو کې

د لیونی آس په شان
 له خولي ځگونه باسي
 نیلاب غرمبا کوي په تېرو پورې غېږې موبني
 نیلاب څه مست روان دی
 د کاپیسا سیند په غورځنگ روان دی
 لکه د بنکلي هیندو کوبن په رگ کې وینه
 نیلاب داسې مست دی
 او شاس نیلاب ته گوري
 او شاس نیلاب ته د ژوندون وروستی خبرې کوي
 بنکلیه نیلابه واوره!
 ستا غورځنگونه د ارشاک د غورځنگونو په شان
 ای د ارشاک په شاني مسته سینده!
 نن مې د دین له ساتندویو څخه تاته ده پناه راوړې
 ته د بوداله وارثانو څخه ما وساته!
 د عقیدې لېوانو نن له ما عزت اخیسته
 هغوی چې خلک د دوزخ له سرولمبو ویروي
 د هغوی زړونو کې دوزخ دی په لمبو راغلی
 هغوی چې خلکو ته ایمان او سپېڅلتیا یادوي
 هغوی پخپله د وطن د پېغلو پت لوتوي
 هغوی چې دین او ایمان پر یادوي
 په خپله ځان په ابلیسانو پلوري

دغو ناوليو راهبانو خپل ايمان پلورلی
دغو ناوليو راهبانو ټول جهان پلورلی
نيلابه تاته مې پناه راوړې
زما سپېڅليه سينده !

زما مهربانه وروره !

خپلې بې وسې خورت ته ورکړه پناه !
ستا پاكي غېږې ته مې ځان سپارمه

زه امانت يم د چا

ما اوريدلي دي چې ته تر اباسين پورې ځي

نيلابه زه پوهېږم

چې اباسين خپله مستي ستا له څپونه اخلي

زه مې ځان تاته سپارم

ما اباسين ته يوسه

د هغه سيند پر غاړه

چې زما ارشاک جنگېږي

هلته چې بنکلی ارشاک

له پنچاليانو سره تورې وهي

د آريانا عزت زما عزت دی

ته زما عزت خپلو څپو کې پټ کړه !

نيلابه غږ مې اورې ؟ !

نن د نړۍ تر ټولو بنکلي پېغله

هغه چي ڊڙي پي په ديدن پسي مري
هو دغه پيغله دغه بنكلي او شاس
نن خپل خان تاته سپاري
داد ارشاک امانت
داد بوداد ستر معبد نذرانه
دغه سپيخلي پيغله
تر هوسي بنكلي پيغله
نن خپل خان تاته سپاري
ته يي په خپل خادر کي ونگاره او پته يي کره!
چي دنيا خيرني سترگي پرې ونه لگي پري
د کاپيسا دا امانت تر اباسينه يوسه!
نيلا به! ما درواخله!
نيلا به! ما درواخله!
اوشاس په سپين حرير کي
د بنايسته سپيني کوترې په شان
د مناري له سره والوتله
او شيبه وروسته دنيلاب خپو کي
د سپين حرير په جامو پته اوشاس
د سيند خپو سره شوه غاره غري...

نيلاب ڇپي وهي نيلاب روان دي
 نيلاب له لوڙو سردرو تيريري
 نيلاب ورڇي د اباسين په لوري
 او د نيلاب پر بستر
 د ڪا پيسا ناوي اوشاس روانه
 په سپين حرير ڪي لکه سپين نيلوفر
 چي د ابو پر مخ تاويري را تاويري اوڇي
 لکه سپين قو ،

چي د ابو بهير ته خان و سپاري
 لکه په شنه جلگه ڪي عڪس د سپورمي
 د سپين سوسن د بنڪلي خانگي په شان
 اوشاس ابو ڪي ده روانه لکه سپين بادبان
 اوشاس ورڇي تر اباسينه پوري
 هلته چي هره ورڇ د وينو سرې ويالي بهيري
 هلته چي توري يو پر بل لگيري
 اور بادوي

هلته د غشو شغهار څخه اسمان چي ڊڪ دي
 هلته چي مست آسونه يو د بل سيني ماتوي
 چي پڪتانه زلمي نيزي واري
 چي پنجاليانو نه لنگونه لويري
 دغه جگره ده يوه لويه جگره

زلمي ارشاک د مست زمري په شان جگړې ته وتی
هره نيزه يې د د بنمنو يو کتار ريبي
د هريو غشی په گوزار يې خو سيني سوری شي
د هريو توري په گوزار يې سل سرونه پريوحي
ارشاک پر سپين آس چې «گوربت» نوميري
لکه شاهين الوزي

د «گوربت» آس يې د جنگونو يار دی
او گوربت آس يې د بيلتون د شپو مونس همدم دی
هغه گوربت چې پر تندي يې د اوشاس د لاس خوندي څرپري
گوربت سينه وهي ارشاک جنگيري
ارشاک د توري په وهلو کې ستريانه لري
چې يو ناخاپه يې د جنگ ميدان کې
د پنچاليانو تور سردار وليده
هغه راجا چې يې کابل لوټ کړی
هغه راجا چې پر خپل سريې د هوسۍ همایون تاج ايښی دی
هغه راجا چې کنيشکا ورته قسم ياد کړی
هغه راجا چې د ارشاک زړه يې کسات نه ډک و
او چې ارشاک يې پر سر
همایون تاج وليده

زمکه يې پښو لاندې د اور تبي شوه
له تورو سترگو يې د قهر سپرغی و الوتلې

آس ته يې پونده ورکړه
 او په جگړه جگړه يې
 خپل ځان ورو رساوه
 د دوه لښکرو مشران
 يو بل ته مخامخ شول
 پهلوانانو يو د بل د متو زور معلوم کړ
 راجا په کړس کړس و خندل او ويې ويل:
 څومره بې باکه، بې پروا زلمی يې
 جگړه خو لوبې نه دي
 لکه چې خپل ژوندون دې نه خوښيږي؟!
 چې دې له ما سره ځان مخامخ کړ؟
 مگر ته نه يې خبر؟
 چې زه د ټولو پنچاليانو راجا
 او د کابل تالانگر
 د آسمایي د ستر معبد فاتح يم
 مگر ته نه يې خبر؟
 چې ستا د وياړ نښه زما پر سر ده؟
 زما جگړه د آريانا پر سر ده؟
 ای د کابل زلميه!
 تاته همدومره پېغور بس دی چې ما
 ستا د حبا او غرور تاج راوړی

د خپلواکۍ د هوسۍ تاج دې اوس زما پر سردی
 مگر ته نه وینې چې ستا کابل شو خومره ذلیل؟
 نو اوس په کوم زړه زما جنگ ته راغلي؟
 دادی درواخله چې وجود دې د پنچال په توره
 داسې ټوټې ټوټې کړم
 لکه کابل چې مې ټوټه ټوټه کړ
 راجا دا وویل

بیا یې کړس و خندل
 خو ارشاک هېڅ ونه ویل
 د ارشاک سترگې لاد اروبته شوي
 په خپل زلمي لاس کې یې توره کلکه و نیوله
 او د عشق نوم یې یاد کړ
 د هوسۍ لوخ سر یې په زړه وگرځېد
 د اوشاس سترگې یې په خیال کې راغلي
 پر آریانا یې خپل قسم را یاد کړ
 او د گوربت په غاړه یې لاس را وکېښ
 گوربت پرې پوه شو چې وروستی جگره ده
 او گوربت پوه شو ، چې له چا سره جگره کوي اوس
 ځکه یې خپل غوږونه څک و نیول
 یو ځلې وشیشنبده
 پر دوه پښو باندي نیغ ودریده

او بيا ميدان ته وځغاست
 تورو يو بل خخه شرنگي پورته ڪر
 پهلو اٿانو يو د بل د مٿو زور و ليده
 او جگره و نبنسته
 راجا د جنگ په چل و ول پوهيڙي
 راجا ابليس خخه جگره زده ڪري
 مگر ارشاک زلمي دي
 له هر گوزار سره راجا لڙوي
 راجا په نبي لاس توره بنه ڪاروي
 نو ارشاک و پوهيد چي
 دنمن يوازي په خپل نبي لاس باندې جنگ ڪوي شي
 حڪه گوربت يي په ڪين اڀر راتا و ڪر
 گوربت پوهيڙي چي ارشاک خه غواڙي
 گوربت د خپل خستن په راز خبر دي
 نو شپه وروسته آس په ڪينه خوارا تاو شو وځغاست
 ارشاک ناخپه توره ڪين لاس ته ڪر
 راجانه لار ورکه شوه
 ارشاک د ڪين لاس په يوه گوزار اورمڀر ورمات ڪر
 او د راجا سر تر پينو لاندې راوڙغڙيڊه
 لڻڪر چي وليد ، هيا هو پورته شو
 د پنچاليانو جنڊه پريوتله
 ارشاک نيزه په سر ڪي وٽومبله

او د راجا سرې را پورته کړ پر خپله نيزه
 د راجا هغه سر، چې د پرې په غرور گرځاوه
 چې يې لا تاج پرې د هوسۍ ايښی و
 خو اوس ارشاک ترې بيل کړ
 د پنچاليانو پاتې شوي لښکر
 تورې پر زمکه باندي واچوالي
 سپينې جندي يې په نيزو پورته کړې
 او پکتانو زلميو هم نوره جگړه ونه کړه
 د غشو شع د تورو شرنگ ودرېد
 د پکتانو د خوشاليو يو غرېو پورته شو
 ارشاک له سر څخه زرین تاج د هوسۍ را واخيست
 همایون تاج يې ښکل کړ
 او چې اسمان ته ځير شو
 نو يو کتار زانې يې وليدلی
 چې د کابل خواته ځي
 د ارشاک سترگې شوې له اوبښکو ډکې
 نور ځنډ بدل ښه نه دي
 هلته کابل کې به تور سرې هوسۍ تمه لري
 او په بگرام کې به اوشاس په انتظار ناسته وي
 سبا کابل ته کوچ دی
 سبا کابل ته کوچ دی...

مگر نیلاب روان دی

نیلاب ہماغسی غورخنگ لری چپے چپے حی
نیلاب د بنکلی او شاس ناوی اباسین تہ وروپی
چپے ما بنام راشی د خپو پر مخ او شاس بنکار پری
چپے لکے سپینہ بتہ
د لمر خاتہ خواتہ حی

هره شپہ سیند چپے شی د ستورو بستر
سپینہ او شاس لکے سپورمی بنکار پری
چپے پھ امیل د سپینو ستوریو کی غمی غمی حی
او شاس روانہ دہ ارشاک تہ ورخی

خو ارشاک ہم روان دی

ارشاک پھ شپہ او ورخ منزل لنډوی
ارشاک نیزہ کی د راجا سرد لنبکر له پاسه هسک ساتلی
ارشاک د بنکلی هوسی تاج پھ لاس کی
حی د نیلاب اوبو تہ خان رسوی

خو پھ دے نہ پو هپری

چپے ستر بری تہ بی نیلاب پھ هر کلی کی لوی سوغات راوری
نیلاب روان دی

نیلاب حی له سردرو تپری

چپے یو سهار پری د سیند ونو او باران ملکه
«اناهیتا» کوزه شوه

اناھیتا د شر شرې په شان نیلاب ته راغله
 او خپل ویاړلي زوي نیلاب ته یې په ښکلي ژبه داسې وویل:
 زما محبوبه زما ښکلېه زویه !
 له هیندو کونښ څخه راغلیه زما ستړیه زویه !
 زما نیلابه ! زما فرمان ته غوږ شه !
 دغه د ټولې نړۍ ښکلې حسن
 داد ښکلا نذرانه
 ښکلې او شاس چې روح یې
 د عشق جهان ته مېلمنه تللي ده
 او سپین بدن یې ستا بستر کې امانت پرېښی دی
 پام چې پردی یې نه کړې !
 او شاس د ښکلې کاپیسا امانت
 او شاس د ټولې آریانا امانت
 او شاس د ستر فاتح ارشاک امانت
 او شاس د ویاړ د شهنشاه امانت
 نوره یې وړاندې مه وړه !
 نیلابه ودرېره !
 نیلابه خپل بهیر راوگرځوه !
 پام چې او شاس اټک نه تېره نه کړې !
 او شاس اټک کې مېلمنه وساته
 داد کابل او کاپیسا نازکه پیغله په گرمۍ مه سیزه !

هغه پنجال ته مه وره !
 د بگرام پبغله د کابل له پولې مه اږوه !
 د هغې بنکلی بدن
 د بدرنگيو بناار ته مه لږږدوه !
 نيلا به ! ته يې د کابل د سپېڅلتيا استازی
 نيلا به ! ته يې د کابل د امانت ساتونکی
 نيلا به ! تانن سپېڅلتيا او تقدس راوړی
 پام چې په سپين بدن يې سترگې د ناوليو درنه ونه لگي
 پام چې د تورو زړونو هېڅ نظر يې ونه ويني
 هغه همدلته تم کړه !
 او شاس ده لوی امانت
 هغه په خپلو گردابونو کې راوگرځوه
 لکه د بنکلي سوسن سپينه خانگه
 لکه د سپين نيلو فرگل په شانې
 هغه د دوو هېوادونو په سرحد کې مېلمنه وساته !
 اناهيता چې دا فرمان ورکړ نيلا ب واورېده
 نيلا ب همدا سې وکړل
 بنکلي او شاس يې په اټک کې تم کړه
 او شاس د سپين گلاب په شان په گردابونو کې اتڼ پيل کړ
 او شاس خپو سره لگيا شوه په ماشومو لوبو
 نيلا ب په خپل وروستي منزل کې ده او شاس ساتلې

خدايزده نيلاب چاته په تمه دى
 او شاس په گرد ابو كې ساتي
 نيلاب په تمه دى لښكر روان دى
 لښكر خوشاله دى، لښكر ده لويه سوبه كړې
 لښكر په بېره د كابل خواته ځي
 زلمى ارشاك هانوميالى فاتح
 پر گوربت سپور دى گړندى فاتح
 ارشاك په غېږ كې د هوسى همایون تاج نيولى
 او ورپسې يوه سرتېري ده نيزه نيولې
 هغه نيزه

چې يې په څوكه د راجا پرې كړى سر نښتى
 لښكر روان دى لښكر بېره لري
 لښكر د لويې فتحې زيرى لري
 لښكر د فتحې زيرى وړي د آريانا په لوري
 لښكر د فتحې زيرى وړي د كنيشكا په لوري
 لښكر اټك كې د سيند څنگ ته روان
 لښكر د خپل هېواد سرحد ته راغى
 لښكر روان دى او ارشاك تېرى دى
 ارشاك د مست نيلاب او بو ته تېرى
 ارشاك د خپل هېواد ديدن ته تېرى
 ارشاك بگرام ته تېرى

ارشاک او شاس ته تږی
 ارشاک روان دی ارشاک بېړه لري
 ارشاک د ټول مزله گامونه شمېري
 ارشاک چې څومره وړاندې ځي هغومره لا تږی شي
 د ارشاک زړه په هر يو گام کې سل ټوپونه وهي
 او ارشاک بېړه لري تنده لري
 خو يو ناخاپه گوربت آس ودرېد
 گوربت غوږونه څک کړل
 گوربت څه پېښه ويني
 او نا کراره بنکاري
 چې گوربت ودرېد لښکر ودرېد
 ټول شول حيران چې دا به څه پېښه وي
 گوربت پښې پر زمکه وگنډلې
 ارشاک هر خواته په ځير وکتل حيران شو حيران!
 گوربت يې وناز اوه:
 ای ماته گرانه آسه!
 مگر پېښ شوي څه دي؟
 چې داسې ودرېدې!
 مگر ته نه يې خبر
 چې موږه بېړه لرو؟
 مگر ته زما د زړه آواز نه اوري؟!

زه مڃي ڏيڻ پڃي ڏيڻ پڃي مرم
 نن چي فلڪ زما پڃي خوبه خرخي
 چي ما هر خه گهٽلي:

همايون تاج، د آريانا غرور، اوشاس او هر خه
 مگر ته ودر پڃي؟

ستا ليونتوب ته زه حيران يم حيران
 مگر خه پڃي ده چي داسي وار خطا بنڪار پڃي؟
 گوربته! خه!

گوربته وړاندي ولاڙ شه!

گوربته ما ڪابل ته ورسوه!

گوربته! اوس ناخواني نه ده په ڪار

گوربته! ما تر خيلي مڃي پوري ورسوه

گوربته! خه!

گوربته: وړاندي ولاڙ شه

خو گوربت نه ڪي گوربت ٽينگ ولاڙ دي

گوربت په زمڪه پوري پڃي مڃي ڪري

ارشاک چي هر خومره زاري کوي گوربت يو قدم نه اخلي

گوربت ولاڙ دي لښڪريان حيران دي

ارشاک غوسه شو په گوربت باندي بي چيغه وڪڙه

گوربت ناخاپه په پڃي ودر پڃي و شيشنڀه

او گوربت داسي ليوني شو چي ارشاک بي کوز ڪري

گوربت شیشنپري گوربت پنبې تکوي
خوارشاک نه پوهپري
لنکر حيران ولاړ دی
چې يو ناخاپه گوربت وځغاسته د سيند په لوري
گوربت د سيند په غاړه ودرېده و شیشنپده
تابه ويل ځان به اوس په سيند لاهو کړي
خلک حيران دي چې گوربت په سيند کې څه ليدلي؟
ارشاک لنکر ته وويل :
زه مې خپل آس پېژنم
هغه بې ځايه ليونتوب نه کوي
هرو مرو يې په نيلاب کې دي کوم څه ليدلي
زه به يې وگورم چې څه پېښ شوي
او د سيند غاړې ته ارشاک راغی
لنکريان هم ورپسې
گوربت شیشنپري او پنبې تکوي
هغلته لري د سيند منځ کې او به
په سپين حرير کې يو قامت تاووي
لنکريان ټول حيران دي
او د ارشاک له زړه نه غږ د ماتېدلوراخي
ارشاک حيران دی دا به څه پېښه وي؟
مگر نيلاب گوربت ته څه وويل؟!

چي ليوني شول دواڙه
 دا سپين قامت د چاڊي؟
 ارشاک لښکر ته غږ ڪر:
 نيلاب کابل نه کومه پيغله ده راوڙي دلته
 زموږ د هېواد کومې بي وسې نجلۍ
 نيلاب ته خان سپارلي
 مگر نيلاب د آريانا وينه په رڱ کي لري
 نيلاب له هسکه هيٺ وکونبه راځي
 د نيلاب نه لور پري
 چي د کابل پيغله پنچال ته يوسي
 اناهيٽا به ورته ويلي وي چي ويبي ساڻه
 نيلاب همت لري نيلاب مغرور دي
 او گوربت هم نه غواڙي
 چي د کابل او هيٺ وکونڀن پيغله پنچال ته يوسي
 گوندي د هغي پر سپيڅلي غيرتي بدن بي
 د بڳانه سترگو خيرن نظر هپڻ نه لور پري
 حڪه گوربت او نيلاب
 په داسي ٺڪلي ليوننتوب سرشوي
 زه به د خپل هېواد سپيڅلي ناموس
 هپڻ ڪله پري نه ڊم چي ولاڙ شي د بدرنگو بناڙ ته
 د کابلي پيغلي سپيڅلي بدن

بايد په خپل هېواد کې خښ شي نه پردی خاوره کې
 ځکه نیلاب هم امانت ساتلی
 نیلابه تا څخه مننه کوم
 دادی نیلابه امانت دي اخلم
 ارشاک دا غږ وکړ په سیند لاهو شو
 ارشاک د مست نیلاب څپو سره سینه وهله
 او شیبه وروسته یې په سپین حریر کې
 اوشاس ساحل ته راوړه
 ارشاک اوبو کې لا د خپل جانان بدن وپېژاند
 ارشاک د یار د غېږې عطرو مست کړ
 اسمان کې څو کتاره زانې د کابل خواته تلې
 سوری د مینې د وروستي فصل سندرې ویلې
 نیلاب د خپل بستر هینداره کې لا لمر ځلاوه
 او د کابل له خوا خوږه خوږه وږمه راتلله
 لرې ځنگلونه لا په خوب ویده وو
 اټک د لویې ورځې پیل لمانځه
 ارشاک د خپلو لښکریانو مخ ته ودرېده
 او لښکریان حیران وو
 بنکلي اوشاس د سپین سوسن د تاندې خانګې په شان
 د خپل محبوب پر دواړو لاسو غزیدلې وه اوس
 بنایسته اوشاس د اوږد مزله سترې وه

تا به ويل اوس د خپل محبوب په غېږ کې دمه کوي
 له تورو زلفو يې اوبه خڅپدې
 او د گلاب په شان بنايسته بنسکاريده
 ارشاک لا هيڅ نه ويل
 په برندو سترگو يې هر خواته کتل
 يو ځل اسمان ته ځير شو
 د څږو سترگو په کونجونو کې يې اوبنکو
 د سرو وينو په شان موج وواهه

خو يو ناخاپه يې کرس کرس وځنډل
 داسې يې وځنډل چې غرو کې انگازې خورې شوې
 داسې يې وځنډل چې غږ يې د خدا، له اسمانونو څخه هم واوښته
 داسې يې وځنډل چې ټول ولږزېد
 اوشاس يې غېږ کې ټينگه ونيوله
 ويې ځنډل

څه ليونۍ ځنداوه

چې د اوشاس بدن يې هم رپرېداوه
 بنايي لومړی ځل و چې
 د ارشاک پښې لږزېدې
 خو شېبې بيا غلې شو
 او بيا يې خپل لښکر ته داسې وويل:
 تاسو يې ويني چې نيلاب زما بري ته لوی سوغات راوړي

تاسویې وینی چې اوشاس په خپله دلته راغله
تاسویې وینی
چې هغې د خپل محبوب لیدو ته خومره ډېره بېره کړې؟
تاسویې وینی؟!
دا اوشاس ده اوشاس!
زما د ژوند تر ټولو لویه هیله
زما د ټول سرنوشت لویه هستي
او ارشاک بیاغلی شو
پاس په اسمان کې لا د زانو کتارونه د کابل خواته تلل
او د نیلاب په مخ لا لمر خلیده
لرې ځنگلونه لا په خوب ویده وو
ارشاک اوشاس ته کتل
یو ځل به یې وخنډل او بیا به یې د اوبنکو خاڅکي وورول
یو ځلي وبونگېده
او بیا یې ورو د یوه راز په شان اوشاس ته وویل:
زما محبوبې!
زما گرانې اوشاس!
زما تر ټولې نړۍ بنکلي اوشاس!
شونډې دې و خوځوه!
سترگې دې پرانیزه اي بنکلي اوشاس!
ما ستربری گتهلی

زما محبوبې يو ځل بيا وځانده!
 زما محبوبې زما گرانې مينې!
 ولې دې بېرته وکړه؟
 مگر پر ما دې باور نه درلوده؟
 مگر زما وعدې دې نه منلې؟
 دادی زه بېرته راغلم
 اوشاس! يو څه ووايه!
 اوشاس يو ځل خوراته وگوره بيا!
 اوشاس زارۍ کومه
 اوشاس يوازې يو ځل بيا وځانده!
 زما محبوبې

زما گرانې اوشاس
 ما ويل چې تابه د بري سوغات کې
 ستر کنيشکا څخه د تل لپاره وغواړمه
 مگر د عشق شهنشاه بېرته وکړه
 او ته يې ماته د نيلاب په لاس راو لېږلې
 گرانې وعدې دې څه شوې؟
 په خيال کې هغه يارانې دې څه شوې
 گرانې ويل دې: زه به ستا ناوې شم
 په روښتانه کې به يو کور جوړ کړو
 ځان به د عشق په هوسونو موړ کړو

گرانې هغه خيالونه چېرې ولاړل ؟
 هغه د عشق خوبونه چېرې ولاړل ؟
 وفا دې څه شوله قسم دې څه شو ؟
 هغه د مينې لوی پرتم دې څه شو ؟
 زما محبوبې زما گرانې او شاس !
 زما تر ټولې نړۍ بنکلې او شاس !
 ارشاک سلگۍ وهي ارشاک ژاړی
 ارشاک او شاس په خپلو او بنکو مينځي
 ارشاک په سترگو کې نيلاب ځای کړی
 ارشاک په غېږه کې او شاس ټينگوي
 پاس په اسمان کې لا د زانو کتارونه د کابل خواته ځي
 لښکر حيران ولاړ دی
 د پکتانو زلميو سترگې دي له او بنکو ډکې
 آن د گوربت له سترگو او بنکې راځي
 نن د دنيا د ژړېدلو ورځ ده
 او بنکې بهېږي او شېبې تېرېږي
 د لمر زرينه بگۍ ځي د نيم اسمان په لوري
 ارشاک د بنکلې او شاس مړی له لاسونو کوز کړ
 لښکر ته مخامخ په پښو ودرید
 يو ځل يې بيا په ځير ځير ټول لښکر له سترگو تېر کړ
 خپلې ځيرې سترگې يې ټولو ته ورواړولې

او بيا يي داسي وويل:

زما خوڙو ملگرو!

د پکٽپانا او روهستان لڻڪره!

ستر کنيشڪا به تل په تاسو وياڙي

زما مپرنو زلميو!

نن سرنوشت د خپل ڪتاب د يوې بلي پانې

په اڀولو سره موږ ته خاندي

د سرنوشت د بريالي خندا کڙس کڙس زما تر غوڙه راځي

بنايي چي دا به سرنوشت وي چي زمورڙوند بدلوي

او بنايي موږ به سرنوشت هېڅ بدلولاى نه شو

د کنيشڪا لڻڪره!

د سرنوشت ڪتاب زما لپاره نوري پانې نه اڀوي

نن زما وروستي ورڇه ده

نن يوه بله نامراده مينه

د خپل ديدن ارمان د عشق بلي دنيا ته وروڙي

مگر زما يو څو خبري واورئ!

گوربت له ځان سره ڪابل ته بوځئ!

په هسکه غاڙه يي زما پر ځاي زرین تاج د هوسى ڪڀڙدئ!

ستر کنيشڪا به په خپل لاس هغه معبد ته يوسي

بيا په ڪابل کي به لوى جشن جوڙ شي

او کنيشڪا به يو ځل بيا تاج د هوسى پر سر ږدي

ستر کنیشکا ته زما له لوري دا پېغام ورکړئ:

چې زما د فتحې سوغات

د عشق پاچا ماته همدلته راوړ

ولاړ شئ بگرام ته

کنیشکا ته زما سلام یوسئ!

او خپل هېواد مه پلورئ!

ما خپل انعام موندلی

ما خپل مرام موندلی

د آریانا لښکره!

زما وصیت ومنئ!

«آټک» د دوو هېوادونو سرحد

او تر ابده د کابل پوله ده

د اباسین ښي لاس ته ها لورې غونډۍ ته ځیر شئ!

دا د کابل زمکه ده

او ددې سیند کین اړخ ته بله غونډۍ

د هندوستان زمکه ده

د اباسین په همدې ښي لاس د غونډۍ پر هسکه څوکه باندي

مورته یو قبر جوړ کړئ!

ما او ښایسته او شاس یو ځای خښ کړئ!

د اباسین پر هغه بله غاړه

د هغې کینې غونډۍ څوکه باندي

هغه نيزه و دروى!
چې د راجا سريې په څوکه بند دى
د راجا مخ يې د وطن په خوا کړئ!
چې تپوسان ورڅخه سترگې يوسي
او تر اټکه ها خوا خلک يې د تل لپاره سېل وکړي
زمونږ زيارت به د هېواد پوله د تل لپاره وساتي له بدو سترگو
زمونږ زيارت به د اټک نښه وي
زمونږ زيارت به د کابل نښه وي
زمونږ زيارت به د کابل يادگار وي
د کنيشکا لښکرو!
زما دا زيرى کنيشکا ته يوسئ!
د ابليسانو طلسمونه مات شول
مگر يوازې د بنکلا نذر ونه منل شو
دا نذرانه به نن په عشق پوره شي
عشق نذرانه ورکوي
اود عشق دا نذر به ومنل شي
د عشق دربار ته به نن دوه سپېڅلي زړونه يوسو
عشق به دا زړونه نذرانه کې مني
عشق سرنوشت نه دى چې زړونه مات کړي
کله چې زه د خپلې بنکلې او شاس
په غېږ کې ساه ورکړمه

نو سرنوشت به راته خه ووایي ؟
دا چي د خپلي محبوبې تر څنگه و مرمه نن
عشق به کسات له سرنوشته و اخلي ...
ارشاک د بنکلې او شاس مړې غېږ کې ټينگ نیولی
وروستی سلگېو ورو ، ورو و خوځاوه
ورويې له ځان سره «اوشاس» وويل
او په خندانه خوله اسمان ته ځير شو
بنایي اسمان کې عشق د نوي سفر لار ورنښي
بنایي چې عشق به د مینو زړونو نذر مني
عشق په اسمان کې د ارشاک او اوشاس لاره څاري
عشق آريانا څخه د خپل ابدیت نښې خپل دربار ته غواړي
عشق د محبوبو له موسکا سره د بل جهان سفر پیلوي
عشق سرنوشت څخه کسات اخلي
عشق یوه لوبه هنګامه جوړي
عشق

یوه

داسې

افسانه جوړوي

پای

سوسمی

هو سي

لومړۍ برخه

زموږ کلي زموږ مېنه

د لوړو څوکو هسکو دنگو غرونو

د سردرو د شنو لمنو خوا کې

هلته يو کلي و د مينې کلي

زه د دې کلي شپونکي

لا ډېر زلمی وم چې په مينه پوه شوم

هو!

زه مين شوم او يو چا را سره مينه پيل کړه

يوه د تورو تورو سترگو ميرمن

او د گودرد نازولو ميره

د کليوالو بنايستونو د جرگې گلوله

اول زه نه وم خبر

چې د بنايست او مينې دغه جرگه

هر مازيگر زما د شنې شپيلۍ نغمو ته د گودر په غاړه

په تلو سه او تنده تمه کوي

خو يوه ورځ چې د ځنگلونو ترخوا

پرنبو د سیند نغمو ته غوږ ایښی و
 او څړوبی په خپلو سپینو گوتو
 لا ترنگوله د سپرلي سندرہ
 او چپرې لري کتھار د زرکو
 د څو تنزرو د نغمو ځواب ته غاړې ایستی
 ما هم شپیلی په شونډو کېښودله
 مور سره ټولو کرې په گډه پیل
 د یو زيرې مازيگر
 مستو شیبو کې د ځنگله زمزمې
 اولاد شنه ځنگله په سترگو کې موخوب زنگاوه
 چې زموږ د کلي د بنکلا قافله
 ها د گودرد نازولو جرگه
 د شنو څیريو او زيتونو منځ نه
 زما په لوري راغله
 پیغلي په مینه او شور
 له ما نه تاوې او راتاوې شولې
 لکه رنگینې څو گیلې د گلو
 او د بنکلا د قافلې سرکښې
 چې وه د تورو تورو سترگو میرمن
 داسې په نازو ویل:
 ای د رنگینو سردرو شپونکیه!

شپيلى دې وغروه
موربه د كوزې چيني
د يو گودر همزولي
يو ستا د بنكلو ترانو ميلمني
او ما په ډېره مينه
د شرشري له ترنم سره مل
بيا پوكى ورته كړلو شني شپيلى ته
اوله دې ورځې وروسته
هره ورځ زه وم، شنه شپيلى وه
او جرگه د بنكلو
هر مازيگر به مې د تگ په وخت كې
يوه لمن گلونه و شيندل په بنكلو پېغلو
او هرې پيغلي به پر خپلو گوتو
هغه وربل كې تومبل
يوه ورځ داسې هم شوه
كله چې ما خو سارايبې گلونه
د خپلې مينې په وربل كې تومبل
هغې په ډېر اضطراب
راته په تورو تورو سترگو كې كوم څه وويل
خداى (ج) خبر څه يې غوښتل؟
همزولي ولاړې خو هغه پاتې شوه...

او شيبه وروسته مڃي چي سر و د هغجي پرزنگون
 نورا ته داسي بي په ناز وويل:
 «نوره شپيلي، مه وهه!»
 او ما په ډيره حيرانتيا ورځني وپوښتل، چي:
 مگر جانان ولي؟!
 شپيلي، خوزما و ستا د عشق ريباره
 ما خو ټول عمر کي همدغه رمه
 همدغه غرونه او همدا ځنگلونه
 او بس همدا يوه شپيلي، درلوده
 خوبيا مڃي بنکلي جانان
 راته په ويره ويره داسي وويل:
 بيگاه مڃي مور راته کيسه کوله
 چي د شپيلي، غږول
 ځوانيمرگي راولي
 نو ټوله شپه مڃي له ډپر غمه سترگي پټي نه شوي
 زه يوې ويري په سرواخيستمه
 ستا د ځواني، او ستا د مينې ويري
 نه چي خداي (ج) مکره د ځوانيو د مرگ
 توره واکمنه پرتا پېښه نه شي
 آه - ربه! خوله مڃي کړي له خاورو ډکه
 هغه سات مه کړي خدايه!

هغه سات مه کړې خدايه!
خو ما پوښتنه وکړه:
داد ځوانيو د مرگ
توره واکمنه څوک ده؟
ولې سندرو څخه کرکه لري؟
او د بنمني کوي شپيليو سره؟
- نو نازولې راته داسې وويل:
دا يو لوی رازدی يوه لويه کيسه
زمور د کلي د ماضي د استان دی
نو ما د تورو تورو سترگو له ميرمنې څخه هيله وکړه
چې راته وکړي کيسه
زمور د کلي د ماضي د استان کې څه راغلي؟
نو مې اشنا راته کيسه پيل کړه
په مينه مينه يې پوښتنه وکړه:
تا هغه شنې شنې سارا يې کوترې
چې يې مېسو کې گلابي رنگ لري
سترگې يې تورې تورې
د سپينو بڼو يو اميل يې دی په غاړه کې
لیدلي چيرې؟
نو ما ځواب ورکړلو:
هو هو لیدلي مې دي

دلته يې هر سهار سيلونه راځي
 او ددې شنو درو اسمان کې اتھونه کوي
 بيا نجلۍ داسې وويل:
 مور مې هم داسې ويل:
 چې زموږ په کلي کې د دوه مينو زوړ زيارت دی
 ددې زيارت په سرو او شنو جنډو کې
 د بناپيريو پاچاهي جوړه ده
 او دغه شنبې کوترې
 د بناپيريو د پاچا لوني دي
 د شهزادگيو يوه ډېره بنکلي
 او نازولي پيغله
 د شنو کوټرو د کتار ميره ده
 هغه (نازو) نوميرې
 چې له سندرو او شپيليو سره مينه لري
 او ټوله ورځ خپلو همزولو سره گرځي د نغمو په هيله
 چيرې چې واورې د شپيلۍ سندرې
 هلته راټولې شي غومبر ووهي
 په مينه تاوې شي را تاوې شي اتن وکړي
 کله لا وژاړي
 له تورو تورو سترگو خخه اوبسکې تويې کړي
 يوازې خانگې د خيريويې د ساندو مات غږونه اورې

او نازو ځکه له شپيليو سره مينه لري
چې له هر غږ نه يې نارې د خپلې مور اوري
پر هغې گرانه مورکۍ
چې يې په ژوند کې هېڅ ليدلې نه ده
يو ازې غږ يې د شپيليو له نغمو سره مل
د هغې غوږ ته ورځي
او ما د تورو تورو سترگو له ميرمنې څخه وپوښتل چې:
نو د هغې مور څوک ده؟
او د خپل کوم جرم سزا به وينې؟
چې غږ يې شته خو خپله نه ښکاري
او آن تردې چې خپلې لونې يې هم نه شي ليدې
نو پيغلې خپله کيسه بيا پيل کړه:
مور راته داسې وويل:
چې ډېر کلونه پخوا
کله چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
او دلته نه ولا زيارت ددغو دوه مينو
ځکه هغه وخت لا ژوندي وو
يو پر بل مين وو
او هره ورځ به يې همدلته
چې يې اوس زيارت دی
ددې چينې پر غاړه

د خپلې مینې دیدنونه کول
 اود چینې پر غاړه
 د دیدنونو پردې ښکلي محل
 د ښاپیریو پاچاهي جوړه وه
 دې پاچاهي کې یوه ښکلي ملکه وه چې « هوسی » نومیده
 د خپلواکۍ تاج یې وایښی پر سر
 د هسکو شوکو شنو ځنگلو واکداره
 لکه یو بت د غرور
 چې د ښایست ساری یې نه وچیرې
 ښکلي هوسی به له همزولو سره گرځېدله
 آن له سهاره تر بیگاه پورې
 د شنو درو، گڼو ځنگلونو منځ کې
 کله به ناسته د چینې پر غاړه
 او پرې همزولو به وربل جوړاوه
 کله به ولاړه د گودر لوري ته
 د مستو مستو کلیوالو پیغلو
 د شنو منگیو کتارونو د لیدو لپاره
 خو یو ماښام چې د تیارو وزرونه
 ورو ورو خوریدل پر ځنگله
 او سندر بولې مرغۍ تلې د خپلو ځالو په لور
 مسته هوسی هم را روانه وه همزولو سره

بې پروا گرځېده خندل يې، ترانې يې ويلې
 خپلې مانې ته ستنېدله د ځنگله له لوري
 چې يو ناخاپه پرې «لات ديو» را پېښ شو
 يو هېبتناکه په رنگ تور او ويرونکي د ديوانو پاچا
 چې وراغلي د اوو غرونو، اوو سيندونو له شا
 هلته چې لمر پريوځي
 د لمر خاته د كليو بنسكار يې کاوه
 ځان يې نغاړلی د ما بنام خادر کې
 چې هېڅ چانه شوليدی
 هوسۍ هم ونه ليده
 او په دې راز پوه نه شوه
 چې د ديوانو پاچا
 ورباندې زړه بایللی
 خود هوسۍ بنایست خپل کار کړي و
 لات ديو له ځان سره دا پریکړه وکړه:
 ځم دافق لوري ته
 هلته چې لمر پريوزي
 د ما بنامونو بنار ته
 د بنسکرو رو مغربي ديوانو
 يو لوی لښکر جوړوم
 بیا له پاچا د بنا پيريو سره جنگ ته راځم

کلي يې سوزم او ځنگلونو ته يې اور اچوم
د هسکو څو کو دنکو غرو غرو ر يې
د اور او و سپنو په قهر وژنم
او چي هوسى زما شوه
بيا به نو دلته پاچاهي جوړه کړم

او د ديوانو پاچا جنگ ته راغى

نو يوه ورځ مازيگر
کله چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
هغلته لري د افق په څنډه
چيرې چې لمر پريوځي
يو د ديوانو لوى لښکر ښکاره شو
چې را روان و، زموږ د کلي په لور
تر شا يې کلي او ځنگلونه سوي
توري يې سرې په وينو
داوو سيندونو او اوو غرونو له شا
د ما ښامونو له تور ښار نه راتلل
او هلته لري يې خيمي پلنې کړې
د لمر خاته لوري ته
پر هغې لويې دښتې

چې بيې د سرو زور مرغۍ درلودې
 له هغه وروسته د ديوانو لښکر
 له دغې دښتې څخه
 درې ځلې برید وکړ زموږ پر کلي
 خو زموږ د کلي د زلمو لښکرو
 د ښاپیړيو له پاچا سره وه ملا تړلې
 او د هوسې پر ننگه ولاړل د ديوانو جنگ ته
 کله چې زمکه اور شوه
 او په کې وځغاستل و حشي آسونه
 کله چې تورو له يو بل څخه مچکې غلا کړې
 او بيا په سرو وینو کې ولمبيدې
 څه موده وروسته د لو څړو منځ کې
 زموږ شاه زلمیو د ديوانو پوځ ته ماته ورکړه
 خو چې په دنگو شملو بېرته ستينيدل کلي ته
 نو د بريو له نارو سره يې
 دوه جنازې د دوه مینو راوړې
 دغه چې اوس يې هم زیارت شته
 د چينې پر غاړه
 او په اتني اتني يې
 هغوی همدلته د هوسۍ په هیله
 د ښاپیړيو د پاچا ښکلي مانی کې خښ کړل

او مانی داسې په زیارت واوښته
 خود سرو زرو د مرغیو ډاگه کې
 لات دیو یوازې او زخمی پاتې شو
 لاس یې پرې شوی او پښه یې نه وه
 د خپل کسات د اخیستلو یې غاښونه چیچل
 خو یوه ورځ یې په دې دښته کې ابلیس ومونده
 او چې یې لاس وربنګل کړل
 ورته زنگون یې کېښود
 چې ورنه کوډې زده کړي...

او بیا لات د پوراغی زموږ کلي ته

کلونه وروسته چې بیا زموږ کلي کې فصل د غنمو شین و
 په یوه توره شپه کې
 د لمر خاته له لوري
 څوک را روان و د لکرو په زور
 نه یې یو لاس و، نه پښه ورپورې
 سترګې یې سرې سرې وې د وینو کاسې
 ویښتان یې آن په زنگنو لګیدل
 دا هیبتناک او ویروونکی کوډگر
 مخامخ ولاړه د زیارت لوري ته

کلیوال ټول ویده وو
 هېڅ څوک پرې نه شول خبر
 یوازې یو ځلې د تالندې یو پرک شو د زیارت ترپاسه
 خو له سهار سره سم
 کلي کې داسې انگازې شوې چې هوسی ورکه ده
 کلونه وشول او کلونه کېږي
 چې هوسی ورکه ده او مور مې ویل:
 هغه لات دیو و، چې راغلی و زموږ کلي ته
 دغه کوډگرد خپلو کوډو په زور
 په هاغه توره شپه کې
 بنایسته هوسی خدای (ج) خبر چیرې بوتله
 او د هغې له ورکېدو سره سم
 د بناپیریو پاچاهي کې لوی ماتم جوړ شو
 کلیوال هم خپه وو
 بنځو زیارت ته خېرمه
 د غړو (۱) نذر بار کړ
 بیا یې د سرو او شنو جنډو ترپاسه
 توري جنډې هم د ماتم لپاره وتړلې
 جومات کې ختم و شو

(۱) غړي، یوه ډول ډبله ډوډۍ ده چې له خوږو اوږو او غوړیو څخه پخېږي
 او کلیوالي میرمنې یې په نذر او خیرات کې ویشي.

او ماشومانو لمر لويديو سره سم
په ويړه ويړه پريښودلې لوبې
ټولو به منډه كړه او پټ به شول د ميندو غېږ كې
او له دې وروسته زموږ د كلي هغه مستې
بې پروا پيغلې

نورې زيارت ته نه تلې
ځكه ملكه بنا پيرۍ وركه وه
بنكلي هوسۍ وركه وه
يو پرديس د لرو لارو

مگر كلونه وروسته

يوه ورځ ټكنده غرمه كې د بيديا له لوري
يولاروي ستړي ستومان ښكاره شو
خولې پرې ماتې رنگ يې تور او بنسټي
په ول ول څڼو كې يې خاورې د مزلونو پر تې
يو ازې اوږد كميس يې ځان كې تېرگي يې په لاس
كچكول يې غاړه كې پروت
او په روښانه بړندو سترگو كې يې
يوه بريښنا د كوم پټ راز ځليده
نو چې زموږ كلي ته راوړسيده
لږ څه موسكې شو بيا څه وبونگيده

او خپل ستومانه قدمونه يې اوچت کړل د زيارت په لوري
سم چې سبا شو نو د کلي خلک
د مينجور ملنگ په راز خبر شول:
هغه راغلی وله لري ناآشنا وطنه
له او وسيندو نو نه اوښتی
په او وغروختلی
هغه ليدلي وو په خپلو سترگو
لوی لوی ديوان هم د ارو اوو کلي
د ماښامانو محل
او د ښکلا ښارونه
ملنگ له هر څه نه خبرو په هر څه پوهېده
ښايي رازونه د دنيا يې ټول د سترگو په بريننا کې پټ وو
چا ورته حال د جادوگرو پوښته
چا ترې کيسې د هغو پيغلو غوښتې
چې د لويديځ د ښارو
د مرمرې ماڼيو
د لمر چينو کې لامبي
او په دی منځ کې يو چا حال ترې د هوسۍ وپوښته:
ملنگه!
تا چيرې ونه ليدله؟
زموږ د کلي نازولې هوسۍ؟

د دې زيارت په سرو او شنو جنډو کې
د بنا پير يو يو د پاچا ملکه؟
هغه زموږ د خپلو اکي څښتنه؟
نو د ملنگ سترگو کې بيا شوه درازونو بريننا
يوه شيبه غلی و
او بيا يې داسې وويل:
ما هغه وليدله
چې زنداني وه د لات ديو په فرمان
په يوه لري نا آشنا وطن کې
د شنو جلگو تر څنگه
د دنگو کرکو (۱) په يولي ځنگل کې
او ددې لري نيستان له سره
يو ازې باد تپريده
زاني يې نه درلودې
هيلی هم نه وې په کې
يوه زړه ديو بوډی
چې يې په تاج کې ددې کلي (کوه نور) ځليده
وه ملکه دها وحشي نيستان
او ماته داسې ديو بوډی وويل:
ملنگه واوره کيسه:

(۱) کرکي: ناي ها، نلونه

دلته د هسکو هسکو غرونو او د شنو ځنگلونو
د بنا پیریو ملکه بندي ده
نوم یې هوسی ده او په کلي کې یې
نارینه زوکړې سره سم د تورې چل زده کوي
هغوی سرو باندي پکړی، ترې شملې یې هسکې
دیوان ویریري د هغوی جگړې ته نه شي ورتلای
لات دیو، چې زوی دی زما،
د هغوی جنگ کې شو بې لاس او پنبو
خو یې چې خپل کسات ته
ابلیس نه کوډې زده کړې
او د ابلیس ورته وروستی وصیت همدا و، چې:
دې کلي ته د تگ لپاره

توره تر ملامه تره!
لمن کې زریوسه!
لات دیو د کوډو په زور
هوسی د کړکو د ځنگلو بندي کړه
او ما (ملنگ) سره زاړه شراب وو
چې مې پرې مسته کړه زړه دیو بودی
نومي ترې راز ددې طلسم وپوښت
چې هغې داسې وویل:
که څوک له دغه نیستان څخه کوم کړکی یوسي

ورنه شپیلی جوړه کړي
 او بیا یې وغږوي
 چې غږ یې لار شي آن د هسکو هسکو غرو کلي ته
 د بنا پیریو ها بنا ایسته شهزادگی
 پیغله نازو یې واورې
 هغه چې ډېره په هوسی گرانه وه
 نو به نازو د دې شپیلی له ستوني
 د خپلې گرانې مور کی غږ واورې
 کله هوسی ، چې نازو پوه کړي په راز
 نو به پاچا د بنا پیریو کړي دا کوډې ماتې
 یا خوله کړي خخه خوک چیرې قلم جوړ کړي
 بیا یې د هسکو هسکو غرو د کلي
 د خوزلمیو په سرو وینو کې غوته کړي
 او پرې لیک ولیکي
 که دغه لیک نازو ته ورسیري
 بیا هم طلسم د تیارو ماتیري
 نوزه ملنگ ، چې په دې راز خبر شوم
 پت په غلا ورغلم ځنگله نه مې یو کړکی مات کړ
 هغه مې راوړ د ختیخ تر کلیو
 خو یوه ورځ له ورځو
 سم چې د لوړو غرونو کلی ته را ورسیدم

شپه مې د لورو څو کو خواته یوه شنه دره کې
د کوم شپانه په شپول کې تېره کړله
سهار چې کلي ته راو خوئیدم
کړکی مې هېر شو هلته
او چې سبا را یاد شو
په بېره ورغلم هماغه شپول ته
خو زما برخه دې په اور و سوزي
کړکی د ورکو ورک شو
ډېر پسي وگرځېدم
مگر پیدا مې نه کړ
خدای خبر چیرې و پیریانو وړی...؟

او هغه کړکی ما شپونکي پیدا کړ

... او چې کیسه زما د بنکلې مینې
- چې وه میرمن د تورو تورو سترگو -
دلته راورسیده
نورا په یاد شو ماته
هاڅو کلو نه پخوا
د پسرلي یوه ورځ
کله چې زه مې د نیکونو په لاس

هغه جوڙ شوي شپول ته بيا ورغلم
 چي هلته دمہ وکرم
 مگر د شپول خنگ ته مڃي
 په حيرانتيا وليدل
 خونا آشنا پلونه
 او يو د کڙو ډنډر
 يو داسي کڙي چي يو بند يي وله بل خخه په لويشتو لري
 ما هم په خپلو لاسو
 ورنه شپيلي جوړه کړه
 چي اوس پري هر مازيگر
 دادی سندرې بولم
 او چي زما دغه کيسه واوریده بنکلي پيغلي
 نويي له ډبري ويږي
 له تورو سترگو خخه او بنکي راغلي
 او په ژاږي راته داسي وويل:
 آه! خدايه داخه اورم!
 له تانه هيله کوم
 نوره شپيلي مه وهه!
 حکه چي مور مڃي ويل:
 په هاغه ورځ چي ها زږي ديو بوډي
 ملنگ ته راز ددي طلسم وويل

نو چیرتہ پتہ ہغہ ابلیس واوریدہ
 او پری خبریہ کر دیوانو پاچا
 لات دیو د کرکے او یا ویری او غوسی له زورہ
 د کر کو نیم خنگل ته اوروته کر
 او داسی هوډ بی وکر:
 له نن نه وروسته لمر خاتہ لوری ته
 په تپره بیا د هسکو غرو کلی کی
 چې هر زلمی شپیلی ته شونہ ی وروپ
 نو پری حرام شه ژوندون!
 او ای زما لوری!
 ای واکمنی په خوانی کی د مرگ!
 ولاړه شه! والوڅه!
 د هسکو هسکو غرو کلی ته
 هلته چې لمر راخیژی
 او هر زلمی چې غږوله شپیلی
 نو خوانی مرگ بی کره، ژوندون ترې واخله!
 دلته نو بیا زما د بنکلی مینې تورې سترگی
 خدای (ج) خبرولې شوې له اوبنکو ډ کی
 نوی بی په ویره ویره
 او ساه نیولې ژبه وویل چې:
 مگر ته نه بی خبر؟

همدا ڀرون يي زمور به کوز کلي ته
د يوه زلموتي جنازه راوڀه
چي لاهما غسي يي لاس کي وه شپيلي نيو لي
خلک ونه پوهيدل
چي دا د چاله لاسه؟!
او ستا شپيلي خوده هماغه سحرگره شپيلي
چي د تيارو پاچا تري ويره لري
حکله نو هيله کوم:
نوره شپيلي مه وهه
نه چي خداي (ج) مه کره دا خوانيو د مرگ
توره واکمنه پرتا پښنه نه شي...
هغه سات مه کرې ربه!
هغه سات مه کرې ربه!

دوهمه برخه

د نازو د بنايسته ماني ميلمه شوم
خوک چي ريښتيني ژوندون نه پيڙني
هغه ويربزي د مرگي له غره
آه! د ژوندون غلامی
خه ويروونکي يي ته:

او زه هم وويرېدم

نومي له دې ورځې نه وروسته د شپيلۍ غږول هم پريښودل

چې مې د تورو تورو سترگو له ميرمنې سره

د مينې شور له ترانو نه تش کړ

نوراته څه پاتې شول؟

يوه خولگۍ، يوه موسکا او بيا په مينه کتل

بس هره ورځ زموږ د مينې د کورگي ميلمه وو

خو يوه ورځ له ورځو

چې باد په کريغو کريغو

او قهرجن آواز په زوره نخولې ونې

مامې رمه پنډه کړه

او بيا مې وگنډلې سترگې د شينکي کلي په لارو پورې

گوندي پرې راشي زما بنکلي مينه

چې يو ناخاپه مې د سر له پاسه

د سارانيو شنو کوټرو سيل راوخرخیده

او د ځنگله له زړه نه

د يوه آس د ځغاستې غږ راغی

باد لا په کريغو سرو

چې د شنو ونو ترشا

يو څوک په سپين آس را بنکاره شولرې

باد يې د شنه څادر لمنه رپوله شاته

مخ يې نقاب کې پټ و
په خپل کوډگر غږ يې نارې کړې داسې
آهای !

د هسکو هسکو غرو شيونیکه واوره

د بناپيريو د پاچار يباريم

زموږ شهزداگۍ چې دې ژوندۍ وي مدام

يم رالېږلی دلته

او دا پيغام لرمه:

«ته د نازو ميلمه يې!»

نو دغه آس به تا مانۍ ته بوځي

زه به دې بېرته تر راتگه پورې

دلته رمه وساتم

او زه حيران شوم حيران

چې خدايه دا به څه وي!؟

خوشيبه وروسته مې هر څه ومنل

لکه په ما، چې بناپيريو وي څه کوډې کړې

نو پر سپين آس باندي می يون پيل کړ

پر ناآشنا او ناخرگندو لارو

د شنو ځنگلونو ترمنځ

لکه دنيا چې ټوله ډکه وي له هسکو لويو شنوونو نه

هسې بې سده وم روان خداي خبر کوم لوري ته

په خپله ورک و مه له خپله ځانه
لکه یو څاڅکی او بنکه
د شنه ځنگله له سترگو و خڅېدم

وبهېدم

او اضطراب مې په هر رگ کې لکه اور ځغلبده
زما په مخ کې یوه شنه دره وه
لکه په پیغله چې شین شال وي هوار
یا په شنو پاڼو باندي اوري آبخار
او شیبه وروسته گرد له شوه

لرې راغلي

او غبار پریوتو

یوازي لرې نه د مستې شرشرې سندرې
لکه بهیر د هستۍ غوږ ته راته
خو لږ چې وړاندي ولاړم
گرد له والو ته او لمر او خوت

او خدای (ج) خبرزه وم په کوم جنت کې؟!
یو پسرلی، یوه بنکلا او یوه مسته وږمه

چې شرشرې نه ورېدل د او بو سپین غمي په شني جلگې کې
او د جلگې تر شامې ولیده د حورو مانۍ

زما په لار کې بنا پیری ولاړې

زلفي يې زما تر هر قدم لاندي فرش

او د مانی په دروازه کې مې نازو ولیده
 ها د بنکلا ملکه
 خدای (ج) یې جوړ کړی هر اندام په قدرت
 کت مت زما د بنکلې مینې په شان
 سترگې یې تورې تورې
 ما ویل هماغه به وي
 هره خدا، هره ادا او هر یو نازیې هسې
 غږ یې هماغه او خوږې خوږې خبرې یې هم
 اوزه حیران وم حیران
 چیرې نازو او چیرې زما د تورو سترگو مینه؟
 مگر هغه کت مت هماغسې وه
 زه لا حیران وم چې نازو له لاسه و نیولم
 او په هماغه کوډگر غږ یې راته داسې وویل:
 دا ستا قدم پر لیمو
 اې زما د مینې پاچا
 ستا د شپیلې له ستونې
 ماته زما د مورکې غږ راته
 مگر مودې وشوې چې ستا د شپیلې ستونې وچ دی
 اخر دا ولې وایه
 ته خود مینې او بنکلا ریباروې
 ته د سندرو پاچا

او ته د تريو بنا پيريو د مراد چينه وي
 وايه درخار شم وايه !
 ولي شپيلي نه وهي؟
 او لکه تېر وختونه
 د شنه ځنگله له ځنگه
 ستا د کوډگرو نغمو غږ نه راځي
 چې زه د شنو کوټرو سيل کې بيا دروا لوممه
 او پته پته د گلونو منځ کې
 تا ته نږدې درشمه ډېره نږدې
 او ستا د شنې شپيلې له ستونې څخه
 د خپلې ورکې مورکې غږ واورمه
 ته پرې خبر يې که نه؟
 ستا د شپيلې سندرو
 د بنا پيريو پاچاهي وينه کړه
 او مور په هر څه پوه شو
 ما خپله مور ومونده
 او اوس زموږ شهزاده
 چې «آدم خان» نومېږي
 توره تر ملا تړلې
 بيا له لات ديو سره جگړې ته وتی
 خو چې د کړکو له ځنگله څخه زموږ د خپلواکۍ ملکه

بنايسته هو سي. خلاصه كړي
او زموږ د كلي غرور بيا وگتې
نو تانه څار شم اې د هسكو هسكو غرو شيونكیه
شپيلی. دې وغږوه
چې د ديوانو طلسمونه مات شي
نوراشه زموږه د مانې. ميلمه شه
زه به د خپلو تورو سترگو مينه تاته دركړم
تا به د غيږې ټال كې وزنكوم
تا به د ناز چينه كې ولمبوم
تاته به دركړم د سرو شونډو څوكې
او تا به موږ كړمه د زلفو په خوب
راشه زما ميلمه شه
او ماته وغږوه خپله شپيلی.
او زه هم داسې شوم ميلمه د نازو
لكه له ماڅخه چې ځان هېر شو
بس د ټول ژوند همدا خوږې ورځې وې
د نازولو د مانې. مېلمستيا
د بنايستونو باران
او د شرابو پيالې
د ځلبونو او بناديو شيبې
جامې وريبنمينې او په زرو كې ډوب

را سره مل به وي بنايسته بناپيري
 د نازو غېږه وه د ميني جنت
 هرې خندا يې د زړه زنگ مينځلو
 هرې موسكا يې د عشق نور اوراوه
 شپه به يې بوتلم
 راته تخت به يې كړه خپله سینه
 زه لوبيدم لوبيدم
 ترڅو به خوب راغی د زلفو ټال كې
 نو ما د بنكلو بناپيريو په دې شنه جنت كې
 د ژوند نغمې بللې
 او هره ورځ به مې شپيلۍ وهله
 خو ياد بده به مې تل خپله مینه
 هغه زما د ژوندون ټوله موخه
 هغه د تورو تورو سترگو ميرمن
 هغه بنايسته او هغه ټوله مینه
 هغه ساده او كليواله پيغله
 كله به خوب ته راغله
 څه پریشانه او خپه بنكار بده
 چې به يې غرونو او ځنگلونو كې نارې وهلې:
 «ای زما د ژوند ارمانه!
 اي زما د ميني پاچا!»

اڀي پرما گران شيون ڪيه!
 وايه په کومه ورڪ شوي؟!
 - او چي سهار به وينس شوم
 نود نازو غيڙ به لمده وه زما پر سپينو اوبنڪو
 زه د نازو په مڪيزو کي گپروم
 زه يي د زلفو په زنجير ترلي
 زه يي د مينڀي په زندان کي بندي
 د هغڀي سترگي هم کوڙ گري وي وڙل يي کول
 ڪت مت زما د بنڪلي مينڀي په شان
 تش په همدومره توپپر
 چي زما مينه وه د کلي سادو
 او دا په خوي بنا پيري
 هغه د کلي کوچي
 داد ماڻيو حوره
 نوريي بنايست هماغه
 او توري سترگي يي هما غسڀي له مينڀي ڊکي
 خوزما خيله مينه نه هپريده
 لايي ياد ونو پر زره اور لگاوه
 بس زه د مينو او يادونو په بستر کي پروت وم
 د سوز او ساز پر پولو
 د بنا پيريو ميلمه

یاد نازو بندیوان
د خپل هنر قرباني
د خپلې شنې شپیلې د سحر اسیر

آدم جگړې نه راغی

خو یوه ورځ له ورځو
د بنا پیریو په حرم کې یو لوی جشن جوړ شو
د خوشالیو قیامت
او د بنا دیو محشر
د نڅاگانو، پایکوبیو او گله او و دروین
د مستو مستو خنداگانو خپې
او چې خبر شوم نو آدم و له جگړې راغلی
ورسره لوی لښکر زموږ د کلیوالو ترشا
شمه او چته، غاړه هسکه، یو سوېمن شهزاده
دهسکو غرونو د گوربت په شانې
خومره مغرور خومره واکمن شهزاده
چې بې لات دیو یو ځلې بیا و په گوندو راوستی
لکه فاتح ابدالی
یو بریمن شهزاده
هوسی هم وه ورسره

ها زموږ د كلي د غرور او خپلواکۍ واکمنه
چې د لويديځ د تور ځنگله بندي وه
له دې خبر سره حريم د بناپيريو ته اختر راغی
ما خو گومان کولو
بنايي اسمان د خپلې ټولې خوشالۍ لمنه
نن پر همدوی شيندله
او زمکې ټول د خنداگانو گلان
د دوی پر سيمه شنه کرل
ددې بناديو منځ کې
ناز و زما څنگ ته راغله
هغه په شنو جامو کې
د گل په شانې بنايسته بنسکار پده
زه يې په مينه مينه بنسکل کړم بيا يې وويل راته:
اې زما د مينې او ژوندون سروره!
ته پرې خبر يې، چې دا ټوله خوشالۍ موږه ته تابنسلې
د خپلواکۍ واکمنه
زموږ هوسۍ همدغه تاگتلي
ستا دا احسان د هيرو لونه دی
ځکه نو زموږ شهزاده غواړي خپل تاج تاته درکړي
خو ما ناز و له لاسه ونيوه دربار ته ولاړم
د بناپيريو د حرم دربار و څومره بنسکلی

هلته د تخت له پاسه ناست و زموږ غازي آدم خان
 چې زه يې وليدم را پاڅېد او را غاړې ووت
 بيا يې خپل څنگ ته په تخت کېنولم
 راته يې وکتل په مينه مينه
 او زما شپيلۍ ته يې لاس ونيولو
 سم چې ما ورکړه نو يې بنکل کړه
 بيا يې پورې کړه په سترگو سترگو
 وروسته يې داسې وويل:
 د لوړو غرو، د سردرو اتله!
 چې زموږ مات غرور دې وگټلو
 غواړم د هسکو سردرو پاچاهي تاته درکړم
 او خپله دغه نازولې خور «نازو» هم ستا کنيزه کړمه
 ته يې منې او که نه؟
 ما په خوله هېڅ ونه وبل
 يوازې تاج مې له غلامه واخيست
 چې د غازي آدم خان مخ مې بنکل کړ
 نو بيا مې تاج ورته پر سر کېښوده:
 «د بنا پير يو پاچاهي دې مبارک شه غازي!
 ته توريالي يې د هوسۍ گټونکي
 ننگ خوستا تورې وکړ
 زما د شپيلۍ نغمو يوازې تاته لارښوولې

زما سندرې وې يوازې د وينتيا انگازې
 اوس چې هوسۍ ستنه شوه
 زه به مې هم بېرته خپل شپول ته ولاړ شم
 هلته يو څوک لا ماته لارې څاري
 او زما يادونو سره مينه کوي
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 زما په تمه ناسته
 لا مې په لاره کې پلونه په ليمو بنکلوي
 ته پرې پوهېږې غازي؟
 هغې به څومره وي سلگۍ وهلې
 آه! چې شيندلې به يې وي څومره او بنکې
 زما په ورکولارو
 زه همدا نن ورگرځم
 رمه مې پاتې ده او شپول مې ږنگ دی
 مېږې مې هره ورځ په خوب کې ويني
 واړه سيرلي به مې بغارې وهي
 او بنکاري آس به مې غوسه وي څومره
 تاته دې خپله پاچاهي مبارک
 زه درنه ولاړم غازي!
 زه درنه ولاړم غازي!
 د غازي سترگې شوې له او بنکو ډکې

هک پک حيران چې راته څه ووایي
 بنايي غوښتل يې ما په غېږ کې ټينگ کړي
 يا مې لاسونه بنکل کړي
 يا خو کوم څه ووایي
 خوزه په بیره ترې را پاڅېدم، چې ستون شم بېرته
 او چې مانی نه راوتلم نو مې مخې ته نازو راشنه شوه
 هغه حسینه نازو
 هغه زړه وړونکې نازو
 هغه د مینې چینه
 څومره بنايسته وه نازو
 خو ما يې سترگو ته کتلی نه شول
 ما يې لیمو کې د خپل جرم کیسه نه شوه لوستی
 د یو نیمگړي عشق د ماتې جرم
 د یوې لنډې نیمه خوا مینې د پای او هیرولو جرم
 ما گنهکار د مینې
 لا څه ویلي نه وو
 چې د سلگيو منځ کې
 راته نازو وویل:
 زه بې له تا څخه ژوندون نه غواړم
 يا مې حلاله کړه په خپلو لاسو
 يا خو چې هر چیرته ځې ما هم بوځه

زه شهزادگي د بناپيريو د ڪول
زه نازولي د نازونو د ڪور
زه د مانيو ڊيوه
هو!

زه مغروره بناپيري به شمه ستا ڪنيزه
مگرد خداي (ج) لپاره
چي ما يوازي د مرگي غبري ته مه ورسپاره
نوما د دنگو دنگو غرونو شيونڪي
چي درگ وينې مي د لمر له پلوشو جوڙي وي
د دهغي اوبسڪو ته نور نه شو ڪتي
ڪڪه مي لاس ورڪر او دواڙه را روان شولو د غرو ڪلي ته

تلو له زيارت خخه تر ڪلي پوري

مور لا روان وو تلو د غرو ڪلي ته
لار مو وه ٿوله په ڪنگلو پونبلي
يوازي لري نه ليدلي مو د غرونو ڪوڪي
چي په لمن ڪي يي زمور د مينې ڪلي جوڙو
چي هلته زما د تورو سترگو بسڪلي هم اوسپده
مور لا ڪنگله ڪي د ڇيريو او زيتونو منڃ ڪي لار وهله
چي يو ناخپه اسمان وريخو ڊڪ ڪر

خه تورې تورې وريځې
 لکه شگوم دلات ديو
 او لکه دود د دوزخ
 لکه د تور بښامار له ژامو څخه وتې لږې
 راغلي اسمان يې پټ کړ
 مور د باران له ويرې
 ديو زاړه او دنگ چنار ډډې ته ننوتو
 بښکلي نازو ويرېده
 او ټوله پټه وه زما په غيږ کې
 زموره سترگې وې اسمان ته پاتې
 خو باران نه وريده
 يوازي تالنده و بريننا کيدله
 مور لا حيران وو
 چې ناڅاپه له اسمانه ځنې تندر پريوت
 هو!

تندر پريوت او زموره پر چنار را پريوت
 ها دنگ او زور چنار چې موره يې په غيږ کې پټ وو
 زمور تر مخې څانگې څانگې شو او اور پرې بل شو
 چنار لمبه لمبه شو
 چنار ايرې ايرې شو
 اور په ځنگله پورې شو

شني پاني و سوڻي پڻي
 نازو له مازو نه نازو نه ورک شوم
 هر خوا لوگي هر خوا لمبي تاو پڻي
 هره خوا خانگي ماتبدي سوز پڻي
 ما په نازو پسي نارې وهلي
 خو هغه چيري خدايزده زه چيري وم
 يوازي اور را تاو بدلوه هر خوا
 خو شو شيبې وروسته مې وليدله شنه کوتره
 چي د لمبو له منځه ووتله والوتله
 نوزما زره صبر شو ومې ويل:
 آه خدايه شکر چي نازو دې بچ کره
 او چي نازو والوته
 زه لاد اور د بنامار خولي ته پروت وم
 لارد وتلو له لمبو ورکه وه
 ما ويل چي سوزم دادی اور اخلمه
 چي يو ناخپه مې پر سرد کوم چا سيوري خور شو
 خدايزده سيمرغ وکه هما وه د ژوند
 بس زه يې پورته گرم هوا ته د سره اور له منځه
 د کوم جنت په لور يې بوتلمه د شور له منځه
 لري اوډ پر لري د شنو لويو ځنگلونو منځ ته
 د چنارونو د خيريود زيتونو منځ ته

هلته وه پته د پيريانو زړې ونې سره

يوه ماني ولاړه

د سپينو ستورو له الماسو، له مرمر و جوړه

فضايې ټوله وه د مينې له سندرو جوړه

د سپينو سپينو شرشرو د ترنم په منځ کې

يوه سرلورې يوه دنگه ماني

هومره بنايسته وه لکه خيال د شاعر

څه ځلېده دغه گلرنگه ماني

اوزه يې مخ ته ولاړ

چې خدايه څه به کېږي

زما د ژوند دا سرگردانه پاڼه

بيا د کوم باد پر لمن پريوتله

زه لا حيران وم حيران

چې چا مې لاس ونيوه

آه! څومره بنکلی لاس و

څه نازولی،

څومره سپين و

څومره پوست و خدايه!

او چې د لاس ميرمن مې وليدله

يو ځلې بيا له هوبڼه ووتلم

يوه د حسن پرنښته مې وه ولاړه مخ ته

کت مت زما د هغي ميني په شان
کتل هماغه، ناز هماغه او بنکلا هماغه
مينه هماغه، شور هماغه او ځلا هماغه
ما ويل چې ومې مونده
ما ويل چې مينه مې ده
ما ويل قربان دې شمه ومې موندې...
مگر افسوس افسوس

چې زما مينه نه وه
زما د بنکلي سترگې تورې تورې
خو د دې بنکلي سترگې بل ډول وي
ويشتل يې هسې وو وژل يې هسې
کتل يې هسې وو، مو سل يې هسې
يو ازې رنگ يې زما د ميني نه و
دا سترگې شنې وي د او بو په شانې
شنې د اسمان شنو بنينبو په شانې
بس زه پرې پوه شوم چې پردې ده زما مينه نه ده
خو دې هماغسې کتل راته په مينه مينه
ما ويل چې څه دي اي د حسن او بنايست ملکې!
ته چې تصوير يې زما د بنکلي جانان
يو ازې سترگو کې يې رنگ نه لري
د تورو تورو ليمو جنگ نه لري

وايه چي ڇوڪ ٻي او له کومه راغلي؟
 د کوم طلسم له سدومه راغلي؟
 خونڪلي پيغلي لا خواب کي راته هپخ نه ويل
 لا ٻي همدا سي زما سترگو ته کتل په مينه وري نظر
 خو شيبه وروسته را نږدي شوه ماته
 بيا ٻي بنايسته ليچي را پورته کړلي
 د مروندونو هاريي و تاره زما پر غاړه
 او زما پر شونډو ٻي د شونډو باران وورواه
 د تودي غيږي د سکروټو کان ٻي وورواه
 او زه يوه شيبه کي ډوب شومه، هم وسوزېدم
 د خونډ په سيند کي، د هوس په اور کي
 نو دغي پيغلي راته داسي وويل:
 زه له اوو غرونو اوو سيندونو ها خوا
 د ما بنامونو د وطن شهزادگي
 او د لات ديو ها نازولي لوريم
 چي په خواني کي د مرگونو واک په لاس کي لرم
 د هغو دنگو شاه زلميو ژنيو مرگ وم چي شپيلي غروي
 چي چپرته ناست وي په کېږدي کي
 او سپوږمي نخوي
 ما د هغو له خوانيمرگو زړونو وينه ويسته
 ما ٻي په ستوني کي وژله د ژوندون سندرہ

او ورته غوږ کږې مې وپله له هستۍ نه د بيلتون سندرې
 ما زلمي ځکه وژل
 خو چې په خپلې شپيلۍ مات نه کړي زموږه ابلېسي طلسم
 نوزه د لمر د راخټو سيمې ته
 او داد هسکو دنگو غرو کلي ته
 ددې لپاره وم راغلي گرانه!
 چې د زلميو د شپيليو ستوني پرې کړمه گونگي يې کړمه
 خو يوه ورځ له ورځو
 ستاسو پر کلي باندي پېښه شومه
 ته مې د شنې خپرۍ تر سيوري لاندې ناست وليدې
 چې په کوچگره ساه دې
 چاته شپيلۍ وهله
 ته ډېر بنايسته بنکارېدې
 لکه ريدي لکه غاټول د بيديا
 لکه روڼ ستوري د سبا ځليدې
 او ستا کوچگرې شپيلۍ
 ستا بنکلې دنگې ځوانۍ
 له مانه زړه واخيسته
 زه چې دنمنه د شپيليو د سندرو ومه
 زه چې وژونکې د ځوانيو د لښکرو ومه
 ما!

همدا ما هم پرتا زره بایلو ده
 او زه پرتا هو مره مینه کرم خدای (ج)
 چي لیونی شوم هر شه هپر شول رانه
 حان رانه ورک شو او جهان مې ورک کر
 د خپل بنایسته غرور کاروان مې ورک کر
 ته مې ونه وژلې، نه مې دې شپیلی واخیسته
 یوازي څنگ ته به دې کیناستم
 او ټوله ورځ مې تاته کتل
 روح مې داستا د شپیلی ټال کې زنگاو زنگاو
 ژوند مې ستا عشق کې ډوباوه ورکاوه
 خویوه ورځ له ورځو
 چا رانه ورک کرې رانه غلا یې کرلې
 رانه یې یووړې خدا یزده کوم لوري ته
 نه دې د بنکلي شپیلی غبراتللو
 نه مې دې پل، نه کوم اثر موندلو
 زه لیونی شوم لیونی لیونی
 لکه بنگساره سارانی لیونی
 خویوه ورځ مې په دې دښتو کې ابلیس ولیده
 ما ورنه ستا د نوم تپوس وکرلو
 او د هغه له خولې خبره شومه:
 چي ستا شپیلی زموږ طلسم مات کر

او آدم خان ستا د نغمو په مرسته
 د آزادۍ هوسۍ ستنه کره بېرته
 ما ويل چې ښه شوه گوندي هېر به دې کړم
 گوندي چې مينه دې په کرکه اوږي
 ځکه چې تا زموږ غرور وواژه
 خو زما دا هيله ترسره نه شوه
 ستا مينې لا په زړه کې زور واخيسته
 عشق دې له مانه د ژوند پور واخيسته
 در پسې وگرځېدم وگرځېدم
 ايله مې نن د خپل طلسم په زور
 په دې ځنگله کې داسې وموندلې
 اوس هم لا نه پوهېږم خوب دې که رښتيا دې وينم
 نه نه رښتيا ده ته مې غېږه کې يې
 زه ستا د متو زور په ځان کې وينم
 او ستا د مينې شور جهان کې وينم
 له نن نه وروسته دا ماڼۍ او يولښکر د مغربي ښاپيرو
 دغه سپرلۍ دغه ښکلا دغه ژوند
 يوزه او ته به يو او مينه به وي
 ته به زما د زړه او ځان پاچايي
 زه به دې غېږه کې ټول عمر تېر کړم
 له تا به تل چارپيرومه ليجې

په خپلو زلفو به دې پټه ساتمه
 سپينه خولگۍ به درکوم درکوم
 په بنکلي ناز دې نازوم نازوم
 ته دې شپيلۍ غږوه
 زه به دې ناخمه سرود ته لکه سپينه ماره
 ته دې خوانۍ خلوه
 زه به دې مخ ته شمه شنه هينداره ...

او زه شوم داسې ددې پېغلي اسير

نوله دې ورځې وروسته
 زه د لويديځ د ماښامانو د ښار
 د شهزادگۍ اسير شوم
 د چا د شنو سترگو په دام کې گير شوم
 د وخت کاروان همداسې تللو تللو
 او زه يې هم ځان سره وړلم يوه ورک منزل ته
 ورځ په جامونو او سندرو کې ډوب
 شپه هم د غېږي په خوندونو کې ډوب
 ومه د خدای (ج) د نعمتونو مېلمه
 د ښايستونو او رنگونو مېلمه
 مگر افسوس چې دا جنت جنت ژوند

ماته دوزخ دوزخ و
 زما ليوني زرگي هماغه ورکه مينه غوڻستنه
 ها کليواله هغه دنگه نجلي
 هغه حسينه ها ملنگه نجلي
 هغه د تورو تورو سترگو مبرمن
 ها لومرني ها آخريه مينه
 چي زه يوازي د هغي په ياد او خيال ژوندي وم
 د ساه مي تله راتله هغي سره وو
 زه له هغي، هغه له مانه ډکه
 هره شيبه مي زره هغي سره و
 مگر افسوس چي اوس اسير وم اسير
 هو کي اسير له دي فرنگي سره
 دغي د شنو سترگو گلرنگي سره
 لکه ترلي په کمخويي چي يم
 نه ترې وتي نه تبتيدي لي شومه
 زه يي د کوډو په زور بند ساتلم
 پر ما يي وکر ابليسي طلسم
 پر ما راتاوود ورينمين ورينمين نظر زنجير
 د ورځو، مياشتو، د کلونو يو کوډگر زنجير
 خو له کلونو يو کال
 او يوه ورځ له ورځو

چي په ځنگله باندې را پريوتل
دو سپنو وحشي آسونه
له رنگه تور په سترگو سره وو څه ياغي آسونه
چي پرې سپاره وو پيريان
په سريې الوتل د سربو او فولادو کارغان
او دې کارغانو د غضب اور په ځنگله و شينده
نو د شين سترگې ماني هم تالا شوه
خدايزده پخپله د لويديځ شهزادگي څه شوه
او په کومه ولاړه
زه هم آزاد شوم آزاد
مگر حيران ومه او نه پوهېدم
چي لا د وخت په زړه کې څه پاتې دي؟!

درېيمه برخه

پرشينکي کلي مې ورېږي د اورونو باران

چانه پوښتنه وکړم:
زما د ژوند دا ناڅرگنده لاره چېرې رسي؟
آهای!!!
له چانه وپوښتمه:

چې زه په کومه ولاړ شم؟
 دا څه د سرو پيريانو ځغاسته ده
 او څومره شور دی؟
 زما د ناز په خوب ويده کلي ته کوم لوري نه لار تللې ده؟
 وحشي آسونو هر څه پښو لاندې کړل
 د هسکو دنگو غرونو کلي، هم ځنگل هم خلک
 نوزه به چيرته ولاړ شم؟
 خداي (ج) خبر زما پر شپول به څه را پېښ وي
 آخ! ماته گراني رمې
 کومو ليوانو به دارلې يې لارې به دې
 زما اصيله بنکاري آسه! خدايزده
 چې به د کومو وسپنيزو آسو
 په تور درو بن کې گير يې؟
 آه! خدايه نه پوهېږم
 چې زما ودان کلي به څومره ږنگ وي
 خدايزده زما د تورو تورو سترگو
 هغه بيباکه
 هغه مسته ليونۍ مينه به چيرې وي اوس؟
 خدايه قربان دې شمه ويې ساتې!
 خدايه! ږنډې کړې د پيريانو سترگې
 که به بدگوري ورته

دادی درخمه ميني!
 زما د تورو تورو سترگو ميري!
 اوله دې وروسته مې لتون پيل ڪر
 د خپلي ميني لتون
 خدايزده چي چيري به وي
 زه مې د کلي په لور مخ ته ځمه
 لا د پيريانو لښکر ځغلي هر خوا
 کله چي کلي ته را ورسيدم:
 آه خدايه دا څه وينم؟
 کلي مې څومره بدل شوي په رنگ
 هر څه يې سره دي، ديوالونه او کوڅي يې سرې دي
 د ځمکو فصل، گودرونه او ويالې يې سرې دي
 زلمي خادرنه لري
 د نجونو سر يې لوخ دی
 ربه زما پر کلي څه راغلي؟
 چا يې غلا کړې ده د رنگ شهزادگي
 چا يې لوټلې ده د خوند شهزادگي
 زما د بنکلي ماشومتوب تاج محل
 زما د مستې ځوانۍ بنکلی حرم
 زما په ستورو بنکلي شپې هم چا سرې کړي رانه

خومره بدرنگه شپې دي
بنكاري په وینو سرې دي
كليۀ ! په تا مې داسې شپې چيرې هم نه لورېږي
زه دې ليدلې داسې نه شم كليۀ !
د وينورنگ كې مې ډوب نه خوښېږي
زه درنه ځمه كليۀ
د هغو غرو په لوري
چې مې د مينې راز په زړه كې لري
چې مې د مينې غږ په خوله كې لري
بنايي چې تا به هېر كړم
خو خپله مينه هيرولای نه شم
هغه د تورو تورو سترگو ميرمن
هېڅكله هم له زړه ويستلاى نه شم
ځكه هغه ما هيرولای نه شي
زړه نه مې لري غورځولای نه شي
ورځم د غرونو غږ ته
گوندي چې هلته به يې بيا پيدا كړم
هوزه بارو لرم چې وبه يې وينم
ځكه چې خداى (ج) هم د مينو مل دى.

او ما د تورو غرونو لار ونيوه

ځمه د غرونو خواته
 او وایم دا سندري:
 «ليونی مینې کړم اشنا له بیابانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو
 د لیونی مینې له لاسه
 ناست یم د غم د غره د پاسه
 د تصور په ټال زنگېږم له خپل ځانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو
 د چا د شوخ نظر لپاره
 په غرونو گرځم نا کراره
 د مینې شور مې لگېدلی له اسمانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو.»
 خو یوه ورځ له ورځو
 کله چې ورسېدم
 یوې رنې او بنايسته چینې ته
 راته د تېرو وختو خیال پیدا شو
 پر زړه مې ووریدل تېر یادونه
 هغه د پیغلو ډله
 چې به چینې ته راتلې
 په خنداگانو مستې

لکه د گلو خانگي
په نړۍ ملا ماتيدې
تر شنو منگيو لاندې
او هغه ورځې زما د تاندې ځوانۍ
چې په سندرو مست وم
څو مره په سوز به مې شپيلۍ وهله
هغه بنايسته وختونه
ها د جنت عمرو نه
لکه يو خوب چې وينم
خو اوس چينه ميراته
گودر يې ورک دی لاره هم نه لري
بنکاري کلونه کېږي
چا ورنه څاڅکي اوبه نه دي وړي
هېچا يې نه دی په هينداره کې وربل جوړ کړی
چا يې په غاړو کې خندلي نه دي
چا يې تر څنگه د شپيلۍ نغمې وهلې نه دي
ما په ژړا کې ورته داسې وويل:
خو گوره بنکلي چيني
دادی زه بيا راغلمه
په زړه زخمي په ژړېدلو سترگو

خیر دی که ته هم راته ژارې په بې غږه ستوني
 زه به نن بیا درته شپیلی ووهم
 زه به نن بیا درته زړې خاطرې
 په چیغو وژروم
 دادی چینی درته شپیلی و همه
 راحه چې دواړه په سندرو او نغمو وژاړو
 راحه چې دواړه د غمونو په شیبو وژاړو
 او ما شپیلی په شونډو بیا کېښوده
 یوه د سوز او ساز لمبه مې بل کړه
 ما ویل چې نن د چینی هډ سوزوم
 ما ویل چې نن په ځنگله اور لگوم
 او له دې ورځې وروسته
 چې هره ورځ به غرورغو کې په لتون ستړی شوم
 نو مازیگر به د همدې چینی تر غاړې راغلم
 او د شپیلی له ستړي ستوني به مې سر کړه د غمونو نغمه
 زما شپیلی، زه او چینه، بس همدا درې ملگري
 چې یادول مو د ورک عشق هغه زاړه یادونه
 کلونه تلل، کلونه اوښتل او ژوند تېرېده
 د عمر سیند ستړی ستومانه لا پر مخ بهېده

خو یوه ورځ مازیگر

کله چې زه د چينې خوا کې ناست وم
 او له شپيلۍ سره مې يو ځای ژړل
 ناڅاپه غږ د کوم يو آس راغی
 چې د ځنگله د شنو زيتونو او څيريو منځ نه
 د چينې خواته راته
 واه څومره بنکلی آس و
 لکه د شنو پاڼو په منځ کې را روانه پيری
 او هومره سپين ولکه واوره
 لکه لاس زما د بنکلي جانان
 او پردې آس وه يوه پينغله سپره
 زلفې يې بادوې په اوږو اخیستې
 او د ټيکري څنډه يې
 باد رپوله داسې
 لکه بيرغ د غزا
 هومره بنايسته وه پينغله
 لکه د قاف له غرو راغلې د ارم بنا پيری
 د سترگو رنگ يې و زما د بنکلي مينې په شان
 کټ مټ هغې غونډې وه
 لږ څه مغروره او عاصي بنکارېده
 زما د جانان سترگې له مينو ډکې

خود دې سترگې وې له وینو ډکې
زما د یار له کتوناز وړېده
خودا کاته جگړه د تورو کوي
نوزه پرې پوه شوم چې زما مینه نه ده
راغله او راغله د چینې تر څنگه
هغه مغروره قهرجنه نجلی
هغه حسینې کبرجنه نجلی
په ما یې داسې غږ کړ:
ولې دې بیا ییمه راغوبنښتې ځوانه؟!
ووايه څه وایي زه دلته ییمه
خوزه دغرونو پردیس
اود ځنگلونو ملنگ
زه د چینې مینجور
اود بنکلا لیونی
د خوشیو لپاره
ددغې پیغلې په بنايست کې ډوب شوم
زړه کې مې داسې وویل:
«آه خدایه څومره ده هغې ته ورته
ها زما ورکه مینه
هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
اوس خدايزده چیرې به وي

ايا دا پيغله به خبره نه وي
 چي زما د تورو تورو سترگو بنكلي چيرته اوسي؟
 حڪه نو ما ورخخه وپو بختل چي:
 زه ددي كلي ليوني شيونكي يم
 ٽول ژوند مې مينه كړي
 يوه سپيڅلي مينه
 خواوس د وركو وركه
 يوه باد وړي مينه
 كت مته دا ستا په شاني بنكلي مينه
 اوس پسي گرځم ليوني په غرونو
 خوراته وايه نجلي
 چي ته د كوم جنت راغلي بنا پيري يې دلته؟
 هغي زما سترگو ته نيغ وكتل
 آس نه راكوزه شوه زما څنگ ته راغله
 راته يې بيا بيا بنه په څپر وكتل
 لږڅه موسكي شوه بيا يې داسې وويل:
 زه خو پردي نه يم شيونكيه كليواله دي يم
 ستا كليوال راته «مغروره» وايي
 بنايي چي نوم به مې وي
 زه هم مينه يم او ټول عمر مې مينه كړي
 كلونه وشول ستا په كلي كې زيربزم او بيا بېرته مرمه

زه ستاد كلي د پيغلو تيو دارواو و ملکه يم خوانه
 درې ځلې مړه شوم بېرته وزيريدم
 درې ځلې يې ووژلم
 درې تورو ووژلم
 مگر پوهېږي چې زه بيا ولې دنيا ته راځم؟
 دا هر څه ستا ددې شپيلۍ له لاسه
 دغه کوډگره سحرگره شپيلۍ
 چې هر پوکي سره د زرو طلسمونو دروازي ماتوي
 هره نغمه يې ده د کوډو وځاله
 او هر سرود يې کرامات وروي
 کله چې ووژل شم
 ستا د شپيلۍ په نغمو
 بېرته ژوندي شم او دنيا ته راشم
 او دادی بيا ستا د شپيليو سرود
 ځانته راوبللم
 زه د خپل كلي د پيغلو تيو اروا
 او زه هينداره د پيغلو تيو د نيمزالو هيلو
 بيا ستا شپيلۍ ژوندي کړم
 نوراته ووايه چې څه وکړم
 په چا باندي ځان بيا ووژنم؟

ووايه بيا د خپلو وینو جام په چا وشیندم؟
ووايه بيا چيرته سلگۍ ووهم
او چيرته و مرمه بيا؟
د بنکلي پیغلې دې خبرو ته حيران شوم حيران
کوم وژل؟!
کومې کوډې؟!
کومې وینې؟!
آه خدایه! دا څه اورم
ووايه بنکلي پیغلې څوک دې وژني؟
دا ستاد حسن قاتل کوم ظالم دی؟
ووايه څار دې شم کیسه دې وکړه
اي نجلۍ!
زه درنه همدومره غواړم
چې د خپل ژوند ټوله کیسه دې وکړې
د بنکلي پیغلې سترگې
لرې
او ډېرې لرې وگنډل شوې
شونډې یې ورپیدې
يو څه په سوچ کې ولاړه
او نجلۍ داسې راته وکړه کیسه:

زه ددې کلي يوه مسته پېغله
 هومره مغروره ، چې به خلکو د «مغرورې» په نامه پېژندم
 يو څوک پر مامين او زه وم پر هغه مينه
 نو ډېر کلونه پخوا
 يو کال هغه وخت
 چې لازموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
 هغه مهال چې کليوال ووله لات ديو سره جگړې ته تللي
 هغه د وياړ کلونه
 هغه د تورو فصل
 چې شازلميان مو د غزا ډول سره
 په اتنو اتنو جنگ ته ورتلل
 زما مين هم چې د کلي يو مغرور زلمی و
 توره تر ملا کړه او خپل بڼکلی آس يې هم زين کړ
 هغه غزا ته تللو
 دمخه بڼې په وخت يې داسې وويل:
 «غزا ته ځم په وطن جنگ دی
 يوه خوله را کړه چې مې زړه د زمري شينه»
 او ما هم پورته کړ منگی اوږې ته
 او خپل مين ته مې د تلو په وخت کې داسې وويل:
 «جانانه جنگ ته ځان تيار کړه
 سنگر ته پاس به او به زه درخپښومه»

زمورډه ټول کليوال جنگ ته ولاړل
 او له لات ديو سره جگره پېښه شوه
 زمورډ جگره نه وه د «ميوند» د بنسټه کې
 څه خونړۍ جگره وه
 څه ليوڼۍ جگره وه
 چې د لات ديو ها مغربي ديوانو
 زمورډ کلي ډېر زلمي ووژل
 زمورډ بيرغچي يې هم په غشي وويشت
 هغه نارې کړې هلې لويېر مه
 بيرغ اوچت کړئ
 او زه د هغه خواته ورغلم او به مې وروړې
 خو د هغه په وينو سرو منگولو
 نور د بيرغ اوچتولو توان نه درلوده
 د غزا لوړه جنډه ورو ورو پريوتله ورنه
 هغه په خاورو لويده
 ځکه خو ما منگي پرزمکه کېښود
 بيرغ مې خوا پورې ټينگ ونيولو
 او مخامخ مې د غازيانو پرسنگر پورته کړ
 جنډې له باد سره نڅا پيل کړه
 زمورډه ستري غازيان
 زمورډه تربي غازيان

آه خدايه ! ڄومره پي په وينو سره وو
 ما خپل مين په کي ليدلی نه شو
 خداي (ج) خبر چيري به لات ديو ته مخامخ ولاړو
 ما ويل چې هر چيري وي
 خو زما نار به اوري
 ځکه مې غږ پري وکړ:
 «که په ميوند کي شهيد نه شوي
 خدا پر و لاليه بي ننگي ته دې ساتينه
 خال به ديار له وينو کېږم
 چې شينکي باغ کي سورگلاب و شرموينه»
 او زما له دې غږ سره
 زلمو کي وينه تا وشوه
 غازيانو چيغې کړي:
 الله اکبر!!
 ټول له مورچو ووتل
 ميوند د اور تنور شو
 وحشي آسونه يو پر بل وختل
 سرونه والوتل لاسونه پري شول
 او ما د تورو په بريننا کي وليد خپل ننگيالي
 ها زما مين چې د لات ديو لاس پي په توره پري کړ
 خو خپله هم د مغربي ديوانو تورو وخور

هو! زما مين شهيد شو
زه هم كوم چا په غشي وويشتمه
او ما د مرگ په وخت كې دا وليدل
چې د لات ديو لښكر تالا ترغې شو
ټول مغربي ديوان يې ووژل زموږ شازلمو
او چې د سوبې بيرغ
شوتر آسمانه پورته
زموږ كليوالوزه او زما مين په خپلو اوږو پورته كړلو
او دپاچا په امر
د بناپيريو په ماني كې خښ شو
زموږ په زيارت كې بناپيريو پاچاهي جوړه كړه
هلته زموږ زيارت و
زموږه دوه مينو
چې دواړه څنگ په څنگ د مينې په خوب پريوتلو
او د كلونو د ارمان غېږې مو هلته يو په بل تودې كړې
خو ما د خپل مين د غېږې جنت ډې پرونه ليد
ځكه چې ستا شپيلۍ د ناز له خوبه ويښه كړمه
ستا دې كو ډگرې شپيلۍ
يو ځلې بيا ددغه كلي پر لمن راشنه كړم
دا ځلې بيا وم يوه مسته او مينه پيغله
له ښكلا ډكه او مغروره پيغله

ہومرہ مغرورہ چہ بہ خلکو د «مغرورہ» پہ نامہ پېژندم۔

خو دا حل زموږ کلي بدل و بدل

زه ورته راغلم خو د کلي رنگ بدل بنکارېده

هر څه يې سره وو

لکه وينه

لکه قهر

لکه اوږد دوزخ

دا حل زموږ پر کلي

د شمالي پيريانو سور لښکر يرغل کړی و

د قاف له غرونو هاخوا

د کنگلونو د ښار

او د سرو يېړو د ځنگلونو پيريان

ددې پيريانو د لښکر مشر «اوردیو» نومېده

هغه هم زموږ د کلي

د خپلواکۍ پر ملکې مين و

هغه هم زموږ هوسی له ځان سره شمال ته بوتله

د ښاپيړيو سلطنت يې ړنگ کړ

او زموږ زيارت ته يې هم اوږ ورته کړ

د آدم خان پر ځای يې راوست يو «بوډاچوپرگر»

دا چوپر گرو زمور ڊ کلي کوڊر
 چي له ابليس خخه يي کوڊي زده کري
 او په جادو يي پاچاهي ڊ بنا پيرو وراڻه کړه
 خدای خبر ستاها نازولي نازو چيري ولاړه
 او خدايزده نوري بنا پيري يي خه شوې
 اورديو مو کلي ته پيريان راوستل
 او لښکريانو يي په خپلو تورو
 کلي ڊ سرو وينو باران کي ډوب کړي
 له يوه کاله وروسته
 اورديو زمور ڊ کلي کي
 ڊ خپلو بوډا چوپر په مرسته پاچاهي جوړه کړه
 ڊ شمالي پيريانو سره پاچاهي
 چي به بوډا چوپر گرو
 زيندي پر غاړه
 ڊ پيريانو بنده گي کوله
 او په ډي ډول يي زمور ڊ کلي
 ڊ پيريو وياړته اور ورته کړي
 خو زمور ډ سپيڅليو کليوالو
 له پيريانو سره جنگ ته ملاوي ورتلې
 او ډ زيارت يو مستانه مينجور
 هغه سپيڅلي ملنگ

ہالیونی قلندر

چچی بی د سترگو پہ بریننا کی ٲول جهان خایبده
زمورد زیارت تر ٲنگبده لو وروسته

رباب تر ملا کر سربھی و تارہ پہ داسی چندہ
چچی پہ کی تورپی، سرپی او شنی کرنبی وپی
د کلی شو مست مستان او قلندر زلمی بی

سرہ را ٲول کرل د قیام لپارہ
د عشق پہ نوم بی سرہ ور کرل خیل زلمی لاسونہ
چچی ہم ہوسی وگتی

او ہم د سرو، سرو شمالی پیریانو
لبنکر لہ کلی نہ بہر و شری
زما مین ہم لہ ملنگ سرہ ولا ٲ
زہ می مین سرہ یو خای تلم د پیریانو جنگ تہ

او یوہ ورخ لہ ورخو
چچی د پیریانو لبنکر

زمورد کلی د غنمو فصل و سوزا وہ
پہ ہغہ ورخ مالہ ہمزولو سرہ
د مستو مستو لیونو لبنکر تہ
لہ دی چینپی خخہ او بہر و ٲلی
کلہ چچی اور پہ کروندہ کی بل شو

خودا بيلتون مي هومره اورد هم نه شو
 حڪه چي ستا شپيلي يي مزي لنڊ ڪرل
 ستا دي ڪوڊ گري شپيلي
 يو خلي بيا ددغه كلي په لمن ڪي شنه ڪرم
 دا خلي مسته نه وم
 مگر غرور مي درلود
 هومره مغوره وم چي خلكو د «مغوروي» په نامه پېژندم
 بيا راغلم خپل كلي ته
 خودا حل هم كلي بدل بنڪار بده
 كلي د سرو پيريانو تيغ لاندې لاساه راكښله

مگرلات د پوژوندي و

سم چي پيريان زموږ پر كلي راغلل
 ابليس لات ديو خبر ڪر
 او دا كيسه يي وكره
 چي اور ديو خنگه زموږ له كلي خخه بوتله هوسى
 خنگه زاړه چوپړگر وپلورله
 هغه د هسكو هسكو غرود خپلواكي ملكه
 د كنگلونو د هېواد پر پيري
 او په دې ډول د اورديو اولات ديو

هغه زړه او پخواني دښمني بيا ژوندي شوه
 لات ديو د سروزرو کاروان را بار کړ
 او هغې دښتې کې يې واپول چې
 په لومړي ځل يې وابلېس ليدلې
 دا ځل يې بيا هم د ابلېس په مرسته
 او هم د کوډو او د زرو په زور
 زموږ د کلي ښکار ته ملا تينگه کړه
 سم چې د دنگو دنگو غرو د کلي
 زلمو پيريانو سره جنگ ته ملا وې و ترلې
 نو پر هغوی يې د سروزرو باران ووراه
 ښايي هغوی باندي يې کوډې وکړې
 هغوی يې وويشل په خو لښکرو
 او هر لښکر ته يې بيا داسې وويل:
 ولاړ شئ!
 جگړې ته د پيريانو ولاړ شئ!
 او د پيريانو دوستان هم ووژئ
 هر څوک چې وي
 که کليوال مو هم وي
 ويې وژئ!
 ويې ترئ!
 مېنوته يې اور ورته کړئ!

هر چا چې ډېر ووژل
 زه به د کلي پاچاهي ورکړم هغه لښکر ته
 هر چا چې ډېرې وينې وبهولې
 هومره به يې ډکه کړم لمن له زرو
 او له دې وروسته شو زموږ کلي د وينو کلي
 يو د اورونو او مرگونو کلي
 د سيند او به زموږ له کلي څخه
 د تېريدو په وخت کې سرې او بنتې
 او باد به تل د مړو کوپړيو ايرې ځان سره وړې
 دا ښکاره نه وه چې څوک څوک وژني
 يوازې کلي و په وينو کې ډوب
 يوازې مړي په کوڅو کې سر په سر پراته وو
 خو خداي (ج) خبر چې کليوال مو خلاصيدل څنگه نه؟!
 جگړه د «ديو» او د «پيري» ترمنځ وه
 او گوزارونه وو د دوی د مټو
 مگر سرونه به زموږ د کليوالو پرې شول
 پښې او لاس به زموږ د کلي د ځوانانو مات شول
 پيريان لښکرو څخه نه و پريدل
 د هغوی ويره له ملنگ څخه وه
 او د هغه له مستو-مستو شاه زلميانو څنې
 ځکه يوازې وو هغوی

زموږ د کلي د دښمنو دښمن
 د زیارتونو مستانه مینجور
 په اتڼو او په سندرو کې غزا کوله
 هغه اور دیو او لات دیو دواړو سره جنگ کولو
 او کلیوالو ته یې تل د اویل:
 پام چې غلط پرې نه شی
 لات دیو زموږ د کلي زړو دښمن دی
 راحی د خپلو کلیوالو وژل پرېږدو
 له پردو سره جگړې ته ووځو
 هم له دیوانو هم پیریانو سره
 د خدای (ج) لپاره زما د کلي خلکو!
 اخر په تاسو دا څه چل شوی دی؟
 نیم په اور دیو خرڅ شوي
 نیم په لات دیو اوښتي
 هغوی موسیل کوي
 او تاسو یو د بل د وینو تږي
 د خدای (ج) لپاره ځان مو و خوځوئ
 لږ څه راوښئ او د مټو په زور
 دواړه له دې کلي بهر وشړئ
 دواړه زموږه د اوږو ماران دي
 او خوري مو هره ورځ په سر کې ماغزه

مورد نہ بی عقل و بصیرت وری دی
 سمہ لار نہ پېژنو
 یو بل نہ سرپرې کوو
 یو د بل وینې څښو
 اخر په کومه گناه؟
 زموږه جرم څه دی؟
 دوی دواړه څوک دي؟
 چې به مورد ته پاچاهي وگتي
 راځئ چې ټول کلیوال یو شو سره
 راځئ د خدای (ج) په مرسته
 راځئ په خپلو متو
 لات دیو، اور دیو دواړه د خپل کلي په ونو پورې وځړوو
 او بیا په مینه مینه
 خپله هوسی راولو
 بیا بنا پیری راولو
 هو!
 ملنگ داسې وویل:
 اوله پردو سره بی جنگ کولو
 هغه دیوان وژل، پیریان بی وژل
 هاله لویدیخ څخه راغلي دیوان
 هاله شمال څخه راغلي پیریان

او د کوډگرو طلسمونه به یې هم ماتول
 زما مین او زه «مغروره» له ملنگ سره وو
 ما به هغوی ته له چیني څخه اوبه وروړلې

خو یوه ورځ له ورځو

مست مینجور په نڅېدو راغی
 څنې به یې واچولې
 بیا به یې درب ور کړې ته
 او ټولو مستو شاه زلمو ته یې ویل چې: له هغه سره اتن وکړي
 کله چې ټول په اتنو سترې شول
 نو د ملنگ بابا تر مخ راټول شول
 او له هغه نه یې ددې خوښی لامل وپوښته
 د ملنگ سترگې یو ځل وځلیدې
 یو څه په سوچ کې ولاړه
 او بیا یې داسې وویل:
 دوستانو شکر د خپل رب ادا کړئ
 ځکه چې نورو نو د اور دیو د ابلېسي طلسم راز ماتېږي
 پېریان به ټول زموږ له کلي څخه وشرل شي
 تاسو خبر یاست که نه؟
 نور د پېریانو هم طلسم مات شو

حکله زمونډ کلي
هغه ورک شوی شيونکی بيا راغلي
هاد سندرو کوډگر
هاد شپيليو پاچا
چې له لات ديو سره د جنگ په وخت کې
له کلي خدايزده بنا پيريو وبوولي چيري؟
خودا خو ورځي يې په بر ځنگله کې
يو ځلي بيا د نغو غږ راځي
هغه په خپلې ورکې مينې پسې گرځي او شپيلی غږوي
اودا کوډگره شپيلی
بيا ماتوي طلسم
اوزمونډ ورکه هوسی
يو ځلي بيا وينبېري
هلته شمال ته د کنگلونو بنا رکې
اود هغې له وينبېدو سره سم
د کنگلونو هېواد
ورو ورو ويلبېري او ماتېري پسې
دوستانو زيری مې درباندي
چې د شيونکي شپيلی مو بيا د خپلواکۍ ملکه
بنکلي هوسی ژغوري
اود اورديو طلسم هم ماتېري

او د اورديو طلسم هم مات شو
سره بوډی، مړه شوه د اورديو لاس او پښې هم پرې شول
او د پيريانو لښکر
مات او گوډ بېرته ولاړ شمال ته د کنگلونو د هېواد په لوري
هغه بوډا چوپړگر هم و تنښتېد

مگر افسوس شپونکيه !

چې زموږ په کلي کې د وينو چينې وچې نه شوې
که څه هم مات شو د پيريانو جادو
مگر لات ديو ژوندی و
او لايې خپلې ابلېسي کوډې کولې پر موږ
سم چې بوډا چوپړگر
زموږ له کلي ووت
جگړې ته تللي کليوال ستانه شول
خونه د ورونيو په شان
زلمي يې توره په لاس
او يو د بل وينو ته تږي تږي
د کليوالو جرگه نه جوړېده
ځکه زموږ کلي کې فصل د غنمو نه و
او له جرگې نه د غنمو وږي

ابليس په غلا وړي وو
 ابليس د هغو كليوالو ترمنځ
 چې له پيريانو سره يې جنگ كولو
 لارې توکړې
 ځكه لښکر، لښکر شول
 او هر لښکر يې و دبل يو دښمن
 ددې لښکرو هريو مشر پاچاهي غوښتله
 خپلو کې يو د بل د غوښنو د هډوکو او د وينو وړي
 نولاڅو ورځې تېرې شوې نه وې
 چې موپه کلي کې لښکرو تور دروېني جوړ کړ
 تورې له تیکو نه راووتې
 او سترگې سرې شوې
 د کلي خړې کوڅې بيا په وينو ورنګېدې
 دا ځل بوډا او ځوان چانه پېژندل
 هر چاله هر چا څخه سر غوڅاوه
 هر چا د هر چا کور ته اوراچاوه
 هرڅه تالا او لوټ شول
 زموږ د نيکونو شملي
 د اناگانو ټيکري
 چا ماشومان حلالول زانگو کې
 چاله ميرمنو نه حيا لوتله

چا به له پيغلو پيغلوتوب غلا کر
 چا به زلمي کتار- کتار ووژل
 چا به د خلکو د غنمو فصل و سوزاوه
 چا به د کلي جو ماتونه ړنگ کرل
 چا به د خلکو په هډو کو ژرندي تاوې کرلې
 او دغه ژرندي به د وینو په ويالو گرزېدې
 چا به د خوړو کليوالو په سرو نو کې مېخونه وهل
 د کليوالو د سرو نو منارونه مو اوچت شول دومره
 چې له هر ځای څخه به هر چا ليدل
 زموږ د سويو کلاگانو تور دودونه وو اسمان ته پورته
 زموږ د غرونو لوړې څوکې هم په اور سوزېدې
 لکه زموږ د کليوالو غرور
 چې په مرگو کې ورک شو
 داسې مو دنگو غرو له شرمه ځان په اور پتياوه
 زموږ د پيغلو لوپتې به هره ورځ تالا شوې
 لکه د کلي باد مو هم چې غل وي
 د دغه کلي په اوږده ماضي کې
 هېڅ کله داسې کيسه نه و تېره
 د غسې توره د مرگونو او شرمونو کيسه
 داسې د «ويار» په نامه تشه له ويارونو کيسه
 داسې د ويراو د ماتم کلونه

داسې د درد داسې د غم کلونه
 داسې د اور او د لمبو فصل چې
 زموږ د کلي شنه ماضي هم په کې وسوزېده
 او بڼایسته زرینې پانې یې پردیو غلا کړې
 زموږ ماضي دیوانو ووژله
 زموږ ماضي پیریانو وخورله
 لات دیو دا هر څه لیدل
 او په کتې کتې یې خندل
 هغه زموږ له کلیوال نه کسات اخیسته
 د خپلې گوډې پښې
 د خپلو ماتو لاسو
 د خپل ډوب شوي لښکر
 هغه ته دا کوډې ابلیس بنودلې

خو په هوسۍ څه پېښ شول؟

واوره شپونکیه زموږ د کلي د غمونو کیسه:
 موږ د ملنگ ملګرو
 چې کلی داسې ولید
 نو دلته لري راغلو
 او په ځنگلونو کې مو ځانته کړې جونګرې جوړې

په دې جوړنگرو کې ژړل به مو سهار او بياگه
 په کليوالو او په کلي پسي
 خويوه ورځ مازيگر
 زموږ په جوړنگرو کې غوغا جوړه شوه
 ځکه ملنگ بابا د کلي له خوا
 يو څوک په غيږ کې راوړ
 کله چې موږ ورغلو
 نو د ملنگ بابا په سترگو کې مو
 په ټول ژوندون کې لومړۍ او بنسټي ليدې
 هوکې ملنگ بابا ژړل لکه چې
 او يوه بنکلي نازولي ميرمن
 په خپلو وينو ډوبه
 وه غځيدلې د ملنگ پر لاسو
 موږ له ملنگ بابا نه وپوښتل چې دا څوک ده؟
 هغه په چينغو چينغو وژړل او ويې ويل:
 تاسو يې نه پېژنئ؟!
 دا خو هوسۍ ده هوسۍ
 د بنا پيريو د پاچا ملکه
 د خپلواکۍ څښتنه
 موږ هم په چينغو سر شوو:
 زما مين وويل:

اخر ملنگ بابا دا کوم ظالم کره داسې ټپي
 خداى (ج) دې کړي مات هغه لاس
 خداى (ج) دې تباہ کړي هغه ...

خوپه دې وخت کې موربه وليدل چې
 ټپي هوسى لږڅه موسکى غوندي شوه
 زما د جانان په خوله يې لاس کېښوده
 او په ځگيروي يې وويل:

« پام چې بنسيرا ونه کړې

زما خو په خپل قاتل «درد» نه دى پيرزو

هغه چې زه په توره ووهلم

هغه زلمى هم کليوال دى زموږ

خداى (ج) دې د هغه سرته هم خیر کړي

ما ويل د سولې پرېنسته به شمه

ما ويل د وينو سيند به ودروم

او د ابليس لارې به وچې کړمه

د بنمنو زړونو کې به مينه شمه

خپل کليوال به سره وروڼه کړمه

او نيکمرغي به شمه

د هغه وخت په څېر، چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و

خو هغوى زه په تورو ووهلم

او هغه توره،

چي زما بپرته راتگ ته پورته شوې وه
 زما په زړه کي خنبه شوله
 بنايي زما بپرته راتگ به د «انسان» په وينونه ارزیده
 ځکه د خپلو کليوالو په لاس
 زما وينې هم تويې شوې
 ای خدايه ما وبنسې!
 ای خدايه ما وبنسې!
 او دې خبرې سره
 هوسۍ له هونبه ولاړه
 پر مخ يې راغلي د دردونو خولي
 بابا ملنگ چيغې کړې:
 اوبه! اوبه!
 هله «مغروړي» ژر شه!
 لږ څه اوبه راوړه!
 او ما منگي پورته کړ
 په منډو منډو د ځنگلونو منځ کي
 دغې چينې ته راتلم
 ځکه يوازې دا چينه وه چې اوبه وې په کي
 زموږ د کلي په شاه گانو، په سيندونو او چينو کي خو -
 اوبه نه وې نگه وينې وې
 او کليوال مو له اوبو څخه روژه ووروزه

تش لڻسڪريانو به روزه خور له
 او د اوبو په ځای يې وينې څښلې
 زه د چينې په لور راتلم چې لږ اوبه يوسم
 خو يو ناڅاپه مې په لاره کې يو سيوري وليد
 يو بېر سړی سيوری
 يو داسې سيوری چې د ويري له تيارونه جوړ و
 وروسته بيا سيوري ډ پر شول
 پنځه او شپږ شول سيوري
 او چې د سيورو خاوندانو ته مې پاس وکتل
 هغوی مې وپېژندل
 زما کليوال وود «زمر و لښکر» نه
 هغوی مې مخې ته کتار شول کتار
 ما ويل:

چې لار را کړئ اوبو پسې ځم
 خو هغوی و خندل او ويې خندل
 کړس کړس خدا يې وکړه
 دهغوی ژبه د زمرو ژبه وه
 او د زمرو په ژبه يې داسې وويل:
 «اول زمور زړونه خړوب کړه بيا اوبو پسې ځه»
 آه خدايه دا څه اورم؟!
 زما ها درانه کليوال څومره سپک شول

چې اوس د خپلې كليوالې پر حيا بلوسي
خو دې پينځو زمره، په ژبه دلپوانو، وويل:
ته زموږ د ډلې نه يې
او ستا په وچويلې کې نه شته د زمره نښاني
ځکه زموږه نه يې
اوس ته يو جام يې او موږ ترې لپوان
راشه زموږ غېږې ته
راشه چې ستا پر رانه وچويلې کې
ددې پينځو زمره نښه کېږدو.»
آه خدايه اوس څه وکړم؟!
له مرگه پرته بله لار نه لرم
خدايه زما د كليوالو مل شي:
ما خپله لار پرېښوده
زموږ تر شا راپسې منډې پيل کړې
خوزه په منډه منډه
د لوی گړنگ تر خوا را ورسيدم
لا كليوال زمريان تر شا راتلل
خوما د لوی گړنگ پرانيستې غېږ ته
خپل ژوندون سوغات ورکړ
بس يوه چيغه او د مرگ دروازه
اوزه شوم داسې قتل

د درېيم ځل لپاره
مگر دا ځل د مرگ خوند هومره تريخ و
لكه زقوم د دوزخ
دا ځكه نه يوازي خپل وژلم
بلكې له ما يې د حيا د اخيستلو تمه هم درلوده
خدايه څه سخت ساعت و
خدايه! قربان دې شمه خومره تريخ و

شپونكيه! دا وه زما د تېرو ژوندونو نو كيسه
درې ځلې مړه شوم بېرته وزېرېدم
درې تورو ووژلم
خو درې نغمو ستا د شپيلۍ ژوندۍ كړم
اوس چې ما وينې
زه د دريو اړو نيمزالو روحيه
يوه «مغروه» يم په درې خېرو كې
تل په دې غرونو او ځنگلونو كې
او كله ځم د خپل مين د ړندو سترگو كورته
هغه ته خوب غوندي شم
هغه لا اوس هم په ړنده سترگو ما خوب كې وينې
او ته پوهېږي هغه ولې ړوند دی؟

راځه له ما سره چې وردې ولم
پاتې كيسه به درته لار كې وكړم

څلورمه برخه
زموږ د مينې ديدن
او موږه دوه ليووني
خدای (ج) خبر چيرې به څو

نجلی مې لاس ونيو
او دواړه پر سپين آس سواره شو
هغې مغرورې مستې پيغلې راته داسې وکړه پاتې كيسه:
« اوس هلته لري د يو غره لمن کې
چې زموږ د سوي کلي باد پرې هره ورځ لگېږي
د يو پراخ او شنه ځنگله په منځ کې
هلته له سترگو لري
د قلندر بابا يو کلی جوړ دی
او له هغه سره ملگري ټول زلمي او پيغلې هلته اوسي
زخمي هوسی هم ورسره ده هلته
لایې زخمونو څخه وينې راځي
ټپي هوسی ته يې له لوخونه بستر جوړ کړی

دا خو کلونه وشول

چې دهغې د زخمو ويني په بستر بهېږي

ملنگ بابا او دهغه ملگري

په اوبنکو مينځي د هوسۍ زخمو نه ،

د ملنگ سترگې په ژړا سپينې شوې

هغه په دواړو سترگو پوند دی او څوک نه شي ليدی

او زما مين هم په ژړا ژړا پوند شوی دی اوس

بنايي ملگري د ملنگ بابا به ټول رانده وي

هوسۍ ځگيروي کوي او هېڅ نه وايي

يو ازې کله کله ستا نوم د ځگيرويو منع کې

په نيمه ژبه اخلي

هغه شپونکۍ يادوي

کله شپيلۍ ياده کړي

کله غنم يادوي

او کله ستا دهغې بنکلې مينې نوم اخلي

هغه چې تورې تورې سترگې لري

هغه چې اوس خداي (ج) خبر چيرې تللي؟!«

زه او مغروره پېغله

ورو ورو روان وو د ځنگلونو منع کې
هغې كيسه كوله
او زه حيران وم د خپل گران كلي عجيب داستان ته
ترڅو له لري د ځنگلونو منع کې
د يوه غره په لمن
د شنو زیتونو او څپريو تر خوا
بنكاره شوې خو جونگرې
له وچو خانگو او وښونه جوړې
په عجيبه شانتې چوپتيا کې ډوبې
سم چې ورو رسېدو
هلهته مو وليدل خپل څو كليوال
رنگونه ژير
بني سپېرې
سترگې له اوبنكو ډكې
ځينې ځوانان او ځينې پيغلې وو رانده په ژړا
او د مغرورې پيغلې
بنكلي جانان هم اوس په سترگو روند و
مگر بيا هم د خپلې مينې په راتلو وپوهېد
مغرورې پيغلې هغه غېږ کې ټينگ كړ
او په ژړا ژړا يې بنكل كړل سره
زما په سترگو کې هم اوبنكي راغلي

او ما ملنگ وليده

نو شيبه وروسته موربه ٽول ولاڻو ملنگ بابا ته

هغه چي زموربه له راتلو خبر شو

خپلي جونگري نه بهر راوت

يو څه خوشاله او حيران بنڪار بده

هغه زموربه درناوي ته راغي

ماته يي غبر پراڻيسته

او چي يي سرزما پر ولي کپنود

خدايزده چي ويي ٽرل ڪه ويي خندل

د هغه ول ول څنهي سپيني وي اوس

د شين ڪميس پر ڄاي يي تور ڪميس په غاره ڪي پروت

ڪچڪول يي مات و، تبرگي يي لاستي نه درلوده

خولا يي سترگو ڪي هماغسي برينينا ڄليده

په رندو سترگو ڪي يي اوس هم لاجهان بنڪار بده

هغه له هر څه خبر

او په هر څه پوهيده

خو اوس هغه هم زمور د كلي برخليڪ ته ٽرل

ملنگ چوپتيا نه وروسته داسي وويل:

بنه شو چي راغلي

اڀ د هسکو هسکو غرو شيونڪيه!

زمور د كلي د سندرو پاچا

اڀي د شپيلي د نغو
د کوڇو لويه خوانه!
زمور د غم آباد ته دي قدم مبارک
کڀدای شي ستا دغه کوڇو گره شپيلي
زمور د هوسي وڙغوري
زمور د کلي نيکمرغي، د خپلواکي ملڪه
هغه چي اوس ساه باسي
د ژوند او مرگ پر پوله
اوله زخمونو نه يي وينې راڃي
ته پرې خبري چي د چاله لاسه؟
زمور د خپلو لاسو
زمور د کلي د زلميو متو
هغه د مرگ تر ستوني راوستله
خو خدايزده چاته يي خپل ژوند ساتلي
خدايزده وروستي سلگي يي چاته پريڻبي
خو کاله وشول ځنکدن يي دي
خو سترگي يي لاري څاري
کله په نيمه ژبه تا يادوي
کله شپيلي يادوي
کله ستا ورکه مينه
کله غنم يادوي

او کله سپینې اوبه
بنايي چې ستا نغمې يې بيا ژوندۍ کړي
ځکه خو هيله کوم
اې د سندرو پاچا
راشه تر څنگ يې کپنه
شپيلۍ دې وغږوه
تر هغې ورځې پورې
چې هوسۍ بيا ژوندۍ شي
چې زمور له کلي څخه تللي د خوښيو ورځې
بېرته را وگرځي او بيا راشي
او دا د وينو او غمونو شيبې
نورې د تل لپاره کډه وکړي.

آه زمور د مينې هوسۍ

او ما همدا سې وکړل
زه او ملنگ بابا هوسۍ ته راغلو
پيغله او وړوند جانان يې هم راسره
ټول د جونگرو او سيدونکي تر شا
هلته له لوڅو جوړه شوې وه يوه کوډله
منځ کې يې پروت و، يو د لوڅو بستر

او د بستر له پاسه
يوه زخمي بناپيري،
د درد په خوب ويده وه
هغه مغروره، هغه مسته هوسي.
هغه د هيلو، نيكمرغيو، خپلواكيو نښه
چې ټول جهان يې په ديدن پسې هلاک و هلاک
خو اوس د مري په شان
د ژوند په وليو بار وه
آه زموږ د مينې هوسي!
خدای (ج) خو دې وساته د مرگ له لاسه
زه به دې سرته کينم
او خو چې ساه لرمه
ستا بڼکلي روح ته به شپيلى ووهم
درته به جوړه کړم د ژوند سندرې
تا به د مينې په نغو مسته کړم
نو دادى واوړه!
اې زموږ د خپلواکۍ او نیکمرغۍ ملکې!

زما شپيلى زما د ژوند دا سرگردانه بيړۍ
بيا د يو ورک سفر په لارو سرده
خدای (ج) خبر بيا چيرې ځي

دادی زموږ د خپلواکۍ هوسۍ ته
 د ژوند سندري وایي
 لکه چې بيا په کوډو راغله سحرگره شپيلۍ
 خدايزه چې بيا کوم طلسمونه وژني
 شپيلۍ لگيا ده لا نغمې وروي
 او د زخمي هوسۍ په مړ او وانگيو کې بيا وينه ځغلي
 او سپرې شونډې يې ورو- ورو رپيري
 بنايي تکل د څه ويلو لري
 بابا ملنگ مې پر اوږده لاس ايښی
 او راته وایي داسې
 بنايي چې زموږه خپلواکي بيا راځي
 بنايي چې زموږه نېکمرغي بيا راځي
 زه په رندو خوږو کې وينم رڼا
 زه د لمر پل پېژنم
 تانه قربان شم د نغمو پا چا شپيلۍ ووهه
 سندري و بوله سحر نږدې دی
 هوسۍ به ويښه شي او مات به شي د وينو طلسم
 څار شم ، شپيلۍ ووهه
 او ما همداسې لا شپيلۍ وهله
 سترگې دې پرانيزه ای ښکلې هوسۍ

مورډ ټولو خپلې سترگې تاته درکړې
 سترگې دې وغږوه
 مورډ خپل ژوند ټول يوه نغمه کړ ستا تر سر مو څار کړې
 سترگې دې پرانيزه اې بنکلي هوسۍ
 زموږ د هيلو او د مينو نازولې هوسۍ
 او دې سندري سره
 بنايسته هوسۍ خپلې بيمارې سترگې پرانيستلې
 بيا يې زموږ خواته را وکتل
 يو يو يې له نظره تېره کړو
 لږ څه موسکۍ شوه
 لږ څه وځگرویده
 او شيبه وروسته يې بيا سترگې زما په لور کږې کړې
 هغې په بنکلو سترگو ماته کتل
 او بيا يې ورو وويل:
 «ماته شپيلۍ وو هه
 ماته نغمې جوړې کړه
 يوازې ستا شپيلۍ ژوندون راکوي
 يوازې ستا نغمې مې مرگ نه ژغوري
 شپيلۍ دې وغږوه
 او زما د ژوند کيسه ترپايه وکړه

ستا د شپيلي په ټبه زه پوهېږم
 يوازي ماته د نغو كيسه په زړه پاتي ده
 ماته زما د ژوند كيسه ووايه!
 تر وروستي فصله،

تر وروستي شيبې

تر پايه پورې!»

هوسۍ تردې خبرو وروسته سترگې بيا پټې كړې
 يو څه آرامه شوه بنايسته بناپيرۍ
 مالا وهله شپيلۍ

مانبام نه آن تر سپين سهاره پورې

آن تر هغو چې لمر را وختلو

خومره تياره وه، څه اوږده وه دا شپه

ملنگ بابا هم وينښ و

مغروره پېغله روند مين يې وينښ وو

بنايي ددې جونگړو ټول زلمي او پيغلي وينښ وو

سم چې سهار شو او لمر څرک وواهه

هوسۍ بيا خپلې سترگې پرانيستلې

دا ځل يې بيا ماته را وکتل په بنكلو سترگو

خو په ليمو کې يې را ورغړيدې سپينې او بنکې

اوله ژړا سره يې داسې وويل:

«شپونکيه! ستا شپيلۍ رښتيا وويل

هو په رښتيا زه گنهكاره يم
دا ټولې وينې زما له لاسه بهيدلي دلته
دا هر څه ځكه وشول
تر څو چې زه د خپلواكۍ ملكه
دهسكو هسكو غرونو كلي ته راوگرځمه
دغو زلميو همدا زه گتلم
ځكه يې وريبل شول شنه سرو نه
دې كلي پرته له ما ژوند نه غوښته
ځكه خو و سوزيد لمبه لمبه شو
ځكه په وينو كې يې ولمبل
تالا شو
لوټ شو

دې غرونو زه غوښتلم
ځكه يې ډكې شوي لمنې د بچو له قبرو
دې پيغلو زه غوښتلم
ځكه يې لوټ شول د حيا پروني
دې كوچنيانو زما سيوري غوښته
ځكه له لورې مړه شول
اي كليوالو !
اي د هسكو هسكو غرونو خلكو !
اي پيغلو !

اي زلميو!

اي زرو، خوانو، نارينه وو، بنحو!

مگر دا «زه» په دومره ويناو ارزم؟!

«زه»

هو!

همدا «زه» همدغه بنكلي هوسي.

همدغه ستاسو بنايسته بناپيري.

د خپلواکي ملکه

د آزادي پربسته

د استقلال څښتنه

مگر په دومره ريبيل شوو سرو

دومره قبرونو دومره سويوارو اگانو ارزم؟!

آيا زه ټوله د «انسان» په يو وينسته ارزمه؟

آيا زه ټوله د «انسان» په يوه درد ارزمه؟!

په يوه آخ

يوې سلگي

او يوې اوبنکې ارزم؟!

نه خلکو نه ارزمه

زه هېڅ ارزښت نه لرم

تاسو يې ومنئ چې ما خو داسې حال نه غوښته

دومره د ويناو ترې هم نه ومه

دومره سرونه خو می نه غو ببتل
 د دومره غو بنسو وړې نه وم
 هر څه زما په نوم شول
 دا هر څه داغ شول زما پر سپینه لمن
 آه خدایه! دا څه وشول
 آه خدایه! ما وبنسه
 ای ربه! ما وبنسه...»
 بنکلی هوسی وژړل
 د هغې سترگې شوې د اوبنکو چینې
 بنایي چا غوړ کي ورته داسې وویل:
 هوسی!
 سلگی ووهه،

وژاره او زړه دې تش کړه!
 خپل برخلیک ته ژاره
 چې ستا لپاره یې د څومره «انسانانو» ژوند ته اور ورته کړ
 وژاره بنکلی بنا پیری وژاره
 ای د آزاد ژوندون بنا ایسته ملکې!
 هغومره وژاره چې تولې وینې
 ستا د رڼو اوبنکو په سیند لاهو شي
 په خپلو اوبنکو وینې و مینځه او مینې شنې کړه
 هغومره مینې شنې کړه

چي نورد وينو رنگ له خلکو هپر شي
 خو له ژړا نه وروسته
 هوسي ورو و خوئيده
 او په زخمي گوتو يي
 په خپل گربوان کي کوم څه ولټول
 بيا يي را وويست د سرو زرو تاويز
 او شيبه وروسته يي د پوښ له منځه
 د لاس په رغوي کي غنم تويي کړل
 او د غنمو دري دانې يي مورږه ټولو ته راوښوولې
 يوه شيبه يي ماته ښه وکتل
 او بيا يي وروسته راته داسې وويل:
 اي زموږ د کلي د نغو شهنشاه
 د سرو او تورو طلسمونو ماتوونکيه جادوگره واوره!
 -زه مې د خپل ژوند هستي تاته سپارم
 کيدای شي دغه د غنمو دري دانې در سره مرسته وکړي
 چې ددې کلي د مرگونو کوډې ماتې کړې پرې
 زموږ د کلي د جگړو طلسم
 يوازي دغه دري غنم او ستا شپيلۍ ماتوي
 دغه غنم دي، ها سپيڅلي غنم
 چې ډېر کلونه پخوا
 زموږ د کلي کروندو کي شنه وو

چي لا زمور کليوال
 د خپلو مينو په خوږو کي ډوب وو
 چي نه لات ديو و ، نه اور ديو
 نه يې زاړه چوپړگر
 نه دا لښکرې وې او نه هم د جگړې هيا هو
 کله چي زمور کلي کي فصل د غنمو شين و
 دغه غنم مې کړل تاويز د خپل گريوان لپاره
 ما ويل چي ما سره به زما د کلي نښه وي د تل لپاره
 خو اوس چي زمور کلي کي فصل د غنمو نشته
 او کليوالو مو د ټول عمر روژه نيولي
 دا غنم تاته سپارم
 ولاړ شه او خپله مينه بيا پيدا کړه
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 ځکه کلونه وشول
 چي تاته لارې څاري
 هلته د برو غرو په شنه دره کي
 ستا پخواني شپول سره
 يوې جونگړې کي يوازي اوسي
 ولاړ شه هغې ته دا غنم يوسه
 او چي يو ځای شوي سره
 بيا دواړه لرې ولاړ شئ

لرې ډېر لرې
 زموږ د کلي يوه داسې ځای ته
 چې د «انسان» له قدمونو پاک وي
 يو داسې ځای چې هلته وينه تويې شوې نه وي
 داسې سپيڅلې ځای ته
 چې «انسان» نه وي وژل شوی هلته
 يو داسې ځای چې پرې د وينو وړمه نه لگېږي
 کله چې داسې ځای ته ورسيدئ
 نو هلته دغه غنم وکړئ په مينه مينه
 بيا نو اوبه راوړئ له داسې چينې
 چې په کې وينه د انسان هېڅ گډه شوې نه وي
 پاکې سپيڅلې اوبه
 چې د انسان د ظلم رنگ يې هېڅ ليدلی نه وي
 وروسته په خپلو لپو
 دغه اوبه ورکړئ همدې دانو ته
 او بيا نو تاسو دواړه
 چې نه مو څوک وژلي
 نه چا وژلي ياستئ
 نه مو د وينو تويول لېدلي
 نه مو وژل او نه وحشت ليدلی
 او ارواگانې مو سپيڅلې دي لا

په خپلو بڼکلو نغمو
په راز او نیاز د مینې
په مستو مستو خنداگانو هیلو
او د شپیلې په سندریزو کوډو
دا درې غنم وروزی
کله چې دې غنمو وږي وکړل
بیا یې نور اوږی ماته
اوزه به دا غنم د خپلو کلیوالو په لور وشیند مه
چې کړي پرې ماته د کلونو روژه
له دې روژې سره به ماته شي د وینو تنده
ورسره مات به شي د جنگ طلسم
هم د مرگونو کوډې
وینې به ودرېږي
د دښمنیو سیند به هم وچ شي
او اور به واخلي د قهر ونو د توپان وزرونه
تورې به ماتې شي اغزي به گل شي
اود جگړو دیوان به ټول هلاک شي
زمورډ کلیوال به بیا د مینې اتڼونه پیل کړي
او بیا به شین شي د غنمو فصل
ولاړ شه شپونکیه ولاړ شه
ولاړ شه او خپله مینه بیا پیدا کړه

هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
اوله هغې سره يو حای دغه غنم وکره

نو ما همدا سې وکړل
دهوسی لاس نه مې غنم واخيستل
دهغې سترگې وې له اوبنکو ډکې
په ډېره هيله يې لا ماته کتل
ما له ملنگ بابا نه
له نورو پيغلو او زلميو څخه
هم له مغرورې هم يې روند جانان نه
د دعا هيله وکره
او هغوی ټولو راته وکره دعا
بابا ملنگ پښې ته درب ورکړ
اتن يې پيل کړ
زلمو او پيغلو ټولو پيل کړه نڅا
او زه ددغو اتونو او نغو بهير کې
په لمدو سترگو را روان شوم له جونگرو څخه
پر زړه مې مخامخ د يار خوږه وږمه لگېده
کيدای شي نن يا سبا
ډېر ډېر کلونه وروسته

د خپلو تورو تورو سترگو مېرمن
د خپل ژوندون یوازینی مینه بیا و وینم په خپلو سترگو
اسمانه زیری را کره
ای غرونو و ناڅی په ملامات شئ!
د شنو زیتونو او څپر یو ونو!
گلونه و شیندئ سپرلي راولئ!
چې زه به خپله مینه بیا و وینم
هغه د بنکلو تورو سترگو مېرمن
ای ژونده مه تېرېره!

و درېره!
کیدای شي مرگ نږدې شي
او زه مې خپل مینه
دا ځل ونه شم لیدای
هغه سات مه کړې خدایه!
خدایه هغه سات مه کړې!

زموږ د مینې دیدن

باد

لاهما غسې د شنو څپر یو بنکلي خانگې
بنکلوي ناز ورکوي

غر لا هما غسې چوپتيا کي ډوب دی
 سیند لا هما غسې سندرې وایي
 لمر لا هما غسې ځلیري د آسمان پر لمن
 ځنگل د خپل سترې بدن زخمو ته خوب وړی دی
 خو وخت تېریري ماته نه درېږي
 او زه د عشق د لارو ورک مساپر
 د یار دیدن پسې ځم
 مخامخ لوري څارم
 بر غره ته لار لندوم
 هلته د شني درې په منځ کي
 د خپل ورک شپول تر منزل پورې ځم
 او د هوسی په وینا:
 کیدای شي هلته خپله ورکه مینه بیا پیدا کړم
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 هو! زه هغې ته ورځم
 او په سپېرو شونډو سندرې وایم:
 «نن د جانان دیدن ته ځمه - توري نری وروزي
 خدایه ته لنډ کړې دا د زمکې تنابونه - مستې نازینې
 چې د وصال د میو ویش و - مستې نازینې
 زه د تقدیر په زولنو تړلی ومه - وسوم او رد مینې
 نه دې دیدن شته نه مې صبر - مستې نازینې

په غم لړلې يارانې سترې دې کر مه - و سوم اور د مينې
 نن د جانان ديدن ته ځمه - تورې نرۍ وروزي
 خدايه ته لنډ کړې دا د زمکې تنابونه - مستې نازينې»
 ... او زه سندرې وایم

باد لا هماغسې تاوېږي د خپريو منع کې
 غر لا هماغسې چوپتېبا کې ډوب دی
 ځنگل د خپل سترې بدن زخمو ته خوب وړی دی
 خو وخت تېرېږي ما ته نه درېږي
 او زه د برغره شنه دره کې خپل ورک شپول لټوم
 د غرو لمنو کې اوس لارې نشته
 ټولې له زوځو او اغزو ډکې دي
 خو زه د غرو په ژبه بڼه پوهېږم
 زه د هغوی د زړونو غږ اورم
 غر زما همزولۍ زه د غره همزولۍ
 زموږ اشنایي ده د کلو اشنایي
 زه خپله خاوره او خپل غر په مړینه هم پېژنم
 زه د همدغو تورو غرو بچی يم
 ما خو د غرو د ابۍ پۍ رودلي*
 او زه د غره زړه ته د تگ په لارو بڼه بلدیم
 زه د خپل شپول د هوا بوی پېژنم

* د اسحق ننگيال يو شعري تعبير

کيدای شي شپول مې ړنگ وي
کيدای شي لارې مړې وي
خو زما د غرو هډو کي هېڅوک ماتولای نه شي
زه د هغه په هډه کې خپله زانگو بڼه پېژنم
زه خو همدلته زيږيدلې يم لوی شوی يممه
مامې د پلار شپول کې خاپوړې کړي
شپول خو زما کورو
زما د مينې کورو
اوس که وړان شوی هم وي
خو زه د خپلې زانگو هډه پېژنم
دادی ددغو پرنبو
ددې کمرونو تر شا
د هغې لورې څو کې کينې خواته
له هغه ځای څخه چې غر راځي
آه خدايه دا څه اورم؟!
خومره اشنا آواز دی
آه خومره خوږ دی خومره شور نه ډک دی
آه خدايه اور لگوي، ژوند را کوي
خومره په سوز وايي چې:
«يو ځلې بيا په دې لار راشه
په پخوانو پلونو دې پريوتل گردونه»

دادی اشنا در غلم

او دادی واوره غږ مې:

«درځمه غږې کې مې ویده کړه

د بيلتانه شوگېرو ډېر وهلی يم»

او زما له دې غږ سره

آشنا آواز سندرې پرېښوده او غږ غلی شو

هلته زما د شپول تر څنگه ده يوه جونگړه

له وچو کرکو او وښونه جوړه

وه په کې ناسته بېر سرې او ملنگه نجلۍ

سم چې زما غږ يې واوريد

د لیونیو په شان پاڅېده

جونگړې نه بهر ووته

ها خوا او دې خوا يې په ځير وکتل

زلفې يې باد وهلي

يو خو زړې جنډې يې غاړه کې وې

ټيکری يې نه و پر سر

پېښې يې لوڅې وې گريوان يې څېرې

يوه بنگسارې لیونی نجلۍ وه

په ويره ويره يې هر خواته کتل

په تورو سترگو کې يې کرکې او ډار

يو ځای څپې وهلي

بنايي هغه ويرېده
خدايزده له څه شي څخه؟!
زه د څيرې شاته ولاړوم او کتل مې ورته
هغې د شپول په کنډوالو و خپل نظر گندلی
وروسته يې ځان سره په کرکه وويل:
«د بنيادم غبر اڅي?!»
لکه چې کلي کې څوک پاتې نه دي
لکه چې ټولې وينې خلاصې شوې
سرونه خلاص شول؟
نودادی اوس بنيادم دلته راغی؟
دلته زما معبد ته؟!
دغه سپيڅلي او له وينو څخه پاک حريم ته
اي بنيادمه څوک يې؟
پام چې رانه شې وړاندې
زما رگونه وچ دي
او غوښه هم نه لرم
يو ازې او ښکې لرم
پام چې رانه شې دلته
دا خوزما د شپونکي شپول دی
دا خوزما معبد دی
دا ځای سپيڅلی دی له وينو،

له مرگونو او له کرکو څخه

پام چې په دې ځای باندې سيوری نه شې
که مې ژوندون غواړې او وژنې مې نو ووايه خوشاله به شم
هلته به لري درشم

هلته ما ووژنه پروا نه لري

خو پام چې دلته وينې تويې نه کړې

دا خوزما د شپونکي شپول دی

دا خوزما معبد دی

ای بنياد مه څوک بې؟

غږ خو دې راغی خو لیدی دې نه شم

زما خو سترگې دي له اوبنکو ډکې

زه خو له اوبنکو

له سلگيو

له ژړاه جوړه يم

زما خو رگونه وچ دي

او غوښه هم نه لرم

زه لیونی يم یوه سوچه سارانی لیونی

ستاد هوس تنده هم نه شم ماتولای په ځان

هو بنياد مه واوره!

زه همدا اوس، همدا د وینو وخت کې

لا هم مینه يم او مینه کوم

زه لیونی یم

حککه مینه کوم

مگر پوهېږي بنیاد مه چې جانان نه لرم

زما جانان کلونه وشول ورک دی

هغه شپونکی و زموږ د کلي شپونکی

هغه شپیلی و هله

چې بنا پیری، یې شوي مینې د شپیلی پر آواز

نو پر هغه باندي یې کوډې وکړې

او پر سپین آس یې آن د قاف د غرونو شاته بوته

خوزه لا اوس هم پرې مینه یم

له یاد سره یې مینه کوم

ای بنیاد مه غږ مې اورې که نه؟

زه لیونی یم چې لا مینه کوم))

له دې خبرې وروسته

د لیونی پیغلي له تورو تورو سترگو خخه اوبنکې راغلي

زه د خیرې شاته ولاړ یم، لیونی ژاري

لمر لا هماغسې ځلېږي د اسمان پر لمن

غرونه هماغسې چوپتیا کې ډوب دي

مگر ای غرونو واورئ!!!

نوره چوپتيا مو بس ده
 زه نوره ستاسو چوپتيا نه شم زغمي
 زه مو نور چوپ نه پرپر دم
 تاسو به وغروم، ونخوم
 تاسو به بيا د يوي ورکي ميني
 د خوب پالنگ کر مه او مست به مو کرم
 اي غرونو و ناخئي،
 اتني و کړي چي زه درته شپيلي. ووهم
 او ستاسو دغه ليوني. لور به هم مسته کر مه
 د يوي ورکي ميني اور به يي په زړه کي بل کرم
 ما مي شپيلي. په شونډو بيا کپنوده
 او د هغي په کوډگر ستوني کي مي پوکړه نغمه:
 شپيلي. مي واوره ليوني. ملنگي
 او خپلي توري توري سترگي دي را اړوه بيا
 زه درته مخامخ په تپره ناست يم
 شپيلي. مي واوره او باور وکړه چي خوب نه ويني
 شپيلي. مي واوره او د ميني ديدن بيا تازه کړه

مبارکي راکړئ عالمه
 د کلو ورک جانان مي بيا غپرته راځينه

ليونى وپيژندم
ملا شپيلي وهله
چي رنگه بنگه مي په غبره کي را پريوتله
خومره توده وه
خه خوره وه زما د مينې غبره
لکه چي يو شو سره
د يو وجود په شاني
زرونو مو خپلو کي خبرې پيل کړي
خومره گيلې خومره پوښتنې يې وې
زرونو! گيلې مه کوئ
چي په ټول ژوند کي داسې ښکلې شيبه بيا نه راځي
زرونو گيلې مه کوئ!
يو ازې يو بل سره ښکل کړئ سره يو شئ دواړه
زرونو اورونه مړه کړئ ،
غور ونيسئ
چي موره دوه مينان
کله چي شونډو باندي شونډې رډو
نو خه به وايو؟
کله چي يو د بل په غبره کي کيسه کوو د تپرو کلو
کله چي لاس يو د بل غاړه کي سپيدو خخه پوښتنه کوو
سبا به خه کېږي

يو كال وروسته به څه پېښېږي؟!
زړونو درزا مه کوي غوږ ونيسئ!
موره سبا ته څو د غرو څو کوته
چې د سپيڅلې چينې خوا کې د غنمو درې دانې وکړو
زړونو!
اورونه مړه کړئ شورمه کوي
زړونو درزا مه کوي غوږ ونيسئ

چې لوړو غرونو کې نارې وهي څوک:

د لوړو څو کو هسکو دنگو غرونو
د سردرو د شنو لمنو خوا کې
هلته يو کلی دی د وینو کلی
د سرو اورونو او د تورو کلی
چې سوزېدل يې آن له لرې ښکاري
چې کلیوال يې خپل کورونه سوزي

او موږ ددې کلي يو دوه ليوڼيان
دوه کلیوال او دوه مين ملنگان
يو يې شپونکی، چې په شپيليو باندې کوډې کوي
بله ملنگه نجلۍ

هغه ڇي توري توري سترگي لري
غار په غار ه ځو د غرو څو کو ته
پاکو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
غواړو غنم وکرو
او کليوالو ته مو ژوند وبنسو
هغوی ڇي ټول عمر روژه نيولي
کلونه وشول د اورونو منځ کي
زموږ غنمو ته په تمه ناست دي
مور په له غره څخه خپل کلی وینو
ڇي تري لمبي او تور دودونه خيڙي
خو مور په دوه ليونيان
غار په غار ه ځو د غرو څو کو ته
پاکو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
غواړو
غنم
وکرو.

پای

لامداد و ایستادن

لام او ایلینو

لومری سرود

هسک کلبنوم د نورستان **درې درې دي**
دوايگل ترپاسه واورې لاپرتې دي
دځنگلونوونې ناڅي ، باد شغیري
دچینواوبه خوږې دي هم رنې دي
ځوان شاهین وزرونه پرانپستل اوچت شو
د پارون له څوکې گرداگرد تاویري
یا نستر دي یا څیرې دي یا ممانې
یا باران پریوللې تېرې دي یا پانې
سارانۍ کوترې پتې شوې ځنگله کې
څروبی لاستری نه دی ، لا بهیري
دوايگل د سیند څپې په تېرو اوړي
شهرارې په دره کې ازانگې کړي
ځوان شاهین پر هسکه څوکه راخرخیري
دوايگل د څپو غږ ته یې غوږ ایښی

شرهار سره یو ځای د خټک غږدی
 د درې په کینه ډډه کې ټکیري
 دا آواز د لام د ځوانو متو شور دی
 تورې خڼې یې دانې دانې دي
 د خولو څاڅکي یې لار وکړي په غاړه
 زرڅې سترگې یې د هیلو دوه چینې دي
 لام د ټول کلنوم د حسن و استاکار دی
 د لاسو گوتې یې لس بلې ډیوې دي
 کله گل د لرگي مخ باندې انځور کړي
 کله تېرې نه خیره جوړه د چا کا
 ټول کتبان یې دي حیران د هنر چارته
 لاس ترزني یې کمال ته زمانې دي
 د زیتونو څانگې وکیني په تېره
 د "اینډر" خېره کاجوړه په ډېره
 د "موني" خندا ترسیم کړي په لرگي کې
 "دیزاني" کړي له بگۍ سره څرگنده
 بنکلی لام د نورستان حسن تراش دی
 د طبیعت د بنایستونو لوی نقاش دی
 پاس ځنگل دی لاندې سیند سندرې وایي
 په نښترو کې د باد د لښکر شور دی
 شین اسمان لکه غمې د لاجوردو

داغمی دخوان شاهین د پرواز کوردی
 نن هوا ده دومره پاکه لکه مینه
 نن فضا د پسرلي ده **گلورینه**
 لام ختک پر میخ وهي سندرہ وایي
 له هر تک سره ټکونه شي دره کې
 بیا د سیند شرهار پورته شي نغمه شي
 باد د خانگو منخ کې تېر په شغهار شي
 چې ناخپه په دره کې شول غږونه
 خو آسونه را روان په نری لاردی
 لام ختک په لاس کې ټینگ کر ، بنکته گوري
 خو سواره دده په لور راځي راخيږي
 لا خو وخت دهیخ تصویر دور کې نه دی
 میلمانه به خدای خبر چې دکوم ځای وي
 داسې بنکاري ، چې له لري نه راغلي
 څه به وایي څه به غواړي څه به یې کار وي
 لام د سوچ په سیند لاهو شو کار یې پرېښود
 د سورو **ډلگي** ورو ورو رانږدې کېږي
 مخامخ دلام دخوني په خوا راغلل
 دمزله منزل یې لام دی اوس بنکاره شوه
 د آسونو ششنها راوړیدل کېږي
 عجیبه ده د سپرو مشره ده پیغله

لوی ټيکری يې دبیرغ په خپر رپيرې
 باد يې بنکلی کميس کلک پر بدن ايښی
 د بنکلا دهراند ام ادا يې بنکاري
 لکه سرو په آس چا سوره ليدلې
 دا بېباکه بنکلي پيغله به لا څوک وي
 چې پر آس لکه سپورمې دغره پر سرو
 څو سواره يې دي ساتونکي غلامان دي
 داسې بنکاري ، چې له لوی کوره راغلې
 دلام زړه کې غلبلي دي حبرانتيا ده
 چې سواره يې د درشل تر مخ ولاړ دي
 يو غلام په ډېر ادب رکاب راوښو
 بل يې دواړه لاسه ونيول پښې ته
 چې مغروره بنکلي پيغله شوه راکوزه
 لام يې لاهم دی بنکلا ته فکر وړی
 دا دحسن ملکه راغله له کومه
 بنکلي پيغله اسماني جامې پر غاړه
 سپينه غاړه يې د سپينې بتې خيال دی
 لکه موج راشي خروش وکړي او ولاړ شي
 هره ليکه د کميس يې پر بدن ځي
 ددې پيغلي سترگې نه دي يو جهان دی
 درازونو او رمزونو پرې باران دی

د هغې خوږه موسکا کې کوم څه پټ دي
 یا خواږه دي یا شراب غونډې ترڅه دي
 لام یې گوري د حسینو سترگو شورته
 شي حیران یې د مرموزې موسکا اورته
 یا به درد وي یا به مینه یا به بل څه
 چې پټ شوي د دې بنکلي موسکا شاته
 یا به راز وي یا به زر پټې خبرې
 چې خپې وهي د بنکلو سترگو ډنډه کې
 لام د بوت په څېر ولاړ دی ورته گوري
 بنکلي پیغله یې هم زانگي و دیدارته
 حیرانېرم د لام بنکلي میړنتوب ته
 ها چې زه یې دهنر له رازه پوه وم
 خو خبره یې له داسې بنکلا نه وم
 دکتیانو انځورگره و استاکاره
 زه خو ستا له دو مره شوره آگاه نه وم
 دواړه یو د بل په سترگو کې ډوب شوي
 دې څلورو سترگو وکړې زر خبرې
 زر خبرې زر کېسې شوي زر کتابه
 خوشیبه کې دواړه پاڅیدل له خوابه
 د نجلۍ شونډو مرموزه موسکا وکړه
 پاس اسمان کې شاهین و خوړ یو بل دور

لاندې سيند په زور ورو شو خپو مست شو
 باد يو شغ وکړ ځنگله باندې راتېر شو
 د يمر "له لوی درباره يوراغلي
 ها چې واک يې له کلبسومه تر سوات دی
 زمانوم دی "ايلينو" د يمر لوريم
 شهزادگی ددې درو او ددې غرويم
 سيند زما په فرمان ځي د ځکمو لور ته
 باد زما په حکم ځي د ځنگله کور ته
 ټول کتيان او بريان زما فرمانبردار دي
 غلامان راته ولاړ کتار کتار دي
 د کلبسوم د بنایستونو انځورگره
 د "يمرا" حکم مې تاته دی راوړی
 چې په کار کې د پاچا شې ته وياړلی
 حکم دادی ، چې څېره جوړه د پلار کره
 چې يمر له سيندو اوړي ځي کشمير ته
 د کور گل خلک په تمه د پاچا دي
 د څېرې په يوه پلنه لويه دره
 د يمر څېره سوغات وروړي کشمير ته
 چې يادگار يې د پراخه حکومت وي
 چې زموږه وروڼه و خویندې ورته گوري
 په کشمير کې يې هم زړونه پرې هوسا وي

"ديزاني" چې په بگۍ کې لمر راوخلي
 د کلبسوم له کينه اړخه يې راتېر کړي
 چې زيتون په دانه راشي رنگ يې واوړي
 د نذرونو لويه مياشت چې شي رابره
 نوسردار د سردارانو به روان شي
 لوی کشمير به يې په حسن چراغان شي
 تر هغو به ته خپره جوړه کړې ښکلې
 چې کشمير او هند دې گوتو ته حيران شي
 په بدل کې به يې درکړولس آسونه
 يوه پنډه رمه . مېرې او پسونه
 مور تصوير دی د يمرادرته راوړي
 چې پر اس باندي دی سپور دغه ښاغلی
 ته به جوړه دلرگي ورنه خپره کړي
 چې کشمير ورباندي ټول وي په ښادی کې
 تر هغو ، چې ديزاني بگۍ را کاري
 تر هغو چې سردار ملاتړي سفر ته
 تر هغو ، چې سيند دا تور کمرونه پټ کړي
 تر هغو ، چې زيتون رنگ اخلي پخپري
 تر هغو ، چې ته خپره د سردار تراشي
 هره ورځ مازيگري به زه راځمه
 ستا دکار هره شيبه به زه شمارمه

ايلينو په مينه وکړې دا خبرې
 لايې سترگو کې وې پټې څه سندرې
 خدايزده درد و خدايزده مينه وه که بل څه
 لايې هم موسکا په شونډو کې وه پټه
 لکه گل کې چې وږمه وي خو، نه ښکاري
 عجيبه وه لام حيران و دې انداز ته
 ما خو ډېرې څېرې کښلي دي په گوتو
 ډېر ښايست مې دې هست کړې له نيستۍ نه
 ما ډېره کې دي سترگې غږولې
 په لرگي کې مې څېرې دي غږولې
 ما گلونه په مرمر و کې تورلې
 بوراگان له شنوباغچو ورته راغلي
 ما اسونه دي دختو شيشنولي
 ما د گچو پيغلي مستې گډولې
 خو په دې سترگو کې بل ډول ښکلاده
 په دې شونډو کې د درد په څېر خندا ده
 لام ولاړ لاس په نامه دی ايلينو ته
 وې سبا چې لمر راوخيژي وايگل ته
 له ځنگله نه په څېرې کړمه راغوڅه
 د يمراد څېرې پيل به ترې نه وکړم
 د پاچا تصوير به جوړ کړم داسې ښکلی

چې کورگل کې لوی مزدک شي پرې سپيڅلی
 و سردار د سردارانو ته سلام دی
 بري لام يې په دربار کې يو غلام دی
 ايلينو دې خدای ژوندی لري ترډېرې
 د بنکلا په نوم راوړي يې پيغام دی
 ايلينو په رکاب وخته سوره شوه
 د لام مخې ته يې آس خه شيبه تم کړ
 د کلنوم د بنايستونو و استاکاره
 د شاهين په څېر مغروره هنرمنده
 زما وعده ده سبا بيا دلته رآئمه
 ستا دکار هره شيبه به زه څارمه
 اوس په خدای سپارمه تا او وايگل دواړه
 شيبه وروسته آس روان شو پيغله ولاړه
هغه شپه دوايگل هسک و څومره بنکلی
 ټول اسمان په رڼو ستورو و پوښلی
 لام کتل سپينې سپوږمۍ ته لا بېدار و
 د دې شپې بنکلا او حسن ته په څار و
 ايلينو يې د زړه خونه وه نيولې
 خه خبرې يې په زړه کې گرځيدلې
 هغه سترگې هغه شونډې يې کړې يادې
 خو حيران وهلته خه ورڅخه ورک وو

چې هر څه يې مجسمې کړلې خيال ته
هغه پت رمز وادايې نه موندله
خوب يې تللی وو له زرڅو څېرو سترگو
نن د ستورو څه عجيبه تماشا وه
کله هار به شول په غاړه د دلبرې
کله خاڅکي د اوبو به شول په زلفو
سيند لا هغسې په مست انداز روان و
بادلا هسې نغمه گرو په ځنگله کې
چېرې لري يو آواز **راته له کونگه**
د درې بڼکلي هوا وه نوره گونگه
دلام سترگې وې ستومانه خو خوب نه و
ستوري ولاړل له اسمانه خو خوب نه و

دويم سرود

د خپړۍ په بناخ کې دوه جوړې مرغان دي
دوه شاهينه په لمن کې د اسمان دي
دلته هلته د ډبرو منځ کې خري
په رمو پسې د ځوانو شپنو غږ دی
د پېغلو توکتار راشي له ځنگله نه
ډک له شاتو منگوتې يې پر اوږو وي
پر کمره چغیرې بياتوره بلبله
لکه راچې شي هیندوه له کورنگله
تر خپړۍ لاندې د لام د خټک غږ دی
دلرگي يو آس يې منځ ته درولی
پر آس سپور دی يو مغروره شان بناغلی
دهنر دو استاکار دگوتو څلی
لام يو ټک وکړي او بيا اسمان ته گوري

خدايه كله به رابر پرې مازيگر شي
 د خپرې سيوري به كله تركمرو شي
 چې پرې زيري دراتگ دايلينو شي
 اوس نولام دى هره ورځ او انتظار دى
 ديمرا خيره تراشل يې ستړى كاردى
 ټوله ورځ تر مازيگره شيبې شماري
 چې به بيا د آس دپوندو ټكهار شي
 ها سپره سروه به بيا درې ته راشي
 سپين ټيكرى يې د بيرغ په خير رپيري
 شين كميس يې پر اندام اندام مستيري
 بيا به وگندي دلام سترگو كې سترگې
 هغه غټې جادوگرې زرځى سترگې
 ها د درد په خپر مرموزې **موسكې شونډې**
 دمستى په خپر نشه كې پټې شونډې
 دې خپره كې به بيا ولټوم وركې
 زر كيسې به په كې لولم پټې پټې
 خوبه لاهم ډېر څه پټ وي په كې پاتې
 هيڅ به نه شي د عمر ونو تندي ماتې
 مازيگر چې زيرى لمر په سيند كې بنكاري

دوايگل اوبه د زرو آينه شي

ستا بنایست به سپین مرمر کی بندیوان کرم
هک حیران به ورته نسل د انسان کرم
مور به نه یو ستا قامت به لاژوندی وی
ستا بنایست به عاشقانو ته معبد شی
ستا بنکلا به هر نقاش ته یو الهام وی
ستا تصویر به زما د مینې لوی پیغام وی
ایلینو ته راته کینه ، چې دې گورم
خپلې لس گوتې به لس بلې دیوې کرم
ستا بدن به د زمان په کور کې بل کرم
خو انسان وی ستا بنایست به یې په یاد وی
خو چې لمروی خو ځنگل وی خو چې باد وی
ایلینو ته راته کینه چې دې گورم
ایلینو ته راته کینه چې دې گورم

دريزاني سرود

هره ورځ چې ديزاني ڀڳي ڪري هسکه
 چې د **سيند** هيٺا ډله تشه شي له ستورو
 او د لمر زريني وړانگي راخوري شي
 د ځنگله ونې وړموتو په نڅا شي
 لام څټک په لاس کې ټينگ ڪري ميخ راواخلي
 په **مرمر** کې جوړوي انځور د مينې
 بيگاهه څومره بنايسته وه څه حسينه
 دا اندام يې جوړوم په خپلو گوتو
 مایې عکس د حسن زړه کې دی ساتلی
 ورنه اخلم خپل هنر ته الهامونه
 مازيگر چې راشي بيا به ورته گورم
 د نازک جسم هر غړي به يې څارم
 چې قلم چپرته بيخايه ټک ونه ڪري
 چې څټک چپرته بيدريغه گوزار نه شي
 دا انځور به داسې ورو ورو جوړومه
 لکه دا چې مرمرونه، د زړه ټوټه وي
 خدای دې را ڪري د هنر برکتونه
 چې يې ساز ڪړمه دا بنکلي اندامونه
 مازيگر چې د سپين آس د پښو غږ شي

چې سیسی و الوزي ولاړې شي ځنگله ته
 د لام زړه کې نوی شور په مستی راشي
 سیند ډبرو سره ووهي ډغري
 ایلینو راځي د بنکلي یار لیدو ته
 دوه جوړې بلبلې راشي بناخ کې کیني
 دوه زرین کبان جوړه شي په چینه کې
 ایلینو اولام یو بل ته مخامخ دي
 یو د بل سترگو کې ډوب شي په خلوت کې
 یوله بل سره جوړه شي مین زړونه
 لام ته ورکړي ایلینو گوتې په لاس کې
 د جونگرې خواته لاړ شي په خبرو
 دیمرا خپره ده ټوله جوړه شوې
 په آس ناست دی دا سردار د سردارانو
 ایلینو دلام هنر ته فکر وړې
 په لرگي کې یې دپلار خپره غږیږي
 آفرین دي وي په داسې هنر باندي
 خولام زانگي دخیالونو په دنیا کې
 فکر وړی دی دلوی نقاش انځور ته
 خدای په څه هنر تراشلي ایلینو ته
 چې راغلي نن دلام د زړه گي کور ته
 زه به هم تقلید د لوی نقاش دکار کړم
 په مرمرو کې به جوړ تصویر دیارکړم

ايلينو ته بي ڊبره ورنسڪاره ڪر ه
 ڙر به جوڙه دلته بله ايلينو شي
 چي ته هي نو دابه زما دڙه ڦراغ وي
 دهنر په لوي جهان ڪي به وي پاتي
 زما دگوتو يو يادگار پردغي زمڪي
 ستا د بنڪلي قامت سروه به ڄليري
 خو چي دازمڪه و آسمان وي دا مڪان وي
 چي په خپل ڙوندون ڪي جوڙ دا ستا تصوير ڪرم
 هيخ ارمان به مڀ دڙوند راپاتي نه وي
 چي حيران ورته هڏه ، ويهار ، ڪشمير ڪرم
 ايلينو دخپل تصوير په ننداره شوه
 ويل بي گرانه زه خوشتايمه ستا خپله
 دا بدن به دڀ په گوتو ڪي ڪرم خاورڀ
 گرانه لامه زه دڀ مخ ته يمه ناسته
 زما دجسم په ديدن باندي ڄان مور ڪر ه
 چي يماروان ڪشمير ته په سفر شي
 زه به هره ورځ سهار راڄم ديدن ته
 ستا و مخ ته به ولاڙه ٿوله ورځ يم
 چي مڀ جوڙه په مرمرو ڪي خپره ڪري
 ارمانونه دڙوندون به دڀ پوره ڪري
 دنڙونو مياشت رابره پرڪلبنوم شوه
 ديزاني دلمر بگي په ڪينه راوڙه

دزیتونو دانې وشوې رنگ یې راوړ
 په غرمه کې مرغی **سیورو** ته پناه شوې
 ستر وایگل زیرو گلونو لاندې پټ شو
 دزنبق گلونو زمکه یاسمین کره
 غرنیو کبر گلو او بنکې راوړې
 ستریمرا روان په لوري دکشمیر شو
 لوی لښکر ورسره واوښته په غرونو
 په تور آس باندې خپره دیمرا بار شوه
 ها چې لام په خپل هنر وه جوړه کړې
 لس مریان یې دواړو خواوو ته روان وو
 دتور آس په تندي زورنده کېړه وه
دروبینمو شال یې خپور په هسکه ملا و
 دیمرا لرگین تصویر یې وپټ کړی
 په څلور رنگه ورینیمو پوښو باندې
 خوسرتپرو یې تر مخې ناپ کولو
 دتپرو تورو یې څه بنکلی شرنګاوه
 دکشمیر خلک په تمه د سردار وو
 دکورگل مزدک پوښلی و پر گلو
 راهبان ورته ولاړ کتار کتار و
 چې تمثال به دیمرا راځي محل ته
 کشمیر یانو لار څارله خپل اتل ته

خلورم سرود

دیمرا په امرلس آسونه زین شول
یوه لویه رمه مېرې او پسونه
د سرو زرو دوه بوختی هم ورسروې
ایلینوله غلامانو سره راوړل
داسوغات و د سرداریمرا ولام ته
لام حیران و دپاچا دغه انعام ته
ایلینو د بنکلو سترگو په جادو کې
د مرموزو شونډو پټه موسکا وکړه
ویل یې هره ورځ سهار دلته راځمه
ستاو مخ ته به کینم چې ته راته گورې
زما خېره کړه له مرمر وڅخه جوړه
چې بنایست مې شي تلپاتې په جهان کې

چې دا خلک تر قیامتہ راتہ گوري
آفرین کوي دا ستا پر لسو گوتو
لام ته دا تر ټولو لوی سوغات بنکاره شو
د جهان له ستر خالقہ و خوشالہ
دیمرا انعام به څه وي خو آسونه
يو څو مېرې يا څه زریا څو پسونه
لوی نعمت د خدای راتلل د ایلینو دي
چې د عشق ټول ملنگان یې په سجدو دي
لویه خدایه ! اې د حسن ستر نقاشه
احسان مندیم ستا له دومره لوی پاداشه

پېنځم سرود

لایو خو ستوري به پاتې وو آسمان کې
د شپنو دهای و هوۍ نارې به راغلي
درمو د غاړو زنگ به په کرنگا شو
بوی د شنه سونگوري ډکه به فضا کړه
لام به واخېسته قلم او خټک لاس کې
سپین مرمر ته به یې وکتل له وراه
ایلینو به یې تصویر کړه سر تر پایه
د مرمرو سپینې تېرې بختوري
د دنیا تر ټولو بنکلي به انځور کړې
ته قامت به شی د حسن او دمینی
عاشقان به درته واره په سلام وي
خو دنیا وي خو یې خلک خو یې مینه

آفرين به په هنر د بري لام وي
 لام دخپلې ايلينو په صفت سرو
 ترانې يې د الفت ورته ويلې
 له مرمرو يې پترې پترې تراشلې
 له سهاره به د لام د خټک غږ و
 داوبو خپو له تېرو سره جنگ کړ
خړوبي لاشرهار کاوه په زوره
 د وايگل بنکلې دره په گلو پوښ وه
 د ځنگله دميوه دارو ونو منځ کې
پيغلي ډلې ډلې سروې په سندرو
 بنايسته فضا د بنکلي نورستان وه
 که جنت و ، نو دا سيمه په جهان وه
 هره ورځ ورته ولاړه ايلينو ده
 لام يې بنکلی بدن تراشي له مرمرو
 ستوري پريوځي ، لمر راوخيژي ، بيا شپه شي
 د مرمرو ډبره ورو ورو بنکلې کېږي
 اوس يو بنکلی اندام بنکاري په ډبره
 ول ول زلفې يې پرتې پرنۍ ملا دي
 دنگه غاړه يې د سپينې بتې خيال دی
 پر تهر يې د مرمرو انارونه
 دنري کميس خپې په کې انځور دي

راشه گوره دململ شاته ستونه
 دهنر په جادو منخ او پوزه جوړه
 له تندي يې دی ختلی لمرد حسن
 له ډبرې نه لام جوړ کړ لمرد حسن
 خو عجيبه ده چې کار يې پوره نه شو
 هنر مند لام دی حيران خو وس يې نه شته
 چې په خه هنر يې جوړې کا دوه سترگې
 لام ولاړ دی گوتې مروړي خپل هنر ته
 چې په خه کمال يې خوله کاندي را جوړه
 هغه راز او هغه رمز چې لري شونډې
 ها مرموزه موسکا سل بابو خبرې
 په خدا کې هغه پټ خاموش غمونه
 هغه درد چې په لېانو کې دی نغبنستی
 هغه خوله چې خاموشی کې کړي خبرې
 ها دغم په ساز چې تل وايي سندرې
 لام داسې خولې انځور ايستلی نه شي
 هيڅ پيغام يې دموسکا لوستلی نه شي
 لام دسترگو و انځور ته هم حيران دی
 په دې سترگو کې دکوم جادو اثر دی
 دغه سترگې په هزار ژبه گويا دي
 دا خاموشه تيره راز نه شي ويلي

په ڪتو کي هغه درد او هغه مينه
 خدايه څنگه يي انڇور کا په ڊبره
 په دي سترگو کي هم غم شته هم خونبي شته
 هم د مينې تلو سڀ دي په ڇپو کي
 هم د ٽولي دنيا پوهه په کي پته
 هم ماشوم غوندي ساده ساده خبري
 بس چي **وگوري** د سترگوهر نظر ته
 په هزار ځله دي غواړي خپلي غبر ته
 کري ستونه په هوس او په مستي کي
 لکه ډکي د شرابو دوه پيالي دي
 په کي قهر د زمري ، د هوسي ويره
 په کي وهم د عقاب ، بنڪلا د زر کي
 بس د سترگو او د شونڊو پت اندازي
 توپان راو لي پر زره دمين دواړه
 څه مسلات يي سره کري دي عاشق ته
 د شاعر قلم حيران يي دي تعريف ته
 انڇور گري په رنگونو کي راگير دي
 لام به څنگه کري ڊبره ورته جوړه
 دا قاتل حسن به څنگه زنداني شي
 ايلينو په خپل بنايست وه جادوگره
 طلسمونه يي په سترگو کي پت کري

بس دا ځل چې ايلينو راشی ديدن ته
 ترې به وپوښتمه راز ددې طلسم
 ستا په شونډو او په سترگو کې څه راز دی
 چې زما هنريې مات شو تصور ته
 وايه څه دې دي پټ کړي په څېره کې
 چې يې زه انځورولای په لاس نه شم
 خدای په څه انداز پيدا کړلې ستاسترگې
 او په څه خوږه موسکا يې شونډې وا کړې
 گراني وايه راز چې دلته يې انځور کړم
 په ډبره کې دې حسن جاويدان کړم
 دا جادو چې ستا څېره کې بنديوان دی
 دابد لپاره تېره راژوندي کړي
 دا اثر چې ستا څېره کې په څپو دی
 غراو سيند به دي صنم ته په سجده شي
 گراني وايه چې بنايست دې څنگه جوړ کړم
 ډبرې روح داستا په ښکلا موړ کړم

شپږم سرود

بل سهار چې دره ورو ورو وینیدله
شپه دلور و څو کو شاته پتیدله
لام د بنکلي ایلینو تر مخې ناست و
د جانان د بنکلي مخ په ننداره کې
ورک له ځان او له جهانه زلمی لام و
بس د شونډو او دسترگو په جادو کې
د تصویر په تصور کې یې ناکام و
ایلینو! داستا په سترگو کې څه پتې دي
وايه شونډې دي په کومه موسکا خاندې
لږ د خپل بنایست جادو راسره مل کړه
د خپل عشق په کراماتو مې کامل کړه
دا طلسم دا جادو په خپله وا کړه
نور مې خلاص له دومره لویې معما کړه

وايه څنگه ڊي موسڪا ڪر مه انڇوره
 لڙيو ڄل خوپه ساده نظر راڳوره
 ستا قامت مڻي ٽول جوڙ ڪري له مرمر و
 بس ڊ شونڊو او ڊ سترگو تصوير نه شته
 ڊ انيمگري صورت ڙوند راڅخه اخلي
 نور مڻي فن او هنر ڊ واره ڊي خلاص شوي
 نور په لاس ڪڍي نه قلم نه خٽڪ گرڇي
 نور له رنگ او له بڻي رنگه بيگانه يم
 نور مڻي گوتي له مرمر نه پردي شوي
 تر هغو چڻي ڊا تصوير ستا پوره نه ڪرم
 زه به ڙوند په څه اميد په څه پلمه ڪرم
 ايلينو چڻي خپل پيڪر ته وه حيرانه
 خپل اندام اندام بي وليد په مرمر ڪڍي
 دلام سترهنري راغي په نظر ڪڍي
 آفرين شه ڊجانان په گوتو باندي
 چڻي په څه هنري جوڙه ڪرم له تپري
 خوبس ڊا دلام ڊه پري مينڻي زور ڊي
 چڻي زما په شونڊو سترگو ڪڍي څه وينڻي
ڪوم جهان ڊي ڪوم بي راز او ڪوم بي شور ڊي
 گرانه لامه ! زما په شونڊو او نظر ڪڍي
 ستاد عشق او مينڻي تنده پته شوي

بس له تاسره کيسې دي او خبرې
 زړه مې غواړي درته ټولې دا بيان کړم
 ستا د عشق له شوره ډک دغه جهان کړم
 چې دا ستا پر مټو سر کېږدم ویده شم
 بېرته ستا سترگو ته گورم شم راوینسه
 چې دا ستا پر زنگانه زلفې خورې کړم
 تاته وایمه دمینې زر دا ستانه
 عشق له اوو غوټو نه تېر د ژوند مانا ده
 هره غوټه به په زر کاله پرانیزو
 زه اوته چې **سره یو** په راز او نیاز شو
 ستا ددې تصویر طلسم به پرې مات کړو
 که په سترگو کې مې ډوب شي بیا به پوه شی
 چې یې څنگه په مرمرو کې تصویر کړې
که په شونډو مې خوله کېږدې خوند ترې واخلي
 بیا به دغه اور په تېره کې ترسیم کړې
 بس زما او ستا د عشق مراد به دا وي
 چې زه ستا شم بند یوانه ته قیدي شي
 تا د زلفو په زنځیر د ځان بندي کړم
 له دې دو مره لوی جهان څخه دې پټ کړم
 له پاچا او له گدا څخه دې ورک کړم
 خوریا صفت زما د وصل در سره شي

چي افكار دي په يوه تنور پاخه شي
خو ددوه شونډو كتاب ولولي پوخ شي
خو دسترگو په رازونو دانشمند شي
خو زما حسن کي ورک شي خان پيدا کړي
چي دخپلي هستي راز درته معلوم شي
چي دالويه معما درته مانا کړي
بس په هغه ورغ به بيا خټک راواخلي
بس هغه شپبه به ستا قلم په کار شي
بيا پوره به ستا نيمگري داشه کار شي
يوه بله ايلينو به ته پيدا کړي
چي جهان کي ابدي د عشق يادگار وي

اووم سرود

له پارونه د ساړه باد لښکر راغی
 ځنگل پټ شو په سرو ژپرو پانو باندي
 سیند خپره په باد راوړیو پانو پوښ کړه
 مازیگر د زیري لمر زینې وړانگې
 لکه پریوځي زیر خراغ پر زرو باندي
 دوه شاهینه د اسمان پر لمن راغلل
 د درې پر سر له وریځو لږ را کوز شول
 بیگانه گامونه اوري په دره کې
 ځوان شاهین بله دوره وکړه او لوړ شو
 د مرغیو سیل ځنگله کې بیا پناه شو
 ایلینو لام نه رخصت واخپست او ولاړه
 ځوان عاشق یې لا د آس گامونه اوري
 لایې شته په خوله کې خوند د یار د شونډو

لايي مست نظر دسترگو تصوير ساتي
 لايي عطر د بدن هوا کي پاتي
 مازيگردي او سره هوا چليبري
 لمړته خو شيبې منزل تر غره دي پاتي
 چې ناخاپه له کوم لوري ششنههار شو سس
 دکوم مست او ياغي آس د پنبو غر دي
 يو آس نه دي ، دوه که درې ورسره نور دي
 له پنبو لاندي يې رغي کاني بنکته
 داسې بنکاري چې کوم لرې خای نه راغلل
 مساپر به وي کلبنوم ته خوک راغلي
 دلام سترگو کي يې خيال د دلبر مات شو
 خو سواره د غره له کينيې خوا نه راغلل
 د سپرو مشر پر تور آس رابنکاره شو
 لويه توره يې په ملا پورې تړلې
 پولادين خول يې پر سر ايښی له پاسه
 درې آسونه او سواره پسې روان وو
 بنکاري دل چې ددې مشر پاسبانان وو
 رانږدې شول دلام کور ته يو خوگامه
 لږ څه تم شول چې د کور خاوند پيدا کړي
 لام چې وکتل د جنگ سردار راغلی
 ها د تورو او د تنگ سردار راغلی

"گپڻس" چڱي لوي سردار د جنگ او د جگړي و
 مخامخ ولاړ لمن کي د دري و
 لام سلام و کړ راغليو ميلمنو ته
 اڀي ددي وطن نوموړو اتلانو
 خدای مور اوله ددي فقير درشل ته
 چيرته درومي او په کوم لور مو سفر دي
 په خپرو کي مو د اوږد مزله اثر دي
 گپڻس د آس وندني کلک کړ را نږدي شو
 بنه په خپر د لام د کور په ننداري شو :
 خوانه خوک يي دلته لري دغره خواته
 د کلبسوم له بناره لري دلته اوسي ؟
 بري لام يم واستاکار د تصويرونو
 د نقشونو هم د پايو او گلونو
 گپڻس چي خپر شو نو را کوز شوله خپل آسه
 پاسبانان يي هم را کپوتل له پاسه
 ويل يي : ته يي هغه ستر نقاش د سيمي
 نورستان دي چي هنر ته په سلام دي
 ستا دنوم آوازه ما هم اوريدلي
 ستا د گوتو انخورونه مي ليدلي
 خبر شوي يم چي تايما **جور** کړي
 په آس سپور دي تر کشمپره دي ليرلي

په کشمېر کې خلک ستا هنر ته گوري
 ديمرا پاچا حضور ته په گوندو دي
 هغه ته يې چې له تېرې خپره ساز کړې
 له لرگيو نه پيکر جوړ په اعجاز کړې
 دا خوبه شوه ، چې مې وليدلې دلته
 زه يم گيښ سردار د جنگ اود وژنو
 چې په توره مې خړوب دي ډېر سيندونه
 چې زما دلنکر غږ شي غرونه ريرېدي
 چې زما د سپرو شور شي زمکه بنوري
 زما سرتېري چې راپاڅي دنيا سوزي
 زما له وهمه د ديوانو اروا سوزي
 اوس روان يم ديمرا پاچا ماني ته
 خبر شوی يم يمرا دی تيرو تلی
 راجه گانو په جادو دی گمراه کړی
 ماله هند سره جگړه وه پيل کړی
 ډېر وگړي شول د پيل تر پېښو لاندې
 ډېر سرونه مې په تورو آواره کړل
 ډېرې زمکې مې راخپلې کړې يمرا ته
 مگر اوس يمرا د سولې غږ ايستلی
 راجه گانو ته يې امن دی ورکړی
 يمرا خپله خپره وړې ده کشمير ته

ده غرور دنورستان دى نن مات كړى
 زما د تورې تنده نه ده ماته شوې
 خم دربار ته ديمرا چې پيام وركړم
 زه به جنگ په هندوستان كې بيا ميلمه كړم
 زه به راوړمه دزرو انبارونه
 دالماسو دياقتو اميلونه
 ديمرا دربار به ډك له خزانو كړم
 نورستان به مور د لعلو په دانو كړم
 بري لامه **دامې يون دامې** سفر دى
 يو بل جنگ ته مې جوړ كړى لوى لښكر دى
 گېښ په ډېر غرور د جنگ داستان بيان كړ
 لام يې خپل قوت او زور ته هك حيران كړ
 باد راواوته له ستره هيندو كورنه
 د ځنگله دونو څانگې يې كزې كړې
 شنه پرده يې له مرمرو كړه راغونډه
 د گېښ سترگې په ډېره كې شوې خښې
 د حيرت گوته يې **غانبو** لاندې كېښوده
 دلام ستر هنر يې هوش له سره يووړ
 ويل يې وا ه! دنورستان د هنر پلاره
 دادې څه قيامت جوړ كړى په مرمرو كې
 وايه څوك د داسې حسن ده خاونده

داد چا خپره دې کښلې په ډبره
 ددې جسم مېرمن دومره ښايسته ده ؟
 که داستا هنر ده دومره ښکلې کړې
 وايه څوک دې په زرگي درننوتې
 چې دې خيال دی دومره ستر هنر کارلی
 زما زړه يې په ډبره کې بندي کړ
 ستا هنر ښاغلیه څومره دی پياوړی
 لام پرده پر مرمر بېرته راخوره کړه
 ويل يې نه ښاغلیه دا زما هنر نه دی
 ددې جسم ملکه ده ډبره ښکلې
 هومره ښکلې چې زما له ټوله خياله
 له هنره اوله روح نه هم ده ستره
 هومره حسن چې لري ددې خاونده
 زه عاجز يم دهغې له تصويره
 زه ناکام شوم چې يې جوړ کړمه بل مثل
 ايلينو دستر يمرالورده آغلي
 چې دسترو ښايستونو خزانه ده
 په اعجاز ده جوړه کړې دخداى گوتو
 زما هنر يې وتمثيل ته بهانه ده
 دا تمثال به لانيمگړی وي خو پايي
 زما قاصر هنر يې نه دی د تراشلو

د هغې شونډې او سترگې تفسير غواړي
زما خيال او فکري نه دي دويلو
زمانه به را پيدا کړي داسې گوتې
چې پوره کا زما هنر ددې په مينه
تر هغو به دا ولاړه وي همدلته
نا پيدا لکه زموږ دهستی وینه
دگېښ خيال دايلينو حسن کې ورک شو
د هغې دتش تمثال نندارې يووړ
نور جهان ورته راتنگ لکه گوتمی شو
دیمرا کورته روان په ناکامی شو

اتم سرود

داخو ورځې شوې ، چې لمر نيايي نه کا
داخو شپې دي ستوري نه کړي سترگه کونه
خو سهاره باد ځنگله کې چېرې پټ دی
دمست سيند خپې هم نه کړي غور ځنگونه
ها ، آشنا گوربتان نه شته په اسمان کې
زرکې نه کړي کا کړې او خرامونه
دنياگۍ دلام دخيال ده تکه توره
رڼا ورځ ورباندې غم دجانان اوري
داخو ورځې ايلينو نه ده راغلي
په دره کې يې دآس ششنههار نه شته
ددلبرې په ديدن پسې هلاک دی
زمکه کلکه اسمان لري دی يا خدايه
دادي څه دهجر اورته ورگوزار کړم

په ماڅه کاني د عشق له لوري کپري
 يا د يار دوصل هومره شريني وه
 په ديدار يې چې د ټول جهان پاچا وم
 اوس دهجر په لمبو کې داسې سوزم
 په دې لويه دنيا زه تک و تنهايم
 لام لاسرو په زنگون د غمو ايښی
 چې ناڅاپه په دره کې د آس غږ شو
 هلته لري مرغی والوتې له کانيو
 لام په سترگو باندي لاس کېښود او څېر شو
 زړه يې والوته له ډيري خوشالي نه
 د څېرې څېرې په کونج يې موسکا راغله
 هله زيری چې بنايسته محبوبا راغله
 لام دخپلې معشوقې مخ ته کړه منډه
 الينو په تونده منډه راروانه
 هلته لېرې له خپل آسه شوه راکوزه
 څه په زغرده سره غاړه او غړی شول
 يو له بله يې تودې مچکې غلا کړې
 دوصل په اور تاوده شول بدنونه
 الينو ورو سلگيو ده اخېستي
 پر سينه دلام يې سر ايښی او ژاري
 لام په خوا پورې نيولې خپله مينه

هک حيران چې خه پېښ شوي په دربار کې
زما بنکلې شهزادگۍ ووايه خه دي
دا خو ورځې ولې نه راتلې ديدن ته
زما زړه لکه دمنې پانه رپردي
وايه خه دي چې دې بنکلې سترگې ژاړي
راځه ولاړ شو د هغې پرېښې تر غاړې
د هغې گورې خپرې سيوري ته کينو
راځه هلته به لږ دمه وکړو دواړه
ځه چې وچې دې کړم تورې بنکلې سترگې
خداى به هر څه کړي آسانه ته مه ژاړه

نهم سرود

دهاگورې خپړې سيوری د يار غېږه
پاس اسمان کې دهيليو يو خو خيله
سيند خپې وهي پر کاهو سينه موني
غره د دوه مينو خوالې ته غوږ ايښی
ايلينو لام ته کپسه کوي په بېره :
گيښ راغلی و دربار ته په ډېر قهر
ويل يې ماده ملا ترلې هندوستان ته
حم راوړمه د سرو سپينو انبارونه
ستر يما ولې د سولې غږ ايستلی
په ريښتيا چې زموږ پاچا دی تېرو تلی
گرانه لاهمه ! په دربار کې گونگوسې دي
مال اراچې د يما ناسکه وروردی
اوس له گيښ سره يو ځای دی په دی جنگ کې

وایي زه دې یم ملاتړ دهند په جنگ کې
 که ته را کړې پاچاهي دیمرا ماته
 گینس په پته مالیرا سره لاس یو کړ
 ویل یې ته به یې پاچا زه به سالاریم
 خوزه غوارمه یو بل څه له درباره
 ایلینو چې شهزادگی دنورستان ده
 زه یې لاس غوارم چې شي زما مېرمنه
 مالیرا! خپله وریره وماته را کړه
 زه به تاج دیمرا تاته درپه سر کړم
 لښکر ټول زما دنوم فرمانبردار دی
 دیمرا پاچاهي تاسره ښه زیب کا
 زه اوته دهندوستان خزاني واره
 له سروزرو به مانی کړم درته هسکې
 زور یمرا به په سیاه چال کې بند یوان کړو
 نورستان به ټول داستا په حواله وي
 له الماسو به دې ډکه خزانه وي
 بس ته ښکلې الینو وماته را کړه
 پاچاهي او خزاني له مانه غواره
 ماته وکړې دا خبرې گرانه لامه
 زما کنیزی چې **محرمه** ددربارده
 دهغې زلمی مین چې دی ساتونکی

ماليرا سره هميش تر خنگ ولاړوي
 دا خبرې يې وې کړې محبوبې ته
 او هغې راته په پټه داسې وويل :
گېښ او تره دې دا سودا کړې په پټه
 تابه ورکړې د جنگونو دې سردار ته
 پاچاهي به مال اراته شي ورپاتې
 ستر يمره به په سياه چال کې بنديوان شي
 گرانه لامه داسې ستر فساد روان دی
 الينو به په سرو زرو درنه يوسي
 نه به لام وي نه به ژوند د عشق په غېږ کې
 پلار به لاړ شي په تيارو کې به بندي شي
 د دښمن په کور به ناسته يم پريشانه
 له داهسې ژونده مرگ ماته بهتر دی
 ځکه ما دخپل مرگي تړون دی کړی
 مگر اې زما دژوند ستره واکداره
 زما دزړه او زما د عشق ځوانه سلطانه
 زما وجود کې ستا د عشق يو خوږ يادگار دی
 زموږ دميني شهزاده دی زما په نس کې
 دا يادگار ماته له خپله ځانه گران دی
 زما ټول جهان په ده باندې ودان دی
 زما ژوند اوس ستا د عشق په لاس گرو دی

گرانہ لامہ دڙوندون او مرگ ترمنخ یم
 پلار به بپرتہ را روان وي له کشمپرہ
 بی خبرہ له دی دومرہ شور ماشورہ
 مال ارا او گپنس پتہ داسی ترون کپی
 چپی به لارہ ورته ونیسی چترال کپی
 دلته خلک دیمرا پاچا په خوا دی
 دلته گپنس نه خلک کرکه او نفرت کپی
 زموږ خلک نور له وینو سترپی شوی
 هم له تورو له تورزنو سترپی شوی
 مال ارا او گپنس ورخی دیمرا مخ ته
 غواړی رایپی ولپی دلته لاس تړلی
 دلنسکر په زور پاچا به مال اراشی
 نورستان ته به خه توره تیاره راشی
 گرانہ لامہ له دربارہ او له کوره
 نن سهار توره تیاره ووتم پتہ
 غلامان او کنیزانی بی خبرہ
 له یو آس سره راغلی یمہ دلته
 ستا فرزند می په خپل بطن کپی ساتلی
 ستا د عشق جسد می دلته دی راوړی
 یا په خپلو لاسو ووژنه موږ دواړه
 یا دخپلو متو منخ کپی پناه را کړه

لام له دواړو متيو ونيوه محبوبه
 ويل يې زرڅلې که مې شم او ژوندي شم
 مرگ به ستا يوه وپنسته ته لاس درنه وړي
 زه به جنگ ته د شيطان توره تر ملا کړم
 آواره به يې لښکر او **سرداران** کړم
 تردې مخکې چې لښکر دگيښ تيار شي
 زه به لاړ شم ديمرا پاچا کاروان ته
 لوی سردار د سردارانو به خبر کړم
 په دې ټولو به يې پوه په ډېر هنر کړم
 زما محبوبې همدا اوس به دې مخ ښکل کړم
 دچترال په لوري اوس زما سفر دی
 په کلنسوم کې زما خپل غيرتي دوست دی
 ترهغو چې زه راگرځم له سفره
 ته به هلته پته اوسې له شیطانه
 گراني! ته زما مغروره زړوره
 لکه مسته زمري ويره له چامه کړه
 بس ترڅو چې لام ژوندي وي تاسره دی
 څوک دې سيوري ته هم نه شي درکتلاي
 بري لام لکه سپاهي درته ولاړ دی
 ايلينو تر خپل جانانه مټې تاو کړې
 ويل يې نه زما پاچا زما محبوبه

تايوازي پرينبودي نه شم سفرته
ستا محبوبه به ركاب كې درسره وي
زه م خم چي دخپل پلار مخې ته ورشم
ټوله لاره به دې زړه په مينه ساتم
خومره لرې چې زه تنبتم له شيطانه
خومره ډېره چې له تاسره يو خای شم
هومره ژوند به راته ژوند وي په جنت كې
تايوازي پرينبودي نه شم محنت كې
ټوله لاره به دې خوراك وي زما شونډې
ټول مزل به اوبه خبني زما دحسن
هره شپه به دې توده غېږه كې ساتم
هر سهار به دې په زلفو ويښومه
گرانه لامله ستا نفس سره به پاييم
خو چې ته يې زه به ستا په تماشايم

لسم سرود

لوړو څو کو کې لومړۍ واوره بنکاره شوه
 هیندو کونښ دمنې باد ته سینه سپر کړه
 سیند په توند اتن لا اچولې څنې
 مهاجرې هیلۍ خیل خیل تیریدلې
 په وزرو بې پستې وریځې څیرو لې
 دوه آسونه لکه باد په منډه سروو
 پر سپین آس نیلې جامو کې ایلینو وه
 تورې زلفې بې د باد په څپو مستې
 پرسمند باندي ځوان لام لکه باد ځغلي
 د محبوبې پروصال بې زړه خوشال دی
 د راسا د سیند په لوري بې منزل دی
 هسکو غرونو کې بې جوړ د عشق بورجل دی
 نه بې خوب نه بې آرام او نه بې دمه
 بس په منډه شپې او ورځې دې تیریرې
 حاسدان پرې خبر مه کړې لویه خدایه
 تریخ بې د اخوږ سفر مه کړې لویه خدایه

يوولسم سرود

د راسا له سينده مسته وړمه راغله
د خپو توپاني غږ يې غرو کې پيچي
لکه بحر خوک په تنگه دره سيخ کړي
له هيسته يې هسک غرونه هم لږزيری
د راسا د بستر غاړه شنه ورشو کې
دوه آسونه جوړه خري سپين سهارده
دوه مينه يو دبل پر غږ تاوده دي
ټوله شپه يې په مزله وهلي لارده
ټوله ورځ يې اوږد مزل دی لا په مخ کې
تر چتراله دي لاغرونه گڼگونه
دلام سترگې دي ستومانه لالهانده
پټ په سر کې يې تيريزي زر فکرونه

که گيښن مخکې لا لېرلي وي سرتيري
 که يمر اچا بي لاس ته وي لويديلی
 که لښکر د د بنمنانو مخ ته راشي
 مال ارا که دهند جنگ ته لښکر جوړ کړي
 آواره به څومره خلک شي له کوره
 څومره ميندې به شي پورې په زامنو
 څومره خويندې به شي ورارې په زلميو
 څومره ښکلي ماشومان به يتيمان شي
 څومره چټې به اسيرې شي دتورو
 څه ماني او څه جونگړې به تالا شي
 څه ښارونه به دجنگ په اور کې سوځي
 زما دستر بلورستان نوم به هم تور شي
 کلښو ميان به شي بدنامه په دنيا کې
 د يمراد خيړ لاس به هم رالڼد شي
 نور به څوک د پاچا نوم اخېستی نه شي
 له خيرو به يې خالي شي مزدکونه
 دلام ستر هنر به هيڅ چاته نه ښکاري
 په لرگينو خيرو بل به شي اورونه
 زما ښکلي ايلينو به خدايزده څه شي
 زما له مرگه به يې څومره زړگي مات شي
 زما دميني نښه ، زما عزيز فرزند به

خدايزده كومو ناكسانو ته احتياج وي
په نازكې ايلينو به د دنمنو
گډه د قهر او د ظلم تور تاراج وي
خدايه مه راولې هسې ورځ هېڅكله
چې پر سوله باندي بر د جگړې ديو شى
دلام ژوند دې هزار ځله قرباني وي
بري لام به خپلې وينې نذرانه كړي
چې د بنكلې ايلينو غرور خوندي وي

د ولسم سرود

د چترال هوا د ژمي خبر اوږ
خلکو بيا کړې پوستينچونه جامې سازې
د ليمخيو خولۍ بڼې پر سر راکش شوي
بيا شوي پتې د سيند لوني نظر بازي
ميخانوکې بيا زاړه شراب گرځيږي
په کړنگا سرد پسونو زنگولي شوي
له ورشو څخه را کوزې شوي خزان کې
د چترال د پاچا شل زره رمې شوي
شپه په ستورو ډک اسمان ، زمکه رڼا ده
د چترال د پاچا کور کې ميلمستيا ده
ستر يمراته يې پييلي دي پسونه
درباريان ورڅخه لاس تبرک غواړي
پاچاهم لاس په نامه ورته ولاړ دی

وایي زما ستره سرداره عرض می واوره
 دچترال دخلکو هیله درته وایم
 وایي خو ورځې نور هم زموږ میلمه شه
 چې موږ ټول درته راټولې نذرانې کړو
 ستاقلنگ پر موږه پاتې له کلونو
 ستا دبنکلي ایلینوگانې پر موږ دي
 چترالي گن کمیسونه ورته اوبو
 زموږ شل زره رمې تانه کوربان شه
 درسره به کړو زر مېرې او پسونه
 منگوټي مودي ډک کړي ، دغره شات دي
 پوستینچې هم د ورینمو بی پوښونه
 ملکې ته زموږ له لوري دا سوغات دي
 ستا دعدل برکت دي زموږ سرداره
 چې چترال له نعمتونو څخه ډک دی
 زموږ شل زره رمې تانه کوربان شه
 یو خو ورځې زموږ دسیمې میلمانه شی
 د راسا دسیند اوبه چې شوې لږ کمې
 بیا به هله خپل کلبنوم ته ورستانه شی
 خو یما هغه سردار د سردارانو
 په مننه شاه چترال ته موسکا وکړه
 ویل یې : ستاسو دې آباد وي خپل کورونه

ټولې شل زره رمې مو شه سل زره
خپل نغري مو شه تاوده په خپلو خسو
پاچاهي دې دچترال تل برقرار وي
په ورينمو اوسئ پټه خواږه په شاتو
يم روان لرمه بېره خپل کاله ته
دا خو شپې وينمه بد کرکجن خوبونه
خدای دې ساتي زما خلک بد نظر نه
بس سبا سهر به يون وي له چتراله
دراسا سيند نه تيريرمه **بازگل** کې
هلته خلکو د خپريو پول ترلی
تردې مخکې چې اوله واوره پريوځي
له درو څخه به تير زما کاروان شي
خم چې گرانه ايلينو به انتظار وي
زما خلک زما کور به ناچار وي

دیارلسم سرود

د یو خر ما بنام فضا ده په دره کې
 لومړني ستوري سترگگ وهي آسمان کې
 د درې له دواړه لوریو شنو ځنگلونه
 د چنچنو غبرلا اوس هم پورته کېږي
 چېرې بوم غبر را بهر کړي له ځنگله نه
 داسې بنکاري شپه په بیړه را روانه
 یو کاروان راځي په لاره له چتراله
 دوه سپاره یې مخامخ شول په دره کې
 یو سپین آس پرې اسماني تیکری رپېږي
 په سمند باندې یو دنگ زلمی بنکاريږي
 په چوپتیا کې سپاره مل دلوی کاروان شول
 په ځنگله کې چې خاموش جوړه مارغان شول
 په دره باندې رڼا د سپوږمۍ راغله
 سیند د ستورو شنه هینداره شوه ځلیږي
 یوې بنکلې سرد پلار پر تتر ایښي
 په رکاب کې یې د ځوان توره ځلیږي

خوار لسم سرود

د راسا په چپه غاړه شین چمن دی
سپیدی وچاودلې یو یو ستوری کوچي
د سهار عطر له باد سره خور یږي
د غره هسک کې د خیر یو گڼ ځنگل ته
خو چټک توره پر لاس سواره پناه شول
دا سرتیري دیمرا پاچا استازي
وکلبنوم ته دي روان په پتولارو
چې بندي هغه سرکښ د پاچا ورور کړي
هم د ټول نورستان خلک پرې خبر کړي
چې گڼېن لار د بغاوت ده خپله کړې
سالاران د لښکر ټول سره یو ځای شي
د دربار او دمزدک ساتنه وکړي
د پاچا لښکر تیار راسا ته راشي

چي دگپښ د سپرو لاره کړي وربنده
 ديمرا کاروان روان په بله لار شو
 دراسا پر غاړه ځي لوی ننگرهار ته
 چي پر لار د لمپا کا راشي کلبنوم ته
 ديمرا کاروان روان په اوږد مزل شو
 له اسماره بيا کامي بيا درونتي ته
 لمپا کا نه به راتا و په الينگار شي
 دنبايسته بلورستان لاري دي ډيري
 ننگرهار هوا په ژمي کې جنت ده
 لمپا کا کې به لوی جشن دوا ده کړو
 لام او بنکلي ايلينو به ديوبل شي
 چي بيا باد د پسرلي عطرونه راوړل
 له گلونو سره مل به کور ته ولاړ شو
 اوږد مزل دی لوی کاروان ځي ننگرهار ته
 ها وطن چي تل بهار په کې ميلمه وي
 د بلبلو چغهار په کې ميلمه وي
 لمپا کا لکه په شنه کمييس کې پېغله
 اوږي ژمي سبزه زار په کې ميلمه وي
 لمپا کا کې ديمرا د کاروان مخ ته
 نراو بنځي له کورونو راوتلي
 د ډولونو مست آواز راځي له ليري

خنور په اتنونو راوتلي
 لمپاكا كې دي جشنونه نڅاگانې
 نن خبرونه له كلبنومه دي راغلي
 درباريانو مال ارازندانې كړې
 گېښ له خپلو خويارانو سره ورك دى
 خلك وايي چې د يونښ دربار ته **تल्ली**
 ها بد جنسه د بديو ديو په غره كې
 چې شيطان غوندي تيارو كې پاچاهي كړي
 گېښ قسم د انتقام و كړ او ورك شو
 يونښ په لرې غرو كې پټ دى له يمرانه
 گېښ به هم ورسره هلته وي پټ شوى
 قاصدانو دا خبر ورته راوړى
 خو يمران د خپلې فتحې جشن لمانځي
 لمپاكا يې خراغانه په ډيوو كړ
 خو كنيږې غلامان يې مقرر كړل
 چې شيره كې د سو ما لونغ خيسته كړي
 د گلابو پانې هم ورسره مل كړي
 ايلينو او لام به ځان ووينځي دواړه
 پكتانه او كتيان گډ شول په ناټونو
 له داريا سره سندرې دي د پيغلو
 د پاچا په حكم لوى اعزاز دلام شو

ايلينو ددې وطن تر ټولو بڼكلې
 د بڼايسته سترگو باڼه په اداء نيغ كا
 اووه كنيږې يې سينگار ته گردې ناستې
 څوك پتنيك ورته په غوږ كا څوك په غاړه
 څوك كېږې ورته په بڼكلې كميښ ټومبي
 څوك يې توري اوږدې زلفې عنبر بيز كا
 څوك يې لاس باندي تړي خيښته نكروزي
 څوك كتره په كمر بند كې د لام ټومبي
 څوك يې جوړې دموزو چپه پرې كا
 څوك يې سمه پرسر بڼكلې بڼپټوپه كړي
 څوك دبټې بڼې ږدي دكترې خواته
 ښات روان دي ، څه شرنكا دتورو خيږي
 ډول په مست آواز زلمو كې وينه تاو كړي
 دوه مين به خپل مراد مومي خوښي ده
 لمپاكا كې جوړه شوې نن بنادي ده
 نن دلام او ايلينو دواډه شپه ده
 لمپاكا كې جوړه شوې غلغله ده

پنڄلسم سرود

سڀ کال ٻنڪلي پسرلي پر گلبنوم راغي
سڀ کال ڇ پر دغره گلونه زرغونه دي
سڀ کال ڇ پر ٻي توتڪي او ڇ پر ٻي زاني
سڀ کال ڇ پر شنيلي راشنه شول په ويالو ڪي
ڇ پر ڪبلي په دامانو ڪي په ٽوپڪو
خو غرخي دلورو ڇوڪو په ناوو ڪي
سڀ کال ڇ پر ٻي هوسي مستي خراماني
سڀ کال ڇ پر دغره چرگان په ٽپ ٽپو دي
ڇ پر خيلونه د سيسيو د چنچنو
ڇ پر ٻي زرڪي په ڪت ڪت دي سردرو ڪي
د سپرلي دهوا بوي مڙه را ژوندي ڪا
د درو فضا د عطرو خزانه ده
سڀ کال ڇ پر ٻي رمي ڇ پر ٻي شپني دي

مستې نجونې په سوما پسې راوتې
 په شاتو تو يې رنگ کړې شونډې سرې دي
 سرکال هر سهار دلام دختک غږدی
 په دره کې يې تراشلې خو خېرې دي
 دلام کور اوس هاد غره جونگره نه ده
 د خېريو له لرگي يې جوړ کورگی دی
 شاته لويه کتاره تاو له پسونو
 دوه آسونه هم ولاړ دونو خنگ ته
 خو وزې له شيدو ډکې شوخې شوخې
 خو ورغومي په ترپکو هاخوا ديخوا
 ايلينو د شيدو جام راوړي خپل لام ته
 دواړه وځاندي او ډوب شي په يوبل کې
 ته وانه يې دي ليدلي خو کلونه
 ته واڅومره دي يو ځای هومره دي وږي
 يو دبل ليدو ته لا شي پسې تږي
 لام ختک پر زمکه کيږدي يار ته راشي
 خېرې گوتې يې له متو کړي چارپيري
 څه شيبه د ايلينو سترگو کې ډوب شي
 بيا يې شونډو ته په ځير نظر وگوري
 خدايزده ولې دغه شونډې دغه سترگې
 لاهم ډکې دي له سل زره رازونو

خدايزده ولي لام ته لويې معما وې
 خدايزده ولي په کې پتې فلسفې دي
 لام بيا وگوري هغه مرمرې پژه
 چې ولاړه دغره څنگ ته ده لادنگه
 عظمت دلام دستر هنريې نښه
 خولا هم سترگې او شونډې په کې نه شته
 لام محبوبې ته نږدې شي بيا يې ښکل کړي
 ورته وايي: ايلينو! ښکلې کوډگري
 ستا په سترگو ستا په شونډو کې داڅه دي
 چې لا اوس هم ما تفسير او مانا نه کړې
 لامې هم په خپل هنر کې خوندي نه کړې
 لامې هم ستا څېره نه ده پوره کړې
 لاخو هم د سپين مرمر په ښکلي مخ کې
 ښکلې شونډې او مرموزې سترگې نشته
 تاخو ويل چې ته زما شي او زه ستا شم
 چې د وصل په خوږو دواړه ماړه شوو
 چې دا ستا پرمتو سر کېږم ویده شم
 بېرته ستا سترگو ته گورم شم راوینښه
 چې دا ستا پرزنګانه زلفې خورې کړم
 تاته وایمه دمینی زر دا ستانه
 عشق له اوو غوتو نه تېر دژوند ما نا ده

هره غوټه به په زر کاله پرانيزو
 زه او ته چې سره يو په راز او نياز شو
 ستا ددې تصوير طلسم به پرې مات شي
 بس په هغه ورځ به بيا خټک راواخلې
 بس هغه شيبه به ستا قلم په کار شي
 بيا پوره به ستا نيمگري داشهکار شي
 يوه بله ايلينو به ته پيدا کړې
 چې جهان کې ابدي د عشق يادگار شي
 نو! زما بنکلي کوډگري راته وايه!
 زه او ته خو اوس د عشق په تار تړلي
اوس خو دواړه يو دبل يو سره يو يو
 لا طلسم ستا دشونډو ستا دسترگو
 لاجادو ستا دبنکلامات شوی نه دی
 راته وايه چې به کله خټک واخلم
 ستا دا بنکلی انځور څه وخت پوره کېږي
 زه دې وړی يم دسترگو په څپو کې
 زه دې ډوب يم د خولې د شاتو خم کې
 خو لانه دي ما لوستلي دا رازونه
 ستا په سترگو کې د کوډو طلسمونه
 لادې سترگې په کتو کې اثرناکې
 لادې شونډې په ترڅه موسکا بې باکې

دا عجيب ڪا ته او دارنگه موسڪا دي
 لازما د تخييل له هسڪه لوڙي
 لازما د خيال لمن ڪي نه ڄايري
 ستا ڪا ته او ستا د شونڊو داستانونه
 ايلينو يوه موسڪا جانان ته و ڪره
 بيايي سر پر سينه ڪپنڊو ده په مينه
 ويل يي : زما د ٽولي ميني په راز پوهه
 زما د حسن په ڇپو ڪي لامبوزنه !
 ليونتوب ته دي لوڳي شمه جانانه
 لاخوزر ڪلونه نه دي اوبنتلي
 لاخوموره يو ، يوبل ته تڙي وڙي
 لا د عشق له سمندر ه يو ڄو ڄاڇڪي
 لا **د ميني** له اسمانه يوه دوه ستوري
 لا تراوسه خود عشق له تاوه سوڄو
 لاخوزما سترگي غمجنې غمازاني
 لامپ شونڊو ڪيسي نه دي درته ڪري
 لا د بنمن چيري ژوندي دي زمور دميني
 لاخوڊ پردي حاسدان په دي جهان ڪي
 لا طلسم ديونن مات نه دي په غرو ڪي
 جادو ڪريونن لمسوي دگينن لڻسڪري
 لاخولري ڪلي لوٽ ڪري رمي يوسي

لا په غيشو باندي ولي بزې پسونه
لا چرو باندي شيپانه خوانان تپي کا
لا خولاري بندوي دکاروانونو
لا وطن آرامه نه دی گرانه لومه
لا د سولي مرغی نه دي را الوتې
چې لا يو ماشوم په دې وطن کې ژاړي
چې لا يو زخم وهي خريکې بدن کې
چې لا ځي دمیندو سترگو خخه اوبسکې
تر هغو به زما په سترگو کې غم پت وي
تر هغو به مې ترخه موسکا په خوله وي
ستا هنر به لا نيمگړی وي تر هغو
چې لا غر د ظلم ورک نه شي وطن کې

شپارسم سرود

دوه مینو لاد مېنې کیسې کرلې
 خدایزده خو مره یو دبل سترگو کې ډوب وو
 چې خپرې نه یو غږ د ژړا راغی
 «سونارا» له خوبه وینس شو په زانگو کې
 په آبی سترگو یې موټي واره ایښي
 تنکی شونډې یې مری مری کولې
 ایلینو دخپل محبوب منگولې پریښوي
 ورو یې منډه کره چې خپل ماشوم راواخلي
 په آسمان کې دوه بازانو خرخ راو خوړ
 خو هوسی په لوړه خوکه شوې راهسکې
 طلایي ماهیان د سیند غاړې ته راغلل
 په چینه کې نجلۍ ډک ختین منگی کر
 له یو دنگ نښتر نه والوتې بلبلې
 لام خټگ واخیست او غلی غلی موسک شو
 سونارا یې د زرګي غمونه هېر کرل
 آس یې وشیشنېد پښې ته یې ټک ورکر
 لام مرمر باندي د تراش رمبی راوکېښ

اولسم سرود

هلته برد لوړو غرو په يوه خوكه

تور گړنگ دی هيبتناکه خوله يې چاکه
يوه توره مغاره ده لويه غره کې
پرې را زورند دکوپړيو ، يولوی هار دی
تل يې خوله کې د اورونو لمبې بلې
په دالان کې يې خپرې دي ډبرينې
داخپرې دي د بنامار ناست په زمريو
تيرې داړې يې راوتې دي له خولې نه
دا دربار د شيطانانو د سردار دی
يونب جوړ کړی پت په غره کې دکښتون دی
سور له اوره شيطان ناست دی پاچاهي کړي
غلامان يې دي راوستي په زرگونو
کنيزانې يې هم ډېرې تر سلگونو

بس د ظلم پاچاهي يې ده روانه
 له کلونو له پيريو له پخوانه
 اوس رتلی گپښ ددې دربار ميلمه دی
 لکه مار غوندې زخمي دی په غوسه دی
 وايي سر کال به کسات له يمرا اخلم
 ايلينو پسي ورځمه اولام وژنم
 پاچاهي به دکلبنوم لوت او تاراج کړم
 ديمرا سر به راييل له تخت و تاج کړم
 مگر يوبن هغه سردار د شيطانانو
 ورته وايي چې دا کار اسانه نه دی
 آسمانونو کې تړون ديمرا شوی
 دکلبنوم پاچاهي ده ته ورکړل شوې
 قدرت ده ته يو طلسم دی ترلی
 يمرا ځکه نازولی شو اسمان ته
 چې دلام او ايلينو وصلت يې وکړ
 دې لپاره اسمانونو تړون وکړ
 خو چې دا طلسم وي د اسمانونو
 تر هغو به وي يمرا سلطان د زړونو
 تر هغو به مزد کونه په ده ډک وي
 تر هغو به پرې کلبنوم بنيراز ودان وي
 خو کتاب د شيطانانو د اور وايي

چي که خوک هاغه تصوير دمرمر مات کري
 هاخبره دايلينو چي لام تراشلي
 ها چي لا يي سترگي نه دي کيندل شوي
 ها په مخ يي چي لا خوله او شوندي نه شته
 بس که ماته دا خبره شي په دبرو
 بيا به مات شي دا طلسم داسمان هم
 هغه وخت به ته يمرا کري رانسکوره
 هغه وخت به يي تاراج کري دربارونه
 هم به ماتي کري خبري او مزد کونه
 گپنبه! خو چي مرمري خبره وي جوړه
 تر هغو به ستا ترلي وي لاسونه
 گپنبس سجده وکره د يونس پنبو ته پريوت
 ويل يي اي د اور او شپو لويه سرداره
 ته خو هره شپه له دي دري کوزيري
 پت تيارو کي په ناوليو باندي گرخي
 تاخارد د تورو شپو کي خان نغارلي
 په وژونکو ارواگانو باندي پرخي
 هره شپه دي دواړه سترگي تکي سرې شي
 لکه دوه داور سکروتي او لمبي شي
 خوک يمرا نه کري بي لاري خوک مزدک نه
 خوک له مينې او له سولي نه بيزار کري

ته چې هر شپه پر كليو باندې ګرځي
 نو بيا و لي دا طلسم ماتوي نه
 و لي سپين مرمړ په خاورو پرځوي نه
 چې هم مات شي د اسمان دغه طلسم
 هم يمړانه پاچاهي په زور كړو خپله
 هم ويجاړه كړو دنيا دلام دميني
 زه خونه شم كوزيدلای شنو درو ته
 ديمرا په حكم ټول زما د بنمن دي
 زه خو نه شمه ورتلای چې جادو مات كړم
 نو د شپو او د لمبو ستره سرداره
 وايه څه ته لا په تمه تمه ناست يې
 چې طلسم د اسمان به كله مات شي
 يوبن نږدې شو خپل ملگري گپبن سردار ته
 ورو يې وويل : زما خبره واوړه
 زه قدرت نه لرم دا چې ورنږدې شم
 د مرمرو هغې بنكلې ايلينو ته
 داسې شوی دی طلسم چې شيطان به
 سل قدمه نږدې ورنشي هيڅكله
 دا خپره اوس د ارواحو لښكر ساتي
 دوی نېزې د تندرونو دي نيولي
 زما لښكر د شيطانانو ترې ويرېږي

څلور خواوې سل سل گامه ترې راتاو دي
 مهترلام پخپله هم له دې خبر دی
 دمرمر و داڅېره ارواوې ساتي
 مور به چېرې هم هغې ته نږدې نه شو
 د ارواوو له لښکر سره مو نه شی
 زموږ له تندر او بریښنا سره جنگ نه شي
 گېښه! دا جادو اسانه نه ماتېږي
 د بریښنا لښکرې نه دي دو هلو
 دمرمر و داڅېره ده ډېره کلکه
 شیطانونان يې قادر نه په ماتولو
 او که نه ما به پخوا وای پرځولي
 دا څېره به مې په خاور وای موبنلې
 گېښ له قهره سور او شین شو تاو راتاو شو
 یو څه چوپ شو خو ناڅاپه راولاړ شو
 په شنو سترگو کې يې رنگ دامید راغی
 شیطاني فکري يې سر کې را پیدا شو
 له اوږو يې یوښ راو نیوه لاسو کې
 ویل يې اې د شیطاني طاقت سرداره
 ما لیدلې ده څېره دمرمر سپینه
 چې ولاړه ده د غره او سیند تر منځه
 پاس د غره یو لوی کمر دی لویه پرنه

بس را بيل به كړو كمر له لويې پرېښې
 چې راوړغړي تر زمكې د سيند خواته
 چې كمر راشي او سپين مرمر كړي لاندې
 نه به پاتې شي خپره نه د لام مېنه
 د مرمر و ايلينو به ريز مريز شي
 او له خاورو سره خاورې به شي دواړه
 هم طلسم د اسمان به په كې مات شي
 هم لښكر به دارواحو تار په تار شي
 د يونن قصر كې بل اور په غرغړو شو
 د شيطان تكو سرو سترگو لمبې و كړې
 د غار خولې كې يو بوم برنډې كړلې سترگې
 د شپې تور بنا پيركان په پرېرو شول
 يو تور مار د سويې سپين بچي راوښو
 سپورمې ولاړه شوه د غرونو شاته پته
 د سيند غږ له لرې لرې نه راتللو
 باد په پرېښو كې راتاو په شغهار شو
 يونن ديار خبرې ډېرو حېران كړي
 لږ خوشاله و، لږ ويري و اخېستې
 خوله گېښ سره يې ومنله دا چې
 لوی كمر پر مرمر يني خيري بېل كړي
 ايلينو د سپين مرمر خاورې ايرې كړي

اتلسم سرود

نیمه شپه ده ستورو ټول آسمان نیولی
د چوپتیا لښکرو ټول جهان نیولی
باد ځنگله کې غلی غلی خانگې شماری
سیند له شوره پریوتلی ورو روان دی
لام آسمان ته دي لادوه سترگې نیولې
خدا یزده ولې یو پټ غم پر زړه داغلی
نن شپه خوب ور څخه تللی مروردی
ننوتی یې په زړه د غم لښکر دی
یو ځل څیر شي خپلې بڼکلې محبوبې ته
ایلینو په درانه خوب ویده پالنگ کې
هلته لري سونار ا په ناز ویده دی
خوړې زلفې د بنا ایسته محبوبې نرمې
د لام لاس ورباندې ایښی په ورینمو

دنيا سيوري يي بناڪاري و سپورمي ته
 دنيايسته اننگو حل يي زرگي غلا ڪري
 خداه لاه خه بختوردي ستا جهان ڪي
 چي دتولي دنيا بناڪلي يي ترخوا ده
 مگر خدايزده نن شپه ولي شپه اورده شوه
 خوب يي خوانو زرخوا سترگو خه تللي
 لام له لري دغره پرنبي خه اوري
 ورک غرونه بيگانه ، دگونگوسيو
 ياراغلي به هوسي وي يا به پرانگ وي
 مگرولي دلام زره ڪي اند پنينه ده ؟
 تولي مبري او پسونه هم خوندي دي
 هم آسونه دي دننه په آغيل ڪي
 مگر نن يي ولي زره ڪي خرخشه ده ؟
 زريي سترگو ته خبره دممر راغله
 آه ! داخنه راپه زره شوه مرمينه
 بنايي مخ د ايلينو به کوم خه غواړي ؟
 ته لږ وار و ڪره چي ورشم ويي وگورم
 لږ د زره غم يي پينو ته نذرانه ڪرم
 ها چي ورکي يي دي شوندي او هم سترگي
 لږ به ڊکه تري د خيال شنه پيمانه ڪرم
 لام **راوت** نيمه شپه ڪي چوترې نه

د سيند غږ يې په غوږونو کې راتاو شو
 ورو ورو ولاړه د مرمرو خېرې خواته
 ايلينو وه لکه تکه سپينه بته
 چې د تورو خپو منځ کې په نڅاوي
 لکه سپين سوسن **تو مېلی** وي په زلفو
 لکه ستوری د سهيل وی راختلی
 لکه سپين لاس د دلبر وي راوتلی
 د تک تور بخمل له خوړنده لستونې
 آه چې څومره د مرمرو خېره بڼکلې
 ددې شپې په تاریکۍ کې ورته بڼکاري
 لام يې مخ ته په يوه گونده راکيناست
 ورو يې سر تر پايه ټوله وڅارله
 ځوان نقاش دخپل هنر په ننداره شو
 د سپوږمۍ رڼايې مخ باندې پريوتې
 د بڼکلا صنم يې لادې بڼکلې کړې
 لام يې څير دی د بې سترگو مخ رڼا ته
 چې نه شونډې او نه خوله پرې انځور شوې
 لام ته زړه کې نا اشنا غږونه وايي
 يوه ورځ به مې هم سترگې وي هم شونډې
 يوه ورځ به دا هنر وي پوره شوی

يوه ورڃ به مينه دومره شي پيا وڙي
 چي دسترگو او دخولي رازونه و ا شي
 په ډبره کي به راشي گويا سترگي
 په مرمر کي به مې شونډي په خندا شي
 که پوره شو دا هنر په دي خبره کي
 نوبه اور و اخلي دربار د شيطانانو
 که مرمر کي د هنر اروا پوره شوه
 ديونس کوډي به د سرو لمبو خوراک شي
 په دره کي به دربار دا ورنسکور شي
 هغه شوم بوم به ايري ايري را پريوځي
 د بنامار او زمري تور ديوان به مات شي
 د مار سترگي به ږنډي شي غربه پريوځي
 بس د بنکلي محبوبې دسترگو راز **که**
 په ډبره کي انځور په ډبره هنر شي
 او موسکا يي په مرمر کي زرغونه شي
 بيا به ټول بلورستان له غمه خلاص شي
 هندوستان به له جگړو نه په امان شي
 لام لامخ د ايلينو ته خير خير گوري
 لا په زړه کي د محبوب د مخ ثنا کا
 لا دخپل خيال پلوشي اوبي را اوبي
 چي په څه کمال پوره دغه خبره کا

لايې زړه دا اضطراب منگول کې گير دى
 لايې پټې اندېښنې په سر کې بنوري
 چې ناڅاپه په هيبتناکه غږ په خود کې
 پاس له غره نه لوى کمر په غږ غږو شو
 لکه تندر چې راپريوځي له اسمانه
 لکه اوبن ، چې ليونى شي غرغندي کا
 لام دلوى کمر لويدل په سترگو ويني
 چې په منډه را روان دى مخ په خوړي
 مخامخ د سپين مرمر په لوري راغى
 لکه غر چې د الماس په غمي راشي
 لکه تورې وريځې پټ د سپوږمۍ مخ کا
 لکه لږې چې پر سپينه چينه راشي
 لوى کمر په غږ غږو دى راغورځيږي
 په شتاب د غره لمن ته را روان دى
 بس مرمر د ايلينو به شي ترې لاندې
 اوس به ماته شي څېره د اسمانيانو
 لام نه وار او پار خطا شو ، چې دا څه دي
 خدايه دا دې څه په نوي غم اخته کړم
 تو لعنت دې شي په کار د شيطانانو
 زه يې بيا لوى امتحان ته انتخاب کړم
 خدايه ! راکړې دارواو و قووتونه

ستالہ پاڪه ذاته غوارم همتونه
 ته د زرو پهلوانو قوت راڪڙي
 چي داغر دبدرنگيو را ايسار ڪرم
 زه به ٽول ذري ذري شم تير و لاندي
 خو خبره دايلينو به ماته نه شي
 زه به غيڙور ڪرم دغره دغه ڪمرته
 خو خوندي به دهنر دغه شهڪار ڪرم
 لام د خدای نوم ياد په ڙبه ڪر او پاڅيد
 د ڪمره مخي ته ورغي په منڊه
 يڪ تنها دغره په وړاندي دريدلي
 لکه دنگ قامت دستر پامير پيا وري
 لکه توره شپه ڪي لوي چنار د کلي
 لکه دنگه خيري کلکه د باد مخ ته
 لام ارم ڪڙي ليوني ڪمرته مٽي
 لويه تيره بي په مٿو را ايسار ڪره
 دومره پوه شو ، چي ڀرہ دريدلي
 نور بپسده تر ڪمره لاندي را پريوت
 دوه نري ليڪي دوينو بهيدلي
 د سپورمي رٺا ته لويي تيري لاندي
 زلمي لام بيخوده پروت ويني بهيري
 چوترې نه ايلينو په منڊه منڊه

پريشانه راوتلې دغره اړخ ته
 باديې زلفې په خپو خپو اخیستي
يوه کړيکه يې له خولې نه ووتله
 خدايه ! اي داسمانونو لويه ربه
 زړه مې ريرېدي زما لام چپرې وتلی
 دا آواز له غره دتندر غوندي څه دی
 لامه چپرې يې چې نه ښکاري خاونده
 ايلينو پر زمکه غورځي بيارا پاڅي
 سپينې پښې يې په ډبرو کې زخمي دي
 دماشوم سونارا غږ دژړا ناوري
 په خپل لام پسې نارې وهي په چينغو
 ته وا هېڅ دځان په درد خبره نه ده
 په پريشانه سترگو لام هره خوا گوري
 لوی کمر ته بيلې پښې په منډه راغله
 کمر لږ له مرمړينې څپرې لري
 لکه غره سې ولاړ دی هېبتناکه
 دلام دواړه متې غبرگې دي ورلاندي
 دسرو وينو ډنډې ښکاري و سپوږمۍ ته
 لام بې هوښه لکه مړی داسې پروت دی
 ايلينو وه لکه بوت هلته ولاړه
 گران جانان دوينو منځ کې لمبيدلی

د خپل عشق بېسده جسم ته حیرانه
 نه یو خاڅکی او بنکه شته چې شي راتویي
 نه هم یو نفس چې ووځي له خولې نه
 ایلینو لکه ډبره ده بېسده
 د جانان د وینو ځل سپورمۍ ته بنکاري
 چې ناخاپه یې په زوره وکړه کړیکه
 داسې چیغه چې له غره نه بېرته راغله
 په دره کې یې بیدریغه انگازې شوې
 ویدې زرکې یې راوینسې کړې په خوږ کې
 سیند له چیغې سره مست شو په خپو شو
 د ځنگله ونې کړې شوې له حیرته
 آس په زوره زوره و شیشنید له ویرې
 میرو هم غوږونه بوخ کړل په آغیل کې
 سونارا له ډبرې ویرې ژړا بس کړه
 هلته لرې لرې کلیو کې غوغا شوه
 په تیارو خونو کې بل شول خراغونه
 خلکو واوریدله چیغه هیبتناکه
 خدایزده څه پېښه په لام او ایلینو ده
 څوک خراغ سره له کوره رابهر شول
 چاله تیکې څخه وویستلې توري
 راوان شول یو څوکسه پاس درې ته

سپورڊمي لار دغره لمن کي وربنود له
 هيبتناکه توره شپه نيمايي تللي
 يوه بسڅه ليونۍ دره کي ځغلي
 توري زلفي يې د باد چپو اڅيستي
 له پنبو څخه يې وينې فواري کا
 ژبه نه لري گونکي غرونه باسي
 په دره کي بې مقصده وهي منډي
 بس يوازي يې په ژبه دلام نوم دی
 کله ژاري کله کړيکه له زړه باسي
 سپورڊمي ورو ورو پناه کيږي دغره شاته
 دره توره ترورډمي په غېږ کي نيسي
 ويرې هره خوا وزرونه غورولي
 باد ويده دی پانې هم له ويرې ريرېدي
 سيند آرام دی نن شپه شور دڅپو نه شته
 په دره د ساړه وهم سيوری خور دی
 ليونۍ بسڅه په تيرو کي غورځيږي
 بيا راپاڅيږي او نوم دجانان ياد کړي
 له پنبو څخه يې وينې دي روانې
 له زخمي ستوني يې گونگ غرونه څيږي
 توري زلفي يې د باد چپو ته ناڅي
 په دره کي خدايزده کوم لوري ته ځغلي

شپه له نیمه ده او بڼتې شومه دم دی
 دگرنگ له تورې خولې بوربو کی پاڅي
 د سپوږمۍ پلوشې نه شته هرڅه تور دي
 په دره کې د پستو گامونو غږ دی
 لیونی، بنځه ورو ورو په کې ورکېږي
 په تیاره کې پناه کېږي او غیبیږي
 د درې په تور خادر کې نغاړل کېږي
 خدایزده چېرې او کوم ځای ته به رسیږي
 نوریې غږ د لیونیو گامو نه شته
 نه یې چیغې دلام لام اوریدل کېږي
 تش په تیرو یې لارنگ دوینو پاتې
 شپه آخر ته نږدې کېږي لا تیاره ده
 نور دسترې ایلینو کوم اثر نه شته
 د درې په توره غږه کې ورکېږي

نولسم سرود

سر کال ژمی ډېرې واورې ډېر یخونه
 نورستان تر سپینو بڼو لاندې پټ دی
 د ځنگله خپرې، تر واورو لاندې سپینې
 سیند لاشور نه کوي غلی غلی درومي
 دلته هلته د پړانگ پل په وینو سوردی
 دکلیو اجل یخ ژمی راوستی
 سردرونه د لیوانو کوکې خیژي
 شپه زړې بگوي خوري د هوسی غوښې
 تورکارغان په ماتو څانگو باندې ناست دي
 له سویانو څخه ورکې خپلې خونې
 د چنچنو ځالي واورو وړانې کړي
 هیندو کوښ بیا د سرو بادونو کوردی
 له درو څخه د یخ باد شپیلۍ راشي
 واوره و شیندي په مخ د آدمیانو
 د درو لارې دي بندې و کلبنوم ته
 له آسمان څخه دلمر لاره ده هېره
 ته و اټولې زمکې سپین کمیس اغوستی
 ځالي ټولې پټې شوي د بازانو

هلته لري دغره اړخ کې لام ولاړ دی
 د زړې وړانې کوډلې خواته گوري
 اوږدې څڼې او بېره اوږده بېره
 لکه هسې شوریده ملنگ ولاړ دی
 اوږد کمیس یې ساړه باد سره رپیري
 دوه لستونې یې خالي دي متې نه شته
 په اوږو پورې دلام لاسونه نه شته
 لام ژوندی دی خو دزړه وطن یې مړ دی
 دهنر او دکمال بدن یې مړ دی
 هالاسونه چې جهان ورته حیران و
 هغه گوتې هغه لس واره خراغه
 هاچې تیري او لرگي به یې انځور کړل
 چې ژوندی به یې ډبره په هنر کړه
 هالاسونه هغه گوتې اوس پرې شوي
 هغه لس ډیوي اوس ټولې دي مړې شوي
 لام ولاړ دی له سرو واورو خبر نه
 دپخ باد له تیرو غشيو بې خبره
 مړې مړې او بنکې یې کنګل په بېره راشی
 په زیږو سترگو ځیر شوی سپین مرمړ ته
 ها څیره د ایلینو دواورو منځ کې
 لکه سپینه بته وي داوبو منځ کې

لا تراوسه دمر مرو خپره گونگه
 لاتراوسه يې په مخ کې سترگې نه شته
 لاتراوسه ها مرموزې شونډې نه شته
 خو بنکلا يې د زخمي لام تسلي ده
 لامين ورته په مينه مينه گوري
 لايې ورک دی په عجيب غوندي بنايست کې
 لادخيلې ايلينو يادونو وړی
 هاغه بنکلې چې کلونه پخوا تللې
 خدايزده چپرې ورکه شوې ده له لاهه
 خدايزده مړه ده که ژوندی پايي دنيا کې
 خدای خبر چې به په کومو درو سروي
 خدايزده حسن به يې کوم خای کې رږيرې
 خدای خبر چې کوم خيرن نظر به گوري
 دهغې معصوم بنايست ته په دوه سترگو
 يابه خاورې وي ها بنکلي اندامونه
 خو کلونه شول چې لام ترې خبر نه دی
 هيخ راغلي مسا پر يې حال رانه وړ
 هيخ وطن کې چاليدلې هغه نه ده
 بس له کوزو درو يونيم مسا پر به
 کله کله عجيبه کپسې کولې
 چې دلوی بلورستان په سردرو کې

پس له نیمو شیو چې ټول عالم ویده وي
 کله کله په دره کې یو ورک سیوری
 را پیدا شي ناشناخته غونډې یو سیوری
 اوږدې زلفې یې د باد خپو ته ناڅي
 په تیارو درو کې گرځي پریشان حاله
 څه گونگي شاني غږونه یې په خوله وي
 کله کله دلام نوم په ژبه واخلي
 خو هیڅ چا دورځي نه ده دالیدلې
 څوک یې هیڅ له نوم او راز نه خبر نه شول
 څوک په دې هم خبر نه دي ، چې دا سیوری
 په ریښتیا ژوندی انسان ده که اروا ده
 که ریښتیا یوازې سیوری دانسان ده
 خدای خبر هغه به څوک وي دکوم ځای وي
 بس په نیمو شیو تیارو کې داسې گرځي
 چو پانان چې نیمه شپه په شپول کې اوسي
 په درو کې لرې سیوری ددې ویني
 له هیبته څوک نږدې ورتللی نه شي
 څوک یې لار دتلو راتلو موندلی نه شي
 کله کله چې سهار شي ، سپېدې وچوي
 په ډبرو یو څو څاڅکي وینه ښکاري
 بله نښه ددې سیوري پاتې نه وي

لام دکوزو درو دغو آوازو ته

هک حیران دی چې دا څه دي لویه خدایه !
 ډېر کلونه شول چې یار له ما جدا دی
 برخلیک په مور راوستی څه محشر دی
 زه بې لاسه ، زه بې گوتو دلته پاتې
 سپین مرمر لاسترگې نه لري په مخ کې
 هغه خوله یې هم په مخ کې بنکاره نه شي
 چې په شونډو یې مرموزه موسکا نقش وه
 ایلینو ! وایه په کومه رانه ولاړې
 چیرې گرځې په تیارو په نیمو شپو کې
 ستا دلام مټې پرې شوي لاس یې نه شته
 چې دې بنکلې څپره جوړه کړي له تیرې
 لام ولاړ دی او لستونې یې څړیرې
 مړې مړې او بنکې یې کنگل په ږیره راشي
مړاوو سترگو کې یې گل دموسکا و اشي
 زلمکی سونارا غږ کړي له جونگرې
 پلاره راشه بهر یخ دی باد لگیرې
 دلته اور دڅپړۍ بل دی تناره کې
 زما وستا کپسه لا پاتې ده تیاره کې

شلم سرود

دیزانی د لمر زرینه سکه راوړه
 د غره بوټو شیر چایي گلونه وکرل
 پسرلی له ناوو ډېرې اوبه راغلي
 آبشارونو شرهار مستانه وکر
 مساپرې زانې راغلي ډلې ډلې
 توتکیو په **سرو اخبستل** کورونه
 شپنو وویستی رمې برو درو ته
 د پنیرو کجاوې سمې ته راغلي
 مساپرې مچۍ بېرته راستنې شوې
 د گبینو کجاوې سمې ته راغلي
 د هوسیو کبلي بیا شول په تریکو
 د چنچنو سیل ځنگله څخه راووت
 شین اسمان لکه لوی ډنډ د لاجوردو
 لمر د ژمي له کاله څخه راووت
 د درې په کینه ډډه کې بیا غږ دی
 دلام مېنه کې نن بیا خټک ټکیري
 د زلمي سونارا متې دي ځواکمنې
 د خپل پلار خټک یې کلک کړ په منگولو

په لرگي کې دگلو نو انځور کاږي
 لکه پلار هسې ، په ځوانو گوتو نقش کا
 دهنر میراث یې وړې په کمال دی
 درنځور ابا همدرد زلمی بچی دی
 ایلینو څخه ورپاتې یو غمی دی
 کله نقش په لرگي باسي ، تیرې تراشي
 کله پلار سره خبرې کا په مینه
 دلام سترگې دي رنې په زلمی باندې
 سونارا دمور پوښتنه پلار نه وکا
 پلاره چېرې زما مور ده مساپره
 هغه مور چې یې انځور په مرمر کښلی
 ولې سترگې ولې خوله په مخ یې نشته
 دا څه راز دی چې ستا گوتې شوې عاجزې
 گرانه مور دې ولې پرینې نیمه خوا ده
 هره شپه مې زه مور کی په خوب کې وینم
 راشي راشي زما خوا ته غلې کیني
 نه څه وایي نه څه ویني گونگه پاڅي
 زه نارې پسې وهم خود ایې ناوري
 هره شپه یې خوب کې وینم مهربانه
 لکه سپین مرمر ، همدا سې دنگه ښکلې
 لوی ټپکری یې وي پر سر ، لمنه لویه

راشي ما په غېږ کې ونيسي په مينه
 کله کله يې زنگون باندي سر کېږدم
 دهغې د خوږې غېږې عطر راشي
 خو ما مخ د خپلې مور نه دی ليدلی
 نه پوهېږم چې په سترگو کې يې څه دي
 نه پوهېږم چې په شونډو به څه وايي
 زه مې مور ږنده او گونگه په خوب وينم
 نه پوهېږم چې د مور سترگې څه راز دي
 زه يې ټوله مينه وينم په لاسو کې
 خدايزده څه ډول به غږ دهغې خوږ وي
 پلاره ډېر کلونه کېږي ډېرې شپې شوې
 چې مې مور په خوب کې وينم پريشانه
 وايه څه دی ددې راز ددې طلسم؟
 چې مور کې په خوب کې وينم مهربانه
 مگر چوپه خوله او پتې سترگې راشي
 بس همداسې چوپه ولاړه شي پناه شي
 پلاره زه وورته بنه وژاړم په خوب کې
 مور مې نه شي ما ليدلی په دوه سترگو
 د زړه راز راته په خوله ويلی نه شي
 پلاره زړه مې ډېر تنگ شوی گرانې مور ته
 چې يو ځل يې ننداره د سترگو وکړم

يا يي واورمه دخولي خودي خبري
 ما ٽول عمر سپين مرمر ته دي کتلي
 دمور کي مينه مي تپري نه اڀستي
 پلاره ولي دي خبره نه ڪر ڪه تمامه
 ولي پاتي شوي **دهغي** بنڪلي سترگي
 ولي شوندي درنه پاتي شوي مرمر کي
 ستاهنر ولي نيمگري شور پاتي ؟
 دزخمي لام سترگي ڊکي شوي له اوبنڪو
 گران بچي يي په زلمي مخ باندې بنڪل ڪر
 بيا يي ورو په موسڪا وکتل هغه ته :
 گرانه زويه دا آسانه انخور نه و
 دوه بنايسته سترگي دنڪلي ايلينو وي
 دوه چيني ڌڙوند دسل زره اسرارو
 ستا دمور دنڪلو شونڊو موسڪا زويه
 ساده نه وه چي په تيره کي انخور شي
 يو پت درد يي په خبره کي په خپو و
 دغه درد ما په مرمر کي راوري نه شو
 زه ناتوانه وم چي دومره بنايسته راوڀرم
 دسري سپيني ڊبري په خبره کي
 زما گوتو کي لا دومره هنر نه و
 چي دهمره بنايسته نو تصوير جوڙ ڪرم

زما قلم او تخيل کي دا زور نه و
 چي مرمر يي له درد مني موسکا مور کرم
 سونارا ! سر کال چي بيادوبي رابري
 چي زيتون په دانه راشي رنگ يي واور ي
 دنډرونو لويه مياشت چي شي رابره
 نو ورځمه ديمرا پاچا دربار ته
 ستا نيکه ، ها دکلبنوم پاچا نه غوارم
 که تصوير دايلينو يي وي په کور کي
 که پيدا يي کوم انځور کرمه په مېنه
 نو ، راوړم يي چي دمور څېره وگوري
 ته به خپله ايلينو ته هک حيران شي
 چي څېره کي يي بنايست او مينې **دواړو**
 پوه پتیه بنکلا څنگه پنځولي
 ته به وگوري چي څنگه يي دسترگو
 څير کاته سړي يو بل جهان ته بيابي
 نقش په شونډو د درد مني موسکا راز يي
 تاد بنکلي معنويت آسمان ته بيابي
 گرانه زويه ! خداي نه غوارم چي دربار کي
 دنبايسته ايلينو نقش دمخ پيدا کرم
 دا وعده ده ، چي دمور تمثال دي راوړم
 ستا دزړه قرار دي بنکلي خيال ته راوړم

يو ويستم سرود

په بنايسته نورستان اوړی ، چې رابرشو
 ديزاني دلمر بگی په کينه راوړه
 دزیتونو داني وشوې رنگ يې راوړ
 په غرمه کې مرغی سیورو ته پناه شوې
 ستر وایگل بنکلو گلونو لاندې پټ شو
 دزنبق گلونو زمکه یاسمین کره
 دنذرونو میاشت رابره پر کلنبوم شوه
 دغره اړخ نه دجونگړې له انگره
 یو بې مټو او بې لاسه سپور روان شو
 اوږدې خنې يې د باد خپو وهلې
 لام روان شو د کلنبوم د پاچا کور ته
 چې تازه د ایلینو د کور دیدن کړي
 گوندې ومومي تصویر د تللې مینې
 د لاسا پرې خسته زړه د ځوان فرزند کړي
 سپور په څو شیبو کې تاو شو له درې نه
 سونارا ترډېره پلار پسې کتلې
 ځوان زړگي يې ورکې هیلې لوبولې

دوه ويستم سرود

يو سهار چي لا وروستي ستوري وو پاتي
لا ختيز افق شيري رنگ و راوڀري
لا چنچني له ځنگله نه وږي وتلي
لا د سپاندي بوٽو توند عطر پاشلو
سونارا خٽڪ په لاس له خونې ووت
په ژوره ساڀي ټوله هوا کش ڪړه
د زيره نورستان عطر و ليوني ڪړي
يو ځل بيا ڀي بيگناه خوب فڪرته راغي
مخامخ و مرمرې څيري ته راغي
بنه په څيري ډمور ڪي مخ ته نظر ڪړي
خدا يزده څه ڀي پت تر شونډه و لاندې وويل
وړو ڀي لاس دخپلي مور په څيره وکښس
دمر مرو دخبرې لاسونه ڀي بنڪل ڪړل

بيا يې ورو قلم راواخېسته په لاس کې
 په بل لاس يې خټک ټينگ کړ په منگول کې
 اول ټک سره پتري له مرمر بيل شو
 د زلمي سونارا زړه هم په درزا شو
 هاخوا لرې له کلبنوم خخه لام ووت
 ناامیده ديمراله دربار ستون شو
 هلته هم دده دميني انخوړنه و
 دنبايسته ايلينو نښه نه وه پاتې
 يو ستومانه مساپر ورو ورو روان شو
 زه به خه خواب دخوان سونارا وایم
 خه دبنکلي ايلينو دسترگوراز و
 هغه غواړي چې انخوړ دمورکی جوړ کړي
 مگر هيڅ نښه يې نشته په دنيا کې
 خدايه څنگه دې ناکام له هرې خوا کړم
 دلمدو سترگو هينداره يې اسمان شو
 يو ستومانه مساپر ورو ورو روان شو

درويشتم سرود

سپورد خو ورڻو سفر نه ستري راغي
يو سهار ورو ورنڙيڻي شو دڪور خواته
اضطراب يي ڏيريدو ورو ورو په زړه کي
چي دزوي وعده به څنگه وريپوره کري
لمرد دوبي توده ورځ پري لوروله
مرغي تللي ډلي ډلي شنه **څنگله** ته
مساپرد سيند په غاڙه تڙي راغي
لاس يي نه وو ، چي پري غورپ داوبو وکري
زړه يي سپينو اوبو وري ، ڙبه وچه
خدايه څنگه برخليک دي ماته راکري
ژوند سپينو اوبو غورپ دي خوزه تڙي
لاس مې نشته چي په څاڅکي خوله لمده کرم
ايلينو د ژوند چينه خوله ما لري

لاس مې نه شته چې بنکلا يې لږ انځور کړم
 سرنوشت لکه د تيرې کتیبه ده
 دا خو زړه د غوښې نه لري چې خوږ شي
 زما خيال زما زړگی زما نظر يې
 ټول دي ډک د حسن هرې نظارې نه
 مگر څه وکړم چې لاس او گوتې نشته
 سونارا چې يو ديدار ته دمور سوځي
 دمور کی څپره يې نه شته په نظر کې
 دهغه زلمي لاسونه ایستی نه شي
 ها انځور چې زه يې سوځم و ديدار ته
 سیند نږدې ، اوبه روانې خوزه تږی
 قسمت داسې لوبه کړې په ژوندون ده
 زه د ژوند دلارې ستړی مساپريم
 تش لاس نه ، بلکې بې لاسه راستون شوی
 ها چې نه يې په اوږو پورې بازو شته
 نه يې سترگو کې د اوبسکو څاڅکی پاتې
 هابه څنگه او په څه ژبه لمده کا
 هابه څنگه د ژوندون پانه تازه کا

خلبریشتم سرود

لمر لا خو نېزې له غره و پورته شوی
سیند په ډکه غېږه ته کوزو درو ته
په ځنگله کې خانگې باد راوینسولي
چې ستومانه مساپر کور ته نږدې شو
ستړیو سترگو یې د زوی خېره څارله
گوندي راشي او له آسه یې راكوز كا
مگر نه و سونارا چې پلار ته راشي
مساپر په ډېر زحمت له آسه كوز شو
اول راغی چې دیدن دجانان وکړي
سپین مرمر ته نذرانه دنظر راوړي
ډېر په خپلې ایلینو پسې خپه دی
په ستومانه گامو راغی سپین مرمر ته
چې نږدې شو خوله یې خلاصه له حیرت شوه

د فلک څرخ پرې راوگرځید په زوره
 زمکه ولاړه له پښو لاندې یې تښتې
 لام له ډبره اضطرابه ټول **ریږد یږي**
 خدایه داڅه دي د سپین مرمر خپره کې
 خوله او سترگې انځور شوي د جانان دي
 کټ مټ هغه ښکلې سترگې هاغه شونډې
 چې له راز او له موسکا یې لام حیران و
 په مرمر کې سترگې هاغسې رڼې دي
 لکه وي د ایلینو په ښکلي مخ کې
 په ډبره کې یې شونډې هسې موسکې
 چې درد او دموسکا خبرې کاندې
 دواړه سترگې یې له زرو کیسو ډکې
 دموسکا څنډې یې هسې دي مرموزې
 ایلینو ده ژوندی شوي په مرمر کې
 همغه خپره هماغسې ده ښکلې
 کټ مټ هغه ایلینو چې ورکه شوي
 په هماغه سحرگر نظر راگوري
 چې دلام زړه یې تړلی و په مینه
 دده مخ ته په هماغه انداز خاندې
 ته واما مخ ولاړه ده پخپله
 د مرموزو سترگو کوډې ماتې شوي

دا هستي چې له ما ورکه وه کلونه
 دادې څنگه راستنه کړه په خو شپو کې
 مگر خدای دخپل هنر پرچینه پریولې؟
 وایه څه کوډې دي کړي پر منگولو
 چې دې دانیمگړی کار داسې پوره کړ؟
 مگر مینې خپل قوت ټول دربنلی
 چې د ټول بلورستان راز دې څرگند کړ
 دشيطان دربار دې وسیخه په اور کې
 یونښ او گینښ دې له دې سیمې آواره کړل
 دادې څه جادو له هغې دنیا راوړه
 چې دې داسې دهنر جهان حیران کړ
 زویه! ای زما له خپلو وینو جوړه
 زما رخه ستا په دومره ډېر هنر شي
 چې ما نه کړ، هغه کار تانن پوره کړ
 ته استاد شوې دهنر په ټول جهان کې
 قلمرو دنبايستونو دې کړ فتح
 آفرین دې ستا پر گوتو وي فرزنده!
 دکلبنوم دواستا کار دزړه دلبره!
 سونارا له خوشالی سلگيو واخيست
 ویل یې پلاره زه هم نه یم پوهیدلی
 بس په هغه شپه یو ستوری واسمان کې

تر د انورو ډ پر **ځلنده** ډ پر روښانه
 ما کتل چې ورو ورو راغی له اسمانه
 زه له ستوري څخه لرې یو څو گامه
 یوه سپینه رڼا راغله له افقه
 یو ناڅاپه په آبي جامو کې مور شوه
 را روانه په قدم قدم زما خواته
 باد یې زلفې وې اخیستې په څپو کې
 ښکلې سترگې یې زما مخ ته وې نیولې
 پوهیدم چې دامې مور ده مهربانه
 د لومړی ځل و ، چې سترگې مې لیدلې
 دهغې په نیازین مخ باندې روښانه
 مور په ډ پر ه مینه ماته راکتلې
 راغله وړاندې ورو یې ماته وڅندلې
 سونارا ! سونارا ! غږ راغی له لرې
 ما لیدې چې دمور شونډې خوځیدلې
 راغله زه یې کلک په خوا پورې نیولم
 اننگو باندې یې ښکل کړمه په مینه
 ویل یې زویه ! ستابلا واخلمه گرانه
 دخپل پلار دمیرنتوب ښکلیه ښانه
 ډ پر مې زړه درپسې تنگ دی ډ پر مې یاد شې
 مور راوکتل او مور راته موسکۍ شوه

په خېره کې يې عجيب رازونه پته وو
 خدايزده ولې يې خېره کې غلې غم و
 ما يې ډېرې کپسې ولوستې دسترگو
 ما يې ډېر رازونه وليدل کتو کې
 دهغې خېره مې داسې پر زړه نقش شوه
 دهغې غږ مې غوږو کې دی لا پاتې
 دهغې سترگې مې اوس هم دې په زړه کې
 دهغې موسکانه ډک دي زما خيالونه
 لا يورون ستوري خلاکړه په اسمان کې
 تر دانورو ډېر **ځلنده** ډېر روښانه
 لاسپيدو د سپين خادر پيڅکه نغاړله
 چې مې سترگې رڼو ستورو ته شوې خلاصې
 لا چنچنې له ځنگله نه وې وتلې
 لا د سپاندې بوټو توند عطر پاشلو
 لا خوږه وه زما خوله دمور له مهره
 لا فضا وه څه خوشبو دمور له عطرو
 لا غوږو کې مې نغمه دمور د غږو
 لا مې خيال ډک و دمور له تصويرونو
 بس خټک قلم مې ټينگ کړل په منگولو
 دهغې نقش مې په تېره کې تکميل کړ
 پلاره نه يمه خبر چې څومره وخت شو

شپه اوورخ ڇنگه رابرشول يو تر بله
 بس دمور سترگي موسڪامي وه نظر کي
 شوه پوره يي نن ڇپه په سپين سهر کي
 لام د حوى تندي ورنسڪل ڪر په ڙا کي
 ويل يي زويه! اراده دخداي همدا وه
 چي زما نيمگري ڪار به ته پوره ڪري
 دا طلسم اسمان ستا پر گوتو پرانست
 برخليڪ همدا ليکلي وو ازل کي
 زويه دا د عشق تاثير دميني زور دي
 هغه مينه چي دمور په زره کي اوسي
 دهغي عاطفي و ڪري دغه ڪوڊي
 داسي بنڪاري چي تر ٿولو نورو مينو
 بس دمور مينه ڙوره وي شعور کي
 عاطفه دمور تر ٿولو وي سبيخلي
 خور پيوند دمور تر هر چاوي پيا وري
 روحاني پيوند دمور تاته قوت شو
 لاشعور کي دي توپان دميني پاخيد
 ته له مور سره د زره پيوند راوينس ڪري
 دهنر بنا پيري و ڪري نوي ڪوڊي
 ستا دمور مينه خٽڪ او قلم در ڪر
 چي زما نيمگري ڪار دي نن تر سر ڪر

زما ټول ژوندون ددې شیبې په تمه
زما ټوله هستي دې ته هسته شوي
د زاړه بلورستان تقدیر همدا دی
د کلبنوم د عظمت روح دی په دې کې
مگر دا خو د تقدیر د لویې پیل دی
ستا زخمي پلار ته مزلونه دي په مخ کې
دیولوی حقیقت وړ دی پرانیستلی
لام یې داسې امتحان ته وربللی
اسمانونو زما تقدیر داسې لیکلی
د ارواحو سرداران زما لپاره
یوله بل سره په شور باندې اخته دی
د ابشر د عاطفې د چینې تېرې
داله جنگه سترې شوی انسان گوره
له ازله تردې دمه سرگردانه
دې نړۍ ته ابدې سوله رابولي
خو ناکام دی ، نا امیده لالهانده
زما د ژوند لوی امانت دغه پیغام دی
د انسان مرگ په انسان باندې حرام دی
تقدیر لوی امانت ماته راسپارلی
زما ژوند شو جاویدان درنځ لپاره
ایلینوله لرې لرې رانارې کا

ما وري بولي هاغه بنڪلي بل جهان ته
 زه يي وينم چي يي زلفي باد ته ناخي
 زه يي وينم دموسڪا شاته غمونه
 ما ته وائي چي مرمريه خايه يوسم
 دغه پيتي دنري تر پايه يوسم
 سونارا! نن دتقدير فيصله واوره
 ستا دمور دغه انخور به زه ورورمه
 داسي خاي ته چي له وينو خخه پاک وي
داسي خاي چي انسان قتل نه وي کري
 داسي خاوره چي دظلم سيوري نه وي
 داسي خاي چي لوي وحشت دانسان نه وي
 داسي خاي چي دبدرنگو آواز نه وي
 داسي خاي چي هيخ خوک قتل پيژني نه
 چاته درد او چاته مرگ ورسوي نه
 دانسان په لاسو مرگ دانسان نه شته
 داسي خاي چي په کي جنگ ته مانا نه شته
 هيخ چانوم دجگري نه وي اوريدلي
 د مرمرو ايلينو به هلته تم شي
 هلته جوړ به وي يو کور د عشق لپاره
 ملکه به وي ستا مور د عشق لپاره

پېنځه ویشتم سرود

لام افق ته وځیر شوی لري لري
سونارا ته يې برخليک دځان بنوولو
زويه مور دې ما وربولي خپل جهان ته
زه ورځم زويه زما ده ډېره بېره
دا وروستی هيله مې ته پوره کړه گرانه
د تقدیر ستري سفر ته مې زړه بڼه کړه
دغه بنکلي مرمينه خیره واخله

له ورینمو جوړه شوې رسی راوړه
زما په شاپورې يې وتره محکمه
رسی تاو کړه زما بې لاسه دوه اوږونه
زما په ملا پورې خیره دمور کړه ټینګه
چې تقدیر د عاطفې او انسانیت ته
په خندا دالوی سوغات پر ډډه یوسم

خپلي گرانې محبوبې سره يوڄاي شوم
 عرش ته نذر دهنر په گلپه يوسم
 لمر لانه ورسيدلي و غرمي ته
 لايو دوه بازان اسمان کي په اتن و و
 لاد څالو توتکي نه وي راغلي
 لاد سپاندي بوي راته ددرې منځ نه
 لاشرنگا درمونه وه لري شوي
 هاي وهوي لاد شپنوراته له ورايه
 سونارا چي دورينمو رسي کش کړه
 دبي لاسه پلار اوږو پوري يي ټينگ کړ
 لوي قامت دايلينو جوړ په مرمري کي
 دلام ملا لاد همت راماته نه وه
 لاهما غسي ولاړ لکه نبنتر و
 لايي زر څي سترگي خنبي برافق ته
 لايي توند نظر گنډلي و اسمان ته
 ته و اويني خپله مينه بنه له ورايه
 چي وربولي يي په مينه خپل جهان ته
 ها درنده لويه ډبره يي په شاوه
 مگر نه ولا قامت دلام خم شوي
 دبر خليك نوي کپسه وه پيل شوي
 لام روان شو چي پيدا کړي خپله مينه

لام يو داسې ځای ته ځي چې خبر نه دی
 چيرې شته او که جهان کې بيخي نه شته
 داسې خاوره چې پرې وينه تويې نه وي
 انسانيت څکلی نه وي د وحشت خوند
 چا په لاس دانسان مرگ نه وي ليدلی
 داسې ځای چې په کې مينه وي الفت وي
 داسې ځای چې په همدې دنيا جنت وي
 لام د بنکلي ايلينو خيره په شا کړه
 لومړی گام يې دختيځ خواته اوچت کړ
 لکه ځي چې د **نگه** رڼا هېواد ته
 سونارا پسې حيران بېسد ولاړ دی
 نه پوهيږي چې داهر څه ولې کيږي
 پلار به چېرته کړي پيدا سپيڅلې زمکه
 چې پرې وينه دانسان نه وي پاشلې
 خدايزده چېرې به وي مور ورته په تمه
 خدای خبر چيرې به ځای ددې څېرې وي
 زخمي پلار به يې تر کومه ځايه وړی لا
 په اوږو به دغه بار پورته کوي لا
 د تقدیر لا څه عجيبه تماشه ده
 بې لاسونو لام ته پېښه تلوسه ده
 لاخو **پيل** د سفر دی منزل اوږد دی

د سپيڅلې زمکې لوری لودن نه شته
 خو قامت د لام نښتر غوندي راست درومي
 د مرمر و غر ترلی و رپه شادی
 په اوږو پورې يې مټې اولاس نه شته
 خوروان دی خدايزده کومې خواته درومي
 خپل تقدیر يې دی په ملا پورې ترلی
 خدايزده چيرې به يې کوز کړي په جهان کې
 لا ځنگل چوپ دی لا سيند آرامه درومي
 لایو دوه بازان تاویري په اسمان کې
 لام ورو ورو له سونارا څخه پناه شو
 د زلمي زوی زرگی ډک دی له سلگیو
 یو ناڅاپه پوه په غم د تنهائی شو
 د فکر و نو په سفر باندې رهي شو
 چې يې وکتل دلرې درې پای ته
 پلار پناه و نور يې نه لیده له وراهه
 په اسمان کې دوه بازان و ستړي شوي
 باد په شغ باندې راتیر شو په دره کې
 ونې و او بښتې راو او بښتې ځنگله کې
 مساپر دلرو لارو ولاړ پناه شو
 په دره کې پټ ځگير وی د سونارا شو

شپږ ویشتم سرود

ډېر کلونه دي اوښتي پيړۍ ولاړې
شپې او ورځې لکه شگې دخوږ ولاړې
نور هغه کلونه پاتې نه دي زړو کې
خوک دخيال او خوب جهان کې نه راگرځي
نورستان دغرونو زړه کې پټ ساتلي
دسلگونو کلو ورک يادونه غلي
افسانې دي پاتې شوې هاغه وخت نه
دخپو په ژبه يې سيند ځنگله ته وايي
لمر لا هسې طلايي بگۍ کې راشي
غرلا هغسې ولاړ دی هيبتناکه
سيند هماغسې په تيرو سينه موبني
ځنگل هغسې دباد دکوډگر کور دی
شني کوتري له خاه گانو خخه راشي

په ځنگله کې د شنو خانگو ميلمني شي
 باد ته پانې په ناز و اوږي او را اوږي
 رمې و شرنگوي زنگ په خپلو غاږو
 لاهم ژوند په نورستان کې په خپو دى
 لا بزگر ځوانان سينه پر سيند سره کا
 لاهم پېغلي غټې گرگې له غره راوږي
 لا شپانه په هاى وهوى نارې سوږې کا
 مگر خلک داسې وايي پټ يو بل ته
 چې درو کې شپه تياره وي سهمناکه
 پس له نيمو شپو چې خلک ټول ويده شي
 يو ناخاپه په دره کې يو ورک سيورى
 را پيدا شي ناشناخته غوندي يو سيورى
 اوږدې زلفې يې د باد خپو ته ناخي
 په تيارو درو کې گرځي پریشان حاله
 هرې سا سره دلام نوم په خوله اخلي
 څوک يې هيڅ له نوم او راز خبر نه دي
 دا چې ولاړه شي تياره شپه کې پناه شي
 باد يې **ورو بي** قدم قدم له زمکې
 وروسته شپه چې وي لا څو پاره اوښتې
 سبا وون چې رانږدې شي سپيدې اوږي
 چې لا ټول عالم ويده په درانه خوب وي

په همدې لاره درانه گامونه تير شي
 يو ملنگ غوندي بېر سيوري راواوري
 کړوپ روان وي يو دروند باريې پر اوږو وي
 تور لستونې يې لا باد ته تش رپيري
 لويه تيره يې په ملا پورې تړلې
 لا روان وي نا مالوم غوندي لټون کړي
 ځينې ځينې شپانه وينې دغه سيوري
 ځينې پاک ماشومان وينې دوی په خوب کې
 هيڅ څوک نه شي نږدې تللی چې وگوري
 دغه سيوري په ريښتيا دي ژوندي خلک
 او که سيوري دي ، اروا دي ، چې پټ گړځي
 هره شپه په سردرو دنورستان کې
 خدای خبر دی څو کلونه پيري اوړي
 ژمي اوړي راشي منی شی سپرلی شي
 ونې وځنډي گلونه پانې شنی کا
 بيا لغړې شي له ژيرو پانو خانگې
 پاغوندي د واورو سپينې په نخا شي
 سيند را ډک شي له کنگل کنگل او بونه
 کله خر سيلا وراکوز له سردرو شي
 کله ځنډې د ځنگله په تېرو لوشي
 کله شنه پټي په خر سيلا ولاهوشي

مگر ستوري لاهم ڊڙو ڀر وي په اسمان کي
 لاد ژوند بوڊا ژوندي دي په جهان کي
 دغه دوه ستري ستومانه سيوري گرځي
 په درو په سردرو دلوي وطن کي
 چي پيدا کري پاڪه خاوره پاڪه زمکه
 هلته دمه شي ڊک جام د تقدير وڅښي
 چي له وينو څخه پاڪه خاوره بڼکل کري
 پري د عشق او محبت کلي آباد کا
 له ازله غمجن زړونه په کي بڼاد کا
 هره شپه دوه مساپر پر لاره تپري شي
 ديوي زلفي د باد څپو ته ناڅي
 بل په شاد تقدير غروي کړو پروان وي
 تش لستوني بي لانگي لاس بي نشته
 ډپر کلونه شول چي نيمه شپه تيريږي
 په تيارو درو کي ورو ورو پناه کيږي
 دوي د زمکي هره لويشت ده لتولي
 پاڪه زمکه بي لاهم نه ده موندلې...

پاي

دا منظومه

زه د خپلو درې سره منظومو لپاره د يوه ستر انسان منندوی يم. لوی خدای (ج) دې پرې ورحمیرې ارواښاد استاد رشاد يادوم. "هوسی" يې چې واوریده نو د بوي عالمانه سريزې تر ليکلوورها خوا يې خورا وهڅولم، چې منظومه ليکنه وغځوم. کله، چې "ارشاک او اوشاس" خپره شوه هومره خوشاله و لکه زه چې ورته خوښ وم. په دې دوهمه کې د ډېرو تاريخي او لرغونو څرگندونو غوټې خدای بښلي استاد را پرانېستې وې.

په ۱۳۸۲ لمريز کال چې د استاد په خدمت کې وم د نورستان (همدغې بلورستان) د منظومې د خاکې (طرحې) په اړه مې يادونه ورته وکړه، استاد په څوکۍ کې لېرا هسک شو، يوه خوږه خندا يې وکړه او بيا يې راته وويل: "لوی خدای دې مرسته درسره وکړي، چې دا کار وکړې" استاد د منظومې اډانه خوښه کړه - هيره دې نه وي، چې ستاسو په لاس کې منظومه تر هغې طرحې يو څه بدلون لري - استاد د زاړه نورستان په اړه څرگندونې وکړې او خدای شته د تل په څير يې د حافظې ځواک او علمي صلاحيت ته گوته پر غاښ شوم. له استاده مې يادښتونه راواخيستل او راووتم. وروسته تر هغې ورځې مې استاد دوه ځله نور وليده او هر ځلې يې په ټينگار حکم راته کاوه، چې منظومه بشپړه کړم او ما هر ځلې خپله وعده نه ماتيدونکې گڼله، خو د قسمت ليکنه بيله وه ژر مساپر شوم او د سمندرونو شاته، تورې درې ته کيناستم چې گوندي کوم څه زده کړم، په امريکې کې د زده

کړې پر مهال تل راسره د منظومې د بشپړولو تلو سه وه. یوه ورځ استاد ولاړ او ډېر یې ترې پریښول او دا چې ما یې دغه امر نه و پرځای کړی ډېر شرمنده وم ، همدا چې د وطن خاوره مې بنکل کړه ، پر منظومې راولگیدم او ایله چې پوره شوه. ماته د منظومې د لیکلو پر مهال ډېرو فرهنگي ملگرو او مشرانو زړه را کړی ، چې له ټولو مننه کوم خو یو څو یې دلته یادوم : دنورستان پیژندنې یوه مطرح څېره بناغلی سميع الله تازه ددغې بنکلي سيمې په اړه گڼ معلومات را کړل ، درنو پوهاند دوديال او حاجي صاحب حسام تل هڅولم او زما ځوان ملگري حميد الله محمد شاه ددې منظومې پر کمپوز برسېره تل راسره ملگرتيا کړې ، او زه یو ځل بیا له ټولو څخه مننه کوم.

اوس راځم د منظومې د ځينو نومونو او اصطلاحاتو شرحې ته: په منظومه کې د زاړه نورستان له لرغونو اساطيرو څخه ځينې کرکټرونه او ځينې څېرې شته ، چې دلته د پخوانيو نورستانيانو له انگېرنو سره سم معرفي کيږي ، دغه اسطوره يي څېرې د پخواني يونان له اساطيرو سره ورته والی لري ، چې اوس خلک دهغوی پر موجودیت باور نه لري . له دوی څخه یو شمېر - د الفبا په ترتیب -

دادی:

اشخاص:

4 ایندر: په پخوانيو نورستاني اساطيرو کې د شرابورب النوع و او په واما کې يې د يمر ا حيثيت درلوده . په افسانو کې راغلي ، چې ده یو بنکلی باغ جوړ کړی و ، ځينې نورستان پیژندونکي فکر کوي ، چې دهغه باغ پاتې شوني اوس هم شته.

5 ایلینو (الینو ، الینا) یمر او له لوني درلودې ، ایلینو داسې یو نوم دی ، چې رېښه یې په الینایانو (د نورستانيانو مترادف) الینگار او نورو نومونو کې هم شته.

6 بري د غلام په مانا ده.

- 7 پکتانه: پښتانه، د لغمان لرغوني خلک.
- 8 دیزاني (دیزنی، د یخښي): د حاصل خېزی او له ښځو څخه د حمایت رب النوع.
- 9 کتي: د نورستان د خلکو د یوې پښې (نژاد) نوم دی.
- 10 گېښ: د جگړو رب النوع و.
- 11 مال ارا: د شتمنی او ثروت خاوند.
- 12 لام: لام که څه هم په نورستان کې کلي ته وایي؛ خو د شخص نوم هم دی، چې مهتر لام یې بېلگه ده. لام د دغې منظومې د لیکوال لپاره د یوه ځانگړي کرکټر مفهوم لري.
- 13 یمرا: د پخواني نورستان تر ټولو مشهور رب النوع و، چې په زړو اساطیرو کې یې خورا مهم ځای درلوده.
- 14 یوښ: شیطان یاد او ستایي دورې اهریمن ته ورته څېره ده. پخوانیو نورستانیانو د شر او بدی رب النوع گانډه.

سیمې:

بلورستان: د زاړه نورستان نوم، بلور د سپینو جامو د اغوستونکي توکم لپاره هم کارول کېده؟
پارون: اوس د نورستان ولایت مرکز او د لرغوني نورستان یوه برخه ده.

راسا: د کونړ سیند لرغونی نوم.

کښتون: په کلېنوم کې تر ټولو لوړه څوکه ده، چې ۳۷۲۰ متره د سمندر له سطحې څخه لوړ دی.

کلېنوم: له جغرافیایي پلوه د نورستان منځنۍ درې ته کلېنوم

وایي.

کورگل: د کشمیر یوه مشهوره سیمه ده، اوس یې کارگیل بولي په دې نامه په نورستان کې هم یوه سیمه شته. په منظومه کې کورگل هماغه د کشمیر اوسنی کارگیل دی.

لمپاکا: اوسنی لغمان.
 هډه او ويهار: د زاړه تنگرهار نامتو سيمې.
 هيڼدو کونښ: اوسنی هندوکش.
 وايگل: دغه سيمه اوس هم په همدې نامه يادېږي.

گانې او توکي:

- 1 پتنيک: غور والی.
- 2 بنسټوپه: نننی پکول، ټوپه خولی ته وايي.
- 3 کتره چاره، چې په ملا کې به په ملا وستني پورې تومبل کېده.
- 4 کيرپه: د اتلولی نښه، يالويه تمغه، چې يوازې به زپورو او اتلو کسانو او د هغوی د کورنيو د غړيو په جامو پورې تومبل کېده.
- 5 ناټ: اتني.

او وروستی يادونه:

دا مشهوره ده، چې نورستانيانو به په لرگيو کې خپرې انځورولې د نورستان دغه لرغونی صنعت او هنر خورا مشهور دی.
 دلرگينو پټو ډبرې نښې اوس هم په کابل موزيم کې خوندي دي.
 دا چې لام ولې دخپلې مينې (ايلينو) (خپره په سپين مرمر کې انځور کړې وه يوه استشنا ده، لام له ډبرې مينې څخه په دې منظومه کې دغه بې دودې کړې ده.

پای

سفر

یو ملنگ پیران پیر په لاس لکړه
پراوږو یې ولول څنې را پرته یې وې
په څېره کې یې مرموز اسرار پټ کړي
دواړو سترگو کې یې زر پټې کیسې وې

یو مرید و ورته ناست تروني لاندې
قصیده یې پخوله له له مرشده
ویل یې حق ته رسېدل اسم اعظم دی
دهستی د راز مانا هم پټه نه ده

ویل یې څار دې شم زما پیر پیرانه
ټول ذکر ونه مې پوره کړل له کتابه
د بنامار له جنگه اوس راغلمه خود ته
قصیده کې شومه تېر له لوی دریابه

ته خو پاک په کرامت يې زما پيره
قصيده کې چې يو ځل له هوشه ولاړم
سور له اوره يو شيطان مخې ته راغی
بد خبر يې ما ته را کړ چې اوس ژاړم

ويل يې ستا تقدير له اصله دوزخي دی
خلاص به نه شي په اويا ځله ژوندونه
د سقر لمبې و تا ته انتظار دي
يې عاجز د خپل تقدير له اوبستونه

هغه اور چې ازلي ستا په قسمت دی
بل بنده يې لایق نه دی زما ياره
څه د خپل تقدير کاتب نه تپوس وکړه
چې يې ولې درته کنبلي دغه لاره

نو کوربان شم زما پيره دستگیره
د شيطان له وسوسې نه خلاصون غواړم
د قسمت او د تقدير په راز مې پوی کړه
له دې بلې مرحلې اوبستون غواړم

پيرو ډوب په تفکر کې چيرې تللی
برافق کې يې گنده لی خپل نظرو
يو ناخاپه يې مريد ته وکتلی
دې کتو کې څه عجيبه شان اثارو

ويل يې لاس را کړه چې لري چيرې ولاړ شو
د مجاز له دې دنيا نه ځان پناه کړو
حقيقت د اوو سيندونو شاته پته دی
په اخر سرد دنيا کې يې پيدا کړو

پير را پاڅېد، خرڅ يې وخوړ او را تاو شو
يوې پنبې ته يې درب ورکړ مستانه شو
مريد هم ورپسې گام واخيست چټک شو
نامعلوم لوري ته دواړه روانه شوو

اوږد سفر و، شپې او ورځې به روان وو
له ځنگلونو وچو دښتونو نه پناه شول
مودې وشوې چې له خلکو څخه هېر شول
تېرد خيال او د خوبونو له دنيا شول

یوہ ورخ چہی دوارہ وری وو نہار وو
مرید واخیست اجازت چہی خہ پیدا کری
یو کبلی یی د غرخہی پہ دام کہی ونیو
چہی مرہ وربانڈی گہدہ ہینوا کری

لہ کبلی سرہ خیل پیرتہ چہی راستون شو
ویل یی خار شم غرخہ گی مہی دہ نیولہی
تہی پہ خیل پاک مبارک لاس کرہ حلالہ
چہی اروا یی پہ جنت کہی شی آغلی

پیر ویل، زہ بہ یی حلالہ کرہ وروستہ
خو پہ دہی دہنتہ کہی چیری ہم اور نہ شتہ
واہہ خنگہ او پہ خہ بہ یی پخہ کرو
دلته سکور او نغری نہ شتہ دی کور نہ شتہ

چہی پری اور پہ وچو خسو بانڈی بل کرو
خہ پیدا چہی خہ لمبہ یا خہ سپرغی کرو
چہی پخلی تہ یی نغری د اور تیار شو
بیا حلالہ بہ نازکہ غرخہ گی کرو

مريد وڪتل تش لاس حيران ولاڻو
 دلته اور دلته سپرغي به شي له کومه
 په دا هسي لوي بيابان کي خو څوڪ نشته
 دومره لري ڊپوه گي به شي له کومه

ويل کوربان شم زما پيره دستگيره
 وايه اور له کومه ڄايه را پيدا ڪرم
 ڪرامات دي را څرگند ڪره په بيابان کي
 شه نوا چي د دي گپي پينوا ڪرم

پيرويل هاغه لري څره غونڊي گوري
 دهغي شاته ڪلا ده برجوره
 دنيا آخر، هما غلته دوزخ دي
 هلته ورشه اور وغواڙه بختوره

د دوزخ د ڪلا ورد دي چي ٽڪ ٽڪ ڪر
 پاسبان د جهنم به را بهر شي
 هيبتناڪ او غوسه ناک مگر سخي دي
 څوڪ چي ورشي نو حاجت يي مقرر شي

هلته ډيرې دي لمبې ډېر ډېر اورونه
وايه لږ څه لمبه راكړه چې اور بل كړم
غرڅه گۍ چې پرې پخه زه او ملنگ كړو
نو دوزخ به پرې د گيلې ال او مل كړو

مريد موسك شو، د غونډۍ پلوروان شو
په كمزوري ځان يې پورته كړل گامونه
لږ څه لرې د غونډۍ شا چې بنكاره شوه
ويې ليدل دننگ د پوالونه او بروجونه

هيبتناكه سره بخن يې د پوالونه
د لمبوله تاو يې جوړ واړه بروجونه
د دنيا اخر منزل و مريد، ستړی
په لږزا_لږزا يې اخیستل گامونه

شېبه وروسته د كلا مخ ته ولاړو
له هېبته يې بدن ټول ناکرارو
يوه توره د پولا د دروازه وه
زنځيرونه يې د سرپو صد هزار وو

په ډار-ډاريې گوتې پورته کړې زنجير ته
يو دروند غر د شرنگهار د دروازي شو
مريد ويړې نه پر خاي لکه ډبره
يو ناخاپه غرهارد دروازي شو

په درانه غر پولادي دروازه و اشوه
تپ او دود ورنه راووته بهر ته
چيرې لري د خگرويو چغورغ و
مريد هک حيران ولاړ و دې محشر ته

دروازې نه بدهيبتنه سپاهي ووت
دواړه سترگې يې سرې-سرې لکه انگار وې
مخامخ شوې د مريد په خپره خبني
وې حيرانې دغه سترگې هم په قار وې

ويل يې خه دي مساپره ته خه غواړې
اجل کوم خاي نه راوستي يې بد بخته
يم حيران خنگه ژوندي دلته ولاړ يې
دې کلاته د راتلو لاره ده سخته

د خپل نفس او وه دوزخونه به دې پالې
 د گناه سل بيا بانونه به وهې ته
 خدای درکړې عاطفه به زړه کې وژنې
 په دې سختو لوارو لارو چې راغې ته

مگر ته خولاژوندی دلته ولاړې
 وایه څه ته دې زما دروازه واکړه
 دلته څه غواړې بې سره لېونیه
 وایه څه له دې همه دنیا ته شا کړه

مريد وويل زما درته سلام دی
 لاروی، د حقیقت په لارو سریم
 د خپل پیر په توکل باندي روان یم
 له دنیا اوله عقبانه ناخبریم

زه او پیر په بیابان پاتې نه ريو
 یوه ځوانه غرخه گۍ موده بنکار کړې
 اوس په اور پسې راغلی یمه دلته
 که ته را کړې د لمبو یو څو بخړې

بس د اور یوہ شغلہ را کہ بنا غلیہ
چہ پخہ کرو پری خورہ د غرخی غوبنہ
بس چہ لہ شومہ پیدا کرو پہ بدن کی
بیابہ پیل کرو منزل پہ خیلہ مخہ

پاسبان د دوزخ سترگی کرے پری بندی
ویل یی تہ یی تپروتلی مساپرہ
دلته ہرہ کوچنی سپرغی حساب دہ
دلته ہر شوک پہ خیل اور دی شعلہ ورہ

دلته ہیخ اضافہ اور دوزخ کی نہ شتہ
دلته ہر دوزخی خیل اور دی راوری
دہر چا خیلہ گناہ دلته بلیبری
دلته ہر عاصی دی خیل تقدیر جوہ کری

دلته خومرہ گناہونہ ہومرہ اور دی
دلته خومرہ چہ ظلمونہ ہومرہ شور دی
پہ دنیا کی ہر قاتل پہ خیلو لاسو
لہ لمبونہ آباد کری دلته کوردی

زما د ہیچا د گناہ پہ اور کار نہ شتہ
زما پہ لاس کی یوہ تشہ شغلہ نہ شتہ
تا تہ تش لوگی ہم نہ شم در کولی
زما د نورولہ اختیارہ چارہ نہ شتہ

دلته هیچا ته مور اور بل کری نه دی
 دلته هیخ دوزخی مور نه پیدا نه دی
 هر سړی یی په خپل لاس بلوی ځانته
 دلته سکوره هم د بل چا په سودا نه دی

دلته هر څوک له خپل اوره گریزان دی
 یو ساده لېونی ته یی چې اور غواړی
 په خپل ځان کې دې لمبې د عصیان بلې
 د گناه اور دې بس نه دی چې نور غواړی

څه ورځه دلته دوزخ دی خو اور نه شته
 که راځی نو خپل عمل لکه اور راوړه
 دلته هیخ یو سپین تقدیر اتللی نه شی
 د اختیار په سکوردی ځانته څه تور راوړه

دلته رحم د خدای، بل اورونه مړه کا
 بنده گان یی د اختیار په خسو بل کا
 چې هر څوک د سوزېدو لپاره راشی
 په ناچار یی خپل عمل ورسره مل کا

سنگھ

خنگل

نـری لاره ناخرگنده
خدايزده چيرته به رسيږي
د يوشنه خنگله تر خنگه
د جونگرې ورټکيږي

باد په خپلو لمدو گوتو
خوځوي پردې په زوره
پنجري کې د جونگرې
او باران په شرک ورپري

نيمه شپه تپه تياره ده
تورې لږې راخوږې دي
غرد وريځو غيږ کې ډوب دی
چيرې تالاندي غورپري

په یوه ساه، باد چغیرې
شيبه وروسته چیرې لري
راځي غږ له شنه ځنگله نه
په ملا خانگې را ماتیرې

په جونگره کې دننه
یوه تته شان رناده
د باران او بام له غږه
ډیوه ویرې نه رپیرې

نری لاره ناخرگنده
خدایزده چیرته به رسیږي
د یو شنه ځنگله تر څنگه
د جونگرې ورتکیږي

مساپرد لارو
اینبی ورباندې لاسونه
له جامو یې اوبه څاڅي
زړه کې ډېر لري غمونه

شيبې وشوي چې ولاړ دی
لټوی یو ځای د امن
غږیې سترې نظر سترې
ډیر یې کړي دي مزلونه

د کلونو مساپر دی
بې منزله بې مقصوده
بنایي لاریې ورکه کړې
چانه وکړي تپوسونه

مياشتې وشوي سرگردان دی
ددې شنه ځنگله په منځ کې
ورنه ورک ختیځ لویدیځ دی
نه شته لاري گودرونه

ایله نن یې له ډېر لرې
شوه رڼا تر سترگو سترگو
لږ موسکی شو څه یې ووېل
بیا چټک یې کړل گامونه

د پرباد ونه بارانونه
ژمي اوړي پري اوښتي
نن بيا گيردي په توپان کې
هم ستومانه هم نهردي

تکوي ورد جونگړې
گوندي وکړي لږڅه دمه
يا څوک لار ورته وښايي
دي خوشاله پري اختردي

له جهاننه ناخبره
گريوان خيري سربيردي
لتوي د ژوندون نښي
يو ملنگ غوندي شاعردي

د ډيوې ترڅنگه ناسته
يوه پيغله انځورگره
د ښايسته سترگو ميرمن ده
اود زړونو تالانگره

لاهو شوي خپل جهان کې
يو انځور يې مخ ته ايښی
له پنجرې نه بهر گوري
د رنگونو افسونگره

د توپان او ونو جنگ دی
لاباران اوري په زوره
له پنجرې نه هرڅه ويني
د بنکلا د فن کوډگره

هرڅه ويني خو گونگی ده
شور يې نه شي اوریدلی
نه د تالاندي غږ اوري
نه خبر له مساپره

هرڅه سترگو باندې اوري
هرڅه سترگو باندې وايي
سترگې نه دي لوی کتاب دی
ډک د عشق له شور او شره

د ډيوې تر څنگه ناسته
يوه پيغله انځور گره
د بنايسته سترگو ميرمن ده
او د زړونو تالانگره

ليونې توپان الوتې
ډلې اوري باران اوري
پرديس ټول په اوبو لوند دی
يو پټ شور يې زړه کې بنوري

ټکوي په غبرگولا سو
د زړې جوونگرې ورلا
خو نقاشه بې خبره
د پنجرې لوري ته گوري

نور نو زغم د پردیس نه شته
ماتوي ورد جوونگرې
څه سره سيلی را درومي
پرې جوونگره ټوله بنوري

باد ڏيوه وڙني او پيغله
لمسوي د تيارو غيره
بي له ويرې را پاڅيري
او ورځي د وره په لوري

څوڪ ولاړ دى دروازه كې
يو آشنا شانتې قامت دى
دا قامت كلونه وشول
چې د پيغلي په خيال اوري

ليونى توپان الوتى
رلى اوري باران اوري
پرديس ټول په اوبو لوند دى
يو پټ شور يې زړه كې بنوري

جوړ د شنو خانگو ځگيروي دى
په ځنگله كې څه غوغا ده
باد هماغسي لگېري
په افق كې شنه برينسنا ده

لکه وي چاته په تمه
له کلو کلو راهیسي
د نقاشي زړه دربیږي
د پردیس په تماشا ده

د شاعر د زړه هر غږ ته
هر کلی په لېمو وایي
آئینه د شپو د حسن
مصوره د بڼو کلا ده

په جونگره کې تیاره ده
مساپر شاعر حیران دی
چې ځنګله کې دغه مېنه
جوړه کړې دلته چاده

د دنیا په دې آرامه
ناآشنا لري ګوښه کې
دا به څوک وي چې یې ځانته
بیله کړې دا دنیا ده

جوړد شنو خانگو ځگيروي دی
 په ځنگله کې څه غوغا ده
 باد هماغسې لگېږي
 په افق کې شنه بريننا ده

په جونگره کې تاوېږي
 څه سره شانتې سيلی ده
 ملکې د شپو ځنگله کې
 درولسې لا کېږدی ده

"آهای! دلته څوک اوسېږي؟
 آیا دلته د یو ستري
 اولامده پردیس لپاره
 پیدا کېږي ځای ددمې؟"

داسې غږ کې مساپر خو
 څوک یې غږ اوريدی نه شي
 څوک لیدی په سترگو نه شي
 هرې خواته تروږمې ده

لږ شيبه وروسته رڼا شوه
 پېغلې بله كره ډيوه بيا
 په ليدو يې لاهيران شو
 مساپرد لـرو لارو

وايه خوك يې دلته پاتې؟
 د كوم حسن قافلې نه؟
 وركوي ځواب په سترگو
 شاعر پوه شو چې گونگۍ ده

په جونگره كې تاويزي
 څه سره شانتې سيلۍ ده
 ملكې د شپو ځنكله كې
 درولې لا كېږدۍ ده

د شاعر نظر چې پريوت
 په هر لوري د جونگرې
 وې ليدلې هرې خواته
 سترگې، سترگې، سترگې، سترگې

انځور گره وه د سترگو
تصويرونه وو د سترگو
هرې سترگې درلودلې
ډېرې ژبې او خبرې

شاعر پوه شو چې منزل يې
د کلو کلو منزلونو
پرديسيو او خواړيو
دا جونگره ده د مينې

د ژوندون مقصد يې دادی
همدا پيغله يې ده مينه
ابدي دمه همدا ده
ددې سترگو په محل کې

"زه شاعر مقصد مي ژوند دی
غواړم مينه باندې پوه شم
د کلونو مساپريم
په تاپين شوم بنگلې پيغلې!"

د شاعر نظر چي پريوت
په هر لوري د جونگرې
وي ليدلې هرې خواته
سترگې، سترگې، سترگې، سترگې

"زما سترگې لوی کتاب دي
ډک د عشق له شورا و شره
راته گوره چي خه وایم
لپونیه مساپره!"

او شاعر سترگو لاهو کړ
ورنه هر خه سترگو يو وړل
بس يو دی وو او دوه سترگې
شو دنيانه ناخبره

سترگې تړې وې د مينې
ته به وایي چي کول يې
د تودې غيږې ستونه
انځورگره وه کوډگره

شه راكنبل وود خمارو
شه پيالې د هوسونو
ډكې ډكې وې له نازه
زړه يې وړلو له شاعره

خدای (ج) خبر چې سترگو شه ويل
خو شاعريې خيال کې ډوب کړ
چې: "اوس واوره درته وايم
يو پت رازيوه خبره

"زما سترگې لوی کتاب دی
ډک د عشق له شورا و شره
راته گوره چې شه وايم
ليونيه مساپره!"

سترگو پيل کړلې کوډې
شه کيسې وې شه رازونه
د شاعر زړه په درزا شو
اضطراب وهل موجونه:

"ای د وخت د لارو ستریه!
ته خبریې له (ژوندونه)؟
او چې (مینه) څه ته وایی؟
تش انسان ته دوه نومونه

یو پایښت د ځان لپاره
بله بل نوم د هوس دی
یو یې تش د ساه ایستل دي
بل دوکې او فریبونه

مالیدلي چیرې نه دي
چې (انسان) د بل لپاره
چیرې ومري یا ژوندی شي
یا عاشق د بل په عشق شي

څوک مین شي له دې پاره
چې معشوق پرده مین دی
د هر چا ده خپله لاره
د هر چا دي خپل مزلونه

سترگو پیل کړلې کوډې
خه کیسې وې خه رازونه
د شاعر زړه په درزا شو
اضطراب وهل موجوده:

ته اوزه د (ژوند) او (مینې)
دوه مثالونه یو دوه نښې
زه په تا باندي مینه
ته په ځان باندي مین یې

زه ریښتینی ژوندون غواړم
ځکه تښتم له انسانه
یم کلونه دلته ناسته
د یو چا مینې ته تېرې

هو! زه تښتم له انسانه
خو مینه په انسان یم
ځکه تل انځورومه
په خپل ژوند کې کې رازد مینې

آیا ته ددې لپاره؟
مساپر شوي دلته راغلي؟
چې يو څوک دې د ليدلو
د خيالونو ده نقاشه

نه! پوهيرم داسې نه ده
ته ملنگ د خپل خيرات يې
لتوي جلوه د حسن
د خپل عمر آئينه کې

ته اوزه د (ژوند) او (مينې)
دوه مثالونه يو دوه نښې
زه په تا باندي مينه
ته په ځان باندي مين يې

ځې د ورک مقصد په لوري
خو ويريرې له توپانه
له وطنه مساپري يې
لا وتی نه شي له ځانه

دلته نه يې راوستلی
د سپیڅلي مینې لارو
ته ښکلا وو پسې گرځې
خه خبریې له (ښکلا) نه

یو پردیس د تورو شپو یې
خو تیارونه لري کرکه
شوي را پېښ زما په جونگره
چې پناه شي له بارانه

ته ورنه یې زما د مینې
زه ورنه يم ستا د مینې
ته باران او باد نه تښتې
او زه تښتم له جهاننه

ته د (عقل) لاروی یې
زه د (مینې) مساپره
ته وهې دښتې ځنگلونه
زه خپل زړه کې سرگردانه

خې د ورک مقصد په لوري
خو ويريرې له توپانه
له وطنه مساپريې
لاوتی نه شي له خانه

باد هماغسي غوسه دی
لا باران په شرک وريري
د خنگله او وريخو جنگ دی
توري لري راخوري دي

کله شني خانگي شي ماتې
کله اورپه وريخو بل شي
په جونگره کې لا سترگي
د شاعر په زړه خنښيري

نور توان د پردیس نه شته
نه خواب لري د سترگو
پرې کوډگرو کوډې وکړې
ليونی شورا پاخيروي

نور لیدی سترگو ته نه شي
اړوي مخ بلې خواته
له جونگرې نه راوځي
بيا ځنگله ته روانيږي

تور کچکول يې ورنه پاتې
پنې لوڅې گريوان څيري
ليونتوب او اضطراب کې
وهي منډې او ورکېږي

بادهماغسي غوسه دی
لاباران په شرک ورېږي
د ځنگله او ورېځو جنگ دی
تورې لړې راخوړې دي

ناڅرگند لوري ته لاړو
تش د خو شپو مېلمه و
پسې ووتنه نقاشه
ژاري، لوېږي او پاڅېږي

او چې پرېوځي بيا پرلاره
بنکلوي په پستو شونډو
د لمدو کبلو منځ کې
تش پلونه ورنه پاتې

په لپمو کې داسې وايي:
"په ټول ژوند د انتظار کې
ای د لنډو شپو بخته!
د نیکمرغه شپو عمره!
ولې بېرته رانه لاری؟"

پر دېس لار خو خبر نه شو
په دې راز چې انځور گری
په جونگره کې دننه
د بنایسته سترگو په ژبه
نور څه نه وو هېڅ ویلي
بې له دې ښکلې سندرې

چې:

«په لویو غرو باندې را تاوشول توپانونه

رڼۍ ورېږي

مه څه دلته شپه وکړه

پاتې شه باران دی»

زمری / ۱۳۷۲